OSHO

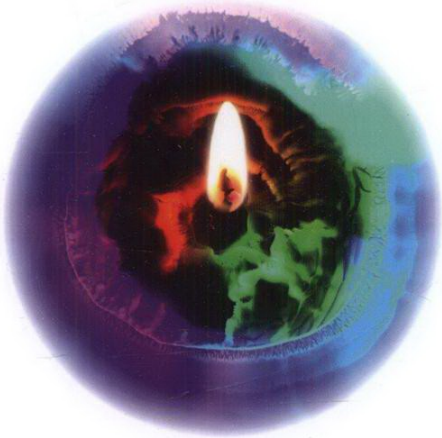

ILUMINAREA, SINGURA REVOLUȚIE

Discursuri despre marele mistic Ashtavakra

EDITURA MIX

OSHO
ILUMINAREA, SINGURA REVOLUŢIE -

Discursuri despre marele mistic Aṣṭāvakra

ISBN 978 – 606 – 8460 – 31 – 4
2014
EDITURA MIX

OSHO

Există lucruri care nu pot fi dovedite – nu poţi veni cu dovezi. Nu există dovadă pentru dumnezeire: ea există, totuşi nu poate fi dovedită. Nu există dovadă pentru iubire. Ea există, dar nu există dovadă. Nu există dovadă pentru frumuseţe. Ea există, dar nu există dovadă. Dacă vrei să cunoşti iubirea, va trebui să ai inima iubitoare – nu există dovadă. Iar dumnezeirea este numele colectiv al frumuseţii toate, al iubirii toate şi al adevărului tot din acest univers.

*

Să nu crezi niciodată că ceea ce înţelegi din scripturi reprezintă propria ta înţelegere. Să nu crezi niciodată că ceea ce înţelegi din cuvinte a devenit propria ta experienţă.

OSHO, „Iluminarea, singura revoluţie”.

Cu un număr impresionant de discipoli, Osho a fost recunoscut ca fiind unul dintre cei mai prolifici oratori. Osho nu are ceea ce poate fi numită o opera scrisă, el nu a scris propriu-zis nicio carte. Cărţile publicate sub numele său sunt transcrieri ale discursurilor sale, datorate discipolilor săi. În timpul vieţii sale, aceste transcrieri au fost făcute sub îndrumarea şi atenta sa supraveghere.

Editura MIX a publicat de-a lungul vremii o selecţie valoroasă din transcrierile discursurilor sale.

Pentru o înţelegere cuprinzătoare despre filosofia lui Osho vă recomandăm şi titlurile:

— Psihologia esotericului
— Cartea despre sex

— Farmacie pentru suflet

Osho
Iluminarea, singura revoluţie

Traducere: Carmen Ştefania Neacşu
EDITURA MIX CRISTIAN 2014
Coperta: Ciprian Burcovschi

Autorul şi editorul nu dau niciun fel de garanţii exprese sau implicite referitoare la conţinutul acestei cărţi. Prin urmare cititorul îşi asumă întreaga responsabilitate pentru utilizarea informaţiilor cuprinse în această carte.
1997 Osho International Foundation, Elveţia.
www.Osho. com
Titlul original: Enlightenment The Only Revolution by Osho

Această carte cuprinde transcrierea unei serii de discursuri ţinute în public de Osho. Toate discursurile ţinute de Osho au fost publicate integral sub formă de carte tipărită dar sunt disponibile şi sub formă de înregistrări audio. Înregistrările audio şi arhiva completă a textelor poate fi găsită online în Biblioteca OSHO la www.Osho. com.
OSHO este o marcă înregistrată a Osho International Foundation. Pentru mai multe informaţii vizitaţi www.Osho. com/trademark.
Romanian translation: 2014 Editura MIX
www.Edituramix.ro
— Bucureşti
www.ganesa.ro

CUPRINS
CAPITOLUL 1 Adevărul pur
CAPITOLUL 2 Chiar aici, chiar acum
CAPITOLUL 3 Ridicarea vălului

CAPITOLUL 4 Meditaţia: singurul medicament
CAPITOLUL 5 Cerul interior
CAPITOLUL 6 Piatra de încercare a adevărului
CAPITOLUL 7 Am fost păcălit!
CAPITOLUL 8 Darul existentei
CAPITOLUL 9 Mă înclin în faţa mea
CAPITOLUL 10 Dincolo de cauză şi efect

Despre Autor

Osho este un vorbitor, el nu a scris nicio carte. Cărţile apărute sub semnătura lui sunt de fapt discursuri (sau fragmente de discursuri) înregistrate şi transcrise de discipolii lui. Este necesar să aveţi în vedere acest fapt şi să nu luaţi ad litteram sfaturile date de Osho, deoarece toate afirmaţiile lui au sens în contextul în care au fost spuse, iar rolul acestor afirmaţii este, în primul rând, acela de a trezi conştiinţele celor ce îi receptează mesajul.

„Trebuie să mă adresez unei mulţimi, aşa că trebuie să generalizez, or adevărul generalizat devine fals. El are sens întotdeauna numai în cazul mei persoane anume. Eu mă confrunt în fiecare zi cu dificultatea aceasta. Dacă vii la mine şi mă întrebi ceva, îţi răspund ţie şi nimănui altcuiva. Altă dată, altcineva vine şi mă întreabă ceva, iar eu îi răspund lui şi nimănui altcuiva. Iar aceste două răspunsuri pot să fie chiar contradictorii, din cauză că aceste două persoane care au întrebat pot să fie contradictorii”. (spune Osho în cartea „Psihologia esotericului”)

„Ceea ce rostesc eu poate să nu reprezinte ceea ce vreau să spun. Iar ceea ce vreau să spun poate să nu fie ceea ce este rostit. Aşadar nu confundaţi spusele mele cu mesajul meu. Citiţi mereu printre rânduri, urmăriţi întotdeauna nu ceea ce s-a spus, ci ceea ce a fost indicat. Există lucruri care nu pot fi spuse, dar pot fi arătate, indicate. Tot ceea ce este profund şi tot ceea ce este fundamental poate fi doar arătat, niciodată rostit. Iar eu spun lucruri care nu pot fi spuse, prin urmare nu vă agăţaţi de cuvintele mele. Daţi totdeauna cuvintele deoparte, ca şi cum ar fi nesemnificative, şi pătrundeţi

adânc căutând înţelesul fără de cuvinte, înţelesul tăcut. Acesta se află întotdeauna acolo, în spatele cuvintelor”. (spune Osho în cartea „Eu sunt poarta”)

CAPITOLUL 1 – ADEVĂRUL PUR

Janak a întrebat:

O, doamne, cum se ajunge la înţelepciune? Cum se produce eliberarea? Şi cum se ajunge la nonataşament? Spune-mi aceasta, rogu-te.

Aṣṭāvakra i-a răspuns:

O, preaiubite, dacă vrei eliberarea, atunci renunţă la pasiuni ca la o otravă şi ia iertarea, inocenţa, compasiunea, mulţumirea sufletească şi adevărul ca pe un nectar. Nu eşti nici pământ, nici aer, nici foc, nici apă, nici eter. Ca să ajungi la eliberare, cunoaşte-te în chip de conştiinţă martoră a tuturor acestora.

Dacă poţi să te separi de corpul fizic şi să rămâi relaxat în conştiinţă, atunci vei fi chiar în acest moment fericit, în pace şi eliberat de robie.

Nu eşti un brahmin sau din altă castă, nu eşti în niciunul dintre cele patru stadii ale vieţii, nu eşti perceput de către ochi sau de către alte simţuri. Neataşat şi fără de formă, eşti martorul întregului univers. Cunoaşte asta şi fii fericit.

O, tu, cel vast, religia şi ateismul, fericirea şi nefericirea – toate sunt ale minţii, ele nu sunt pentru tine. Tu nu eşti nici cel care face, nici cel care se bucură de rezultat. Tu eşti dintotdeauna eliberat.

Pornim acum într-o călătorie neasemuită. Omul are multe scripturi, dar niciuna nu e comparabilă cu Gita lui Aṣṭāvakra.

În faţa ei Vedele pălesc, Upanişadele sunt o şoaptă slabă.

Nici chiar Bhagavad Gīta nu are măreţia care se găseşte în Aṣṭāvakra Saṃhitā – aceasta e pur şi simplu fără pereche.

Lucrul cel mai important e acela că nici societatea, nici politica şi nici vreo altă instituţie a vieţii omeneşti nu a influenţat câtuşi de puţin afirmaţiile lui Aṣṭāvakra. Nu mai

există nicăieri altundeva afirmaţii care să fie atât de pure, transcendentale, dincolo de timp şi spaţiu.

Poate de aceea Gita lui Aṣṭāvakra, Aṣṭāvakra Saṃhitā, nu a avut un impact prea mare.

Bhagavad Gīta lui Krishna a exercitat o influenţă foarte mare. Primul motiv e acela că Gita lui Krishna e o sinteză. El e mai preocupat de sinteză decât de adevăr. Dorinţa de sinteză e atât de mare, încât pe Krishna nu-l deranjează să sacrifice puţin adevărul, dacă lucrul acesta e necesar.

Gita lui Krishna e un talmeş-balmeş în care se găsesc de toate; din acest motiv îi atrage pe toţi, pentru că se află în ea câte ceva pentru fiecare.

E greu să găseşti o tradiţie a cărei voce să nu se facă auzită în Gita. E dificil să găseşti pe cineva care să nu-şi găsească alinare în Gita. Dar pentru astfel de oameni, Gita lui Aṣṭāvakra se va dovedi foarte dificilă.

Oamenii iubesc Gita lui Krishna deoarece e foarte uşor să-ţi extragi din ea înţelesul tău propriu.

Gita lui Krishna e poetică: în ea, doi plus doi pot face cinci, doi plus doi pot face şi trei.

Astfel de trucuri nu sunt posibile în cazul lui Aṣṭāvakra. La el, doi plus doi fac exact patru. Afirmaţiile lui Aṣṭāvakra sunt afirmaţii de matematică pură. Aici, licenţa poetică nu este absolut deloc posibilă. El spune lucrurile aşa cum sunt ele, fără niciun fel de compromis.

Citind Gita lui Krishna, un devot extrage ceva din care el poate face o credinţă, deoarece Krishna a vorbit despre bhakti, despre devoţiune. Cel care practică karma yoga extrage din ea credinţa lui, căci Krishna a vorbit despre karma yoga, yoga acţiunii.

Cel care crede în cunoaştere găseşte ceea ce îşi doreşte el, deoarece Krishna a vorbit şi despre cunoaştere, într-un loc, Krishna numeşte devoţiunea ca fiind dimensiunea ultimă, în alt loc numeşte cunoaşterea ca fiind dimensiunea ultimă şi din nou, în altă parte, el numeşte karma yoga ca fiind dimensiunea ultimă.

Afirmaţiile lui Krishna sunt foarte politice. El a fost

un politician, un politician perfect.

A spune doar că a fost un politician nu e corect; el a fost un politician iscusit, un adevărat diplomat. În afirmaţiile sale el a ţinut cont de multe lucruri şi a inclus multe lucruri.

De aceea Gita se potriveşte tuturor, de aceea sunt mii de comentarii pe marginea Gitei.

Nimeni nu e preocupat de Aṣṭāvakra, fiindcă pentru a-l accepta pe Aṣṭāvakra va trebui să renunţi la tine – în mod necondiţionat.

Nu se poate să vii împreună cu tine însuţi. Doar dacă te laşi pe tine deoparte te poţi apropia de el.

Cu Krishna poţi să te aduci şi pe tine. Cu Krishna nu e nevoie să te transformi. Cu Krishna eşti bun exact aşa cum eşti.

De aceea, fondatorii fiecărei tradiţii au scris comentarii despre Gita lui Krishna – Shankara, Ramanuja, Nimbaraka, Vallabha – toţi. Fiecare şi-a extras propriul înţeles. Krishna a spus lucrurile în aşa fel încât să permită înţelesuri multiple; de aceea numesc Gita lui poetică. Dintr-un poem poţi să extragi orice înţeles îţi place.

Afirmaţiile lui Krishna sunt precum norii care te înconjoară în anotimpul ploios: vezi în ei ce vrei tu. Cineva poate să vadă trompa unui elefant, altcineva vede întreg corpul lui Ganesha, zeul elefant. Altcineva poate să nu vadă nimic şi va spune: „Ce prostii! Sunt nişte nori, vapori – cum de vezi tu forme în ei?”

În occident, psihanaliştii recurg la testul petei de cerneală: toarnă puţină cerneală pe hârtie sugativă şi cer persoanei să spună ce vede în ea.

Persoana respectivă se uită cu atenţie şi vede un lucru sau altul.

Acolo nu se află nimic, doar o pată de cerneală pe hârtie sugativă – vărsată la întâmplare, nu vărsată într-un fel anume, ci turnată pur şi simplu din sticlă. Dar persoana care se uită la ea descoperă acolo un lucru sau altul. Ceea ce găseşte e în mintea ei, ea a proiectat acel lucru.

Probabil aţi văzut dârele lăsate de apa de ploaie care

se scurge pe pereţi. Uneori se vede o figură de bărbat, alteori o figură de cal. Proiectezi asupra ei ceea ce vrei tu să vezi. În întunericul nopţii, hainele care atârnă pe sârmă seamănă cu nişte fantome.

Exact aşa e Gita lui Krishna: vei putea vedea în ea ceea ce ai tu în minte. Astfel, Shankara vede cunoaştere, Ramanuja vede devoţiune, Tilak vede acţiune şi fiecare se întoarce acasă voios, gândindu-se că Krishna spune exact ce crede şi el.

Emerson a scris că odată un vecin a venit şi a împrumutat de la el opera lui Platon. Platon a trăit acum două mii de ani şi este unul dintre gânditorii fără seamăn, unici ai lumii. Peste câteva săptămâni, Emerson i-a amintit: „Dacă ai citit cărţile, te rog să mi le înapoiezi”.

Când vecinul i le-a înapoiat, Emerson l-a întrebat: „Ţi-au plăcut?”

Bărbatul a răspuns: „Platon ăsta gândeşte exact la fel ca mine. De multe ori am avut senzaţia asta: cum de a ajuns omul ăsta să-mi cunoască mie gândurile?” Platon a trăit în urmă cu două mii de ani, iar tipul ăsta îşi închipuia că-i furase lui ideile!

Genul acesta de închipuire apare adesea şi în cazul lui Krishna. Au trecut secole, iar comentariile despre Krishna nu încetează să apară. Fiecare secol găseşte înţelesul propriu, fiecare persoană găseşte înţelesul propriu. Gita lui Krishna e ca o pată de cerneală… e afirmaţia politicianului perfect.

Din Gita lui Aṣṭāvakra nu poţi să extragi nicio credinţă.

Numai dacă renunţi la tine pe măsură ce pătrunzi în ea, atunci îţi va deveni limpede Gita lui Aṣṭāvakra.

Mesajul lui Aṣṭāvakra e limpede precum cristalul. Nu vei putea să-i adaugi nici măcar o fărâmă de interpretare a ta proprie. Aşa se face că oamenii n-au scris comentarii despre Gita lui Aṣṭāvakra. Nu există posibilitatea scrierii unui comentariu; nu e chip s-o distorsionezi sau să-i dai o altă întorsătură. Mintea ta nu are nicio şansă să adauge ceva.

Exprimarea lui Aṣṭāvakra a fost de asemenea manieră încât nimeni n-a putut să adauge sau să scoată ceva din afirmaţiile sale, cu toate că au trecut secole. Nu e uşor să oferi o asemenea exprimare perfectă. E foarte greu de ajuns la o astfel de măiestrie a cuvintelor.

De aceea spun că pornim într-o călătorie fără seamăn.

Politicienii nu sunt interesaţi de Aṣṭāvakra. Nici Tilak, nici Aurobindo, nici Gandhi, nici Vinoba: niciunul dintre ei nu e câtuşi de puţin interesat, deoarece cu Aṣṭāvakra nu mai pot să-şi facă ei propriile jocuri. Pe Tilak îl interesa să inspire naţionalism. El voia ca toată ţara să se implice în acţiune – iar Gita lui Krishna i-a fost de ajutor. Krishna e gata să-şi ofere umărul drept reazem oricui. Oricine „vrea să se sprijine de umărul lui şi să-şi tragă gloanţele – Krishna e gata să i-l ofere. Umărul e al lui, poţi profita de ocazie ca să te ascunzi după el. Iar a împuşca din spatele umărului lui face ca până şi gloanţele să pară semnificative.

Aṣṭāvakra nu permite nimănui nici măcar să-şi lase mâna pe umărul lui. Aşa că Gandhi nu e interesat, Tilak nu e interesat, Aurobindo, Vinoba nu au nimic de-a face cu el, fiindcă ei n-au cum să impună nimic. Nu e loc pentru politică, Aṣṭāvakra nu e o fiinţă politică.

Acesta este primul lucru pe care trebuie să-l ţineţi minte… o astfel de limpezime de cristal, o exprimare precum un cer liber, fără urmă de nor, în care nu vezi nicio formă. Numai când renunţi la toate formele, când te desidentifici de toate formele şi intri în legătură cu ceea ce este fără de formă, atunci vei putea să-l înţelegi pe Aṣṭāvakra. Dacă vrei cu adevărat să-l înţelegi pe Aṣṭāvakra, va trebui să cobori în profunzimile meditaţiei. Niciun comentariu, nicio interpretare nu va fi de niciun ajutor.

Iar în vederea meditaţiei, Aṣṭāvakra nu ne cere să stăm şi să incantăm: „Ram, Ram”. El spune că orice lucru pe care îl faci tu nu este meditaţie. Cum poate exista meditaţie când există un făcător? Atâta vreme cât există

facere, există iluzie. Atâta vreme cât e prezent făcătorul, egoul e prezent. Aștāvakra spune că meditaţia este atunci când devii un martor. Atunci făcătorul dispare; rămâi numai ca privitor, nimic altceva decât observatorul. Când nu eşti nimic altceva decât observatorul, abia atunci există darshan, vedere; abia atunci există meditaţie, abia atunci există înţelepciune.

Înainte de a pătrunde în sutre, e necesar să fie înţelese câteva lucruri despre Aștāvakra. Nu se ştiu foarte multe, fiindcă el n-a fost nici om politic, nici social, aşa că nu există mărturii istorice despre el. Se ştiu doar câteva întâmplări – iar acestea sunt pur şi simplu fantastice, greu de crezut. Dar dacă le înţelegi în profunzime, semnificaţia lor ţi se va dezvălui.

Primul eveniment a avut loc înainte ca Aștāvakra să se nască. Nu se ştie nimic despre ceea ce s-a întâmplat după, însă acesta este un eveniment petrecut pe când el se mai afla încă în pântec. Tatăl său, care era un mare învăţat, recita Vedele în fiecare zi, iar în acest timp Aștāvakra asculta din pântec. Într-o zi a venit din pântec o voce care spunea: „Încetează! Sunt numai prostii. Nu e nici urmă de înţelepciune în toate astea. Simple cuvinte – cuvinte adunate şi nimic mai mult. Se găseşte înţelepciunea în scripturi? înţelepciunea e înăuntrul fiecăruia. Se găseşte adevărul în cuvinte? Adevărul e înăuntrul fiecăruia”.

Fireşte că tatăl său a fost cuprins de furie oarbă. În primul rând era tată şi pe deasupra şi învăţat. Iar fiul său ascuns în pântec spunea astfel de lucruri! Nici măcar nu se născuse încă! A izbucnit furios, l-au cuprins flăcările mâniei: egoul tatălui fusese lovit. Iar egoul unui învăţat… el era un mare pândit, un mare participant la dezbateri, cunoscător al scripturilor.

În furia lui a rostit un blestem: când se va naşte, băiatul va fi deformat; membrele lui vor fi îndoite în opt părţi. De aici şi numele: Aștāvakra înseamnă cel al că-mi corp are opt arcuiri. S-a născut deformat în opt locuri; opt locuri, înco-voiate ca o cocoaşă de cămilă. Într-un acces de

furie, tatăl a deformat corpul fiului său.

Există şi alte poveşti ca aceasta…

Se spune că Buddha s-a născut stând în picioare. Mama sa stătea în picioare sub un pom; l-a născut stând în picioare, iar el s-a născut tot în picioare. N-a căzut la pământ, ci a început să meargă! A făcut şapte paşi, iar la al optulea s-a oprit şi a proclamat cele patru adevăruri nobile – că viaţa e suferinţă…! N-a făcut decât şapte paşi pe pământ şi deja a proclamat că viaţa e suferinţă, că e posibilă eliberarea de suferinţă, că există o cale de a te elibera de suferinţă, că există o stare lipsită de suferinţă – starea de nirvāṇa.

Despre Lao Tzu, povestea spune că s-a născut bătrân, că s-a născut în vârstă de optzeci de ani, că a rămas în pântec optzeci de ani. Din moment ce n-avea nicio dorinţă să facă ceva, n-avea nicio dorinţă să părăsească pântecul. Din moment ce nu-şi dorea nimic, nu dorea nici să iasă în lume. Când s-a născut avea părul alb, un bătrân de optzeci de ani!

Povestea lui Zarathustra spune că acesta a izbucnit în râs de îndată ce s-a născut.

Dar Aṣṭāvakra i-a întrecut pe toţi. Acestea sunt toate evenimente petrecute după naştere; Aṣṭāvakra şi-a rostit afirmaţia pe de-a-ntregul înainte chiar de a se fi născut.

Poveştile acestea au o semnificaţie. Ele cuprind esenţa, comoara esenţială a vieţii acestor maeştri.

Povestea lui Buddha cuprinde esenţa învăţăturii transmise de el de-a lungul întregii sale vieţi… învăţătura lui Buddha a fost despre calea cu opt braţe, aşa că el a făcut şapte paşi şi s-a oprit la al optulea. Sunt opt părţi în total; ultimul pas este cel al samādhi-ului corect şi numai în starea aceea de samādhi se ajunge la cunoaşterea întregului adevăr al vieţii. Aşa că el a proclamat cele patru adevăruri nobile.

Lao Tzu s-a născut bătrân. Oamenii trăiesc optzeci de ani şi tot nu dobândesc înţelegerea pe care Lao Tzu o avea la naştere. Aţi văzut voi ca oamenii să devină mai inteligenţi doar prin simpla îmbătrânire? A îmbătrâni nu e

sinonim cu a deveni inteligent. La o vârstă înaintată, părul poate să fie alb doar din cauză că l-a albit soarele.

Povestea lui Lao Tzu nu spune decât că dacă în viaţa ta există intensitate, dacă există un caracter urgent, atunci ceea ce ar putea necesita optzeci de ani se poate întâmpla într-un singur moment. Dacă înţelegerea ta e intensă, se poate întâmpla într-o clipă, iar fără inteligenţă pură nu se întâmplă nici în optzeci de ani.

Zarathustra a râs chiar în clipa în care s-a născut.

Religia lui Zarathustra e singura religie din lume care poate fi numită o religie râzând-a… foarte pământeană, o religie a pământului.

Din acest motiv oamenii altor religii nu-i văd pe parşi ca fiind religioşi. Ei îi văd dansând, cântând, fericiţi – religia lui Zarathustra e o religie a râsului, o religie care afirmă viaţa, nu una care neagă viaţa. Nu e loc în ea pentru renunţare.

Aţi văzut vreodată un sadhu pars în pielea goală, care a renunţat la tot, stând în picioare în soarele arzător, stând aşezat lângă un foc, aşa cum fac sannyasin-ii hinduşi? Nu, religia parsă nu e interesată să-şi tortureze corpul şi să-i aducă acestuia necazuri.

Întreg mesajul lui Zarathustra e acesta: dacă poţi să ajungi la dumnezeire prin râs, atunci de ce să ajungi prin plâns? Când poţi să ajungi la templu dansând, de ce să-ţi sădeşti inutil spini în cale? Când poţi merge pe un drum înflorit, atunci de ce să urmezi căi ale durerii şi suferinţei? Aşa este, legenda este adevărată, Zarathustra râdea când s-a născut.

Nu căutaţi fapte istorice în aceste poveşti. Ele nu vor să spună că lucrurile s-au întâmplat în felul acesta – însă există un înţeles profund în aceste poveşti.

Ai o sămânţă: când te uiţi la sămânţă, nu poţi să găseşti niciun indiciu referitor la florile care vor creşte din ea. Nu există nici cel mai mic indiciu cu privire la ceea ce poate ea să fie.

Oare va fi un lotus – înflorind în apă, dar rămânând neatins de ea, dansând în razele soarelui? Şi poate şi

soarele să devină gelos pe frumuseţea lui, pe gingăşia lui, pe gloria şi graţia lui fără seamăn. Parfumul lui va zbura către cer.

Uitându-te la sământă nu poţi să-ţi dai seama de acest lucru. Uitându-te la sământă nu poţi nici măcar să-ţi imaginezi, nu poţi nici măcar să ghiceşti. Dar într-o zi lucrul acesta se întâmplă.

Aşadar putem gândi în două moduri.

Fie ne putem cramona de sământă, spunând: „Ceea ce nu e vizibil în sământă nu se poate întâmpla nici în lotus. E o iluzie, un truc, e o minciună”.

Acesta este punctul de vedere al celor pe care îi numim raţionali, sceptici. Ei spun că ceea ce nu e vizibil în sământă nu poate fi prezent în floare – ceva nu e în regulă.

Astfel, un om sceptic nu-l poate crede pe un Buddha, nu-l poate accepta pe un Mahāvīra, nu-l poate primi cu inima deschisă pe un Iisus, fiindcă el spune că-i cunoaşte deja.

Când Iisus a venit în satul său, el a fost foarte surprins – oamenii din sat nici nu-l băgau în seamă. Iisus a spus că un profet nu e niciodată respectat în ţara lui. Din ce motiv se întâmplă aşa? De ce nu-şi respectă satul profetul?

Sătenii l-au văzut ca fiind fiul tâmplarului Iosif; l-au văzut cărând lemne, l-au văzut măsurând şi tăind cu ferăstrăul lemnele, l-au văzut leoarcă de sudoare, l-au văzut jucându-se şi hârjonindu-se pe drum. Sătenii îl ştiau de când era copil, îl văzuseră acolo în chip de sământă. Cum e posibil ca deodată să devină el fiul lui Dumnezeu!

Nu, aceia care au văzut sământa nu pot accepta floarea. Ei spun că trebuie să fie la mijloc vreo escrocherie, vreo înşelătorie; omul acesta e un ipocrit.

Buddha s-a întors în satul său. Iar tatăl… ceea ce putea să vadă o lume întreagă, tatăl nu putea să vadă. Lumea făcea cunoştinţă cu un fenomen de iluminare, vestea se răspândea în lung şi-n lat, oamenii începeau să vină din ţinuturi îndepărtate.

Dar când Buddha s-a întors acasă la el după

doisprezece ani, tatăl său i-a zis: „Pot încă să te iert. Cu toate că ceea ce ai făcut a fost greşit, ne-ai produs durere mare, ai comis o atrocitate, eu am inimă de tată – te voi ierta. Uşile îţi simt deschise. Aruncă bolul ăsta pentru cerşit, leapădă hainele astea de călugăr. Aici nu mai ai ce să faci cu toate astea. Întoarce-te, regatul e al tău. Eu am îmbătrânit; cine o să se ocupe de el? Ajunge cu copilăria asta, încetează acum joaca asta!”

Buddha i-a zis:

„Te rog, uită-te la mine. Cel care a plecat nu s-a mai întors. Altcineva a venit, cel care s-a născut în casa ta nu s-a mai întors. E altcineva aici, sămânţa s-a întors în chip de floare. Priveşte în profunzime”.

Tatăl i-a zis: „Mă înveţi tu pe mine? Te ştiu din ziua în care te-ai născut. Du-te şi păcăleşte-i pe alţii; du-te şi dă-le lecţii altora, amăgeşte-i pe ei – pe mine nu ai cum să mă păcăleşti. îţi repet, te cunosc cât se poate de bine – nu încerca să mă înveţi tu pe mine. Eu am bunăvoinţa să te iert”.

Buddha i-a zis: „Spui că mă cunoşti? Nici măcar eu nu mă cunoşteam înainte. Abia de puţină vreme au coborât razele de lumină şi am ajuns să mă cunosc. Scuză-mă, dar trebuie să spun că cel pe care l-ai văzut nu eram eu. Indiferent ce ai văzut, nu eram eu. Tu ai văzut învelişul exterior, dar te-ai uitat înăuntrul meu? M-am născut din tine, dar nu m-ai creat tu. Am venit prin intermediul tău aşa cum vine un călător prin intermediul unei anumite rute, dar ce au călătorul şi drumul de-a face unul cu altul? Să ne închipuim că mâine drumul spune: „Te ştiu, fiinţa ta a venit prin intermediul meu” – aşa cum spui tu.

Am existat şi înainte de tine. Sunt pornit în călătoria asta de multe vieţi. Fără îndoială că am trecut prin tine, tot aşa cum am trecut prin alţii. Şi alţii mi-au fost tată, şi altele mi-au fost mamă. Dar fiinţa mea e complet separată”.

E foarte dificil, extrem de dificil: dacă ai văzut sămânţa, nu poţi crede că floarea se află în faţa ta.

Un mod de a privi este cel al neîncrezătorului, al

raţionalului, al scepticului.

Acesta spune: „Ştim sămânţa, aşa că floarea asta nu e posibilă. Ştim noroiul – cum să poată un lotus să apară din el? E cu totul fals – un vis, o iluzie. Probabil a intrat într-un fel de hipnoză. Cineva l-a păcălit; i s-au făcut vrăji, farmece…”

Acesta este un mod de a privi.

Celălalt este cel al încrederii – al celui care iubeşte, al devotului, al inimii pline de empatie.

O astfel de persoană vede floarea şi pornind de la ea începe să facă drumul înapoi.

Ea spune: „De vreme ce floarea a devenit atât de înmiresmată, de vreme ce ea emană atâta strălucire, de vreme ce are atâta frumuseţe în ea, de vreme ce se vede în ea o inocenţă atât de vie, atunci fără îndoială că toate acestea au fost prezente şi în sămânţă – căci nu e posibil ca ceea ce e prezent în floare să nu fi existat deja în sămânţă”.

Poveştile acestea nu s-au petrecut în adevăratul sens al cuvântului. Cei care au văzut florile înflorind în Aṣṭāvakra au tras concluzia că ceea ce s-a întâmplat astăzi trebuie să fi fost prezent şi ieri – era ascuns, acoperit de un văl.

Ceea ce se află aici în final trebuie să fi fost prezent şi la început. Ceea ce se vede în momentul morţii trebuie să fi fost prezent şi în momentul naşterii; altminteri cum a putut să apară?

Aşadar un mod de a privi este pornind înapoi de la floare, iar celălalt mod de a privi este pornind de la sămânţă şi privind înainte.

Dacă priveşti cu atenţie, esenţa lor e aceeaşi, fundamentul lor e acelaşi, dar ce diferenţă – ca de la cer la pământ!

Cel care ştie sămânţa, spune: „Cum poate ceea ce nu e în sămânţă să fie în floare?” Acesta este argumentul său.

Cel care ştie floarea spune acelaşi lucru. El spune: „Ceea ce e în floare ar trebui să fie şi în sămânţă”.

Ei au acelaşi argument. Dar fiecare are un mod

diferit de a privi.

E un mare obstacol.

Eu am fost întrebat: „În copilăria ta, mulţi oameni au studiat împreună cu tine – la şcoală, la facultate – dar nu se vede niciunul pe-aici”.

Cum ar putea să fie aici? E un mare obstacol pentru ei. Nu pot să creadă ceea ce văd, le e extrem de dificil. Chiar ieri mi-a trimis cineva un ziar din Raipur. Shri Harishankar Parsai a scris un articol împotriva mea. El mă ştie, mă ştie din timpul facultăţii. E cel mai important scriitor hindus de satiră. Eu îi respect întotdeauna scrierile.

În articol, el scrie: „Trebuie să fie ceva în neregulă cu atmosfera Jabalpurului. Aici se nasc numai escroci şi şarlatani – ca Osho, Mahesh Yogi şi Mundhra”.

A menţionat trei nume. Trebuie să-i mulţumesc pentru că cel puţin sunt primul pe lista lui! Mă consideră demn măcar de-atât. Nu m-a scos complet din minte. Nu m-a uitat cu totul. Dar dificultatea lui e firească, clară şi simplă. îi înţeleg punctul de vedere. îi e imposibil; el a văzut sămânţa, deci cum ar putea crede în floare? Iar celor care au văzut floarea le e greu să creadă în sămânţă. Aşadar povestea de viaţă a tuturor oamenilor mari poate fi scrisă din două unghiuri.

Cei care sunt împotriva lor încep călătoria din copilăria lor, iar cei care sunt în favoarea lor încep călătoria de la sfârşit şi merg înapoi către copilărie. Şi unii, şi alţii au dreptate într-un fel. Dar celor care încep cu copilăria şi merg către final le va scăpa adevărul. Abordarea lor justă e sinucigaşă. Cei care călătoresc de la sfârşit şi merg înapoi sunt binecuvântaţi. Ei vor primi mult fără efort… vor primi ceea ce aceia care gândesc în primul fel, în felul scepticilor, nu vor primi.

Deci nu doar că sunt eu în neregulă, ci din cauza mea însăşi atmosfera Jabalpurului e în neregulă! Trebuie să fie ceva în neregulă în mediul ambiant. Dar eu vreau să-i spun că Jabalpurul nu are nicio putere asupra mea, indiferent dacă atmosfera lui e bună sau rea. Eu nu am prea mare

legătură cu Jabalpurul; n-am stat acolo decât câţiva ani. Şi Mahesh Yogi a stat acolo tot câţiva ani; nici el nu are legătură.

Amândoi suntem legaţi de un alt loc. Oamenii acelui loc sunt atât de adormiţi încât ei nici acum nu ştiu nimic despre noi. Locul de naştere al lui Mahesh Yogi şi locul meu de naştere sunt foarte aproape unul de altul; amândoi ne-am născut lângă Gadawara. El s-a născut în Chichli, eu m-am născut în Kuchwada. Dacă e vorba de un mediu ambiant nociv, atunci cel de-acolo trebuie că e astfel. Probabil că Gadawara suferă de un astfel de mediu – sau se bucură de binecuvântarea lui. Jabalpurul nu ar trebui târât în treaba asta.

Dar ce argumente creează mintea!

Oricine aude povestea lui Aṣṭāvakra, va striga imediat: „Fals, imposibil!” Desigur că cei care au scris povestea aceasta ştiu că nimeni nu vorbeşte vreodată din pântec. Ei nu spun decât că ceea ce apare în final trebuie să fi fost prezent din pântec. Vocea care a înflorit mai târziu trebuie să fi fost prezentă undeva în adâncul pântecului, altminteri de unde a înflorit, de unde a venit? Apar lucrurile aşa, din vid?

Există un motiv în spatele oricărui lucru. Poate că nu-l vedem noi, dar el trebuie să fi fost acolo, prezent. Toate aceste poveşti indică acest lucru. Al doilea eveniment cunoscut în legătură cu Aṣṭāvakra a avut loc când el avea doisprezece ani.

Nu se ştiu despre el decât aceste două evenimente.

Al treilea este Aṣṭāvakra Gītā sau, aşa cum i se mai spune, Aṣṭāvakra Saṃhitā.

Când Aṣṭāvakra avea doisprezece ani, Janak a găzduit o imensă dezbatere publică. Janak era rege şi a invitat pandiţii din toată ţara să dezbată pe marginea scripturilor. Avea o mie de vaci aşezate la poarta palatului, iar coarnele vacilor erau îmbrăcate în aur şi împodobite cu giuvaiere. A anunţat: „Cel care va ieşi învingător va primi aceste vaci să fie ale sale”.

A fost o mare dezbatere. La ea a luat parte şi tatăl lui

Aṣṭāvakra. Pe la lăsarea serii, la urechile lui Aṣṭāvakra a ajuns vestea că tatăl său pierdea. îi învinsese pe toţi ceilalţi, însă era pe cale să piardă în faţa unui pândit pe nume Vandin. Primind vestea aceasta, Aṣṭāvakra s-a dus la palat.

Întrunirea era deja în desfăşurare; dezbaterea era în etapa finală, iar momentul decisiv se apropia cu repeziciune. Înfrângerea tatălui său era ca şi înfăptuită – acesta era chiar pe punctul de a fi înfrânt.

Pandiţii l-au văzut pe Aṣṭāvakra în timp ce acesta intra în curtea regală. Erau cu toţii mari învăţaţi. Corpul lui era încovoiat şi deformat în opt locuri: nu trebuia decât să se mişte şi oricine începea să râdă. Mişcările lui erau prilej de râs.

Toţi cei adunaţi acolo au izbucnit în râs. Aṣṭāvakra hohotea şi el de râs. Janak l-a întrebat: „Toţi ceilalţi râd. Înţeleg de ce râd ei, dar tu de ce-ai râs, fiul meu?”

Aṣṭāvakra i-a zis: „Râd pentru că adevărul e decis în dezbaterea aceasta publică de chamari, de cârpaci” – trebuie că era un om extraordinar. „Ce fac aici toţi chamarii ăştia?”

O tăcere adâncă a coborât peste adunare. Chamari? Cizmari?

Regele a întrebat: „Ce vrei să spui?”

Aṣṭāvakra a zis: „E simplu şi clar. Ei nu văd decât piele, nu mă văd pe mine. Cu greu s-ar putea găsi un om mai pur şi mai simplu decât mine, dar ei nu văd asta; ei văd un corp încovoiat şi deformat. Sunt pielari, judecă după piele. Maiestatea ta, în arcuirea unui templu este cerul arcuit? Când un vas e spart, este oare şi cerul spart? Cerul e mai presus de schimbare. Corpul meu e contorsionat, dar eu nu. Priveşte la cel de dinăuntru. Nu poţi găsi ceva mai drept şi mai pur”.

Afirmaţia lui a fost neaşteptată. Pesemne că s-a lăsat o tăcere în care se auzea şi musca. Janak a fost impresionat, uluit: era cât se poate de adevărat, de ce adunase el o mulţime de chamari acolo? S-a căit, s-a simţit vinovat pentru că şi el răsese.

În ziua aceea, regele n-a mai reuşit să spună nimic, dar în ziua următoare, când a ieşit dimineaţa pentru plimbarea lui călare, l-a văzut pe drum pe Aṣṭāvakra. Janak a descălecat de pe cal şi i-a căzut la picioare.

Cu o zi înainte, de faţă cu toţi ceilalţi nu avusese destul curaj. Şi-apoi spusese: „De ce râzi, fiul meu?” Aṣṭāvakra era un băiat de doisprezece ani, iar Janak ţinuse seama de vârsta lui. Dar în ziua aceasta nu i-a mai observat vârsta. În ziua aceasta s-a dat jos de pe cal şi i-a căzut lui Aṣṭāvakra la picioare, culcându-se cu faţa la pământ în semn de veneraţie.

I-a zis: „Te rog să-mi fii oaspete la palat şi să-mi astâmperi setea de adevăr. O, doamne, fii atât de milostiv încât să vii în casa mea. Am înţeles. N-am putut să dorm toată noaptea. Ai vorbit drept: ce adâncime a înţelegerii au aceia care nu recunosc decât corpul? Ei dezbat fiinţa, dar atracţia şi repulsia faţă de corp încă se fac simţite; ura şi atracţia încă apar. Ei se uită către moarte în timp ce vorbesc despre nemurire. Binecuvântat sunt pentru că ai venit şi m-ai tulburat, pentru că mi-ai întrerupt somnul. Te rog să vii la palat”.

Janak avea palatul decorat splendid. L-a primit pe Aṣṭāvakra şi l-a aşezat pe un tron de aur – pe acest Aṣṭāvakra în vârstă de doisprezece ani. Apoi i-a pus întrebările. În prima sutra, Janak dă glas întrebărilor sale. Janak întreba, iar Aṣṭāvakra îi explica. În afară de acestea nu se mai ştie nimic despre Aṣṭāvakra. Şi nici nu e nevoie să se ştie mai multe, e mai mult decât suficient. Diamantele nu sunt multe; numai pietrele şi bolovanii sunt pe toate drumurile.

Un singur diamant e de ajuns.

Acestea sunt două mici întâmplări. Una înainte de naştere: o voce din pântec care proclamă: „Cărei nebunii i-ai căzut pradă? Derutat de scripturi… de cuvinte? Trezeşte-te! Asta nu e înţelepciune, astea-s doar cunoştinţe împrumutate. Sunt doar capcane ale minţii, nu lucruri înţelese prin experienţă. Nu există nici cea mai mică urmă de adevăr în ele. Cât ai de gând să te mai amăgeşti?”

Iar a doua întâmplare: pandiţii din palat care râd şi Aṣṭāvakra care le spune că în viaţă sunt două moduri de a vedea: unul constă din a vedea fiinţa, iar celălalt din a vedea pielea.

Chamarii văd pielea, înţeleptul vede fiinţa.

Aţi observat?

Un cizmar nu se uită la faţa ta, el îţi vede doar pantofii. De fapt un cizmar poate să cunoască totul despre tine doar uitându-se la încălţămintea ta: ce situaţie economică ai, dacă eşti un om de succes sau un ratat, cum ţi-a fost norocul în viaţă… Starea pantofilor îi spune acestea. Autobiografia îţi e scrisă pe încălţămintea ta – cizmarul poate s-o citească. Dacă încălţămintea îţi străluceşte, dacă e curată şi nouă, cizmarul e bucuros să te întâlnească. Pentru el, încălţămintea ta constituie dovada fiinţei tale. Un croitor se uită la haine. Văzând cum te îmbraci, el îţi înţelege situaţia. Cu toţii au viziunea lor îngustă. Numai cel care e plin de fiinţa lui vede fiinţa. El nu are un mod fix de a vedea. El are numai vedere, darshan.

Vă mai povestesc o singură întâmplare – nu e despre Aṣṭāvakra, ci despre Ramakrishna şi Vivekananda, însă are legătură cu Aṣṭāvakra… După aceea vom pătrunde în sutre.

Când Vivekananda a venit la Ramakrishna, numele lui era încă Narendranath; mai târziu Ramakrishna i-a dat numele de Vivekananda. Când a venit la Ramakrishna, era extrem de polemist, un ateu, foarte raţional. Voia dovadă pentru orice.

Există lucruri care nu pot fi dovedite – nu poţi veni cu dovezi.

Nu există dovadă pentru dumnezeire: ea există, totuşi nu poate fi dovedită.

Nu există dovadă pentru iubire. Ea există, dar nu există dovadă.

Nu există dovadă pentru frumuseţe. Ea există, dar nu există dovadă.

Dacă spun: „Uite ce frumoşi sunt arborii aceştia”, iar

tu spui: „Eu nu văd nicio frumuseţe – pomii sunt pomi şi atât. Dovedeşte-o!”, va fi dificil. Cum se poate dovedi că sunt frumoşi? Pentru a vedea frumuseţea ai nevoie de un simţ al frumosului – altă cale nu există. Ai nevoie de ochi – altfel nu se poate.

Se spune că Majnu a zis: „Ca s-o cunoşti pe Laila ai nevoie de ochii lui Majnu”. E adevărat; ca s-o vezi pe Laila nu e altă cale.

Regele ţinutului aceluia l-a chemat pe Majnu şi i-a zis: „Eşti nebun! O cunosc pe Laila ta – o fată banală, neagră ca smoala, fără nimic special. îmi pare rău de tine, aşa că îţi ofer douăsprezece fete de la palatul meu – cele mai frumoase femei din ţară. Poţi s-o alegi pe oricare îţi place. Când te văd cum plângi, îmi plânge şi mie inima”.

Majnu s-a uitat la ele şi a zis: „Laila nu e printre ele. Nici nu se compară cu Laila, nu merită nici praful de pe picioarele ei”.

Regele i-a zis: „Majnu, eşti nebun…!”

Majnu i-a răspuns: „Aşa o fi, dar trebuie să-ţi spun un lucru: ca s-o vezi pe Laila ai nevoie de ochii lui Majnu”.

Majnu are dreptate. Pentru a vedea frumuseţea arborilor, trebuie să ai ochi pentru artă – nu există dovadă. Dacă vrei să cunoşti iubirea, va trebui să ai inima iubitoare – nu există dovadă. Iar dumnezeirea este numele colectiv al frumuseţii toate, al iubirii toate şi al adevărului tot din acest univers. Ca s-o cunoşti ai nevoie de o conştiinţă nestrămutată, ai nevoie de o stare de martor… în care să nu mai rămână nicio urmă de cuvânt, să nu mai rămână nicio urmă de gând, să nu se ivească niciun val… să nu mai rămână niciun fir de praf mental, iar oglinda conştiinţei să fie perfect pură. Ce dovadă?

Vivekananda i-a spus lui Ramakrishna: „Vreau o dovadă. Dacă Dumnezeu există, atunci dovedeşte-o”.

Ramakrishna s-a uitat la Vivekananda.

Tânărul acesta promitea mult, avea mare potenţial; multe erau gata să se întâmple în el. Exista o mare comoară de care Vivekananda nu avea cunoştinţă încă.

Ramakrishna s-a uitat, a examinat vieţile trecute ale

acestui tânăr. Vivekananda venise purtând cu el o mare comoară, o mare comoară de integritate, însă era înăbuşită sub logica lui.

Văzând aceasta, un strigăt de durere şi compasiune trebuie să fi răsărit din inima lui Ramakrishna.

Şi i-a zis: „Uită de toate astea. O să vorbim mai târziu despre dovezi şi astfel de lucruri. Eu am cam îmbătrânit şi citesc cu greu; tu eşti tânăr, ochii tăi sunt încă viguroşi – citeşte din cartea asta de aici”. Era Aṣṭāvakra Gītā. „Citeşte-mi puţin cu voce tare din ea”.

Se spune că Vivekananda n-a văzut nimic rău în asta, tipul nu-i cerea nimic deosebit. A citit trei-patru sutre şi fiecare celulă a început să-i tremure. A intrat în panică şi a zis: „Nu pot să citesc mai departe”.

Ramakrishna a insistat: „Hai, citeşte. Ce rău poate fi în asta? Cum ar putea să-ţi facă vreun rău cartea asta? Eşti tânăr, ai vederea încă bună, iar eu sunt bătrân, îmi e greu să mai citesc. Trebuie să aud cartea asta – citeşte-o pentru mine”.

Se spune că Vivekananda a citit mai departe cu voce tare din carte şi a dispărut în meditaţie.

Ramakrishna văzuse un mare potenţial în tânărul acesta, Vivekananda, un potenţial foarte promiţător, ca acela al unui bodhisattva care e destinat ca mai devreme sau mai târziu să devină un buddha. Mai devreme sau mai târziu, oricât de mult ar rătăci, se apropie oricum de starea de buddha.

De ce i-a cerut Ramakrishna să citească Aṣṭāvakra Gītā cu voce tare?

Fiindcă nu există o exprimare mai pură a adevărului. Dacă aceste cuvinte pătrund în voi, ele vor începe să vă trezească sufletul adormit.

Cuvintele acestea vă vor cutremura. Cuvintele acestea vă vor umple cu extaz. Cuvintele acestea vă vor zgudui.

Cu aceste cuvinte se poate produce revoluţia.

Nu am ales Aṣṭāvakra Gītā aşa, pur şi simplu.

Nici n-aş fi putut s-o aleg mai înainte – am ales-o

după o lungă aşteptare, după ce am chibzuit îndelung. A existat o vreme când am vorbit despre Gita lui Krishna, fiindcă atunci eram înconjurat de o mulţime.

Pentru o mulţime, Aṣṭāvakra Gītā nu are înţeles. Cu mare efort am scăpat de mulţime.

Acum mai sunt aici doar câţiva Vivekananda.

Acum vreau să vorbesc celor care au potenţial mare.

Voi lucra cu acei câţiva cu care lucrarea poate da rezultate. Acum voi tăia diamante.

Dalta aceasta nu e menită să fie stricată cu pietre şi pietroaie. De aceea am ales Aṣṭāvakra Gītā: am ales-o pentru că sunteţi pregătiţi.

Prima sutra:

Janak a întrebat: O, doamne, cum se ajunge la înţelepciune? Cum se produce eliberarea? Şi cum se ajunge la nonataşament? Spune-mi aceasta, rogu-te.

„Spune-mi, o, doamne. Explică-mi, rogu-te”. Unui băiat de doisprezece ani, regele Janak îi spune: „O, doamne, Bhagwan. Explică-mi, rogu-te. Oferă puţină înţelegere unui neştiutor ca mine. Trezeşte un ignorant ca mine”.

Sunt puse trei întrebări…

Cum se ajunge la înţelepciune? Fireşte, ne-am putea întreba: ce nevoie are să întrebe? Există cărţi pline cu aceste lucruri. Janak ştia şi el asta.

Lucrurile cu care sunt pline cărţile nu reprezintă înţelepciune, ci reprezintă doar praful pe care îl lasă înţelepciunea în urma sa – cenuşa. Când flacăra înţelepciunii arde, în urma ei rămâne cenuşă. Cenuşa continuă să se acumuleze şi devine scriptură. Vedele sunt cenuşă; cândva erau cărbuni aprinşi. Înţelepţii Vedelor i-au ars în sufletul lor, iar în urmă a rămas cenuşa. Apoi cenuşa a fost strânsă, compilată şi organizată sistematic.

E ca atunci când oamenii strâng cenuşa şi oasele după ce corpul unui om a fost ars. Ei numesc acestea „flori”. Oamenii sunt foarte ciudaţi. Ei nu i-au spus niciodată „floare” omului respectiv pe când era în viaţă, dar după ce l-au ars îi adună oasele spunând că i-au

adunat florile. Apoi le păstrează, le ţin într-o casetă. Pe când omul acesta era în viaţă, nu l-au respectat niciodată ca pe o floare; pe când trăia, nici măcar nu l-au privit ca pe o floare. Când moare… fiinţa umană e nebună! – numesc flori oasele lui, cenuşa lui.

În acelaşi fel, când un buddha e în viaţă, nu-l ascultaţi. Când un Mahāvīra păşeşte printre voi, vă înfuriaţi. Se pare că omul acesta vă distruge visele sau vă tulbură somnul: „Acum te-ai găsit tu să mă trezeşti? Tocmai când visele mele au început să se împlinească, tocmai când succesul începe să-şi facă apariţia în viaţa mea, tocmai când şansele mele se îmbunătăţesc, când săgeata îşi atinge ţinta – acum vine tipul ăsta şi spune că totul e fără rost! Tocmai când câştig şi eu alegerile şi mi se deschide calea către putere, vine omul acesta important şi-mi spune că totul e vis, că nu are niciun rost, că moartea va veni şi-mi va lua totul. Nu vorbi aşa! Când va veni moartea, vom vedea, dar acum nici să nu pomeneşti de astfel de lucruri”.

Dar când moare Mahāvīra sau Buddha, îi adunăm cenuşa. Cu ea creăm Dhammapada, creăm Vedele şi apoi oferim flori spre a fi venerate.

Janak ştia şi el că scripturile sunt pline numai cu informaţii. Dar a întrebat: Cum se ajunge la înţelepciune? – fiindcă indiferent cât de multe ştii, nu ajungi la înţelepciune. Poţi să tot aduni cunoaştere, mereu mai multă şi mai multă, poţi să înveţi pe de rost scripturile, să devii un papagal, să memorezi absolut fiecare sutra, să-ţi întipăreşti în memorie Vedele în întregime – dar tot nu vei dobândi înţelepciune. Cum se ajunge la înţelepciune? Cum se produce eliberarea? El întreabă deoarece ceea ce numiţi voi înţelepciune, cunoaştere nu face decât să vă ţină legaţi – cum ar putea fi aceasta eliberare? înţelepciunea e cea care vă eliberează. Iisus a zis: „Adevărul vă va elibera”. Înţelepciunea e aceea care vă eliberează – acesta este criteriul adevărului.

Pandiţii nu par să fie liberi, ei par nişte sclavi. Vorbesc despre eliberare, dar nu arată a fi liberi. Par să fie

legaţi cu o mie de lanţuri.

Aţi observat vreodată: aşa-zişii voştri oameni religioşi par mai înrobiţi decât voi. Poate că voi aveţi puţină libertate, dar sfinţii voştri sunt mai captivi decât voi. Ei nu fac decât să urmeze orbeşte tradiţia. Nu se pot mişca liber, nu se pot aşeza liber, nu pot trăi liber.

Acum câteva zile mi-a venit un mesaj de la nişte sadhvi jainiste, nişte călugăriţe jainiste, prin care îmi spuneau că ele ar vrea să mă întâlnească, dar discipolii lor nu le permit s-o facă. O situaţie foarte bizară! O sadhvi înseamnă cineva care nu mai ţine cont de societate, cineva care a pornit o călătorie în sălbăticia neştiută, cineva care a spus: „Acum nu mai am nevoie nici de respectul vostru, nici de onorurile voastre”. Dar călugăriţele şi călugării spun: „Discipolii nu ne lasă să venim”. Aceia le spun: „Nici să nu vă gândiţi să vă duceţi acolo. Dacă vă duceţi acolo, ne vom închide uşile către voi”.

Ce fel de căutători sunt ei? Aceasta este pură dependenţă, sclavie. Aşa ceva e cu totul de-a-ndoaselea. Înseamnă că în loc ca o sadhvi să-şi transforme discipolul, discipolul o transformă pe sadhvi.

A venit la mine un prieten şi mi-a spus că o sadhvi jainistă îmi citeşte cărţile, dar numai în secret. Ea încearcă şi să-mi asculte casetele, dar tot în secret. Iar dacă cineva menţionează din întâmplare numele meu în prezenţa ei, stă acolo prefăcându-se că n-a auzit în viaţa ei de mine. E aceasta eliberare?

Janak a întrebat: Cum se produce eliberarea? „Ce este eliberarea? Explică-mi înţelepciunea care eliberează”.

Libertatea este năzuinţa cea mai importantă a omului. Poţi să obţii orice, dar dacă nu eşti încă liber, te doare. Poţi să ajungi la orice, dar dacă nu ai ajuns la libertate, nu ai ajuns nicăieri.

Omul vrea cerul liber, nelimitat. Aceasta este năzuinţa cea mai adâncă a omului, năzuinţa lui cea mai tainică – năzuieşte la un spaţiu în care să nu existe limite, să nu existe bariere. O puteţi numi năzuinţa de a deveni divin sau o puteţi numi năzuinţa după moksha, după

eliberare. În sanscrită noi am ales cuvântul potrivit, moksha. Un cuvânt atât de frumos nu există în nicio altă limbă. Există cuvinte precum rai, paradis, dar cuvintele acelea nu au melodia mokshei. Moksha are o muzică unică. Ea înseamnă pur şi simplu o libertate atât de absolută încât nu mai are bariere; o libertate atât de pură încât e nelimitată.

Janak a întrebat: ... Cum se produce eliberarea? Şi cum se ajunge la nonataşament? Spune-mi aceasta, rogute.

Trebuie că Aṣṭāvakra s-a uitat cu mare atenţie la Janak – fiindcă acesta este primul lucra pe care îl face un maestru atunci când cineva îi pune o întrebare.

El observă cu atenţie: de unde izvorăşte întrebarea aceasta? De ce a vrut omul respectiv să întrebe ceva? Răspunsul maestrului nu poate fi semnificativ decât dacă înţelege clar de ce a fost pusă întrebarea. Reţineţi, un om care a ajuns la adevăr – un maestru – nu răspunde întrebării tale. El îţi răspunde ţie.

Pe el nu-l interesează prea mult ce anume întrebi, e mai preocupat de motivul pentru care ai întrebat, de ceea ce se află în spatele întrebării, de complexul ascuns în inconştient – ce dorinţă se ascunde de fapt după ecranul întrebării tale.

În lume există patru tipuri de oameni: înţeleptul, căutătorul, ignorantul, idiotul.

Şi există patru tipuri de întrebări.

Primul tip de întrebare e cel lipsit de cuvinte – întrebarea înţeleptului, a gyani-ului, a celui care ştie. De fapt, întrebarea înţeleptului nu e deloc o întrebare. El ştie – n-a mai rămas nimic de ştiut. El a ajuns; mintea a devenit clară, a devenit calmă. A ajuns acasă, a ajuns la o stare de relaxare.

Aşadar întrebarea unui gyani nu e deloc o întrebare. Aceasta nu înseamnă că un gyani nu e gata să înveţe. Un gyani devine simplu, precum un copil mic – el e mereu gata să înveţe. Cu cât înveţi mai mult, cu atât disponibilitatea de a învăţa e mai mare. Cu cât devii mai simplu şi mai

inocent, cu atât mai mult te deschizi faţă de învăţare. Vânturile vin şi găsesc uşile tale deschise. Soarele vine şi nu are nevoie să bată la uşa ta. Existenţa vine şi te găseşte mereu disponibil.

Un gyani nu adună cunoştinţe, el pur şi simplu are capacitatea de a şti. Înţelegeţi bine lucrul acesta, căci vă va fi de folos.

„Gyani" înseamnă cineva care e total deschis faţă de învăţare, care nu are prejudecăţi, care nu are amortizoare împotriva învăţării, care nu are un sistem preplanificat sau structură preplanificată pentru învăţare. Un gyani înseamnă un dhyani, un om meditativ.

Pesemne că Aṣṭāvakra l-a observat cu atenţie, s-a uitat la Janak şi a văzut că omul acesta nu e un gyani, nu a ajuns la meditaţie; altminteri întrebarea lui ar fi fost mută, n-ar fi fost exprimată în cuvinte.

Este o întâmplare în viaţa lui Buddha... Un fakir a venit să-l întâlnească; un ascet singuratic a venit să-l vadă, un rătăcitor.

A venit şi i-a zis lui Buddha: „Nu am cuvinte cu care să pot întreba, nu am iscusinţa de a aduce în cuvinte ceea ce vreau să întreb. Tu ştii deja. Înţelege şi spune ceea ce trebuie să ştiu". Aceasta este întrebarea cuiva care ştie.

Buddha stătea în tăcere. N-a rostit o vorbă. După puţin timp se părea că ceva se întâmplase! Omul stătuse cu privirea spre Buddha, iar acum din ochii lui şiroiau lacrimi.

S-a înclinat la picioarele lui Buddha şi a zis: „Îţi mulţumesc! Sunt cu adevărat binecuvântat, mi-ai dat lucrul pentru care am venit aici". S-a ridicat şi a plecat. Faţa lui radia o aură de splendoare unică. A plecat dansând.

Discipolii lui Buddha erau nedumeriţi. Ananda a întrebat: „Bhante, Bhagwan. E un mister. Mai întâi omul acesta spune: „Nu ştiu cum să întreb, nu ştiu cu ce cuvinte să întreb, nu ştiu nici măcar ce anume am venit să întreb. Dar tu ştii totul. Uită-te la mine şi spune ceea ce am eu nevoie să ştiu". Mai întâi, omul acesta e un mister. Aşa se

întreabă? Dacă nu ştii ce să întrebi, atunci de ce mai întrebi? Cum poţi să întrebi? Incredibil!

Dar chestiunea nu se termină aici. Tu stăteai tăcut şi ai rămas tăcut. Nu te-am mai văzut vreodată stând atât de mut. Dacă cineva întreabă, îi răspunzi. Câteodată se întâmplă ca cineva să nu întrebe, iar tu tot îi răspunzi. Compasiunea ta curge în permanenţă. Ce s-a întâmplat de ai rămas deodată tăcut aşa şi cu ochii închişi? Şi apoi ce alchimie s-a petrecut de a fost omul acela transformat? L-am văzut schimbându-se. L-am văzut trecând printr-o mutaţie totală. Am văzut extazul venind asupra lui. A plecat dansând, cu lacrimile şiroind, copleşit, extatic. S-a înclinat la picioarele tale. Parfumul lui a ajuns şi la noi. Ce s-a întâmplat? N-ai rostit o vorbă; cum de te-a auzit? Iar noi suntem cu tine de atâtea zile, de atâţia ani. Compasiunea ta e mai mică faţă de noi? Noi de ce nu primim graţia pe care i-ai oferit-o lui?" însă reţineţi, dobândiţi atât cât sunteţi capabili să primiţi.

Buddha a zis: „Ascultă. Caii…"

El îi vorbeşte lui Ananda despre cai, fiindcă Ananda era un războinic. El era un văr al lui Buddha şi de la o vârstă fragedă era mare iubitor de cai. Era un călăreţ. Era un călăreţ faimos, un concurent de seamă.

„Ascultă, Ananda", a zis Buddha, „sunt patru tipuri de cai.

Unul e acela care nu se clinteşte câtuşi de puţin, chiar dacă e biciuit – cel mai lipsit de valoare dintre toate tipurile de cai. Cu cât biciuieşti mai mult un astfel de cal, cu atât mai încăpăţânat opune rezistenţă. Stă nemişcat – încăpăţânat ca un practicant de hatha yoga. Dacă-l biciuieşti, îl faci şi mai încăpăţânat.

Apoi sunt caii de al doilea tip. Aceştia se mişcă dacă-i biciuieşti. Dacă nu-i biciuieşti, nu se mişcă. Măcar sunt mai buni decât cei din primul tip.

Şi mai e un al treilea tip de cai. Doar plesneşte din bici – nu e nevoie să-i loveşti. Doar plesneşte din bici, sunetul e suficient. Aceştia sunt mai aristocratici – şi mai buni decât cei din al doilea tip.

Şi apoi, Ananda, pesemne că ştii acei cai care o rup la fugă doar la simpla vedere a umbrei biciului. Nu e nevoie nici măcar să plesneşti din el.

Omul acela era un astfel de cal: umbra a fost de-ajuns".

Trebuie că Aṣṭāvakra s-a uitat cu mare atenţie.

Atunci când veniţi să mă întrebaţi ceva, voi înşivă sunteţi o întrebare, mai importantă decât ceea ce întrebaţi. Uneori poate şi voi simţiţi că am răspuns unei întrebări pe care n-aţi pus-o. Şi poate că simţiţi chiar că v-am ocolit întrebarea, că am păşit pe lângă ea şi că am răspuns la altceva. Dar pentru mine nevoia voastră lăuntrică e întotdeauna mai importantă, ceea ce întrebaţi nu e important – fiindcă nici măcar voi nu ştiţi cu adevărat ce întrebaţi, de ce întrebaţi. Răspunsul e dat numai nevoii voastre; nimic din răspuns nu e hotărât de întrebarea voastră.

Aṣṭāvakra trebuie să fi văzut că Janak nu e un gyani.

Atunci e un ignorant? Nu, nu e nici ignorant… pentru că omul ignorant e arogant, stă ţanţoş.

El nu ştie nici măcar cum să se încline – iar omul acesta s-a înclinat la picioarele lui, s-a aplecat până jos de tot, la picioarele unui băiat de doisprezece ani.

Aşa ceva e imposibil în cazul ignorantului. Ignorantul crede că el ştie deja – cine să-i explice lui ceva? Dacă un ignorant întreabă vreodată, el o face doar ca să-ţi demonstreze că greşeşti, fiindcă ignoratul are impresia că el deja ştie şi vrea să vadă dacă tu ştii sau nu. Ignorantul întreabă ca să te pună la încercare.

Aṣṭāvakra trebuie să-şi fi zis în sinea lui: „Nu, ochii lui Janak sunt foarte limpezi. Chiar dacă e rege, m-a întrebat pe mine, un necunoscut, un băiat de doisprezece ani de care n-a avut habar până acum: „O, doamne, Explică-mi, rogute…" Nu, e smerit, nu e ignorant.

Să fie un idiot atunci? Idioţii nu întreabă niciodată. Idioţii nu au habar că în viaţă există probleme".

Există o asemănare între idioţi şi cei iluminaţi.

Pentru cei iluminaţi nu mai rămâne nicio problemă;

pentru idioţi n-a apărut încă nicio problemă.

Iluminaţii au trecut dincolo de probleme; idioţii nu au intrat încă în ele.

Idioţii sunt atât de inconştienţi, cum ar putea ei să pună întrebări?

Va întreba un idiot: „Ce e înţelepciunea?” Va întreba un idiot: „Ce e eliberarea?” Va întreba un idiot: „Ce e nonataşamentul?” Imposibil!

Iar dacă un idiot întreabă vreodată, el va întreba cum să-şi împlinească pasiunile. Dacă un idiot întreabă, el va întreba cum să facă să mai trăiască aici câteva zile în plus.

Eliberare? Nu, un idiot întreabă cum să-şi facă lanţurile din aur, cum să-şi încrusteze lanţurile cu diamante. Dacă un idiot întreabă, astfel de lucruri va întreba el. Înţelepciune? Un idiot nici măcar nu-şi imaginează că înţelepciunea poate exista. El nu poate accepta nici măcar posibilitatea în sine. Va spune: „Ce e înţelepciunea?”

Un idiot trăieşte ca un animal.

Nu, Janak nu e nici idiot.

El e un mumukshu, un căutător al adevărului. Cuvântul mumukshu trebuie înţeles. Mumukshu e dorinţa de eliberare, dorinţa de moksha.

Încă nu a ajuns la eliberare: nu e un gyani.

Nu stă cu spatele la eliberare: nu e un idiot.

Nu stă împotmolit în niciun fel de idei despre eliberare: nu e nici ignorant.

E un mumukshu.

Mumukshu înseamnă că modul lui de a întreba e simplu şi direct. Nu e nici corupt de idioţie, nici deformat de idei preconcepute ignorante. Modul lui de a întreba e pur – el întreabă cu o minte inocentă.

Aṣṭāvakra i-a răspuns: O, preaiubite, dacă vrei eliberarea, atunci renunţă la pasiuni ca la o otravă şi ia iertarea, inocenţa, compasiunea, mulţumirea sufletească şi adevărul ca pe un nectar.

…Dacă vrei eliberarea, atunci renunţă la pasiuni ca la o otravă.

Cuvântul vishaya, pasiune, e foarte semnificativ. E derivat de la visha, otravă. Visha înseamnă o substanţă care, dacă o consumi, îţi va aduce moartea. Vishaya înseamnă ceva ce, consumat, îţi provoacă moartea iar şi iar. Pasiunile ne fac să murim iar şi iar. Hrana aceasta ne face să murim iar şi iar; ambiţiile, furia, ura, gelozia arzătoare – dacă le consumăm pe acestea, continuăm să murim iar şi iar. Am murit în repetate rânduri din cauza acestora.

Până acum noi n-am ajuns, trăind, să cunoaştem cu adevărat viaţa; noi am cunoscut doar moartea. Viaţa noastră de până acum… unde e torţa aprinsă a vieţii?

Nu există decât fumul morţii. De la naştere până la moarte, murim treptat. Trăim noi? Murim cu fiecare zi. Ceea ce numim viaţă este un proces continuu de murire.

Noi nu cunoaştem încă viaţa, cum am putea trăi?

Corpul e cu fiecare zi mai slăbit, puterea ne scade cu fiecare zi. Plăcerile şi pasiunile ne sug energia zi de zi, ne îmbătrânesc. Pasiunile şi dorinţele sunt ca nişte găuri, iar energia noastră, fiinţa noastră curge întruna prin ele. În final, ciubărul nostru e gol – asta fiind ceea ce numim noi moarte.

Aţi văzut vreodată? – dacă arunci o găleată plină de găuri într-o fântână, câtă vreme e cufundată în apă pare să fie plină.

Trage de frânghie şi ridică găleata, scoţând-o din apă şi deja a început să se golească, făcând mare gălăgie. Asta numiţi voi viaţă? Şuvoaie de apă care curg – asta numiţi voi viaţă? I

ar pe măsură ce găleata se apropie de mâinile tale, ea e din ce în ce mai goală. Când ajungi să pui mâna pe ea, e goală… nicio picătură de apă. Aşa e şi viaţa.

Când un copil încă nu s-a născut, el pare plin.

Abia născut, începe să se golească. Prima lui zi de după naştere e prima lui zi de moarte. Începe să se golească: o zi de moarte, două zile de moarte, trei zile de moarte.

Ceea ce numiţi ziua voastră de naştere ar fi mai bine

să se numească ziua voastră de moarte – ar fi mai aproape de adevăr.

S-a împlinit un an de când mori, iar tu spui că a venit o zi de naştere.

S-au împlinit cincizeci de ani de când mori, iar tu spui că trăieşti de cincizeci de ani: „Să sărbătorim aniversarea mea de aur”.

Dar tu ai împlinit cincizeci de ani de când mori. Moartea e tot mai aproape, iar viaţa se îndepărtează tot mai mult: găleata se goleşte.

Când te gândeşti la viaţă, ai în vedere ceea ce se îndepărtează sau ceea ce se apropie? Ce fel de aritmetică inversată e aceasta? Noi murim în fiecare zi, moartea se furişează tot mai aproape de noi.

Aṣṭāvakra spune că pasiunile sunt otrăvitoare, fiindcă lăsându-ne duşi de ele pur şi simplu murim. Nu primim niciodată niciun strop de viaţă de la ele.

O, preaiubite, dacă vrei eliberarea, atunci renunţă la pasiuni ca la o otravă şi ia iertarea, inocenţa, compasiunea, mulţumirea sufletească şi adevărul ca pe un nectar.

Nectar înseamnă ceea ce îţi dă viaţă, ceea ce îţi dă nemurire, ambrozia – odată ce îl găseşti, nu vei mai muri niciodată.

Atunci iertarea. Furia e otravă, iertarea e ambrozie.

Inocenţă. Abaterea de la calea dreaptă e otravă, simplitatea, inocenţa e nectar.

Compasiune. Inima împietrită, cruzimea e otravă, bunătatea, compasiunea e nectar.

Mulţumire. Viermele nemulţumirii devorează tot. Viermele nemulţumirii stă în inimă ca un cancer. El pătrunde tot mai adânc în ea, răspândeşte mereu otrava.

Mulţumire. Satisfacţie datorită a ceea ce este, nicio dorinţă pentru ceea ce nu este. Ceea ce este e mai mult decât suficient. Faptul că este e mai mult decât suficient.

Deschide puţin ochii şi vezi. Dacă priveşti cu atenţie, vei descoperi că ceea ce primeşti e întotdeauna mai mult decât ai nevoie. Primeşti mereu ce îţi doreşti, ai primit întotdeauna ceea ce ţi-ai dorit. Dacă ai vrut nefericire, ai

primit nefericire. Dacă-Ai vrut fericire, ai primit fericire. Dacă ai vrut ceva rău, ai primit ceva rău. Dorinţele ţi-au modelat viaţa. Dorinţa e sămânţa, iar viaţa reprezintă roadele pe care le dă sămânţa.

Viaţă după viaţă ai primit ceea ce ţi-ai dorit.

De multe ori crezi că una îţi doreşti tu şi alta primeşti. Atunci eroarea nu e în ceea ce-ţi doreşti, ci doar ai ales un cuvânt greşit pentru ceea ce îţi doreşti. De exemplu, vrei succes şi primeşti eşec. Spui că ai eşuat fiindcă ceea ce îţi doreai era succesul. Dar cel care şi-a dorit succes deja a acceptat eşecul, înăuntrul său a început să se teamă de eşec. Din cauza eşecului îşi doreşte succes. Iar ori de câte ori îşi doreşte succes, ideea de eşec îşi face apariţia; ideea de eşec devine tot mai puternică.

Câteodată are parte de reuşită, dar e mai presus de orice îndoială că îşi va petrece călătoria vieţii din eşec în eşec. Starea interioară specifică eşecului se adânceşte tot mai mult. Ea se adânceşte atât de mult încât într-o zi se manifestă. Şi atunci te plângi că ai vrut succes. Dar vrând succesul, dorinţa ta s-a focalizat asupra eşecului.

Lao Tzu a zis: „Doreşte-ţi succesul şi vei eşua. Dacă vrei cu adevărat succesul, nu ţi-l dori niciodată. Şi atunci nimeni nu te poate face să cunoşti eşecul”.

Spui că ai vrut respect, dar primeşti insulte.

Un om care vrea respect nu are respect faţă de sine, dar vrea respect din partea altora.

Cel care nu are el însuşi respect faţă de sine vrea ca ceilalţi să acopere această lipsă, să o ascundă.

Dorinţa aceasta de respect e semn că înăuntrul tău ai o lipsă de respect faţă de tine, că ai sentimentul că nu eşti nimic. Alţii ar trebui să facă din tine cineva, să te pună pe un tron, să ridice pancarte pentru tine, să înalţe steaguri în numele tău – alţii ar trebui să facă ceva! Tu eşti un cerşetor. Deja te-ai insultat când ai vrut respect. Iar insulta aceasta continuă să pătrundă tot mai adânc.

Lao Tzu spune: „Nimeni nu mă poate insulta pentru că eu nu vreau respect”. Asta înseamnă să ajungi la adevăratul respect.

Lao Tzu spune: „Nimeni nu mă poate înfrânge fiindcă eu am renunţat la însăşi ideea de a câştiga. Cum ai putea să mă înfrângi? Poţi să-l înfrângi doar pe cel care vrea să învingă”. E un fapt straniu.

În lumea aceasta, cei care nu-şi doresc respectul îl primesc.

Cei care nu vor succesul îl primesc, fiindcă cei care nu vor succesul acceptă deja că au succes: ce alt succes mai vrei?

Ţi s-a făcut deja onoare de către fiinţa dinăuntrul tău: ce altceva mai vrei?

Existenţa ţi-a acordat deja respect dându-ţi naştere: al cui respect îl mai vrei?

Existenţa ţi-a oferit glorie suficientă. Ţi-a dat viaţă. Te-a binecuvântat cu ochi – deschide-i şi vezi aceşti pomi verzi, aceste flori, aceste păsări. Ţi-a dat urechi – ascultă muzică, ascultă revărsarea unei cascade. Ţi-a dat conştiinţă, ca să poţi deveni un buddha: ce vrei mai mult? Deja ţi s-a acordat cinstire.

Existenţa ţi-a confirmat valoarea. Cui mai ceri, ca un cerşetor, o confirmare? Celor care cerşesc şi ei de la tine o confirmare?

E o situaţie foarte hilară, doi cerşetori faţă în faţă, cerşind unul de la altul. Cum ai putea obţine ceva? Amândoi sunt cerşetori. De la cine ceri respect? în faţa cui stai şi ceri? Te insulţi pe tine în felul ăsta. Iar insulta va pătrunde tot mai adânc.

Mulţumire înseamnă: uită-te la ceea ce ai! Deschide puţin ochii şi vezi ceea ce ai deja.

Aceasta este o cheie extrem de valoroasă pe care o oferă Aṣṭāvakra. Vă va deveni clară, încetul cu încetul. Perspectiva lui Aṣṭāvakra este foarte revoluţionară, absolut unică. Revoluţia lui e chiar de la rădăcină.

„… ia… mulţumirea sufletească şi adevărul ca pe un nectar” – fiindcă cel care trăieşte în falsitate va deveni din ce în ce mai fals. Cel care spune minciuni, care trăieşte în minciuni, va fi în mod firesc înconjurat de minciuni. Legătura lui cu viaţa va fi sfărâmată, rădăcinile lui vor fi

tăiate.

Vreţi să aveţi rădăcini în existenţă?

Acele rădăcini sunt posibile numai prin intermediul adevărului. Puteţi fi legaţi de existenţă numai prin autenticitate şi adevăr.

Vreţi să fiţi separaţi de existenţă? Atunci creaţi un ecran de fum din minciuni, înconjuraţi-vă de nori mari de minciuni. Cu cât deveniţi mai falşi, cu atât mai departe veţi fi de existenţă.

„Nu eşti nici pământ, nici aer, nici foc, nici apă, nici eter. Ca să ajungi la eliberare, cunoaşte-te în chip de conştiinţă martoră a tuturor acestora”.

Afirmaţiile acestea sunt atât de imediate; nici măcar o introducere.

Aṣṭāvakra abia de a rostit două propoziţii şi meditaţia şi-a şi făcut intrarea; începe să vorbească despre samādhi, despre meditaţia profundă. Cel care ştie nu are de împărtăşit decât samādhi. A spus mai întâi două propoziţii, căci dacă ar fi început imediat să vorbească despre samādhi, poate aţi fi fost luaţi prea mult prin surprindere ca să mai puteţi înţelege. Dar două propoziţii – şi imediat vorbeşte despre samādhi.

Aṣṭāvakra nu face nici măcar şapte paşi.

Buddha a făcut şapte paşi, iar la al optulea pas, samādhi. Aṣṭāvakra aduce în discuţie samādhi-ul chiar de la primul pas.

„Nu eşti nici pământ, nici aer, nici foc, nici apă, nici eter”.

Relaxaţi-vă în adevărul acesta…

„Ca să ajungi la eliberare, cunoaşte-te în chip de conştiinţă martoră a tuturor acestora”.

Martorul e cheia. Nu există cheie mai valoroasă decât aceasta.

Fii cel care observă. Indiferent ce se întâmplă, lasă să se întâmple. Nu e nevoie să intervii în vreun fel. Corpul e alcătuit din pământ, aer, foc, apă şi eter. Tu eşti lampa dinăuntru datorită căreia toate acestea – pământul, aerul, focul, apa, eterni – sunt iluminate. Tu eşti observatorul.

Pătrunde adânc în asta.

„… cunoaşte-te în chip de conştiinţă martoră a tuturor acestora”.

Aceasta este cea mai importantă sutra care există.

Fii un martor. Înţelepciunea va apărea prin intermediul martorului. Nonataşamentul va apărea prin intermediul martorului. Eliberarea va apărea prin intermediul martorului, întrebările au fost în număr de trei, dar răspunsul este unul singur.

Dacă poţi să te separi de corpul fizic şi să rămâi relaxat în conştiinţă, atunci vei fi chiar în acest moment fericit, în pace şi eliberat de robie.

…Chiar în acest moment! De aceea spun că e o revoluţie de la rădăcină.

Patañjali nu e atât de curajos încât să spună: „Chiar în acest moment”.

Patañjali spune:

„Practică disciplina în interior şi în exterior. Practică controlul asupra respiraţiei, întoarcerea către interior şi posturile yoghine. Purifică. Aceasta va dura vieţi nenumărate – şi apoi iluminarea…”

Mahāvīra spune:

„Practică cele cinci mari legăminte. Iar după ce vor fi trecut nenumărate vieţi, se va produce decondiţionarea, se va produce purificarea. Atunci vei tăia legăturile karmei”.

Ascultaţi-l pe Aṣṭāvakra:

Dacă poţi să te separi de corpul fizic şi să rămâi relaxat în conştiinţă, atunci vei fi chiar în acest moment fericit, în pace şi eliberat de robie.

Chiar aici, chiar acum, chiar în acest moment. Dacă pori să te separi de corpul fizic şi să rămâi relaxat în conştiinţă…

Dacă începi să vezi faptul că „nu sunt corpul, nu sunt cel care acţionează şi cel care se bucură de rezultatul acţiunii: eu sunt cel ascuns în mine, care vede totul… Când a venit copilăria, el a văzut copilăria; când a venit tinereţea, el a văzut tinereţea; când a venit bătrâneţea, el a văzut bătrâneţea.

Copilăria n-a rămas, aşadar nu pot fi copilăria. Ea a venit şi a trecut, iar eu încă sunt. Tinereţea n-a rămas, deci nu pot fi tinereţea. Ea a venit şi a trecut, iar eu încă sunt.

Bătrâneţea a venit şi trece şi ea, aşadar nu pot fi. bătrâneţea.

Cum aş putea fi ceea ce vine şi trece? Eu sunt mereu.

Cel la care vine copilăria, la care vine tinereţea, la care vine bătrâneţea… la care au venit şi de la care au plecat mii de lucruri.

Eu sunt acel veşnic, nepieritor".

Asemenea gărilor ni se perindă ele prin faţa ochilor: copilăria, tinereţea, bătrâneţea, naşterea. Călătorul merge mereu mai departe.

Nu te gândeşti niciodată că ai devenit una cu gările respective. Când ajungi în gara de la punct nu te gândeşti că eşti Pună. Când ajungi la Manmad nu te gândeşti că eşti Manmad. Ştii că Pună a venit şi a trecut, Manmad a venit şi a trecut. Tu eşti un călător. Eşti observatorul care a văzut Pună – Pună a venit şi a trecut – eşti observatorul care a văzut Manmad – Manmad a venit şi a trecut. Tu eşti cel care vede.

Primul lucru: separă ceea ce se petrece de observator.

…să te separi de corpul fizic şi să rămâi relaxat în conştiinţa…

Nu mai există nimic altceva care să merite făcut.

Exact aşa cum sutra cheie a lui Lao Tzu este abandonul, sutra cheie a lui Aṣṭāvakra este rămânerea în relaxare, destinderea. Nu e nimic de făcut.

Oamenii vin la mine şi mă întreabă cum să efectueze meditaţia.

Întrebarea însăşi pe care o pun ei e greşită. Pun o întrebare greşită, aşa că sunt şi eu nevoit să le dau ceva de făcut.

Ce să fac? Le spun: „Fă ceva – ceva trebuie făcut".

Ai o mâncărime să faci ceva; mâncărimea aceea trebuie poto lită. Dacă te mănâncă, ce să faci? – nu poţi să nu te scarpini.

Însă, treptat, ţinându-i mereu ocupaţi cu activitatea, ei obosesc.

Şi apoi ei îmi spun: „Uşurează-ne de povara asta. Cât mai trebuie să continuăm să facem asta?”

Le răspund: „Eu eram pregătit de la bun început, dar voi aveaţi nevoie de timp ca să înţelegeţi. Acum relaxaţi-vă!”

Înţelesul suprem al meditaţiei este rămânerea în relaxare.

…Rămâi relaxat în conştiinţă…

Cel care îşi lasă conştiinţa să se oprească în relaxare, cel care rămâne doar relaxat în fiinţă… Nu e nimic de făcut, deoarece tu ai deja ceea ce cauţi, deoarece n-ai pierdut niciodată ceea ce cauţi. Nu e cu putinţă să pierzi aşa ceva, fiindcă reprezintă însăşi natura ta. Eşti divinul. „Ana ***l haq” – tu eşti adevăr.***

Ce loc anume cauţi, încotro alergi? încotro alergi în căutarea ta? Opreşte-te. Relaxează-te.

La dumnezeire nu se ajunge alergând, căci ea e ascunsă în cel care aleargă.

La dumnezeire nu se ajunge făcând ceva, căci ea e ascunsă în cel care face. Nu e nevoie să faci nimic ca să ajungi la experienţa dumnezeirii – tu eşti aceea.

De aceea Aṣṭāvakra spune: *„… rămâi relaxat în conştiinţă…”*

Relaxează-te, lasă-te să te destinzi. Dă drumul tensiunii acesteia.

Încotro te duci?

Nu ai de mers nicăieri, nu ai de ajuns nicăieri… şi să rămâi relaxat în conştiinţă… Şi atunci chiar în momentul acesta… vei fi chiar în acest moment fericit, în pace şi eliberat de sclavie. Afirmaţia aceasta e unică. Nicio altă scriptură nu se compară cu ea.

Nu eşti un brahmin sau din altă castă, nu eşti în niciunul dintre cele patru stadii ale vieţii, nu eşti perceput de către ochi sau de către alte simţuri. Neataşat şi fără de formă, eşti martorul întregului univers. Cunoaşte asta şi fii fericit.

Cum ar putea un brahmin să scrie un comentariu la aşa ceva? Nu eşti un brahmin sau din altă castă… Cum ar putea un hindus să pună preţ pe scriptura aceasta?

Întreaga religie a unui hindus e bazată pe castă şi pe stadiile vieţii. Iar Aṣṭāvakra taie dintru început rădăcinile însele ale acestor credinţe. El spune că nu eşti un brahmin, că nu eşti un sudra dintr-o castă inferioară, că nu eşti un kshatriya, un războinic – toate astea sunt numai prostii. Toate acestea sunt proiecţii.

În toate acestea nu e vorba decât despre jocul politicii şi al societăţii. Tu eşti pur şi simplu brahman, divinul – nu un brahmin, nu un kshatriya, nu un sudra.

Nu eşti un brahmin sau din altă castă, nu eşti în niciunul dintre cele patru stadii ale vieţii…

Şi nu eşti nici în stadiul brahmacharya – de învăţare, nu eşti nici în stadiul de familist, nu eşti nici în stadiul de dinainte de sannyas – nu eşti în niciunul dintre cele patru stadii ale vieţii.

Tu eşti observatorul, martorul care se află înăuntru şi trece prin toate aceste situaţii.

Hinduşii nu pot revendica Aṣṭāvakra Gītā ca fiind a lor; Aṣṭāvakra Gītā e a tuturor.

Dacă pe vremea lui Aṣṭāvakra ar fi existat musulmani, hinduşi şi creştini, el ar fi zis: „Nu eşti hindus, nu eşti creştin, nu eşti musulman”. Cine să-i ridice un templu lui Aṣṭāvakra? Cine să-i apere scriptura? Cine să-l revendice?… fiindcă el îi neagă pe toţi. E o declaraţie directă a adevărului.

„Neataşat şi fără de formă, eşti martorul întregului univers. Cunoaşte asta şi fii fericit”.

Aṣṭāvakra nu spune că după ce vei fi cunoscut asta, vei deveni fericit. Ascultaţi cu atenţie afirmaţia. Aṣṭāvakra spune: Cunoaşte asta şi fii fericit.

Nu eşti un brahmin sau din altă castă, nu eşti în niciunul dintre cele patru stadii ale vieţii, nu eşti perceput de către ochi sau de către alte simţuri. Neataşat şi fără de formă, eşti martorul întregului univers. Cunoaşte asta şi fii fericit.

Fii fericit. Fii fericit chiar acum.

Janak întreabă: „Cum putem fi fericiţi? Cum se poate produce eliberarea? Cum poate apărea înţelepciunea?”

Aṣṭāvakra spune că ea se poate produce chiar acum. Nu e nevoie să amâni nici o singură clipă. Nu există niciun motiv s-o laşi pe mâine, nu e nicio nevoie s-o amâni. Nu se întâmplă niciodată în viitor, se întâmplă acum sau niciodată. Când se întâmplă, se întâmplă chiar acum fiindcă nu există alt timp în afară de acum. Unde e viitorul? Atunci când vine, el vine sub formă de acum.

Aşadar aceia care s-au iluminat, s-au iluminat în acum.

N-o lăsa pe altă dată – aceasta este şiretenia minţii. Mintea argumentează: „Cum s-ar putea întâmpla atât de rapid? Mai întâi trebuie să te pregăteşti”.

Oamenii vin să mă întâlnească şi-mi spun: „Vom deveni sannyasini. Într-o zi vom deveni sannyasini”.

Într-o zi!

Nu vor deveni niciodată. Dacă amână, amână pentru totdeauna. Acel „într-o zi” nu va ajunge niciodată să existe. Dacă vrei să devii sannyasin, devino acum. Nu există alt timp în afară de acum. Viaţa e acum, eliberarea e acum. Ignoranţa e acum, cunoaşterea e acum. Somnul e acum, trezirea se poate produce acum. De ce într-o zi?

Pentru minte e dificil; mintea spune că va trebui să faci pregătiri.

Ea argumentează: „Cum se poate ca ceva să aibă loc fără pregătiri? Atunci când cineva vrea o diplomă de la universitate, e nevoie de ani de zile ca s-o obţină. Pentru un doctorat e nevoie de douăzeci – douăzeci şi cinci de ani, timp în care munceşti an după an şi abia în cele din urmă obţii doctoratul. Cum să se poată întâmpla chiar acum?”

Aṣṭāvakra ştie lucrul acesta. Dacă vrei să ai un magazin, nu se poate să-l deschizi chiar acum. Va trebui să aduni tot ce-ţi trebuie, să aranjezi lucrurile, să aduci marfa, să construieşti magazinul, să atragi clienţi, să faci reclamă – va fi nevoie de ani de zile. În lumea aceasta nimic nu se întâmplă chiar acum. Se întâmplă în paşi

ordonaţi şi e bine că se întâmplă aşa. Aṣṭāvakra ştie lucrul acesta şi îl ştiu şi eu.

Dar există în lumea aceasta un fenomen care are loc chiar acum. Acela e dumnezeirea.

Dumnezeirea nu e nici magazinul tău, nici sala de examen, nici universitatea. Dumnezeirea nu are loc pas cu pas, ea deja a avut loc. Nu trebuie decât să deschizi ochii. Soarele deja s-a ivit. Soarele nu aşteaptă să deschizi tu ochii, spunând că până atunci nu-şi va face apariţia. El deja şi-a făcut apariţia. Lumina s-a răspândit pretutindeni. Muzica lui răsună zi şi noapte.

Sunetul Aum vibrează în toate direcţiile. Muzica reverberează pretutindeni. Deschide urechile! Deschide ochii!

De cât timp ai nevoie ca să deschizi ochii?

Ca să ajungi la dumnezeire e nevoie de încă şi mai puţin. E nevoie de o clipă pentru ca pleoapa să clipească. Cuvântul hindus pentru „clipă” înseamnă timpul necesar ca să clipeşti din ochi (similar cu termenii clipită, respectiv clipă din limba română, n.trad.). Dar ca să ajungi la dumnezeire nu e nevoie nici măcar de atât timp.

„… Eşti martorul întregului univers. Cunoaşte asta şi fii fericit”.

Religia lui Aṣṭāvakra nu e în rate. E în numerar, în bani peşin.

„O, tu, cel vast, religia şi ateismul, fericirea şi nefericirea – toate sunt ale minţii, ele nu sunt pentru tine. Tu nu eşti nici cel care face, nici cel care se bucură de rezultat. Tu eşti dintotdeauna eliberat”.

Iluminarea e natura noastră inerentă.

Înţelepciunea e natura noastră lăuntrică.

Dumnezeirea e felul nostru de a fi. E centrul nostru. E parfumul vieţii noastre, fiinţa noastră.

Aṣṭāvakra spune: „O, tu, cel vast…” o, aducătorule de bucurie, o, splendoare opulentă… religia şi ateismul, fericirea şi nefericirea – toate sunt ale minţii…

Acestea sunt toate valuri ale gândirii. Ai făcut rău sau bine, ai săvârşit păcate sau ai făcut fapte bune, ai

construit un templu sau ai dat de pomană – toate acestea ţin de minte.

„Tu nu eşti nici cel care face, nici cel care se bucură de rezultat. Tu eşti dintotdeauna eliberat.

Tu eşti de-a pururi liber, ai fost dintotdeauna liber”.

Eliberarea nu e ceva ce se va petrece dacă ne străduim în acest sens.

Eliberarea deja s-a produs în fiinţa noastră.

Întreaga existenţă e făurită din libertate. Fiecare particulă a ei, fiecare por al ei e făurit din libertate. Libertatea e materialul din care e confecţionată întreaga existenţă. Libertatea e însăşi natura ei.

Declaraţia aceasta – înţelegeţi-o numai şi transformarea va avea loc. Nu aveţi nimic de făcut, decât s-o înţelegeţi. Dacă pogoară în voi, dacă ascultaţi cu toată mintea voastră, e suficient.

Aş vrea să spun „Destul pentru azi”.

Faceţi un efort total ca să-l înţelegeţi pe Aṣṭāvakra.

La Aṣṭāvakra nu e loc pentru înfăptuire. Aşa că nu vă gândiţi că se va ivi vreo metodă pe care aţi putea-o pune în practică. Aṣṭāvakra nu sugerează nimic de făcut. Ascultaţi într-o stare de repaus. Nimic nu se va întâmpla ca urmare a ceva ce faceţi voi.

Aşa că nu aduceţi cu voi carneţele în care să luaţi notiţe când vine o sutra. N-o scrieţi în carneţel ca s-o efectuaţi mai târziu. Aici acţionarea nu dă niciun rezultat.

Ascultaţi fără să vă mai gândiţi la viitor. Ascultaţi, atât numai. Staţi aşezaţi în linişte împreună cu mine şi ascultaţi. Ascultaţi-mă în relaxare. Ascultând pur şi simplu… ascultând, vă puteţi ilumina.

De aceea a spus Mahāvīra că un shravaka e un căutător care se poate ilumina doar ascultând!

Un shravaka înseamnă cineva care se eliberează prin simpla ascultare.

Un sadhu înseamnă cineva care nu se poate elibera prin ascultare. El e puţin mai lipsit de inteligenţă – el trebuie să practice ceva. Umbra biciului nu e suficientă pentru el. Calul acesta e dintr-o clasă uşor inferioară: când

se plesneşte din bici, atunci se urneşte el puţin. Sau atunci când îl baţi se urneşte puţin.

Umbra e suficientă.

Ascultaţi – umbra biciului va începe să se vadă.

În cazul lui Aṣṭāvakra trebuie reţinut un lucru: nu e nimic de făcut.

Puteţi asculta în bucurie. Nu trebuie să extrageţi nimic din ceea ce spune. Ceea ce va fi să se întâmple, se va întâmpla din ascultare. Ascultarea corectă este cheia.

„… vei fi chiar în acest moment fericit, în pace şi eliberat de robie”.

Eliberaţi-vă chiar acum.

Iluminaţi-vă chiar acum.

Nimeni nu vă opreşte, nimeni nu vă împiedică. Nu e nevoie să clintiţi un deget.

Iluminaţi-vă chiar acolo unde sunteţi, fiindcă sunteţi deja liberi. Treziţi-vă şi iluminaţi-vă.

„Neataşat şi fără de formă, eşti martorul întregului univers. Cunoaşte asta şi fii fericit”.

Fiţi fericiţi.

Nu e nevoie să aşteptaţi nici măcar o clipă. E un salt, un salt cuantic.

În cazul lui Aṣṭāvakra nu există paşi. Cu el nu e vorba de o evoluţie treptată, ci de una bruscă. Se poate întâmpla chiar în acest moment.

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 2 – CHIAR AICI, CHIAR ACUM

Prima întrebare:

„Osho, în timp ce ascultam ieri discursul tău, mă simţeam ca şi cum n-aş fi fost pe pământul ăsta, ci mai degrabă de parcă eram o particulă mică de lumină în cerul larg şi infinit. Şi după discurs a continuat o senzaţie de luminos şi gol şi voiam să rătăcesc mai departe în cerul acesta.

Nu ştiu ce sunt cunoaşterea, karma şi devoţiunea, dar în solitudine îmi doresc să rămân cufundat în starea aceasta.

Totuşi, apare uneori sentimentul că s-ar putea

ca aceasta să fie nebunie, să fie un şiretlic al egoului meu. Te rog să ai bunătatea de a aduce puţină lumină pe calea mea”.

Noi ne aflăm pe acest pământ, dar de fapt noi nu putem fi pe acest pământ şi nici nu suntem. O simţim: suntem străini de pământul acesta. Ne-am făcut o casă în corpul nostru, dar corpul nostru nu e casa noastră.

E ca şi cum cineva se stabileşte în străinătate şi uită de ţara sa natală. Într-o zi întâlneşte deodată în piaţă pe cineva care îi aminteşte de acasă, cineva care vorbeşte limba lui. Pentru o clipă se va face nevăzută ţara străină şi se va ivi ţara sa natală.

Aceasta este semnificaţia scripturilor.

Acesta este adevăratul scop al cuvintelor maeştrilor. După ce le ascultăm, câteva clipe nu mai suntem acolo unde ne aflăm. Ne ducem acolo de unde am venit. Curgem în muzica lor. Situaţiile care ne absorbiseră complet dispar, iar ceea ce era foarte departe se apropie.

Cuvintele lui Aṣṭāvakra sunt absolut unice.

Auzindu-le, ţi se va întâmpla iar şi iar; din nou şi din nou vei simţi că nu eşti pe pământul acesta, ci ai devenit parte din cer – căci cuvintele acestea vin din cer. Cuvintele acestea vin din ţara natală, vin din acea sursă din care venim cu toţii, sursa la care trebuie să ne întoarcem. Până ce ne vom întoarce la ea, nu ne vom găsi niciodată pacea.

Locul în care ne aflăm e ca un han, nu e casa noastră. Oricât am insista noi că e casa noastră, un han tot han rămâne. Poţi să încerci să demonstrezi prin explicaţii plauzibile, poţi să încerci să uiţi cu totul de asta, dar nu vei schimba nimic. Ghimpele va continua să te înţepe, amintirea va reveni mereu. Şi uneori, dacă se întâmplă să dăm peste un adevăr care ne atrage ca un magnet şi ne arată o altă lume, atunci simţim că nu aparţinem pământului acestuia.

E bine: „În timp ce ascultam ieri discursul tău, mă simţeam ca şi cum n-aş fi fost pe pământul ăsta”.

Nimeni nu e de pe pământul acesta. Părem să fim, ne simţim ca şi cum am fi; în realitate noi existăm în cer.

Natura noastră aparţine cerului.

Fiinţa înseamnă cerul interior.

Corpul înseamnă pământul, corpul e plămădit din pământ. Tu eşti plămădit din cer.

Acestea două s-au întâlnit în tine.

Tu eşti orizontul unde pământul pare să se întâlnească cu cerul. Dar s-au întâlnit ele vreodată? Orizontul se vede în depărtare – cerul atingând pământul.

Du-te în direcţia lui, aşteptându-te să ajungi la el într-un minut sau două. Continuă să mergi viaţă după viaţă – nu vei ajunge niciodată la un loc în care cerul atinge pământul. E doar un miraj. Întotdeauna pare că ai să-l atingi dacă mai mergi încă puţin, doar puţin.

Orizontul nu există, el doar pare că există.

Iar înăuntrul nostru se întâmplă acelaşi lucru ca şi cu orizontul din afară. Niciun contact nu se produce vreodată nici înăuntrul nostru. Cum va atinge fiinţa corpul? Cum se va produce o întâlnire între ceea ce e muritor şi ceea ce e nemuritor? Laptele se amestecă cu apă – amândouă sunt de pe acest pământ.

Dar cum se va contopi fiinţa cu corpul? Calitatea lor fundamentală e diferită. Oricât de mult s-ar apropia, ele nu se pot atinge. Pot să fie de-a pururi apropiate, dar tot nu se vor putea atinge, nu se vor putea întâlni. E numai presupunerea noastră, concepţia noastră – orizontul există numai în chip de idee a noastră.

Dacă permiţi afirmaţiilor lui Aṣṭāvakra să pătrundă în inima ta ca săgeţile, ele te vor trezi şi îţi vor aminti. Ele vor deştepta acea amintire demult uitată. O clipă cerul se va deschide, norii se vor da în lături, iar viaţa ta se va umple cu lumina soarelui.

Poate fi dificil – experienţa aceasta e împotriva întregului nostru mod de a trăi. Ea va provoca disconfort.

Şi n-ai dispersat tu norii dinăuntru, aceştia au fost dispersaţi de cuvintele unui maestru – norii se vor aduna la loc.

Înainte să ajungi acasă, norii te vor împresura din nou. Nu vei lăsa în urmă atât de repede vechile obiceiuri.

Norii se vor aduna din nou, iar tu te vei simţi şi mai tulburat. Vei fi cuprins de îndoieli. N-a fost cumva un vis ceea ce ai văzut? N-a fost cumva un fel de proiecţie? N-a fost oare un şiretlic al egoului, al minţii? Poate că ai căzut într-un fel de nebunie?

Fireşte, obiceiurile tale cântăresc greu, ele sunt foarte vechi. Întunericul e cu tine din timpuri străvechi – el nu există, totuşi e cu tine de foarte multă vreme.

De fiecare dată când razele de soare năvălesc înăuntru, ele sunt de o mare prospeţime – absolut noi, proaspăt îmbăiate. Le vezi o clipă şi din nou te pierzi în întuneric. Întunericul tău are o istorie foarte îndelungată. Când le pui pe amândouă în balanţă, începi să te îndoieşti de lumina soarelui, dar nu şi de întuneric. Întunericul e cel de care ar trebui să te îndoieşti. Însă tu te îndoieşti de lumina soarelui, fiindcă razele sale sunt noi, iar întunericul e foarte vechi. Întunericul e ca o tradiţie care se transmite mai departe de la un secol la altul. Razele de lumină tocmai au sosit – pline de prospeţime, noi. Atât de noi, cum poţi crede în realitatea lor?

„Mă simţeam ca şi cum n-aş fi fost pe pământul ăsta”.

Nimeni nu e de pe pământul ăsta. Nu putem fi de pe pământul ăsta. Dacă nouă ni se pare altfel, e din cauza credinţei noastre, a proiecţiei noastre. Pare a fi aşa, dar nu acesta e adevărul.

„Ci mai degrabă de parcă eram o particulă mică de lumină în cerul larg şi infinit”. Acesta este începutul… „o particulă mică de lumină în cerul infinit”. În curând vei simţi că „sunt cerul infinit”. Acesta este începutul.

Deocamdată noi nu suntem pregătiţi să fim complet absorbiţi în cerul infinit. Iar dacă simţim cum vine zborul, cum vine furtuna, cum vânturile ne poartă cu ele, tot ne ţinem deoparte şi ne punem la adăpost, „… o particulă de lumină…” Nu mai eşti întuneric, ai devenit o particulă de lumină. Dar încă eşti diferit de cer; divizarea rămâne, o distanţă rămâne. Experienţa absolutului se va produce în ziua în care devii cerul. Particula de lumină e tot separată. În ziua în care te integrezi, în care te contopeşti, în acea zi

vei simţi că „eu sunt cerul vast, gol”.

Aşa exprimăm experienţa aceasta în limbaj: „Sunt un cer gol”. Dar cum e posibil atâta vreme cât „eu” e încă prezent? Dacă „eu” e prezent, atunci cerul rămâne separat.

Când va apărea sentimentul de cer gol, atunci „eu” va dispărea fără urmă, numai cerul gol va mai rămâne.

Oamenii spun: „Aham brahmasmi – eu sunt Dumnezeu, eu sunt brahman”. Dar când este brahman, cum ar mai putea rămâne şi „eu”? Numai brahman rămâne, nu şi eu. Însă nu există altă cale de a exprima experienţa aceasta.

Limbajul este pentru oamenii care sunt adormiţi. Limbajul e al celor care s-au stabilit într-o ţară străină, dar o consideră ţara lor de baştină.

Tăcerea e pentru cei care ştiu.

Limbajul e pentru cei neştiutori.

De aceea, din momentul în care spui ceva, adevărul devine neadevăr prin simplul fapt că e spus. „Aham brahmasmi” – eu sunt brahman, eu sunt cerul.

Spune-o şi devine minciună. Numai cerul este.

Dar a spune „Numai cerul este” nu reprezintă întregul adevăr, căci „numai” indică faptul că trebuie să mai fie şi altceva, altminteri de ce accentul acesta pe numai?

„Cerul este”? – e dificil chiar şi numai s-o spui, căci „este” poate deveni „nu este”.

Spunem: „Casa este”. Într-o zi va înceta să mai fie, s-ar putea prăbuşi, ar putea deveni o ruină.

Spunem: „Omul este”. Într-o zi omul va muri.

Cerul nu e aşa, el nu încetează niciodată să fie.

Cerul e mereu, aşa că a spune: „Cerul este” e o repetiţie.

Natura însăşi a cerului este aceea de a fi. Aşa că de ce să repetăm „este”?

E corect să spui „este” în cazul acelor lucruri care într-o zi încetează să mai existe.

Un om este. A fost o zi în care nu era, astăzi este, iar

mâine din nou nu va mai fi. „Este”-ul nostru există între două „nu”-uri.

„Este”-ul cerului a fost şi ieri, este şi astăzi şi va fi şi mâine.

Ce sens are un „este” între alte două „este”-uri?

„Este” are sens între două „nu este”-uri.

Aşa că a spune „Cerul este” e de asemenea o repetiţie.

Şi-atunci să spunem: „Cer”.

Dar când spunem „cer”, când formulăm un cuvânt care să-i corespundă, iarăşi greşim.

Simplul fapt de a spune „cer” înseamnă că mai există ceva diferit de el, separat de el, altminteri ce nevoie e de un cuvânt?

Dacă nu există decât unul, nu e nevoie să spui unul. Unul are sens atunci când există şi un doi, când există şi un trei, când există şi un patra – atunci când există numere. De ce să spui cer?

Din acest motiv este înţelepciunea tăcută. E imposibil să aduci înţelepciunea supremă în cuvinte.

Dar avem norocul ca indivizi rari precum Aṣṭāvakra să fi făcut eforturi neobosite, eforturi imposibile.

Ei au făcut efortul de a pune, atât cât e cu putinţă, parfumul adevărului în cuvinte.

Şi băgaţi de seamă: puţinora le-a reuşit încercarea în măsura în care i-a reuşit lui Aṣṭāvakra.

Mulţi au încercat să aducă adevărul în cuvinte – cu toţii au fost înfrânţi. Înfrângerea e sigură. Dar dacă te uiţi la cei înfrânţi, cel mai puţin înfrânt dintre ei este Aṣṭāvakra. Încercarea lui a fost cea mai încununată de reuşită. Dacă îl asculţi cum trebuie, îţi vei aduce aminte de casă.

E de bun augur faptul că ai simţit că eşti o particulă de lumină. Pregăteşte-te să te pierzi. Va veni o zi când vei simţi că şi particula de lumină s-a pierdut şi că numai cerul rămâne. Atunci beţia te va covârşi cu totul. Atunci te vei îneca în vinul adevărului. Atunci vei dansa. Atunci vei simţi pe deplin gustul nectarului.

„Şi după discurs a continuat o senzaţie de luminos şi gol şi voiam să rătăcesc mai departe în cerul acesta”.

Aici noi facem o mică greşeală. Atunci când avem o experienţă plăcută, vrem să se repete iar şi iar.

Cât de nevolnică e mintea omului… E plină de dorinţe, plină de lăcomie; tentaţiile răsar întruna. Vrea să repete tot ceea ce e plăcut. Dar reţineţi un lucru: repetarea e deja ceva greşit.

De îndată ce-ţi doreşti să se întâmple din nou, nu se mai poate întâmpla, deoarece prima dată când a avut loc nu s-a petrecut ca urmare a dorinţei tale. S-a întâmplat de la sine, n-a fost ceva efectuat de tine.

Pe lucrul acesta pune Aṣṭāvakra tot accentul: adevărul se întâmplă.

El nu e rezultatul unei acţiuni, ci e ceva ce se întâmplă. Ţi s-a întâmplat în timp ce ascultai. Ce făceai? Dacă ascultai înseamnă că nu făceai nimic. Stăteai aşezat, simţindu-te gol. Erai tăcut, erai vigilent, erai treaz, nu erai adormit.

Bun! Dar ce făceai? Erai o entitate receptivă şi atâta tot.

Mintea ta era precum o oglindă – ceea ce apărea în faţa ei era reflectat, ceea ce se spunea era auzit. Tu nu adăugai nimic în plus. Dacă ai fi adăugat ceva de la tine, atunci nu s-ar mai fi întâmplat niciodată.

Nu făceai comentarii, nu spuneai în mintea ta: „Da, asta e corect, asta e greşit. Cu asta sunt de acord, cu asta nu sunt de acord. E aşa cum spune în scripturi” sau „nu e aşa” – nu făceai afirmaţii logice în legătură cu ceea ce auzeai.

Dacă ai fi fost pierdut în logică, ceea ce s-a întâmplat n-ar mai fi avut niciodată loc.

Pe cel care a pus întrebarea – Swami Om Prakash Saraswati – îl cunosc. Mintea lui e departe de logică, departe de îndoieli şi de argumentări. Zilele acelea au rămas în urmă. Poate că a existat o vreme când venea cu argumente logice, când avea îndoieli. Acum experienţele de viaţă l-au maturizat. Acum copilăriile acestea nu se mai

află în mintea lui. De aceea s-a putut întâmpla. El asculta pur şi simplu, aşezat, nefăcând nimic – stătea acolo aşezat şi s-a întâmplat.

Prima dată s-a întâmplat fără ca tu să faci ceva. Dacă vrei să se întâmple şi o a doua oară, dorinţa ta va crea o problemă. Nu dorinţa a fost cea care a dat naştere la ceea ce s-a întâmplat. Aşadar, atunci când are loc o experienţă atât de neasemuită, nu dori.

Când se întâmplă, primeşte-o cu bucurie.

Când nu se întâmplă, nu te plânge, nu cere să se întâmple. Cere şi n-o vei primi. Faptul de a cere implică o revendicare, o insistenţă: „Ar trebui să se întâmple. S-a întâmplat o dată, acum de ce nu se întâmplă?”

În fiecare zi se petrece lucrul acesta. Când oamenii vin aici să mediteze, ei vin cu o prospeţime şi o noutate în abordarea lor. Nu au vreo experienţă anterioară, aşa că se întâmplă. E ceva foarte surprinzător.

Trebuie să înţelegeţi asta – vă va ajuta să-l înţelegeţi mai bine pe Aṣṭāvakra.

În fiecare zi mă întâlnesc cu situaţia aceasta. Când oamenii vin cu noutate şi prospeţime în abordare, neavând deloc experienţa meditaţiei, se întâmplă.

Se întâmplă, iar ei se umplu de bucurie – dar însăşi experienţa dă naştere unei dificultăţi, fiindcă atunci încep aşteptările: ceea ce s-a întâmplat astăzi ar trebui să se întâmple şi mâine; nu doar să se întâmple, ci să se întâmple cu o intensitate mai mare. Însă nu se mai întâmplă, iar ei vin la mine, plângând.

Îmi spun: „Ce s-a întâmplat? Am greşit undeva? S-a întâmplat o dată, dar acum nu se mai întâmplă”.

„E greşeala voastră”, le spun.

„Când s-a întâmplat prima dată, nu vă aşteptaţi la nimic; acum vă aşteptaţi. Acum mintea nu mai e inocentă.

Aşteptările voastre au contaminat-o. Acum nu mai sunteţi autentici, nu mai sunteţi deschişi – faptul că cereţi v-a închis uşile. Şi-a făcut apariţia aşteptarea, iar aceasta strică totul. Acum a apărut dorinţa, a apărut lăcomia”.

În fiecare zi se petrece lucrul acesta.

Oameni care meditează de multă vreme tot încearcă metode multe, dar numai cu mare dificultate ajung să alunece în meditaţie.

Experienţa lor a devenit un obstacol. Câteodată cineva vine, lăsându-se purtat de vibraţie… Nici măcar nu s-a gândit vreodată la meditaţie.

Venea aici un prieten, aşa că şi-a zis: „Ia să mă duc şi eu, să văd ce e acolo”.

A venit din curiozitate – nicio dorinţă, nicio căutare spirituală, niciun efort în vederea meditaţiei – a venit aşa, pur şi simplu.

Ceva s-a declanşat în el când i-a văzut pe ceilalţi meditând şi li s-a alăturat. Şi atunci s-a întâmplat!

A fost luat prin surprindere: „N-am venit pentru meditaţie, dar meditaţia s-a întâmplat”.

Acum începe problemele. Acum, când vine din nou, vine cu aşteptări. Mintea e interesată; trebuie să se întâmple din nou. A apărut lăcomia, o dorinţă de a repeta experienţa. A intrat în scenă mintea şi întregul proces e tulburat.

Se întâmplă numai în absenţa minţii.

Reţineţi, minte înseamnă dorinţa de repetiţie.

Ceea ce a fost plăcut să se întâmple din nou, iar ceea ce a fost neplăcut să nu se repete niciodată – asta e mintea.

Mintea alege: asta să se întâmple, iar aia să nu se întâmple. Să se întâmple iar şi iar în felul ăsta, dar niciodată în felul ăla – asta e mintea.

Atunci când începi să curgi împreună cu viaţa… Dacă ceva se întâmplă, e bine; dacă ceva nu se întâmplă, e bine…

Vine suferinţa, e primită. Vine suferinţa, nu întâmpină nicio rezistenţă.

Vine fericirea, e primită. Vine fericirea, nu trezeşte nicio exaltare.

Atunci când se instalează un calm atât în fericire, cât şi în suferinţă, începe să-şi facă apariţia o stare de netulburare.

Atunci fericirea şi suferinţa încep să pară foarte asemănătoare – fiindcă nu mai exerciţi nicio alegere. Acum nu mai stă în mâinile tale. Indiferent ce se întâmplă, se întâmplă.

Noi continuăm să privim tot ce apare – asta e ceea ce numeşte Aṣṭāvakra sakshi-bhav, starea de martor. Iar el spune că dacă ai ajuns la starea de martor, ai obţinut totul, înăuntrul tău, sakshi-bhav trezeşte martorul, iar în afară aduce netulburarea.

Netulburarea este umbra stării de martor.

Sau, dacă ajungi la starea de netulburare, starea de martor va veni şi ea. Cele două merg mână în mână. Ele sunt cele două picioare sau cele două aripi ale aceluiaşi fenomen.

„Voiam să rătăcesc mai departe în cerul acesta”.

Fii vigilent. Nu da minţii şansa să distrugă momentele de meditaţie.

Aceeaşi minte ţi-a distrus deja viaţa. Ea ţi-a stricat toate relaţiile. Mintea aceasta a făcut ca întreaga ta viaţă să fie aridă ca un deşert. Acolo unde ar fi putut să înflorească flori multe, nu sunt decât spini.

Nu aduce mintea aceasta cu tine în călătoria interioară. Ia-ţi rămas bun de la ea. Spune-i un adio afectuos.

Spune-i: „Ajunge. De-acum nu voi mai cere nimic. Poate să se întâmple orice, iar eu voi fi treaz, voi privi”.

De îndată ce ceri, nu mai poţi fi un martor.

Te identifici, devii cel care se bucură şi care suferă. Atunci meditaţia piere. A fi identificat înseamnă a spune: „Eu sunt cel care s-a bucurat de lucrul ăsta, m-a făcut fericit lucrul ăsta”.

„Nu ştiu ce sunt cunoaşterea, karma şi devoţiunea, dar în solitudine îmi doresc să rămân cufundat în starea aceasta”.

Leapădă dorinţa aceasta şi vei luneca în starea respectivă.

Nu numai în solitudine, ci şi în mulţime vei luneca în ea.

Chiar dacă eşti la piaţă, vei rămâne cufundat în ea.

Starea aceasta nu are nimic de-a face cu solitudinea sau cu mulţimea, cu piaţa sau cu templul, cu masele sau cu izolarea.

Starea aceasta e legată de liniştirea minţii tale, de rămânerea ei în echilibru. Ea se va întâmpla oriunde e pace, netulburare. Dar n-o cere, altminteri faptul în sine de a cere creează tensiune, produce tulburare.

Aşţāvakra spune: „Chiar aici, chiar acum”.

Când ceri ceva, o faci întotdeauna pentru mâine.

O cerere nu poate fi aici şi acum. Prin natura ei, cererea nu poate fi în prezent. Ea implică un salt.

A cere înseamnă: „Să se întâmple cutare lucru – mâine, peste o oră, peste o clipă, să se întâmple”.

O cerere nu poate fi chiar acum. E nevoie de timp. Poate să fie vorba de un timp foarte scurt, dar e nevoie de timp.

Iar viitorul nu există.

Viitorul înseamnă ceea ce nu este.

Prezentul înseamnă ceea ce este. Între prezent şi faptul de a cere nu există nicio punte de legătură.

Atunci când eşti în prezent, vei descoperi că nu ceri nimic. Şi atunci se întâmplă. Când nu-ţi doreşti, atunci se întâmplă din abundenţă.

Înţelege bine această situaţie dilematică. Familiarizează-te cu fiecare aspect al ei.

Ziua în care nu ceri nimic e ziua în care se va întâmpla totul.

În ziua în care nu mai alergi ca un nebun după divin, va veni el după tine.

În ziua în care nu vei mai da semne de nerăbdare privitoare la meditaţie, în care nu va mai exista în tine nicio tensiune, în ziua aceea vei fi umplut cu meditaţie, preaplinul acesteia se va revărsa din tine.

Meditaţia nu vine din exterior.

Ceea ce rămâne înăuntrul tău atunci când nu eşti încordat se numeşte meditaţie.

Ceea ce rămâne când nu mai există nicio dorinţă în

tine se numeşte meditaţie.

E la fel ca în cazul unui lac: apar valurile, apoi vin rafale bruşte de vânt.

Suprafaţa lacului e acoperită de furtună şi vânt; totul e răvăşit.

Luna e pe cer, plină; dar nicio reflecţie a ei nu se vede pe suprafaţa lacului, fiindcă aceasta freamătă. Cum ar putea fi ea o oglindă? Reflecţia lunii e spartă în mii de bucăţi – asemenea unui argint răspândit pe toată suprafaţa lacului, dar nicio imagine nu se poate forma.

Apoi lacul se linişteşte. Au plecat valurile undeva? Au venit valurile de altundeva? Ele sunt ale lacului. Acum s-au dus iar la culcare, s-au întors în lac. Lacul şi-a recâştigat liniştea.

Luna, care fusese împrăştiată ca un argint pe toată suprafaţa lacului, e acum adunată într-un singur loc. Imaginea devine clară.

De îndată ce pe lacul minţii tale nu mai sunt valuri, valuri de dorinţă, valuri de cerere, valuri de „Asta ar trebui să fie aşa, ailaltă n-ar trebui să fie aşa”, când pe lacul minţii nu mai există valuri, atunci adevărul e reflectat aşa cum e.

Atunci cum va putea fi descrisă frumuseţea lunii dinăuntrul tău? Cum va putea fi rostit extazul? Un râu de extaz se va revărsa. Îţi întâlneşti atunci iubitul sau iubita dinăuntrul tău. Atunci are loc o lună de miere, doar atunci.

Dar dacă îţi doreşti asta, nu se va întâmpla.

Şi ştiu că dorinţa aceasta pare complet naturală. Dar ea reprezintă un mare obstacol.

În astfel de momente simţi o atât de mare bucurie, cum ai putea să eviţi dorinţa de a se repeta? E un lucru omenesc.

Eu nu spun că ai făcut o mare greşeală, nedemnă de o fiinţă omenească.

E o greşeală absolut omenească.

Când, pentru o clipă, fereastra se deschide şi cerul vast se revarsă în tine, când, pentru o clipă, întunericul se risipeşte şi raze de lumină coboară, e imposibil, aproape

imposibil să nu-ţi doreşti mai mult.

Dar imposibilul va trebui învăţat. Învaţă-l astăzi, învaţă-l mâine sau învaţă-l poimâine, dar el va trebui învăţat. Cu cât mai curând îl înveţi, cu atât mai bine. Devino pregătit chiar acum şi se va întâmpla imediat. Nu e nevoie să aştepţi nici măcar o clipă.

„… îmi doresc să rămân cufundat în starea aceasta”.

Starea aceasta va veni. Ea nu are nimic de-a face cu mintea ta, aşa că lasă-ţi în urmă mintea.

Ori de câte ori se furişează înăuntru, trebuie să-i spui din nou şi din nou:

„Scuză-mă, dar ţi-ai băgat nasul mai mult decât suficient! Ai făcut o harababură din lume, acum nu face vraişte şi divinul. Ai dus de râpă toată fericirea vieţii. Acum fericirea vine din profunzimile interioare; măcar nu strica şi asta”.

Rămâi vigilent şi spune la revedere minţii.

Treptat, din ce în ce mai mult, astfel de momente îşi vor face apariţia.

Ele vor veni prin intermediul experienţei tale.

Ori de câte ori mintea e absentă, imediat fereastra se deschide din nou. Din nou şuvoiul de bucurie celestă curge liber, din nou lumina coboară. Din nou eşti radios, îmbătat. Din nou te scufunzi în nectar.

Când lucrul acesta se întâmplă iar şi iar, îţi va deveni clar. Vei începe să capeţi deprindere în a ţine mintea departe de tine.

Când se întâmplă, lasă să se întâmple.

Când nu se întâmplă, aşteaptă în tăcere să vină. Va veni. Ceea ce a venit o dată va veni din nou şi din nou – doar să nu-ţi doreşti venirea sa.

Nu interveni tu în niciun fel. Nu crea niciun fel de obstacol.

„Totuşi, apare uneori sentimentul că s-ar putea ca aceasta să fie nebunie…”

Astfel de sentimente vor apărea în intelect, fiindcă acesta nu poate să creadă că beatitudinea e posibilă. Intelectul e absolut în largul lui cu nefericirea.

El a acceptat cu totul nefericirea fiindcă el e cel care i-a dat naştere. Cine nu-şi acceptă propria odraslă?

Aşa că intelectul spune:

„Dacă eşti nefericit, e cât se poate de normal. Dar fericirea absolută? Fără îndoială că trebuie să fie o greşeală.

Se întâmplă vreodată aşa ceva? Trebuie că e doar imaginaţie.

Ţi s-a năzărit, ai visat cu ochii deschişi. Ai intrat în hipnoză.

Cu siguranţă ţi-ai pierdut minţile”.

Intelectul va spune adeseori astfel de lucruri. Nu-l asculta. Nu-i acorda nici cea mai mică atenţie.

Dacă-i acorzi atenţie, experienţele vor înceta să mai apară. Uşile şi ferestrele acelea nu se vor mai deschide niciodată.

Reţine un lucru: beatitudinea e definiţia adevărului.

Oriunde găseşti bucurie, să ştii că acela e adevărul. De aceea am denumit divinul sat-chit-anand – adevăr, conştiinţă, beatitudine.

Anand este definiţia ultimă a sa.

Beatitudinea e mai presus chiar şi de adevăr, chiar şi de conştiinţă – adevăr, conştiinţă, beatitudine.

Adevărul e o treaptă inferioară, conştiinţa e o treaptă inferioară, beatitudinea e cea mai de sus treaptă.

Oriunde curge beatitudinea, oriunde găseşti extaz – nu-ţi face niciun fel de griji, eşti aproape de adevăr.

E ca şi cum cineva s-ar apropia de o grădină. Adierea vântului devine tot mai răcoroasă; începe să audă trilul păsărelelor, începe să simtă o răcoare.

Grădina nu se vede încă, dar indiciile acestea îi spun că e pe calea cea bună, că se apropie de grădină.

Tot astfel, pe măsură ce începi să te apropii de adevăr, izvoare de beatitudine ies la suprafaţă.

Mintea începe să se domolească, începi să fii în echilibru, răbdarea începe să fie tot mai mare, fericirea e tot mai mare.

O exultare te covârşeşte – fără pricină. Nu-i poţi găsi

nicio cauză. N-ai câştigat la loterie, n-ai făcut un mare profit din vreo afacere, nu ţi s-a oferit vreo slujbă de mare prestigiu.

Sau se poate să-ţi fi pierdut serviciul, să fi pierdut ceea ce aveai în mână, afacerea ta să fi dat faliment – dar înăuntrul tău e o exultare care dansează fără încetare. Intelectul va spune: „Ai înnebunit? Acestea sunt semne de nebunie!”

Lumea aceasta e foarte stranie. Aici numai nebunii arată fericiţi.

De aceea intelectul spune că probabil ai înnebunit.

Ai văzut vreodată aici pe cineva vesel şi fericit în afară de nebuni?

Există mii de motive pentru a fi fericit, dar cu toate acestea omul nu e fericit.

Poate să aibă un palat mare, bogăţie, confort de tot felul, dar tot nu e fericit.

Lumea aceasta e o lume de oameni nefericiţi, cei mai mulţi dintre ei sunt nefericiţi.

Aşa că dacă începi să râzi aici fără motiv, oamenii vor spune că eşti nebun.

Iar dacă spui: „Râsul acesta îmi vine fără niciun motiv, valurile lui se ridică din mine, pur şi simplu se răspândeşte”, oamenii vor spune: „Ajunge! Mintea lui e zdruncinată”.

Dar dacă iei o faţă lungă, arăţi atât de dărâmat încât şi fantomele s-ar înspăimânta văzându-ţi faţa, atunci eşti în ordine, eşti aşa cum trebuie să fii aici: nicio problemă, toate îţi merg strună.

Eşti un om exact la fel ca oricare altul. Eşti uman în felul în care trebuie să fie fiinţele omeneşti.

Dar când începi să zâmbeşti, începi să râzi, începi să fredonezi melodii, când începi să dansezi pe marginea drumului – atunci cu siguranţă ai înnebunit.

În felul acesta l-am negat noi pe Dumnezeu. Dacă ar fi să vină aici, l-am închide într-o casă de nebuni. Poate că de asta nici nu vine. Îi e frică să vină…

Imaginaţi-vă: dacă l-aţi întâlni pe Krishna pe stradă,

cântând la flaut, purtând coroana lui din pene de păun, hainele lui din mătase galbenă, cu prietenele lui dansând în jurul lui – ce-aţi face? Aţi fugi imediat la secţia de poliţie şi i-aţi informa pe cei de-acolo: „E zarvă pe stradă. Ce se petrece acolo? Aşa ceva nu e permis!”

L-aţi trimite la închisoare.

Beatitudinea a fost boicotată.

Noi am izgonit bucuria din viaţa noastră. Am luat în braţe nefericirea şi o ţinem strâns.

Aici, un om pesimist pare inteligent, un om vesel pare nebun.

Criteriile noastre sunt răsturnate.

E firesc: dacă, deodată, ceea ce ai considerat de-a lungul întregii tale vieţi ca fiind inteligent începe să dispară, începe să-şi ia zborul, dacă temelia aşa-zisei tale inteligenţe începe să se clatine şi brusc începi să vezi pretutindeni bucurie – şi, reţine, „fără motiv”…

Asta înseamnă nebunie, fericit fără motiv – fără absolut niciun motiv. Stai singur şi începi să zâmbeşti. Suficient, înseamnă că ai înnebunit, fiindcă noi am văzut numai oamenii nebuni stând aşa.

Trebuie înţeles: nebunii se aseamănă puţin cu paramahansaşii, cu cei iluminaţi.

Nebunii râd şi sunt fericiţi; ei şi-au pierdut inteligenţa.

Paramahansaşii râd şi ei şi sunt fericiţi; ei au transcens intelectul.

Şi unul, şi altul râde – nebunul fiindcă a căzut sub nivelul intelectului, un paramahansa fiindcă s-a ridicat deasupra de intelect.

Există această mică asemănare între cei doi.

Nebunul şi paramahansa au un lucru în comun: ambii şi-au pierdut intelectul.

Unul l-a părăsit în mod conştient, celălalt în inconştienţă.

De aceea diferenţa e uriaşă, ca de la cer la pământ, dar totuşi există asemănarea aceasta.

Aşa că uneori vezi un paramahansa ca pe un nebun şi

alteori vezi un nebun ca pe un paramahansa. Astfel de greşeli se fac mereu.

În occident sunt închişi în aziluri mulţi oameni care nu sunt nebuni.

De curând a început acolo o mare revoluţie. Unii psihologi, în special R.D. Laing şi cei care lucrează cu ei au început o mişcare. Ei susţin că mulţi dintre cei din aziluri nu sunt nebuni.

Dacă oamenii aceia s-ar fi născut în orient, ei ar fi fost respectaţi ca paramahansaşi.

R.D. Laing nu ştie că în orient se întâmplă invers – aici mulţi nebuni sunt luaţi drept paramahansaşi. Dar a greşi e omeneşte.

Aici, în orient, sunt mulţi nebuni despre care se crede că sunt paramahansaşi. Greşelile acestea apar din cauză că graniţele acestora doi se ating. Confuzia aceasta e firească.

Dacă bucuria ta e din ce în ce mai mare, atunci nu ai de ce să-ţi faci griji.

Dar bucuria poate deveni mai mare şi ca urmare a nebuniei.

Şi-atunci care e criteriul sigur pentru a-ţi da seama despre ce e vorba?

Criteriul e acesta: dacă bucuria ta e din ce în ce mai mare şi în acelaşi timp nu amplifici nefericirea nimănui, atunci poţi continua netulburat.

Bucuria ta n-ar trebui să se sprijine pe violenţă împotriva cuiva, pe agresivitate împotriva cuiva sau pe a face pe cineva nefericit.

Şi-atunci n-ai niciun motiv să te temi că înnebuneşti. Chiar dacă înnebuneşti, e semn bun, e în regulă. Pătrunde fără ezitare în ceea ce ţi se întâmplă.

Trebuie să-ţi faci griji numai când începi să faci rău cuiva.

Nu deranjezi pe nimeni dacă dansezi.

Dar dacă cineva doarme şi tu începi să cânţi la tobă lângă capul lui şi începi să dansezi… Dansează, nu e nicio problemă. Incantează-ţi rugăciunile, perfect.

Dar dacă la miezul nopţii tu instalezi un microfon şi începi să cânţi kirtan fără încetare (cântece devoţionale în hinduism, n.trad.), atunci eşti nebun cu adevărat – cu toate că în India nimeni n-ar zice că eşti nebun, deoarece cânţi cântece devoţionale.

Mulţi nebuni fac asta. Ei spun: „Noi cântăm kirtan fără încetare – douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. E treaba ta dacă dormi sau nu. Iar dacă obiectezi împotriva programului nostru, înseamnă că eşti nereligios”.

Fii atent ca bucuria ta să nu fie violentă. Asta e suficient.

Bucuria ta trebuie să aibă legătură doar cu tine. Nu tulbura viaţa nimănui altcuiva cu ea.

Florile tale să înflorească, dar fără să înţepe pe cineva cu ghimpii lor.

Dacă ai grijă mereu la acest aspect, atunci te mişti în direcţia corectă.

Când simţi că acum ceilalţi încep să fie afectaţi de comportamentul tău, fii cu băgare de seamă – nu te duci către iluminare, ci către nebunie.

Nimeni nu e tulburat de OM Prakash. Poţi continua fără şovăire, fără teamă.

Citeam ieri o poezie:

„Tot ceea ce era frumos, fermecător, atrăgător.
Tot ceea ce era bun, rafinat, nou, adevărat şi real.
Am cules şi am adus
În chip de ofrandă.
Dar ce s-a întâmplat?
Toate acestea s-au ofilit acolo unde au fost aşezate.
S-au uscat. Veştejit.
El n-a ridicat mâna să ia nimic din toate acestea.
Deşi scrie undeva că le-ar accepta…
Dar ceea ce am dat sau primit.
Ceea ce am băut sau picurat.
Ceea ce am turnat sau vărsat.
Ceea ce am distilat sau strecurat.
Beţia sau trezirea din beţie.

Ceea ce am adunat, lăsat să cadă din mână sau lepădat – Bilanţul final al tuturor acestora

Am văzut că a căzut în acelaşi foc al sacrificiului

Şi chiar în acel moment am simţit:

O! Sunt eliberat, am reuşit să trec dincolo!

Bine, accept, mi-am pierdut minţile…”

Da, omul reuşeşte să treacă dincolo – mintea e o nebunie. Poţi să-i tot oferi divinului lucruri foarte selecte, tot ce e mai bun – dar până când nu-i oferi capul tău, toate astea nu vor însemna nimic.

Ascultaţi din nou:

„Tot ceea ce era frumos, fermecător, atrăgător, tot ceea ce era bun, rafinat, nou, adevărat şi real.

Am cules şi am adus în chip de ofrandă. Dar ce s-a întâmplat?

Toate acestea s-au ofilit acolo unde au fost aşezate. S-au uscat. Veştejit.

El n-a ridicat mâna să ia nimic din toate acestea…”

Găseşte ce e mai frumos şi adu-i-l, găseşte ce e mai de preţ, oferă-i diamantul Kohinoor – toate vor păli, arătând neînsemnate.

Culege flori, lotuşi, trandafiri, oferă-i-i – totul se va veşteji.

Numai un singur lucru e acceptat aici: capul tău, egoul tău, intelectul tău, mintea ta. Acestea sunt denumiri diferite pentru exact acelaşi lucru. Aici trebuie să te oferi pe tine.

„… şi chiar în acel moment am simţit:

O! Sunt eliberat, am reuşit să trec dincolo!

Bine, accept, mi-am pierdut minţile…”

Om Prakash, oamenii îţi vor spune acelaşi lucru: ţi-ai pierdut minţile.

Lasă-i să spună! Nu-ţi face griji cu privire la ce spun ei.

Când oamenii spun că eşti nebun, ei încearcă să-şi salveze capul lor, nimic altceva.

Când spun că eşti nebun, ei spun: „Stai departe de noi, nu te apropia! Nu ne cânta nouă cântecele astea, nu

aduce râsul ăsta la uşa noastră, nu ne arăta ochii tăi umpluţi cu vin, nu ne aduce nouă mesajul acesta”. Se vor simţi ameninţaţi.

Au şi ei aceeaşi muzică înăuntrul lor. Au o veena înăuntrul lor, care aşteaptă de multe vieţi ca cineva să-i atingă strunele. Dar le e frică, se simt în primejdie. Au construit atâtea şi s-au stabilit în lumea asta a falsităţii. Acum le e frică să nu fie dezrădăcinaţi.

Am fost în Allahabad, iar un prieten stătea chiar în faţa mea, ascultându-mă. Milioane de oameni au stat în faţa mea şi m-au ascultat, dar foarte puţini au ascultat cu atâta simţire ca el. Şuvoaie de lacrimi îi curgeau pe faţă.

Deodată, s-a ridicat în mijlocul discursului meu şi a ieşit din sală. Am fost puţin surprins şi l-am întrebat pe organizator ce s-a întâmplat. Am aflat astfel că omul acela era celebru – eu nu ştiusem. Era un poet, un scriitor.

Organizatorul s-a dus la el acasă şi l-a întrebat ce s-a întâmplat.

Omul i-a zis:

„Îmi cer iertare, dar începeam să fiu tulburat. După douăzeci de minute mi-am zis că e mai bine să fug de-acolo. Dacă mai stau vreun pic, ceva se va întâmpla.

Omul ăsta e deja dus cu pluta – mă va face să-mi pierd minţile. Am să mai vin, dar nu acum. Cu siguranţă am să mai vin, dar lasă-mi un timp.

N-am putut să dorm două nopţi şi-mi tot răsună în minte cele spuse de el. Nu, am foarte multe de făcut pentru moment.

Copiii mei sunt mici, am o casă şi o familie căreia trebuie să-i port de grijă, dar am să mai vin fără îndoială.

Mergi şi spune-i, te rog, că am să vin fără nicio îndoială, dar nu acum”.

Când cineva îţi spune că eşti dus cu pluta, el nu încearcă decât să se protejeze pe el.

Hotărând că eşti nebun nu face decât să arate că îşi reprimă atracţia. Şi el are o năzuinţă de nestăpânit înăuntrul lui.

Cine n-a căutat niciodată realitatea supremă?

Cine nu e însetat de beatitudine?

Cine nu tânjeşte după adevăr?

O astfel de persoană n-a existat niciodată. Cei pe care îi numiţi atei sunt oameni care s-au înfricoşat. Ei spun: „Nu, nu există Dumnezeu” – căci dacă nu l-ar nega, ar fi nevoiţi să-l caute.

Experienţa mea mi-a arătat că într-un ateu există o dorinţă de adevăr mai mare decât într-un credincios.

Lui îi e frică să se ducă la un templu, dar ţie nu-ţi e.

Ţie nu-ţi e frică fiindcă dorinţa din tine nu e atât de puternică încât să te aducă la nebunie. Tu te duci la templu ca şi cum te-ai duce la magazin. Intri şi ieşi din templu, dar nu eşti tulburat câtuşi de puţin.

Un ateu e un om care ştie că dacă intră în templu, nu se va mai putea întoarce. Dacă intră, când va ieşi nu va mai fi acelaşi care era când a intrat.

Aşa că nu există decât o singură scăpare; îşi spune: „Dumnezeu nu există, religia nu e decât ipocrizie”.

În felul acesta se pune la adăpost, se convinge pe sine: „Nu există Dumnezeu, atunci de ce să mă duc la templu? Nu există Dumnezeu, deci pentru ce atâta bătaie de cap? – de ce să meditez, de ce să mă rog?

După cum văd eu, un ateu caută să se pună la adăpost în plan interior. N-am văzut încă un ateu real, autentic. Cum poate omul să fie un ateu? Ateu înseamnă cineva care încearcă să trăiască în „nu”. Cum poate vreun om să trăiască în „nu”? Cum poate cineva să trăiască în ateism?

Pentru a trăi, ai nevoie de da.

Înfloresc florile vreodată în nu? E nevoie de da. E nevoie de acceptare. Cu cât e mai mare acceptarea vieţii, cu atât mai multe flori înfloresc în ea. Dar ţie îţi e teamă ca nu cumva florile să înflorească peste capacitatea ta, ca florile să nu fie atât de abundente încât să nu poţi să mai controlezi situaţia…

Un tânăr mi-a zis azi-noapte:

„Ajutor! Experienţa asta începe să-mi scape de sub control. Sunt în culmea fericirii, am senzaţia că o să

explodez. Extazul e prea mare, nu pot să-l stăpânesc. Potirul inimii mele e atât de mic. Ajută-mă! Sunt luat pe sus. Toate limitele mele se sfărâmă. Şi mi-e teamă că dacă mă las purtat, nu va mai fi cale de întoarcere".

Pierderea controlului – asta e frica.

Egoul poate să trăiască cu dragă inimă în nefericire; în nefericire nu se pierde controlul.

Oricât de mult ai plânge în nefericire, tu rămâi stăpânul.

În bucurie pierzi controlul, limitele se sfărâmă.

Limitele nu sunt niciodată nimicite în nefericire. Nici măcar în iad limitele nu sunt niciodată nimicite. Dacă te prăbuşeşti în iad, în interior rămâi puternic. Limitele se sfărâmă în rai – acolo pierzi controlul.

Iar când se pierde controlul, se pierde egoul. Când se pierde controlul, se pierde dominaţia intelectului, se pierde puterea raţiunii.

Asta ţi se întâmplă ţie acum. Nu te teme. Momentul în care vei fi eliberat, în care vei reuşi să treci dincolo e aproape. Dar lucrul acesta nu s-a putut întâmpla niciodată până ce mintea nu şi-a acceptat nebunia.

„Sunt în căutarea unei melodii
Care nu răsună pe buze.
Ci pulsează în vene.
Arzând ca o lavă – Ca să mă topesc.
Sunt în căutarea unui foc.
Ca fiecare celulă a mea să se topească
Şi să nu mai rămână din mine decât nişte fire
Din care cineva să ţească o plasă atât de fină
Încât să devin transparent.
Sunt în căutarea unui parfum ea.
Devenind imponderabil.
Să plutesc în aer.
Să tremur în stropii mici ai unei ploi uşoare.
Pe cerul cenuşiu al serii tot mai întunecate
Vreau să strălucesc o vreme.
Sunt în căutarea unei culori vibrante…"

Om Prakash, ţi-am dat această culoare vibrantă;

aceste haine portocalii sunt culoarea vibrantă.

Lasă-te dus de val, treci dincolo de limite. Pluteşte dincolo de intelect. Renunţă la control.

Control înseamnă făptuitorul – lasă controlul deoparte. Dacă există un făptuitor, acela poate fi numai existenţa.

Nu concura cu existenţa, nu deveni adversarul ei. Nu lupta cu ea. Abandonează-te, lasă-te dus de curentul ei. Tu doar vei pluti.

Cei care sunt gata să se înece sunt purtaţi de apă la suprafaţa ei, iar cei care încearcă să înoate se vor îneca.

A doua întrebare: „Osho, Căutătorii spirituali au constatat dintotdeauna că realizarea dumnezeirii e un fenomen foarte anevoios. Dar iluminaţi ca tine subliniază mereu că se poate întâmpla chiar aici, chiar acum. Faptul că spui mereu lucrul acesta e o provocare? Şi o metodă sau mecanism prin care să trezeşti în noi setea?”

E adevărul.

Nu e o metodă, nu e un mecanism.

Faptul că ridici tu întrebarea asta e o metodă şi un mecanism prin care să te pui la adăpost.

Mintea nu e gata să accepte că dumnezeirea poate fi atinsă aici şi acum.

De ce nu poate ea accepta asta?

N-o poate accepta deoarece dacă dumnezeirea e disponibilă aici şi acum, iar noi nu ajungem la ea, atunci care ar putea să fie cauza?

Cum explicăm lucrul acesta?

Dacă poate fi atinsă aici şi acum, noi de ce n-o atingem? Un sentiment de mare disconfort apare în noi: poate fi atinsă aici şi acum, dar noi n-o atingem.

Cum să explicăm asta? Ia naştere o mare frustrare. Pentru a te despovăra de frustrare, spui că dumnezeirea poate fi atinsă, dar că trebuie să o meriţi.

Intelectul reuşeşte mereu să găsească o cale. Orice complicaţie ar apărea, mintea găseşte o soluţie.

Ea spune: „Calea trebuie căutată, meritul trebuie

dobândit, va trebui să te purifici: atunci vei atinge. Iar dacă Aṣṭāvakra spune că poate fi atinsă aici şi acum, sigur are el un motiv. O spune ca noi să începem să facem efort intens. Dar trebuie făcute eforturi”. Mintea e foarte abilă.

Afirmaţia lui Aṣṭāvakra e absolut limpede.

Dumnezeirea poate fi găsită aici şi acum, fiindcă ea nu e o realizare, ci e natura ta. Sublinierea lui e simplă: tu eşti ea.

Însăşi ideea de ajungere la ea e greşită.

Când spunem că la dumnezeire se poate ajunge aici şi acum, nu înseamnă decât că deja am ajuns la ea. Deschide ochii şi vezi!

Limbajul în sine al ajungerii la dumnezeire e greşit.

Când vorbeşti de ajungere, pare că tu şi existenţa sunteţi separaţi. Tu eşti căutătorul, iar ea e obiectivul de căutat. Tu eşti călătorul, iar ea e destinaţia. Nu, faptul că poţi ajunge la ea aici şi acum nu înseamnă decât că tu eşti ceea ce cauţi.

Cunoaşte-te pe tine însuţi.

Deschide ochii şi vezi – sau închide ochii şi vezi. Dar vezi!

E ceva ce ţine de vederea lăuntrică, nu de merit.

Merit înseamnă că până şi divinul e o tranzacţie.

Când te duci la piaţă, găseşti lucruri care costă o mie de rupii, altele care costă o sută de mii de rupii, altele care costă un milion de rupii. Totul are un preţ al său. A merita dumnezeirea înseamnă că şi dumnezeirea are preţul ei. Oricine plăteşte preţul dovedindu-şi astfel meritul, o va obţine.

Vrei să faci până şi din dumnezeire o marfă în piaţă: „Renunţă, supune-te austerităţilor, după aceea vei ajunge la ea. Plăteşte preţul şi o vei obţine. Cine ţi-o dă gratis?”

Târăşti divinul într-un magazin, îl sigilezi într-o cutie pe care pui o etichetă cu preţul şi pe care o aşezi apoi pe raft.

Spui: „Ţine atâtea posturi, fă atâtea meditaţii, supune-te atâtor privaţiuni; stai în picioare în dogoarea soarelui, suportă ger şi arşiţă, apoi o vei obţine”.

Te-ai gândit vreodată la ce spui? Spui că ajungerea la dumnezeire are legătură cu ceea ce faci tu.

Dar ceea ce faci tu va fi ceva ce stă în puterea ta, ceea ce faci tu nu poate să te depăşească. Privaţiunile vor fi ale tale – inferioare ca tine, murdare ca tine.

Privaţiunile nu pot să fie ceva mai măreţ decât tine.

Şi tot ceea ce obţii prin intermediul privaţiunilor va fi limitat, finit, căci prin intermediul finitului nu se poate obţine decât finitul, nu infinitul.

Prin intermediul austerităţii vei găsi o proiecţie a minţii tale, nu divinul.

Aṣṭāvakra spune că divinul deja este.

El este cel care pulsează în tine. Este cel care respiră în tine, este cel care vine pe lume ca fiind tu atunci când te naşti, este cel care părăseşte lumea aceasta ca fiind tu, atunci când mori.

El se manifestă veşnic în forme infinite – aici în chip de arbore, colo în chip de pasăre, altundeva în chip de om.

Divinul este! Nu există nimic altceva în afară de el.

Recunoaşterea acestui adevăr, amintirea acestui adevăr…

Am auzit că odată un împărat s-a supărat foarte rău pe fiul său şi l-a trimis în exil. Deoarece era fiu de împărat, băiatul nu ştia să facă nimic.

Nu făcuse niciodată nimic – nu putea decât să cerşească. Când un împărat nu mai e împărat, tot ce poate el să facă e să cerşească.

A început să cerşească.

Douăzeci de ani s-au scurs, iar el a uitat cu totul – mai poate cineva care cerşeşte de douăzeci de ani să-şi aducă aminte că e împărat? Imposibil. E dificil, i-ar face cerşitul dificil. E mai bine să uite de asta.

Aşa că el a uitat; altminteri cum ar fi putut cerşi? Un împărat şi să cerşească! Din uşă-n uşă, cu bolul pentru cerşit în mână, stând în faţa hotelurilor şi restaurantelor cerşind, cerând să i se dea resturile?

Un împărat! A trebuit să uite de împărat. A trebuit să şi-l şteargă din memorie. Se terminase, capitolul acela era

încheiat. Era ca un vis, ca o poveste pe care o citise cu multă vreme în urmă sau ca un film pe care îl văzuse cândva. Ce avea de a face cu el?

După douăzeci de ani, când împăratul, tatăl său, a îmbătrânit, s-a mâhnit – avea numai un fiu şi acela urma să fie conducătorul.

Le-a spus miniştrilor săi:

„Duceţi-vă şi găsiţi-l. Şi oriunde ar fi, aduceţi-l înapoi. Spuneţi-i că tatăl său l-a iertat. Nu e vorba de iertat sau neiertat – sunt pe moarte. Cine se va ocupa de împărăţie? E mai bine să rămână în mâinile cuiva căruia îi curge în vine sânge din sângele meu, decât să ajungă în mâinile altcuiva. Oricum ar fi el, bun sau rău, aduceţi-l înapoi”.

Miniştrii l-au găsit pe prinţ stând în faţa unei săli de mese, cu bolul lui spart în mână, cerşind bani.

Era în pielea goală. Nu avea pantofi în picioare. Era amiaza, în arşiţa verii, sufla un vânt fierbinte. Tălpile îi ardeau şi cerşea pentru câţiva bănuţi cu care să-şi cumpere pantofi. Avea puţin mărunţiş în bol.

Căruţa a venit şi s-a oprit. Ministrul a coborât şi i-a căzut la picioare – el era viitorul împărat. Când ministrul i-a atins picioarele, într-o străfulgerare i-a revenit totul în memorie. Timp de douăzeci de ani nu-şi amintise că era împărat.

Acum, ca să-şi amintească n-a avut nevoie să stea şi să se gândească, să comtemple, să se supună privaţiunilor, să mediteze. Nu, într-o secundă, nici măcar o secundă – într-o clipă transformarea a avut loc.

Omul a devenit cu totul altceva. Încă era un cerşetor, un sărac. Încă era în pielea goală, încă nu avea pantofi în picioare. Şi-a aruncat cât colo bolul de cerşit şi le-a spus miniştrilor să-i pregătească baia şi să-i facă rost de veşmintele cuvenite. A păşit către caleaşcă şi a urcat în ea. Era mai mare dragul să-i priveşti gloria. Era acelaşi om, dar faţa lui era maiestuoasă, ochii îi străluceau, o splendoare îl înconjura. Era un împărat. Memoria i-a revenit. Tatăl său trimisese invitaţia.

E exact aşa.

Când Aṣṭāvakra spune aici şi acum, el spune acelaşi lucru: oricât de mult ai călătorit – douăzeci de ani, chiar şi douăzeci de vieţi…

Ai fost în exil, ai cerşit vreme îndelungată, ai uitat cu totul. Memoria doarme dusă – a trebuit să fie adormită. Dacă memoria n-ar fi fost adormită, cerşitul ar fi fost imposibil. Ai rătăcit din uşă-n uşă cu un bol pentru cerşit.

Aṣṭāvakra spune: „Invitaţia a sosit. Trezeşte-te! Nu eşti un cerşetor! Eşti fiu de împărat!”

Dacă cineva ascultă corect, trezirea poate avea loc prin simpla ascultare.

Aceasta este măreţia, gloria Gitei lui Aṣṭāvakra. Nu se insistă asupra acţiunii de niciun fel.

Ascultă numai, lasă adevărul să ajungă la inima ta. Nu i te pune în cale, fii receptiv.

Ascultă doar, lasă săgeata să-ţi ajungă la inimă. Impactul său e suficient.

Uitarea care durează de atâtea vieţi se va despica, memoria va reveni: tu eşti divinul.

De aceea spune el chiar aici, chiar acum…

Nu găsi scuze. Spui că poate e o metodă, un mecanism prin care imboldul căutării să devină mai presant, mai intens în oameni.

Întrebarea aceasta este din partea lui Swami Yoga Chinmaya.

În cazul lui Chinmaya… În intelectul lui Chinmaya e prea mult efort, prea multă străduinţă, ascetism, înţelegerea lui e ca cea a unui yoghin obişnuit.

Afirmaţiile lui Aṣṭāvakra nu sunt pentru yoghinul obişnuit.

Ele sunt pentru cei extraordinari, pentru cei inteligenţi – cei care se pot trezi doar ascultând.

Chinmaya are ceva dintr-un practicant de hatha yoga – el se pune în mişcare numai după o bătaie zdravănă. Nu se poate mişca la simpla vedere a biciului, la simpla vedere a umbrei biciului.

Nu râdeţi, fiindcă cei mai mulţi oameni sunt exact ca Chinmaya.

Să nu credeţi că râsul vostru dovedeşte că voi sunteţi diferiţi de el. Măcar Chinmaya şi-a adunat curajul să întrebe – voi nici măcar n-aţi întrebat. Asta e singura diferenţă. Şi voi sunteţi exact ca el.

Dacă până când se încheie discursurile despre Aṣṭāvakra Gītā nu deveniţi divini, atunci să ştiţi că nu e nicio diferenţă, sunteţi exact ca el.

Dar dacă în timp ce ascultaţi vă treziţi şi deveniţi divinul, atunci simpla umbră a biciului a avut efect.

„Căutătorii spirituali au constatat dintotdeauna că realizarea dumnezeirii e un fenomen foarte anevoios".

Căutătorul e pe un drum greşit de la bun început.

Însuşi înţelesul cuvântului „căutător" presupune că divinul trebuie căutat, că a fost pierdut pe undeva.

Căutătorul acceptă că el a pierdut divinul pe undeva.

Ce idee ciudată. L-a pierdut pe Dumnezeu? Cum l-ai putea pierde?

Oamenii vin la mine şi-mi spun că vor să-l caute pe Dumnezeu.

Le spun: „Bine, căutaţi-l! Dar unde l-aţi pierdut? Când?"

Îmi spun: „Nu ştim nimic în legătură cu asta".

Studiaţi chestiunea mai întâi. S-ar putea să nu-l fi pierdut câtuşi de puţin.

Uneori se întâmplă să ai ochelarii pe nas şi, privind prin ei, să-i cauţi peste tot.

Nu cumva divinul îţi stă pe vârful nasului, iar tu îl cauţi? Exact aşa stau lucrurile.

Căutătorul greşeşte în mod fundamental. El a acceptat că a pierdut divinul sau că încă nu l-a găsit, că Dumnezeu e undeva departe şi trebuie găsit.

Divinul nu poate fi niciodată găsit căutând.

Tot căutând şi căutând, ajungi să-ţi dai seama că nu în felul acesta vei găsi vreodată ceva. Tot căutând, într-o zi căutarea încetează de la sine.

De îndată ce căutarea încetează, găseşti divinul.

Buddha a căutat timp de şase ani, a căutat total.

Unde poţi găsi un căutător mai mare decât el? Ori de

câte ori auzea că cineva a atins iluminarea, se ducea la acel om. Îşi punea capul la picioarele lui. Făcea tot ceea ce îi spuneau guruşii, învăţătorii.

Până şi aceştia se săturau de el.

Învăţătorii nu se satură niciodată de discipolii care nu le urmează instrucţiunile. Nu se satură niciodată de ei pentru că pot oricând să le spună: „Nu urmezi instrucţiunile. De aceea nu se întâmplă nimic. Noi ce putem face?”

Un învăţător e relaxat atunci când nu-l asculţi – poate oricând să-ţi spună că n-ai făcut ce ţi-a zis. Dacă ai fi făcut, s-ar fi întâmplat.

Dar cu Buddha, învăţătorii intrau în bucluc. Buddha făcea tot ceea ce îi spuneau guruşii.

Buddha reuşea întotdeauna să facă chiar mai mult decât îi spuneau ei. În cele din urmă, aceştia, exasperaţi, îi spuneau: „Uite ce e, du-te în altă parte. Noi ţi-am spus tot ce avem de spus”.

Buddha le zicea: „Dar nu s-a întâmplat nimic în urma a ceea ce am făcut”.

Ei îi spuneau: „Nici nouă nu ni s-a întâmplat nimic. N-o putem ascunde de tine. Du-te în altă parte”.

Când aveau de a face cu un astfel de om autentic, nici măcar guruşii nu puteau să mai păcălească.

După ce a căutat intens în toate direcţiile, în cele din urmă Buddha a văzut că e zadarnic să caute, că nu căutând va găsi.

Lumea deja nu mai avea sens pentru el; acum a devenit şi spiritualitatea lipsită de orice sens.

Plăcerile lumeşti nu însemnau nimic pentru el. În ziua în care a părăsit palatul, acestea îşi pierduseră orice sens pentru el, aşa că a plecat.

Acum şi yoga îşi pierdea sensul.

Plăcerile nu-i mai spuneau nimic, yoga nu-i mai spunea nimic. Ce să mai facă acum? Nu-i mai rămânea nimic de făcut – nu mai era posibil să fie un făcător.

Înţelegeţi corect această situaţie.

Nu mai rămâne nici plăcerea lumească, nici yoga,

nici lumea, nici raiul.

Nu mai rămâne spaţiu pentru făcător. Atâta timp cât mai e ceva de făcut, făcătorul poate rămâne. Nu mai rămăsese nimic de făcut şi în chiar acea noapte s-a întâmplat.

În seara aceea, stând sub copacul bodhi, nu mai avea nimic de făcut.

Buddha a căzut pradă confuziei.

Când a renunţat la lume, s-a agăţat de yoga: când a renunţat la desfătări, a sărit în spiritualism.

Era ceva de făcut – mintea a rămas ocupată.

Acum mintea nu mai avea spaţiu.

Pasărea-minte a început să fluture din aripi – niciun pic de spaţiu! Mintea are nevoie de spaţiu.

Egoul are nevoie să fie alimentat cu acţiune, are nevoie de sarcini de îndeplinit. Dacă e ceva de făcut, egoul poate supravieţui. Nu mai rămăsese nimic de făcut. Gândiţi-vă puţin la asta.

O indiferenţă profundă a luat naştere în el, ceea ce Aṣṭāvakra numeşte nonataşament.

Un yoghin nu e detaşat, fiindcă un yoghin caută o plăcere nouă: el caută plăcerea spirituală.

Nu e indiferent, încă mai are dorinţa de a se bucura.

N-a găsit-o în lume, aşa că o caută în divin – dar căutarea continuă. N-a găsit-o aici, deci o caută acolo.

N-a găsit-o în afară, aşa că o caută înăuntru. Dar căutarea continuă.

Nici hedonistul, nici yoghinul nu e indiferent faţă de plăcere. Da, ei caută plăcerea în moduri diferite. Unul se duce către exterior, altul se duce către interior, dar amândoi se duc undeva.

În noaptea aceea Buddha n-a mai avut unde să se ducă, nici înăuntru, nici în afară.

Închipuiţi-vă noaptea aceea, aduceţi-o la viaţă. Simţiţi cum trebuie să fi fost noaptea aceea.

Pentru prima dată el a rămas în relaxare, aşa cum spune Aṣṭāvakra – rămânerea relaxată în conştiinţă, stare în care se ajunge la adevăr. În ziua aceea s-a produs

relaxarea.

Atâta vreme cât e ceva de făcut, efortul continuă.

Atâta vreme cât e ceva de făcut, tensiunea continuă. Acum nu se mai punea problema de tensiune.

Corpul era complet epuizat, mintea era complet epuizată.

Buddha s-a prăbuşit sub pomul acela şi a adormit.

În zori, când ochii lui s-au deschis, s-au deschis în felul în care ar trebui să se deschidă ochii tuturor. În zori, când a deschis ochii, ochii aceia s-au deschis pentru prima dată.

Ochii aceia care fuseseră închişi timp de secole, s-au deschis.

În zori, când a deschis ochii, ultima stea a dimineţii pierea de pe cer.

A privit cum ultima stea dispare de pe cerni de afară. De pe cerul de afară pierea ultima stea a dimineţii, iar de pe cerul interior pierea de asemenea ultima urmă a minţii.

Nu mai rămăsese nimic, nimeni înăuntru. Era tăcere absolută, un vid, un mare vid, spaţiu.

Se spune că Buddha a rămas aşezat astfel timp de şapte zile – ca o statuie, fără să facă nici cea mai mică mişcare.

Se spune că zeii au început să se îngrijoreze şi au coborât din ceruri.

Brahma, creatorul universului, a coborât şi i-a căzut lui Buddha la picioare, spunând: „Te rog, vorbeşte! Un asemenea fenomen apare numai o dată la câteva veacuri şi chiar şi atunci cu mare dificultate. Te rog, spune ceva. Suntem nerăbdători să auzim ce s-a întâmplat!”

Hinduşii sunt foarte furioşi pentru că în poveştile budiste Brahma e făcut să cadă la picioarele lui Buddha.

Dar povestea e cât se poate de corectă… Fiindcă or trăi zeii în cer, dar nu trăiesc sub cer.

Astăzi a avut loc fenomenul prin care un individ a trecut dincolo de dorinţă. Acum nimeni nu e mai sus decât Buddha.

Starea de buddha e starea absolută. Chiar şi zeii sunt

mai prejos. Ei tot mai au dorinţa de paradis şi de plăceri paradiziace.

De aceea sunt poveşti care spun că tronul lui Indra începe să se clatine atunci când aude de venirea vreunui rival, când aude că vreun înţelept pătrunde adânc în meditaţie. Indra devine agitat, tronul lui începe să se clatine. E aceeaşi poveste ca şi cu tronul din Delhi. Poţi să-i spui tronul Indrei sau tronul Indirei, e acelaşi, nu e mare diferenţă. Vine un concurent: competiţie, nelinişte, frică…

Buddha a ajuns prin non-facere.

Ceea ce s-a întâmplat în viaţa lui Buddha trebuie să se fi întâmplat şi în viaţa lui Aṣṭāvakra.

Nu avem nicio poveste în legătură cu viaţa lui, n-a scris nimeni o astfel de poveste, dar cu siguranţă trebuie să se fi întâmplat aşa, fiindcă Aṣṭāvakra nu spune decât asta:

„Ai alergat mult; acum opreşte-te. La divin nu se ajunge alergând, la el se ajunge oprindu-te. Ai căutat destul, acum pune capăt căutării. Nu poţi găsi adevărul căutând, căci adevărul e ascuns în cel care caută. De ce alergi încolo şi-ncoace?”

Aşa cum spune Kabir, „Moscul cerbului moscat e în buric – parfumul acela e emanat de tine”.

Dar când din buricul unui cerb moscat e emanat parfumul, cerbul înnebuneşte.

Începe să fugă în toate părţile, căutând. De unde vine mireasma asta? Cine a generat parfumul? De unde vine el? Fiindcă orice parfum pe care l-a cunoscut cerbul vreodată a venit din afară: uneori de la flori, alteori de la altceva, dar mereu din afară. Astăzi parfumul vine dinăuntrul lui, dar el tot mai crede că trebuie să vină de undeva din afară. Începe să alerge. Iar moscul e în buricul lui, parfumul acela e parfumul lui!

Divinul sălăşluieşte în tine. Atâta vreme cât îl cauţi în afară – în yoga, în hedonism… E zadarnic.

Un yoghin obişnuit te scoate din plăcerile lumeşti.

Aṣṭāvakra te scoate şi din plăcerile lumeşti, şi din yoga – te duce dincolo de yoga, dincolo de hedonism.

Astfel vei descoperi că omul lumesc are un ego, dar ai văzut egoul unui yoghin?

Un om lumesc se înfurie. Ai auzit vreodată blestemul unui sfânt?

Un om lumesc merge trufaş cu capul sus, fluturându-şi steagul. Ai văzut steagurile, elefanţii, fastul yoghinilor?

Un om obişnuit îşi arată bogăţia, îşi anunţă realizările.

Ai văzut yoghinii fălindu-se că au un ştiu ce puteri, nu ştiu ce capacităţi? Dar şi unii, şi alţii fac acelaşi lucru, nu e absolut nicio diferenţă.

Dacă n-ai trecut dincolo de yoga, dacă nu te-ai eliberat complet de ideea „eu sunt făcătorul”, atunci nu s-a întâmplat nimic. N-ai făcut decât să-ţi schimbi culoarea. Eşti un cameleon, doar ţi-ai schimbat culoarea. Dar numai culoarea s-a schimbat, nu şi tu.

„Căutătorii spirituali au constatat dintotdeauna că realizarea dumnezeirii e un fenomen foarte anevoios”.

Într-un anume sens e adevărat.

Dacă ţii neapărat să ajungi la realizare alergând până-ţi iese sufletul, poate cineva să te împiedice?

Dacă vrei să-ţi atingi nasul trecând cu mâna peste cap, pe partea cealaltă a lui, atunci fă-o.

Fără îndoială că atunci când îţi atingi nasul pe calea cea mai lungă, vei simţi că a-ţi atinge nasul e un fenomen foarte anevoios. Asta e din cauza ta, nu din cauza nasului.

Dacă stai în cap şi încerci să mergi, va fi dificil să faci chiar şi cinci sau zece paşi. Dacă vei spune apoi că a merge e un fenomen anevoios, nu vei minţi; ceea ce spui e adevărat. Dar stai în cap.

Pentru cei care stau în picioare, a merge nu e lucru dificil.

Posteşti, te supraîncălzeşti în faţa unui foc, aduci corpului tău necazuri inutile, te torturezi, faci mii de idioţenii – şi apoi spui că a realiza divinul e un fenomen foarte anevoios.

Ceea ce spui e adevărat. La lucrul la care ai fi putut ajunge cu uşurinţă, în mod firesc, ajungi devenind nefiresc,

aşa că îţi vine dificil.

Felul tău de a ajunge e greşit.

Dar de ce alege omul imposibilul? Lucrul acesta trebuie înţeles. Ce bucurie poţi găsi în a merge în cap, când ai picioare? Există o plăcere în a merge în cap. E plăcerea egoului.

Mulla Nasruddin pescuia într-un lac.

M-am uitat o vreme. M-am tot uitat, dar nici măcar un singur peşte n-a muşcat nada. Părea că lacul acela nu avea peşte.

L-am întrebat: „Nasruddin, s-ar părea că nu sunt peşti în lacul ăsta. Cât ai de gând să mai stai aici? Celălalt lac e foarte aproape, de ce nu te duci acolo să pescuieşti? Aici nu se vede nici picior de pescar; toţi pescarii sunt acolo”.

Nasmddin mi-a zis: „Ce rost are să prinzi peşte acolo? În lacul ăla sunt atâţia peşti că nici n-au loc să înoate. Dacă prinzi peşte acolo, ce mare scofală? Dacă prinzi peşte aici, e ceva!”

Imposibilul e atrăgător.

Cu cât e mai imposibil, cu atât e egoul mai consolidat făcându-l. E ceva să prinzi peşte aici. Ce mare lucru dacă faci ceea ce face toată lumea? Toată lumea merge în picioare. Dacă şi tu faci la fel, unde-i distracţia? Mergi în cap.

După cum văd eu, nu e nicio legătură între nevoinţă şi divin. Nevoinţă are legătură cu egoul. Egoului îi face plăcere să facă lucruri anevoioase.

Toată lumea face lucrurile în felul uşor. Şi-atunci unde mai e rostul?

Dacă spui cuiva că mergi în picioare, ţi se va răspunde: „Ai înnebunit? Toată lumea merge aşa”.

Dar dacă tu mergi în cap, numele tău va apărea în ziare. Oamenii vor începe să vină la tine, îşi vor înclina capul la picioarele tale. Ai reuşit un lucru mare: mergi în cap!

Egoul e venerat atunci când faci ceva imposibil – ca atunci când Edmund Hillary a urcat pe Everest şi toată

lumea a aflat despre asta.

Dacă urci pe un deluşor de lângă Pună şi înfigi steagul acolo şi spui: „Nu vine niciun reporter, nu vine niciun fotograf. Ce se petrece? De ce discriminarea asta? Au făcut atâta zarvă în legătură cu Hillary, numele lui a intrat în istorie, iar când e vorba de mine nu se întâmplă nimic. A înfipt un steag – la fel fac şi eu!”

Dar a urca pe Everest e dificil – oamenii au încercat timp de cincizeci-şaizeci de ani să urce; apoi un om a reuşit în cele din urmă – de aceea există discriminarea aceasta.

Până la urmă se va construi un drum. Mai devreme sau mai târziu vor începe să meargă acolo autobuze. Everestul nu se mai poate ţine la adăpost de om prea multă vreme de-acum înainte – când un singur om a urcat până în vârful lui, începe un întreg lanţ.

De curând a ajuns acolo şi o femeie. Când chiar şi femeile ajung, ce mai înseamnă să ajungi acolo? În cele din urmă toată lumea se va duce. Nu va trece mult şi vor exista hoteluri şi autobuze şi tot restul. Când te duci după ce au început să meargă acolo autobuze şi înfigi un steag, zicând: „Acesta e locul în care şi-a înfipt Hillary steagul. Dar eu sunt victima discriminării, favoritismelor…”

Egoului îi plac dificultăţile.

Omul îşi îngreunează multe treburi, pentru ca egoul lui să poată fi împlinit. Noi facem ca multe lucruri să fie mai dificile decât sunt: cu cât le facem să fie mai dificile, cu atât devine mai savuros.

Nevoinţă nu are legătură cu realizarea divinului; nevoinţă e savoare pentru ego.

Ceea ce spui e corect: „Căutătorii spirituali au constatat dintotdeauna că realizarea dumnezeirii e un fenomen foarte anevoios”.

Căutătorii aceştia sunt cu toţii egoişti. Şi când au realizat căutătorii divinul? S-a întâmplat când căutarea a încetat.

Realizarea divinului se întâmplă numai când căutarea încetează, când nu te mai duci nicăieri – doar stai în

relaxare, în relaxare absolută. Se întâmplă atunci când pelerinajul dispare în vid.

Oamenii cred de obicei că dacă realizează divinul, pelerinajul se va sfârşi.

Dar e tocmai invers.

Dacă renunţi la călătorie, realizarea divinului se va produce imediat.

Oamenii îşi zic: „Când ajungem la destinaţie, ne vom relaxa”.

Situaţia e invers: dacă te relaxezi, ajungi la destinaţie.

Relaxarea e cheia pentru meditaţie şi samādhi. Efortul e cheia pentru ego.

De aceea vei constata că eu cât e o religie mai orientată spre efort, cu atât mai egoişti sunt călugării acelei religii.

Un călugăr jainist e mai egoist decât un călugăr hindus.

Un călugăr jainist spune: „Un călugăr hindus? Ce mare lucru? Oricine poate deveni unul. Un călugăr jainist? E lucru greu – doar o singură masă pe zi, multe, multe posturi, tot felul de practici anevoioase…”

Iarăşi, în rândul jainiştilor sunt călugări Digambara şi călugări Svetambara.

Călugării Digambara spun: „Ce e de capul călugărilor Svetambara? Ei poartă haine. Adevăraţii călugări sunt cei Digambara”.

Nicăieri nu vei găsi vreodată egoul strălucind mai abitir decât într-un călugăr Digambara.

Corpul lui va fi uscat, numai piele şi os – din cauza atâtor posturi, a traiului în pielea goală, a fierbinţelii soarelui şi focului – dar egoul lui va străluci. Trufia lui va fi ca cea a lui Hillary.

În India sunt cel mult douăzeci de călugări Digambara, cinci sau şase mii de călugări Svetambara şi cinci milioane de călugări hinduşi.

Şi dacă-mi stă în putere, am să făcântreaga lume una de sannyasini ai mei. Aşa încât să nu poată exista ego în a

deveni sannyasinul meu… Fiindcă eu nu spun să faci asta şi aia.

E o treabă foarte simplă: pune-ţi nişte haine portocalii şi eşti sannyasin.

Dacă sannyasul devine uşor, atunci unde mai e savoarea pentru ego?

Oamenii vin la mine şi-mi spun că ar trebui să fac o ceremonie specială pentru a iniţia în sannyas.

Ceremonii speciale pentru sannyas!

Ei au dreptate în sensul că asta se întâmplă atunci când are loc o iniţiere jainistă.

Se cântă muzică tare, se aduce un cal, e o mare festivitate. Pare că se întâmplă ceva măreţ, că cineva e înscăunat.

Sannyasul a devenit precum un tron regal. Oamenii încep să aducă laude, să aplaude acest eveniment important.

Iar eu ofer sannyas pe tăcute, nimeni altcineva nu ştie – îl ofer chiar şi prin poştă. Nu ştiu cine e tipul, nici el nu ştie cine i l-a dat. E bine.

După cum văd eu, sannyasul ar trebui să fie simplu. După cum văd eu, la realizarea divinului se ajunge în relaxare, nu prin ego. Nu e o facere, nu e o căutare.

Ai ajuns deja la divin.

Ia lucrurile mai cu uşorul, adu mai multă pace în viaţa ta, opreşte-te, pur şi simplu.

Brusc vei descoperi că era mereu acolo.

Ultima întrebare:

„Osho, în corpul nostru sunt vreo douăzeci de miliarde de celule şi în continuu au loc reacţii chimice. Când tu sau Aṣṭāvakra spuneţi: „Fii un martor”, cui vă adresaţi? Dacă vă adresaţi celulelor creierului, n-are niciun sens, fiindcă mintea e trecătoare. Dacă încercaţi să treziţi sufletul iarăşi n-are niciun sens, căci sufletul e deja treaz. E absurd să-l trezeşti şi să spui: „Cunoaşte-te pe tine însuţi”.

Nu cumva arunci oamenii în iluzie? Iar dacă oamenii încetează să mai răspundă la plăcere şi

durere, nu vor deveni ei precum plantele şi animalele?”

Cine e acela care spune că în corp există douăzeci de miliarde de celule? Cu siguranţă nu celulele o spun. O celulă nu poate să ţină evidenţa tuturor celorlalte celule – sunt miliarde de celule în corp.

Cine e cel care spune asta? Cine întreabă asta? Cine a descoperit asta?

În mod categoric există cineva înăuntrul tău, separat de celule, care numără şi spune că sunt douăzeci de miliarde de celule.

„În corpul nostru sunt vreo douăzeci de miliarde de celule şi în continuu au loc reacţii chimice. Când tu sau Aṣṭāvakra spuneţi: „Fii un martor”, cui vă adresaţi?”

Aceluia care spune că sunt douăzeci de miliarde de celule.

„Dacă vă adresaţi celulelor creierului, n-are niciun sens, fiindcă mintea e trecătoare”.

Nu, nu ne adresăm celulelor creierului, noi vorbim cu tine.

Aṣṭāvakra ţi se adresează ţie. Nu e atât de idiot încât să se adreseze celulelor creierului tău, el vorbeşte cu tine.

Fiinţa ta e dincolo de celulele tale. Realitatea e că tu foloseşti celulele. E ca atunci când un şofer stă la volanul unei maşini. Maşina aleargă, merge cu viteză, merge cu o sută de mile pe oră. Dar şoferul dinăuntru nu e totuna cu maşina.

Dacă un poliţist îl trage pe dreapta, iar el îl întreabă pe poliţist: „Cui te adresezi? Motorului? – motomi propulsează maşina. Cui te adresezi? Benzinei? Benzina o face să meargă. Roţilor? – acestea se învârt repede”.

Ce-ar spune poliţistul? Acelaşi lucru pe care ţi-l spun şi eu ţie: „Vreau să vorbesc cu tine. Pe tine te-am tras pe dreapta”.

„Dacă încercaţi să treziţi sufletul iarăşi n-are niciun sens, căci sufletul e deja treaz. E absurd să-l trezeşti şi să spui: „Cunoaşte-te pe tine însuţi”.

Ai perfectă dreptate: sufletul e deja treaz. Nu există

cale de a-l trezi. Şi nici nu încercăm să facem aşa ceva.

Situaţia e ceva de genul următor. Stai întins şi te prefaci cu bună ştiinţă că dormi; stai întins treaz, cu ochii închişi.

E foarte uşor să trezeşti pe cineva care doarme: îl scuturi puţin sau îi arunci apă pe faţă şi se va trezi.

Dar cum să trezeşti un om care stă întins treaz, cu ochii închişi, prefăcându-se că doarme?

Aruncă apă; nu va fi de niciun folos. Scutură-l, mişcă-l; se va rostogoli şi va dormi mai departe. Strigă-l pe nume; te aude, dar nu răspunde. Asta e situaţia în care te afli tu.

N-are niciun sens să-l trezeşti pe cel treaz, dar acest treaz se preface că doarme; de aici nevoia de a-l trezi.

Noi nu trezim niciun adormit, căci sufletul nu poate dormi.

Corpul e cel care doarme, iar corpul poate fi trezit.

Nu are sens să trezeşti un suflet care e deja treaz. Ai perfectă dreptate, vorbeşti cu mare înţelepciune – dar pesemne că e împrumutată. Dacă ar fi venit din înţelegerea ta proprie, n-ai fi pus niciodată întrebarea aceasta.

Eu sau Aṣṭāvakra îl trezim pe cel care e deja treaz, dar a uitat că e treaz; care e treaz, dar continuă să se prefacă adormit; care simulează somnul.

Şi de aceea e dificil să trezeşti pe cineva, foarte dificil.

„Nu cumva arunci oamenii în iluzie?”

Ai impresia că oamenii nu sunt deja în iluzie?

Dacă nu sunt, atunci în mod categoric îi arunc în iluzie. Dar dacă ei nu sunt în iluzie, cum ar putea fi aruncaţi în ea?

Pot toţi aceşti buddhaşi să fie aruncaţi în iluzie? Iar dacă oamenii sunt în iluzie, atunci ceea ce fac eu reprezintă un efort de a-i scoate din ea. Indiferent cum ai fi, eu îţi răstorn situaţia.

Dacă crezi că eşti în iluzie, aceasta este o încercare de a te trezi. Iar dacă crezi că eşti deja trezit, aceasta este o încercare de a te arunca în iluzie.

Dar cine te poate arunca în iluzie dacă eşti deja trezit?

Reţine, nimeni în afară de tine nu te poate arunca în iluzie şi nimeni în afară de tine nu te poate trezi.

Cineva din afară poate încerca să te trezească, dar dacă tu nu cooperezi, nu te vei trezi – fiindcă acesta nu e un somn din care să poţi fi trezit. Tu te prefaci că dormi.

E nevoie de cooperarea ta. Cooperare înseamnă starea de discipol. Cooperare înseamnă că te duci la cineva care te poate trezi. Îi spui: „A devenit un obicei vechi să mă amăgesc – te rog, ajută-mă să ies din acest obicei”.

O tânără a venit la mine şi mi-a spus că s-a obişnuit să ia un drog care dă dependenţă. Voia să înceteze. Voia foarte mult să încheie cu el, să termine cu el într-un fel.

Dar dependenţa de drog pătrunsese adânc în celulele corpului ei. Când nu-l lua, avea dureri mari şi disconfort în tot corpul, aşa încât nu putea să doarmă, nu putea să se ridice în picioare, nu putea să stea aşezată, de aceea era nevoită să-l ia.

Iar dacă-l lua, devenea deprimată din cauza haosului în care se afla. Venise la mine ca să termine cu drogul, cerându-mi sprijinul. Asta e situaţia în care te afli tu.

Faptul că ai exersat adormirea vieţi de-a rândul a avut un profund impact asupra ta. Eşti unul trezit care trăieşte cu iluzia că e adormit, un rege care se consideră cerşetor. A crezut asta atâtea vieţi încât acum propriul său obicei…

Nu se va întâmpla nimic doar ca urmare a faptului că asculţi.

Poţi să mă asculţi, dar nimic nu se va întâmpla până când nu-ţi vei asuma asta, până când n-o vei accepta.

Nimeni altcineva în afară de tine nu te poate trezi; altminteri, un singur iluminat ar fi fost de ajuns.

Ar fi putut striga tare şi trezi pe toată lumea. Ar fi putut să bată toba şi să trezească pe toată lumea.

Dacă aici ar dormi o sută de oameni, ar fi suficientă o singură persoană ca să îi trezească. De fapt, nu e nevoie de nimeni; un ceas deşteptător îi poate trezi. Vine un om şi

bate o tobă şi ei se vor trezi sau sună un clopoţel şi se vor trezi cu toţii.

Dar de ce nu s-a putut întâmpla lucrul acesta când a fost Buddha aici, când a fost Mahāvīra aici, când a fost Aṣṭāvakra, când a fost Krishna, când a fost Christos, când a fost Zarathustra, când a fost aici Lao Tzu?

De ce n-au putut ei să sune tare dintr-un clopoţel şi să trezească întregul pământ?

Ei au sunat din clopoţel, tare şi îndelung.

Dacă ar fi fost cineva cu adevărat adormit, s-ar fi trezit, însă aici oamenii se prefac că dorm. Ei stau întinşi cu ochii închişi.

Aud clopoţelul şi-şi zic: „Sună cât vrei. Să vedem cine o să ne trezească pe noi!”

Când vei vrea să te trezeşti, o vei face.

Eu nu am cum să vă arunc în iluzie.

Voi sunteţi deja în iluzie: întrucât aţi mai putea fi aruncaţi în iluzie?

Credeţi că puteţi fi afundaţi şi mai adânc în rătăcire?

Credeţi că mai există vreo altă posibilitate de a fi îndrumaţi greşit?

Aţi putea cădea mai jos de atât?

A mai rămas vreun loc în care să cădeţi?

Poate fi lăcomia din voi sporită cu vreun centimetru?

Poate furia din voi fi sporită chiar şi cu un singur gram?

Pot dorinţele care vă copleşesc să fie încă şi mai puternice?

Vă aflaţi la capătul rândului. Cel care ar trebui să fie primul, stă ultimul.

Cel care ar trebui să fie rege stă ca un cerşetor.

Nu puteţi ajunge mai jos de-atât – nu e chip să cădeţi şi mai mult.

Nu e posibil să fiţi înşelaţi mai mult de-atât.

Chiar de-ar vrea cineva, n-ar putea să v-o facă. Da, cel mult v-ar putea schimba iluzia. Dacă v-aţi plictisit de o iluzie, vă va da alta. Şi asta fac sadhuşii cu voi.

Începi să te simţi sătul până-n gât de iluziile lumeşti,

te simţi plictisit, ai trăit prea mult în ele.

Acum nimic nu e real – le-ai văzut pe toate.

Acum ei creează o iluzie spirituală.

Ei spun:

„Vino să te bucuri de rai. Fă fapte bune, renunţă, supune-te privaţiunilor, desfată-te cu fecioarele din rai. Te-ai bucurat şi ai suferit mult, dar fără folos.

Aici bei vin în cantităţi mici, câteva pahare; acolo, în grădina raiului înconjurată de ziduri, curg izvoare de vin. Te poţi îmbăia în vin.

Ce ai aici? În rai găseşti palate de aur, pomi cu diamante şi nestemate.

Stai aşezat sub pomul care împlineşte dorinţele şi ceri orice vrei. Ai suferit prea mult aici”.

Dar aceasta e o iluzie nouă.

Eu nu-ţi dau nicio nouă iluzie. Eu doar îţi sugerez: ai cunoscut destule iluzii, acum trezeşte-te puţin.

Cum poate fi starea de martor o iluzie?

Gândeşte-te la asta.

Eu nu-ţi cer decât să fii un martor. Îţi cer să priveşti ceea ce este.

Dacă ţi-aş cere să faci ceva, iluzia şi-ar face apariţia.

Dacă ţi-aş cere să renunţi la asta şi să faci aia, iluzia şi-ar face apariţia.

Eu nu-ţi sugerez decât ca orice faci, oricine eşti, un yoghin sau un Zorba, orice eşti, un hindus sau un musulman, oriunde eşti, într-un templu sau o moschee – să te trezeşti, să priveşti cu vigilenţă.

Cum ar putea să existe iluzie în faptul de a fi conştient? Pentru o persoană trezită nu există posibilitatea de a fi în iluzie.

Visele vin în somn, cum ar putea ele să vină atunci când eşti treaz?

„Iar dacă oamenii încetează să mai răspundă la plăcere şi durere, nu vor deveni ei precum plantele şi animalele?”

În primul rând, cine ţi-a spus că plantele şi animalele sunt într-o situaţie mai rea decât tine?

Ai luat teoria asta ca fiind de la sine înţeleasă.

Ar trebui să întrebi pomii şi plantele. Întreabă şi animalele… Uită-te în ochii animalelor.

Şi aici tot egoul omului e la mijloc – să creadă că el e deasupra animalelor.

Şi ceea ce e ciudat e că animalelor nu li s-a cerut niciodată să depună mărturie. Aţi luat voi o hotărâre de o singură parte, aţi decis singuri. Dacă animalele ar scrie cărţi precum scripturile voastre, ar sta scris în ele că omul e animalul fără leac.

Am auzit că printre maimuţe se spune că omul e o maimuţă decăzută.

Darwin spune că omul a evoluat din maimuţe, dar cine e Darwin să decidă? Ar trebui să ascultaţi şi ce au maimuţele de spus.: D Trebuie ascultate ambele părţi.

Maimuţele spun că omul e decăzut. Iar ceea ce spun ele e de înţeles.

Maimuţele sunt deasupra, sus în copaci, iar voi sunteţi pe pământul de dedesubt: sunteţi decăzuţi. Maimuţele sunt sus, voi sunteţi jos.

Provocaţi la luptă orice maimuţă şi vedeţi: a crescut puterea sau a scăzut? Vedeţi numai dacă puteţi sări dintr-un pom în altul – o să vă rupeţi oasele. Evoluează capacitatea sau dispare? Cine ţi-a spus că eşti superior? Sau ai luat asta ca fiind de la sine înţeles?

E pur şi simplu ridicol. O boală între multe alte boli pe care le are omul e aceea de a crede că el e superior.

Dacă-i întrebi pe bărbaţi, ei sunt de părere că le sunt superiori femeilor – fără ca măcar să le întrebe pe femei. Mărturia femeilor n-a fost niciodată cerută. Nu s-a votat niciodată în acest sens.

Bărbaţii au scris scripturile, exprimând ceea ce era în mintea lor, iar femeilor li s-a interzis să le citească, să nu poată obiecta. Dacă ar fi ştiut să citească, nevasta pânditului l-ar fi hărţuit pentru ceea ce a scris el acolo.

Aşa că femeile au fost împiedicate să citească: femeile nu trebuie să citească Vedele, nu trebuie să facă asta, nu trebuie să facă ailaltă…

Aceşti predicatori ai inferiorităţii femeii au mers până la capăt: au spus că femeile nu pot fi nici măcar eliberate. Mai întâi vor trebui să se nască în chip de bărbaţi, să se nască în corp de bărbat şi după aceea se pot ilumina.

Apoi întrebaţi în rândul bărbaţilor. Albul se consideră superior negrului. Dar întreabă-l pe negru…

Am auzit că un englez s-a dus în jungla africană să vâneze, luând cu el un ghid negru.

S-au rătăcit în junglă şi apoi au văzut un trib de vreo sută de sălbatici venind spre ei cu suliţe.

Englezul a băgat-o pe mânecă! I-a zis ghidului său negru: „Vieţile noastre sunt în primejdie!”

Negrul i-a zis: „Vieţile noastre? Nu mă băga pe mine în treaba asta! Tu vezi-ţi de tine. De ce să fie viaţa mea în primejdie?”

Albul se crede superior, negrul se crede superior.

Întrebaţi-l pe chinez. În cărţile chinezeşti scrie că englezii sunt maimuţe. Nici măcar nu-i consideră oameni.

Boala asta există în toată lumea. Ea a pătruns foarte adânc în om.

Omul decide lucruri fără să consulte şi cealaltă parte. Tot acesta e jocul egoului.

Dacă doar priveşti, lăsându-ţi la o parte egoul, vei constata că toate sunt manifestări ale divinului – animalele, păsările, plantele, omul, totul.

Câteodată divinul vrea să fie verde, aşa că e verde.

Câteodată vrea să se manifeste prin trilul păsărilor, aşa că o face. Câteodată vrea să devină om, aşa că atunci devine om.

Nu există stratificare aici, nu există ierarhie, nimeni mai presus sau mai prejos. Toate sunt simultan valurile infinite ale divinului.

Într-un val mic se află divinul, într-un val mare e tot el, într-un val alb e divinul, într-un val negru e tot el, în firele de iarbă e divinul, în arborii ce se înalţă spre cer e tot el.

Viziunea religioasă spune că divinul e tot ceea ce

există în chiar acest moment.

Cum s-ar putea ca în divin ceva să o ia înaintea altora şi ceva să rămână în urmă? Aşa ceva ar fi foarte dificil.

Dacă faci ca ceva să fie mai înalt, iar ceva mai jos, creezi dificultăţi. În fapt nu există decât unul. Dacă priveşti ca un martor, vei vedea că totul e unul.

Deci în primul rând nu întreba: „Dacă oamenii încetează să mai răspundă la plăcere şi durere, nu vor deveni ei precum plantele şi animalele?”

Dacă devin, nu e o pierdere.

Ar fi vreo pierdere dacă Hitler ar deveni un animal sau o plantă?

Da, milioane de oameni ar fi cruţaţi de la moarte; niciun alt rău nu s-ar produce.

Ce pericol ar fi fost dacă Nadir şah ar fi devenit un tigru? S-ar fi mulţumit cu uciderea a cinci sau zece oameni, ar fi omorât numai ca să mănânce.

Ca om el a umplut tot pământul de cadavre, fără niciun motiv.

Un lucru e cert: animalele n-au inventat încă nimic de genul bombei atomice.

Animalele îşi folosesc ghearele ca să ucidă, o modalitate primitivă. Şi omoară numai pentru hrană.

Omul e singurul animal care omoară fără intenţia de a mânca.

Omul se duce în junglă să vâneze păsări şi animale şi spune că e sport, recreere. Dar dacă îl atacă pe el un leu, atunci nu mai e recreere.

Atunci nu mai spune: „Leul se joacă numai – lasă-l s-o facă. E recreerea lui”.

Ucizi de dragul sportului? Niciun animal nu ucide de dragul sportului.

Un alt aspect semnificativ e acela că niciun animal nu ucide animale din rasa sa. Niciun leu nu ucide alţi lei. Nicio maimuţă nu ucide specia proprie. Omul e singurul animal care îşi omoară semenii. Furnicile nu omoară furnici. Elefanţii nu omoară elefanţi. Câinii nu omoară câini. Se ceartă şi se bat, dar nu se omoară, nu se ucid.

Oamenii sunt singurele animale care se ucid unul pe altul.

[Aici ma simt dator să-l corectez pe Osho – Leii ucid alţi lei, maimuţele ucid alte maimuţe din propria lor specie (chiar mănâncă maimuţe din specii diferite), elefanţii omoară alţi elefanţi. Dincolo de necesitatea de a ucide pentru hrana, animalele ucid pentru teritoriu – care înseamnă sex pentru reproducere, pentru transmiterea celor mai bune gene următoarelor progenituri, astfel încât specia să poată supravieţui – de aceea şi spun ca tot căcatul din lumea asta vine din dorinţa de putere, care vine direct din sex, iar în cazul oamenilor şi din iubire. Mai multe în cartea la care lucrez]

Ce are omul atât de valoros încât îţi e teamă să nu se piardă? Ce s-ar pierde? Plantele şi pomii sunt frumoşi, animalele sunt foarte inocente.

Dar eu nu vă cer să fiţi precum pomii sau plantele sau animalele; eu nu spun decât atât: „Renunţaţi la ego”.

Iar al doilea lucru e acesta: eu n-am spus niciodată să încetaţi să mai răspundeţi la plăcere şi la durere.

Nici Aṣṭāvakra n-a spus asta.

A rămâne neutru în fericire şi durere nu înseamnă a înceta să mai răspunzi la plăcere şi durere.

A rămâne neutru în plăcere şi durere înseamnă doar atât: „Voi rămâne un martor. Dacă vine durerea, am s-o observ; dacă vine fericirea, am s-o observ”.

Asta nu înseamnă că dacă-l înţepi pe Buddha cu un ghimpe, el nu va simţi durere.

Dacă-l înţepi pe Buddha cu un ghimpe, el va simţi mai multă durere decât simţi tu, fiindcă el e mai sensibil ca tine.

Tu ai devenit ca o piatră, în vreme ce Buddha e ca un lotus delicat. Când îl înţepi pe Buddha cu un ghimpe, el simte mai multă durere decât tine.

Dar durerea e în corp. Ştiind aceasta, Buddha rămâne deoparte. El priveşte – i-a apărut durerea.

Ştie că i-a apărut durerea, dar nu se identifică cu ea.

El ştie: „Eu sunt cel care ştie; prin natura lăuntrică, cel care ştie”.

Aṣṭāvakra nu-ţi cere să încetezi să mai răspunzi.

El nu spune că dacă-ţi ia casa foc, tu să nu fugi; rămâi pe loc şi vei deveni un buddha.

El spune că în timp ce fugi, tu trebuie să ştii că arde casă, dar tu nu arzi. Chiar dacă îţi arde corpul, tu să ştii că cel care arde e corpul, nu tu.

El nu spune că ar trebui să permiţi să-ţi fie ars corpul – îndepărtează-ţi corpul de foc. El nu spune să provoci vreun fel de neplăceri corpului.

A nu reacţiona înseamnă a deveni ca o piatră, fără viaţă. Buddha nu e o piatră.

Ai întâlnit vreodată pe cineva mai plin de compasiune decât Buddha?

Aṣṭāvakra nu ar fi avut cum să fie o piatră – un râu de iubire curgea prin el.

Sensibilitatea celor prin care curg râuri de iubire a crescut, n-a scăzut. O mare compasiune a coborât prin el… Dar o poţi interpreta greşit.

Iar cel care a pus întrebarea aceasta pare să aibă un fel de intelect scriptural, un pic cam prea mult gunoi în intelect.

A citit câte ceva, a auzit câte ceva, a adunat ceva informaţii – acum toate astea se amestecă în el şi nu-i permit să asculte, nu-i permit să vadă. Deformează lucrurile.

Un poet spune:

„Călătorii s-au oprit cu toţii.
Înăuntru apa pe jumătate solidificată.
Afară gheaţă.
De o parte mlaştină până la gât, de netrecut.
De partea cealaltă o revărsare oceanică.
Vânturi sălbatice suflă.
Jungla în dezordine.
Călătorii s-au oprit cu toţii.
Uşile închise, ferestrele pe jumătate deschise.
Ochii aruncând priviri furişe.
Nenumărate tije negre de crepuscul
Precum săgeţi străpungând fata soarelui.

Tăcuţi, ascunşi în spatele măştilor lor.
Înspăimântaţi, şovăielnici.
Călătorii s-au oprit cu toţii".

Toate aceste măşti şi faţade reprezentate de intelect şi de cunoaşterea scripturilor şi de faptul că sunteţi pandiţi – cât o să vă mai ascundeţi în spatele lor?

Toate aceste straturi de gânduri – cât o să vă mai ascundeţi în spatele lor?

Descotorosiţi-vă de ele.

Treziţi conştiinţa pură dinăuntrul vostru.

Priviţi lucrurile ca nişte privitori, nu ca nişte gânditori, fiindcă a fi gânditor înseamnă că procesele minţii au început.

Aşadar dacă vrei să-l înţelegi pe Aṣṭāvakram vei putea să-l înţelegi numai ca o conştiinţă pură.

Dacă vei cădea în gândire şi în cugetări, nu vei putea să-l înţelegi, înţelegerea lui îţi va scăpa.

Aṣṭāvakra nu e un filosof, Aṣṭāvakra nu e un gânditor.

Aṣṭāvakra e un mesager, un mesager al conştiinţei, al stării de martor.

Pura stare de martor, a privi şi atât.

Dacă e prezentă nefericirea, observ-o.

Dacă e prezentă fericirea, observ-o.

În nefericire nu te identifica cu nefericirea.

În fericire nu te identifica cu fericirea.

Lasă-le pe amândouă să vină, să plece.

A venit noaptea, observ-o. A venit ziua, observ-o.

În timpul nopţii nu crede că ai devenit noapte. În timpul zilei nu crede că ai devenit zi.

Rămâi detaşat, dincolo, transcendent, deasupra, departe.

Fii identificat numai cu un singur lucru: tu eşti cel care observă, tu eşti martorul.

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 3 – RIDICAREA VĂLULUI

„Aṣṭāvakra a zis:

Tu eşti observatorul a tot, singurul şi în realitate pururi liber. Robia ta e aceasta: îl vezi pe

celălalt – nu pe tine – ca fiind observatorul.

„Eu sunt făcătorul”, astfel te-a muşcat şarpele negru al egoului. „Nu sunt eu făcătorul”, bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit.

„Eu sunt conştiinţă pură, singura conştiinţă”, astfel, arzând pădurea ignoranţei cu acest foc al certitudinii şi aflându-te dincolo de tristeţe, fii fericit.

Tu eşti beatitudinea aceea, beatitudinea aceea absolută în care lumea aceasta imaginară e proiectată ca un şarpe pe o funie. Cunoscând aceasta, hoinăreşte astfel fericit. Cel ce se consideră liber e liber, iar cel ce se consideră legat e legat; căci în lumea aceasta, proverbul e adevărat: „Eşti aşa cum crezi că eşti”.

Sufletul e martorul, atotpătrunzător, perfect, unul, liber, conştient, liber de faceri, singur cu desăvârşire, neataşat, fără de dorinţe, plin de pace.

Din cauza iluziei, el pare a fi lumea.

„Sunt o viaţă proiectată individual”, renunţă la iluzia aceasta şi de asemenea la sentimentul de interior şi exterior şi trezeşte-te în gândul că eşti sufletul neschimbător, conştient, nondual”.

Prima sutra:

„Aṣṭāvakra a zis: Tu eşti observatorul a tot, singurul şi în realitate pururi liber. Robia ta e aceasta: îl vezi pe celălalt – nu pe tine – ca fiind observatorul”.

Sutra aceasta este extrem de importantă.

Înţelegeţi corect fiecare cuvânt al ei.

Tu eşti observatorul a tot, singurul şi în realitate pururi liber.

De obicei noi ne percepem viaţa prin ochii celorlalţi. Folosim ochii celorlalţi ca pe o oglindă. Uităm de cel care observă şi devenim cel observat.

Şi e firesc.

Se naşte un copil: el nu ştie nimic despre el însuşi.

Numai uitându-se în ochii celorlalţi va şti el cine e.

Nu poţi să-ţi vezi propria faţă, va trebui să te uiţi într-o oglindă.

Când te uiţi la tine însuţi în oglindă, devii cel observat, nu mai eşti cel care observă. Cât de multe ştii despre tine? Doar atâtea câte îţi dezvăluie oglinda.

Mama spune: „Copilul meu e frumos”, drept urmare copilul crede că e frumos.

Învăţătorul de la şcoală spune: „Eşti inteligent”, iar tu începi să te crezi inteligent.

Dacă te insultă cineva, dacă te condamnă cineva, condamnarea pătrunde adânc în tine.

De aceea cunoaşterea noastră de sine pare să fie atât de confuză – fiindcă e alcătuită din multe voci, din multe voci contradictorii.

Cineva spune: „Eşti frumos”, iar altcineva spune „Tu? Frumos? Uită-te în oglindă la faţa ta!”

Tu primeşti în tine ambele voci şi astfel ia naştere o dualitate.

Cineva spune: „Eşti foarte inteligent”, iar altcineva spune: „N-am văzut în viaţa mea un idiot ca tine!”

Tu primeşti în tine ambele voci, le înmagazinezi. Drept urmare ia naştere un sentiment de mare disconfort, se creează o mare scindare.

De aceea nu îţi este limpede cine eşti.

Ai adunat o mulţime foarte mare de opinii. Te-ai uitat în atâtea oglinzi şi fiecare dintre ele ţi-a dat un mesaj diferit. Mesajul oglinzilor nu e despre tine, ci despre ele însele.

Probabil ai văzut oglinzi care te fac să arăţi înalt, oglinzi care te fac să arăţi gras, oglinzi care te fac să arăţi extrem de frumos, oglinzi care te fac să arăţi extrem de urât – te fac să arăţi ca un Aṣṭāvakra.

Reflecţia din oglindă nu e a ta. Reflecţia e natura oglinzii.

Opiniile contradictorii continuă să se acumuleze.

Începi să crezi că tu eşti acumularea aceasta de opinii contradictorii. De aceea tremuri mereu, te temi mereu. Cât de adâncă, frica aceasta de opinia publică!

„Dacă oamenii or să gândească rău despre mine? Dacă or să mă creadă un prost? Dacă or să creadă că sunt imoral?”

Ne facem griji din cauză că noi ne-am modelat fiinţa în funcţie de ceilalţi.

Gurdjieff avea obiceiul să le spună discipolilor săi:

„Dacă vrei să-ţi cunoşti sufletul, va trebui să laşi în urmă restul lumii”. Avea dreptate.

Maeştrii au spus lucrul acesta secole de-a rândul: dacă vrei să te cunoşti pe tine însuţi, va trebui să încetezi să te mai uiţi la imaginea ta în ochii celorlalţi.

După cum văd eu, mulţi căutători, exploratori ai adevărului, au părăsit societatea nu din cauză că e imposibil să afli adevărul rămânând în societate, ci din cauză că e foarte dificil să-ţi afli propria faţă în mod corect câtă vreme trăieşti în societate.

Aici oamenii vin în continuu cu reacţii legate de felul în care eşti. Fie că le ceri sau nu, spre tine se revarsă din toate părţile imagini privitoare la cine eşti. Şi încetul cu încetul începem să trăim în funcţie de imaginile acestea.

Am auzit: un politician a murit şi abia a murit el că soţia lui – care murise cu doi ani înainte – l-a şi întâmpinat la poarta lumii celeilalte.

Dar politicianul a zis: „Nu intru încă. Lasă-mă să mă duc la locul de incinerare, împreună cu sicriul meu”.

Soţia i-a zis: „Ce rost mai are acum? Nu e decât corpul acolo – e doar lut”.

El i-a răspuns: „Nu e lut. Lasă-mă să văd câţi oameni au venit să-şi ia rămas bun de la mine”.

Politicianul şi soţia lui au început să meargă împreună cu alaiul funerar.

Nimeni nu-i putea vedea, dar ei puteau vedea… Era o mulţime imensă. Erau reporteri de ştiri şi fotografi. Steagurile fuseseră coborâte. Flori multe fuseseră aruncate pe sicriu, iar acesta din urmă era dus de un camion militar.

Era o demonstraţie de mare respect. În faţa şi în spatele sicriului erau arme, iar cortegiul era însoţit de

soldaţi. Politicianul a fost adânc mişcat.

Soţia l-a întrebat: „De ce eşti aşa de fericit?”

El i-a zis: „Dacă aş fi ştiut că atât de mulţi oameni vor veni la moartea mea, aş fi murit mai demult. Aş fi murit cu multă vreme în urmă; de ce-am aşteptat atâţia ani? Dar am trăit în aşa fel încât o mulţime mare ca aceasta să vină la moartea mea”.

Oamenii trăiesc pentru mulţime, oamenii mor pentru mulţime.

A devenit atât de important pentru tine ce spun ceilalţi încât nici măcar nu te întrebi cine eşti.

Aduni tăieturi cu cele spuse de alţii şi-ţi compui imaginea de sine.

Imaginea aceasta va fi obligatoriu foarte instabilă, fiindcă mintea omului e schimbătoare. Nu doar mintea lui e schimbătoare, ci şi considerentele lui sunt schimbătoare.

Cineva vine la tine şi spune: „Eşti un om foarte virtuos”.

Aici nu e altceva decât măgulire. Te consideră cineva un om virtuos? Nimeni de aici nu consideră pe nimeni altcineva în afară de el însuşi ca fiind virtuos. Gândeşte-te la tine – consideri tu pe altcineva virtuos? Câteodată eşti nevoit să spui cuiva că e virtuos, asta e altă chestiune.

Sunt anumite situaţii în viaţă care o impun, iar atunci eşti nevoit să exprimi o minciună ca fiind adevărul, să spui despre un om rău că e bun, să lauzi o persoană urâtă spunându-i că e frumoasă.

Trebuie să recurgi la linguşire. Exact de aceea e linguşirea atât de preţuită.

De ce cad oamenii în capcana linguşirii?

Chiar dacă îi spui celui mai idiot om că e un geniu, el nu va nega asta, fiindcă el nu îşi dă seama cum e el. Ascultă ceea ce-i spui tu, devine ceea ce-i spui tu.

Aşadar considerentele se schimbă în permanenţă.

Cineva spune frumos, altcineva spune urât.

Cineva spune bun, altcineva spune rău – toate acestea continuă să se acumuleze.

Şi pe baza acestor opinii opuse tu îţi modelezi fiinţa.

Te afli într-o căruţă trasă de boi care o iau în toate direcţiile, iar căruţa caută să se îndrepte în fiecare direcţie în acelaşi timp.

Oboseşti până în măduva oaselor. Eşti doar târât încolo şi-ncoace. Nu ajungi nicăieri, nu ai cum să înaintezi.

Prima sutra de astăzi spune:

„Tu eşti observatorul a tot, singurul şi în realitate pururi liber".

Individul este cel care observă, nu cel observat.

Există trei tipuri de oameni.

— Cei care au devenit obiecte de privit, cei care se ţin în centrul atenţiei celorlalţi – aceştia se află în întunericul cel mai adânc…

— Al doilea tip e reprezentat de cei care au devenit spectatori. Ei stau ceva mai bine decât primii, dar nu e mare diferenţă între ei.

— Al treilea tip e reprezentat de cei care au devenit observatorii.

E bine să înţelegeţi limpede aceste trei categorii.

— Atunci când devii cel observat, devii un obiect; ţi-ai pierdut sufletul.

E greu să găseşti un suflet într-un conducător politic.

E greu să găseşti un suflet într-un actor. El a devenit un obiect de privit, trăieşte ca un obiect de privit.

Tot efortul lui e acela de a impresiona oamenii: cum să arate bine, cum să arate frumos, cum să arate a fi cel mai bun.

Nu e efortul de a fi cel mai bun, ci efortul de a părea cel mai bun.

Cel care devine cel observat devine un ipocrit. îşi acoperă faţa cu o mască. Afişează ceva frumos la exterior, dar în interior e în putrefacţie.

— Al doilea tip e reprezentat de cei care au devenit spectatori.

Ei constituie mulţimea vastă. Fireşte, primul tip de oameni are nevoie de tipul al doilea, altminteri cum ar mai putea oamenii să se afle în centrul atenţiei?

Cineva devine politician, are alături de el o mulţime

care să-l aplaude. E o mare armonie între ei.

Un conducător are nevoie de oameni care să-l urmeze.

Dacă cineva dansează, e nevoie de spectatori.

Dacă cineva cântă, e nevoie de ascultători; astfel, unii sunt ocupaţi să se expună atenţiei celorlalţi, iar alţii rămân spectatori. Spectatorii reprezintă mulţimea vastă.

Psihologii occidentali sunt foarte îngrijoraţi din cauză că oamenii devin simpli spectatori.

Ei se duc la filme, dau drumul la radio sau stau în faţa televizorului ore în şir.

În America, un om petrece în medie cam şase ore pe zi uitându-se la televizor. Dacă e un meci de fotbal, se uită; dacă e un meci de lupte greco-romane, se uită; dacă e un meci de baseball sau Jocurile Olimpice, se uită.

Acum au devenit simpli spectatori, spectatori care stau pe marginea drumului: procesiunea vieţii trece prin faţa ta, iar tu te uiţi.

Există câţiva care s-au alăturat procesiunii. E mai greu să faci asta. Concurenţa e mare.

Nu e aşa uşor să te alături procesiunii. E nevoie de multă luptă şi agresivitate.

Dar e nevoie şi de spectatori care să privească procesiunea. Ei stau pe margine şi se uită. Dacă ei n-ar fi prezenţi acolo, procesiunea ar dispărea şi ea.

Imaginaţi-vă ce s-ar întâmpla cu conducătorii dacă n-ar fi nimeni care să-i urmeze?

Ar striga singuri: „Ridicaţi steagul nostru să fluture sus!” şi ar arăta ca nişte mari idioţi, ar arăta ca nişte nebuni.

Aşa că e nevoie de spectatori, e nevoie de mulţime; atunci chiar şi nebunia pare în regulă.

Imaginaţi-vă un joc de cricket la care nu asistă nimeni. Meciul va fi mort. Savoarea meciului nu e dată de meciul în sine, ci de miile de oameni care se adună ca să-l privească.

Omul e bizar! Se duce să vadă până şi curse de cai. Toată această zonă a Koregaon Park e plină de fani ai

curselor de cai.

E foarte bizar – niciun cal nu s-ar duce să se uite cum aleargă oamenii.: D Caii aleargă, iar oamenii vin să se uite. Omul a căzut chiar mai jos decât calul.

Vă petreceţi viaţa privind, privind şi atât.

Spectatori… Nu iubiţi, vă uitaţi cum fac alţii dragoste în filme. Nu dansaţi, vă uitaţi la alţii care dansează. Nu cântaţi, ci ascultaţi cum cântă altcineva.

Mai e de mirare dacă viaţa voastră devine neputincioasă, dacă se iroseşte toată energia vitală?

Nu e nicio mişcare, nicio curgere de energie în viaţa voastră. Staţi ca nişte cadavre.

Singura voastră funcţie e să priviţi întruna. Cineva face spectacol, iar voi priviţi.

Lumea e plină de aceste două tipuri de oameni, aflate în strânsă legătură unul cu altul.

Psihologii spun că fiecare boală are doi poli.

Există oameni pe care psihologii îi numesc masochişti; aceştia se torturează pe ei înşişi.

Şi mai există oameni de un alt tip, pe care psihologii îi numesc sadici; aceştia găsesc plăcere în a-i tortura pe ceilalţi.

E nevoie de ambii. Aşadar, atunci când aceştia ajung să fie împreună, rezultatul e dramatic.

Psihologii spun că nu poţi găsi un cuplu mai bun decât acela în care soţul e un sadic, iar soţia o masochistă.

Femeii îi place să se tortureze pe sine, soţului îi place să-i tortureze pe alţii – o căsătorie de vis!

Unul e orb, celălalt lepros – se potrivesc de minune, o pereche perfectă.

Fiecare boală are două polarităţi.

Protagonistul şi spectatorul sunt doi poli ai aceleiaşi boli.

De obicei femeilor le place să fie privite, iar bărbaţilor le place să fie spectatori.

În limbajul psihologiei, femeile sunt exhibiţioniste. Tot ce le interesează pe ele e să se etaleze.

Odată Mulla Nasruddin omora muşte.

Erau prea multe şi nevasta lui îi zisese să scape de ele. Stătea lângă oglindă şi le omora. La un moment dat a zis: „Ia te uită la femelele astea două, care stau aici”.

Soţia a remarcat: „Asta e prea de tot! De unde ştii tu dacă sunt femele sau masculi?”

El a răspuns: „Stau pe oglindă de o oră – trebuie să fie femele. Ce să facă un bărbat pe o oglindă?”

Femeile nu pot trăi fără oglindă. Când văd o oglindă, sunt atrase de ea ca de un magnet.

Îşi petrec toată viaţa în faţa oglinzii: probând haine şi rochii, probând bijuterii şi împodobindu-se.

Şi partea surprinzătoare e că atunci când ies, aranjate din cap până-n picioare, dacă le ciupeşte cineva se înfurie!

Dacă nu le hărţuieşte nimeni, iarăşi sunt nefericite – fiindcă s-au aranjat atât ca să fie provocatoare, să provoace hărţuirea. Altminteri ce nevoie aveau?

Femeile nu se deranjează să se gătească în faţa soţilor lor.

În faţa acestora arată ca baba cloanţa fiindcă, în cazul lor, vânarea şi seducţia a încetat demult.

Dar dacă trebuie să iasă în oraş, vor petrece o groază de vreme aranjându-se. Vor avea spectatori, vor fi pe scenă.

Psihologii spun că bărbatul e un voyeur. Tot ce-l interesează pe el e să privească, să vadă.

Femeia nu e interesată să vadă, ea e interesată să se etaleze.

De aceea perechea bărbat-femeie e atât de potrivită. Sunt prezente acolo ambele laturi ale bolii. Şi ambele stări sunt nesănătoase.

Aṣṭāvakra spune că natura omului e aceea de a fi un văzător, un observator; nu e nici cea de protagonist, nici cea de spectator.

Să nu mai faceţi niciodată confuzie între acestea două.

De multe ori am văzut oamenii făcând greşeala aceasta – au impresia că au devenit observatori când, de

fapt, au devenit spectatori.

Există o deosebire fundamentală între aceste două cuvinte. În dicţionar poate nu se găseşte diferenţa dintre ele.

Acolo spectatorul şi observatorul pot să aibă acelaşi înţeles. Dar în dicţionarul vieţii e o mare diferenţă.

Spectator e cel care stă cu ochii pe alţii.

— Iar observatorul e cel care stă cu ochii pe sine.

Când ai ochii aţintiţi asupra obiectului, atunci eşti un spectator, când ai ochii aţintiţi asupra văzătorului, eşti un observator.

E o deosebire revoluţionară, foarte fundamentală.

Când ochii tăi se opresc asupra obiectului şi uiţi de tine, atunci nu eşti decât un spectator.

Când toate obiectele vederii au dispărut, când tu şi numai tu mai eşti acolo – numai trezirea rămâne, numai vigilenţa rămâne – atunci eşti un observator.

Când eşti spectator, aluneci complet în uitare.

Uiţi cu totul de tine, atenţia ta se împotmoleşte în obiectul vederii. Te duci la film şi timp de trei ore uiţi de tine, nici măcar nu-ţi mai aminteşti cine eşti. Uiţi de toate grijile şi neliniştile. De aceea se înghesuie mulţimile să se ducă la filme.

Viaţa lor e atât de plină de griji, de nelinişti, de probleme încât e nevoie de o metodă prin care să uite. Atenţia lor se focalizează absolut într-o singură direcţie. Numai la filme li se focalizează atenţia întru totul. Văd… de fapt pe ecran nu e nimic, doar umbre care licăre, însă oamenii sunt numai ochi.

Uită de boli, de nelinişti, de bătrâneţe şi chiar dacă vine moartea, ei vor uita de asta.

Însă reţine, la cinema nu ai devenit un observator, ci ai devenit un spectator.

Ai uitat de tine, nu-ţi mai aminteşti cine eşti. Ai uitat complet de energia vederii care se află în tine. Te-ai oprit la obiectul din faţa ta, te-ai scufundat cu totul în el.

A fi spectator e un fel de uitare de sine.

Iar a fi observator înseamnă că acum toate obiectele

observării au dispărut. Ecranul e gol, acum niciun film nu se mişcă pe el. Nu rămâne niciun gând, nu rămâne niciun cuvânt; ecranul devine absolut gol şi strălucitor, alb.

N-a mai rămas nimic de văzut, n-a mai rămas decât văzătorul. Şi acum plonjezi în văzător. Devii observatorul.

Protagonişti şi spectatori: umanitatea e împărţită în aceste două categorii. Foarte rar se naşte un observator – un Aṣṭāvakra, un Krishna, un Mahāvīra, un Buddha… Foarte rar cineva se trezeşte şi devine observatorul.

Tu eşti observatorul a tot, singurul…

Şi frumuseţea acestei sutre este că de îndată ce devii un observator, ştii că observatorul e numai unul, nu mai mulţi.

Obiectele sunt multe, spectatorii sunt mulţi. Ţine de natura obiectelor şi a spectatorilor ca aceştia să fie mulţi: e o reţea de minciuni.

Observatorul e numai unul. De exemplu, a apărut pe cer luna, o lună plină. În râuri şi în bălţi, în iazuri şi în lacuri, în ocean, în fluvii – peste tot se reflectă ea.

Dacă cutreieri pământul numărând toate reflecţiile, vei vedea că sunt trilioane.

Luna e una singură, reflecţiile sunt nenumărate. Observatorul e unul, protagoniştii sunt mulţi, spectatorii sunt mulţi. Ei sunt doar reflecţii, sunt umbre.

Când un om se eliberează de obiceiul de a fi protagonist sau spectator, când nu mai are nicio dorinţă de a se etala şi de a fi văzut şi nu mai are nici dorinţa de a vedea, când a ajuns să ştie că această capcană a văzutului şi a etalatului e falsă – când nu mai e interesat de toate astea, atunci ajunge la nonataşament, la eliberarea de dorinţă.

Acum nu mai nutreşti dorinţa ca cineva să-ţi spună că eşti frumos, că eşti bun, că eşti virtuos.

Dacă fie şi numai în sinea ta îţi doreşti ca oamenii să te considere virtuos, atunci să ştii că eşti încă prins în aceeaşi plasă.

Dacă în inima ta îţi doreşti ca oamenii să ştie că eşti religios, înseamnă că eşti încă prins în aceeaşi plasă.

Lumea încă e cu tine. Ea a luat altă formă, a luat alt aspect, dar aceeaşi capcană veche continuă. Acelaşi tipar vechi continuă.

Cu ce-ai să te alegi din văzut? Ai văzut atâtea. Ce-ai obţinut? Cu ce-ai să te alegi din etalat? Cine îţi poate da ceva real în schimbul etalării tale?

Dând deoparte acestea două, dând deoparte această dualitate şi plonjând în observator, descoperi că există numai unul singur; această lună plină e numai una. În aceste iazuri, bălţoace, lacuri, ea părea să fie în număr mare. Acelea erau oglinzi separate, de aceea păreau să fie mai multe luni…

Am auzit că un rege a construit un palat întreg cu oglinzi. A pus oglindă după oglindă înăuntru şi a făcut din el un palat de oglinzi. Odată, un câine – câinele personal al regelui – a rămas închis în palat peste noapte. A rămas înăuntru din greşeală. Vă daţi seama în ce situaţie a fost câinele – asemănătoare cu cea în care e omul. Se uita peste tot în jur şi nu vedea decât câini. Câte un câine în fiecare oglindă. A tot lătrat – şi-a ieşit din minţi!

Când un om e speriat, el vrea să-i sperie pe ceilalţi. Crede că poate frica lui va fi mai mică dacă se sperie şi alţii.

Câinele lătra, dar fireşte că, din moment ce acolo nu erau decât oglinzi, în fiecare dintre ele era câte un câine care lătra înapoi la el. Sunetul îi venea înapoi – era propriul lui ecou.

A lătrat toată noaptea, a fugit în toate părţile, s-a năpustit spre oglinzi, lovindu-se de ele şi s-a umplut de sânge. Nu mai era nimeni altcineva acolo, era singur. Dimineaţa a fost găsit mort. Peste tot erau pete de sânge.

Povestea lui e povestea omului.

Nu mai e nimeni altcineva aici. Nu există un altcineva.

Numai iubirea există. Aici numai unul singur există. Dar nu vei înţelege asta până când nu vei pune mâna pe acel unul singur care se află înăuntrul tău.

Tu eşti observatorul a tot, singurul şi în realitate

pururi liber.

Aṣṭāvakra spune: „… în realitate liber”.

Nu crede că asta e doar o fantezie.

Omul e foarte straniu: el crede că lumea e reală şi că aceste afirmaţii ale adevărului sunt doar nişte fantezii.

El consideră nefericirea a fi reală, iar dacă o rază de fericire coboară asupra lui el o consideră a fi un vis, o amăgire.

Oamenii vin la mine şi-mi spun: „Simţim o mare bucurie, dar încolţeşte îndoiala că poate e o iluzie”.

Au trăit în nefericire atâtea vieţi încât au pierdut orice încredere că poate exista şi bucurie.

Bucuria începe să pară imposibilă. S-au obişnuit într-atât cu plânsul, cu nefericirea, s-au familiarizat într-atât cu spinii vieţii încât nu le vine să-şi creadă ochilor când văd flori.

Îşi zic: „Trebuie să fie un vis – o floare ireală a cerului; nu poate exista, n-are cum să existe”.

De aceea spune Aṣṭāvakra: „… şi în realitate liber”.

Nu eşti înrobit. Înrobirea e imposibilă, fiindcă numai divinul există, numai unul singur există.

Nu e nimic care să înrobească şi nimic care să fie înrobit. „… în realitate mereu liber”.

De aceea un om ca Aṣṭāvakra spune:

„Dacă vrei, poţi fi liber chiar în acest moment – fiindcă eşti deja liber. Nu e nimic care să împiedice libertatea, n-a existat niciodată nicio înrobire – doar ai crezut că erai înrobit”.

Robia ta e aceasta: îl vezi pe celălalt – nu pe tine – ca fiind observatorul.

Există o singură robie: îl consideri pe celălalt, nu pe tine, ca fiind observatorul. Şi există o singură eliberare: să te cunoşti pe tine însuţi ca fiind observatorul.

Încearcă acest experiment.

Te uiţi… Stai aşezat lângă un pom şi te uiţi la el.

Apoi, treptat, continuând să te uiţi la pom, începe să-l vezi pe cel care se uită la el – doar o mică ajustare.

În mod obişnuit, săgeata conştienţei se mişcă înspre

pom.

Fă ca această săgeată să se mişte în ambele direcţii.

Fă ca ea să dea roade în ambele direcţii – trebuie să vadă pomul şi în acelaşi timp încearcă să-l vezi pe cel care vede. Nu uita de văzător.

Prinde văzătorul din ce în ce mai mult. Îţi va scăpa de multe ori – e un obicei vechi de multe vieţi.

Îţi va scăpa, dar încearcă să-l prinzi iar şi iar pe cel care vede.

Şi pe măsură ce începi să pui mâna pe cel care vede, uneori doar pentru o clipă – în acea clipă vei simţi cum se iveşte o pace necunoscută. O binecuvântare s-a revărsat. O rază de benedicţiune a coborât.

Dacă se întâmplă astfel o clipă, în acea clipă te vei bucura de extazul eliberării. Iar extazul acesta va transforma savoarea vieţii tale, îţi va schimba cursul vieţii.

Cuvintele nu-ţi pot schimba cursul vieţii, scripturile nu transformă.

Experienţele transformă, gustul transformă.

Mă asculţi aici… Mă poţi asculta în două feluri.

În timp ce asculţi, dacă atenţia ta e fixată numai asupra a ceea ce spun şi uiţi de tine, atunci nu eşti un observator, nu eşti un ascultător, nu eşti martor la ceea ce auzi.

Atenţia ta rămâne blocată la mine şi tu devii un spectator.

Poţi deveni un spectator nu numai cu ochii, ci şi cu urechile. Ori de câte ori atenţia ta rămâne blocată pe obiect, devii un spectator.

În timp ce asculţi, ascultă-mă şi în acelaşi timp continuă să te uiţi şi la acela, pune mâna pe el, continuă să-l atingi – acela care ascultă.

Fără îndoială că tu asculţi, eu vorbesc.

Dar nu-l observa numai pe cel care vorbeşte, urmăreşte-l şi pe cel care ascultă.

Adu-ţi aminte de el iar şi iar, în continuu.

Treptat vei descoperi că momentele în care erai în legătură cu cel care ascultă au fost singurele momente în

care m-ai auzit; restul e fără niciun folos.

Când asculţi păstrând contactul cu cel care ascultă, atunci vei auzi exact ce spun. Iar când asculţi pierzând contactul cu cel care ascultă, atunci cine ştie ce vei auzi?

Ceva ce nici Aṣṭāvakra, nici eu n-am spus.

Atunci mintea ta va ţese tot soiul de pânze.

Eşti inconştient: cum ai putea înţelege, în inconştienţă, cuvintele conştienţei?

Acestea sunt afirmaţii ale conştienţei.

Acestea sunt cuvinte dintr-o altă lume.

Când asculţi în somn, vei ţese vise în jurul acestor cuvinte.

Vei altera culoarea acestor afirmaţii.

Vei da cu altă vopsea peste ele.

Le vei da un înţeles al tău, propriu.

Vei comenta pe marginea lor şi în însuşi comentariul tău aceste cuvinte absolut unice vor deveni cadavre.

Mâinile tale vor atinge numai cadavrul lui Aṣṭāvakra – Aṣṭāvakra cel viu îţi va scăpa, căci pentru a-l atinge pe Aṣṭāvakra cel viu va trebui să atingi observatorul tău. Acolo se află Aṣṭāvakra cel viu.

Gândeşte-te la asta. Mă asculţi.

Pe măsură ce mă asculţi, ascultă-l şi pe cel care ascultă.

Fă astfel ca săgeata să aibă două capete: unul către mine şi unul către tine.

N-are nimic dacă uiţi de mine, dar de tine nu trebuie să uiţi.

Şi va veni un moment când nu rămâi nici tu, nici eu… Un moment de o atât de adâncă pace, când doi nu mai rămân, ci numai unul rămâne.

Tu eşti cel care vorbeşte, tu eşti cel care ascultă. Tu eşti cel care vede, tu eşti cel care e văzut.

Acesta e momentul la care face referire Aṣṭāvakra:

„… Observatorul a tot, singurul şi în realitate pururi liber”.

Robia e ca într-un vis.

La noapte vei dormi în Pună, dar în somn ai putea fi

în Calcultta, ai putea fi în Delhi, în Kathmandu – ai putea fi oriunde.

Când te vei trezi dimineaţa, te vei afla iar în Pună.

Dacă te-ai dus în Kathmandu în vis, ca să te întorci nu vei avea nevoie să circuli nici pe calea aerului, nici cu trenul, nici pe jos. Nu vei avea nevoie să călătoreşti absolut deloc. Dimineaţa ochii tăi se vor deschide şi tu te vei trezi în Pună.

Dimineaţa vei constata că n-ai plecat niciodată nicăieri. Ai fost undeva în visele tale, dar a te duce undeva în vis înseamnă oare cu adevărat a pleca?

Robia ta e aceasta: îl vezi pe celălalt – nu pe tine – ca fiind observatorul.

Nu există decât o singură robie: nu suntem conştienţi de noi înşine, nu suntem conştienţi de observatorul nostru.

Acesta este unul dintre înţelesurile sutrei; mai există un alt înţeles care merită şi el luat în considerare.

Cei care au scris despre Aṣṭāvakra i-au dat de obicei înţelesul acesta, aşa că e necesar să înţelegem şi celălalt sens. Al doilea înţeles e şi el corect. Sunt corecte ambele.

„Robia ta e aceasta: îl vezi pe celălalt – nu pe tine – ca fiind observatorul”.

Mă asculţi; tu crezi că urechile ascultă.

Te uiţi la mine; crezi că ochii se uită. Cum să vadă ochii? Dacă tu crezi că ochii sunt observatorul, te înşeli.

Cel care vede e în spatele ochilor.

Cel care aude e în spatele urechilor.

Dacă îmi atingi mâna, vei crede că mâna ta o atinge pe a mea. Greşit. Cel care atinge e ascuns în mână; cum să atingă mâna?

Dacă mori mâine, cadavrul va zace acolo.

Oamenii se vor aşeza şi-ţi vor lua mâna într-a lor, dar înăuntrul corpului nu va fi nimeni care să fie atins.

Corpul va zace acolo, ochii vor fi încă deschişi; va părea că totul e văzut, dar nimic nu va fi văzut.

Cadavrul va zăcea acolo… se poate să cânte muzica, să fie de faţă o formaţie care să cânte, unde sonore să lovească urechile, vibraţii să ajungă la el, dar nimic nu va

fi auzit.

Cel care auzea, cel care vedea, cel care atingea, cel care gusta – acela a plecat.

Experienţele nu sunt trăite de organele de simţ, ci de cineva ascuns în spatele organelor de simţ…

Celălalt înţeles al sutrei este să te cunoşti pe tine însuţi în chip de observator şi nu în chip de corp, nu în chip de ochi, de urechi, de organe de simţ.

Cunoaşte numai conştiinţa interioară ca fiind observatorul.

„Eu sunt făcătorul”, astfel te-a muşcat şarpele negru al ego-ului. „Nu sunt eu făcătorul”, bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit.

„Eu sunt făcătorul”, astfel te-a muşcat şarpele negru al egoului.

Credinţa noastră înseamnă totul. Am căzut în vise plăsmuite de credinţele noastre.

Devenim ceea ce credem despre noi înşine. Ideea aceasta dă foarte mult de gândit. Ea reprezintă însăşi esenţa experienţei orientale: devenim ceea ce am crezut despre noi înşine.

Dacă vei vedea vreodată un hipnotizator făcând o demonstraţie, vei fi uimit.

Dacă hipnotizează un bărbat şi apoi îi spune acestuia, în timp ce se află sub hipnoză: „Eşti femeie – ridică-te şi mergi”, bărbatul începe să meargă precum o femeie. E foarte dificil pentru un bărbat să meargă ca o femeie. Pentru asta e nevoie de o anumită structură a corpului. Ca să mergi ca o femeie e nevoie de un pântec cu un spaţiu gol pentru uter, altminteri nu poţi să mergi ca o femeie. Sau poţi s-o faci numai după ce exersezi vreme îndelungată. Dar când un hipnotizator adoarme un om şi îi spune sub hipnoză: „Ridică-te! Eşti femeie, nu bărbat – mergi!”, el merge ca o femeie.

Sau poate să-i dea o ceapă şi să-i spună: „Uite un măr, ia-l şi mănâncă-l”. El mănâncă ceapa. Iar dacă-l întrebi ce gust are, îţi spune că e foarte bun! N-are nici cea mai mică bănuială că ar fi o ceapă – nu-i miroase a ceapă.

Hipnotizatorii au ajuns să cunoască acest lucru, iar acum e deja fapt ştiinţific. S-au făcut multe experienţe în acest sens.

Ridică mâna unei persoane inconştiente, hipnotizate şi pune în ea o piatră obişnuită.

Spune-i că e un cărbune încins şi o va arunca cu o zvâcnire, urlând: „M-a ars!” N-ar fi o problemă dacă s-ar ajunge doar până aici, însă pe mână îi apar băşici!

Poate aţi auzit de oameni care merg prin foc. Şi aici e vorba tot despre o profundă stare de hipnoză.

Dacă crezi că n-o să te arzi, focul nu te va arde. E o chestiune de credinţă. Dacă există cea mai mică îndoială, vei da de bucluc – te vei arde.

Au existat multe întâmplări cu oameni care s-au simţit curajoşi şi pur şi simplu au mers prin foc: „Dacă atâţia oameni merg, înseamnă că şi noi putem”.

Însă dacă înăuntrul cuiva se află viermele îndoielii, atunci persoana aceea se va arde.

S-a făcut un experiment pe această temă la Oxford University.

Au fost invitaţi nişte călugări budişti din Sri Lanka să meargă prin foc. În fiecare an, în Noaptea cu Lună Plină a lui Buddha, ei merg prin foc în amintirea lui Buddha.

E ceva cât se poate de just. Să mergi prin foc în amintirea lui Buddha e just deoarece întreaga învăţătură a lui Buddha e aceea că nu eşti corpul.

Dacă nu suntem corpul, atunci cum poate focul să ne ardă?

În Gita, Krishna spune: „Nici focul nu te poate arde, nici armele nu te pot străpunge”. Prin urmare, mulţi călugări merg prin foc în Noaptea cu Lună Plină a lui Buddha, în Sri Lanka.

Câţiva dintre ei au fost invitaţi la Oxford şi au mers şi acolo prin foc.

În timp ce mergeau prin foc la Oxford, unul dintre călugări s-a ars. Vreo douăzeci de călugări au mers – şi numai unul s-a ars. S-a cercetat cazul, ca să se afle cum s-a întâmplat.

Călugărul venise doar ca să vadă Anglia, el nu avea încredere că putea merge prin foc. Intenţia lui era alta, el venise numai ca turist; nu voia decât să vadă Anglia.

Şi şi-a zis: „Aceşti nouăsprezece oameni nu se ard, eu de ce m-aş arde?” Dar înăuntrul lui era viermele îndoielii şi astfel s-a ars.

În aceeaşi noapte a mai avut loc o întâmplare.

Un profesor, un profesor de la Oxford University, stătea şi se uita. El nu mai văzuse niciodată, nu mai auzise niciodată despre mersul prin foc.

S-a uitat şi s-a simţit atât de încrezător încât s-a ridicat şi a început să meargă prin foc. Nu era budist, nu era religios – nu ştia nimic.

Doar s-a uitat cum atâţia oameni merg şi a simţit – sentimentul a venit din adâncul său, încrederea a fost atât de puternică încât s-a ridicat în profund extaz şi a început să danseze pe cărbuni.

Călugării au fost şocaţi fiindcă ei trăiau cu impresia că Buddha îi ocrotea.

Omul acesta nu era budist. Era un englez şi nu era nici măcar religios.

Nu se ducea la biserică, aşa că Iisus nu şi-ar fi bătut capul cu el.

Nu avea nimic de-a face cu Buddha, nu avea niciun fel de maestru… doar încredere.

În starea de încredere profundă, încrederea se auto-împlineşte.

„Eu sunt făcătorul”, astfel te-a muşcat şarpele negru al egoului.

„Nu sunt eu făcătorul”, bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit.

Acuităţi această afirmaţie.

Aṣṭāvakra spune iar şi iar: „Fii fericit”.

El spune că se poate întâmpla în chiar acest moment!

„Eu sunt făcătorul”.

Aceasta este proiecţia noastră şi ne creăm egoul în conformitate cu această proiecţie. Făcătorul înseamnă egoul.

„Eu sunt făcătorul” – pornind de aici ne creăm egoul, aşadar cu cât e mai mare făcătorul, cu atât e mai mare egoul.

Dacă n-ai făcut niciodată nimic special, cum ai putea avea un ego mare?

Ai construit o casă mare – egoul tău devine mare cât casa.

Ai creat un mare imperiu, prin urmare graniţele egoului tău se extind până la graniţele lui.

Din această cauză, nişte nebuni au pornit să cucerească lumea.

Să încerci să cucereşti lumea? Cine a cucerit-o vreodată? Oamenii vin şi pleacă – cine a putut să cucerească lumea?

Dar oamenii încearcă s-o cucerească, având pretenţia că egoul lor e atât de vast încât e mai mare decât lumea întreagă: „Am s-o înconjor. Am să-i trasez eu graniţele, am să definesc eu întregul univers”.

Alexandru şi Napoleon, Tamerlan şi Nadir şah – toţi nişte nebuni – au încercat să cucerească lumea. Dorinţa aceasta de a cuceri lumea toată e dorinţa egoului.

Poate ai văzut pe cineva… când a devenit ministru sau ministru principal (funcţia de ministru principal este o funcţie existentă în India, în contextul împărţirii administrativ-teritoriale din această ţară, n.trad.), ai văzut felul în care calcă?

Şi apoi priveşte-l când părăseşte slujba: atunci intră într-o stare deplorabilă.

Omul e acelaşi, dar şi-a pierdut puterea.

Otrava egoului care îi dădea vioiciunea aceea, îi dădea elanul acela, care îi făcea pasul uşor, care îi ţinea capul sus şi spatele drept – toate au pierit.

Ce s-a întâmplat? Cu o clipă înainte arăta atât de puternic, în clipa următoare a devenit atât de firav.

După ce-şi părăsesc slujba, politicienii nu mai trăiesc mult. Ei rămân puternici atâta vreme cât câştigă alegerile, dar de îndată ce sunt înfrânţi, îşi pierd puterea.

Psihologii spun că oamenii mor mai devreme dacă se

pensionează decât dacă n-ar fi făcut-o.

E o diferenţă de zece ani, mai mult sau mai puţin. Un om care ar fi trăit până la optzeci de ani, dacă se pensionează la şaizeci moare la şaptezeci.

Singura cauză a morţii lui timpurii e aceea că nu mai are în mână puterea; nu mai e perceptor, nu mai e administrator, nu mai e inspector de poliţie sau măcar sergent sau profesor.

Un profesor are şi el aroganţa lui. Are un regat al lui: e stăpân peste treizeci-patruzeci de băieţi. îi ţine sub ascultare – e împăratul clasei.

Se spune că atunci când Aurangzeb şi-a trimis tatăl în temniţă, acesta din urmă i-a zis: „Nu sunt în largul meu aici. Poţi face ceva pentru mine? Trimite-mi treizeci-patruzeci de băieţi ca să deschid o scoală”.

Se spune că Aurangzeb a făcut această remarcă: „Tatăl meu îşi păstrează şi în închisoare vechea lui mândrie de împărat. Acum va domni peste treizeci-patruzeci de băieţi”.

Chiar şi cel mai neînsemnat profesor e rege în lumea a treizeci-patruzeci de copii. Nici cei mai măreţi regi nu au vreodată atâta putere asupra supuşilor lor.

Când profesorul spune: „Ridicaţi-vă!”, ei se ridică, iar când spune: „Staţi jos!”, ei se aşază. Sunt cu toţii în mâinile lui.

Un simplu profesor, un perceptor, un perceptor adjunct, un ministru de cabinet, absolut oricine: de îndată ce se pensionează, devine slab.

Nimeni nu-l mai salută pe stradă. Nu pare să mai aibă niciun rost pe nicăieri. Pare de prisos, ca şi cum ar fi fost aruncat la groapa cu gunoi. Acum nu mai e nicăieri nevoie de el.

Oriunde se duce, oamenii îi rabdă prezenţa, dar din expresia de pe faţa lor el înţelege că aceştia îi spun: „Dă-i drumul de-aici. Nici nu ştiu de ce-ai venit, în fond. Scuză-ne, avem treabă”.

Aceiaşi oameni care îl flatau, îl evită. Cei care îi masau picioarele, au dispărut.

Brusc balonul egoului lui începe să se micşoreze, ca şi cum s-ar fi spart; iese aerul din el, e înţepat. Începe să se micşoreze.

Nu mai pare să existe niciun motiv pentru a trăi. Dorinţa de a muri începe să pună stăpânire pe el. Începe să se gândească la moarte din cauză că acum viaţa nu mai are sens.

Oamenii mor mai repede după ce se pensionează din cauză că toată puterea şi seva vieţii lor stătea în relaţiile de la muncă.

Cineva era şef de birou, aşadar avea cinci-zece subordonaţi pe care îi chinuia.

Nu contează cine eşti – chiar dacă ai fi un simplu uşier, ai mândria ta.

Când intri într-o instituţie, uită-te la uşierul aşezat acolo. Stă aşezat pe culoar pe taburetul său, dar uită-te la trufia lui când spune: „Stai! Aşteaptă!”

Mulla Nasruddin lucra ca poliţist şi a oprit o femeie pentru depăşirea vitezei. Şi-a scos repede formularele şi a început să scrie.

Femeia i-a zis: „Ascultă, nu pierde timpul cu scrisul; primarul mă cunoaşte”.

Dar el scria de zor.

Femeia i-a zis: „Ai auzit sau nu? Şi ministrul principal mă cunoaşte”.

Dar el îi dădea înainte. În cele din urmă femeia a pus în joc şi ultima miză: „Tu chiar n-auzi? Şi Indira Gandhi mă cunoaşte”.

Mulla i-a zis: „Termină cu prostiile astea. îl cunoşti pe Mulla Nasruddin?”

Femeia a răspuns: „Care Mulla Nasruddin? La cine te referi?”

El i-a spus: „Pe mine mă cheamă Mulla Nasruddin şi dacă te-aş cunoaşte eu, atunci s-ar putea face ceva. Oricine altcineva te cunoaşte... chiar şi dacă te cunoaşte Dumnezeu, tot am să scriu raportul ăsta şi te vei prezenta la tribunal”.

Fiecare are mândria lui. Şi poliţistul are trufia lui; are

o lume a lui, un regat al lui. Dacă te prinde înăuntru, te va hărţui.

Egoul trăieşte în limitele a ceea ce îţi stă în putere să faci.

Se poate vedea că un egotist se simte foarte neajutorat când spune da.

Examinează-te cu atenţie.

Eu nu-ţi dau un etalon cu care să-i verifici pe ceilalţi.

Foloseşte-l pentru autoanaliză, îţi face plăcere să spui nu, fiindcă a spune nu îţi dă un sentiment de putere.

Când un copil întreabă dacă poate să se ducă afară să se joace, mama lui îi spune nu: „Nu!”

Nu e niciun rău în a se juca afară. Dacă nu se poate juca afară, unde să se joace?

Iar mama ştie şi ea că el se va duce, dar mai întâi coplilul va face mare gălăgie, îşi va arăta şi el puterea.

Va fi o ciocnire de voinţe şi se va face uz de politică.

El va ţipa şi va urla, va azvârli cu obiecte.

Apoi ea îi va spune: „Du-te şi joacă-te afară!” Dar când ea e cea care spune „du-te şi joacă-te afară”, e în regulă. Atunci el se duce ascultând de ordinul ei.

Fiul lui Mulla Nasruddin făcea mare gălăgie, iar Mulla i-a tot repetat:

„Stai jos şi potoleşte-te! Fă ce-ţi spun. Stai locului şi taci din gură”.

Dar băiatul nu asculta. Care fiu ascultă?

În cele din urmă, înfuriindu-se, Mulla i-a zis:

„Fă câtă gălăgie vrei. Să vedem dacă nici acum nu mă asculţi. Acum îţi poruncesc eu: fă-ţi de cap! Să vedem dacă nici acum nu faci ce-ţi spun”.

„Nu”-ul e uşor de zis.

Îţi stă întotdeauna pe limbă.

Priveşte cu atenţie: în nouăzeci de cazuri din o sută nu e nevoie să spui nu, dar tu nu ratezi nicio ocazie de a-l spune. Când prinzi o ocazie să spui nu, o foloseşti pe loc.

Te simţi neputincios când trebuie să spui da. Te simţi neînsemnat când trebuie să spui da. A spune da înseamnă că nu ai nicio putere.

De aceea, cei foarte egotişti devin atei. A fi ateu înseamnă a spune nu-ul final.

Ei au spus că nici măcar Dumnezeu nu este, ce să mai vorbim de altcineva?

Un ateu a exprimat negarea ultimă, supremă.

Teistul a acceptat supremul, el a zis da, Dumnezeu există.

A spune că Dumnezeu există înseamnă: „Eu nu sunt”.

Iar a-i spune nu lui Dumnezeu înseamnă: „Numai eu sunt. Nimeni nu e mai presus de mine, nimeni nu e dincolo de mine. Nimeni nu poate să-mi pună mie limite”.

Facerile noastre ne alimentează egoul.

Păstraţi în minte sutra aceasta a lui Aṣṭāvakra: „Eu sunt făcătorul”, astfel te-a muşcat şarpele negru al egoului.

Sunteţi tulburaţi şi suferiţi fără să fie absolut deloc nevoie.

Suferinţa aceasta nu vine de undeva din afară – noi înşine am dat naştere nefericirii de care suferim. Cu cât e egoul mai mare, cu atât mai mare e suferinţa. Egoul e o rană şi cea mai mică adiere de vânt provoacă durere.

E imposibil să faci o persoană lipsită de ego să sufere.

Şi e imposibil să faci fericită o persoană egotică.

Persoana egotică a luat hotărârea să nu fie fericită – fiindcă fericirea vine dintr-o dispoziţie caracterizată de „da”, dintr-o stare sufletească de acceptare.

Fericirea vine din înţelegerea că „Eu nu sunt nimic – sunt o picătură în ocean. O picătură din ocean – şi numai oceanul este. Care e fiinţa mea?”

Cu cât ţi se adânceşte mai mult experienţa nonfiinţării, cu atât încep să se reverse asupra ta torente de fericire.

Cel care se goleşte va fi umplut, iar cel care se ţine semeţ va fi golit.

„Nu sunt eu făcătorul”, bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit.

„Nu sunt eu făcătorul” – Aṣṭāvakra numeşte

sentimentul acesta nectar divin. „Nu sunt eu făcătorul”. Aceasta e ambrozia.

Trebuie să înţelegeţi şi celălalt sens.

Numai egoul moare, tu nu mori niciodată; astfel, egoul e moarte, otravă.

În ziua în care ştii că nu există ego, atunci înăuntrul tău nu e decât divinul – eşti una cu el, eşti o rază a lui, o picătură din el – atunci pentru tine nu există moarte, atunci eşti nemuritor.

Când te laşi în seama divinului, eşti nemuritor.

Când te laşi în seama ta, vei muri.

Când te laşi în seama ta eşti singur – împotriva lumii, împotriva existenţei. Eşti angajat într-o luptă imposibilă în care înfrângerea e certă.

Când te laşi în seama divinului, totul e de partea ta.

Atunci înfrângerea e imposibilă, victoria e asigurată. Ia totul cu tine când porneşti în călătorie.

Câtă vreme se poate întâmpla prin cooperare, de ce să te lupţi?

Câtă vreme o poţi obţine înclinându-te, de ce să cauţi s-o obţii prin luptă?

Câtă vreme o poţi obţine prin simplitate, inocenţă, de ce să provoci necazuri degeaba?

„Nu sunt eu făcătorul”, bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit.

Janak a întrebat:

„Cum pot fi fericit? Cum îmi poate apărea fericirea? Cum se poate ajunge la eliberare?”

Aṣṭāvakra nu dă niciun fel de metode.

El nu spune să faci asta sau să faci ailaltă. El spune să priveşti în felul acesta, să faci astfel încât modul tău de a privi să fie acesta.

Totul ţine de modul în care priveşti. Dacă eşti nefericit, rădăcinile nefericirii sunt în felul greşit de a privi.

Dacă vrei să fii fericit, atunci privind corect…

„… Bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit”.

Definiţia aceasta a încrederii trebuie înţeleasă.

Neîncredere înseamnă că nu accepţi că eşti una cu întregul. De aici ia naştere îndoiala.

Cum poate exista neîncredere dacă accepţi că eşti una cu întregul? Oriîncotro te duce existenţa, e bine.

N-am venit aici din proprie dorinţă, nu plecăm din proprie dorinţă.

Nu ştim de ce ne-am născut şi nici de ce murim.

Înainte de naştere nu ne-a întrebat nimeni dacă vrem să ne naştem. Înainte de moarte nu ne va întreba nimeni dacă vrem să murim.

Totul se întâmplă aici de la sine.

Cine ne întreabă pe noi? De ce să ne amestecăm în treabă fără rost?

Vom dispărea din nou în acela din care a apărut viaţa. Iar divinul e cel care a dat viaţă, cum putem să nu avem încredere în el?

Cum putem să nu avem încredere în sursa din care s-a ivit această frumoasă viaţă? Cea în care înfloresc aceste flori, înfloresc aceşti lotuşi; cea care e în spatele acestei luni şi acestor stele, acestui om, acestor animale şi păsări.

Aici e atâta cântec, atâta muzică, atâta iubire – de ce să nu avem încredere în ea?

Încredere înseamnă că nu ne considerăm separaţi, nu suntem străini.

Ştim că suntem una cu existenţa aceasta. Faptul în sine de a declara unitatea aceasta face ca asupra vieţii să se reverse fericirea.

„… Bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit”.

Fii fericit chiar acum… Bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit. Fii fericit chiar în acest moment.

«„Eu sunt conştiinţă pură, singura conştiinţă”, astfel, arzând pădurea ignoranţei cu acest foc al certitudinii şi aflându-te dincolo de tristeţe, fii fericit.»

Transcende nefericirea chiar acum. Orice nefericire dispare atunci când îţi dai seama de asta, de faptul că „sunt conştiinţă pură, sunt doar martorul, sunt doar observatorul”.

Boala egoului e singura boală.

Am auzit, odată Mulla Nasruddin a participat la un festival de poezie în Delhi.

Când festivalul a luat sfârşit, maestrul de ceremonii a distribuit premiile poeţilor.

Mulla n-a fost mulţumit, se aştepta la un premiu mai mare decât cel pe care l-a primit.

Supărat, a zis: „Tu ştii cine sunt eu? Sunt Kalidas al Pune-i!”

Maestrul de ceremonii era pesemne isteţ.

El i-a zis: „Straşnic. Dar spune-ne Kalidasul cărui cartier din Pună eşti?”

Fiecare cartier are un Kalidas al ei, fiecare stradă are un Tagore al ei. Fiecare om se crede unic, se crede incomparabil de sclipitor…

În Arabia e un proverb care spune că atunci când Dumnezeu făureşte un om, el îi şopteşte la ureche: „N-a existat niciodată un om care să te întreacă”.

Şi o spune tuturor. Gluma aceasta e foarte profundă.

Şi fiecare om trăieşte cu ideea aceasta în minte.

„N-a existat niciodată un om care să mă întreacă, eu sunt fiinţa de cel mai înalt nivel creată vreodată. Cui îi pasă dacă mă crede cineva sau nu? – asta e problema lor. Dar eu sunt vârful cel mai înalt al creaţiei”.

Un om care trăieşte cu această părere exagerată despre sine deschide uşa nefericirii.

Această idee falsă dă naştere unor aşteptări care nu pot fi niciodată împlinite.

Aşteptările sale sunt infinite – dar viaţa e foarte mică. Cel care trăieşte în aşteptări va fi inevitabil nefericit.

Există o artă de a trăi viaţa aceasta într-un mod total diferit – lipsit de aşteptări, fără să ceri nimic, plin de recunoştinţă pentru tot ceea ce ai, în gratitudine. Aceasta este tehnica celui care are încredere.

Ceea ce ai e atât de mult… dar numai atunci când vezi lucrul acesta.

Am auzit: un om s-a dus la râu să-şi pună capăt zilelor.

Un fachir sufist stătea pe malul râului şi l-a întrebat:

„Ce faci?”

Omul era gata să sară în apă.

A zis:

„Nu căuta să mă opreşti. Nu mai pot suporta! Viaţa asta nu e nimic, totul e fără rost. N-am primit niciodată nimic din ce mi-am dorit, am primit mereu ceea ce voiam să evit. Dumnezeu e împotriva mea, şi-atunci de ce să mai continui să trăiesc?”

Fachirul i-a zis: „Stai, mai aşteaptă o zi şi apoi poţi să mori. Ce atâta grabă? Spui că nu ai nimic?”

Omul i-a răspuns: „Absolut nimic. Dacă aş fi avut ceva, de ce-aş fi venit să-mi iau viaţa?”

Fachirul i-a zis: „Vino cu mine. Regele acestui loc e prieten cu mine”.

Fachirul l-a dus la rege şi i-a şoptit regelui ceva la ureche.

Regele a zis: „Pot să-ţi ofer un milion de rupii”.

Omul n-a auzit decât atât, n-a putut auzi ce-i şoptise fachirul.

Regele i-a zis: „Pot să-ţi dau un milion de rupii”.

Fachirul s-a dus la om şi i-a şoptit la ureche:

„Regele e gata să-ţi cumpere amândoi ochii pentru un milion de rupii: i-i vinzi?”

Omul i-a zis:

„Cum adică? Eu? Să-mi vând ochii! Pentru un milion de rupii! Nici dacă-mi dă zece milioane de rupii nu mă despart de ei”.

Fachirul a vorbit iar cu regele şi apoi a zis: „Bine, poate să-ţi dea unsprezece milioane”.

Omul a zis: „Renunţă complet la ideea asta. Nu fac asemenea afaceri. De ce să-mi vând ochii?”

Fachirul l-a întrebat: „Vrei să-ţi vinzi urechile? Dar nasul? Regele e gata să-ţi cumpere orice parte a corpului şi să-ţi ofere oricât ceri pe ea”.

Omul a zis: „Nu. Nu închei astfel de afaceri. De ce să-mi vând vreo parte a corpului?”

Fachirul i-a spus: „Iată, nu eşti dispus să-ţi vinzi ochii nici măcar pentru unsprezece milioane de rupii, iar

noaptea trecută aveai de gând să te omori. Ziceai că nu ai absolut nimic”.

Nu putem să vedem ceea ce avem.

Numai gândeşte-te la ochii aceştia. Ce miracol! Ochiul e făcut din piele, face parte din piele, dar ochiul poate vedea. Cât de limpede e, precum cristalul!

Imposibilul a devenit posibil.

Urechile acestea pot să audă muzica, fermecătoarele cântece ale păsărilor, susurul adierilor de vânt, mugetul oceanului. Urechile acestea sunt din piele şi oase. Uită-te la acest miracol.

Eşti! Acesta e un miracol atât de mare. Poţi să-ţi închipui un miracol mai mare? în corpul acesta muritor, lampa conştiinţei arde. Estimează numai valoarea acestei lămpi a conştiinţei.

Nu, tu nu ai ochi pentru asta.

Spui că ai nevoie de un serviciu în care să fii plătit cu o sută de rupii, dar primeşti unul în care eşti plătit cu nouăzeci de mii şi eşti gata să te sinucizi.

Sau ai vrut să fii ministru, dar n-ai putut să ajungi decât ministru adjunct, aşa că acum te gândeşti la sinucidere.

Sau ai vrut să ai o casă mare, dar te-ai ales cu una mică şi îţi pare că viaţa nu are sens.

Sau eşti ruinat, contul tău bancar se goleşte şi spui: „De ce să mai trăiesc?”

Sau ai iubit o femeie şi n-ai putut să fii cu ea sau ai iubit un bărbat şi n-ai putut să fii cu el. Acum vrei să mori.

Cu cât îţi doreşti mai multe, cu atât eşti mai nefericit.

Cu cât vezi mai mult câte primeşti fără să-ţi doreşti, cu atât mai multe daruri de nedescris se revarsă asupra ta, fără cauză.

Ce meriţi tu? Ce-ai făcut ca să meriţi viaţa care ţi-a fost dată?

Ce-ai făcut ca să poţi dansa o clipă în razele soarelui sau să vorbeşti cu luna şi cu stelele? Pe ce bază?

Ce revendicări poţi avea?

Pe ce bază revendici dreptul de a atinge adierile

blânde, şi de a cânta suav, de a deborda de bucurie sau de a putea să meditezi?

Ce ai făcut pentru aceste daruri?

Toate acestea au venit la tine – graţie pură – şi tot eşti nefericit. Tot te plângi, tot eşti trist. E limpede că boala aceasta a egoului ne mistuie. Toată lumea e atinsă de ea.

Am auzit despre o familie ai cărei membri lucrau cu toţii în industria cinematografică.

Odată tatăl s-a dus la medicul familiei şi i-a zis: „Doctor Sahib, fiul meu suferă de o boală contagioasă, scarlatină şi crede că e din cauză că a sărutat slujnica”.

„Nu-ţi face griji”, l-a sfătuit doctorul. „Tinerii au sângele fierbinte”.

„Nu înţelegi, Doctore”, a zis omul, începând să arate stânjenit. „Chestia e că şi eu am sărutat-o pe fată, mai târziu”.

„Atunci lucrurile chiar se complică”, a încuviinţat doctorul.

„Chiar mai mult decât crezi, doctore Sahib. Căci după aceea am sărutat-o şi pe soţia mea, de două ori”.

Auzind acestea, doctorul a sărit de pe scaunul său, strigând: „Atunci s-a terminat cu noi! înseamnă că şi eu m-am molipsit!” – pentru că o sărutase pe soţia bărbatului respectiv.

O boală ca aceasta se răspândeşte tot mai mult.

Egoul e o boală contagioasă.

Când se naşte un copil, el nu are ego. E cu desăvârşire lipsit de ego, inocent.

E o carte deschisă în care nu e scris nimic – o carte goală. Apoi sunt scrise treptat litere, iar după aceea egoul se înfiripă.

Părinţi, familie, societate, şcoală, universitate: toate lucrează întru consolidarea egoului.

Toate metodele noastre de educaţie, cultura noastră, societatea şi civilizaţia noastră dau naştere acestei boli anume, dau naştere egoului. Apoi egoul acesta ne urmăreşte ca o fantomă, toată viaţa.

Dacă vrei să cunoşti sensul adevăratei religii, acesta este: adevărata religie nu e altceva decât medicamentul pentru boala pe care ţi-au dat-o societatea, cultura şi civilizaţia.

Religia aceasta e antisocietate, anticultură, anticivilizaţie. Religia aceasta e răzvrătire. Religia aceasta e revoluţie.

Unicul sens al revoluţiei religioase este acela de a renunţa la ceea ce ţi-a fost dat de către ceilalţi, de ceea ce ţi-a fost transmis ca învăţătură de către ceilalţi.

Nu te agăţa de toate acestea: ele sunt sursa nefericirii tale, ele sunt iadul tău.

În afară de ego nu există nimic care să te împovăreze în viaţă. În afară de ego nu există cătuşe, nu există lanţuri.

„Eu sunt conştiinţă pură, singura conştiinţă”, astfel, arzând pădurea ignoranţei cu acest foc al certitudinii şi aflându-te dincolo de tristeţe, fii fericit.

Ego înseamnă a-ţi amesteca conştiinţa cu altceva.

Un om spune: „Sunt inteligent”; acum el a adăugat ego inteligenţei sale. Conştiinţa lui e contaminată.

Aţi observat?

Când cineva adaugă apă în lapte, spunem că a stricat laptele.

Dacă acesta spune că nu, nu l-a stricat, a adăugat numai apa cea mai curată, spui că tot stricat e.

Că apa e curată sau nu, nu asta contează: contează că ai adăugat apă. Nu schimbă nimic faptul că ai adăugat apă curată; laptele tot a fost stricat.

Dacă priveşti mai îndeaproape, vei vedea că nu numai laptele a devenit impur, ci şi apa a devenit impură.

Separat, apa şi laptele erau pure; amestecate, ambele sunt stricate. Confuzia apare ca rezultat al amestecării opuşilor, al amestecării tipurilor diferite.

De îndată ce adaugi conştiinţei ceva diferit, necazul începe.

Spui că eşti inteligent… Intelectul e un mecanism – foloseşte-l. Nu deveni un intelectual.

Aceasta este adevărata inteligenţă – să nu devii un

intelectual.

Când spui că eşti inteligent, atunci încep dificultăţile – apa în lapte.

Atunci nu mai contează cât de pură e inteligenţa ta: când spui că eşti un om de caracter, ai adăugat apă în lapte.

Nu contează cât de pur e caracterul tău: caracter urât sau caracter frumos, ambele au ego.

Am auzit o poveste de demult.

În Rusia, în timpul ţarilor, trei criminali au fost întemniţaţi în Siberia.

Cei trei se certau mereu între ei, fiecare pretinzând că el era criminalul cel mai mare şi că el e la puşcărie de mai multă vreme decât ceilalţi doi.

Aşa ceva e lucru obişnuit în închisori – oamenii îşi exagerează infracţiunile atunci când vorbesc.

Nu numai voi vorbiţi de conturi în bancă mai mari decât sunt în realitate. Când vine cineva în vizită pe la voi, împrumutaţi de la vecini mobilă şi covoare pe care să le întindeţi pe duşumea. Nu numai voi îi păcăliţi pe alţii.

Nu sunteţi voi singurii care, la vederea celorlalţi, începeţi să recitaţi „Hari Ram, Hari Ram”.

Sau care, atunci când vine cineva pe la voi, petreceţi mai mult timp în rugăciune şi sunaţi mai cu zel din clopote, iar când nu e nimeni de faţă terminaţi totul repede. Nu doar voi procedaţi aşa.

Dacă aveţi un oaspete în casă, vă duceţi la templu ca să daţi impresia că sunteţi religioşi.

Şi în puşcării, prizonierii fac acelaşi lucru.

Acei trei prizonieri aveau obiceiul să se certe între ei.

Într-o zi, primul prizonier a zis: „Când am fost eu trimis în închisoare în Siberia, când am ajuns eu în puşcăria asta, nici nu existau automobile”.

Al doilea a zis: „Şi ce mare lucra? Când am fost eu închis, nu existau nici măcar căruţe”.

Al treilea a zis: „Căruţe? Ce sunt căruţele?”

Fiecare căuta să demonstreze că el e la închisoare de mai multă vreme. Egoul există şi acolo.

Am auzit că într-o închisoare a sosit un infractor nou.

În celula în care fusese trimis se afla deja un bandit bătrân.

Acesta l-a întrebat: „Cât ai să stai aici?”

Celălalt i-a răspuns: „Am primit douăzeci de ani”.

„Atunci”, i-a zis primul, „stai lângă uşă. O să pleci în curând. Pune-ţi patul chiar lângă uşă”.

Infractorii au şi ei ego. Faptele rele umflă egoul, faptele bune îl umflă şi ele. Dar în ambele cazuri, conştiinţa e stricată.

Aṣṭāvakra spune: „Eu sunt conştiinţă pură, singura conştiinţă” – „Nu sunt nici inteligent, nici cu un mare caracter, nici fără caracter; nu sunt nici frumos, nici urât; nu sunt nici bătrân, nici tânăr; nici alb, nici negru; nici hindus, nici mahomedan; nici brahmin, nici sudra. Nu mă identific cu nimic – eu sunt cel care vede toate acestea”.

Când aprinzi lampa în casă, lumina cade pe masă, pe scaun, pe perete, pe ceasul de perete, pe mobilă, pe birou, pe covor, pe podea, pe tavan – cade pe toate lucrurile.

Dacă eşti acolo, ea cade şi pe tine.

Dar flacăra nu e nici perete, nici acoperiş, nici podea, nici masă sau scaun. Totul e luminat de lumina ei, dar lumina e separată.

Conştiinţa pură e lumina ta, e conştienţa ta.

Lumina acelei conştiente cade pe intelectul tău, pe corpul tău, pe acţiunile tale – dar tu nu eşti niciunul din toate acestea.

Atâta vreme cât te identifici cu ceva, egoul îşi va face apariţia. Egoul e identificarea conştiinţei cu un alt lucru.

De îndată ce renunţi la orice identificare – spui: sunt doar cunoaştere pură, sunt conştiinţă pură, sunt pur şi simplu un buddha – atunci începi să te întorci acasă la tine. Momentul eliberării se apropie.

Aṣṭāvakra spune: „Eu sunt conştiinţă pură, singura conştiinţă”, astfel, arzând pădurea ignoranţei cu acest foc al certitudinii…

Ce este această certitudine, această încredere?

Încrederea aceasta nu va apărea prin ascultare.

Certitudinea aceasta nu va apărea prin înţelegere intelectuală – ai înţeles de mai multe ori şi tot uiţi iar şi iar.

Certitudinea aceasta vine din experienţă.

Dacă începi să ai o oarecare experienţă în acest sens, încrederea va veni. Când vine experienţa, vine şi încrederea. Iar când vine încrederea, se produce revoluţia.

„… arzând pădurea ignoranţei cu acest foc al certitudinii şi aflându-te dincolo de tristeţe, fii fericit”.

Tu eşti beatitudinea aceea, beatitudinea aceea absolută în care lumea aceasta imaginară e proiectată ca un şarpe pe o funie. Cunoscând aceasta, hoinăreşte astfel fericit.

Nu există aici niciun motiv de nefericire.

Trăieşti inutil într-un vis urât şi te laşi mereu tulburat.

În timpul unui coşmar, ai observat?…

cineva doarme cu mâna pe piept, dar în somn crede că o fantomă stă aşezată pe el. El şi-a pus mâna pe piept, e propria lui greutate cea care îl apasă, dar în somn greutatea aceea creează o iluzie. Sau îşi pune perna pe piept şi i se pare că s-a prăvălit pe el un munte. Încearcă să ţipe şi să strige – dar strigătul nu vrea să iasă. Vrea să-şi mişte mâinile şi picioarele – mâinile şi picioarele nu i se mişcă.

Cade pradă unei panici imense. Iar când somnul i se risipeşte, constată că e leoarcă de sudoare.

Când somnul i se risipeşte, iar el se trezeşte, înţelege că nu fusese niciun duşman, niciun munte prăvălit pe el. îşi pusese singur perna pe piept, îşi pusese singur mâna pe piept. Inima încă îi mai bate cu putere, de parcă ar fi alergat mile întregi.

Visul s-a risipit, dar efectele lui continuă. Suferinţele pe care le numim noi suferinţe lumeşti sunt doar înţelegeri greşite ale conştienţei noastre.

„… lumea aceasta imaginară e proiectată ca un şarpe pe o funie”.

Trebuie să fi văzut câteodată, în întuneric, o bucată de sfoară aruncată pe drum şi să te gândeşti imediat la un

şarpe.

Când îţi vine gândul acesta, proiectezi şarpele asupra funiei. Fugi, ţipând şi urlând.

S-ar putea chiar să cazi în timp ce fugi astfel şi să-ţi rupi un picior. Mai târziu vei descoperi că nu era decât o funie.

Dar la ce mai foloseşte acum? Piciorul e rupt.

Dar dacă ai chiar şi numai o lampă mică a conştienţei, puţină lumină, atunci chiar şi în noaptea cea mai întunecată poţi vedea că o funie e o funie, nu un şarpe.

În însăşi această conştiinţă se nasc beatitudinea şi beatitudinea supremă: … hoinăreşte astfel fericit.

Ai cheia – ai lumina. Ai ţinut cu nechibzuinţă lumina acoperită. Dă la o parte acoperământul de pe ea!

Kabir a zis: „Dă în lături perdeauna vălului”.

Dă în lături perdelele gândurilor, pasiunii, aşteptărilor, fanteziilor, viselor. Acestea sunt vălurile. Dă-le la o parte. Priveşte cu ochii neacoperiţi de văl.

Oamenii stau acoperiţi din cap până-n picioare în văl şi din cauza acelor văluri nu pot să vadă nimic. Orbecăiesc încoace şi-ncolo şi cad în gropi.

„… lumea aceasta imaginară e proiectată ca un şarpe pe o funie. Cunoscând aceasta, hoinăreşte astfel fericit”.

Înţelege această cunoaştere; prinde-o, familiarizează-te cu ea.

Apoi urmează-ţi drumul fericit. Existenţa aceasta e beatitudinea supremă.

Existenţa aceasta nu cunoaşte nefericirea. Nefericirea e creaţia ta.

E dificil de înţeles lucrul acesta. Noi trăim într-o suferinţă atât de mare, cum am putea crede că suferinţa nu există?

Cel care a luat-o la fugă când a văzut bucata de funie nu va crede că nu e niciun şarpe.

Cel care dormea cu o pernă pe piept, crezând că un munte s-a prăvălit pe el, nu poate crede în momentul respectiv că de fapt nu s-a prăvălit niciun munte pe el. Aceasta e situaţia în care ne aflăm noi. Ce putem face?

Deplasează-te puţin dinspre cel observat către observator.

Vezi totul, dar nu uita de cel care vede.

Auzi totul, dar nu uita de cel care aude.

Fă totul, dar adu-ţi aminte că nu eşti tu făcătorul.

Buddha obişnuia să spună:

„Mergi pe drum şi adu-ţi aminte că înăuntru nimeni nu merge. Înăuntru, totul e în nemişcare”.

Şi aşa e. Ai văzut roţile unui vehicul în mişcare?

Axul rămâne nemişcat, în timp ce roţile se mişcă.

În acelaşi fel roata vieţii se mişcă, dar axul rămâne nemişcat. Tu eşti axul.

Cel ce se consideră liber e liber, iar cel ce se consideră legat e legat; căci în lumea aceasta, proverbul e adevărat: „Eşti aşa cum crezi că eşti”.

Aceasta este o sutra semnificativă: Cel ce se consideră liber e liber…

Cel ce ştie că e liber, e liber.

În vederea libertăţii nimic altceva nu mai trebuie făcut. Simplul fapt de a şti că eşti liber e suficient.

Libertatea nu va veni din facere, libertatea vine din cunoaştere.

Libertatea nu e rezultatul acţiunii, ea e fructul cunoaşterii.

Cel ce se consideră liber e liber, iar cel ce se consideră legat e legat…

Cel care îşi zice în sinea sa: „Sunt în lanţuri”, este în lanţuri.

Cel care îşi zice: „Sunt eliberat”, e eliberat.

Încearcă şi vei vedea.

Hotărăşte pentru o zi că în aceste douăzeci şi patru de ore e adevărat că eşti liber.

Încearcă să rămâi liber timp de douăzeci şi patru de ore. Vei fi surprins, nu-ţi va veni nici ţie să crezi.

Dacă te consideri liber, atunci nu e nimeni care să te ţină în robie, eşti liber. Dacă te consideri înrobit, atunci totul te ţine încătuşat.

Am avut un prieten, era profesor împreună cu mine.

În timpul festivalului Holi, a băut bhang – o băutură din cânepă – şi a făcut mare tărăboi pe stradă.

De felul lui era un om foarte blând şi la locul lui.

Oamenii blânzi pot fi periculoşi; ei au reprimat multe înăuntrul lor.

El nu era genul de om care să facă necazuri cuiva. Chiar şi numele lui era Bholeram, „om sincer”. Era un om cinstit şi simplu.

Un astfel de om amabil poate fi periculos – ar trebui să evite lucruri precum bhangul.

Băutura i-a măturat stratul de suprafaţă al temperamentului, cel de om afabil şi au ieşit la iveală toate reprimările ascunse dedesubt, care nu fuseseră exprimate niciodată în toată viaţa lui.

A ieşit pe stradă şi a făcut zarvă mare şi a creat probleme. A hărţuit o femeie, a fost arestat şi închis în secţia de poliţie. Şi era profesor de engleză!

Pe la două noaptea a venit cineva la mine şi m-a informat că prietenul meu fusese arestat şi că voia să-l scot înainte să se lumineze afară, că altfel s-ar crea mare tevatură.

Cu greu i-am obţinut eliberarea chiar înainte să se crape de ziuă.

L-am scos, dar era atât de supărat – un om aşa drăguţ – era atât de tulburat încât totul a devenit imposibil.

Trei luni în continuu a trăit în suferinţă. Ori de câte ori apărea vreun poliţist pe stradă, el se ascundea, crezând că a venit să-l aresteze pe el.

Locuiam împreună în aceeaşi cameră. Dacă auzea noaptea fluierul unui poliţist, se băga sub pat. Când îl întrebam ce tot face, îmi spunea că au venit să-l caute pe el.

Până la urmă situaţia lui s-a deteriorat atât de mult încât nu mai putea să doarmă şi nici pe mine nu mă lăsa să dorm.

Îmi zicea: „Trezeşte-te! Ai auzit? Oamenii ăia… Se aud nişte voci. Se dau mesaje la radio, întrebând unde e

Bholeram!”

Îi ziceam: „Bholeram, culcă-te”.

El îmi răspundea: „Cum să mă culc? Viaţa mea e în pericol! Or să mă aresteze. Au un dosar împotriva mea”.

În cele din urmă, am fost atât de hărţuit şi nevăzând altă cale de ieşire…

Nu se mai ducea la facultate, îşi luase concediu şi stătea acasă. Zi şi noapte avea această unică obsesie, devenind ceea ce psihologii numesc paranoic. Născocise totul din frica lui, din paranoia lui.

Era un om bun şi nu mă gândisem niciodată că s-ar putea întâmpla aşa ceva. Dar acum vedeam de ce imaginaţie e în stare omul.

„Pereţii”, îmi zicea el, „au urechi. Oamenii ascultă peste tot!” Dacă vedea pe cineva mergând pe lângă casă, se gândea că îl caută pe el.

Dacă se nimerea prin preajmă cineva care să râdă, sigur râdea de Bholeram. Dacă erau oameni care să vorbească între ei, unelteau împotriva lui. Întreaga lume era împotriva lui.

N-am văzut altă cale de rezolvare, nu exita decât o singură posibilitate: aveam un prieten care era inspector de poliţie. I-am explicat totul şi i-am zis să vină într-o zi cu dosarul lui Bholeram.

El mi-a spus:

„L-aş aduce, dacă ar exista vreunul, dar nu există niciun dosar, nici măcar vreo singură hârtie. Omul acesta n-a făcut niciodată nimic, a băut şi el o dată bhang şi a făcut ceva tărăboi. Dar toată treaba a luat sfârşit, n-ar trebui să se mai facă deloc caz de asta acum”.

I-am spus:

„Adu un dosar oarecare, umple-l chiar şi cu hârtii goale, dar trebuie să fie gros pentru că el spune că e un dosar gros. Şi ţine minte, trebuie să aibă numele lui Bholeram scris pe el. Nu-ţi face griji în legătură cu ce o să se întâmple, tu doar dă-i vreo două-trei palme şi pune-i şi cătuşe. Refuză să-i dai drumul până când îţi dau eu zece mii de rupii mită. Şi chiar şi atunci, poate că ar trebui

eliberat”.

Au venit cei de la poliţie, aducând totul cu ei.

I-au dat vreo două-trei palme, iar Bholeram era foarte fericit că era pălmuit.

Mi-a zis:

„Vezi! Nu ţi-am spus eu că aşa o să se întâmple? Uite dosarul: scrie pe el” Bholeram „cu litere mari. Ia zi-mi, unde mai sunt acum toate explicaţiile tale înţelepte? Acum am ajuns şi aici: mi-au pus cătuşe! S-a terminat cu Bholeram!”

Dar într-un fel era fericit, deşi în acelaşi timp disperat.

Plângea, dar era fericit să vadă că proiecţia lui se dovedise a fi adevărată. Omul e atât de nebun!

Dacă proiecţia ta privitoare la suferinţă se dovedeşte adevărată, egoul tău e satisfăcut, s-a dovedit că ai avut dreptate.

A simţit că se dovedea acum că toţi ceilalţi greşiseră, că toţi cei care încercaseră să-l sfătuiască nu avuseseră dreptate; în cele din urmă, se dovedea că el singur avusese dreptate.

Cu mare greutate, am convins un inspector, după multă stăruinţă.

Îi spusesem deja să nu cadă la învoială cu mine prea repede, altminteri Bholeram ar fi suspectat că era o conspiraţie.

Inspectorul zicea: „Nu se poate. Trebuie să fie închis pe viaţă”.

Îi dădea înainte cu asta, uitându-se la mine să vadă dacă îşi juca bine rolul.

Foarte greu l-am convins până la urmă şi l-am rugat cu mâinile împreunate să accepte maldărul de bancnote ca mită.

După aceea a dat foc dosarului în faţa noastră.

Din ziua aceea Bholeram a scăpat de spaimă – a redeveit om normal. Întregul episod s-a sfârşit acolo.

Într-o astfel de situaţie sunteţi şi voi, mai mult sau mai puţin.

Cel ce se consideră liber e liber, iar cel ce se consideră legat e legat; căci în lumea aceasta, proverbul e adevărat: „Eşti aşa cum crezi că eşti”.

Ceea ce ţi se întâmplă e ceea ce ai gândit.

Gândirea ta ţi-a creat lumea.

Schimbă-ţi gândurile. Trezeşte-te!

Vezi într-un mod nou.

Totul va rămâne aşa cum e, doar felul tău de a vedea, de a gândi, de a cunoaşte se va schimba – şi atunci totul se va schimba.

Cel ce se consideră liber e liber, iar cel ce se consideră legat e legat; căci în lumea aceasta, proverbul e adevărat: „Eşti aşa cum crezi că eşti”.

„… Eşti aşa cum crezi că eşti…”

„Sufletul e martorul, atotpătrunzător, perfect, unul, liber, conştient, liber de faceri, singur cu desăvârşire, neataşat, fără de dorinţe, plin de pace.

Din cauza iluziei, el pare a fi lumea”.

Martorul, atotpătrunzător, perfect…

Ascultă aceste cuvinte.

Aṣṭāvakra spune că eşti perfect, că nu ai nevoie să devii perfect.

Nu ţi se poate adăuga nimic.

Oricum ai fi, eşti complet.

Nu ai nevoie de nicio îmbunătăţire.

Nu ai de urcat nicio scară – nu se află nimic mai presus de tine.

Eşti perfect, eşti divinul, atotpătrunzător; martorul, unul, liber; eşti conştiinţă, liber de faceri, neataşat… Nimeni nu te leagă.

Nu ai niciun însoţitor, eşti singur; eşti în solitudine supremă. Eşti fără de dorinţe.

Nu trebuie să devii toate acestea.

Aceasta este diferenţa pe care o aduce mesajul lui Aṣṭāvakra.

Dacă-l asculţi pe Mahāvīra, el spune că trebuie să devii aceste lucruri.

Aṣṭāvakra spune că eşti deja. E o mare diferenţă, nu

una mică.

Mahāvīra spune că trebuie să fii neataşat, că trebuie să devii lipsit de dorinţe, că trebuie să devii perfect, că trebuie să devii atotpătrunzător, că trebuie să devii martorul.

Aṣṭāvakra spune că eşti toate acestea, trebuie doar să te trezeşti. Trebuie să deschizi ochii şi să vezi.

Yoga lui Aṣṭāvakra e o yoga foarte naturală.

Aşa cum spune Kabir: „O, sadhu, samādhi-ul natural e cel mai bun”.

«*„Sunt o viaţă proiectată individual”, renunţă la iluzia aceasta şi de asemenea la sentimentul de interior şi exterior şi trezeşte-te în gândul că eşti sufletul neschimbător, conştient, nondual.*»

Lucrurile în care ai crezut până acum nu sunt altceva decât proiecţii reflectate.

Mai mult, oamenii din jurul tău împărtăşesc şi ei aceleaşi credinţe.

În felul acesta părerile tale sunt întărite.

În ultimă instanţă, omul împrumută de la alţii părerile.

Învеţi de la ceilalţi. Omul imită. Toţi sunt nefericiţi aici, aşa că devii şi tu nefericit.

A existat în Japonia un Buddha fără pereche: Hotei.

De îndată ce s-a iluminat, de îndată ce s-a trezit, a început să râdă.

Şi a râs tot restul vieţii, călătorind din sat în sat.

În Japonia i se spune Buddha care Râdea. Se oprea în mijlocul pieţei şi începea să râdă. Numele lui s-a răspândit în lung şi-n lat.

Oamenii aşteptau venirea lui Hotei. El nu avea alt mesaj în afară de a sta în mijlocul pieţei şi a râde. În jurul lui se aduna mulţimea şi lumea începea şi ea să râdă.

Oamenii îi ziceau: „Mai spune-ne şi altceva”.

El le răspundea:

„Ce altceva mai e de spus? Plângeţi fără să fie nicio nevoie. Acesta e singurul meu mesaj: râdeţi!

Nu lipseşte nimic, trageţi un râs straşnic.

Întreaga existenţă râde: voi plângeţi degeaba.

Plânsul vostru vă priveşte doar pe voi.

Întreaga existenţă râde: luna şi stelele, florile şi păsările râd toate, iar voi plângeţi întruna.

Deschideţi ochii şi râdeţi! Alt mesaj nu am”.

Râdea şi cutreiera din sat în sat.

Se spune că a făcut toată Japonia să râdă.

Iar oamenii au început, treptat, să aibă străfulgerări pe când râdeau şi iar râdeau împreună cu el.

Aceasta era meditaţia lui, era însuşi samādhi-ul lui. Oamenii începeau să-şi dea seama că pot să râdă, că pot să fie fericiţi – fără nicio cauză.

Faptul în sine de a căuta cauze e greşit.

Atât timp cât cauţi un motiv ca să poţi râde, nu vei râde niciodată.

Dacă crezi că vei fi fericit atunci când vei avea un motiv, atunci nu vei fi niciodată fericit.

Tot căutând motive, devii din ce în ce mai nefericit.

Cauza ţine de suferinţă, fericirea e natura ta.

Cauza trebuie creată, suferinţa trebuie creată.

Fericirea este. Fericirea e deja prezentă.

Permite fericirii să se manifeste, asta e tot ce ai de făcut.

Asta spune Aṣṭāvakra iar şi iar: „… hoinăreşte astfel fericit… aflându-te dincolo de tristeţe, fii fericit… bea acest nectar divin al încrederii şi fii fericit”.

Omul e perfect, el e o unitate, e liber. Proiecţiile lui constituie singura barieră.

«*„Sunt o viaţă proiectată individual”, renunţă la iluzia aceasta şi de asemenea la sentimentul de interior şi exterior şi trezeşte-te în gândul că eşti sufletul neschimbător, conştient, nondual.*»

Eliberându-te de sentimentul de interior şi exterior…

Fiinţa ta nu e nici afară, nici înăuntru. Afară şi înăuntru sunt numai distincţii făcute de minte.

Fiinţa e afară, fiinţa e înăuntru – orice afară şi orice înăuntru e în fiinţă. Numai fiinţa există.

„… renunţă… la sentimentul de interior şi exterior şi

trezeşte-te în gândul că eşti sufletul neschimbător, conştient, nondual”.

Traducerea aceasta nu e corectă.

Sutra originală spune: … renunţă… la sentimentul de interior şi exterior şi trezeşte-te în „sentimentul” că eşti ātma neschimbător, conştient, nondual.

„Gândul” nu reprezintă traducerea corectă, aici.

Trezeşte-te în „sentimentul” că eşti sufletul… neschimbător – e traducerea corecta.

Cunoaşte că eşti, simte că eşti. Trezeşte-te la un astfel de sentiment.

„Gând” înseamnă să devii iarăşi intelectual.

Gândul presupune o înţelegere superficială. Înţelegerea aceasta nu poate veni din cap, ea nu poate veni decât din inimă.

Experienţa aceasta e ca iubirea, nu ca matematica.

Ea nu e ca logica, ci e ca un cântec, a cărui cântare pătrunde tot mai adânc şi mai adânc şi, atingând energia vitală cea mai lăuntrică, o face să vibreze.

…Trezeşte-te în sentimentul că eşti sufletul… neschimbător. Nu eşti această roată a vieţii ce se tot învârteşte, tu eşti axul din mijloc. Axul e nemişcat.

Atât timp cât crezi că eşti pe pământ, eşti pe pământ.

Dar în momentul în care eşti gata, în momentul în care îndrăzneşti să-ţi iei zborul către cer, în chiar acel moment poţi începe să zbori.

Trezeşte-te! Ai văzut o mulţime de vise – acum trezeşte-te.

Trezirea e cheia.

Nu e de făcut nimic altceva – nicio sadhana, nicio yoga, nicio postură yoghină.

Doar trezeşte-te!

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 4 – MEDITAŢIA: SINGURUL MEDICAMENT

Prima întrebare: „Osho, Ce relaţie este între meditaţie şi starea de martor?

În ce fel sunt mintea şi egoul dizolvate de ele?

Este abandonul posibil fără să se fi ajuns la o absenţă deplină a egoului?

În ce măsură ajută veşmintele portocalii şi mala meditaţia şi starea de martor?

De asemenea, te rog să explici diferenţa dintre starea de martor, trezvie şi aducerea aminte corectă”.

Viaţa omenească poate fi împărţită în patru cicluri.

— Primul ciclu este cel al acţiunii, lumea facerii. E cel mai exterior dintre toate.

— Pătrunzând puţin mai către interior, ajungem la lumea gândirii.

— Pătrunzând şi mai mult către interior, ajungem la lumea simţirii, devoţiunii, iubirii.

— Pătrunzând încă şi mai mult înăuntru, ajungem la centru – lumea martorului.

Martorul e natura noastră, fiindcă nu există niciun mod de a trece dincolo de el.

Nimeni n-a făcut-o vreodată şi nimeni n-ar putea-o face vreodată.

E imposibil să devii martorul martorului. Martorul e pur şi simplu martorul.

Nu poţi pătrunde mai adânc de atât. El e fundamentul nostru.

Casa noastră e clădită pe fundamentul stării de martor – clădită din sentimente, gânduri, acţiune.

De aceea există trei tipuri de yoga:

karma yoga, mana yoga, bhakti yoga – yoga acţiunii, yoga cunoaşterii şi yoga devoţiunii.

Acestea sunt cele trei metode de meditaţie. Prin intermediul acestor trei discipline se pot face eforturi pentru a se ajunge la martor.

Yoga acţiunii înseamnă acţiune plus meditaţie.

Karma yoga reprezintă efortul de a trece direct de la facere la starea de martor. Meditaţia este procesul, iar starea de martor este ţelul.

Ai întrebat: „Ce relaţie este între meditaţie şi starea de martor?”

Meditaţia este calea, starea de martor este destinaţia.

Starea de martor reprezintă culminarea procesului meditaţiei.

Iar meditaţia reprezintă începutul stării de martor.

Un practicant de karma yoga adaugă meditaţie facerii, leagă meditaţia de lumea acţiunii – acţiune plus meditaţie.

Un practicant de mana yoga adaugă meditaţie gândirii.

El leagă meditaţia de lumea gândirii.

Începe să gândească în mod meditativ.

E adăugată o practică nouă: tot ceea ce face persoana respectivă, face într-un mod conştient.

Când s-a statornicit starea de gândire plus meditaţie, începe călătoria către starea de martor.

Meditaţia e o schimbare de direcţie.

Orice lucru căuiră i se adaugă meditaţia devine un vehicul pentru deplasarea înspre starea de martor.

Iar cea de-a treia cale e bhakti yoga – care adaugă meditaţie simţirii, fiind o îmbinare profundă între meditaţie şi simţire, căsătoria meditaţiei cu simţirea. Aşadar, în timp ce simţi, devii meditativ.

Prin intermediul acestor trei căi se poate ajunge la martor.

Dar metoda care care te aduce acolo e meditaţia, lucrul fundamental e meditaţia.

E exact ca şi cum un doctor ţi-ar da un medicament şi ţi-ar spune să-l iei cu miere, iar tu i-ai spune că nu mănânci miere, pentru că eşti jainist.

Apoi îţi spune să-l iei cu lapte şi spui că nu poţi să bei lapte fiindcă laptele e o formă de sânge, tu eşti un quaker strict – nu bei lapte, fiindcă e ca şi cum ai mânca carne.

Aşa că doctoral îţi spune să-l iei cu apă.

Dar medicamentul e acelaşi – că-l iei cu miere, că-l iei cu lapte sau cu apă, nu e nicio diferenţă.

Acestea au doar rolul de a ajuta la înghiţirea medicamentului, de a-l ajuta să se ducă pe gât.

Medicamentul nu alunecă singur pe gât în jos.

Meditaţia e medicament.

În lume există trei tipuri de oameni.

— Unii nu pot trăi fără acţiune. Viaţa lor curge numai şi numai prin muncă. Dacă încearcă să stea aşezaţi în linişte, nu pot; trebuie să facă ceva. E energie, energie care curge. Nu e nimic rău în asta, dar maeştrii spun: înghite medicamentul meditaţiei cu acţiune.

Nu te poţi opri din făcut, dar poţi să adaugi meditaţie acţiunii.

Spui: „Nu pot să stau o clipă fără să fac ceva. Pur şi simplu nu pot. E peste puterile mele să stau locului; nu e în natura mea”.

Psihologii numesc aceşti oameni extravertiţi: ei sunt întruna ocupaţi, au nevoie să facă una, alta.

Până când se prăbuşesc istoviţi şi adorm, nu le stă în fire să se oprească din muncă. Activitatea e natura lor.

Maestrul spune:

„Bun. Fă-o în goana acţiunii. Fă din asta calul tău. Amestecă-ţi medicamentul cu asta şi înghite-l. Ceea ce contează cu adevărat e medicamentul.

Începe să munceşti într-un mod meditativ. Indiferent ce faci, nu face acel lucru într-un mod inconştient, fă-l cu conştientă. Stai treaz în timp ce-l faci”.

— Apoi sunt unii care spun că nu se simt atraşi să facă nimic, în schimb gândurile vin năvală asupra lor.

Aceştia sunt gânditori – nu sunt atraşi de acţiune.

Nu-i interesează exteriorul, dar în interior se iscă valuri mari, o mare furtună. Şi nu pot sta înăuntrul lor nici măcar o clipă fără gânduri.

Aceştia spun:

„Dacă stăm în linişte, mai multe gânduri vin. Când stăm în linişte, vin mai multe gânduri decât de obicei. E suficient să aduci vorba despre venerare, rugăciune, meditaţie şi un potop de gânduri – armate – vine în valuri şi ne îneacă. Ce să facem?”

Maestrul spune:

„Beţi meditaţia amestecată în gândurile voastre.

Nu vă curmaţi gândurile, ci, atunci când ele vin, observaţi-le. Nu vă pierdeţi în ele, staţi puţin mai la o parte, la distanţă.

Privindu-vă calm gândurile, veţi ajunge treptat la starea de martor. Adăugaţi meditaţia gândurilor pe care le aveţi”.

— Apoi sunt unii care spun:

„Noi n-avem bătăi de cap cu gândurile, n-avem bătăi de cap cu acţiunea.

Noi avem un exces de simţire.

Lacrimile curg, inima e copleşită, se îneacă – în iubire, în afecţiune, în încredere, în devoţiune”.

Maestrul spune:

„Fă din asta medicamentul tău. Adaugă-i meditaţie. Lasă lacrimile să curgă – să curgă umplute cu meditaţie. Lasă fiorul să fie acolo, dar umplut cu meditaţie. Esenţa e meditaţia”.

Diferenţele acestea între bhakti, karma şi mana nu sunt diferenţe la nivel de medicament.

Medicamentul e unul singur.

Poţi vedea asta la Aṣṭāvakra.

Aṣṭāvakra spune să faci un salt direct. Înghite medicamentul fără apă.

El spune: la ce folosesc practicile acestea?

De aceea Aṣṭāvakra nu e interesat nici de mana yoga, nici de bhakti yoga, nici de karma yoga.

El spune să-ţi dai drumul direct în starea de martor.

Nu ai nevoie de cârjele acestea – medicamentul acesta poate fi înghiţit direct. Aruncă vehiculele acestea, cârjele acestea – poţi direct să alergi. Poţi să fii direct martorul.

În ceea ce-l priveşte pe Aṣṭāvakra, martorul nu e diferit de meditaţie.

Dar în ceea ce priveşte alte metode, martorul şi meditaţia sunt două lucruri diferite.

În cazul acestor căi, meditaţia e procesul, iar starea de martor e destinaţia.

Pentru Aṣṭāvakra, calea şi destinaţia sunt unul şi

acelaşi lucru.

De aceea el îţi poate spune să fii beatific chiar acum.

Cel a cărui cale diferă de ţel nu poate spune: „Chiar acum”.

El îţi va spune: „Mişcă-te! Călătoria e lungă; caţără-te, abia apoi vei putea ajunge pe vârful muntelui”.

Aṣṭāvakra spune: „Deschide ochii: stai deja pe vârful muntelui! Unde te duci? Cum ai putea să te duci undeva?”

Sutra lui Aṣṭāvakra e extrem de revoluţionară.

Nici mana, nici bhakti şi nici karma yoga – niciuna dintre acestea nu a ajuns la această înălţime.

E stare pură de martor.

Priviţi-o în felul acesta: medicamentul nu trebuie nici măcar înghiţit, simpla înţelegere e suficientă, conştienţa e suficientă.

Nu e nevoie de ajutor – deja vă aflaţi acolo.

Dar oamenii sunt incapabili să înţeleagă asta.

O poveste sufistă:

Un om a plecat în căutarea adevărului.

Primul om religios pe care l-a întâlnit era aşezat sub un pom, chiar la ieşirea din oraşul său.

I s-a adresat: „Sunt în căutarea unui maestru adevărat. Spune-mi, rogu-te, caracteristicile unui maestru adevărat”.

Fachirul i-a spus caracteristicile. Descrierea lui a fost foarte simplă.

I-a zis:

„Îl vei găsi stând sub cutare fel de pom, aşezat în cutare postură, făcând cu mâinile cutare gesturi – aceste indicii sunt suficiente ca să-ţi dai seama că e maestrul adevărat”.

Căutătorul a început să caute.

Se spune că a petrecut treizeci de ani rătăcind pe tot cuprinsul pământului.

A vizitat multe locuri, dar n-a întâlnit niciodată maestrul.

A întâlnit mulţi maeştri, dar niciunul nu era maestru adevărat.

S-a întors în satul lui, istovit cu totul.

Pe când se întorcea a avut parte de o surpriză, nu i-a venit a crede:

omul acela bătrân era aşezat sub acelaşi pom, iar acum putea vedea că acesta era exact pomul despre care îi vorbise bătrânul – „îl vei găsi aşezat sub cutare fel de pom”.

Iar postura lui era exact cum o descrisese el. „În aceeaşi postură stătea acum treizeci de ani – oare am fost orb? Exact acea expresie pe faţa lui, exact acele gesturi...!”

I-a căzut la picioare, spunând:

„De ce nu mi-ai spus de la început? De ce m-ai îndrumat greşit, în aceşti treizeci de ani? De ce nu mi-ai spus că tu eşti maestrul adevărat?”

Bătrânul i-a zis:

„Ţi-am spus, dar tu nu erai pregătit să asculţi. Nu erai capabil să vii acasă fără să fi rătăcit prin lume.

A trebuit să baţi la uşile a mii de case ca să vii acasă la tine, doar atunci te-ai putut întoarce.

Eu ţi-am spus, am spus totul atunci – „sub cutare fel de pom”. Am descris exact acest pom, postura în care stăteam, dar tu erai pe picior de plecare, n-ai putut auzi corect, erai grăbit.

Aveai de mers undeva, ca să cauţi.

Era foarte important pentru tine să cauţi, adevărul nu era atât de important.

Dar ai venit!

Mă simţeam obosit, stând în continuu în postura asta pentru tine.

Ai rătăcit vreme de treizeci de ani, dar gândeşte-te la mine, aşezat sub pomul ăsta!

Ştiam că într-o zi vei veni, dar dacă până atunci aveam să plec din lumea asta?

Te-am aşteptat – ai venit!

A trebuit să rătăceşti treizeci de ani, dar e numai vina ta. Maestrul a fost mereu aici”.

Se întâmplă de multe ori în viaţă să nu putem vedea

ceea ce e aproape, iar ceea ce e departe să ne atragă.

Bătăile îndepărtate de tobă sună mai îmbietor, suntem captivaţi de visele îndepărtate.

Aṣṭāvakra spune că tu eşti acel ceva pe care îl cauţi.

Şi eşti acel ceva chiar aici, chiar acum.

Ceea ce le tot spune Krishnamurti oamenilor este exact mesajul lui Aṣṭāvakra.

Nimeni nu l-a înţeles pe Aṣṭāvakra, nici pe Krishnamurti nu l-a înţeles nimeni.

Iar aşa-zişii voştri sfinţi şi sannyasini sunt foarte furioşi din cauză că Krishnamurti spune că nu e nevoie de meditaţie.

El are dreptate absolută – nu e nevoie de devoţiune, nu e nevoie de acţiune, nu e nevoie de cunoaştere.

Sadhuşii şi sfinţii de rând îşi ies din fire: „Nu e nicio nevoie de aşa ceva? îndrumă oamenii pe căi greşite!” Cei care-i îndrumă greşit sunt aceşti sadhuşi.

Krishnamurti oferă în mod direct mesajul lui Aṣṭāvakra.

El spune că nu e nevoie de toate acestea deoarece numai dacă ai fi pierdut ceva ar fi fost nevoie.

Însă nu ai de făcut decât să te ridici şi să scuturi de pe tine praful! Dă-ţi cu nişte apă rece pe faţă; de ce altceva să mai fie nevoie?

În viziunea lui Aṣṭāvakra, starea de martor şi meditaţia sunt unul şi acelaşi lucru, căci ţelul şi calea sunt unul şi acelaşi lucru.

Însă pentru toate celelalte căi şi şcoli religioase, meditaţia e o metodă, iar starea de martor e fructul ei final.

„În ce fel sunt mintea şi egoul dizolvate de ele?”

Mintea şi egoul nu sunt dizolvate de starea de martor: în starea de martor afli că ele n-au existat niciodată. Pot fi dizolvate numai dacă există.

E ca în situaţia următoare: stai într-o cameră întunecată şi te gândeşti că e acolo o fantomă.

Nu e decât cămaşa ta care atârnă, dar tu eşti speriat şi din cauza fricii imaginaţia ta adaugă cămăşii mâini şi

picioare.

O vezi cum stă acolo, în picioare, băgând groaza în tine!

Cineva spune să aprinzi un bec, iar tu întrebi în ce fel va face becul ca fantomele să-şi ia tălpăşiţa.

Dar aprinderea becului scoate fantoma din casă deoarece nu există nicio fantomă. Dacă ar exista, aprinderea becului n-ar scoate-o din casă.

Ce are un bec de a face cu a speria fantome? Dacă ar exista vreo fantomă, un bec n-ar pune-o pe fugă. Dar fantoma nu există, e iluzorie – de aceea dispare.

Suferi de mii de boli care nu există.

De aceea te poate vindeca cenuşa unui sadhu; nu pentru că cenuşa a scos din tine boala.

Nu eşti în toate minţile?: D A vindecat vreodată cenuşa vreo boală?

Dacă ar fi aşa, toată ştiinţa medicală ar fi fără rost. Cenuşa nu poate vindeca boli, ea doar te scapă de ideea că erai bolnav.

Am auzit o poveste despre un doctor – chiar el mi-a spus-o.

Trăia în apropierea zonei tribale Bastar şi a venit la el un bărbat tribal ce locuia în inima Bastarului.

Doctorul vizita un sat, un sat tribal.

Bărbatul acesta era bolnav, dar doctorul nu avea cu ce să scrie; în sat nu exista stilou sau hârtie.

A găsit o bucată de stofă şi a scris pe ea numele medicamentului, cu o piatră, zicându-i:

„Ia asta cu lapte timp de o lună încheiată şi ai să te faci bine”.

Bărbatul a revenit după o lună. Era complet refăcut – sănătos, robust.

Doctorul l-a întrebat: „A avut efect medicamentul?”

El i-a răspuns: „A avut foarte mare efect. Acum mai scrie-mi încă o bucată de stofă”.

Doctorul l-a întrebat: „Cum adică?”

El i-a zis: „Pe aia am terminat-o. Am băut-o pe toată! A fost un medicament straşnic”.

Venise la el complet vindecat!

Nu era cazul ca doctorul să-i explice ceva; ar fi fost greşit s-o facă.

Mi-a zis:

„Din moment ce el era vindecat, n-am zis nimic; medicament e ceea ce te face bine. De ce să-l derutez spunându-i: „Idiotule, eu doar am scris denumirea medicamentului, dar tu nu l-ai cumpărat!” El a băut prescripţia, dar a dat rezultate”.

Boala trebuie să fi fost falsă, imaginară.

Psihologii spun că nouăzeci din o sută de boli sunt imaginare.

Iar pe măsură ce înţelegerea noastră creşte, e posibil să constatăm că nouăzeci şi nouă la sută dintre boli sunt imaginare.

Într-o zi poate se va descoperi că bolile sunt sută la sută imaginare.

De aceea în lume există atâtea sisteme medicale care dau rezultate.

Foloseşte medicina alopată şi pacientul se va face bine.

Foloseşte medicina āyurvedică sau homeopată sau sistemele greco-islamice sau naturopatia şi pacientul se va vindeca.

Chiar şi o amuletă sau un talisman îl va vindeca.

E surprinzător.

Dacă ar fi cu adevărat bolnav, atunci numai o anumită metodă ar putea da rezultate, n-ar fi posibil ca toate metodele să dea rezultate. Nu există boală.

Nu ţine decât de ceea ce crezi tu: cineva crede în alopatie, aşa că are efect... Iar numele doctorului e mai important decât medicamentul.

Ai observat vreodată că atunci când te întorci acasă după ce ai fost consultat de un mare doctor, cu buzunarele goale din cauza costului uriaş al consultaţiei, eşti deja pe jumătate vindecat?

Dacă acelaşi doctor ţi-ar scrie gratis o reţetă, n-ar avea asupra ta niciun efect. Suma de bani pe care ai plătit-

o face mai mult decât medicamentul său. Dacă ai în minte că acesta este un doctor mare – cel mai mare – e suficient.

Întrebi: „În ce fel sunt mintea şi egoul dizolvate de ele?”

Nu sunt dizolvate. Ar fi dizolvate dacă ar exista.

În starea de martor descoperi: „Idiotule, te-ai pierdut fără niciun motiv! Propria ta imaginaţie a proiectat miraje – a fost totul doar imaginaţie”.

Ele nu se dizolvă. În starea de martor devii vigilent şi descoperi că ele n-au existat niciodată.

„Este abandonul posibil fără să se fi ajuns la o absenţă deplină a egoului?”

Aceasta este o întrebare semnificativă.

Cel care pune întrebarea vrea să ştie: „Este abandonul posibil fără să se fi ajuns la o absenţă deplină a egoului?”

Dar mintea celui care întreabă e vicleană – poate în mod inconştient.

El a adăugat „deplină” atunci când a vorbit de absenţa egoului, dar nu şi când a vorbit de „abandon”.

Fără o absenţă deplină a egoului nu e posibil abandonul deplin, în măsura în care renunţi la ego, în aceeaşi măsură e posibil abandonul.

Dacă renunţi la cincizeci la sută din egoul tău, atunci abandonul e posibil în proporţie de cincizeci la sută. Sunt renunţarea la ego şi abandonul două lucruri diferite? Ele sunt două modalităţi de a spune acelaşi lucru.

Spui că fără renunţarea deplină la ego, abandonul nu e posibil, că abandonul deplin nu e posibil.

Nu te păcăli singur gândind: „Ce nevoie e de abandon, căci până când egoul nu dispare pe deplin…?”

Şi cine ştie când va dispărea şi cum va dispărea.

Abandonul e posibil în măsura în care dispare egoul.

Nu aştepta absenţa lui totală: fă cât de mult poţi tu. Fă atât cât poţi, iar pasul următor se va contura de la sine.

E ca şi cum un om ar călători într-o noapte întunecoasă.

El are o lumânare mică în mână, care luminează la

doar patru paşi în faţa lui.

Dacă omul spune: „Cum se pot parcurge zece mile cu asta? Patru paşi de lumină şi zece mile de întuneric – am să mă rătăcesc”.

Atunci noi îi spunem: „Nu-ţi face griji, fă cei patru paşi, iar după ce-i vei fi parcurs lumina va ajunge pentru alţi patru paşi. Nu ai nevoie de zece mile de lumină ca să începi să mergi. E suficient să ai pentru patru paşi”.

Cât de mult ego… Renunţă la o picătură din el, apoi la încă o picătură. Renunţând la o picătură, faci posibilă renunţarea la picătura următoare. Mergi patru paşi, iar lumina va înainta cu patru paşi.

Nu-ţi crea scuza că te vei abandona numai atunci când egoul va ajunge cu desăvârşire absent, fiindcă în cazul ăsta n-o vei face niciodată.

Te-ai pus la adăpost cât se poate de bine. Te abandonezi tot atât de mult cât renunţi la ego – e adevărat. Atunci renunţă la ego cât de mult poţi – adună cât de mult abandon poţi. Poate că gustul lui te va face mai dornic; beatitudinea lui, extazul lui îţi va da mai mult curaj.

Curajul vine după ce guşti.

Un om poate spune: „Până când nu învăţ pe deplin să înot, nu intru în apă”.

El are dreptate, calculul lui e corect, logica lui e corectă.

„Dacă intru în apă fără să fi învăţat şi mă înec? De ce să-mi creez necazuri atât de mari? Mai întâi voi învăţa să înot perfect”.

Dar unde ai să înveţi s-o faci perfect? în pat? Unde vei învăţa pe deplin să înoţi? Trebuie să intri în apă.

Dar nimeni nu spune să te arunci în ocean – intră la margine, intră până la gât, intră numai până acolo unde îţi permite curajul. Învaţă să înoţi acolo şi treptat curajul tău va creşte.

Poţi să intri de fiecare dată cu un sfert de metru mai adânc, până când vei putea să înoţi în adâncimea totală a oceanului.

Odată ce ştii să înoţi… iar ca să ajungi să ştii, va

trebui să intri în apă. Stai lângă mal.

Nu spun să sari direct de pe un munte într-un râu adânc. Stai lângă mal, împrieteneşte-te cu apa.

Familiarizează-te cu apa, mişcă-ţi mâinile şi picioarele.

Ce înseamnă să înoţi?

Înseamnă să dai cu pricepere din braţe şi din picioare. Orice om ştie să dea din membre.

Chiar dacă arunci în apă pe cineva care n-a mai înotat niciodată, el va începe să dea din braţe şi din picioare.

Diferenţa dintre el şi un înotător e numai de puţină pricepere; nu e nicio diferenţă între ce face unul şi ce face altul.

Cel care n-a mai înotat niciodată până atunci dă şi el din mâini şi din picioare, dar el nu are încredere în apă, nu are încredere în el însuşi. Îi e frică să nu se înece.

Frica aceea îl va îneca – apa n-a înecat niciodată pe nimeni.

Poate ai văzut că un corp mort pluteşte la suprafaţă, un cadavru va pluti pe apă.

Întreabă cadavrul: „Ce truc ai învăţat? Când erai viu te-ai înecat; mort, pluteşti!”

Cadavrului nu-i e frică: cum ar putea râul să-l scufunde?

Nu e în natura apei să scufunde ceva, apa ridică lucrurile la suprafaţă. De aceea greutatea pare mai mică în apă. În apă poţi ridica şi căra un om mai greu decât tine. În apă poţi ridica un pietroi uriaş.

Greutatea lucrurilor e mai mică în apă. Tot aşa cum pământul are gravitaţie, te trage în jos, tot astfel apa te ridică. Apa are natura de a ridica lucrurile.

Dacă te scufunzi e din cauza ta, apa n-a scufundat niciodată pe nimeni. Nu da, fără să-ţi dai seama, vina pe apă. Apa n-a scufundat niciodată pe nimeni.

Întreabă un om de ştiinţă: şi el îţi va spune că e o minune că omul se poate îneca, fiindcă apa ridică.

Te îneci din cauza panicii. Ţipi şi strigi, deschizi gura,

înghiţi apă şi devii mai greu – şi te îneci. Îţi provoci singur moartea.

Un înotător învaţă numai acest lucru: apa te ridică! încrederea lui în apă devine mai puternică. El înţelege că greutatea scade în apă. Greutatea noastră în apă e mult mai mică decât pe uscat.

Probabil ai văzut că atunci când arunci o găleată într-o fântână, ea e foarte uşoară cât timp e în apă şi se umple, începe să o tragi în sus şi devine grea.

Apa te susţine; cum ar putea să te înece? Cel care învaţă să înoate se familiarizează, treptat-treptat, cu lucrul acesta. Apare încrederea. Începi să simţi încrederea că apa nu e un duşman, ci un prieten. Ea nu te va îneca.

Un înotător experimentat nu dă din mâini, nu le mişcă, dar poate rămâne la suprafaţă – asemenea unei flori de lotus. El e un om la fel ca tine; nu e nicio diferenţă în afară de faptul că în el a apărut încrederea. El are încredere în el însuşi, are încredere în apă – o prietenie a apărut între ei.

La fel se întâmplă în abandon.

În abandon, îţi e frică să nu te scufunzi, de aceea vrei să ieşi la mal.

Eu nu spun să te abandonezi sută la sută. E suficient să te abandonezi unu la sută.

Dacă o faci progresiv vei începe să ştii ce ai de făcut, vei prinde gustul din ce în ce mai mult, va începe să-ţi placă, energia va înflori.

Vei fi apoi surprins cât de mult s-a irosit din cauza egoului şi cât de mult vine din foarte puţin abandon. Noi uşi se deschid – uşi ale luminii.

Noi adieri pătrund în fiinţa ta… un fior nou, o însufleţire nouă. Totul are prospeţime.

Vei vedea viaţa pentru prima dată.

Pentru prima dată înlături ecranul fumuriu de pe ochi. Prezenţa divinului va începe să se manifeste. Abandonează-te şi divinul va veni mai aproape de tine.

Deoarece tu începi să te ştergi, divinul începe să se manifeste.

E existenţa departe?

N-o vezi din cauza egoului tău greu. N-o vezi din cauză că ochii tăi sunt plini cu ego.

Încearcă să devii capabil s-o vezi cu ochiul liber. Treptat, curajul tău va creşte – încrederea, siguranţa de sine.

Te vei abandona din ce în ce mai mult.

Într-o zi vei face saltul total.

Într-o zi vei spune: „Destul!” până acum te-ai irosit încercând să te salvezi.

Într-o zi vei înţelege şi te vei destinde şi atunci îţi vei da drumul să te îneci şi vei fi salvat.

Binecuvântaţi sunt aceia care sunt gata să se înece, căci nimeni nu-i poate îneca.

Nefericiţi sunt cei care se salvează, căci aceia deja se îneacă – dacă nu azi, mâine barca lor va fi izbită şi se va face ţăndări.

Şi mai e un lucru de luat în seamă în legătură cu egoul şi abandonul.

Mintea e foarte abilă, ea găseşte scuze.

Mintea spune: „Deci ce trebuie făcut prima dată? Să renunţi la ego sau să te abandonezi? Ar trebui să mă abandonez pentru ca egoul să dispară sau ar trebui să renunţ la ego ca să apară abandonul?”

Când te duci la piaţă să cumperi ouă, nu întrebi: „Care a fost primul, oul sau găina?”

Dacă întrebi asta nu te vei întoarce niciodată acasă cu ouăle.: D Pur şi simplu cumperi ouăle şi pleci, fără ca înainte să cauţi să afli cu certitudine care a fost primul – oul sau găina…

Mulţi oameni au dezbătut subiectul acesta.

Chestiunea oului şi găinii e foarte veche. Cine a fost primul? E foarte greu de găsit un răspuns.

De îndată ce spui că oul a fost primul încep dificultăţile, fiindcă oul trebuie să fi provenit de la o găină – deci găina a fost prima.

De îndată ce spui că găina a fost prima, iarăşi apare problema căci în ce fel putea să existe o găină, dacă nu

ieşise dintr-un ou? E un cerc.

Întrebarea induce în eroare. Ea induce în eroare deoarece oul şi găina nu sunt două lucruri separate.

Oul şi găina reprezintă două stadii ale aceluiaşi lucru. Întrebarea se iscă atunci când pui unul înaintea celuilalt, îi faci să fie doi.

Găina e o formă a oului – forma complet manifestată.

Oul e o formă a găinii – forma nemanifestată – la fel ca o sămânţă şi un copac.

Absenţa egoului şi abandonul sunt exact în acelaşi fel.

Care e primul? Nu irosi timp cu argumentări.

Dacă aduci în discuţie găina, ai adus în discuţie oul.

Dacă aduci în discuţie oul, ai adus în discuţie găina.

Dacă vine unul, vine şi celălalt împreună cu el, indiferent cu care începi.

Dacă poţi renunţa la ego, începe prin a renunţa la ego.

Dacă nu poţi renunţa la ego, atunci începe prin a te abandona.

Dacă te abandonezi, atunci egoul dispare.

Nu spun că va dispărea pe deplin; va dispărea în aceeaşi măsură în care te abandonezi. Dacă îţi vine mai greu să te abandonezi, atunci renunţă la ego. Abandonul va veni în aceeaşi măsură în care renunţi la ego.

Există două feluri de religie.

Una este religia renunţării la ego, cealaltă e religia abandonului.

Un tip de religie pune accentul pe găină, celălalt pe ou. Ambele au dreptate, căci atunci când e una, vine şi cealaltă de la sine.

De exemplu, nici în religia lui Mahāvīra, nici în religia lui Buddha nu e loc pentru abandon; ele spun să renunţi la ego.

Unde să te abandonezi? Nu există nicio divinitate în faţa căreia să te poţi abandona.

Mahāvīra spune: „Nu există niciun adăpost, nu există picioare divine unde să te poţi abandona. La ale cui

picioare te poţi duce? Renunţă la ego, fără niciun fel de abandon”.

Hinduşii, mahomedanii, creştinii – acestea sunt religii ale abandonului.

Ele nu prea vorbesc despre renunţarea la ego, ele spun:

„Abandonează-te divinului. Găseşte undeva adăpost, picioare la care să-ţi poţi pleca fruntea – egoul va dispărea de la sine”.

Ambele au dreptate, fiindcă sunt două feţe ale aceleiaşi monede. Care e diferenţa între a lua acasă faţa cu „capul” sau faţa cu „pajura”? Moneda va veni acasă.

Sunt două feţe ale unei singure monede. Dar trebuie să începi de undeva. Nu sta cu braţele încrucişate, căutând să descifrezi misterul.

„În ce măsură ajută veşmintele portocalii şi mala meditaţia şi starea de martor?”

Dacă eşti pregătit, totul îţi poate fi de ajutor. Dacă eşti pregătit, lucruri foarte mici îţi pot construi o cale.

Se spune că atunci când Rama construia podul lui peste ocean către Sri Lanka, veveriţele aduceau pietricele şi fire de nisip. Şi ele şi-au adus contribuţia, şi ele au ajutat la construirea podului. Au fost alţii care au adus pietre imense. Micile veveriţe au făcut şi ele ce-au putut.

Nu aştepta prea multe de la schimbarea culorii veşmintelor, căci ar fi foarte uşor dacă simpla schimbare a hainelor ar schimbă totul.

Nu te aştepta să se întâmple prea multe, să se producă o transformare prin simplul fapt că îţi pui la gât o mala.

Transformarea nu e atât de ieftină. Dar nu te gândi nici că e doar o treabă de veveriţă, şi că nu poate face mare lucru. Rama le-a mulţumit şi veveriţelor.

Aceste mici instrumente ajută şi ele.

Ajută în felul următor: te întorci deodată în orăşelul tău în haine portocalii. Tot orăşelul se va uita la tine cu uimire. Nu vei mai putea să trăieşti acolo aşa cum trăiai înainte. Nu vei putea să rămâi ascuns acolo aşa cum o

făceai înainte.

Vei aduce cu tine o individualitate în acel oraş.

Toată lumea te va întreba ce s-a întâmplat.

Toată lumea îţi va aminti că ceva s-a întâmplat.

Fiecare îţi va pune întrebări. Fiecare îţi va trezi aducereaaminte.

Fiecare îţi va oferi o oportunitate, amintindu-ţi iar şi iar să devii martorul.

Un prieten a fost iniţiat în sannyas şi apoi a început să plângă – un om simplu.

Şi mi-a zis: „Există o singură problemă: eu sunt băutor de vin şi cu siguranţă îmi vei cere să renunţ la asta”.

I-am spus: „Eu nu cer niciodată nimănui să renunţe la ceva. Bea, dar bea în mod meditativ”.

M-a întrebat: „Cum adică? Pot să beau vin chiar şi ca sannyasin?”

I-am spus: „Depinde de tine. Eu te-am iniţiat în sannyas; acum tu explorează-l”.

A revenit peste o lună, zicând: „M-ai tras pe sfoară! Stăteam în bar când a venit la mine un bărbat şi mi-a atins picioarele, spunând: „Ce faci tu aici, Swamiji?”

Am fugit de-acolo, spunându-mi: „Un swamiji în bar?”

Şi mi-a zis: „M-ai păcălit. Acum mă tem chiar şi să mă duc în direcţia barului. Dacă cineva vine să-mi atingă picioarele sau să mi se încline? Au trecut cincisprezece zile de când n-am mai fost acolo”.

I-a apărut o aducere aminte. Vigilenţa a fost trezită!

Purtând aceste straie portocalii nu vei putea să te înfurii în acelaşi fel în care o făceai până ieri. Ceva te va trage de mânecă. Ceva îţi va spune s-o laşi baltă. Te simţi foarte stânjenit s-o faci în hainele acestea.

Îţi dau haine portocalii ca să-ţi fie puţin mai dificil, atâta tot.

Dacă eşti un hoţ, n-o să-ţi vină prea uşor să rămâi hoţ.

Dacă eşti înnebunit după bani, dacă eşti lacom, atunci lăcomia ta nu va mai avea aceeaşi putere.

Dacă eşti implicat în politică, dacă alergi după prestigiul biroului de politician, vei constata brusc că aşa ceva n-are niciun rost.

Lucrul acesta mic, hainele acestea vor deveni foarte simbolice.

Nu au o semnificaţie a lor, dar când te îmbraci în ele descoperi treptat că ceea ce era un lucru foarte mic – sămânţa era foarte mică – a devenit treptat mare, a schimbat treptat totul.

Îţi va schimba activitatea, îţi va schimba obiceiurile, îţi va schimba modul de comportare şi felul în care te mişti, în viaţa ta va apărea o graţie nouă.

Aşteptările pe care le au oamenii de la tine se vor schimba. Oamenii te vor privi cu alţi ochi.

Schimbarea numelui va face ca legătura ta cu vechiul nume să fie întreruptă.

Schimbarea hainelor te va elibera de vechiul tău tipar. Mala aceasta de la gât îţi va aduce mereu aminte de mine.

Va deveni un pod între tine şi mine – nu vei putea să mă uiţi aşa uşor.

Iar oamenii vor începe să te izoleze. Iar faptul că te izolează te va ajuta foarte mult în practica ta de a fi un martor.

Dar eu nu spun că această schimbare va însemna totul – doar schimbă-ţi hainele, pune la gât o mala şi cu asta poţi să ştii că s-a încheiat, călătoria e dusă la bun sfârşit.

Totul depinde de tine.

Acestea sunt precum indicatoarele, precum bornele kilometrice de pe marginea drumului, pe care scrie: „Douăsprezece mile”, „Cincizeci de mile”, „O sută de mile până la Delhi”.

Piatra nu înseamnă mare lucru.

Cu ea sau fără ea, dacă până la Delhi mai sunt o sută de mile, atâtea mai sunt.

Dar rândurile acestea scrise pe piatră sunt încurajatoare, indicatoarele acestea în formă de săgeată

insuflă călătorului optimism.

Acesta îşi zice: „Bun, mai am de mers doar o sută de mile, doar douăzeci şi cinci de mile, doar cincizeci de mile”.

În Elveţia, în locul bornelor kilometrice au pus „borne minutometrice”.

Dacă opreşti maşina undeva într-un loc muntos, vei fi surprins să vezi, uitându-te la indicator, cât de departe a fost ultima staţie – la treizeci de minute depărtare.

Următoarea staţie e la cincisprezece minute distanţă. E un indiciu semnificativ – elveţienii sunt pricepuţi la confecţionat ceasuri, aşa că nu e de mirare. Ei sunt profund conştienţi de timp.

Ei nu trec pe borne milele, ei scriu timpul: „La o distanţă de cincisprezece minute!” Lucrul acesta ne dă o idee despre cât de conştienţi de timp sunt aceşti oameni.

Dacă porţi haine portocalii, lucrul acesta transmite ceva despre tine.

Orice lucru transmite un mesaj. Felul în care stai, felul în care te mişti, felul în care arăţi – totul transmite ceva despre tine.

Noi nu-i îmbrăcăm niciodată pe soldaţi în haine largi, nimeni în lume n-o face.

Dacă ar fi îmbrăcaţi în haine largi, ar fi învinşi. A-i îmbrăca astfel pe soldaţi s-ar putea dovedi periculos. Noi îi îmbrăcăm în haine strâmte, atât de strâmte încât să se simtă mereu inconfortabil şi să vrea să sară, pur şi simplu, afară din ele. Hainele strâmte trezesc instincte de luptă.

Stând aşezat în haine strâmte, eşti mereu gata de luptă.

Purtând haine largi, eşti puţin relaxat. Numai un împărat poartă haine largi, sau un sannyasin, un fachir.

Ai observat vreodată că atunci când urci scări purtând haine largi, urci treaptă cu treaptă; atunci când porţi haine strâmte, urci câte două deodată.

Când porţi haine strâmte eşti plin de furie.

Dacă îţi zice cineva vreun lucru mărunt, te enervezi, în haine largi rămâi relaxat.

Lucruri mici pot conta. Viaţa e făcută din lucruri mici.

Podul vieţii se construieşte cu pietre foarte mici aduse de veveriţe.

Ce mănânci, ce porţi, cum te ridici şi cum te aşezi – în ultimă instanţă toate acestea au un efect. Eşti o combinaţie a tuturor acestora.

Iată un om care trece îmbrăcat în haine bătătoare la ochi, ţipătoare, colorate – lucrul acesta transmite un mesaj.

O femeie trece purtând haine vugare, obscene, care îi arată rotunjimile – lucrul acesta transmite un mesaj.

Un bărbat poartă haine simple, obişnuite, largi, confortabile – ni se transmite un mesaj despre el.

Psihologii spun că dacă observi în tăcere pe cineva timp de o jumătate de oră – felul în care îşi poartă hainele, felul în care se ridică, felul în care se aşază, felul în care priveşte – vei afla atâtea lucruri despre omul respectiv încât nici nu-ţi va veni să crezi.

Însuşi felul nostru de a ne mişca, fiecare gest e al nostru, propriu.

Ne schimbăm printr-o schimbare de gest; gesturile noastre se schimbă din cauza unei schimbări în noi.

Aşadar acestea sunt doar nişte indicatoare.

Ele vor fi cu tine. Te vor îndruma constant. Ele îţi vor da un mic ajutor pentru a rămâne vigilent.

„De asemenea, te rog să explici diferenţa dintre starea de martor, trezvie şi aducerea aminte corectă”.

Nu e nicio diferenţă; sunt toate sinonime, folosite de tradiţii diferite.

Krishnamurti foloseşte „trezvie”.

Buddha a folosit „aducerea aminte corectă”, „atenţie”;

Aṣṭāvakra, Upanişadele, Gita, toate folosesc „starea de martor”.

Diferenţa ţine numai de tradiţie, dar toate indică în aceeaşi direcţie.

A doua întrebare: „Osho, în timpul primului tău

discurs despre Aṣṭāvakra, mulţi oameni plângeau din toată inima. Ce înseamnă asta?

Sunt acei oameni care plângeau slabi de înger sau e din cauza puterii vocii tale? Te rog lămureşte puţin această chestiune”.

Un lucru e cert: cel care a pus întrebarea e un om cu inima împietrită. El vede în lacrimi numai slăbiciune. E clar că în ochii săi lacrimile au secat, ochii săi au devenit arizi ca un deşert. În ei nu mai înfloresc florile – lacrimile sunt flori ale ochilor.

Sentimentele celui care a pus întrebarea s-au stins. Inima lui e blocată.

Cel care a pus întrebarea trăieşte numai prin intelect. El a pus cruce sentimentelor sale moarte.

Pesemne că trăieşte în gânduri. Iubirea şi compasiunea, consideraţia faţă de viaţă, romantismul, beatitudinea – pesemne că a respins posibilitatea ca acestea să mai existe.

Niciun curent nu pare să curgă. Inima lui trebuie să fi secat ca un deşert. De aceea primul lucru care i-a venit în minte e că oamenii care plâng aici sunt slabi de înger.

Cine ţi-a spus că a plânge e semn de slăbiciune?

Meera plângea fără oprelişti; cascade de lacrimi curgeau din ochii lui Chaitanya.

Nu, lacrimile nu sunt semn de slăbiciune, ci ele indică prezenţa simţirii, indică putere a simţirii.

Şi reţine că simţirea e mai profundă decât gândirea. Aşa cum spuneam anterior, primul e nivelul activităţii, apoi urmează nivelul gândirii, apoi simţirea, apoi centrul-martor.

Simţirea e cea mai apropiată de martor.

Devoţiunea e cea mai apropiată de divin. Acţiunea e foarte departe; călătoria e foarte lungă de acolo.

Gândirea e şi ea departe; şi de-acolo e cale lungă. Devoţiunea e foarte aproape.

Reţine, lacrimile nu sunt neapărat provocate de nefericire, cu toate că oamenii sunt obişnuiţi cu un singur tip de lacrimi – cele de nefericire.

Lacrimile curg şi din compasiune, lacrimile curg şi de bucurie; lacrimile curg când aduci mulţumiri, când simţi recunoştinţă.

Lacrimile sunt semn că înăuntru se petrece ceva atât de abundent încât nu poate fi ţinut în frâu – nefericire sau bucurie.

Se petrece înăuntru ceva atât de abundent încât începe să se reverse.

Iar dacă e tristeţe – tristeţe atât de adâncă încât e greu să fie stăpânită, ea va curge în lacrimi.

Lacrimile sunt o descărcare.

Sau, dacă e un preaplin de bucurie, lacrimi de bucurie vor curge. Lacrimile sunt o modalitate de eliberare a preaplinului.

Lacrimile nu sunt neapărat legate de tristeţe sau de bucurie – ele sunt legate de supraabundenţă.

Dacă ceva ajunge să fie în exces, lacrimile vor absorbi excesul şi-l vor duce cu ele.

Aşadar o supraabundenţă trebuie să fi apărut înăuntrul celor care plângeau, o durere suavă trebuie să le fi pătruns inima.

Trebuie că au auzit murmurul necunoscutului.

O rază a necunoscutului îndepărtat trebuie că le-a atins inima. Ceva trebuie să fi coborât în întunericul lor. O săgeată trebuie că le-a umplut inima cu durere şi extaz – nu şi-au putut opri lacrimile.

Nu există nicio legătură între asta şi puterea cuvintelor mele, fiindcă şi tu ascultai.

Dacă ar fi fost vorba numai de puterea vorbirii mele, atunci până şi tu ai fi plâns, toată lumea ar fi plâns.

Nu, are legătură mai mult cu inima plină a celor care ascultau decât cu vorbirea mea. Cei care puteau plânge, au plâns.

Iar plânsul reprezintă o mare putere.

Umanitatea a pierdut o capacitate unică – în special bărbaţii au pierdut-o.

Femeile au mai păstrat din ea, ferice de ele.

Glandele lacrimale din ochii omului sunt la fel şi la

bărbat, şi la femeie; natura a făcut glandele lacrimale identice.

Intenţia naturii e clară: ochii ambilor sunt făcuţi pentru a plânge.

Dar egoul masculin a ajuns, încetul cu încetul, să controleze tot.

Treptat bărbaţii au început să creadă că a plânge e caracteristic femeii; numai femeile plâng.

Bărbaţii au pierdut mult din cauza asta – au pierdut devoţiunea, au pierdut simţirea, au pierdut bucuria, au pierdut gratitudinea.

Din cauza asta au pierdut măreţia suferinţei, căci şi suferinţa purifică, curăţă.

De aceea o mare nenorocire s-a abătut asupra bărbaţilor.

Vei fi surprins să afli că la nivel mondial, numărul bărbaţilor care înnebunesc e de două ori mai mare decât cel al femeilor.

Iar numărul acesta ar creşte mult dacă s-ar pune capăt războaielor, fiindcă bărbaţii îşi defulează nebunia în războaie, o defulează în cantitate mare!

Dacă războaiele ar înceta complet timp de o sută de ani, există temerea că nouăzeci la sută dintre bărbaţi ar înnebuni.

Bărbaţii se sinucid în număr mai mare decât femeile – în număr dublu.

În mod obişnuit se crede că e tocmai invers, se crede că mai multe femei se sinucid decât bărbaţi. Ele vorbesc despre sinucidere, dar n-o pun în practică. Iau somnifere, dar le iau într-un mod calculat.

Astfel că femeile au mai multe tentative de sinucidere, dar nereuşite. Ele îşi calculează tentativele.

De fapt, femeile nu vor să se sinucidă – sinuciderea nu e decât un mod de a-şi exprima nemulţumirea.

Ele spun că viaţa asta nu merită trăită, că e nevoie de un mod mai bun de a trăi. O femeie care se sinucide îţi spune că ai devenit atât de împietrit la inimă încât nu-i mai dai atenţie decât dacă e gata să-şi ia viaţa. Ea caută să-ţi

atragă atenţia.

E foarte urât că ea trebuie să folosească moartea ca pe un mijloc prin care să-ţi atragă atenţia. Bărbatul a devenit fără îndoială extrem de dur, a devenit ca o stâncă.

Femeile nu vor să moară, ele vor să trăiască. Când pe drumul vieţii întâmpină prea multe dificultăţi – nu e nimeni care să le asculte, nimeni care să le dea atenţie – ele folosesc sinuciderea ca o metodă de a te face să-i acorzi atenţie.

Dar când bărbaţii se sinucid, ei reuşesc. Bărbaţii se sinucid din nebunie.

Mai mulţi bărbaţi decât femei sunt bolnavi mental. De ce?

Sunt multe motive, unul dintre ele îl reprezintă lacrimile.

Psihologii spun că bărbaţii trebuie să reînveţe să plângă.

A nu plânge nu e semn de putere.

Ceea ce numeşti tu putere e asprime.

Puterea nu e atât de dură, puterea e blândă.

Ai văzut ape curgătoare de munte care cad, cascade. Apa e blândă, stânca e foarte dură. Stânca crede fără îndoială că ea e puternică şi că apa curgătoare e slabă. Dar în cele din urmă apa curgătoare iese victorioasă, stânca e redusă la nisip şi luată de apă.

Divinul e în cei blânzi.

„Divinul e puterea celor fără de putere”.

O floare a înflorit şi lângă ea e o stâncă. Bineînţeles că stânca pare puternică, iar floarea slabă. Dar ai văzut vreodată puterea florii – puterea vieţii? Cine se înclină unei stânci?

Nu iei o piatră ca s-o pui ofrandă la picioarele divinului. Te gândeşti că piatra e foarte puternică, deci merită oferită persoanei iubite? Nu, nu vei face asta.

Culegi flori şi le oferi cuiva. O floare are putere. O floare are maiestuozitate. Gingăşia e puterea ei.

Înflorirea e puterea ei; muzica, mireasma e puterea ei.

Slăbiciunea ei e totodată şi puterea ei. Se deschide dimineaţa şi se ofileşte până seara – aceasta e puterea ei. Dar ea înfloreşte.

O stâncă nu înfloreşte niciodată, ea doar există. O stâncă e moartă. Floarea e vie – şi va muri pentru că a trăit.

O stâncă nu moare niciodată, fiindcă ea e deja moartă.

Recapătă-ţi gingăşia. Cheamă-ţi lacrimile înapoi. Lasă-le să-ţi umple ochii cu cântec şi poezie, altminteri vei rămâne văduvit de multe lucruri.

Dumnezeul tău va rămâne raţional, el nu va fi experienţa inimii; va fi doar o teorie, nu gustul şi experienţa adevăruui.

Ferice de cei care lasă lacrimile să curgă – ei sunt cei puternici.

Lor nu le pasă de ce spui tu, nu-şi bat capul cu ce spune lumea.

Când cineva plânge cu toată fiinţa, pe el nu-l preocupă criticile tale.

E nevoie de putere pentru a plânge fără să te preocupe ce spun ceilalţi. Lasă-i să vorbească! îţi strici reputaţia? Nu-i nimic. „Lăsaţi-mă să plâng până-mi vărs tot amarul”.

Atunci când vezi un bărbat plângând, când îl vezi hohotind ca un copil, gândeşt-te la puterea lui.

Lui nu-i pasă de nimeni.

Nu-şi face griji, ca alţii, în legătură cu ce va spune lumea: „Eu, profesor universitar, să plâng? Dacă m-ar vedea vreun student…!”

sau: „Ditamai omul de afaceri şi să plâng? Dacă m-ar vedea vreun client…!”

Sau: „Un soţ atât de puternic şi să plâng? Soţia mea e prin preajmă şi o să mă ia la trei-păzeşte când ajungem acasă”.

Sau: „Sunt tată şi plâng, iar dacă mă vede fiul meu, dacă mă văd copiii… Controlează-te!”

Egoul se abţine, se controlează. Dacă ai fi lipsit de

ego, ai plânge. Egoul se ţine mereu sub control. Dacă ai fi lipsit de ego ai curge, ar fi în tine o curgere.

Un poet spune:

„Când ceva arde până la capăt, se stinge, iar odată stins nu mai poate fi reaprins.

Cei ce ard până la capăt în iubire, O, Rahim, sunt reaprinşi iar şi iar”.

Cărbunii ard – „ard până la capăt şi se sting” – dar vine un moment când se sting în sfârşit, iar după aceea nu vei mai putea să-i arzi din nou. A reuşit vreodată cineva să transforme cenuşa în cărbuni care să ardă iar?

„Când ceva arde până la capăt, se stinge.

Dar odată stins nu mai poate fi reaprins.

Odată ce s-au stins, nu vor mai arde niciodată.

Cei ce ard până la capăt în iubire, O, Rahim…”

Dar ce spune Rahim despre cei a căror inimă a fost rănită de săgeata iubirii?

„Cei ce ard până la capăt în iubire, O, Rahim, se sting dar sunt reaprinşi”.

Ei ard până la capăt, iar şi iar, se sting iar şi iar şi sunt reaprinşi iar şi iar. Focul iubirii e veşnic, fără de moarte.

Cei care mă ascultă cu iubire vor putea să plângă.

Cei care mă ascultă numai cu intelectul vor lua de la mine câteva concluzii, câteva cunoştinţe.

Vor lua cenuşa, nu cărbuni vii ai iubirii.

Vor lua cenuşa care nu poate fi niciodată reaprinsă. Reţine, focul s-a stins.

De îndată ce am rostit cuvintele, ele se sting.

Când le primeşti prin intelect, ele sunt cenuşă, iar când le primeşti pe calea inimii, sunt un cărbune aprins.

În cei în care ia fiinţă cărbunele iubirii, focul va arde, apoi se va stinge, apoi va arde iar. El îţi va provoca multă suferinţă. Te va purifica. Va aduce o transformare totală a vieţii tale.

Dacă poţi să-ţi deschizi inima şi să plângi, înseamnă că au ajuns la tine cărbunii aprinşi ai iubirii.

Dacă nu poţi să plângi, înseamnă că doar la intelectul

tău a ajuns ceva, a ajuns puţină cenuşă pe care intelectul o va aduna.

Vei deveni întrucâtva cunoscător, vei deveni iscusit în a le explica altora, îţi vei desăvârşi arta dezbaterii, a argumentării.

Dar vei rata principalul. De unde puteai să iei cărbuni aprinşi tu te-ai întors numai cu cenuşă.

Chiar dacă o numeşti cenuşă sfântă, nu va fi nicio diferenţă – cenuşa e cenuşă.

„Focul e aprins, melodii de durere răsar din inima mea;

În întristarea iubirii pentru tine am devenit o limbă de foc.

Din cauza intelectului rătăcind pe cale

Am devenit praful lăsat de trecerea unei caravane.

…Focul e aprins, melodii de durere răsar din inima mea…”

Lacrimile acelea erau lacrimi ale unei inimi ce lua foc.

Când vezi pe cineva plângând, mergi şi te aşază lângă el.

Acela e un moment de satsang divin – nu e de ratat.

Dacă nu poţi plânge, cel puţin mergi şi aşază-te lângă cineva care plânge. Poţi să-i iei mâna într-a ta şi poate că te vei molipsi şi tu.

„Focul e aprins, melodii de durere răsar din inima mea…”

Să se aprindă focul! Veşmintele acestea portocalii sunt un simbol al focului. Ele sunt un simbol al focului iubirii.

„În întristarea iubirii pentru tine am devenit o limbă de foc”.

Iar când în inima ta răsare suferinţa, răsare sentimentul de *„virah”* – dor după divin – când în fiecare respiraţie e foc, o limbă de foc *„*… în întristarea iubirii pentru tine am devenit o limbă de foc”.

„Din cauza intelectului rătăcind pe cale…

Din cauza intelectului am luat-o pe un drum greşit.

Din cauza intelectului rătăcind pe cale
Am devenit praful lăsat de trecerea unei caravane”.

Din cauza intelectului, am ajuns ca praful lăsat în urmă de o caravană care a trecut. Am devenit praf. Nimic în afară de praf nu se lipeşte vreodată de mâinile intelectului.

„Din cauza intelectului rătăcind pe cale
Am devenit praful lăsat de trecerea unei caravane.
Când inima s-a aprins, O, Krishnamahan.
Hotarele au dispărut, iar eu am devenit nemărginit.
…Când inima s-a aprins, O, Krishnamahan…”

Dacă ai fost lovit de iubire, dacă săgeata iubirii ţi-a lovit inima, dacă tăciunii încinşi dogoresc…

„Când inima s-a aprins, O, Krishnamahan.
Hotarele au dispărut, iar eu am devenit nemărginit”.

În momentul acela hotarele pier – devii nemărginit.

Lacrimile sunt primul tău pas către infinit.

Lacrimile sunt un semn că te topeşti, că hotarele tale fixe s-au topit puţin; ai devenit delicat, ai devenit cald, ai renunţat puţin la intelectul tău rece.

S-a aprins un foc, începe să se simtă căldura lui.

Lacrimile acestea nu sunt reci, lacrimile acestea sunt foarte fierbinţi. Iar aceste lacrimi aduc vestea că te topeşti.

Tot aşa ca atunci când se topeşte zăpada, atunci când înăuntrul tău egoul începe să se topească, lacrimile încep să curgă.

„Pe când era plină de dorinţă, fiecare respiraţie grăia cu limbă de foc;
Acum a coborât asupra mea iubirea: am rămas fără grai”.

Pe când erai plin de intelect, plin de dorinţe, plin de gânduri legate de un milion de lucruri, limba era tăioasă şi iute.

„Pe când era plină de dorinţă, fiecare respiraţie grăia cu limbă de foc;
Acum a coborât asupra mea iubirea: am rămas fără grai”.

Lacrimile acestea indică o stare dincolo de limbaj.

Când se petrece ceva ce nu poate fi exprimat în niciun fel, dacă nu vei plânge, ce vei face?

Când devii incapabil să mai rosteşti o vorbă, ochii o spun prin lacrimi. Când intelectul devine incapabil să vorbească, te exprimi prin dans.

Meera a dansat. S-a întâmplat ceva ce ea nu putea exprima prin niciun fel de cuvinte.

„Legându-şi clopoţeii la glezne, Meera intră în dans…”

A plâns, a plâns fără încetare. Se întâmplase ceva ce era imposibil de exprimat în cuvinte, cuvintele păreau foarte mărginite. Numai lacrimile puteau exprima acel ceva – l-a exprimat prin lacrimi.

Nu, nu rămâne cu ideea că oamenii aceştia sunt slabi.

Oamenii aceştia sunt puternici.

Puterea lor e cea a gingăşiei. Puterea lor nu e cea a luptei şi a violenţei, puterea lor e cea a inimii.

Dacă îi consideri slabi pe aceşti oameni, nu vei plânge niciodată. Subliniez iar şi iar, nu crede că aceşti oameni sunt slabi. Fii invidios pe ei.

Priveşte din nou înăuntrul tău şi întreabă-te: „Ce s-a întâmplat de am ajuns incapabil să plâng?”

Un om plin de simţire e cel mai aproape de centrul său.

Şi cu cât se apropie cineva mai mult de sine însuşi, cu atât mai multă suferinţă încearcă el. Cu cât eşti mai departe de casă, cu atât îţi e mai uşor să uiţi de ea. De îndată ce casa se apropie, amintirile legate de ea devin mai puternice.

Stai, uitând cu totul de Dumnezeu.

Cuvântul dumnezeu îţi ajunge la urechi, dar nu trezeşte nimic. Îl auzi, dar nu e decât un simplu cuvânt.

Dumnezeu nu e un simplu cuvânt, în cazul lui, nu e suficient să-l auzi şi atât. Dumnezeu le va da un ghiont celor care au în ei puţin foc al vieţii – cuvântul însuşi îi va zgudui.

„Dacă mă iubeşti din inimă, atunci de ce mă faci să

plâng?

Bhakta, devotul i se plânge mereu lui Dumnezeu:

Dacă mă iubeşti din inimă, atunci de ce mă faci să plâng?

În negura aceasta adâncă a luminii tale, de ce-ţi ascunzi privirea de a mea?

Chiar şi apropiindu-te, tu nu te-ai apropiat niciodată; niciodată nu mă chemi aproape de tine.

Pentru ce trăieşti în preajma mea?

Pentru ce vii în preajma mea?”

Dacă mă auzi cum trebuie, atunci de multe ori vei simţi că divinul e foarte aproape.

Pentru ce trăieşti în preajma mea?

Pentru ce vii în preajma mea?”

…Chiar şi apropiindu-te, tu nu te-ai apropiat niciodată; niciodată nu mă chemi aproape de tine.

„Dacă mă iubeşti din inimă, atunci de ce mă faci să plâng?

În negura aceasta adâncă a luminii tale, de ce-ţi ascunzi privirea de a mea?”

Cel care pătrunde adânc în simţăminte se apropie atât de mult de divin încât începe să simtă dogoarea flăcării divine.

Ochii încep să li se întâlnească. Hotarele încep să se amestece între ele. Cei doi încep să treacă fiecare dincolo de hotarul celuilalt.

Ceea ce se spune aici nu e simplă vorbărie, ci are menirea să te transforme.

Nu vorbesc de dragul de a vorbi, ci ca să vă transform complet – de la rădăcină.

A treia întrebare:

Osho.

Cultura e un produs rezultat din dharma plus dharana, religie plus concepte – sau concepte plus religie. Iar societatea şi tradiţiile ei sunt create de această cultură. Ai spus că religia e împotriva a tot. Dacă religia rămâne opusă faţă de tot, atunci nu există posibilitatea ca ea să creeze anarhie, haos?

Explică, te rog.

Sensul pe care îl dai dharanei ca derivând din dharma nu e corect.

„Dharana” nu e religie.

Cuvântul dharma, religie, vine de la o rădăcină care înseamnă „ceea ce sprijină totul, ceea ce susţine totul”.

Nu e un concept, ci e ceea ce susţine totul.

Ceea ce susţine vastitatea aceasta, luna, stelele acestea, soarele acesta, pomii şi păsările, omul şi expansiunea nesfârşită a existenţei – ceea ce susţine toate astea e dharma.

Religia nu e legată de concepţii.

Concepţiile tale pot fi hinduse, ale altcuiva pot fi musulmane, ale altcuiva pot fi creştine – dar nu are legătură cu religia.

Acestea sunt concepte, acestea sunt idei intelectuale.

Religia este numele acelui adevăr esenţial care susţine totul, fără de care totul ar fi dispersat.

Acel ceva care uneşte totul, care reprezintă totalitatea întregului, care constituie puntea de legătură între tot ce există.

E ca şi cum ai face o ghirlandă de flori. Aici e un morman de flori, iar acolo o ghirlandă. Care e diferenţa?

Grămada e haotică. Nicio floare nu se află în legătură cu vreo altă floare, toate florile sunt separate unele de altele.

Ghirlanda e legată pe un fir. Firul nu se vede, e ascuns în flori, dar el uneşte florile între ele.

Această întreagă existenţă e legată pe un fir numit dharma, religie.

Ceea ce ne uneşte cu arborii, cu luna şi cu stelele, ceea ce uneşte pietrele şi pietricelele cu soarele, ceea ce uneşte totul, ceea ce reprezintă legătura dintre toate lucrurile – aceea e religia.

Cultura nu e creată din religie. Cultura e creată din condiţionare culturală.

La cunoaşterea religiei ajungi când ai renunţat la toate condiţionările.

Sannyas înseamnă să renunţi la condiţionare.

Cultura hindusă e diferită; cultura musulmană, cultura budistă, cultura jainistă – toate sunt diferite, separate.

În lume există mii de culturi fiindcă există mii de condiţionări. Cineva se întoarce cu faţa către răsărit atunci când se roagă, altcineva se întoarce către apus ca să se roage – aceasta este condiţionare.

Cineva poartă haine de un fel, altcineva poartă haine de alt fel; cineva mănâncă un anume fel de mâncare, altcineva mănâncă un alt fel de mâncare – toate acestea sunt condiţionări.

Culturile vor rămâne pe pământ şi trebuie să rămână deoarece cu cât e mai mare diversitatea, cu atât e mai frumos pământul.

Eu nu vreau ca lumea să aibă o singură cultură – ar fi o stare de lucruri idioată, foarte plată şi plictisitoare.

E nevoie pe pământ de cultura hindusă; e nevoie de culturile musulmană, creştină, budistă, jainistă, chineză, rusă – e nevoie de miile de culturi, căci diversitatea face viaţa frumoasă.

Într-o grădină e nevoie de multe tipuri de flori. Un singur tip de floare va face grădina monotonă.

Culturile trebuie să fie numeroase – ele sunt numeroase şi trebuie să rămână aşa.

Dar religia trebuie să fie una singură, fiindcă religia este una singură. Nu se poate altfel.

Aşadar eu numesc hinduismul o cultură, numesc islamul o cultură – nu o religie.

E bine, culturile sunt frumoase. Construieşte moschei în stilul lor unic, temple într-un stil arhitectural diferit.

Templele sunt frumoase, moscheile de asemenea sunt frumoase.

N-aş vrea pe pământ numai temple, iar moscheile să dispară – frumuseţea ar fi mult diminuată.

N-aş vrea să rămână numai sanscrita, iar arabă să dispară – frumuseţea ar fi mult diminuată.

N-aş vrea ca numai Coranul să rămână, iar Vedele,

Gita şi Upanişadele să dispară – pământul ar deveni sărac.

Coranul e frumos. E o capodoperă literară rară, e o culme a poeziei – dar nu are nimic de-a face cu religia.

Vedele sunt încântătoare, o proclamaţie unică a aspiraţiei pământului de a ajunge până la cer.

Upanişadele sunt foarte suave. Niciodată n-a fost dată la iveală o expresie mai suavă. Ele nu trebuie să se piardă.

Toate acestea trebuie să rămână – dar în chip de cultură.

Religia e una singură.

Religia e aceea care leagă totul – hinduşii de musulmani şi de creştini de asemenea.

Religia e acea legătură dintre animalele şi oameni şi plante – dintre toate lucrurile.

Religia e ceea ce curge prin plante în chip de verde şi prin oameni în chip de sânge, e ceea ce se mişcă înăuntrul tău în chip de respiraţie, ceea ce e prezent în tine ca martor.

Religia leagă totul.

Nu te gândi la religie ca la un sinonim al culturii.

Religia nu are nimic de-a face cu cultura. Poate exista cultură în Rusia, unde nu există religie.

Există cultură în China, unde acum nu există religie.

Poate exista o cultură atee în aceeaşi măsură în care poate exista o cultură teistă. Religia nu are nimic de-a face cu cultura.

Religia nu e preocupată de viaţa ta de zi cu zi.

Religia e preocupată de fiinţa ta.

Religia e existenţa ta pură, natura ta.

Cultura e învelişul tău exterior, eticheta ta, comportamentul tău în tot ce are legătură cu acestea – cum să stai, cum să vorbeşti, ce să spui, ce să nu spui…

Tradiţia nu devine niciodată religie.

Religia nu e tradiţie.

Religia e adevăr veşnic, atemporal.

Omul creează tradiţiile – religia există deja. Tradiţiile sunt creaţia omului, ele au fost inventate de om.

Religia există dinaintea omului, omul a fost creat de religie. Înţelege diferenţa aceasta.

Să nu presupui niciodată în mod eronat că tradiţia poate fi religie.

Iar o persoană religioasă nu poate deveni niciodată tradiţională.

Iisus a trebuit să fie răstignit, Mansur a trebuit să fie ucis, Socrate a trebuit să fie otrăvit – fiindcă o persoană religioasă nu poate fi niciodată ortodoxă.

O persoană religioasă reprezintă o mare revoluţie.

Ea e o declaraţie continuă a veşnicului, a atemporalului.

Ori de câte ori cineva proclamă veşnicul şi atemporalul, cei ortodocşi, conformiştii sadea îşi ies din minţi, devin foarte agitaţi. Ei spun că acela va aduce haos, anarhie.

Acum e haos.

Ceea ce numiţi voi ordine, guvernare – ce fel de ordine nebunească e aceasta?

Toată această viaţă e plină de vrajbă, plină de atât de multe crime. Toată această viaţă e plină de suferinţă – şi vouă vă e frică de haos!

Ce altceva în afară de iad mai e în viaţa voastră? Ce parfum al fericirii există? Ce floare a beatitudinii înfloreşte? Ce flaut cântă în viaţa voastră? Nu e decât un morman de cenuşă. Şi cu toate astea spuneţi că va veni haosul.

Aşadar o persoană religioasă poate fi rebelă, dar nu anarhistă. Înţelege asta.

O persoană religioasă e persoana cu adevărat ordonată, căci ea a intrat în legătură cu infinitul.

Ea s-a unit cu rădăcina cea mai adâncă a vieţii.

Cum ar putea fi haotică? Da, ea poate pierde legătura cu tine, poate fi puţin în afara tiparelor tale consacrate, a ordinii tale.

Ea e în legătură cu absolutul.

Legătura ei cu tot ceea ce e fals a fost întreruptă – ea e în legătură cu adevărul pur.

Ea a rupt legătura cu ceea ce e putred şi a intrat în legătură cu ceea ce e nou-nouţ, pururi nou.

Cultura şi societatea voastră sunt ca florile de plastic.

Viaţa unei persoane religioase e ca o floare vie.

Florile de plastic arată ca nişte flori, dar în realitate nu sunt. Ele par a fi, arată ca ele de la distanţă, dar sunt false.

Dacă spui adevărul numai pentru că ţi-a fost impusă condiţionarea de a spune adevărul, atunci adevărul tău nu merită un sfanţ.

Dacă nu mănânci carne fiindcă te-ai născut într-o familie jainistă şi ţi-a fost impusă condiţionarea că e un păcat să mănânci carne – eşti atât de profund condiţionat încât simpla vedere a cărnii îţi face greaţă – atunci să nu crezi că eşti religios. Nu e decât condiţionare.

Un om născut într-o casă jainistă e înspăimântat de came, simte greaţă când o vede – nu doar când o vede, îi e frică până şi de cuvântul came.

Orice poate fi asociat cu carnea îi va face greaţă, chiar şi o roşie de culoarea sângelui îl va înspăimânta – aşa ceva e doar condiţionare.

Dacă acest om s-ar fi născut într-o casă în care se mânca carne, el ar mânca-o cu plăcere, fiindcă acolo condiţionarea ar fi aceea de a mânca carne; aici condiţionarea nu e aceea de a mânca carne.

Condiţionarea e sclavie. Eu nu spun să începi să mănânci carne.

Spun să permiţi acelei manifestări a conştiinţei să pătrundă în tine aşa cum a pătruns în Mahāvīra.

În cazul lui n-a fost condiţionare. El a înţeles prin experienţă proprie că a produce oricui altcuiva necazuri înseamnă în ultimă instanţă a-ţi produce ţie necazuri, căci toţi suntem unul, suntem uniţi.

E ca şi cum cineva şi-ar pălmui propriul obraz. Mai devreme sau mai târziu, ceea ce facem altcuiva se va întoarce la noi. Experienţa aceasta a devenit atât de profundă pentru Mahāvīra, conştienţa aceasta a devenit atât de manifestă încât el a încetat să mai provoace

suferinţă altora.

A încetat să mai mănânce carne nu pentru că a fost învăţat că e un păcat să mănânci carne, el a încetat să mănânce carne ca urmare a stării de martor. Aceasta e religie.

Dacă te-ai născut într-o casă jainistă şi nu mănânci carne, la mijloc e doar condiţionare. Aceasta e o floare de plastic, nu una adevărată.

Trimite acest jainist în America şi în doi până la patru ani va începe să mănânce carne.

Văzând cum pretutindeni se mănâncă carne, la început va fi tulburat, la început va strâmba din nas, dar treptat se va obişnui cu ea. Apoi, tot văzându-i pe alţii la aceeaşi masă cu el, nasul lui, nările lui vor accepta mirosul de carne.

Şi atunci va începe influenţa unei alte condiţionări. Acolo toată lumea spune: „Dacă nu mănânci carne, ai să ajungi fără vlagă. Ascultă aici! Cum ai să participi la Jocurile Olimpice dacă nu mănânci carne? N-ai să poţi câştiga nici măcar o singură medalie de aur. De aur? – nici măcar una de bronz n-ai să câştigi. Uită-te la condiţia ta. Ai rămas înrobit o mie de ani, ce vigoare ai? Ce speranţă de viaţă? De câte mii de boli suferi?”

Fără îndoială că speranţa de viaţă a ajuns acum în ţările în care se mănâncă carne la mai mult de optzeci de ani; media e între optzeci şi optzeci şi cinci. În curând va fi de o sută. Aici noi am rămas undeva pe la treizeci-treizeci şi cinci.

„Câte premii Nobel aţi câştigat voi? Dacă vegetarianismul purifică inteligenţa, atunci ar trebui să câştigaţi toate premiile Nobel. Inteligenţa nu pare să se fi dezvoltat foarte mult. Şi nu uita, Rabindranath Tagore care a câştigat premiul Nobel nu era vegetarian. A câştigat vreun jainist premiul Nobel? Ce se întâmplă? – sunt vegetarieni de două mii de ani şi în două mii de ani inteligenţa lor tot n-a devenit pură?”

Unii mâncători de carne au argumente. Ei spun: „Inteligenţa voastră slăbeşte din cauză că nu primiţi

proteinele necesare, vitaminele necesare, energie suficientă. Corpul vostru e slăbit – n-o să trăiţi mult. Puterea voastră scade văzând cu ochii".

În America auzi în fiecare zi, vezi în ziare că nu ştiu ce bărbat în vârstă de nouăzeci de ani s-a însurat. Eşti şocat. Spui: „Ce fel de nebunie mai e şi asta?"

Dar un bărbat de nouăzeci de ani se însoară pentru că e încă în stare să facă sex. Asta e o dovadă de vigoare. Un bărbat de nouăzeci de ani procreează. E o dovadă de vigoare.

De îndată ce cineva pleacă în occident şi începe să trăiască acolo, aude aceste argumente şi vede aceste dovezi şi vede imensa prosperitate a culturii sale. Încetul cu încetul dă uitării...

Dacă Mahāvīra ar trebui să plece în vest, el n-ar mânca carne. El reprezintă o înflorire naturală. El ar spune: „Foarte bine, am să trăiesc cu doi sau patru ani mai puţin, ce rău e în asta? La ce foloseşte să trăieşti mai mult? Ce-ai să faci dacă trăieşti mai mult? Ai să mănânci nişte animale în plus – ce altceva?

Dacă l-ar fi întrebat cineva pe Mahāvīra, el ar fi zis: „Uită-te puţin în urma ta; dacă trăieşti o sută de ani, atunci uită-te la şirul lung de păsări şi animale pe care le-ai mâncat. Ai mâncat un întreg crematoriu! Ai mâncat o întreagă populaţie. Mormane de oase zac pretutindeni în jurul tău. Un om mănâncă atâtea animale în viaţa lui – mii de păsări şi de animale se vor strânge grămezi. Gândeşte-te numai la câte vieţi ai curmat. Pentru ce? Doar ca să trăieşti? De ce să trăieşti mai mult? Ca să nimiceşti mai multe animale?"

Dacă cineva i-ar spune lui Mahāvīra că i-ar slăbi vigoarea, el ar răspunde: „Ce-am să fac cu puterea? Trebuie să lovesc pe cineva? Trebuie să ucid pe cineva? Trebuie să plec la război?"

Dacă cineva i-ar atrage atenţia lui Mahāvīra: „Uite, ai fost înrobit timp de o mie de ani", el ar spune:

„Există două poziţii care pot fi adoptate: fie devii stăpânul cuiva, fie rob. E mai bine să devii rob decât

stăpân – cel puţin nu vei tortura pe nimeni, vei fi tu torturat. E mai bine să fii păcălit decât să păcăleşti tu pe cineva. E mai bine să fii victimă a unei hoţii decât să fii hoţ”.

Dacă cineva i-ar spune lui Mahāvīra: „Uite, n-aţi câştigat niciun premiu Nobel”, el ar spune: „Ce să fac cu un premiu Nobel? E o jucărie… bună să se joace copiii cu ea. Ce-aş putea să fac cu el? Eu am dobândit un alt premiu. Premiul acela e oferit doar de divin, nimeni altcineva nu-l poate oferi. Premiul acela e cel al extazului stării de martor. E al sat-chit-anand, adevărului-conştienţei-beatitudinii. Ţineţi-vă premiul vostru Nobel. Daţi-l copiilor să se joace cu el. E o jucărie”.

Nu există în lumea asta premiu comparabil cu premiul beatitudinii lăuntrice.

Dacă trupul piere, tinereţea se duce, banii se termină, totul dispare fără urmă, însă nectarul lăuntric e salvat, atunci totul e salvat. Cel care pierde lăuntricul, pierde totul. Cel care îşi salvează interiorul, salvează totul.

Dar de obicei atunci când un jainist se duce în vest, el se întoarce corupt. De ce? El era deja corupt – o floare de hârtie, falsă, fabricată prin condiţionare.

Înţelege diferenţa dintre cultură şi religie!

Religia e natura ta lăuntrică, iar cultura e învăţătura primită de la alţii.

Indiferent cu câtă grijă ţi-ar transmite cineva învăţătura, nimic învăţat de la alţii nu te va elibera, ci te va înrobi.

Aşa că atunci când spun că religia e răzvrătire, revoltă, vreau să spun că e răzvrătire împotriva tradiţiei, răzvrătire împotriva condiţionării, răzvrătire împotriva sclaviei spirituale.

Dar un om religios nu poate fi un anarhist.

Dacă un om religios e anarhist, atunci cine de aici va fi disciplinat?

Un om religios va deveni foarte disciplinat.

Dar disciplina lui va avea un parfum diferit. Ea curge în afară, dinspre interior. Nu e impusă de nimeni altcineva.

E spontană. E ca un izvor de energie lăuntrică care ţâşneşte la suprafaţă. E ca un râu care curge cu energia apei, fără să fie împins de nimeni.

Dar în cazul tău e ca şi cum cineva ţi-a legat o funie în jurul gâtului şi te târăşte, iar din spate cineva te loveşte cu biciul ca să te mişti.

Un om care trăieşte în cultură e târât cu forţa, târât împotriva voinţei sale.

Un om religios dansează. Chiar şi atunci când se duce spre moarte, el se duce dansând.

Tu eşti târât până şi în viaţă. Întotdeauna ai impresia că ratezi ceva de care alţii se bucură, că alţii au parte de toată distracţia.

Oamenii vin la mine spunând: „Suntem oameni simpli şi virtuoşi, cinstiţi. E atâta nedreptate în lume. Escrocii au parte de toate desfătările, hoţii şi infractorii au totul”.

Eu le spun:

„Însăşi ideea care apare în mintea voastră că ei au parte de desfătări arată că nu sunteţi simpli, nu sunteţi virtuoşi, nu sunteţi cinstiţi. Sunteţi exact ca ei, doar că mai puţin curajoşi.

Şi voi aţi vrea desfătările lor, dar pentru asta trebuie plătit preţul cuvenit, iar vouă vă e frică să plătiţi.

Şi voi sunteţi hoţi, dar ca să furi e nevoie de curaj, iar pe voi v-a părăsit curajul.

Şi voi aţi vrea să faceţi escrocherii şi să adunaţi grămezi de bani, dar există posibilitatea să fiţi prinşi cu escrocheriile, să fiţi arestaţi, iar asta e ceea ce vă opreşte.

Dacă aţi fi siguri că nimeni n-o să vă prindă, dacă nu v-ar fi teamă că aţi putea fi arestaţi, imediat aţi deveni hoţi.

Un om religios simte compasiune pentru aceia care înşală, căci simte că:

„Aceşti bieţi oameni nu au parte de beatitudinea ultimă. Ei nu au parte de experienţa mea”.

Un om religios nu-i invidiază pe nereligioşi, el simte compasiune.

Plânge înăuntrul lui pentru că aceşti bieţi oameni vor

pierde totul în timp ce adună câteva fărâme de aur şi de argint.

Se va isprăvi cu ei în vreme ce ei îşi clădesc casele lor din noroi, castelele lor de nisip.

Se rătăcesc în fleacuri, iar în tot acest timp e posibilă o experienţă a veşniciei.

Omul religios e plin de compasiune.

Nu se poate pune problema de gelozie, căci el are ceva mult mai vast. Iar din cauza acestei imensităţi există în viaţa lui o disciplină. Nu există disciplină mai mare decât disciplina aceasta.

Un om religios e rebel, dar nu nedisciplinat. Disciplina lui e a lui, proprie, e interioară. Disciplina lui e autodisciplină.

Iar ceea ce numiţi voi sistem organizat, ceea ce numiţi voi ordine – ce v-a oferit ordinea aceea?

Război, violenţă, viciu, ură, ostilitate. Ce v-a oferit ea?

Un poet spune:

„Un pământ arde pentru nori; iubirea se naşte ca să zvârcolească de durere.

Dacă un prieten îmi cere viaţa, nu e nicio problemă; mi-am dat viaţa chiar şi pentru duşmani.

Păcătoşii m-au salvat întotdeauna; pentru oamenii buni am păcătuit.

Ori de câte ori apăreau întrebări, toate măştile erau aşezate pe chipuri; viaţa mi-a fost dată ca un puzzle.

Întotdeauna las să încolţească în mine o mulţime de vise, pentru oraşul sterp, pentru locurile pustii.

În ce lume de tâlhari am venit?

Aici mâinile sunt retezate pentru brăţări.

Viaţa m-a silit într-atât încât mi-am vândut ochii ca să pot vedea”.

Ce e aici? Până şi ochii sunt vânduţi – în speranţa că într-o zi vei putea să-ţi contempli persoana iubită.

Sufletul e vândut – în speranţa că într-o zi te vei întâlni cu divinul. Ce ai obţinut aici? Unde e ordine aici?

Ce-ar putea fi mai anarhic decât asta?

Ură în toate direcţiile, ostilitate, concurenţă sufocantă, invidie, gelozie. Nimeni nu e prietenul nimănui, toţi sunt duşmani unii cu alţii.

Aici nu obţii nimic – ce anume numeşti tu ordine?

Ordinea e posibilă numai atunci când există bucurie în viaţă. Bucuria aduce o ordine. Ordinea vine ca o umbră a bucuriei.

Reţine, un om nefericit poate fi un anarhist.

Un om fericit nu poate crea dezordine – un om nefericit va fi anarhist. Cu ce s-a ales el în viaţă? Devine nerăbdător să strice şi să distrugă.

Cel care n-a obţinut nimic în viaţă va începe să spargă şi să distrugă de frustrare.

Cel care a primit de la viaţă, cel care e fericit – acela cum s-o distrugă?

Ordinea aceasta, faţada aceasta de ordine – n-o lua ca fiind ordine.

Ea reprezintă conspiraţia politicienilor. Iar aceia pe care îi consideri drept conducătorii tăi, aceia pe care îi consideri îndrumătorii tăi sunt tâlhari de drumul mare. Ei sunt exact cei care fură de la tine.

„Acum continuă-ţi drumul fără niciun alt sprijin.

Malurile au început să-şi vadă prea mult doar propriul interes.

Acum nici măcar să primeşti sprijin din partea malului râului nu mai pare un lucru bun.

Acum continuă-ţi drumul fără niciun alt sprijin.

Malurile au început să-şi vadă prea mult doar propriul interes.

Zidurile sub care stai fiindcă le crezi adăposturi se vor prăbuşi în orice clipă.

Cu siguranţă astăzi s-a întâmplat un miracol, dinspre ruine vin acorduri muzicale.

Nu e de mirare că limitele speranţelor au fost sfărâmate; săbiile sunt afară din teacă.

Ce se va întâmpla cu barca, nimeni nu ştie; pânzele conspiră cu furtuna.

…Ce se va întâmpla cu barca, nimeni nu ştie; pânzele

conspiră cu furtuna.

Mii de suspine neputincioase sunt îngropate aici; mormintele acestea nu sunt numai un morman de pietre”.

Aici, pânzele conspiră cu furtuna.

Aici, cei despre care credeţi că vă dau ajutor, vă exploatează.

Iar cei pe care îi consideraţi conducătorii voştri vă stau aşezaţi pe piept.

Aţi observat?

Când cineva se instalează la putere, începe să vorbească despre lege şi ordine.

Iar când pierde puterea, politicianul începe să vorbească despre revoluţie; simpla înlăturare a lui de la putere face să se pună problema revoltei.

Atunci nimic nu e cum trebuie, totul trebuie schimbat. Iar instalarea lui la putere face să se pună problema de lege şi ordine… Totul e bine, schimbarea e periculoasă. Acum e necesară disciplinarea.

Pretutindeni în lume a fost întotdeauna aşa.

Politicienii nu au decât dorinţa de putere, ei nu sunt interesaţi de ordine sau revoltă.

Da, atunci când nu e în mâinile lor ordinea, atunci când nu e în mâinile lor puterea, atunci spun că nimic nu merge; atunci e nevoie de o revoluţie; şi de îndată ce ajung la putere, nu mai e nevoie de revoluţie fiindcă revoluţia şi-a încheiat treaba.

Treaba ei a fost aceasta – să-l aducă pe el la putere. Treaba e încheiată.

Atunci oricine aduce vorba de revoluţie e un duşman.

Iar cei care vorbesc de revoluţie nu au nici ei nimic de-a face cu ea.

E uimitor să priveşti lucrul acesta – se întâmplă în fiecare zi şi totuşi omul nu îşi dă seama de el.

Toţi revoluţionarii devin contrarevoluţionari atunci ajung la putere.

Iar toţi politicienii înlăturaţi de la putere devin revoluţionari de îndată ce coboară din scaun.

Scaunul puterii are o magie deosebită!

Cât stai în el – ordine, fiindcă acum ordinea e în favoarea ta. După ce ai coborât din el – revoluţie; acum revoluţia e în favoarea ta.

O persoană religioasă nu are nimic de-a face cu ordinea, nimic de-a face cu revoluţia.

O persoană religioasă e preocupată de autodisciplină.

O persoană religioasă vrea să se trezească.

Cauţi de multă vreme cu ajutorai lucrurilor exterioare; dar n-a putut fi creată nicio ordine, nicio armonie.

Acum trezeşte-te!

Caută pe cont propriu. Fii o lumină pentru tine însuţi.

Ai călătorit departe cu ajutorul lămpilor exterioare şi te-ai rătăcit – n-ai făcut niciodată decât să te rătăceşti, ai căzut în gropi şi în dărâmături, te-ai rănit.

Aprinde-ţi lampa ta proprie şi mergi pe cont propriu.

Nimeni în afară de tine nu-ţi poate da ordine.

Creează-ţi propria ta ordine. Fă astfel ca viaţa ta să fie umplută cu disciplină dinspre interior.

Hari OM Tat Sat!

CAPITOLUL 5 – CERUL INTERIOR

„Aṣṭāvakra a zis: O, fiule, vreme îndelungată ai fost pradă robiei de a te percepe ca fiind corpul. Taie această robie cu sabia cunoaşterii că „eu sunt conştiinţă" şi fii fericit.

Eşti singur, lipsit de acţiune, autoiluminat şi inocent. Robia ta e aceasta: că practici samādhi.

Tu străbaţi acest univers, eşti firul care trece prin el. Eşti conştiinţă pură din fire, nu gândi mărginit.

Eşti fără de aşteptări, neschimbător, autonom, sălaşul seninătăţii, cu o inteligenţă nemărginită şi netulburat. Astfel, ai încredere numai în conştiinţă.

Cunoaşte ca fiind fals tot ceea ce are formă şi cunoaşte ceea ce e fără de formă ca fiind neschimbător şi nepieritor.

După această înţelegere adevărată nu te mai naşti din nou în lume. Tot aşa cum o oglindă există în

imaginea reflectată în ea şi există şi separat de reflecţie, Dumnezeu e înăuntrul şi în afara acestui corp.

Tot aşa cum cerul atotpătrunzător e acelaşi înăuntrul şi în afara unui vas, brahman cel etern şi nepieritor e acelaşi în toate”.

Prima sutra:

„Aṣṭāvakra a zis: O, fiule, vreme îndelungată ai fost pradă robiei de a te percepe ca fiind corpul. Taie această robie cu sabia cunoaşterii că „eu sunt conştiinţă” şi fii fericit”.

În viziunea lui Aṣṭāvakra – iar aceasta e cea mai pură viziune, viziunea absolută – robia nu e altceva decât o credinţă, robia nu e reală.

În viaţa lui Ramakrishna a existat un episod…

Toată viaţa lui o venerase pe Mama Kali, dar la sfârşit a început să simtă:

„E dualitate; experienţa unităţii încă nu mi-a apărut. E fermecător, încântător, dar cei doi rămân doi”.

Cineva iubeşte o femeie, altcineva iubeşte banii, altcineva iubeşte politica; el o iubea pe Kali – dar iubirea era încă împărţită în două.

Nondualitatea absolută încă nu apăruse, iar el suferea. A început să caute un nondualist, un vedantist – un om care să vină şi să-i arate calea.

Un paramahansa pe nume Totapuri era în trecere pe-acolo.

Ramakrishna l-a invitat să facă un popas la el şi l-a rugat: „Ajută-mă să ajung la uniunea cu divinul”.

Totapuri i-a spus: „Ce mare greutate e? Crezi că sunt doi şi-atunci sunt doi. Renunţă la credinţa asta!”

Ramakrishna i-a răspuns:

„Dar să renunţ la credinţa aceasta e foarte dificil – am trăit cu ea toată viaţa mea. Când închid ochii, imaginea lui Kali mă aşteaptă acolo. Mă cufund în nectarul acela. Uit că trebuie să devin unul; de îndată ce închid ochii, sunt doi. Când încerc să meditez, apare dualitatea. Ajută-mă să ies din asta!”

Totapuri i-a zis: „Încearcă asta: când imaginea lui Kali e în faţa ta, ia o sabie şi taie-o în două”.

Ramakrishna i-a zis: „Unde găsesc eu o sabie?”

Ceea ce i-a răspuns Totapuri e acelaşi lucru cu ceea ce spune Aṣṭāvakra în sutra aceasta.

Totapuri i-a zis:

„De unde ai adus imaginea aceasta a lui Kali? Din acelaşi loc adu o sabie. Şi ea e tot imaginară. Şi ea e o brodare a imaginaţiei tale. Alimentând-o toată viaţa, proiectând-o în continuu toată viaţa, ea a ajuns să se cristalizeze. E doar imaginaţie”.

Nu toată lumea o vede pe Kali atunci când închide ochii…

După ani de efort, un creştin închide ochii şi îi apare Christos.

Un devot al lui Krishna închide ochii şi îi apare Krishna.

Un iubitor al lui Buddha închide ochii şi îi apare Buddha.

Un iubitor al lui Mahāvīra închide ochii şi îi apare Mahāvīra.

Christos nu îi apare unui jainist, Mahāvīra nu-i apare unui creştin: numai imaginea pe care o proiectezi îţi va apărea.

Efortul lui Ramakrishna era legat de Kali, iar imaginea a devenit aproape solidă.

Ea a devenit atât de reală ca urmare a repetiţiei constante, ca urmare a permanentei sale reamintiri, încât părea că în faţa lui chiar se afla Kali. În realitate nu se afla nimeni acolo.

Conştiinţa e singură. Nu există un al doilea, un altul.

„Închide ochii”, i-a zis Totapuri, „ridică sabia şi loveşte”.

Ramakrishna a închis ochii, dar de îndată ce i-a închis l-a părăsit curajul. Să ridice sabia şi s-o lovească pe Kali…?

Devotul trebuie să ridice sabia şi să-l lovească pe Dumnezeu! Era prea dur.

Să renunţi la lume e foarte uşor. Ce lucru de pe lume merită să te agăţi de el?

Dar când ai statornicit o imagine adânc în mintea ta, când ai creat poezie în minte, când visul minţii a devenit manifest, atunci e foarte dificil să renunţi la el. Lumea e ca un coşmar.

Dar un vis al devoţiunii, un vis al simţirii nu e un coşmar, ci e un vis fermecător. Cum să renunţi la el? Cum să-l sfărâmi?

Din ochi începeau să-i curgă lacrimi şi intra în extaz… corpul lui începea să tremure. Dar nu ridica sabia – uita cu totul de asta.

În cele din urmă, Totapuri i-a zis:

„Am pierdut multe zile aici. N-are niciun rost. Ori o faci, ori plec. Nu-mi mai irosi timpul. Ajunge cu prostia asta; acum!”

În ziua aceea Totapuri a adus cu el o bucată de sticlă şi a zis:

„Când începi să fii absorbit de încântare, eu am să te tai pe frunte cu bucata asta de geam. Când te tai pe frunte, adună-ţi curajul, ridică sabia şi tai-o pe Kali în două. Asta e ultima şansă, nu mai rămân aici”.

Ameninţarea lui Totapuri că pleacă… e dificil să găseşti un asemenea maestru. Totapuri trebuie să fi fost un om precum Aṣṭāvakra.

Ramakrishna a închis ochii şi i-a apărut imaginea lui Kali.

Era cât pe ce să cadă în beatitudine – începeau să-i curgă lacrimi din ochi, era copleşit, bucuria punea stăpânire pe el – era cât pe ce să intre în extaz când Totapuri i-a luat în mâini fruntea şi a făcut o tăietură de sus până jos în dreptul celui de-al treilea ochi, cu bucata de sticlă. Sângele a început să şiroiască din tăietură, iar de data aceasta Ramakrishna a găsit curajul necesar. A ridicat sabia şi a tăiat-o pe Kali în două. Când Kali a căzut în două bucăţi, el a devenit nondual. Valul s-a dizolvat în ocean, râul a căzut în ocean.

Se spune că a stat cufundat în tăcerea aceasta

supremă timp de şase zile.

Nu-i era nici foame, nici sete – nu mai era conştient de exterior. Uitase de tot.

Iar când a deschis ochii după şase zile, primul lucru pe care l-a spus a fost. „A căzut ultima barieră!”

Prima sutra spune: *‚O, fiule, vreme îndelungată ai fost pradă robiei de a te percepe ca fiind corpul.*

Ai început să crezi că robia aceasta e fiinţa ta. „Eu sunt corpul, eu sunt corpul, eu sunt corpul!” – ai repetat asta, viaţă după viaţă.

Ca urmare a repetiţiei acesteia noi am devenit corpul. Dar noi nu suntem corpul.

La mijloc este percepţia noastră greşită, obiceiul nostru. E o autohipnoză, iar noi am ajuns să credem în ea atât de profund încât am devenit corpul.

Mai există un episod în viaţa lui Ramakrishna…

El a efectuat sadhanele, practicile spirituale ale tuturor religiilor. E singura persoană din istoria omenirii care a încercat să ajungă la adevăr pe căile tuturor religiilor.

De obicei un om ajunge pe o singură cale. Când ai ajuns în vârful muntelui, cine-şi mai bate capul cu alte căi? Mai urci după aceea şi pe celelalte poteci? Cui îi pasă de ele? Ai ajuns. Ai venit pe o potecă şi cu asta, basta; ce rost are să mergi pe toate celelalte? Dar Ramakrishna a ajuns la vârful muntelui iar şi iar, apoi a coborât. A urcat pe o a doua cărare, apoi pe o a treia.

E prima persoană care a practicat sadhanele tuturor religiilor şi a ajuns la acelaşi pisc prin intermediul lor.

Mulţi au vorbit despre sinteză – Ramakrishna e primul care a creat o ştiinţă a sintezei. Mulţi oameni au spus că toate religiile sunt adevărate, dar n-a fost decât simplă vorbărie.

Ramakrishna a transformat-o în realitate. El i-a dat forţa experienţei, a demonstrat-o cu viaţa sa.

Când practica sadhana islamică, el a devenit un adevărat fachir mahomedan. A uitat de Rama şi a început să incanteze: „Allahoo… Allahoo”.

A început să asculte versetele Coranului şi trăia chiar pe treptele moscheii. Dacă se apropia de un templu, nici măcar nu-şi ridica ochii, cu atât mai puţin să se încline salutând. Uitase de Kali.

În Bengal există o sectă, Sakhi.

Când Ramakrishna practica sadhana sectei Sakhi…

Membrii acestei secte cred că singur Dumnezeu e bărbat, toţi ceilalţi sunt femei – Krishna e Dumnezeu, oricine altcineva e sakhi a sa, prietena sa – aşa că în tradiţia Sakhi bărbaţii se consideră a fi tot femei.

Dar ceea ce s-a întâmplat în viaţa lui Ramakrishna nu se mai întâmplase vreodată în viaţa niciunui adept al tradiţiei Sakhi.

Un bărbat poate să creadă la suprafaţă că e femeie, dar el rămâne bărbat, înăuntrul lui el ştie că e bărbat.

Membrii sectei Sakhi iau un idol reprezentându-l pe Krishna cu ei în pat – acela e soţul lor. Dar în ce măsură schimbă asta ceva?

Însă când Ramakrishna a practicat sadhana aceasta s-a petrecut ceva nemaiîntâlnit – şi oamenii de ştiinţă vor fi surprinşi că s-a putut întâmpla un astfel de lucru…

El a practicat sadhana sectei Sakhi timp de şase luni, iar după trei luni sânii au început să i se umfle, vocea i s-a schimbat, a început să meargă ca o femeie, iar vocea i-a devenit suavă ca cea a unei femei.

Îi creşteau sânii, deveneau sâni de femeie; structura masculină a corpului său începea să se schimbe.

Toate aceste schimbări sunt posibile, fiindcă bărbatul are şi el sâni, chiar dacă nedezvoltaţi – cei ai femeilor sunt dezvoltaţi. Aşa că e posibil ca nişte sâni nedezvoltaţi să se dezvolte; sămânţa există. Până aici nimic spectaculos. Sânii multor bărbaţi se măresc – nu e o surpriză aşa de mare. Dar când se împlineau aproape şase luni de când începuse practica, a început să aibă menstruaţie. Acesta era un miracol! Să ai menstruaţie e absolut contrar ştiinţei corpului. Aceasta nu se mai întâmplase niciodată niciunui bărbat.

Ce s-a întâmplat în aceste şase luni? Credinţa că

„sunt femeie” – ideea aceasta a devenit atât de puternică, sentimentul acesta a avut un ecou atât de puternic în fiinţa lui, în fiecare por… în fiecare celulă a corpului a răsunat; „Sunt femeie”. N-a mai rămas nicio urmă de sentiment contrar, a uitat cu totul că era bărbat; atunci s-a întâmplat.

Aṣṭāvakra spune că nu suntem corp; doar am crezut noi că suntem şi astfel am devenit corpuri. Am devenit tot ceea ce am crezut despre noi. Lumea e credinţa noastră. Iar în momentul în care renunţăm la credinţe, ne putem transforma imediat. Iar ca să renunţi la credinţă nu e nevoie să schimbi nimic real, trebuie doar să renunţi la o idee.

Dacă am fi cu adevărat corpul, transformarea ar fi foarte dificilă. Noi nu suntem cu adevărat corpul. În realitate suntem ascunşi înăuntrul corpului, în chip de conştiinţă – martorul, observatorul.

O, fiule, vreme îndelungată ai fost pradă robiei de a te percepe ca fiind corpul. Taie această robie cu sabia cunoaşterii că „eu sunt conştiinţă” şi fii fericit.

Ridică sabia conştienţei. „Eu sunt conştiinţă” – ridică sabia aceasta a înţelegerii, retează ideea că „eu sunt corpul” şi eşti fericit.

Toată suferinţa e la nivel de corp.

Naşterea, boala, bătrâneţea, moartea – toate sunt ale corpului, iar când există identificare cu corpul, există identificare cu toate durerile corpului.

Când corpul e extenuat, noi gândim: „Sunt extenuat”.

Când corpul e bolnav, noi gândim: „Sunt bolnav”.

Când corpul se apropie de moarte, noi ne înspăimântăm că vom muri. Credinţe… numai credinţe.

Am auzit că într-o noapte, Mulla Nasruddin şi soţia lui stăteau lungiţi în pat…

Nu aveau copii, iar soţia de-abia aştepta să aibă un copil.

Pe când erau cât pe ce să aţipească, soţia i-a zis: „Ia ascultă, dacă vom avea un copil, unde o să-l culcăm? Că n-avem decât un pat”.

Aşa că Mulla s-a dat puţin mai către marginea

patului, zicând: „O să-l punem chiar aici, între noi”.

Iar soţia a zis: „Iar dacă o să avem şi un al doilea?”

Mulla s-a dat şi mai încolo, zicând: „Putem să-l punem şi pe el aici”.

Ce zgârcit!

Soţia a zis: „Iar dacă mai vine şi un al treilea?”

Mulla s-a dat şi mai încolo şi tocmai când să spună: „Îl punem şi pe el aici”, a căzut din pat cu o bufnitură şi şi-a rupt piciorul.

S-au strâns vecinii din cauza gălăgiei – Mulla ţipa cât îl ţinea gura – şi l-au întrebat: „Ce s-a întâmplat?”

El le-a zis: „Copilul ăsta – care nu s-a născut încă – mi-a rupt piciorul. Iar dacă un copil care nu există poate să-mi pricinuiască aşa un necaz, ce să mai spunem de unul real! Îmi pare rău, dar nu vreau copii. Experienţa asta mi-a fost de-ajuns!”

Uneori… nu, nu uneori, ci de obicei trăim aşa – crezând.

Ne urmăm credinţa, iar când ne urmăm credinţa au loc consecinţe reale, chiar dacă credinţa era falsă.

Nu exista niciun copil, dar s-a rupt un picior real. Efectul a ceea ce e fals poate fi adevărat. Dacă ceea ce e fals e crezut suficient de mult, consecinţele sale chiar vor avea loc.

Psihologii spun că multe dintre diferitele experienţe ale lumii noastre sunt mai mult credinţă decât realitate.

Un psiholog făcea experimente la Harvard University, într-unul dintre ele, el a sigilat o sticlă mare, a ambalat-o cu grijă şi a adus-o în sala de curs. Erau acolo cincizeci de studenţi.

A pus sticla pe masă şi le-a zis studenţilor: „În sticla asta e amoniac. Vreau să fac un experiment prin care să aflu de cât timp e nevoie pentru ca mirosul acestui gaz să se răspândească după ce îi scot dopul. Deci când ajunge la voi mirosul, ridicaţi mâna. De îndată ce detectaţi mirosul, ridicaţi mâna. Vreau să aflu de câte secunde e nevoie ca să ajungă la ultimul rând”.

Studenţii stăteau atenţi. El a deschis sticla. Imediat

după ce a deschis-o, şi-a şi pus o batistă la nas – amoniac!

S-a dat în lături. Nu trecuseră nici două secunde că cineva din primul rând a şi ridicat mâna, apoi încă cineva, apoi o a treia persoană. Apoi în rândul al doilea s-a ridicat o mână, apoi în rândul al treilea. În cincisprezece secunde gazul ajunsese în toată clasa – şi nu era nici urmă de amoniac în sticlă!

Sticla era goală.

O idee – şi consecinţele au apărut. Ei au crezut, aşa că s-a întâmplat. Când le-a spus că nu era niciun amoniac, studenţii au zis: „Că era sau nu, nouă ne-a mirosit”. Mirosul a fost proiectat. A fost ca şi cum mirosul ar fi venit din interiorul lor – în afară nu era nimic. Ei au crezut, aşa că le-a venit mirosul.

Am auzit că un bărbat era bolnav în spital şi o asistentă i-a adus suc de portocale. Chiar înainte să-i aducă ea sucul, o altă asistentă îi adusese o sticlă în care să pună o mostră de urină, pentru examinare.

Omului îi plăcea să facă glume, aşa că a turnat sucul de portocale în sticlă şi a pus-o deoparte.

Când a venit asistenta să ia sticla, a fost uimită să vadă că avea o culoare atât de ciudată.

Bărbatul i-a zis: „Şi tu eşti surprinsă – are o culoare destul de neobişnuită. O s-o mai trec o dată prin corp şi astfel i se va remedia culoarea” – şi a ridicat sticla la gură şi a băut conţinutul.

Se spune că asistenta a leşinat şi a căzut la pământ: ea a crezut că bărbatul bea urina.

Iar el zisese: „... O s-o mai trec o dată prin corp, iar culoarea i se va regla, va reveni la normal”.

Ce fel de om e acesta? Dar nu era decât suc de portocale. Dacă ar fi ştiut ea că era suc de portocale, n-ar fi leşinat. Dar căderea ei în inconştienţă a fost reală, chiar dacă a fost cauzată de o credinţă.

În viaţă găseşti în jurul tău mii de astfel de incidente în care o credinţă a provocat ceva, o credinţă a devenit realitate.

„Sunt corpul” – am crezut asta timp de multe vieţi şi

crezând lucrul acesta, am devenit corpul.

Crezând lucrul acesta am devenit mici. Crezând lucrul acesta am devenit limitaţi.

Premisa fundamentală a lui Aṣṭāvakra e că aceasta este autohipnoză.

Nu ai devenit corpul, nu poţi deveni corpul. Nu e chip să se întâmple aşa ceva – cum ai putea deveni ceea ce nu eşti?

Ceea ce eşti, eşti chiar acum, în momentul de faţă; tot ce ai de făcut este să retezi credinţele false.

Taie această robie cu sabia cunoaşterii că „eu sunt conştiinţă” şi fii fericit.

Chiar acum trezeşte-te în bucurie… fiindcă toate nefericirile noastre sunt paraziţi ai credinţei că suntem corpul.

Şi Buddha moare, dar el nu suferă la moarte.

Ramakrishna moare, dar nu suferă la moarte.

Ramana Maharishi moare, dar nu suferă la moarte.

Când a murit Rămână, el avea cancer.

Doctorii erau foarte surprinşi: era o boală foarte dificilă şi provoca multă suferinţă, dar Rămână a rămas acelaşi ca întotdeauna, ca şi cum boala n-ar fi contat deloc. Ea nu schimba nimic.

Doctorii erau nedumeriţi. Era cu neputinţă; cum se putea întâmpla aşa ceva?

Moartea bătea la uşă, iar omul era relaxat, neşovăielnic.

Tulburarea doctorilor e de înţeles: atât de mare suferinţă, dar omul era calm, neclintit. E de înţeles tulburarea lor, raţionamentul lor, deoarece corpul pare să fie totul.

Când cineva ştie că „eu nu sunt corpul… moartea vine, dar ea e moartea corpului. Şi durerea apare, dar şi ea îi apare tot corpului…”

S-a manifestat o conştiinţă nouă, care stă deoparte şi se uită. Iar distanţa aceasta dintre corp şi conştiinţă e ca distanţa dintre cer şi pământ. Nu există distanţă mai mare decât aceasta. În lumea ta interioară, lucrurile cele mai

îndepărtate din existenţă se întâlnesc. Tu eşti orizontul unde pământul se întâlneşte cu cerul.

„Ceea ce se naşte, rămâne, creşte, se schimbă.

Se deteriorează şi piere: tu nu eşti acel ceva”.

Acela care observă toate acestea…

Ţi-ai văzut copilăria şi ţi-ai văzut-o şi plecând: dacă tu ai fi fost copilăria ta, atunci cine şi-ar fi putut aminti acum că a existat o copilărie?

Ai fi dispărut împreună cu copilăria.

Ţi-ai văzut tinereţea: ai văzut-o venind, ai văzut-o plecând.

Dacă ai fi fost tinereţea ta, atunci cine e acela care îşi aminteşte acum? Ai fi plecat odată cu ea.

Ţi-ai privit tinereţea venind, ai privit-o plecând – e evident că eşti altceva decât tinereţea aceasta.

E un lucru atât de simplu, un lucru atât de limpede.

Ai văzut apărând suferinţa, durerea, ai văzut norii durerii adunându-se în jurul tău – şi ai văzut suferinţa plecând.

Ai văzut nefericirea, ai văzut fericirea.

Un ghimpe ţi-a străpuns pielea, ai observat durerea. Ghimpele a fost scos şi acum nu mai există durere.

Ai văzut asta – eşti văzătorul. Tu stai dincolo. Nu poţi fi atins, nicio întâmplare nu te poate atinge. Eşti un lotus plutind pe apă.

„Eşti singur, lipsit de acţiune, autoiluminat şi inocent. Robia ta e aceasta: că practici samādhi”.

Aceasta este o afirmaţie uluitoare, revoluţionară.

E imposibil să găseşti o afirmaţie atât de revoluţionară în orice scriptură din lume. Când o înţelegi pe deplin, simţi o gratitudine profundă.

Patañjali a spus: „Yoga este încetarea proiecţiilor minţii, chitta-vritti”.

În yoga e o idee acceptată aceea că până când mintea ta nu încetează să mai proiecteze, tu nu te poţi cunoaşte pe tine însuţi. Când toate proiecţiile mentale s-au potolit, atunci te poţi cunoaşte.

Aṣṭāvakra vorbeşte împotriva sutrei lui Patañjali.

Aṣṭāvakra spune:

Eşti singur, lipsit de acţiune, autoiluminat şi inocent. Robia ta e aceasta: că practici samādhi.

Samādhi nu poate fi practicat, pentru samādhi nu se pot face pregătiri, pentru că samādhi e natura ta.

Proiecţiile mentale sunt stări inferioare. A încerca să le opreşti e ca şi cum ai intra într-o casă întunecată şi ai încerca să lupţi cu întunericul.

Înţelege lucrul acesta.

Adu-ţi săbiile, suliţele, măciucile şi luptă cu întunericul; cheamă soldaţi, oameni robuşti şi începe să scoţi întunericul afară.: D Ai să ieşi vreodată învingător?

Ca definiţie e corect: absenţa întunericului e lumină. Dar înţelege definiţia aceasta. E adevărat că absenţa întunericului e lumină.

E adevărat că încetarea proiecţiilor mentale e yoga, dar n-o lua în sensul celălalt.

Absenţa întunericului e lumină, dar nu căuta să încerci să te descotoroseşti de întuneric.

În realitate lucrurile stau exact invers: prezenţa luminii e absenţa întunericului. Aprinde o lampă şi întunericul va dispărea de la sine. Întunericul nu există – întunericul e doar o absenţă.

Patañjali spune să pui capăt proiecţiilor minţii şi astfel îţi vei cunoaşte fiinţa.

Aṣṭāvakra spune să-ţi cunoşti fiinţa, iar proiecţiile minţii vor înceta.

Fără să-ţi cunoşti fiinţa, proiecţiile nu pot înceta.

Proiecţiile mentale răsar din cauză că fiinţa nu e cunoscută.

Dacă crezi că eşti corpul, răsar dorinţe ale corpului.

Dacă crezi că eşti mintea, răsar dorinţe ale minţii.

Dorinţele oricărui lucru cu care te identifici vor arunca o umbră asupra ta, se vor reflecta în tine.

Tot ceea ce e lângă tine te afectează.

E ca şi cum ai pune o piatră colorată lângă un cristal: culorile pietrei vor străluci în cristal.

Pune-l lângă o piatră roşie şi cristalul va părea roşu.

Pune-l lângă o piatră albastră şi va părea albastru.

E din cauza apropierii. Cristalul nu devine albastru, el doar pare astfel.

Întunericul doar pare că e, el nu este. Inexistenţa luminii se numeşte întuneric. Întunericul nu are o realitate a lui, nu are o existenţă a lui. Nu începe să lupţi cu întunericul.

Yoga şi viziunea lui Aṣṭāvakra sunt opuse.

De aceea spun, dacă vreţi să-l înţelegeţi pe Aṣṭāvakra, ar trebui să încercaţi să-l înţelegeţi pe Krishnamurti[1] – Krishnamurti e o versiune modernă a lui Aṣṭāvakra.

Ceea ce spune Krishnamurti într-un limbaj modern, în limbajul zilelor noastre, reprezintă esenţa mesajului lui Aṣṭāvakra.

Adepţii lui Krishnamurti au impresia că el spune ceva nou. Nu e nimic nou de spus, tot ceea ce se poate spune a fost deja spus. Toate aspectele pe care le poate avea viaţa au fost explorate undeva. Căutarea omului datează din timpuri imemoriale. Nu e nimic nou de spus sub soare; numai limbajul se schimbă, ambalajul se schimbă, hainele se schimbă.

Ideile noi se schimbă în funcţie de vremuri, dar ceea ce spune Krishnamurti e exact asta.

Limbajul lui Aṣṭāvakra e foarte vechi, limbajul lui Krishnamurti e foarte modern. Dar cei care pot înţelege puţin vor vedea că cei doi spun acelaşi lucru.

Krishnamurti spune că nu e nevoie de yoga, că nu e

---

1 Dacă doreşti să-l asculţi pe Krishnamurti tradus în romană, o poţi face intrând pe acest profil, pe https://vimeo.com/user5181710. Toate traducerile îi aparţin în întregime lui Matt (aka www.antiiluzii.blogspot.com/), un Maestru roman care a deschis în România, prin blogul său, calea către informaţia neştiută, ascunsă, ocultată. Matt e un deschizător de drumuri. Un frumos care a făcut-o pentru că aşa a simţit. Şi atât.]

nevoie de meditaţie, că nu e nevoie de mantre şi de ascetism.

Toate acestea sunt practici. Practica trebuie efectuată în cazul lucrurilor care nu reprezintă natura noastră.

Ce practică poate fi efectuată ca să ne găsim propria natură interioară? Renunţă la toate practicile, priveşte în tine şi natura ta va deveni manifestă.

Eşti singur, lipsit de acţiune, autoiluminat şi inocent.

Uită-te la declaraţia aceasta!

Aṣṭāvakra spune că eşti inocent. Nici măcar să nu te gândeşti că eşti păcătos.

Lasă-i pe sadhuşi şi pe preoţi să spună de mii de ori că eşti păcătos, că trebuie să te cureţi de păcate, să te căieşti, că ai acumulat karma negativă de care trebuie să te eliberezi.

Reţine sutra lui Aṣṭāvakra: *„eşti dincolo de acţiune, cum ai putea să faci tu ceva?”*

Aṣṭāvakra spune că sunt şase valuri ale vieţii.

Aceste şase valuri sunt foamea şi setea, tristeţea şi bucuria, naşterea şi moartea.

Foamea şi setea sunt valuri ale corpului.

Dacă nu există corp, nu există nici foame sau sete. Acestea sunt nevoi ale corpului.

Când corpul e sănătos, foamea e mai mare.

Când corpul e bolnav, foamea scade.

Dacă corpul stă la soare, setea creşte deoarece se evaporă transpiraţia.

Setea e mai mare atunci când afară e cald şi mai mică atunci când e frig. Acestea sunt nevoi ale corpului, sunt valuri ale corpului.

Foamea şi setea sunt ale corpului.

Tristeţea şi fericirea sunt ale minţii.

Când cineva te părăseşte apare nefericirea din cauză că mintea se agaţă, formează ataşamente.

Când întâlneşti pe cineva, o persoană iubită, apare fericirea.

Când persoana iubită pleacă – nefericire.

Când întâlneşti o persoană neplăcută – nefericire; când persoana neplăcută pleacă – fericire.

Acesta e jocul minţii, jocul afecţiunii şi al dezgustului, jocul atracţiei şi repulsiei.

Înăuntrul celui în care mintea a încetat să mai existe nu există tristeţe, nu există fericire.

Acestea sunt valuri ale minţii.

Iar naşterea – moartea… naşterea şi moartea sunt valuri ale energiei vieţii.

La naştere începe respiraţia; la moarte respiraţia încetează.

De îndată ce un copil se naşte, doctorul urmăreşte ca el să respire, să înceapă să plângă – să plângă, căci ca să plângă el va trebui să respire.

În spasmele plânsului, pasajele respiraţiei se deschid.

În spasmele plânsului încep să funcţioneze plămânii ce fuseseră închişi. Dacă în câteva secunde copilul nu începe să plângă, doctorul îl va atârna cu capul în jos şi-i va trage o palmă la fund, forţând respiraţia să înceapă.

Respiraţia înseamnă naştere.

Respiraţia înseamnă procesul vieţii.

Când un om moare, respiraţia a încetat, procesul vieţii s-a oprit. Şi lucrurile continuă astfel, clipă de clipă.

Când respiraţia intră, viaţa intră.

Când respiraţia iese, viaţa iese.

Naşterea şi moartea se întâmplă în fiecare secundă.

Fiecare inspiraţie înseamnă viaţă. Fiecare expiraţie înseamnă moarte. Aşadar viaţa şi moartea se întâmplă în fiecare moment.

Acestea sunt valuri ale energiei vieţii.

Aṣṭāvakra spune că acestea sunt cele şase valuri şi că tu eşti dincolo de ele, tu eşti cel care observă toate astea.

Buddha şi-a bazat întregul său sistem de meditaţie pe respiraţie.

El a spus că o singură tehnică e suficientă: continuă să-ţi priveşti respiraţia când intră şi când iese.

Ce se va întâmpla dacă îţi priveşti respiraţia intrând şi ieşind?

Treptat, când vezi că expiraţia s-a dus şi că inspiraţia încă n-a sosit, vei găsi o pauză scurtă în care respiraţia e oprită, în care ea nici nu iese, nici nu intră.

Între fiecare dintre cele două jumătăţi ale respiraţiei există o pauză de-o clipă în care respiraţia nu curge, nu se mişcă.

Iese, se opreşte o clipă, apoi intră. Intră, se opreşte o clipă, apoi iese.

Vei începe să vezi o pauză. În chiar această pauză vei descoperi că eşti: această intrare şi ieşire a respiraţiei e jocul energiei vieţii.

Iar dacă devii capabil să priveşti venirea şi plecarea respiraţiei, atunci văzătorul e separat de respiraţie, e altul decât respiraţia.

Corpul nostru e circumferinţa de la exterior, mintea e un cerc înăuntrul ei, iar viaţa e un cerc încă şi mai adânc înăuntru.

Corpul poate să fie schilodit, afectat, distrus, iar omul continuă să trăiască.

Dar fără respiraţie omul nu va trăi.

Mintea poate fi scindată, nebună, nefuncţională, iar omul continuă să trăiască.

Dar fără respiraţie omul nu va trăi.

Vatămă întregul creier al unui om şi el tot va trăi mai departe – zăcând în comă, dar încă viu. Membrele pot să-i fie retezate astfel încât numai respiraţia să rămână, iar omul va continua să trăiască.

Dacă respiraţia se opreşte, chiar dacă tot restul e în ordine, omul va muri.

Acestea sunt cele şase valuri, iar observatorul e dincolo de acestea şase.

Eşti singur… Nimeni nu te însoţeşte.

Corpul nu te însoţeşte, respiraţia nu te însoţeşte, gândurile nu te însoţesc. Eşti singur…

Nu există însoţitor în interior – ce să mai vorbim despre exterior!

Soţ, soţie, familie, prieteni, iubiţi: nimeni nu-ţi e însoţitor.

Nu există nimeni care să fie aproape de tine, nimeni înrudit cu tine. A fi aproape nu e decât un fenomen exterior.

Din interior nu se poate forma nicio uniune cu nimeni.

Eşti singur, lipsit de acţiune… Nici măcar nu pune problema karmelor tale, acţiunilor tale.

Dacă l-ai întreba pe Aṣṭāvakra:

„Spui că omul se poate elibera chiar acum; atunci ce se întâmplă cu roadele acţiunilor noastre trecute? Ce se întâmplă cu păcatele săvârşite de-a lungul atâtor vieţi? Cum se poate omul elibera de ele?”

Aṣṭāvakra îşi va răspunde:

„Nu le-ai săvârşit niciodată.

De foame, corpul a făcut una-alta.

Din impulsul energiei sale vitale, viaţa a făcut una-alta.

Din nevoile sale specifice, mintea a făcut una-alta.

Tu n-ai făcut niciodată nimic. Tu eşti pururi separat, în nonacţiune.

Acţiunea a avut loc prin intermediul tău; tu eşti observatorul tuturor acţiunilor. Eliberarea e posibilă chiar acum”.

Chibzuieşte puţin: dacă ar trebui să distrugem toată reţeaua de acţiuni din trecut, nu ne-am putea elibera niciodată. E imposibil.

Am înfăptuit atâtea într-un timp infinit – încearcă numai să estimezi cam cât de multe.

Dacă trebuie să fim eliberaţi de toate aceste acţiuni, atunci eliberarea va dura un timp infinit, iar pe parcursul acestui timp infinit nu vei sta în nemişcare, tot vei mai face câte ceva, aşadar karmele se vor acumula iarăşi.

Lanţul acesta va fi nesfârşit. Lanţul acesta nu se va termina niciodată, nu va ajunge niciodată la o încheiere.

Aṣṭāvakra spune că dacă pentru a fi liber trebuie să te eliberezi de urmele lăsate de acţiunile din trecut, atunci eliberarea nu poate avea loc niciodată.

Dar eliberarea are loc. Nu te poţi elibera – eşti liber.

Existenţa stării eliberate e dovada faptului că fiinţa n-a săvârşit niciodată niciun act.

Nu eşti păcătos, nu eşti sfânt; nu eşti virtuos, nu eşti nevirtuos.

Nu există niciun iad nicăieri, nu există rai.

N-ai făcut niciodată nimic; doar ai văzut vise, doar ai crezut că acţionai tu.

Tu dormeai înăuntru – corpul acţiona. Corpurile acelea care au făcut acele lucruri s-au dus de multă vreme: cum ar putea să-ţi aparţină ţie rodul acţiunilor lor? Tu dormeai înăuntru – mintea acţiona.

Mintea care acţiona dispare clipă de clipă.

Am auzit că un fost maharajah a văzut că era mizerie în salon.

L-a certat pe slujitorul său, Jhanku, zicându-i: „Sunt pânze de păianjen peste tot în salon. Ce-ai făcut toată ziua?”

Jhanku i-a spus: „Maiestatea ta, pânzele alea trebuie să fi fost făcute de vreun păianjen; eu unul am moţăit în camera mea”.

Tu ai moţăit înăuntru, vreun păianjen trebuie să fi făcut pânzele alea!

Corpul a ţesut pânze, mintea a ţesut pânze, energia vieţii a ţesut pânze – tu dormeai.

Trezeşte-te!

Trezindu-te vei descoperi că tu n-ai făcut niciodată nimic. Chiar dacă ai fi vrut să faci ceva, n-ai fi putut.

Natura ta e inacţiunea. Nonfacerea e starea ta naturală.

Eşti singur, lipsit de acţiune, autoiluminat şi inocent.

Ai auzit proclamaţia aceasta?

Eşti inocent!

Aruncă cât colo ce te-au învăţat panditii şi preoţii!

Eşti inocent!

Învăţătura lor a fost foarte nocivă, te-au făcut păcătos.

Te-au învăţat într-o mie de feluri că eşti rău… te-au umplut de umilinţă şi de vină. Eşti inocent, nu ai săvârşit

niciun rău.

Robia ta e aceasta: că practici samādhi. Priveşte această afirmaţie revoluţionară!

Robia ta e aceasta: că practici samādhi – faci eforturi pentru ca samādhi să dea roade, pentru ca meditaţia să înflorească, pentru ca eliberarea să se producă: practici rituri, ritualuri…

Robia ta e aceasta: că practici samādhi. Aceasta este robia ta. Ridică sabia conştienţei şi despic-o!

Acum acestea două îţi vor deveni limpezi: calea urmată de yoga şi calea conştienţei sunt complet diferite.

Numele din vechime dat căii conştienţei era sankhya.

Sankhya înseamnă conştiinţă, yoga înseamnă sadhana, tehnici.

Sankhya înseamnă pur şi simplu să te trezeşti, nu e nevoie să faci nimic.

Yoga înseamnă că sunt multe de făcut înainte să aibă loc trezirea.

În yoga sunt mijloace; în sankhya sunt doar finalităţi. Nu există cale, ci doar destinaţie, fiindcă n-ai părăsit niciodată destinaţia ca să te duci altundeva, n-ai făcut decât să stai în templul tău interior.

Nu e nevoie să te întorci – doar dă-ţi seama că n-ai plecat niciodată nicăieri.

Eşti singur, lipsit de acţiune, autoiluminat şi inocent. Robia ta e aceasta: că practici samādhi.

Eşti înrobit numai de asta, de faptul că tu cauţi eliberarea.

Căutarea eliberării dă naştere unei robii noi.

Un om e înrobit de lume, apoi cedează nervos şi începe să caute eliberarea.

Aici renunţă la casă şi cămin, renunţă la familie, renunţă la afacere şi la bani; apoi cade într-o nouă robie – se face călugăr.

Restricţii noi: cum să te mişti şi cum să te aşezi, cum să mănânci şi să bei – ia naştere o sclavie nouă.

Ai observat că situaţia unui călugăr e ca cea a unui prizonier?

Un călugăr nu e liber, deoarece un călugăr crede că mai întâi trebuie să accepte restricţiile ca să fie liber.

O idee hilară! În vederea eliberării, mai întâi trebuie să accepţi restricţii!

Ca să fii liber nu e nevoie de niciun fel de restricţii!

Krishnamurti are o carte, „Prima şi ultima libertate”.

E cea mai actualizată expresie a lui Aṣṭāvakra.

Dacă e să devii liber, atunci fii liber chiar de la primul pas. Nu te gândi că vei fi liber la sfârşit.

Poţi să fii liber numai la primul pas, nu la al doilea.

Dacă la primul pas faci pregătiri pentru libertate, tocmai aceste pregătiri vor crea încătuşare.

Apoi, ca să scapi de această nouă încătuşare, va trebui să faci pregătiri noi.

Aceste pregătiri noi vor crea iarăşi o încătuşare nouă. Vei scăpa de una şi vei intra în următoarea.

Vei da din lac în puţ.

Uită-te cum şi oamenii lumeşti, şi sannyasinii sunt înrobiţi.

Sclaviile lor sunt diferite, dar deosebirea nu înseamnă nimic. Se pare că, până când nu vei depăşi stupiditatea fundamentală, tot ceea ce vei face te va înrobi.

Am auzit că femeia cuiva fugise de-acasă, aşa că bărbatul a plecat s-o caute.

Tot căutând el peste tot, a ajuns în junglă, iar acolo un saddhu stătea sub un pom.

Bărbatul a întrebat: „Mi-ai văzut femeia trecând pe-aici? A fugit de-acasă. Sunt grozav de supărat”.

Sadhu-ul l-a întrebat: „Cum o cheamă?”

El i-a răspuns: „O cheamă Pacoste”.

Sadhu-ul i-a zis: „Pacoste! I-ai dat un nume pe cinste. Toate femeile sunt o pacoste, dar numai tu i-ai dat efectiv numele ăsta. Şi pe tine cum te cheamă?”

Sadhu-ul era curios să-i afle numele, pentru că omul ăsta părea foarte priceput la nume.

El a zis: „Mă cheamă Prostovan”.

Sadhu-ul a început să râdă şi a zis: „Pune capăt căutării. Oriunde vei sta „Pacoste „va veni la tine. Nu e

nevoie să te duci nicăieri. Faptul că eşti" Prostovan „e suficient. Pacostea te va găsi".

Când cineva renunţă la lume şi fuge de ea, renunţarea aceasta nu-i distruge slăbiciunea minţii, prostia, stupiditatea.

El îşi ia stupiditatea cu el şi stă aşezat în templu, creând încătuşări noi. Stupiditatea aceea ţese pânze noi. Mai întâi înrobit de lume, acum înrobit de sannyas, el nu poate rămâne fără înrobire.

Libertatea e la primul pas.

Nu presupune niciun fel de planificare.

Planificarea înseamnă să fii rob planurilor.

Fă pregătiri şi vei fi înrobit de pregătiri. Apoi va trebui să renunţi la robia aceasta. Cât are să continue astfel? La nesfârşit.

Am auzit: unui om îi era frică să intre într-un cimitir.

Casa lui era de cealaltă parte a cimitirului, aşa că el era nevoit să îl traverseze zi de zi.

Îi era atât de frică încât nu ieşea noaptea din casă; se întorcea acasă la asfinţit, tremurând.

În cele din urmă unui sadhu i s-a făcut milă de el şi i-a zis: „Nu te mai teme; ia talismanul ăsta. Ţine-l mereu legat la încheietura mâinii şi nicio fantomă n-o să-ţi poată face nimic".

A funcţionat.

Legându-şi la mână talismanul şi-a alungat teama de fantome.

Dar acum a pus stăpânire pe el o frică nouă: dacă pierde talismanul?

Bineînţeles, talismanul acela îl apărase de stafii… acum putea să traverseze cimitirul fără frică, în miez de noapte.

Nu existaseră niciodată stafii acolo – nu era la mijloc decât frica lui.

Talismanul îl eliberase de frica aceea, dar acum căzuse pradă unei frici noi, aceea de a nu pierde talismanul.

Îl luă cu el când se ducea să-şi facă baie, verificând

iar şi iar dacă îl are. Acum era îngrozit la gândul că noaptea, în timp ce doarme el, i l-ar putea fura cineva. Talismanul ajunsese să fie viaţa lui.

Frica a continuat în felul acesta – dacă nu de stafii, atunci de pierderea talismanului.

Dacă cineva îi înlocuieşte talismanul cu alt lucru, va schimba ceva? Frica acestui om va rămâne neschimbată.

Nu fantomele sunt problema, ci frica.

Aşa că poţi să tot împingi frica de colo până colo.

Foarte mulţi oameni joacă la nesfârşit genul acesta de volei. Aruncă mingea de aici acolo, de acolo aici, o tot aruncă încolo şi-ncoace, jucându-se. Iar în tot acest timp, viaţa trece pe lângă ei.

Aṣṭāvakra spune că practicile în vederea samādhiului stau la baza robiei.

Dacă e să fii liber, atunci declară-ţi libertatea, nu mai tot face pregătiri.

De aceea eu spun: priveşte afirmaţia aceasta revoluţionară. Afirmaţia aceasta e unică, e neasemuită.

Aṣṭāvakra spune să-ţi declari libertatea aici şi acum.

Nu te pregăti pentru ea. Nu spune că mai întâi trebuie să fii gata şi apoi… fiindcă pregătirile te vor înrobi.

După aceea vei căuta să afli cum să renunţi la pregătiri.

Te vindeci de o boală şi iei alta. Abordarea asta e ca şi cum ai schimba umărul. Ai văzut oameni care cară un corp pe o targă funerară către locul unde va fi ars: ei schimbă întruna umărul.

Când un umăr oboseşte să care greutatea, ei trec targa pe celălalt umăr. În felul acesta simt o uşurare de câteva minute, după care începe să-i doară celălalt umăr şi iarăşi schimbă.

Asta faceţi voi, viaţă după viaţă. Aveţi parte de câte o scurtă perioadă de uşurare, niciodată nu ajungeţi la odihna absolută prin debarasarea totală de povară.

Renunţă să tot cari corpuri moarte. Fă-ţi declaraţia!

Dacă vrei libertate, atunci ea poate fi declarată într-o secundă, într-o fracţiune de secundă.

Oamenii mă întreabă de ce ofer sannyas absolut fiecărui om.

Le spun că fiecare om are dreptul la el – nu e decât o chestiune de a-l declara. Nu e nevoie de nimic altceva, nu trebuie decât să fie declarat. Declaraţia aceasta, că „sunt sannyasin”, trebuie să fie întronată în inima ta şi atunci ai devenit sannyasin; „sunt iluminat” şi atunci eşti iluminat. Declaraţia ta e viaţa ta.

Găseşte curajul să declari. De ce să faci declaraţii mărunte?

Proclamă: „Aham brahmasmi – eu sunt brahmani” – şi ai devenit absolutul.

În sutra următoare, Aṣṭāvakra spune:

„Tu străbaţi acest univers, eşti firul care trece prin el. Eşti conştiinţă pură din fire, nu gândi mărginit”.

De ce să fii preocupat de lucruri neînsemnate?

Câteodată eşti preocupat de „casa asta e a mea, corpul ăsta e al meu, banii ăştia sunt ai mei, afacerea asta e a mea…”

De ce lucruri neînsemnate ajunge să fie preocupată mintea!

„Tu străbaţi acest univers, eşti firul care trece prin el”.

Această întreagă existenţă e îmbibată cu tine.

Întreaga expansiune a lui brahman e străbătută de tine… Eşti conştiinţă pură din fire, nu gândi mărginit.

De ce să revendici lucruri mărunte? Enunţă o proclamaţie măreaţă.

Proclamă asta: „Sunt conştiinţă pură, sunt inteligenţă pură!” Nu gândi mărginit.

Revendicăm lucruri atât de neînsemnate şi devenim ceea ce declarăm.

În această privinţă, contribuţia adusă de India lumii e unică, fiindcă India a făcut cele mai mari proclamaţii din lume.

Mansur a proclamat în lumea mahomedană:

„Ana’l hak! – eu sunt adevărul”.

L-au omorât, zicând:

„Omul acesta revendică un lucru prea mare. «Eu sunt adevărul» – numai Dumnezeu poate spune asta. Cum ar putea s-o spună un om?”

Dar noi nu l-am omorât pe Aṣṭāvakra şi nu i-am omorât nici pe vizionarii Upanişadelor, care au spus: „Aham brahmasmi – eu sunt brahman”, pentru că am înţeles un lucru, anume că omul devine proclamaţia pe care o face.

De ce să revendici un lucru mărunt?

Când evoluţia vieţii tale depinde de revendicarea ta, atunci revendică cel mai scump lucru, revendică infinitul, omniprezentul. Fă proclamaţia divină. De ce să te mulţumeşti cu mai puţin de-atât?

De ce să fii zgârcit? Eşti zgârcit în însăşi declaraţia ta. Atunci formulează-ţi revendicarea ta zgârcită şi vei deveni ceea ce revendici.

Spune da mărunţimii şi vei deveni mărunt. Spune da infinitului şi vei deveni infinit. Credinţa ta e viaţa ta.

„Eşti fără de aşteptări, neschimbător, autonom, sălaşul seninătăţii, cu o inteligenţă nemărginită şi netulburat. Astfel, ai încredere numai în conştiinţă”.

Această singură convingere e suficientă. Nu practică, ci credinţă, convingere. Nu practică, ci încredere.

Credinţa aceasta e suficientă – că eşti conştiinţă pură. Aceasta este cea mai mare magie din lume.

Psihologii spun că atunci când îi spui cuiva iar şi iar că e neinteligent, el devine neinteligent.

Oamenii nu sunt aşa de proşti cum par. Ei sunt fiinţa supremă. Au fost făcuţi proşti, li s-a spus că sunt proşti. Atâţia oameni le-au repetat-o, iar ei au ascultat-o de atâtea ori încât au devenit idioţi.

Ar fi putut deveni buddhaşi, dar au devenit buddhuşi, idioţi.

Psihologii spun că dacă întâlneşti pe stradă pe cineva sănătos şi-i spui:

„Ah, ce s-a întâmplat cu tine? Eşti palid. Pari să ai febră. Stai să-ţi iau pulsul… eşti bolnav! Parcă-ţi tremură picioarele”, la început va nega, fiindcă nu se gândise la aşa

ceva până cu o clipă înainte...

Va spune: „Nu, nu! Mă simt perfect. Ce tot spui acolo?”

Tu poţi să-i spui: „Bine, cum crezi tu”.

Apoi, după câtva timp, altcineva vine la el şi-i spune: „Stai! Eşti palid rău la faţă. Ce e cu tine?”

Acum nu va mai putea să susţină cu aceeaşi tărie că se simte perfect.

Va zice: „Da, nu prea sunt în apele mele”. Va începe să accepte că aşa e. Curajul va începe să-l părăsească.

Apoi vine un al treilea om şi începe să-i spună acelaşi lucru. Acum se va întoarce acasă simţind că „am o stare foarte proastă. Ar fi aiurea să mă mai duc acum la piaţă”.

Poate aţi auzit vreo poveste de genul acesteia: odată un brahmin a cumpărat o capră şi o ducea acasă.

Trei-patru hoţi l-au văzut şi s-au gândit că i-ar putea înhăţa capra de pe umeri.

Însă brahminul era puternic, iar a fura de la el nu era treabă uşoară, aşa că au hotărât să încerce varianta diplomaţiei, să încerce un mic şiretlic.

Unul dintre ei i-a ieşit în cale, zicând: „Bună treabă! Cât ai dat pe câinele ăsta?”

Brahmanul i-a zis: „Câine! Eşti orb? Sau eşti nebun? E capră! O aduc de la piaţă. Am plătit pe ea cincizeci de rupii”.

Hoţul i-a zis: „Cum vrei tu, dar ştii... să vezi un brahmin cum cară pe umeri un câine... Frate drag, mie ăsta îmi pare a fi câine. Să fie la mijloc vreo greşeală?”

Brahminul şi-a văzut de drum, mirându-se ce fel de om era acesta!

Dar a pipăit picioarele caprei ca să verifice, zicându-şi „E capră”.

Un alt hoţ din bandă îl aştepta peste drum.

I-a strigat brahminului: „Frumos câine ai cumpărat!”

Acum brahminul n-a mai îndrăznit să susţină cu aceeaşi tărie că nu e câine: cine ştie, poate era câine – nu se putea ca doi oameni să se înşele.

Totuşi a zis: „Nu, nu, nu e câine”, dar mai fără vlagă

acum.

A zis-o el, dar înăuntrul lui devenise nesigur.

„E capră”, a zis.

Bărbatul i-a spus: „E capră? Asta numeşti tu capră? Atunci, respectate brahmin, trebuie schimbată definiţia caprei. Dacă asta numeşti tu capră, atunci pentru tine cum arată un câine? Dar fie cum zici tu. Eşti un om învăţat, poţi să-i schimbi numele dacă vrei. Nu e decât un nume. Că-i spui câine, că-i spui capră – tot câine rămâne. Nu se schimbă nimic doar pentru că-i spui capră”.

Bărbatul acela şi-a văzut de drum, iar brahminul a pus capra jos şi s-a uitat la ea: era fără doar şi poate o capră… o capră ca orice altă capră.

S-a frecat la ochi, şi-a dat pe faţă cu apă rece de la o cişmea de pe marginea drumului, începea să se apropie de casă, iar dacă oamenii vedeau un brahmin cărând un câine pe umeri, ar fi fost o lovitură la adresa venerării în templu şi la adresa calităţii lui de om învăţat.

Oamenii plăteau pentru venerarea lui – ar înceta să mai plătească, l-ar crede nebun… Iarăşi a cercetat în detaliu animalul, să se asigure că e capră. Dar ce era cu tipii ăia doi?

A urcat iar capra pe umeri şi a pornit la drum, dar acum mergea cam agitat.

Dacă-l mai vedea cineva?

Atunci i-a apărut în cale al treilea hoţ.

Acesta a exclamat: „Pe legea mea, frumos câine! De unde l-ai luat? Şi eu vreau de multă vreme să-mi iau un câine”.

Brahminul i-a zis: „Prietene, ia-l! Dacă vrei un câine, ia-l. Chiar e un câine. Mi l-a dat un prieten, te rog scapă-mă de el”.

Şi a fugit acasă înainte să mai afle cineva că el cumpărase un câine.

Aşa trăieşte omul. Ai devenit ceea ce ai crezut.

Şi sunt mulţi şarlatani şi ticăloşi peste tot în jur, care te-au făcut să crezi tot felul de lucruri. Ei au motivele lor.

Preotul vrea să te convingă că eşti un păcătos, fiindcă

dacă nu eşti păcătos, el cum va mai continua să se roage pentru tine?

E în interesul lui ca o capră să fie luată drept câine.

Un pândit… dacă tu nu eşti ignorant, atunci ce se va alege de calitatea lui de om învăţat? Cum îşi va mai conduce el afacerea?

Un învăţător religios… dacă îţi explică faptul că eşti inactiv, dincolo de orice făptuire, că n-ai comis niciodată niciun păcat – atunci ce nevoie mai e de el?

E ca şi cum te-ai duce la un doctor, iar el te-ar lămuri că nu eşti bolnav, că n-ai fost niciodată bolnav, că nu poţi fi bolnav, sănătatea e natura ta – atunci doctorul se sinucide. Ce se va întâmpla cu afacerea lui?

Du-te sănătos tun la un doctor, du-te când nu eşti câtuşi de puţin bolnav şi-ai să vezi că el tot îţi va găsi vreo problemă. Du-te şi încearcă.

Du-te în formă excelentă, când nu eşti bolnav absolut deloc; du-te numai şi spune-i doctorului că vrei doar să te consulte. Nu e uşor de găsit un doctor care să spună că nu eşti bolnav.

Fiul lui Mulla Nasruddin a ajuns doctor.

L-am întrebat pe Mulla: „Cum îi merge?”

Mi-a spus: „Îi merge chiar foarte bine”.

L-am întrebat cum îşi dădea seama că îi merge bine şi mi-a spus: „Îi merge atât de bine încât de multe ori le spune pacienţilor că nu sunt bolnavi. Numai un doctor mare poate s-o spună, unul căruia îi merge bine, îi merge atât de bine încât acum nu mai vrea alţi pacienţi, nu mai are timp pentru ei. Aşa mi-am dat seama că îi merge bine. De multe ori le spune oamenilor că nu au nicio problemă!”

Există multe afaceri care îşi au propriile interese.

Mii de afaceri se duc pe spinarea ta – pandiţi, preoţi, învăţători religioşi.

Ei au nevoie să fii păcătos, e necesar ca tu să fi săvârşit rele.

Dacă nu, ce se va întâmpla cu aceia care explică în ce fel să te eliberezi de karma rea?

Ce se va întâmpla cu acei mesia care vin să te

mântuiască?

Dacă Aṣṭāvakra are dreptate, atunci toţi mesiaşii sunt inutili. Nu mai e nevoie de eliberare – eşti mântuit, eşti eliberat.

Aṣṭāvakra nu are o astfel de profesie. Aṣṭāvakra nu vrea şi facă afaceri cu tine. El vorbeşte deschis, îţi oferă adevăruri limpezi precum cristalul:

„Eşti fără de aşteptări, neschimbător, autonom, sălaşul seninătăţii, cu o inteligenţă nemărginită şi netulburat. Astfel, ai încredere numai în conştiinţă”.

Nu e nevoie decât de o singură convingere: „Eu sunt martorul”. E suficient.

O astfel de persoană cu încredere în sine e religioasă.

Nu e nevoie de nicio altă convingere.

Nu e nevoie de credinţă în Dumnezeu, nu e nevoie de credinţă în rai şi în iad, nu e nevoie de credinţă în legea karmei.

E suficientă o singură credinţă şi anume credinţa că tu eşti martorul, neschimbător.

De îndată ce convingerea aceasta va fi puternică în interiorul tău, vei constata că devii neschimbător, statornic.

Un psiholog a făcut un experiment.

A împărţit o clasă în două, jumătate dintre copii aici, jumătate dincolo – în săli de clasă separate.

Le-a spus celor din primul grup:

„Problema următoare e foarte dificilă, niciunul dintre voi nu va fi capabil s-o rezolve”.

A scris o ecuaţie pe tablă şi a zis:

„E peste capacitatea voastră. E atât de dificilă încât nici măcar elevii cu un an mai mari decât voi n-au putut s-o rezolve.

Dar eu fac un experiment, vreau să ştiu dacă cineva dintre voi se poate apropia de rezolvarea ei.

Dacă găseşte cineva vreo metodă sau poate face doi-trei paşi în direcţia potrivită. Dar e imposibil!”

A tot repetat: „E imposibil. Dar trebuie să încercaţi”.

S-a dus în sala cealaltă de clasă, unde era restul

elevilor din aceeaşi clasă.

A scris pe tablă aceeaşi ecuaţie şi a zis:

„Problema aceasta e atât de uşoară încât e puţin probabil ca vreunul dintre voi să nu poată să o rezolve. Şi copiii cu un an mai mici decât voi au rezolvat-o.

Aşa că nu v-o dau ca pe o examinare, e atât de uşoară că n-aveţi cum să n-o rezolvaţi. Eu nu vreau decât să ştiu dacă e cineva în clasă care să întâmpine vreo dificultate în rezolvarea ei”.

Problema era aceeaşi, clasa era aceeaşi, dar la nivelul rezultatelor a existat o mare diferenţă.

În primul grup, numai trei din cincisprezece elevi au putut s-o rezolve.

În al doilea grup, doisprezece din cincisprezece elevi au rezolvato; numai trei n-au putut.

O diferenţă atât de mare. Aceeaşi problemă!

Factorul decisiv l-a reprezentat atitudinea cu care a fost prezentată problema.

Ashravakra nu spune că religia e anevoioasă, Aṣṭāvakra spune că e foarte uşoară.

Aceia care spun că e anevoioasă o fac anevoioasă.

Aceia care spun că e aproape imposibilă, că înseamnă a merge pe muchie de cuţit – aceia bagă frica în tine.

Ei spun că e ca şi cum ai urca pe Himalaya, numai fiinţe rare pot să urce – şi atunci tu renunţi la idee, gândind: „Nu sunt eu o astfel de fiinţă rară. Mă depăşeşte. Lasă să urce fiinţele rare, eu nu vreau să mă bag în aşa ceva. Aplaud aceste fiinţe rare – ele n-au decât să-şi urmeze drumul! Eu însă sunt un om simplu; pe mine lăsaţi-mă în şanţul ăsta”.

Aṣṭāvakra spune că e foarte uşor. E atât de uşor încât n-ai de făcut nimic, e suficient doar să observi cu vigilenţă.

Aceasta este suprema declaraţie a geniului omului, înseamnă să-l faci pe om conştient de cea mai înaltă posibilitate a vieţii omeneşti.

Religia e miracolul ultim al geniului omului.

Prin contrast, politica e expresia cea mai de jos a

inteligenţei omeneşti; religia e cea mai înaltă.

Odată un politician a căzut grav bolnav.

Doctorul l-a sfătuit: „Nu depune niciun efort mental timp de două sau trei săptămâni”.

Politicianul a întrebat: „Doctore, ai ceva împotrivă dacă fac puţină politică?”

Doctorul i-a răspuns: „Nu, absolut nimic. Fă câtă politică vrei, doar nu face niciun efort mental”.

În politică, creierul nu funcţionează deloc.

În politică e violenţă, nu inteligenţă.

Politicienii caută să apuce, să se bată pe ciolan, să se lupte; nu e pace. Nu e odihnă, e numai agitaţie.

E ambiţia de a ajunge mare, invidie, agresivitate – nu există suflet.

Religia e nonagresivitate, nonviolenţă, eliberare de competiţie. Nu e luptă, e abandon.

Nu e nevoie să iei nimic de la altcineva; nu e nevoie decât să declari ceea ce ai deja.

Când avem atât de mult, ce nevoie e să furăm de la alţii? Numai cei care nu se cunosc pe ei înşişi pot să fure.

Ei se bat pentru fărâme şi firimituri în vreme ce înăuntrul lor e întronat Dumnezeu, îşi dau viaţa pentru mărunţişuri, în timp ce înăuntrul lor e prezentă expansiunea supremă.

E prezent oceanul, iar ei tânjesc după picături!

Numai aceia care nu se cunosc pe ei înşişi pot să fie în politică.

Iar când spun politică, nu mă refer numai la aceia care sunt în partidele politice.

Când spun politică mă refer la toţi acei oameni care duc lupte de orice fel:

se luptă pentru bani – politica banilor; se luptă pentru putere – politica puterii; se luptă pentru renunţare la lume, politica renunţării la lume.

În rândul celor care renunţă la lume e o mare rivalitate, fiecare caută să fie înaintea celorlalţi.

O Olimpiadă se desfăşoară în continuu în rândul lor, fiecare mahatma caută să nu fie altul mai important ca el.

Un mahatma va face tot ce-i stă în putinţă ca să-l învingă pe altul. Dacă Jocurile Olimpice vor fi vreodată găzduite de India, va trebui să fie inclusă şi o competiţie între mahatmaşi.

Dar oriunde există competiţie, există politică.

Sutra fundamentală a politicii este: „Ce nu am eu are altcineva; pot să pun mâna pe acel ceva şi să mi-l însuşesc”.

Dar cum ar putea ajunge să fie al tău ceva luat de la alţii?

Cum ar putea bunuri furate să fie ale tale?

Ceea ce ai acaparat îţi va fi luat. Dacă nu azi, atunci mâine altcineva îl va lua de la tine.

Iar dacă nimeni nu reuşeşte să ţi-l ia, moartea ţi-l va lua cu siguranţă.

Doar acel ceva pe care nu trebuie să-l iei de la alţii e al tău. Atunci nici moartea nu va putea să ţi-l ia.

Al tău e acel ceva pe care îl aveai înainte să te naşti, pe care îl vei avea şi după moarte. Caută acel ceva.

Iar ca să cauţi acel ceva, Aṣṭāvakra spune că nu ai nevoie să practici: fii doar vigilent, priveşte ca un martor, atâta tot.

De multe ori simţi că alergi fără să fie nevoie, dar cum să te opreşti?

Nu că n-ai fi simţit deja că e o cursă acerbă lipsită de orice rost. Ai simţit, dar cum să te opreşti?

Iar antrenamentul pentru cursa acerbă e foarte adânc.

Ai uitat cum să te opreşti – picioarele aleargă din obişnuinţă, mintea aleargă din obişnuinţă.

Antrenamentul e de aşa natură că nu mai poţi sta. Antrenamentul pentru a sta a dispărut.

Un poet spune:

„Mi-a venit pe buze o plângere, dar cui s-o spun, n-are niciun rost.

Înghiţindu-mi durerea, am mers mai departe refuzând să mă aşez, refuzând înfrângerea”.

Iar oamenii încă cred că e o înfrângere să stai pur şi

simplu.

Dacă stau, au impresia că e escapism, că e ca şi cum ar fugi de provocare!

Dacă stau pur şi simplu, miile de trecători se vor uita la ei cu condamnare… aşa că oamenii rămân permanent în mişcare.

Plângeri că totul e inutil vin adesea în minte… dar cui să le spui? Cine va înţelege?

Aici toată lumea e ca tine. Nimeni nu spune nimănui. Oamenii merg mai departe, fiecare ascunzându-şi rana.

„Mi-a venit pe buze o plângere, dar cui s-o spun, n-are niciun rost”.

Dacă întâlneşti un Aṣṭāvakra sau un Buddha, va avea rost să le spui lor. Aici, cui ai putea să spui?

„Înghiţindu-mi durerea, am mers mai departe…”

Oamenii îşi înghit durerea şi merg mai departe.

„… refuzând să mă aşez, refuzând înfrângerea”.

Iar aceasta ajunge să fie ideea egoului:

„A sta înfrânt înseamnă… terminat, distrus, mort. Mergi mai departe, rămâi ocupat făcând una-alta. Străduieşte-te în continuare să realizezi una-alta. Dacă nu, vei fi pierdut”.

Iar aceia care stau pur şi simplu, ajung.

Aceia care se opresc, ajung.

La divin nu se ajunge alergând, se ajunge oprindu-te din alergat.

Aṣṭāvakra spune să ajungi fiind absolut destins.

Din când în când stai, pur şi simplu. Găseşte-ţi un timp în care doar să stai, fără să faci nimic.

Călugării zen au o tehnică de meditaţie: zazen.

Zazen înseamnă să stai şi atât, să nu faci absolut nimic. E o metodă foarte profundă de meditaţie.

E greşit să o numeşti metodă, fiindcă nu există nicio metodă; doar stai, nu faci nimic.

Zen spune acelaşi lucru pe care îl spune Aṣṭāvakra: stai jos!

Stai o vreme aşezat şi relaxează-te.

Lasă pentru o vreme tumultul ăsta.

Lasă pentru o vreme orice ambiţie.

Lasă goana de colo-colo a minţii, lasă cursa acerbă. Doar stai o vreme şi pătrunde în tine însuţi.

Treptat va începe să se răspândească în tine o lumină.

Poate că la început tu n-o vei vedea. E ca şi cum te-ai întoarce acasă în soarele strălucitor al amiezii – la început ţi se va părea că în casă e întuneric.

Ochii sunt obişnuiţi cu soarele. Stai puţin şi după o vreme ochii se vor acomoda, iar camera se va lumina. Încetul cu încetul, lumina va veni în cameră.

La fel e şi în interiorul nostru.

De-a lungul multor vieţi ai stat numai pe-afară, aşa că ţi se pare întuneric înăuntru.

Prima dată când pătrunzi înăuntru nu vei putea să vezi nimic… nimic decât întuneric. Nu-ţi pierde cumpătul.

Stai… lasă ochii să se acomodeze cu interiorul! Pupilele acelor ochi au fost obişnuite cu soarele strălucitor.

Te-ai gândit vreodată: la soare, pupila ochiului se micşorează.

Dacă te uiţi în oglindă imediat după ce ai fost la soare, pupila va fi foarte mică din cauză că ea nu poate lăsa să pătrundă prin ea atât de mult soare, e mai mult decât suficient, aşa că se contractă.

Contractarea e automată. Apoi, când intri în întuneric, pupila trebuie să se dilate, trebuie să se mărească. După ce stai o vreme în întuneric, uită-te iarăşi în oglindă şi vei constata că pupila s-a mărit.

În cazul celui de-al treilea ochi se întâmplă exact la fel ca în cazul ochilor exteriori.

Ca să priveşti în afară, pupila trebuie să se micşoreze; ca să priveşti înăuntru, pupila trebuie să se mărească. E o practică îndelungată şi veche. Dar ca să anihilezi practica aceea nu e nevoie de o practică nouă – doar stai.

Oamenii întreabă: „Ce-o să facem în timp ce stăm? Dă-ne o mantra să incantăm, dă-ne, Ram, Ram, vom repeta asta – dă-ne ceva de făcut”.

Ei îmi spun: „Vrem cârje, vrem ajutor”.

De îndată ce începi să practici, începe şi robia. Doar stai şi atât!

Când spun să stai, nu spun că trebuie să stai jos; poţi să rămâi în picioare, poţi să te lungeşti.

Să stai înseamnă să nu faci nimic; în cele douăzeci şi patru de ore, petrece un timp oarecare nefăcând nimic.

Fii în afara acţiunii. Rămâi gol. Lasă ca ceea ce se întâmplă, să se întâmple. Lumea curge, las-o să curgă.

Se mişcă, las-o să se mişte. Îţi ajung la urechi sunete, lasă-le să vină. Trece un tren, zboară pe deasupra un avion, se iscă zgomot – lasă să fie toate acestea, iar tu continuă să stai, pur şi simplu.

Nu te concentra – doar stai.

Samādhi va începe treptat să se consolideze în tine. Vei înţelege deodată ce vrea să spună Aṣṭāvakra – ce înseamnă să fii liber de practică şi ritualuri.

„Cunoaşte ca fiind fals tot ceea ce are formă şi cunoaşte ceea ce e fără de formă ca fiind neschimbător şi nepieritor.

După această înţelegere adevărată, nu te mai naşti din nou în lume”.

Atunci eşti ceea ce Buddha a numit anagamin – un om care nu se mai întoarce niciodată după moarte.

Noi ne întoarcem din cauza dorinţelor noastre, ne întoarcem din cauza politicii noastre; ne întoarcem din cauza dorinţelor şi speranţelor.

Cel care moare ştiind că „eu sunt cunoscătorul”, acela nu mai intră din nou. El e eliberat de roata aceasta inutilă – de venire şi plecare.

„Cunoaşte ca fiind fals tot ceea ce are formă şi cunoaşte ceea ce e fără de formă ca fiind neschimbător şi nepieritor.

După această înţelegere adevărată, nu te mai naşti din nou în lume”.

Cunoaşte ca fiind fals tot ceea ce are formă… înăuntrul nostru, ceea ce are formă e iluzoriu, iar ceea ce nu are formă e adevărul.

Uită-te câteodată la un vârtej. Ce altceva e un vârtej, decât valuri care se ridică în apă? Când apa se linişteşte, unde a dispărut vârtejul?

N-a existat niciun vârtej, nu era decât un val în apă, doar o formă care se ridica în apă. Similar, noi nu suntem decât valuri ale divinului. Când valul s-a dus, nimic nu mai rămâne în urmă. Nici măcar cenuşă nu rămâne, nu rămâne nicio urmă.

E ca şi cum ai scrie pe apă, dispare imediat ce-ai scris – în acelaşi fel tot ceea ce se întâmplă în viaţa noastră sunt numai valuri.

„Tot aşa cum o oglindă există în imaginea reflectată în ea şi există şi separat de reflecţie, Dumnezeu e înăuntrul şi în afara acestui corp”.

Ai văzut că atunci când stai în faţa unei oglinzi, ea creează o reflecţie.

I se întâmplă oglinzii ceva?

I se întâmplă o reflecţie, ceea ce înseamnă că nu i se întâmplă nimic.

Dă-te în lături şi reflecţia dispare – oglinda rămâne exact aşa cum era.

Reflecţia e creată de poziţionarea ta în faţa ei; dă-te în lături şi va dispărea. Dar în oglindă nu se creează nimic şi nu se dă în lături nimic. Oglinda rămâne în propria ei natură.

Sutra aceasta a lui Aṣṭāvakra spune:

stai în faţa unei oglinzi, în oglindă ia naştere o reflecţie, dar reflecţia ia ea naştere cu adevărat? Aşa pare. Dar nu te lăsa păcălit de reflecţie. Mulţi sunt păcăliţi de reflecţii.

Iar sutra aceasta spune că eşti înconjurat de oglinzi care reflectă; afară, înăuntru, oglinzi se reflectă în oglinzi şi nu există absolut nimic.

În exact acelaşi fel divinul există înăuntrul şi în afara acestui corp.

Dumnezeu e înăuntru, Dumnezeu e în afară, Dumnezeu e deasupra, Dumnezeu e dedesubt, Dumnezeu e la vest, Dumnezeu e la est, Dumnezeu e la sud, Dumnezeu

e la nord – în toate direcţiile e acelaşi.

Noi suntem mici vârtejuri, mici valuri ce se ridică în oceanul acela vast.

Nu cădea pradă confuziei gândindu-te la tine ca la un val – gândeşte-te la tine ca fiind oceanul.

Atât numai, această diferenţă la nivel de credinţă: e diferenţa dintre sclavie şi libertate.

Priveşte-te ca pe un val şi vei fi rob, priveşte-te ca fiind oceanul şi eşti eliberat.

„Tot aşa cum cerul atotpătrunzător e acelaşi înăuntrul şi în afara unui vas, brahman cel etern şi nepieritor e acelaşi în toate”.

„Tot aşa cum cerul atotpătrunzător e acelaşi înăuntrul şi în afara unui vas…”

Gândeşte-te la un vas: acelaşi cer e şi înăuntrul vasului, şi în afara lui.

Poţi să spargi vasul, dar cerul nu se va sparge. Poţi să făureşti un vas, dar cerul nu va fi deformat.

Indiferent ce formă are vasul – curbat sau rotund – cerul nu va lua nicio formă. Suntem cu toţii vase din lut.

E aceeaşi realitate în interiorul vasului, aceeaşi realitate în afara lui: nu pune prea mare preţ pe peretele subţire din lut.

Acest perete din lut te transformă într-un recipient – nu fi prea strâns identificat cu el. Dacă crezi că eşti acest perete din lut, vei fi în continuare transformat în vase de lut, credinţa ta te va trage înapoi aici, iar şi iar.

Nimeni altcineva nu te aduce în lume.

Ideea ta fixă că eşti un vas e cea care te readuce.

Din momentul în care ştii că eşti spaţiul gol din interiorul vasului… Afirmaţia lui Lao Tzu e semnificativă.

Lao Tzu spune:

„Ce semnificaţie au pereţii vasului? Adevărata semnificaţie stă în spaţiul gol dinăuntrul vasului. Dacă-l umpli cu apă, apa va umple spaţiul, nu părţile laterale”.

Atunci când construieşti o casă, numeşti casă pereţii?

Nu e corect. Spaţiul gol lăsat înăuntru reprezintă casa.

În spaţiul acela trăieşti, nu în pereţi; pereţii nu sunt decât un hotar. În realitate noi trăim în cer.

Existăm cu toţii ca digam-baras, goi-puşcă. Cât contează pereţii?

Noi rămânem în cer, în cerul interior şi exterior. Astăzi peretele există, mâine va cădea – cerul există mereu.

Dacă iei în mod eronat pereţii drept casă, dacă iei straturile de lut drept vas şi dacă iei corpul tău ca fiind tu, aceasta va fi robia ta. Doar o mică greşeală atunci când citeşti sutra vieţii şi totul o ia în direcţia greşită; o foarte mică greşeală…

Odată Mulla Nasruddin s-a urcat într-un autobuz.

Dus pe gânduri, s-a aşezat şi şi-a aprins o ţigară.

„Scrie cât se poate de clar că fumatul e interzis în autobuz”, i-a zis nervos şoferul. „N-ai citit? Nu ştii să citeşti?”

„Am citit, dar în autobuz sunt scrise foarte multe lucruri. Pe care dintre ele trebuie să le fac? Uite, aici scrie: „Purtaţi întotdeauna rochii ţesute la război manual!”

Nu trebuie decât să fii puţin atent ca să eviţi astfel de greşeli.

Corpul e foarte aproape – e foarte uşor să citeşti limbajul corpului.

Iar corpul e atât de aproape încât umbra lui cade pe oglinda interioară şi e reflectată.

Tu eşti în corp, dar nu eşti corpul.

Corpul e al tău, nu tu eşti al corpului.

Tu eşti scopul, corpul e mijlocul tău către acest scop.

Foloseşte corpul, nu-ţi pierde funcţia de stăpân în raport cu el.

Trăind în corp, rămâi mai presus de el – ca un lotus din apă.

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 6 – PIATRA DE ÎNCERCARE A ADEVĂRULUI

„Prima întrebare: Osho, Studiind texte ca Vedanta şi Aṣṭāvakra Gītā, am aflat că am ajuns deja

la orice merită ajuns. A face eforturi înseamnă a te rătăci. Am adâncit această convingere şi atunci de ce n-a avut încă loc realizarea-de-sine? Te rog, arată-mi calea”.

Să nu crezi niciodată că ceea ce înţelegi din scripturi reprezintă propria ta înţelegere.

Să nu crezi niciodată că ceea ce înţelegi din cuvinte a devenit propria ta experienţă.

Auzindu-l pe Aṣṭāvakra, mulţi oameni vor simţi: „Mişto! Am ajuns deja la tot”.

Dar nu aşa se ajunge.

Ce legătură e între faptul că îl asculţi pe Aṣṭāvakra şi ajungere?

„A avut deja loc”: dar aceasta trebuie să fie experienţa ta.

Recunoaşterea aceasta, realizarea trebuie să fie a ta, ea nu poate fi o concluzie intelectuală.

Intelectul o va accepta repede.

Ce-ar putea fi mai uşor decât „Deja avut loc. Foarte bine, greutăţile noastre au luat sfârşit. Acum nu mai e nevoie să căutăm, nu mai e nevoie să medităm, nu mai e nevoie să venerăm sau să ne rugăm – deja a avut loc”.

Intelectul e gata să accepte – dar nu fiindcă a înţeles adevărul.

El acceptă fiindcă atunci va scăpa de dificultăţile căii spirituale, va scăpa de eforturile sadhanei şi de necesitatea de a continua să mediteze.

Nu peste multă vreme te uiţi în jur şi-ţi dai seama că n-ai ajuns.

Dacă ar putea avea loc doar prin simpla înţelegere a intelectului, ar putea exista universităţi spirituale.

Nu există universitate de studiu spiritual.

Nu se ajunge din studiul scripturilor, se ajunge prin înţelepciunea ta spontană, inspirată.

Ascultă-l pe Aṣṭāvakra, dar nu te grăbi să crezi.

Lăcomia ta te face să te grăbeşti.

Lăcomia ta îţi va spune: „E foarte convenabil. Avem deja comoara, aşa că s-a sfârşit cu toată bătaia de cap

pentru a ajunge la ea. Acum nu mai avem de mers nicăieri, nu mai avem nimic de făcut”.

Ţi-ai dorit dintotdeauna să ajungi fără efort.

Dar reţine, dorinţa de a ajunge e încă prezentă acolo, în spatele tuturor acestora: de a ajunge fără să faci nimic!

Înainte te gândeai să te sileşti din răsputeri ca să ajungi, acum te gândeşti să ajungi fără efort – dar dorinţa de a ajunge e încă acolo.

De aceea apare întrebarea: „De ce n-a avut încă loc realizarea-de-sine?”

Cel care a înţeles afirmaţiile lui Aṣṭāvakra va spune: „La naiba cu realizarea de sine. Ce să fac cu ea?”

Dacă l-ai fi înţeles pe Aṣṭāvakra, n-ar mai fi putut apărea nicio altă întrebare.

Afirmaţia aceasta: „Realizarea de sine n-a avut loc” arată că pe de o parte accepţi ce spune Aṣṭāvakra, iar pe de altă parte priveşti cu coada ochiului: am ajuns sau nu? Încă nu pierzi din ochi ajungerea.

Oamenii vin la mine şi le spun:

„Meditaţia nu poate pătrunde adânc atâta vreme cât continuaţi să doriţi. Cât timp vă aşteptaţi să ajungeţi la ceva – la beatitudine, la Dumnezeu, la suflet – meditaţia nu va pătrunde adânc, căci a te gândi să ajungi e lăcomie. E ambiţie, e politică. Nu e încă religie”.

Ei îmi spun: „Bine, o să medităm fără să ne aşteptăm la nimic, dar o să ajungem, nu?”

Nu e nicio diferenţă.

Sunt gata să înceteze să-şi mai dorească fiindcă „spui că în felul acesta vom ajunge, aşa că nu ne vom mai gândi la asta – dar, totuşi, vom ajunge, nu?”

Nu eşti capabil să te descotoroseşti de lăcomie.

Auzindu-l pe Aṣṭāvakra, mulţi oameni vor accepta numaidecât că a avut deja loc.

Dacă ar putea avea loc aşa de repede… şi nu că ar sta cine ştie ce obstacol în cale.

Singurul obstacol îl reprezintă dorinţa ta prostească. Altminteri, momentul în care poate avea loc e atât de aproape!

Aștāvakra are dreptate – deja a avut loc.

Dar numai când dispare orice dorinţă de a ajunge, atunci vei înţelege acest „a avut deja loc”.

Atunci vei şti cu toată fiinţa că ai ajuns.

Dar în momentul de faţă e doar un joc intelectual: „Dacă un mare maestru ca Aștāvakra a spus-o, trebuie să fie adevărat”.

Te grăbeşti să crezi. Credinţa ta e neputincioasă. Ai acceptat-o repede, fără să te îndoieşti. În ţara aceasta a dispărut obiceiul de a te îndoi de ceva scris în scripturi. Dacă e în scripturi, atunci trebuie să fie adevărat.

Într-o zi, Mulla Nasruddin a venit ducând în mână o umbrelă foarte frumoasă.

L-am întrebat: „De unde o ai? Aici nu se fac astfel de umbrele frumoase”.

Mi-a răspuns: „Sora mea mi-a trimis-o în dar”.

I-am zis: „Nasruddin! întotdeauna mi-ai spus că n-ai nicio soră”.

Mi-a răspuns: „Aşa e”.

Atunci i-am zis: „Şi totuşi darul ăsta a fost trimis de sora ta…?”

Mi-a spus: „Dacă nu mă crezi, poftim, scrie pe mâner: „Un dar pentru iubitul meu frate, de la sora ta.

Ieşeam dintr-un restaurant când am văzut cuvintele astea şi mi-am zis: ei bine, se pare că chiar am o soră. Dacă scrie, trebuie crezut. Şi poate că am vreo soră sau vreo verişoară… Doar oamenii religioşi au spus dintotdeauna că trebuie să consideri fiecare femeie în afară de soţie ca pe mama sau sora ta”.

Când ceva e publicat – şi încă în scripturi…

Credinţa în cuvântul scris e foarte puternică. Când spui cuiva ceva, el te întreabă unde scrie asta.: D

Dacă îi spui unde, atunci va crede ce i-ai spus. E ca şi cum ar exista o putere în cuvântul scris.

Spune-le că are o mare vechime şi oamenii vor accepta acel lucru.

E ca şi cum adevărul ar avea vreo legătură cu vechimea. Cine a spus asta? Aștāvakra? Buddha?

Mahāvīra? Atunci trebuie să fie adevărat.

Din partea ta n-ai făcut niciun efort să te trezeşti – nici cel mai mic efort.

A spus-o cineva, tu ai crezut-o – cât de convenabil: ai ajuns fără să faci nimic!

Adepţii lui Krishnamurti îl ascultă de patruzeci de ani – exact aceiaşi oameni, mai mult sau mai puţin.

Nu au ajuns nicăieri.

Uneori câte unul dintre ei vine la mine şi-mi spune:

„Ştiu că am ajuns deja la orice trebuie ajuns, dar de ce nu are loc nimic? îl ascult pe Krishnamurti, aşa că înţeleg că am ajuns deja la tot”.

Oamenii aceştia sunt lacomi.

Ei au sperat că în loc să trebuiască să facă vreun efort, ar trebui să primească totul gratis.

Nu l-au auzit pe Krishnamurti, nici pe Aṣṭāvakra nu l-au înţeles. Ei şi-au auzit lăcomia lor. Au auzit prin filtrul lăcomiei lor. Atunci interpretează în felul lor propriu.

Un prieten întreba: „Acum pare irelevant să mai fac meditaţii. Cinci meditaţii pe zi, iar în acest timp discursurile despre Aṣṭāvakra… Pare stupid”.

E atât de uşor să renunţi la meditaţie – şi atât de greu s-o efectuezi.

Aṣṭāvakra nu a ajuns la ce a ajuns el făcând ceva, dar nici nefăcând nimic.

Încearcă să înţelegi, e un aspect subtil.

V-am spus că Buddha a ajuns atunci când a renunţat la orice facere.

Dar mai întâi a făcut totul.

Şase ani de efort neobosit, el a dat totul căutării lui.

Dând totul, a ajuns să-şi dea seama că nu se poate ajunge la nimic pe calea facerii.

Nu citindu-l pe Aṣṭāvakra… chiar dacă Aṣṭāvakra Gītā exista pe vremea lui Buddha.

Ar fi putut s-o studieze – nu era nevoie de aceşti şase ani de efort.

El a perseverat timp de şase ani, iar în mijlocul acestui efort a aflat că nu se ajunge prin efort.

N-a lăsat nicio piatră neîntoarsă, dovedindu-şi că nu se poate ajunge prin efort interior.

Înăuntrul lui n-a mai rămas nicio dorinţă. A făcut totul şi a văzut că n-a ajuns.

Efortul lui s-a cristalizat atât de mult încât, în cristalizarea aceasta, orice facere a încetat.

Şi atunci a avut loc realizarea.

Eu vă spun că starea de nonfacere va veni atunci când veţi fi făcut totul.

Nu vă grăbiţi, altminteri puţina meditaţie pe care o faceţi deja se va pierde.

Aṣṭāvakra rămâne departe, iar puţinul progres pe care îl făceaţi pe cale va înceta şi el.

Trebuie să alergi total înainte să te opreşti.

Deşi nu alergând ajungi, cunoaşterea acestui fapt se va cristaliza prin alergare.

Într-o zi efortul va înceta de la sine, dar nu ca urmare a simplei înţelegeri intelectuale.

Când fiecare celulă, fiecare atom înţelege că e zadarnic – în acel moment se va întâmpla.

Aṣṭāvakra are dreptate când spune că practica e robie.

Dar numai cel care practică va afla asta.

Vă spun acest lucru pentru că eu am practicat şi am aflat că e o robie.

Vă spun acest lucru pentru că eu am practicat sadhana şi am aflat că nicio sadhana nu te duce la sadhya, la ţel.

Am meditat şi am aflat că nicio meditaţie nu te duce la samādhi.

Când înţelegerea aceasta vine în urma propriei tale experienţe – când experienţa respectivă a ajuns la un punct de totală intensitate, când ai dat totul…

Nedându-te în lături de la nimic – te-ai aruncat cu totul în foc, efortul a fost total, focul lăuntric e total, sadhana e totală; acum existenţa nu-ţi poate spune că te-ai dat în lături de la ceva, ai dat totul – în ziua aceea, în cristalizarea aceea, în starea aceea de conştiinţă

incandescentă, deodată totul e ars până ajunge scrum.

Toată sadhana, toate practicile, toată meditaţia, toată renunţarea – deodată te trezeşti şi descoperi:

„Ah! ceea ce căutam era deja aici!”

Dar dacă înţelegerea aceasta ar putea avea loc prin simpla citire a lui Aṣṭāvakra, atunci ar fi foarte comod.

E dificil să-l citeşti pe Aṣṭāvakra? Sutra e atât de limpede şi simplă.

Reţine, să înţelegi lucruri simple e cel mai greu lucru din lume.

Iar dificultatea vine dinăuntrul tău. Speri că nu va fi nevoie să faci nimic. Oamenilor le vine foarte greu să accepte necesitatea de a medita.

Aceasta este proba focului – Aṣṭāvakra Gītā.

Aceia care îl aud pe Aṣṭāvakra şi continuă să mediteze au înţeles.

Aceia care îl aud pe Aṣṭāvakra şi încetează să mai mediteze nu l-au înţeles pe Aṣṭāvakra şi-şi pierd şi meditaţia.

Practică şi vei afla că practica e o fundătură. Acela va fi finalul etapei practicii. Nu te pripi.

„Studiind texte ca Vedanta şi Aṣṭāvakra Gītā, am aflat…”

A ajuns cineva vreodată la vreo cunoaştere prin studiu?

A ajuns cineva la cunoaştere memorând texte?

A ajuns cineva vreodată la cunoaştere învăţând scripturile, învăţând cuvinte?

Aceasta nu e cunoaştere, aceasta e informaţie; înseamnă să ştii despre.

Poţi spune că ai dobândit această informaţie: „… am ajuns deja la orice merită ajuns”. Dar când realizezi asta, totul se isprăveşte.

Ai fost informat, te-a cuprins exaltarea şi de-aici a încolţit lăcomia!

Lăcomia ţi-a zis: „Ia uite, am făcut eforturi fără rost. Aṣṭāvakra spune: „fără să faci nimic, aşa că o să stau fără să mai fac nimic”.

Aşa că stai, nefăcând nimic.

După o vreme observi: „Încă n-a avut loc ce trebuia să se întâmple. De ce întârzierea asta? Iar Aṣṭāvakra a spus că chiar acum!”

Stai uitându-te la ceas: „Au trecut cinci secunde, au trecut cinci minute, a trecut aproape o oră – şi Aṣṭāvakra a zis că imediat! Chiar acum!: D Nu e nevoie să mai treacă nici măcar o secundă!” începi să te gândeşti că a minţit, încrederea ţi se năruie.

Aceasta nu este cunoaştere, aceasta este informaţie.

Întotdeauna ţine minte diferenţa dintre informaţie şi cunoaştere.

Informaţie înseamnă că e împrumutată.

Altcineva a ajuns la cunoaştere şi ascultând persoana respectivă ai devenit informat.

Aceasta este informaţie.

Cunoaşterea e o experienţă.

Nimeni altcineva nu poate cunoaşte în locul tău; cunoaşterea nu poate fi împrumutată.

Eu am cunoscut, dar cunoaşterea ta nu poate avea loc prin intermediul cunoaşterii mele.

Cunoaşterea mea va fi a mea, cunoaşterea ta va fi a ta.

Da, dacă aduni cuvintele mele vei aduna informaţii.

Informaţiile te pot face învăţat, dar nu înţelept.

Poţi aduna de la alţii cunoştinţe despre înţelepciune, dar nu eliberarea înţelepciunii.

Poate fi elaborat un întreg sistem de cuvinte, dar nu frumuseţea adevărului.

Cuvintele te vor întemniţa şi mai mult, te vor înrobi şi mai mult.

Astfel că pe învăţaţi îi vei găsi foarte contractaţi. Unde e cerul liber?

Ştiind aceasta – că „am ajuns deja la orice merită ajuns” – dacă ştii asta, atunci ce mai rămâne de întrebat?

„… A face eforturi înseamnă a te rătăci”.

Dacă ştii asta, atunci ce altceva mai e de întrebat?

„Am adâncit această convingere”.

Convingerea ori există, ori nu; nu e chip să adânceşti o convingere.

Cum ai putea s-o adânceşti?

Dacă credinţa există, există; dacă nu există, nu există – cum ai putea s-o adânceşti?

Ce metodă există pentru a adânci o credinţă?

Îţi vei reprima îndoielile?

Te vei aşeza peste îndoielile tale?

Ce vei face? Îţi vei falsifica îndoielile? Când mintea ridică întrebări, le vei ignora?

Înăuntru va roade viermele îndoielii.

El va spune: „Ia ascultă, se poate ajunge la ceva fără să faci nimic?

S-a întâmplat vreodată ceva dacă doar ai stat pur şi simplu?

Lucrurile se întâmplă când faci ceva în privinţa lor; se întâmplă ceva dacă doar stai şi leneveşti?

Poţi să primeşti ceva fără să dai nimic în schimb?

Ce prostie mai e şi asta? De ce iluzie suferi?

Scoală-te, mişcă, fugi, că altminteri o să-ţi fugă viaţa – deja îţi fuge viaţa! Nu pierde timpul stând aici ca un idiot”.

Îndoielile acestea vor apărea cu siguranţă: ce vei face cu ele?

Vei încerca să le reprimi? Le vei falsifica? Vei spune că nu vrei să auzi despre asta? Le vei arunca în subconştient? Le vei ascunde înăuntru, în subsolul tău? Vei evita să le priveşti în faţă?

Ce vei face ca să-ţi adânceşti credinţa?

Vei face ceva de genul acesta – le vei reprima într-un fel sau altul.

Credinţa aceasta va fi falsă; necredinţa va arde înăbuşit dedesubt.

Credinţa aceasta este superficială. Deasupra e un înveliş zdrenţuit, dedesubt, cărbunii necredinţei, ai îndoielii. În curând ei îţi vor arde scrum credinţa.

Credinţa aceasta nu e de niciun folos, n-o poţi adânci.

Credinţa ori e, ori nu e.

E ca şi cum cineva ar desena un cerc.

Dacă desenează o jumătate de cerc, îi vei spune cerc? Poate o jumătate de cerc să se numească cerc?

E un arc, nu un cerc. Poate fi numit cerc numai dacă e complet. Un cerc incomplet nu e un cerc.

Încrederea incompletă nu e încredere, căci încredere incompletă înseamnă că e prezentă şi neîncrederea.

Ce se va întâmpla în cazul arcului gol?

Va exista îndoială, îndoiala şi încrederea nu pot merge mână în mână.

Ar fi ca şi cum un picior ar lua-o spre est, celălalt spre vest – n-ai ajunge nicăieri.

Ar fi ca şi cum ai merge în două bărci, una care se îndreaptă în direcţia malului acestuia şi alta care se îndreaptă în direcţia malului celuilalt – încotro te vei duce?

Drumul îndoielii şi drumul încrederii sunt total separate.

Tu mergi cu un picior într-o barcă şi cu unul într-altă barcă. Mergi în două bărci.

Ce înseamnă încredere incompletă?

Dacă încrederea e prezentă pe jumătate, înseamnă că neîncrederea e şi ea prezentă pe jumătate?

Încrederea ori există pe de-a-ntregul, ori nu există.

Şi reţine un fapt important: ori de câte ori superiorul se amestecă cu inferiorul, inferiorul nu pierde nimic, dar superiorul pierde.

Când amesteci superiorul cu inferiorul, inferiorul nu e afectat, dar superiorul e afectat.

Se pregăteşte un ospăţ, se gătesc mâncăruri rafinate.

Aruncă un pumn mic de mizerie peste ele. Ai putea spune că e un ospăţ mare, cât rău poate să facă un pumn mic de mizerie? Dar acea puţină mizerie va distruge tot ospăţul, însă un întreg ospăţ nu poate distruge nici pumnul acesta mic de mizerie.

Aruncă o piatră spre o floare şi nu se va întâmpla nimic cu piatra, dar floarea va fi nimicită.

Piatra e inferioară, e neînsufleţită. Floarea e magnifică, plină de viaţă.

Floarea e a cerului, piatra e a pământului.

Floarea e poezia vieţii.

Când floarea şi piatra se ciocnesc, floarea e complet strivită, iar piatra fără nicio zgârietură.

O picătură de otravă e suficientă. Reţine, îndoiala e inferioară.

Dacă piatra îndoielii cade peste floarea încrederii, floarea va fi strivită şi va muri, va fi ucisă.

Să nu crezi că încrederea va transforma piatra. Piatra va distruge floarea.

Încrederea ori e, ori nu e – nu există două posibilităţi.

Când încrederea există, ea îţi cuprinde întreaga viaţă, se răspândeşte în fiecare celulă.

Încrederea e expansivă.

Dar o astfel de încredere nu vine din scripturi, nu poate veni de-acolo.

O astfel de încredere vine din experienţa de viaţă. Ea vine atunci când „citeşti” scriptura vieţii, nu când îl citeşti pe Aṣṭāvakra.

Înţelege-l pe Aṣṭāvakra, dar nu te gândi că înţelegerea aceasta e înţelepciune.

Înţelege-l pe Aṣṭāvakra şi păstrează asta înăuntrul tău, undeva într-un colţişor. Ai primit o piatră de încercare.

N-ai primit înţelepciune, ci o piatră de încercare.

Iar când vei ajunge la înţelepciune, vei putea foarte uşor s-o testezi cu piatra de încercare oferită de Aṣṭāvakra.

Piatra de încercare în sine nu e aur.

Când te duci la un aurar, vezi că el are o piatră neagră de încercare. Piatra neagră nu e aur. Când primeşte aur, aurarul îl freacă de piatra neagră ca să afle dacă e aur sau nu.

Când capeţi o înţelegere a cuvintelor lui Aṣṭāvakra, păstreaz-o în chip de piatră de încercare, ţine-o adânc înăuntrul tău, iar când va veni momentul ca propria ta experienţă să se manifeste, o vei putea verifica.

Atunci piatra de încercare a lui Aṣṭāvakra îţi va fi de ajutor.

Ea îţi va permite să-ţi dai seama ce s-a întâmplat. Vei

avea limbajul necesar ca s-o înţelegi. Vei avea o metodă pentru a o-nţelege. Aṣṭāvakra va fi martorul tău.

În acest fel iau eu scripturile. Scripturile sunt martori.

Calea adevărului îţi e necunoscută.

Ai nevoie de martori pe calea aceea necunoscută.

Când te afli prima dată faţă în faţă cu adevărul, acesta va fi atât de vast încât vei începe să tremuri, vei fi incapabil să-l primeşti.

Vei tremura până-n măduva oaselor. Îţi va fi frică să nu înnebuneşti.

Imaginează-ţi ce se va întâmpla cu un om care a căutat vieţi de-a rândul o comoară şi deodată descoperă că acea comoară e îngropată în locul pe care stă el – nu-şi va pierde minţile?

„Căutarea asta de-a lungul atâtor vieţi a fost o irosire! Comoara e îngropată chiar sub picioarele mele!”

Imaginează-ţi numai.

Va fi un şoc colosal pentru omul acela: „Atâţia ani irosiţi! Tot acest timp a însemnat un efort fără rost, un coşmar. Ceea ce căutam mă aştepta înăuntru”.

Nu-şi va pierde un om minţile de la un astfel de şoc?

La momentul acela, cuvintele fermecătoare ale lui Aṣṭāvakra te vor linişti.

La momentul acela, Vedanta, Upanişadele, Biblia, Coranul, Buddha vor sta în chip de martori.

În situaţia aceea vei fi incapabil să înţelegi experienţele noi prin care treci. De unul singur e foarte dificil.

Eu vorbesc pe marginea scripturilor, dar nu fiindcă auzind scripturile veţi deveni înţelepţi.

Eu vorbesc pe marginea lor pentru ca, pe măsură ce mergeţi pe calea meditaţiei, atunci când va avea loc experienţa ultimă – dacă nu azi, atunci mâine va avea loc, trebuie să aibă loc – să nu se creeze situaţia ca voi să staţi faţă în faţă cu adevărul şi să nu-l înţelegeţi.

Eu vă dau o piatră de încercare. Testaţi-vă experienţele cu ajutorul acestei pietre de încercare.

Aṣṭāvakra este cea mai pură piatră de încercare.

Nu e nevoie să crezi în el, trebuie să-l foloseşti ca piatră de încercare pentru propriile tale experienţe. Fă din Aṣṭāvakra un martor.

Iisus le-a spus ucenicilor săi: „Voi fi martorul vostru atunci când veţi sosi”.

Dar ucenicii lui l-au înţeles greşit.

Ei au înţeles că atunci când vor muri şi vor ajunge în raiul lui Dumnezeu, Iisus va depune mărturie: D că ei au fost ucenicii lui: „Să intre, căci sunt ai mei, sunt creştini. Arată-te milostiv faţă de ei mai mult decât faţă de alţii. Binecuvântează-i mai mult decât pe alţii”.

Însă ceea ce voia Iisus să spună e cu totul altceva.

Iisus a zis: „Când veţi ajunge, eu voi fi martorul vostru” – ceea ce nu însemna că Iisus va fi de faţă acolo, ci că ceea ce spusese Iisus va fi acolo ca o piatră de încercare.

Când va avea loc experienţa, o vei putea verifica imediat şi vei putea desface nodul.

Deocamdată, după ce ai rătăcit timp atât de îndelungat în neadevăr, ochii tăi s-au obişnuit cu el.

Şocul adevărului n-ar trebui să te culce la pământ, n-ar trebui să facă să-ţi pierzi minţile.

Reţineţi, mulţi căutători ai adevărului au înnebunit.

Mulţi căutători ai adevărului au înnebunit tocmai când erau pe punctul să devină iluminaţi.

Mintea le-a fost răvăşită, din cauză că experienţa care are loc e atât de vastă, e cu neputinţă de conceput, e de necrezut. E ca şi cum cerul tot s-ar fi prăbuşit peste tine.

Vasul tău de apă e mic, iar în el se revarsă infinitul.

Te vei sparge în fărâme, nu vei putea să-l cuprinzi.

Eşti faţă în faţă cu soarele, eşti orbit de lumina strălucitoare şi apoi se face întuneric.

Soarele e în faţa ta, dar eşti în întuneric total, ochii ţi s-au închis.

În momentul acela poţi folosi afirmaţiile lui Aṣṭāvakra ca să înţelegi soarele.

În momentul acela, vocea lui Aṣṭāvakra, care a stat în inconştientul tău, va vorbi îndată.

Vor începe să răsune sutrele Upanişadelor, va răsuna Gita, va răsuna Coranul – versetele lui vor ieşi la iveală!

Parfumul lor îţi va da certitudinea că ai ajuns acasă, că nu ai de ce să-ţi pierzi cumpătul; vastitatea aceasta eşti tu.

Aṣṭāvakra spune că tu eşti expansivitate, că eşti vast. Eşti omniprezent. Eşti lipsit de acţiune, necorupt. Eşti realitatea absolută.

La momentul acela, afirmaţiile acestea vor avea o însemnătate pentru tine.

Simpla credinţă în ele, simpla agăţare de ele nu te va duce nicăieri.

Iar lăcomia te tot îmboldeşte, spunând că realizarea de sine încă n-a apărut.

Un poet a zis:

„Pentru a stăpâni dorinţa.

Pipa fermecătorului de şerpi ţese valuri de muzică –
Ah! chiar în însuşi lucrul acesta

Ce pasiune neobişnuit de adâncă palpită!”

Ascultaţi încă o dată:

„Pentru a stăpâni dorinţa.

Pipa fermecătorului de şerpi ţese valuri de muzică –
Ah! chiar în însuşi lucrul acesta

Ce pasiune neobişnuit de adâncă palpită!

De aceea cobra stă încolăcită în nemişcare

Şi numai capu-i dansează încolo şi-ncoace”.

Vrei să te eliberezi de dorinţă, dar continui să întinzi o plasă de dorinţe.

Vrei să fii complet curat şi pur, dar eşti mânat în asta de lăcomie, dorinţa continuă să pulseze în tine.

„Vezi cum o pasiune neobişnuit de adâncă palpită – şarpele stă încolăcit în nemişcare, acum doar capul îi dansează încolo şi-ncoace”.

Ai pornit la drum ca să ajungi la divin, dar calea prin care vrei să ajungi e aceeaşi cu cea prin care vrei să ajungi la bani.

Eşti pornit în căutarea divinului, dar dorinţa ta, pasiunea ta e aceeaşi cu cea care caută să dobândească lucruri materiale.

Nebunia ta e la fel ca nebunia celui care vrea să dobândească lumea. Obiectul dorinţei s-a schimbat, dar dorinţa în sine nu s-a schimbat.

Ascultându-l pe Aṣṭāvakra, dorinţa ta spune:

„Mamă, e super! N-am ştiut până acum că am ajuns deja la ce căutam. Acum o să stau fără să mai fac nimic”.

Apoi vei aştepta:

„A avut loc experienţa? A avut loc? A avut loc?”

Dorinţa continuă să palpite. „A avut loc?” N-ai înţeles.

Ascultă-l din nou pe Aṣṭāvakra.

El spune că ai ajuns deja. Dar cum ai putea să-l auzi, cum ai putea să-l înţelegi? Dorinţa ta continuă să palpite.

Până ce nu vei fi gonit înspre îndeplinirea dorinţelor – până ce nu vei fi văzut inutilitatea alergării acesteia, până ce nu vei fi alergat şi căzut şi nu te vei fi julit, nu vei putea să înţelegi.

Numai dând curs dorinţei vei putea vedea zădărnicia dorinţei.

Epuizată, ea cade la pământ sfărâmată – în momentul acela al lipsei oricărei dorinţe vei înţelege că ceea ce căutai a avut deja loc.

Altminteri repeţi ca un papagal.

Nu contează câtuşi de puţin dacă eşti un papagal hindus sau unul mahomedan sau jainist, un papagal creştin sau budist – un papagal e un papagal.

Un papagal poate să recite Biblia, un papagal poate să recite Coranul. Un papagal e un papagal, el va repeta întruna.

„Înăuntrul templului, toţi îmbăiaţi şi curaţi, cu voci ridicate, absorbiţi, deschişi, sonori, cu voci clare şi îndrăzneţe.

Cântă laude la adresa divinului.

În interior, toţi sunt surzi, muţi, gânguresc fără noimă, fără să înţeleagă; ignoranţi şi înguşti la minte.

Dar în afară sunt lăudăroşi, puerili.

Uitaţi-vă în temple!

Înăuntrul templului, toţi îmbăiaţi şi curaţi, cu voci ridicate, absorbiţi…”

Oamenii par atât de inocenţi în temple.

Uitaţi-vă în pieţe la aceleaşi feţe pe care le vedeţi în temple.

Feţele lor arătau diferit în temple.

„… sonori.

Cu voci clare şi îndrăzneţe.

Cântă laude la adresa divinului”.

Probabil aţi văzut oameni care iau un şir de mătănii şi incantează.

Înfăşuraţi într-un şal pe care scrie în relief „Rama, Rama”, cu pastă de santal pe frunte – ce imagine radioasă, imaculată!

Când întâlneşti acelaşi om la piaţă, în mulţime, nu poţi să-l mai recunoşti. Oamenii au feţe diferite: au o faţă la piaţă şi altă faţă în templu.

„… absorbiţi, deschişi, sonori, cu voci clare şi îndrăzneţe, cântă laude la adresa divinului

În interior, toţi sunt surzi, muţi, gânguresc fără noimă, fără să înţeleagă; ignoranţi şi înguşti la minte.

Dar în afară sunt lăudăroşi, puerili”.

Informaţia poate face din tine un papagal, îţi poate da o gură cât o şură.

Îţi poate da iluzia că eşti religios, îţi poate da amăgiri.

Dar nu crede că e vorba de înţelepciune.

Iar convingerea formată pe baza informaţiei şi pe care o aşezi înainte va sta aşezată pe îndoială, va sta pe umerii îndoielii.

Convingerea aceasta nu te poate duce la uşa adevărului.

Nu-ţi pune prea mult credinţa în convingerea aceasta, căci ea n-are nicio valoare.

Credinţa trebuie să vină din experienţa ta proprie.

Credinţa trebuie să răsară din puritatea stării fără de

dorinţă a propriei tale meditaţii.

A doua întrebare: „Osho, ieri, în timp ce mă plimbam la asfinţit, am simţit deodată că tot discursul tău din dimineaţa aceea începe să răsune în fiecare celulă a corpului meu.

Mă uitam ca un spectator la splendoarea priveliştii care mi se desfăşura înainte, când s-a ivit amintirea observatorului. Jocul acesta al observatorului a continuat o vreme, apoi am simţit că mă lasă picioarele şi, ca să nu cad, m-am aşezat la marginea drumului.

Şi atunci deodată n-a mai rămas nici priveliştea, nici spectatorul, nici măcar observatorul. Totul a dispărut, dar ceva totuşi a rămas – uneori întuneric, alteori lumină, jucând v-aţi ascunselea.

Dar de atunci am rămas într-o stare de nelinişte, fiindcă n-am putut înţelege ce au fost toate acestea”.

E exact ce spuneam. Dacă ajunge la tine o mică străfulgerare a adevărului, vei fi întors pe dos, nu vei putea să înţelegi. Din cauză că nu vei înţelege, te va cuprinde o nelinişte profundă; poţi chiar cădea pradă nebuniei.

De aceea vorbesc pe marginea acestor scripturi. De aceea explic zi de zi, astfel ca informaţia să rămână în inconştientul vostru, iar când va avea loc experienţa, voi să vă puteţi da seama despre ce este vorba, să puteţi defini clar ce s-a întâmplat. Altminteri cum veţi înţelege?

Nu veţi dispune de limbaj, de cuvinte; nu veţi avea nicio cale prin care să înţelegeţi; nu veţi avea nicio riglă, niciun cântar – cum veţi cântări ceea ce vi se întâmplă? Nu veţi avea nicio piatră de încercare.

Cum veţi putea evalua experienţa?

Ai spus: „. tot discursul tău din dimineaţa aceea începe să răsune în fiecare celulă a corpului meu. Mă uitam ca un spectator la splendoarea priveliştii care mi se desfăşura înainte, când s-a ivit memoria observatorului. Jocul acesta al observatorului a continuat o vreme, apoi am

simţit că mă lasă picioarele şi, ca să nu cad, m-am aşezat la marginea drumului”.

Lucrul acesta se întâmplă fără îndoială.

Când devii prima dată conştient de acest observator, te lasă picioarele, întreaga ta viaţă se clatină, fiindcă întreaga ta viaţă e clădită în absenţa observatorului. Această experienţă nouă va spulbera totul.

E ca în cazul unui orb ai cărui ochi s-ar deschide deodată: crezi că el va mai putea să meargă mai departe pe drum? Se va clătina.

Orb de patruzeci, cincizeci de ani, el şi-a ghicit drumul cu ajutorul bastonului.

În orbirea lui a dezvoltat treptat capacitatea de a merge în întuneric. A căpătat iscusinţă. A interpretat sunetele din jurul lui. A ajuns să cunoască cotiturile drumului, a învăţat arta de a vedea cu urechile. Timp de cincizeci de ani, totul mersese bine.

Viaţa aceasta a orbului – pe care nici măcar nu v-o puteţi imagina – văduvită de lumină, culoare, frumuseţe, formă; ea se bazează numai pe sunet.

El are un singur limbaj: al sunetului. Şi-a construit întreaga viaţă pe temelia aceasta. Dacă în drumul lui spre piaţă, dimineaţa, ochii i se deschid brusc, gândiţi-vă ce se va întâmpla. Întreaga lui lume se va prăbuşi. Lumea lui bazată pe sunet va fi întoarsă pe dos.

Întâmplarea aceasta va fi atât de intensă – i se deschid ochii, vede feţele oamenilor, vede culori, razele soarelui, lumina soarelui şi umbra, mulţimea aceasta; atâţia oameni, autobuze, maşini, biciclete – se va pierde complet cu firea!

Va fi un şoc imens pentru el. Lumea aceasta mică pe care şi-a creat-o pe baza sunetului va dispărea, va fi măturată, va muri, va fi strivită. El se va opri pe loc, tremurând, s-ar putea să se clatine şi să cadă. Poate că nu va reuşi să ajungă acasă… poate că va leşina.

Iar exemplul acesta nu e nimic.

Când observatorul îşi face intrarea în viaţa ta, când se iveşte chiar şi o singură rază a observatorului, atunci

exemplul acesta e o nimica toată – evenimentul acela e cu mult mai mare.

Ochiul interior se deschide. Ţi-ai construit lumea în absenţa ochiului interior, iar când acesta se deschide brusc, toată lumea ta de până acum devine irelevantă. Vei rămâne mut de uimire.

Ai întrebat în mod just şi ai întrebat din experienţă.

Uitaţi-vă la cele două tipuri de întrebări.

Una e teoretică, nu are mare valoare.

Dar întrebarea aceasta a luat naştere din experienţă.

Dacă n-ar fi existat experienţa, întrebarea aceasta n-ar fi putut să apară.

Dacă picioarele acestea n-ar fi fost părăsite de puteri, întrebarea aceasta n-ar fi luat naştere, întrebarea aceasta vine din experienţă directă.

„… s-a ivit amintirea observatorului”.

Pesemne cuvintele lui Aṣṭāvakra au răsunat ca un ecou. Pesemne a rămas un ecou a ceea ce spusesem dimineaţa. Pesemne parfumul lor s-a ivit în tine, câteva fire din spusele mele au rămas înnodate în tine.

„… s-a ivit amintirea observatorului. Jocul acesta al observatorului a continuat o vreme…”

Poate că n-a fost decât o clipă.

O clipă a observatorului pare foarte lungă, fiindcă observatorul e dincolo de timp.

Aici, pe ceasul tău nu trece decât o secundă; acolo, ca observator, pare că au trecut veacuri.

Ceasul acesta nu e de niciun folos acolo. Ceasul acesta nu e făcut pentru ochiul interior.

„Jocul acesta al observatorului a continuat o vreme, dar apoi am simţit că mă lasă picioarele şi, ca să nu cad, m-am aşezat la marginea drumului”.

Tremurul picioarelor arată că s-a petrecut cu adevărat. Cel care pune întrebarea nu vine cu o întrebare bazată pe ce a auzit sau a citit el – ceva a ieşit la iveală.

„Şi atunci n-a mai rămas nici priveliştea, nici spectatorul, nici măcar observatorul”.

În tremurul acela totul s-a risipit, totul a dispărut.

În astfel de momente poate apărea nebunia, dacă n-a existat o pregătire prealabilă treptată. Dacă nu avem posibilitatea s-o asimilăm picătură cu picătură, dacă experienţa apare subit, se poate produce o explozie.

„Totul a dispărut, dar ceva totuşi a rămas”.

Cu siguranţă ceva era.

De fapt, pentru prima dată totul era.

Tot ce-a fost al tău s-a sfârşit, mica ta casă din paie s-a surpat. Cerul, luna şi stelele – absolutul a rămas. Graniţele, liniile pe care le trasaseşi au dispărut toate – a rămas cerul fără nori.

Condiţionarea ta de a trăi într-o carapace îngustă a fost zguduită din temelii. Tremurul acesta te-a înspăimântat şi te-ai aşezat la marginea drumului.

Cu siguranţă ceva era. Experienţa te lasă fără cuvinte. Nu poţi cuprinde cu mintea: ce a fost, cine a fost?

Ai observat? Câteodată ceva te trezeşte brusc dintr-un somn adânc.

Dormeai buştean la cinci dimineaţa, la ora când somnul e cel mai adânc şi deodată te trezeşte ceva.

Un zgomot, o petardă care pocneşte în stradă, o maşină care se izbeşte de uşa ta: un zgomot care te trezeşte imediat. Instantaneu!

Sari imediat din somn în starea de veghe. Vii cu viteza unei săgeţi din adâncimile somnului.

De obicei noi ieşim foarte încet din adâncul somnului. Mai întâi somnul profund începe să dispară, apoi visele încep treptat să plutească, apoi mai rămânem o vreme în vise.

Îţi poţi aminti visele pe care le-ai avut dimineaţa, dar nu-ţi aduci aminte visele de noapte, fiindcă visele de dimineaţă sunt imponderabile şi sunt exact la jumătatea drumului dintre somn şi trezire.

Apoi visele dispar treptat. Atunci rămâne somnul pe jumătate risipit.

Soarele şi umbra se joacă puţin de-a v-aţi ascunselea cu ochii tăi: o clipă eşti treaz, o clipă eşti iar adormit; te rostogoleşti în pat ca şi cum te-ai fi trezit… între două

aţipiri o auzi pe soţia ta cum face ceaiul, auzi cum cade pe jos un vas, vine lăptarul, cineva trece pe stradă, bate la uşă servitorul, copiii se pregătesc de şcoală.

Apoi iarăşi te rostogoleşti şi începi să te cufunzi încă o dată în adâncul somnului. În felul acesta ieşi la suprafaţă doar încetul cu încetul. Apoi deschizi ochii.

Dar dacă se întâmplă ceva brusc, vii ca o săgeată din adâncul somnului direct la trezire.

Ochii ţi se deschid şi te întrebi: unde sunt? Cine sunt? O secundă nu îţi e clar nimic.

Lucrul acesta trebuie să se fi întâmplat fiecăruia dintre voi: te întrebi „cine sunt?”

Nu-ţi aminteşti nici măcar numele şi adresa. Unde sunt? Nici asta nu-ţi va fi clar. E ca şi cum ai venit deodată într-o lume străină. Durează o clipă numai, apoi revii cu totul la situaţia prezentă, fiindcă şocul acesta nu e un şoc aşa de mare. Şi apoi mai eşti şi obişnuit cu el – se întâmplă în fiecare zi. Te trezeşti în fiecare dimineaţă: te întorci din lumea viselor în lumea stării de veghe.

Rutina aceasta e veche, totuşi uneori, când se întâmplă brusc, eşti luat prin surprindere şi speriat.

Când are loc adevărata trezire, vei rămâne complet fără grai.

Nu vei avea nici cea mai mică idee ce se întâmplă. Totul va deveni calm şi tăcut. Dar a fost bine.

„… n-a mai rămas nici priveliştea, nici spectatorul, nici măcar observatorul. Totul a dispărut, dar ceva totuşi a rămas”.

Ca să vă ajut să înţelegeţi acest „ceva” vorbesc pe marginea scripturilor – ca să deveniţi capabili să-l interpretaţi.

Ca să puteţi da semnificaţie acestui „ceva”, să-l puteţi identifica, să-l puteţi defini.

Dacă nu, el vă poate îneca. Veţi fi luaţi de viitură, nu veţi avea niciun refugiu pe care să staţi.

De aceea continui să vorbesc despre atâtea lucruri.

„Totul a dispărut, dar ceva totuşi a rămas. Uneori întuneric, alteori lumină, jucând de-a v-aţi ascunselea. Dar

de atunci am rămas într-o stare de neliniște și nu pot înțelege ce au fost toate acestea”.

Păstrează lucrurile pe care ți le spun, ține-le la tine.

Făurește pentru ele o cutie încrustată cu nestemate.

Nu lua cele spuse de mine ca înțelepciune, ci doar ca informație. Făurește în mod conștient o cutie pentru ele.

Apoi vei constata, treptat, pe măsură ce experiențele încep să aibă loc, că spusele mele se ivesc din inconștient și că ele îți limpezesc experiențele întâmplate și le fac pe înțelesul tău.

Eu voi fi martorul tău.

Dar dacă argumentezi împotriva spuselor mele în timp ce mă asculți, eu n-am cum să devin martorul tău – asculți și creezi un fel de luptă interioară împotriva mea, combătându-mă.

Dacă nu asculți în mod receptiv, cu iubire, ci argumentezi întruna, atunci n-am cum să fiu martorul tău fiindcă în cazul acesta, când pui ceva în cutie va fi ceva de la tine, nu ceva de la mine.

Noaptea trecută am inițiat în sannyas un psiholog din Australia.

I-am spus: „Ești binevenit aici chiar dacă nu te inițiezi în sannyas. Dar atunci nu vei deveni oaspetele meu. Ești binevenit. Dar dacă te inițiezi, ești binevenit și devii și oaspetele meu”.

Oamenii mă întreabă: „Iubirea ta față de noi va fi mai mică dacă nu ne inițiem în sannyas?”

Iubirea mea față de voi vă rămâne totală. Sunteți bineveniți!

Dar în momentul în care vă inițiați, deveniți și oaspeții mei. Și e o mare diferență.

În absența inițierii, mă ascultați de la depărtare. Odată inițiați, veniți mai aproape de mine.

Dacă nu devii sannyasinul meu, intelectul tău va continua să analizeze, va continua să aleagă din cele spuse de mine.

Vei păstra ceea ce se potrivește cu mintea ta, iar ce nu se potrivește, vei arunca.

Şi e posibil ca ceea ce nu ţi se potriveşte să fie ceea ce ţi-ar fi de folos.

Când ceva e în acord cu mintea ta, acel ceva nu te poate transforma.

Dacă e în acord cu ce gândeşti tu, înseamnă că e în armonie cu trecutul tău.

Ceea ce nu se potriveşte cu trecutul tău poate aprinde o revoluţie înăuntrul tău.

Ceea ce nu ţi se potriveşte, te poate transforma.

Ceea ce ţi se potriveşte în totalitate, te va consolida în felul în care eşti, nu te va transforma. Selectezi întruna – ai impresia că eşti inteligent.

Oamenii inteligenţi fac uneori lucruri de-a dreptul idioate. Ei stau aici şi selectează. Aleg întruna.

Ţin cu dinţii de lucrurile care se potrivesc cu prejudecăţile lor şi nu stabilesc nicio legătură cu ceva ce e împotriva acestor prejudecăţi.

Dar eu vă repet că ceea ce nu pare să vi se potrivească, într-o zi vă va fi de folos.

Acum nu aveţi cum să înţelegeţi acel lucru din cauză că nu aţi ajuns în niciun fel la el prin experienţa voastră. Cu toate acestea eu vă spun să-l păstraţi la voi. Într-o zi, când experienţa va veni, atunci el se va ivi deodată din inconştientul vostru şi va clarifica totul. Atunci nu veţi rămâne fără grai, uluirea nu vă va strivi şi nu veţi avea de ce să fiţi înfricoşaţi.

Un poet a zis:

„Sus de tot, ceea ce fredona vântul, răsuna în ecoul cedrilor, ceea ce strălucea pe piscurile înzăpezite, ceea ce se revărsa din cerul înserării – de către cine a fost primit?

De cel care şi-a întins mâinile în rugăciune?

De cel care şi-a întins mâinile în rugăciune?

Nu, ci totul a coborât în inima mea dăruită.

S-a revărsat în lacrimile-mi binevenite.

A venit neştiut, nerecunoscut.

Prin mijlocirea tuturor acestora ale mele, el s-a adus pe sine la sine, a intrat în el însuşi.

Acolo numai unde e plin de splendoare, privirile sunt,

neputincios, coborâte.

Nu numai vocea, ci chiar şi rezonanţa tăcerii încetează acolo".

Auzi-mă – cu lacrimile tale profunde. Auzi-mă – cu inima. Auzi-mă – cu iubirea ta. Nu cu intelectul, nu cu logica. Aceasta este semnificaţia încrederii şi credinţei.

„Sus de tot, ceea ce fredona vântul, răsuna în ecoul cedrilor, ceea ce strălucea pe piscurile înzăpezite, ceea ce se revărsa din cerul înserării – de către cine a fost primit?

De cel care şi-a întins mâinile în rugăciune?"

Nu! De fiecare dată când mâna dorinţei e întinsă, ea se strânge.

Mâna dorinţei nu poate cuprinde decât ce i se dă de pomană, nu o împărăţie. E nevoie de o inimă deschisă de iubire ca să cuprindă un imperiu. Un bol de cerşit, un bol al dorinţelor nu va face faţă.

„De către cine a fost primit?

De cel care şi-a întins mâinile în rugăciune?"

Mă poţi asculta într-un astfel de mod încât să iei şi să pui în cutie ceea ce se potriveşte prejudecăţilor tale. Şi apoi vii la mine, întinzând bolul de cerşit. Dorinţa e un cerşetor.

Poţi să iei câte ceva, dar ceea ce iei reprezintă doar firimituri de pâine căzute de la masă. N-ai putut deveni oaspete. Sannyasul te va face oaspete.

„Nu, ci totul a coborât în inima mea dăruită.

S-a revărsat în lacrimile-mi binevenite.

A venit neştiut, nerecunoscut.

Prin mijlocirea tuturor acestora ale mele, el s-a adus pe sine la sine, a intrat în el însuşi.

Acolo numai unde e plin de splendoare, privirile sunt, neputincios, coborâte.

Nu numai vocea, ci chiar şi rezonanţa tăcerii încetează acolo".

Pregăteşte-te pentru asta. Umple-ţi inima cu iubirea pentru asta.

Învaţă să asculţi în mod receptiv. Şi păstrează într-o cutie pentru comori ceea ce îţi spun. Atunci nu vei suferi.

Când va coborî asupra ta necunoscutul, neştiutul, îl vei putea înţelege.

Vei putea să-i înţelegi muzica ascunsă. Nu te vei îneca şi nu vei fi înfricoşat de tăcerea lui, ci vei fi eliberat. Altminteri îţi va părea ca o moarte.

Dacă Dumnezeu vine când tu nu eşti pregătit să-l înţelegi, dacă nu ai mijloacele prin care să-l înţelegi, ţi se va părea ca o moarte, ţi se va părea că s-a terminat cu tine!

Dacă ai o oarecare înţelegere, o oarecare pregătire, dacă ai învăţat câte ceva de la un maestru, ai stat în prezenţa lui, atunci Dumnezeu e eliberare; altminteri el îţi va părea a fi moartea.

Iar dacă ai apucat să te pierzi cu firea, vei înceta să mai mergi în direcţia aceea. Dacă ai apucat să te laşi înspăimântat, fiecare celulă a corpului îţi va tremura.

Te vei duce oriunde, mai puţin acolo unde ai fost înspăimântat aşa de tare: acolo unde îţi tremură mâinile şi picioarele, unde trebuie să te aşezi la marginea drumului, unde totul se întunecă şi totul pare să fie pierdut; rămâne ceva necunoscut, iar tu eşti pur şi simplu înfricoşat – nu te-ai mai întoarce acolo pentru nimic în lume.

Într-unul dintre poemele sale, Rabindranath Tagore spune:

„L-am căutat pe Dumnezeu timp de multe vieţi.

L-am căutat, dar nu l-am găsit niciodată.

Câteodată zăream o licărire a lui printre stelele cele mai îndepărtate.

Speram mereu, căutam mereu.

Apoi, într-o zi, printr-o întâmplare fericită, am ajuns la uşa lui.

Stătea scris acolo: „Aici e casa lui Dumnezeu.

Am urcat scările, într-un singur salt călătoria ce durase multe vieţi se încheia.

Binecuvântare!

Eram cu mâna pe lanţul clopoţelului de la uşă, când o frică a pus stăpânire pe mine:

‚Ce fac dacă-l întâlnesc? Iar după aceea ce-am să fac?

Tot ce-am făcut eu vreodată a fost să-l caut pe Dumnezeu.

Trăiesc cu speranţa aceasta – în ea constă călătoria vieţii mele. Deci să-l întâlnesc pe Dumnezeu înseamnă moartea.

Ce se va întâmpla cu viaţa mea, cu călătoria mea? Unde-am să mă mai duc după aceea, ce-am să mai caut?

Nu va mai rămâne nimic de atins.

Înfricoşat, am dat drumul din mână lanţului, i-am dat drumul încet, ca să nu fac niciun zgomot, ca nu cumva să vină şi să-mi deschidă uşa.

Mi-am luat pantofii în mână şi am rupt-o la fugă, iar de-atunci tot într-o fugă o ţin.

Mai caut şi-acum, chiar şi acum îl mai caut pe Dumnezeu, deşi ştiu unde e casa lui.

Îl caut pretutindeni în afară de acolo unde locuieşte, căci căutarea e viaţa mea.

Am grijă să nu mă apropii de casa lui. Mă duc în orice direcţie în afară de cea care duce către casa lui. Mă ţin la distanţă de ea.

Întreb oriunde altundeva: „Unde e Dumnezeu?” – şi în tot acest timp ştiu unde e Dumnezeu”.

După cum văd eu, mulţi oameni s-au apropiat de multe ori de casa aceea de-a lungul căutării lor nesfârşite, dar au intrat în panică.

Au intrat în panică şi au uitat tot – numai frica aceea n-o pot uita.

De aceea oamenii nu prea au tragere de inimă spre meditaţie.

Sunt speriaţi şi evită până şi să vorbească despre lucruri precum meditaţia.

Folosesc de formă cuvântul Dumnezeu, dar nu-şi dau niciodată voie să plece într-o căutare profundă a lui.

Se duc la templu, la moschee – e o formalitate socială, o convenţie, o datină.

Se duc fiindcă aşa trebuie, dar ei nu permit niciodată templului, moscheii să se stabilească în inima lor. Nu-şi asumă asemenea risc. Îl ţin pe Dumnezeu departe.

Şi există un motiv pentru care procedează aşa – undeva, ascunsă adânc în memoria lor e o experienţă a fricii, cândva în trecut pesemne că au şovăit în faţa acelei uşi.

Dacă prietenul care a avut experienţa aceasta n-o înţelege corect, el va începe să se înfricoşeze.

Stând aşezat la marginea drumului, pradă panicii, tremurând din toate încheieturile, cu inima bătând nebuneşte, respiraţia întretăiată, totul anapoda – e mai bine să stai departe de asemenea meditaţie!

E o pacoste. Dacă te întorci e bine, dar dacă nu te mai întorci?

Dacă stai şi tot stai la marginea drumului, oamenii vor crede că eşti nebun.

O oră-două poţi să stai; mai mult de-atât şi deja va veni poliţia.

Mai mult de-atât şi vecinii te vor lua pe sus sau te vor trimite la spital ca să afle ce s-a întâmplat.

Medicii vor începe să-ţi facă injecţii, îngrijoraţi că ţi-ai pierdut cunoştinţa, că poate ai creierul vătămat.

Un prieten mi-a scris – un sannyasin – că a plecat de-aici dansând, extatic.

Familia lui nu-l mai văzuse niciodată dansând şi extatic.

Când a ajuns acasă dansând şi într-o stare de beatitudine, au crezut că şi-a pierdut minţile.

Au venit în fugă, l-au prins, l-au obligat să se aşeze şi l-au întrebat ce s-a întâmplat.

„Staţi puţin”, le-a zis el, „nu s-a întâmpla nimic cu mine. Sunt foarte fericit, sunt în extaz.

Cu cât vorbea mai mult de adevăruri spirituale, cu atât era familia lui mai sigură că s-a întâmplat ceva cu el. L-au luat de-acasă şi l-au dus cu forţa la spital.

Am primit de la el o scrisoare.

Îmi spune:

„Stau aici întins pe patul de spital şi râd. Mă distrez de minune.

Când eram trist nu se gândea nimeni să-mi dea ajutor

medical. Acum sunt fericit şi m-au adus la spital.

Privesc spectacolul ăsta. Dar ei cred că sunt nebun.

Şi cu cât mă cred ei mai nebun, cu atât râd mai mult!

Iar cu cât râd mai mult, cu atât mai nebun mă cred!”

E bine că ai întrebat. Nu te speria. Experienţa aceasta se va domoli treptat. Priveşte-o ca un martor.

Ceea ce s-a întâmplat e ceva firesc.

A treia întrebare: „Osho, Noi suntem parte din Dumnezeu şi încă una indestructibilă.

Te rog, explică-ne când, de ce şi cum a ajuns partea aceasta să se separe de sursă? Şi este sau nu posibilă o reunire a părţii cu sursa – o uniune inseparabilă?

Dacă e posibilă, atunci te rog uneşte această parte cu sursa aşa încât să nu mai fie nevoită să treacă, iar şi iar, prin spaima întoarcerii în haosul acesta tumultuos”.

Vedeţi diferenţa? Întrebarea anterioară a venit din experienţă. Întrebarea aceasta e abstractă.

„Noi suntem parte din Dumnezeu şi încă una indestructibilă”.

Ştii tu asta? Ai auzit-o, ai citit-o – şi, fiindcă îi dă satisfacţie egoului, ai crezut în ea.

Ce-ar putea da egoului satisfacţie mai mult decât să spui că suntem parte din Dumnezeu… că suntem Dumnezeu, suntem divinul, suntem indestructibili?

Asta vrei. Asta e căutarea egoului.

Asta e dorinţa ta cea mai adâncă – să devii indestructibil, parte din Dumnezeu, să fii brahman, stăpânul întregului univers.

„Noi suntem parte din Dumnezeu şi încă una indestructibilă”.

Ştii tu asta?

Dacă ştii asta, atunci nu mai e nevoie să întrebi.

Dacă nu ştii, atunci n-are niciun rost s-o scrii: e suficient să pui întrebarea.

„Te rog, explică-ne când, de ce şi cum a ajuns partea

aceasta să se separe de sursă?”

Aceasta este o întrebare savantă.

Când? Vrei data exactă? Ce-ai să faci cu ea? Dacă-ţi spun data, ce se va schimba?

Dacă-ţi dau anul şi data – că la şase fix dimineaţa, în cutare zi – ce va schimba asta?

Ce transformare va aduce în viaţa ta?

La ce realizare vei ajunge?

„… când, de ce şi cum a ajuns partea aceasta să se separe?”

Dacă ştii că eşti parte din Dumnezeu, atunci ştii că n-ai fost niciodată separat.

Ai visat că eşti separat. N-ai fost niciodată separat – cum ar putea o parte să se separe?

Partea există numai împreună cu întregul. Ai uitat.

Nu poţi să te separi, dar poţi să uiţi.

Nu ai cum să fii separat.

Noi rămânem ceea ce suntem; putem să uităm, putem să ne amintim – singura diferenţă ţine de uitare şi de aducere aminte.

„… când, de ce şi cum a ajuns partea aceasta să se separe de sursă?”

Dacă ai fi separat, aş putea să-ţi spun când, de ce şi cum.

Nu eşti separat.

Noaptea în somn visezi că eşti cal.

Dimineaţa întrebi: „De ce, cum, când am devenit eu cal? E foarte dificil – de ce-am devenit cal?”

Primul lucru e acela că nu ai devenit niciodată cal.

Dacă ai fi devenit, ar mai fi fost cineva care să pună întrebarea? Caii nu pun întrebări.

N-ai fost niciodată cal, doar ai visat.

Dimineaţa te trezeşti spunând: „Ce vis am avut!”

Reţine, n-ai fost cal nici măcar când visai. Chiar dacă ai fost complet absorbit de sentimentul că eşti cal.

Aceasta este învăţătura fundamentală a lui Aṣṭāvakra.

Aṣṭāvakra spune că devii acel lucru cu care îţi

identifici „eu”-l.

Dacă-l identifici cu corpul, devii corp. Spui că eşti corp şi vei fi corp.

Dacă-l identifici cu brahman, spui că eşti brahman şi vei fi brahman.

Devii acel lucru cu care-ţi identifici „eu”-l.

În vis te-ai identificat cu un cal, ai devenit un cal.

Acum te identifici cu un corp omenesc, devii un om.

Dar în realitate nu devii niciodată aşa ceva, rămâi mereu ceea ce eşti – exact acelaşi.

Nu se produce niciodată nicio schimbare în natura ta.

Genul acesta de întrebare n-are sens. Nu pierde timpul punând astfel de întrebări.

Iar cei care răspund la întrebări ca aceasta sunt chiar mai idioţi decât tine.

Există o anecdotă despre călugărul zen Bokuju.

Într-o dimineaţă s-a trezit şi imediat şi-a chemat discipolul său principal, spunându-i:

„Ia ascultă, am avut un vis. Poţi să mi-l analizezi şi mie?”

Discipolul i-a spus:

„Stai puţin, să-ţi aduc nişte apă. Mai întâi spală-te pe faţă”.

A adus un vas plin cu apă şi l-a ajutat pe maestru să se spele pe faţă şi pe mâini.

În timpul ăsta un alt discipol a trecut pe-acolo.

Maestrul i-a zis:

„Ascultă, am avut un vis. Mi-l analizezi şi mie?”

Acesta i-a răspuns:

„Stai o clipă, să-ţi aduc mai bine o ceaşcă de ceai”. I-a adus o ceaşcă de ceai.

Maestrul a râs din toată inima şi le-a zis: „Dacă mi-aţi fi analizat visele, vă dădeam o mamă de bătaie şi vă dădeam afară!”

Ce analiză se poate face unui vis? L-ai avut, te-ai trezit, acum lasă baltă tot circul ăsta!

Discipolii au dat răspunsul corect.

Era un test, era examinarea lor – venise vremea să-i

supună la test.

Un discipol a adus apă ca maestrul să se spele pe faţă şi pe mâini.

„Visul a trecut, acum termină cu el! Ce analiză-ţi mai trebuie? Visul a fost un vis, s-a terminat.

Ce analiză?

Adevărul poate fi analizat, dar un vis?

Poate falsul să fie analizat?

Poate fi analizat ceva ce nu s-a întâmplat niciodată? E suficient să ştii că a fost un vis; acum spală-te pe faţă. Acum te-ai întors, ieşi din toată povestea asta”.

Celălalt tânăr a procedat şi el bine, aducându-i o ceaşcă cu ceai: „Te-ai spălat pe faţă, dar se pare că somnul încă nu s-a risipit complet. După ceaşca asta de ceai vei fi complet treaz”.

Asta e ceea ce-ţi spun şi eu: spală-te pe faţă, bea-ţi ceaiul!

N-ai fost niciodată separat, nu ai cum să fii separat.

Apoi întrebi: „Şi este sau nu posibilă o reunire a părţii cu sursa – o uniune inseparabilă?”

De vreme ce nu eşti separat, a vorbi despre reunire e absurd.

De aceea Aṣṭāvakra spune că practica în vederea eliberării împiedică eliberarea.

Ce spune el, de fapt?

El spune: „Vrei o metodă prin care să te uneşti cu acel ceva de care nu te-ai separat niciodată? Nebunia chiar n-are nicio limită? Metoda însăşi va împiedica uniunea”.

Gândeşte-te puţin.

Dacă n-ai plecat niciodată de-acasă, atunci eforturile de a te întoarce acasă te vor împiedica să te trezeşti.

Într-o noapte, un om beat s-a întors acasă. Băuse prea mult.

A reuşit să bată la uşă, dar nu ştia că e casa lui.

Maică-sa a deschis uşa, iar el i-a zis: „Dragă bătrânico, ai putea să-mi spui unde e casa mea?”

Bătrâna i-a răspuns: „Eşti băiatul meu, eu sunt mama ta, idiotule! Asta e casa ta”.

El i-a zis: „Nu căuta să mă păcăleşti. Nu mă deruta. Sunt sigur că e pe undeva pe-aici casa mea, dar unde?”

S-au adunat vecinii şi au încercat să-l convingă. Dar n-are niciun rost să te cerţi cu oamenii beţi. Cel care se ceartă cu beţivii e şi el beat.

I-au zis: „Asta e casa ta!” Au început să-i demonstreze, arătându-i dovada: „Uită-te aici”, „Uită-te dincolo”.

Ei nu înţelegeau că omul ăsta e beat şi nicio dovadă nu putea fi de ajutor.

Cine ştie ce vede el – ceva ce tu nici nu-ţi poţi imagina.

El nu vede ce vezi tu, el e în altă lume.

Nu-şi recunoaşte nici măcar propria mamă, cum să-şi recunoască atunci casa? Nu se recunoaşte pe el însuşi, cum ar putea să recunoască pe oricine altcineva?

Între timp a venit un alt beţiv.

A sosit cu căruţa lui şi a zis: „Urcă, te duc eu acasă”.

Celălalt beţiv a zis: „Omul ăsta pare să ştie ce spune. Mi-am găsit maestrul! Ăştialalţi sunt toţi nişte idioţi: eu îi întreb unde e casa mea, iar ei îi dau înainte că asta e casa mea. Ce, eu sunt orb? Omul ăsta e un maestru perfect”.

Reţine, dacă pui întrebări greşite vei cădea în laţul maeştrilor greşiţi.

Odată ce pui o întrebare greşită, vei întâlni pe cineva care-ţi va da un răspuns greşit.

E legea vieţii. Întreabă şi cineva aşteaptă să-ţi răspundă.

De fapt chiar dacă nu întrebi, există unii care sunt gata să-ţi răspundă. Ei te caută.

Când pui o întrebare ca asta, nu faci decât să-ţi cauţi necazul cu lumânarea.

„Şi este sau nu posibilă o reunire…”

N-ai fost niciodată separat, n-ai plecat niciodată – cum ai putea să te reuneşti?

Şi întrebi: „E posibil să existe o unire care să nu mai fie urmată de separare?”

Dacă are loc unirea, dar cumva ea ajunge iar într-o

separare? Lucrurile acestea par reale din cauză că noi nu ne aducem aminte cine suntem. Dacă Dumnezeu ar fi separat, atunci toate lucrurile acestea ar fi adevărate.

Dumnezeu e natura noastră, însă noi ne putem uita natura. Şi lucrul acesta e intrinsec naturii noastre – faptul că ne putem uita natura.

Un prieten a întrebat: „Dacă sufletul e conştiinţă pură, libertate şi energie infinită, independenţă supremă, atunci cum a luat naştere dorinţa?”

Şi asta ţine de independenţa fiinţei noastre – faptul că dacă ea vrea să dorească, poate dori.

Dacă fiinţa noastră n-ar putea dori, ar fi dependentă. Gândeşte-te la asta.

Lumea asta e libertatea ta. Ai vrut-o, aşa că s-a întâmplat. Dorinţa ta e liberă. Dacă doreşti, ea încetează chiar acum. Dacă doreşti, ea revine imediat.

Aşa că eu nu pot să-ţi spun că există o reunire care nu poate fi destrămată.

N-ai fost niciodată separat, dar libertatea supremă a fiinţei tale e aceea că ea poate uita ceva atunci când vrea şi-şi poate aminti atunci când vrea.

Dacă n-ar exista posibilitatea aceasta, fiinţa ar fi limitată, libertatea ei ar fi limitată, ceva i-ar fi impus, ar avea caracteristici.

A existat în occident un filosof, Diderot.

El a demonstrat că Dumnezeu nu e omnipotent, nu e atotputernic. A venit cu argumente care păreau corecte.

De exemplu, el spune:

„Poate Dumnezeu să facă aşa încât doi plus doi să facă cinci?”

Pare dificil chiar şi pentru Dumnezeu să facă aşa încât doi plus doi să fie egal cu cinci. Şi-atunci cum ar putea fi omnipotent? Doi plus doi egal patru.

„Poate Dumnezeu să facă un triunghi să fie pătrat?”

Cum ar putea să facă asta? Dacă îl face dreptunghi, acela nu va mai fi triunghi. Dacă rămâne triunghi, înseamnă că n-a putut să-l facă să fie pătrat, deci Dumnezeu e limitat.

Diderot a dat o lovitură ideii creştine de Dumnezeu.

Dar dacă Diderot ar fi ştiut despre ideile indiene, nu i-ar mai fi venit la fel de uşor.

Acestea spun că tocmai aici e necazul, că Dumnezeu are libertatea să facă aşa încât doi plus doi să fie egal cu cinci, doi plus doi să fie egal cu trei.

Asta e ceea ce numim maya, iluzie – poate face ca doi plus doi să fie egal cu cinci, ca doi plus doi să fie egal cu trei. Când doi plus doi fac patru, atunci ai ieşit din maya.

Aici triunghiurile arată ca nişte dreptunghiuri.

Aici au loc neîncetat mari înşelătorii.

Aici cineva înţelege ceva, altcineva înţelege altceva.

Numai ceea ce este cu adevărat rămâne necunoscut tuturor. Un lucru e sigur, că doi plus doi vor face oricât, numai patru nu. Asta e ceea ce numim maya.

Am numit maya puterea lui Dumnezeu.

Te-ai gândit vreodată ce înseamnă asta?

Spunem maya puterii lui Dumnezeu. Înseamnă că Dumnezeu are puterea chiar să se autoamăgească.

Dacă n-ar avea-o, ar fi limitat, ce fel de Dumnezeu ar fi dacă n-ar putea visa? Ar fi limitat, fiindcă ar fi incapabil să viseze.

Nu, divinul poate avea vise. Tu visezi! Tu eşti divinul care are vise.

Poţi să te trezeşti, poţi să visezi – ai capacitatea asta. De aceea, când vrei, poţi să visezi, când vrei, poţi să te trezeşti. E alegerea ta: dacă vrei să stai treaz, poţi să rămâi treaz. Dacă vrei să rămâi în vise, poţi să continui să visezi.

Libertatea omului e nerestricţionată.

Puterea fiinţei tale e nerestricţionată.

Adevăr şi vis – acestea sunt cele două curente ale absolutului. Totul e cuprins în aceste două curente.

Întrebi dacă e posibilă o reunire? În primul rând, nu spune reunire. Dacă spui „amintire”, vei folosi cuvântul corect.

Şi întrebi: „… o unire care să nu mai fie urmată de separare”…

Nu ţi-o pot garanta. Fiindcă depinde de tine, e alegerea ta.

Dacă vrei să renunţi, să uiţi, atunci nimeni nu-ţi poate sta în cale.

Dacă vrei să-ţi aminteşti, nimeni nu-ţi poate sta în cale. Şi nu fi deranjat de asta. Ia-o ca pe o binecuvântare – faptul că libertatea ta e atât de mare încât chiar şi atunci când vrei să-l uiţi pe Dumnezeu, nimic nu te împiedică s-o faci.

Dumnezeu nu te hărţuieşte câtuşi de puţin.

Dacă vrei să i te opui, nimic nu te-mpiedică s-o faci. El rămâne cu tine. Când vrei să mergi împotriva lui, el continuă să-ţi dea energie.

Fachirul sufist Hassan a scris că:

„Într-o noapte l-am întrebat pe Dumnezeu: „Cine e cel mai religios om din sat?” Dumnezeu mi-a spus că era vecinul meu de alături”.

Hassan nu se gândise niciodată la acel om. Era un om simplu, nepretenţios.

Nimeni nu se gândeşte la oamenii simpli.

Întotdeauna ne gândim la cei care aduc necazuri. El era un om simplu, care trăia liniştit. Un om de rând, cu bucuriile lui – neavând nimic de-a face cu nimeni altcineva. Nimeni nu-i dăduse nicio atenţie.

Hassan a zis: „Omul ăsta e cel mai virtuos?”

În dimineaţa următoare, l-a examinat cu atenţie pe acel om şi a descoperit „ce luminozitate are omul ăsta!”

În noaptea următoare l-a întrebat pe Dumnezeu:

„Acum altă întrebare. Ce mi-ai spus a fost bine. îl voi venera pe acest om. Mă voi înclina lui. A devenit gurul meu. Acum spune-mi încă ceva: cine e cel mai rău om din acest sat? Ca să ştiu să-l evit”.

Dumnezeu i-a răspuns: „Acelaşi vecin”.

Hassan a zis: „Aşa ceva e foarte derutant!”

Dumnezeu i-a răspuns:

„Ce pot să fac? Noaptea trecută era într-o dispoziţie minunată, acum e într-o dispoziţie rea. Eu nu pot să fac nimic. Nu pot să spun în ce stare va fi el mâine dimineaţă.

S-ar putea să fie iar într-o dispoziţie bună”.

Fiinţa ta e libertate supremă. Nimic n-o limitează.

Libertatea aceasta supremă o numim moksha, eliberare.

Moksha include libertatea de a uita.

Dacă vrei să uiţi, nimeni nu te poate împiedica. Ce libertate ar fi, dacă n-ai fi liber să ieşi din ea când vrei?

Am auzit: un preot catolic a murit.

Când a ajuns în rai a fost surprins să vadă mulţi oameni în lanţuri.

A întrebat: „Ce se petrece? Lanţuri în rai?”

I s-a spus:

„Aceştia voiau să se întoarcă – sunt americani şi vor să se întoarcă în America. Spun că e mai multă distracţie acolo. A trebuit să fie puşi în lanţuri fiindcă ar fi fost scandalos pentru rai.

Ei spun: „Nu vrem să stăm în rai, vrem să ne întoarcem în America. E mai multă viaţă acolo. Avem femei mai arătoase decât domnişoarele astea din paradis.

Băuturi tari? Ale noastre sunt mai bune.

Clădiri? Avem noi mai înalte decât astea de aici. Ce e cu toate vechiturile astea?”

Clădirile din rai sunt demodate acum. Ele sunt complet depăşite.

Arhitecţii şi inginerii le-au conceput în urmă cu multe mii de ani şi ele încă sunt în picioare.

„Spun că vor să se întoarcă în America. N-am avut decât să-i punem în lanţuri, căci dacă fug şi se întorc în America va fi o ruşine pentru rai. Cum va mai vrea cineva să vină aici?”

Dar ce rai e acela în care poţi fi pus în lanţuri?

Iadul ar fi mai bun, măcar acolo nu sunt lanţuri.

Reţineţi lucrul acesta: raiul e independenţă.

Moksha e libertate.

Eliberare înseamnă că eşti independent.

Iar aceasta este experienţa absolută. E absolută şi necondiţionată. Nu i se pot impune condiţii.

Dacă un suflet eliberat simte că vrea să se întoarcă în

lume, nimeni nu-l poate opri.

Cei eliberaţi nu se întorc, dar asta e altă chestiune. Însă dacă o fiinţă eliberată ar vrea să se întoarcă, nimeni n-ar putea-o opri. Şi cine s-o oprească?

Iar dacă cineva poate opri o fiinţă eliberată, atunci ce eliberare mai e asta?

Începi să te îndrepţi spre ieşirea din rai şi cineva spune: „Stop! Nu poţi să pleci. Aici e raiul, unde te duci?”

În acel moment s-a terminat cu raiul.

Eu nu spun că fiinţele eliberate se întorc. Spun că nimeni nu le poate opri.

De aceea eu nu-ţi pot da nicio garanţie. Dacă vrei să te întorci, ce pot face eu? Dacă vrei să-l ocoleşti pe Dumnezeu, ce pot face eu?

Eu nu pot decât să declar totala ta libertate.

„Dacă e posibilă, atunci te rog uneşte această parte cu sursa…”

Speranţa ta e foarte ieftină.

Spui că nu vrei cu adevărat să te uneşti, altcineva ar trebui să facă efortul în acest sens.

Cum s-ar putea una ca asta? Uniunea poate avea loc numai dacă o vrei tu. Numai dacă e dorinţa ta, voinţa ta, năzuinţa ta, setea ta…

Nimeni altcineva nu te poate uni.

Nu există mod prin care libertatea să poată fi efectuată cu forţa – nici în exterior, nici în interior. O faci din propria ta iniţiativă.

Iar dacă reuşesc cumva să te unesc cu sursa, tu tot te vei desprinde de ea.

Căci atunci când ceva vine din afară, acel ceva nu poate să-ţi atingă fiinţa. Va fi ceva forţat.

Nu e cu putinţă. Altminteri o singură persoană iluminată ar putea ilumina lumea întreagă. Un singur iluminat ar fi de ajuns. El i-ar elibera pe toţi, i-ar uni pe toţi cu divinul. Le lipseşte iluminaţilor compasiunea? Nu, nu le lipseşte. Dar nu se poate face nimic împotriva voinţei tale. Iar dacă îţi doreşti, se poate întâmpla chiar acum, în chiar acest moment. Fii fericit! Chiar acum!

Iar dorinţa aceasta pe care o ai ca altcineva să te unească pe tine cu divinul reprezintă modul tău de a te întoarce la lume. Orice dorinţă de a implica pe altcineva reprezintă o modalitate de a te întoarce la lume.

Altcineva ar trebui să te facă fericit, să te iubească, să te respecte – acum aceste obiceiuri vechi spun că altcineva ar trebui să te elibereze, să te unească cu divinul – dar mereu trebuie să fie altcineva.

Cât ai de gând să mai rămâi slab, lipsit de putere, neputincios?

Când ai să te trezeşti şi să-ţi dai seama de puterea ta?

Când ai să-ţi declari virilitatea?

Când ai să stai pe picioarele tale?

Uneori te sprijini pe umerii soţiei tale, alteori pe umerii guvernului, alteori pe umerii politicienilor.

Am auzit: lângă Delhi, nişte muncitori au fost trimişi să facă nişte lucrări pe stradă.

Când au ajuns acolo şi-au dat seama că uitaseră să-şi ia târnăcoapele, că nu-şi aduseseră târnăcoapele şi lopeţile.

I-au dat telefon inginerului ca să-i spună că veniseră fără unelte şi să le trimită imediat.

Acesta le-a zis: „O să le trimit, până atunci va trebui să vă sprijiniţi unii pe umerii celorlalţi”.

Asta fac muncitorii. Ca să se odihnească se sprijină în târnăcoape şi-n lopeţi.

Inginerul le-a zis: „O să le trimit cât de repede o să pot, dar între timp va trebui să vă sprijiniţi unii de umerii celorlalţi”.

Noi ne sprijinim mereu; nu facem decât să tot schimbăm umărul.

Apoi lăsăm toate astea baltă şi ne sprijinim pe umerii maestrului.

Acum vreun maestru trebuie să ne ia şi să ne treacă dincolo.

Când ai de gând să-ţi formulezi propria declaraţie, proclamaţia ta proprie, individuală?

Odată cu declaraţia vine şi potenţialul fiinţei tale de a înflori, de a se deschide.

Cât ai de gând să mai fi dependent?

Cât ai de gând să mai insişti să rămâi un cerşetor?

Vrei ca şi ajungerea la Dumnezeu să-ţi fie dată de pomană?

Trezeşte-te din visul acesta.

„… aşa încât să nu mai fie nevoită să treacă, iar şi iar, prin spaima întoarcerii în haosul acesta tumultuos”.

Tu ai vrut să intri în haosul acesta, aşa că ai intrat.

Şi ceea ce e ciudat e faptul că dacă eşti lăsat undeva singur, te cuprinde şi acolo spaima.

Cine te opreşte?

Fugi în Himalaya, stai izolat de lume. Acolo te va înspăimânta singurătatea şi vei veni fuga la haosul acesta.

Noi rămânem în haosul acesta pentru că ne temem să rămânem singuri, nu putem trăi singuri.

Şi ne simţim rău în mulţime.

E foarte dificil: nu putem trăi singuri, nu putem trăi în mulţime.

Ai observat ce se întâmplă când eşti lăsat singur? Ce se întâmplă cu tine când eşti singur în pădure într-o noapte întunecată? Ce se întâmplă? Vine beatitudinea? Haosul pare preferabil.

„Dacă aş putea să întâlnesc pe cineva, să vorbesc cu cineva”.

Când eşti singur ţi se face foarte frică de moarte. Când eşti singur ai sentimentul morţii.

Atunci când te vei dizolva în divin vei fi complet singur.

Nu există doi Dumnezei – nu există decât unul singur. Dizolvă-te şi eşti singur.

Dizolvându-te în Dumnezeu nu rămâi tu de-o parte, iar Dumnezeu de partea cealaltă – nu rămâne decât unul.

De aceea e nevoie de pregătirea meditaţiei, ca să poţi începe să te bucuri de gustul solitudinii, înainte să intri în solitudinea absolută, permite bucuriei solitudinii să înceapă să-şi facă apariţia, permite melodiei sale să se facă

auzită, cântecului său să răsune.

Începe să te bucuri de solitudine şi după aceea vei putea să-ţi dai drumul în solitudinea absolută. E un antrenament necesar ca să poţi rezista experienţei dumnezeirii.

Dacă mă întrebi pe mine, îţi voi spune că meditaţia nu e o metodă de a ajunge la Dumnezeu, căci la Dumnezeu se poate ajunge şi fără meditaţie.

Meditaţia e un antrenament pentru a rezista experienţei lui Dumnezeu.

Meditaţia îţi dă capacitatea de a ţine piept. Când intri în solitudinea absolută, eşti cu desăvârşire singur. Fără radio, fără televizor, fără ziare – fără prieteni, fără cluburi, fără societate – absolut nimic.

Vei fi complet singur. Pregăteşte-te pentru singurătatea aceea.

Eu sunt gata să te scot din haosul acesta, dar tu eşti gata?

Când stai singur, mintea ta începe să dea naştere aceluiaşi haos.

Prietenii care renunţă la viaţa de familie încep să vorbească singuri.

În mintea lor încep să vorbească cu soţia pe care au lăsat-o în urmă. Se adună din nou toată mulţimea.

Sunt ţesute pânze ale imaginaţiei. Nu poţi rămâne singur. De aceea te întorci iar şi iar.

Nu te întorci la lume din senin. Te întorci cu voia ta. Vrei haosul acesta, de aceea te întorci.

„Viaţa unui om nu e absolut nimic.

Fapt este că nimic nu contează câtuşi de puţin.

— Viaţa unui om nu e absolut nimic.

Viaţa omului nu e viaţă. Viaţa aparţine întregului.

— Fapt este că nimic nu contează câtuşi de puţin.

…Omul e pur şi simplu fără sens.

Ieri, căderea din pat a lui Mulla Nasruddin – pur şi simplu fără sens. Făcea loc pentru un copil care nu există când a căzut şi şi-a rupt piciorul”.

Într-un tribunal a fost prezentat spre a fi judecat un

caz.

Doi bărbaţi se luaseră la bătaie.

Judecătorul a întrebat ce se întâmplase.

Amândoi ezitau să răspundă. Au zis: „Ce să mai spunem? Dacă spunem ce s-a întâmplat, ne vom face de râs. Dă-ne pedeapsa care ni se cuvine şi gata”.

Judecătorul a insistat: „Totuşi eu vreau să ştiu care a fost problema: pe cine trebuie să pedepsesc?”

Cei doi s-au uitat unul la altul, zicând: „Spune tu”.

Când judecătorul a început să se enerveze: „Aveţi de gând să-mi spuneţi sau nu?”, ei au fost nevoiţi să vorbească.

Au zis: „Problema a fost în felul următor: noi doi suntem prieteni. Stăteam pe nisip pe malul unui râu.

Prietenul meu aici de faţă a zis că vrea să-şi cumpere un bivol.

Atunci eu i-am zis: „Nu-ţi lua bivol fiindcă eu vreau să-mi cumpăr o fermă, iar dacă bivolul tău intră în ferma mea, atunci prietenia noastră de-o viaţă se va duce de râpă.

Atunci el a zis: „Ia cară-te tu de-aici! Pentru că-ţi iei tu fermă, n-ar trebui să-mi iau eu bivol? Atunci nu-ţi lua tu fermă! Iar bivolul e bivol, dacă intră în ferma ta, intră şi gata. N-o să stau eu toată ziua să-l păzesc. Şi cât valorează prietenia noastră, dacă faci atâta tam-tam doar pentru că intră bivolul meu pe terenul fermei tale?”

Atunci m-am ambiţionat şi eu şi am zis: „Foarte bine, eu deja mi-am cumpărat ferma, arată-mi bivolul pe care ţi l-ai luat tu.

Atunci am desenat în nisip un câmp cu ajutorul unui băţ, iar idiotul ăsta a venit cu băţul în chip de bivol şi a intrat pe terenul meu.

Ne-am certat, am ajuns să ne luăm la bătaie. Ce-am putea să spunem? Dă-ne pedeapsa şi cu asta, basta.

Ne e ruşine să mai spunem ceva”.

„Viaţa unui om nu e absolut nimic.

Fapt este că nimic nu contează câtuşi de puţin.

Ai dat omului totul, şi totuşi persoana unui om nu e

absolut nimic.

Evenimentul iubirii nu e absolut nimic, în afară de dorinţa inimii şi a ficatului.

Lumea frumosului e totul, lumea iubirii nu e absolut nimic.

Omul doar schimbă hainele:

viaţa şi moartea nu înseamnă absolut nimic".

Omul doar îşi schimbă hainele. Nici viaţa aşa cum o ştim noi nu înseamnă nimic, nici moartea nu are nici cea mai mică însemnătate.

„Omul doar schimbă hainele:

viaţa şi moartea nu înseamnă absolut nimic.

Viaţa unui om nu e absolut nimic.

Fapt este că nimic nu contează câtuşi de puţin".

Dacă înţelegi asta, faptul că eşti o chestiune fără importantă, atunci ai înţeles totul.

Ultima întrebare: „Osho, de secole tot vreau să te întreb: spune-mi, te rog, ce-ar trebui să întreb? Primeşte pranamul meu, plecăciunea mea în chip de salut".

Dulari e cea care a pus întrebarea aceasta.

E cât se poate de adevărat: o cunosc de ani de zile şi n-a întrebat niciodată nimic.

Foarte puţini sunt aceia care n-au întrebat niciodată nimic.

Acum e prima dată, dar nici acum nu întreabă nimic: „De secole tot vreau să te întreb: spune-mi, te rog, ce-ar trebui să întreb?"

Adevărata întrebare a vieţii e de aşa natură că nu poate fi formulată.

O întrebare care poate fi formulată nu merită să fie pusă.

Merită întrebat ceea ce nu poate fi formulat.

Adevărata întrebare a vieţii nu poate fi pusă în cuvinte, întrebările vieţii pot fi puse numai cu ochi însetaţi de ploaie, cu ochi plini de dorul de a şti.

O cunosc pe Dulari. Ea n-a întrebat niciodată, dar eu i-am auzit întrebarea.

Iar întrebarea ei nu e a ei, fiindcă e a ta o întrebare pe care o poţi formula. O întrebare pe care n-o poţi formula e a tuturor.

Aceeaşi întrebare e înăuntrul fiecăruia dintre noi.

Iar întrebarea aceasta este: toate acestea au loc, toate acestea continuă şi totuşi nimic nu pare real.

Tot acest iureş, toată această zarvă – dar nimic nu are nicio noimă.

Atâtea realizări, atâtea pierderi – şi totuşi nu există nicio realizare şi nicio pierdere.

Călătoria aceasta vastă, naştere după naştere, în cadrul căreia nu se vede nicio destinaţie.

Suntem – de ce? Ce este fiinţa aceasta a noastră? Unde ne ducem şi ce se petrece? Care e ţelul nostru? Care e semnificaţia acestei muzici?

Întrebarea aceasta existenţială e în fiecare dintre noi: care e scopul existenţei?

Şi nu există un răspuns care să poată fi formulat în cuvinte.

O întrebare care nu poate fi formulată în cuvinte nu poate avea răspuns în cuvinte.

Acel ceva care se află înăuntrul nostru – puteţi să-i spuneţi martor, observator, râu al vieţii, conştiinţă, puteţi să-i spuneţi oricum vreţi; n-are nume, aşa că îi puteţi da orice nume vreţi – dumnezeu, eliberare, nirvāṇa, fiinţă, nonfiinţă, orice denumire vreţi voi; plinătate, neant, orice; e fără nume în interiorul nostru – cufundă-te în el.

Lăsându-te să cazi în el, întrebările încep, treptat, să dispară.

Nu spun că vei găsi răspunsuri, ci ca întrebările se vor dizolva.

Iar când întrebările se dizolvă, însăşi conştiinţa ta devine răspunsul. Nu spun că vei primi vreun răspuns.

Când devii lipsit de întrebări, asupra ta se revarsă ca o ploaie bucuria vieţii, marea binecuvântare şi graţie. Dansezi, fredonezi o melodie, cânţi. Samādhi-ul a înflorit.

Atunci nu mai întrebi nimic. Nu mai e nimic de întrebat.

Atunci viaţa nu e o întrebare, viaţa e un mister. Nu o problemă de rezolvat, ci un mister de trăit, de dansat, de cântat. Un mister de celebrat.

Pătrunde înăuntru. Dincolo de corp, dincolo de minte, dincolo de emoţii – pătrunde tot mai adânc şi mai adânc înăuntru!

„În întreaga viaţa n-am putut afla:
Ce e afecţiunea? Unde e iubirea?
Unde-şi răspândesc florile parfumul?”

O mireasmă pare să se ivească – de unde vine ea?

Viaţa este. Umbra ei cade aici, dar unde se află rădăcina ei?

Reflecţiile sclipesc, dar unde e originalul?

Ecouri răsună în munţi, dar unde e sunetul iniţial?

„În întreaga viaţa n-am putut afla:
Ce e afecţiunea? Unde e iubirea?
Unde-şi răspândesc florile parfumul?
Am întâlnit o mireasă a suspinelor, mi s-a dat râs de spini.
În întreaga viaţă n-am putut afla:
Ce e mireasma? Unde ce polenul?
Şi unde îşi revarsă norii ploaia?”

…Dar norii îşi revarsă ploaia în interiorul tău cel mai adânc.

Florile îşi răspândesc parfumul – în centrul tău cel mai lăuntric.

Parfumul e în buricul cerbului moscat.

Parfumul acesta care te înconjoară şi a dat naştere unei întrebări – de unde vine? Parfumul acesta e al tău, al nimănui altcuiva.

Dacă îl cauţi în afară, el va deveni un miraj, va întinde plasa mayei, luându-te într-o călătorie fără sfârşit.

În ziua în care priveşti în tine, uşa templului se deschide.

În ziua aceea vei ajunge la centrul tău înmiresmat. Iubirea e acolo, divinitatea e acolo.

Mintea e absorbită de exterior. Ea spune: „Am să pătrund în interior, dar ceva mai târziu”.

„Susţinut de vreo dorinţă, stau vreme îndelungată, tăcut, singur pe malul râului.

O oră plăcută a amurgului – o adunare de bucurii.

Acest asfinţit melancolic îmi covârşeşte gândirea.

Mă gândesc că şi gândirea mea a ajuns la ceasul înserării sale.

E o mare nelinişte, dar în viaţă, chiar şi în deznădejde, nădejdea e hrănită.

O, inimă! Joacă-ţi jocurile încăpăţânate încă puţin.

Îmbrăţişează cu un zâmbet asfinţitul fermecat, mai e încă vreme până ce noaptea va coborî".

Mintea sugerează mereu: încă puţin, încă o vreme… uită de tine în vise… aleargă mai departe după miraje. Atât de frumoase vise! mai e încă destulă vreme până ce moartea va veni.

Oamenii îşi zic: ne vom iniţia în sannyas, ne vom ruga, vom medita – la bătrâneţe, când moartea va veni şi va sta la uşa noastră.

Când vom fi cu un picior în groapă, atunci vom ridica celălalt picior pentru meditaţie.

„O, inimă! Joacă-ţi jocurile încăpăţânate încă puţin.

Îmbrăţişează cu un zâmbet asfinţitul fermecat, mai e încă vreme până ce noaptea va coborî".

Amânăm de fiecare dată. Noaptea se apropie. Nu mai e prea mult timp, noaptea deja s-a lăsat.

De multe ori am irosit naşterea actuală, viaţa actuală.

Aşteptăm moartea – iar moartea vine înainte să vină meditaţia.

Încă o viaţă dusă pe apa sâmbetei. Încă o şansă irosită.

Nu lăsa ca lucrul acesta să se întâmple şi de data asta. De data asta nu mai amâna. Parfumul acesta e al tău. Viaţa aceasta e ascunsă înăuntrul tău. Vălul trebuie dat la o parte înăuntrul tău.

Nu pune întrebări. Niciun răspuns nu va veni de-acolo.

Intră înăuntrul tău, acolo de unde răsare întrebarea.

Nu-ţi face griji dacă întrebarea e neclară.

Intră în această semiobscuritate neclară a interogării. Intră treptat înăuntrul acestei lumini slabe.

Caută locul din care răsar întrebările.

Nu-ţi bate prea mult capul să afli care anume e întrebarea – doar uită-te de unde vin întrebările, atât.

Găseşte locul acela, locul acela adânc dinăuntrul tău unde încolţesc seminţele interogării, unde înfrunzesc întrebările.

Acolo e rădăcina, acolo vei găsi răspunsul.

„Răspuns” nu înseamnă că vei găsi un răspuns fix, o concluzie.

Răspuns înseamnă că vei trăi experienţa binecuvântării, gratitudinii, vieţii.

Acolo unde viaţa nu e o problemă, unde ea devine celebrare.

„Tăcerea catifelată, adâncă, în care dorinţe zgomotoase şi arzătoare se aprind şi dispar.

În ea pulsează cântecul tău mut, adevărul se dezvăluie.

Tăcerea catifelată, adâncă, în care dorinţe zgomotoase şi arzătoare se aprind şi dispar”.

Nu, înăuntru e o tăcere, o pace în care tot focul dorinţelor se pierde treptat şi totul se linişteşte.

„În ea pulsează cântecul tău mut…”

Atunci nu se mai aude nicio melodie, numai ritmul răsună – ritm fără cuvinte, fără ton. Ritmul pur răsună ca un ecou.

„În ea pulsează cântecul iau mut, adevărul se dezvăluie.

Aici se manifestă adevărul vieţii, aici devine el cunoscut.

O noapte neagră, lichidă în care formele, statuile, icoanele se topesc toate.

Toate primesc adăpost într-un somn sacru, adânc, dincolo de vise, dincolo de forme.

Dinăuntrul său îţi întinzi mâna, mă tragi deodată spre tine şi mă îmbrăţişezi”.

Dumnezeu e ascuns înăuntrul tău. Pătrunde puţin

înăuntru. Lasă-ţi în urmă idolii, gândurile, icoanele, credinţele… baloane de săpun ale minţii! Intră în profunzimile în care nu există valuri, nu există cuvinte; unde e tăcere. Unde tăcerea absolută prinde glas. Unde numai tăcerea răsună.

„În el pulsează cântecul tău mut, adevărul se dezvăluie.

Intră acolo.

Dinăuntrul său îţi întinzi mâna, mă tragi deodată spre tine şi mă îmbrăţişezi”.

Aceasta este întâlnirea, unirea.

Ceea ce cauţi stă ascuns în tine.

Întrebarea pe urmele căreia te afli, răspunsul la ea e ascuns în tine.

Trezeşte-te!

Celebrează chiar acum!

Toate sutrele lui Aṣṭāvakra transmit acest mesaj: nu ai de ajuns nicăieri, ai ajuns deja.

Trezeşte-te şi celebrează.

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 7 – AM FOST PĂCĂLIT!

„Janak a spus: Uluitor! Sunt pur, fără de prihană, sunt pace, sunt conştiinţă, sunt dincolo de natură. Vai, am fost păcălit de iluzie în tot acest timp!

Aşa cum eu singur iluminez corpul acesta, tot astfel iluminez şi universul. Ori întregul univers e al meu, ori nimic nu e al meu.

Uluitor, după ce am renunţat la corp şi la lume, acum, prin măiestria învăţăturii tale, văd numai divinul.

Tot aşa cum valurile, spuma şi baloanele de la suprafaţă nu sunt altceva decât apă, tot astfel sufletul acesta individual nu e altceva decât sufletul universal.

Tot aşa cum ţesătura, atunci când e analizată, nu e altceva decât fir, universul acesta, atunci când e

analizat, nu e altceva decât suflet.

Tot aşa cum zahărul produs din sucul trestiei de zahăr e îmbibat cu el, universul produs din mine e pătruns de mine pretutindeni.

Necunoaşterea sufletului dă naştere lumii acesteia, cunoaşterea lui face ca ea să nu mai apară. Necunoaşterea funiei dă naştere şarpelui, cunoaşterea ei face ca el să nu mai apară".

Ca o lumină ce se aprinde fulgerător în întuneric sau ca un orb care începe deodată să vadă – aşa s-a întâmplat cu Janak.

El a văzut ceea ce nu mai văzuse vreodată până atunci. A auzit ceea ce nu mai auzise până atunci. Inima lui s-a umplut cu un ritm nou, cu un elan nou.

Spiritul lui a avut o viziune nouă. Cu siguranţă Janak era pregătit şi disponibil.

Când plouă peste munţi, aceştia rămân goi, căci ei sunt deja plini.

Când plouă peste lacuri, lacurile goale se umplu.

Cel care e gol e disponibil – cel care e plin e indisponibil.

Egoul te face ca o piatră. Starea fără de ego îţi dă spaţiozitate, goliciune.

Pesemne că Janak era precum un vas gol. În ei au răsărit imediat minunarea, înfiorarea.

A auzit şi s-a trezit. Abia ce îi fusese adresată chemarea, că el a şi auzit-o. Umbra biciului a fost suficientă; n-a fost nevoie să se plesnească din el şi nici nu s-a pus problema să fie biciuit.

Aṣṭāvakra a fost foarte norocos să aibă un astfel de ascultător valoros precum Janak.

Nu există în toată istoria omenirii maestru care să fi fost aşa de norocos precum Aṣṭāvakra.

E lucru foarte rar să găseşti un discipol precum Janak – care să se trezească la cel mai mic indiciu, de parcă atât ar fi aşteptat, de parcă cea mai mică adiere a vântului ar fi fost suficientă ca să-i risipească somnul.

Somnul nu era adânc; nu era încărcat cu multe vise,

ci era tocmai pe punctul de a se risipi. Era în revărsatul zorilor, zorii se apropiau cu repeziciune.

Există o poveste în Povestirile Budiste Jataka în care se spune că atunci când Buddha s-a iluminat, a rămas tăcut vreme de şapte zile.

El şi-a zis:

„Cei care mă pot înţelege, mă vor înţelege chiar şi fără să vorbesc, iar cei care nu mă pot înţelege, nu mă vor înţelege indiferent cât de mult voi explica. Aşa că la ce bun? De ce să vorbesc?

Pe cei care sunt gata să se trezească îi poate trezi orice. Pentru ei nu e nevoie să strig şi să chem. O pasăre îşi va cânta cântecul, o adiere va trece prin arbori – va fi suficient".

Şi s-a întâmplat…

Lao Tzu stătea sub un pom; o frunză uscată a căzut din pom, iar el a atins iluminarea privind frunza uscată cum cade.

Frunza uscată a devenit maestrul lui. Pur şi simplu a privit totul – în frunza aceea şi-a văzut naşterea, şi-a văzut moartea.

În moartea acelei frunze a murit totul. Într-o zi şi el va cădea asemenea unei frunze uscate. Totul s-a sfârşit.

La fel a fost şi pentru Buddha.

A fost şocat când a văzut pe drum un bătrân bolnav.

Iar când a văzut un cadavru, a întrebat: „Ce s-a întâmplat cu omul acesta?"

Birjarul lui i-a zis: „Acelaşi lucru ţi se va întâmpla şi ţie, şi tuturor celorlalţi. Într-o zi va veni moartea".

Buddha a zis: „Atunci întoarce trăsura şi du-mă acasă. Acum nu mai am de ce să mă duc undeva. Dacă moartea se apropie, viaţa n-are niciun sens".

Aţi văzut cadavre purtate pe drum către incinerare.

Aţi stat şi voi la marginea drumului şi aţi simţit, pentru o clipă, compătimire.

Şi poate că v-aţi spus: „Săracul de el, a murit – ce tragedie! Era încă tânăr, a lăsat în urma lui o soţie tânără şi copii mici. Ce tragic!"

Ţi-a fost milă de cel mort – nu ţi-a fost milă de tine.

Omul care a murit a adus vestea morţii tale: astăzi e el dus pe targă, mâine sau poimâine tu vei fi pus pe ea şi cărat.

Tot aşa cum stai tu la marginea drumului şi ţi-e milă de el, alţii vor sta pe margine şi te vor compătimi.

Vei fi atât de neajutorat încât nu vei putea nici măcar să le mulţumeşti. Corpul mort pe care îl vezi cărat pe drum e al tău.

Dacă ai ochi, vedere, profunzime, o conştiinţă profundă, atunci când moare un om, întreaga omenire moare, iar viaţa devine lipsită de sens.

Buddha a renunţat la tot şi a plecat în lume.

Dar când s-a iluminat, s-a gândit că cei care erau pe cale să se trezească, aveau să se trezească oricum, fără să-i trezească nimeni. Pentru astfel de persoane, orice scuză era suficientă.

Se spune că o călugăriţă zen venea cu apă de la fântână când prăjina pe care erau agăţate vasele s-a rupt, iar vasele au căzut şi s-au spart.

Era o noapte cu lună plină, iar luna se reflecta în vasele cu apă.

Sprijinind pe umăr prăjina de care erau agăţate vasele, se întorcea la ashram privind reflecţia lunii în vasele cu apă. Vasele au căzut.

Ea a rămas pe loc, în stare de şoc. Vasele au căzut, apa s-a vărsat – luna s-a vărsat şi ea.

Se spune că iluminarea s-a produs atunci şi acolo; a avut loc samādhi. S-a întors dansând.

Văzuse că lumea aceasta nu e nimic mai mult decât o reflecţie.

Tot ceea ce înfăptuim noi aici se poate surpa din clipă în clipă.

Toate aceste luni vor pieri. Toate aceste frumoase poeme vor dispărea.

Aceste feţe încântătoare vor pieri fără urmă. Ele sunt reflecţii pe apă. Ea a văzut lucrul acesta – totul s-a sfârşit.

Buddha şi-a zis:

„Ce folos? Cui am să vorbesc? Aceia care sunt pe cale să se trezească, se vor trezi, mai devreme sau mai târziu, fără ajutorul meu, e doar chestiune de puţin timp.

Iar cei care nu vor să se trezească, chiar dacă ţip eu şi strig, nu vor face decât să se întoarcă pe partea cealaltă şi să-şi vadă mai departe de somn.

Dacă deschid ochii, se vor uita mânioşi şi vor întreba: „De ce-mi tulburi somnul? Nu ai altceva mai bun de făcut? Nu poţi să-i laşi pe cei care vor să doarmă să-şi vadă liniştiţi de somn? Dormeam tun şi ai venit tu să mă trezeşti”.

Spui cuiva să te trezească devreme, iar când te trezeşte, te înfurii.

I-ai spus: „Trebuie să prind trenul; trezeşte-mă devreme, la patru”.

Dar când te trezeşte, îţi vine să-l omori!

Immanuel Kant a fost un mare gânditor german. El se trezea în fiecare zi la trei dimineaţa. Se ţinea cu străşnicie de ceas, până la secundă.

Se spune că atunci când se ducea la universitate să predea, oamenii care îl vedeau trecând îşi potriveau ceasul după el – pentru că ani în şir, treizeci de ani în continuu, el pornea de-acasă exact în acelaşi minut, în aceeaşi secundă.

Dar când era foarte frig, îi spunea servitorului:

„Indiferent ce se întâmplă, trebuie să mă scoli la trei dimineaţa. Chiar dacă te lovesc, chiar dacă dau în tine, nu mă lua în seamă. Poţi să dai şi tu în mine, dar trezeşte-mă”.

Făcea atâta tevatură încât servitorii nu stăteau multă vreme angajaţi la el.

Trezit la trei, se înfuria foarte rău. Dacă nu era trezit, se înfuria când se trezea dimineaţa. Şi nu numai că se înfuria, ci îi luă la bătaie.

El îi spusese servitorului:

„Nu lua în seamă – tu trezeşte-mă la trei. Chiar dacă trebuie să mă târăşti jos din pat cu forţa, trebuie să mă dai jos din pat la trei. Nu lua în seamă ce fac eu. Nu asculta la ce spun atunci, fiindcă sunt adormit. Nu ai de ce să asculţi

ce spun”.

Există şi astfel de oameni!

Buddha s-a gândit: „Ce folos? Cei care vor să doarmă vor dormi mai departe în ciuda strigătelor mele. Iar cei care sunt gata să se trezească se vor trezi chiar şi fără să strig eu”.

A rămas tăcut vreme de şapte zile.

Apoi zeii au început să stăruie pe lângă el:

„Ce faci? Atât de rar ajunge cineva la starea de buddha… Pământul imploră, oamenii însetaţi tânjesc: norii s-au format, acum trebuie să se reverse în ploaie.

Tu stai în tăcere? Lasă ploaia să se reverse! Floarea a înflorit; lasă parfumul să-şi ia zborul! Lasă râurile de sevă să curgă – mulţi se usucă de sete, de multe vieţi încoace.

Şi ţi-am ascultat argumentul. Ţi-am privit în continuu mintea de-a lungul acestor şapte zile.

Spui că sunt oameni care se vor trezi fără ca tu să vorbeşti şi că sunt alţii care nu se vor trezi indiferent cât de mult vei vorbi.

De asta rămâi tu tăcut?

Ne-am gândit îndelung la asta şi vrem să-ţi vorbim: nu există cumva şi unii care se află între aceste două stadii? Nu se poate să-i neglijezi.

Dacă cineva îi trezeşte, se vor trezi. Dacă nu-i trezeşte nimeni, vor continua să mai doarmă multe vieţi.

Gândeşte-te la acei câţiva.

Nouăzeci şi nouă la sută dintre oameni sunt cei pe care i-ai menţionat tu, dar gândeşte-te la acei unu la sută care stau exact la graniţă – dacă cineva îi trezeşte, se vor trezi, iar dacă nu-i trezeşte nimeni, vor dormi mai departe”.

Buddha n-a putut să le respingă argumentul, aşa că a trebuit să vorbească. Zeii l-au convins – au fost capabili să-l convingă. Punctul de vedere al lui Buddha era corect, dar ideea zeilor era şi ea corectă.

Acestea sunt cele trei tipuri de ascultători.

— Primul constă din cei pe care încerci iar şi iar să-i trezeşti, dar nu reuşeşti.

Tipul acesta de oameni reprezintă marea majoritate.

Ei aud, dar nu ascultă.

Se uită, dar nu văd.

Înţeleg, dar dau propriile lor interpretări: peticind şi spoind totul.

Ei înţeleg, dar tot se agaţă de neînţelegerile lor.

Au interese mari, personale să-şi păstreze înţelegerea greşită. Le e teamă să renunţe la credinţele lor vechi, familiare.

— Există un al doilea tip de ascultători, situat la mijloc.

Dacă cineva face un efort – un Buddha, un Aṣṭāvakra, un Krishna – se vor trezi.

Arjuna a fost genul acesta de ascultător.

Krishna a trebuit să muncească din greu; el a trebuit să lucreze îndelung şi din greu cu el. Gita a luat naştere din efortul acesta.

Într-un final, Arjuna a simţit: „Iluziile mele sunt departe în urmă, îndoielile mele s-au prăbuşit. Am venit să mă abandonez la picioarele tale. Am văzut!”

Dar lucrul acesta s-a întâmplat după ce avusese loc o mare luptă, un mare conflict.

— Şi mai există un tip de ascultător de o calitate încă şi mai înaltă – asemenea lui Janak – care aude atunci când s-a rostit.

Exact când Aṣṭāvakra a început să vorbească, Janak a început să audă.

Sutrele de astăzi reprezintă cuvintele lui Janak.

Janak şi-a dat seama atât de repede, atât de imediat că ceea ce spunea Aṣṭāvakra era absolut corect.

Adevărul a nimerit în plin.

Aşadar vă spun, ploile cad, dar uneori solul pe care cad e pietros. Plouă, dar seminţele nu vor încolţi.

Iar alteori plouă pe un sol care e puţin stâncos. Încolţesc seminţe, dar nu atât de multe câte ar putea încolţi.

Iar alteori plouă pe sol care e complet pregătit, care e fertil şi nu are stânci – atunci recolta e bogată.

Janak e tipul acela de sol. Un indiciu a fost suficient.

Merită să încercaţi să înţelegeţi starea lui Janak, fiindcă şi voi vă situaţi într-una dintre acestea trei.

Şi depinde de voi în care anume dintre cele trei stăruiţi să vă plasaţi.

Puteţi să fiţi nişte oameni de rând care ţin morţiş să nu asculte, care au jurat să lupte împotriva adevărului; care, ascultând, aud altceva; care interpretează pe măsură ce ascultă; care, în timp ce ascultă, proiectează neîncetat asupra mesajului transmis acum alte lucruri pe care le-au mai auzit – îl colorează, îl deformează, aud ceea ce vor ei să audă.

Voi nu auziţi ceea ce se spune. Voi auziţi ceea ce vreţi voi să auziţi.

Am auzit că într-o zi, soţia lui Mulla Nasruddin a venit acasă tunând şi fulgerând şi i-a zis lui Mulla că cerşetorii sunt mari şarlatani.

„De ce, ce s-a întâmplat?” a întrebat-o Nasruddin.

„Ascultă, un cerşetor avea un semn agăţat de gât pe care scria: „Orb din naştere.

Mi-a fost milă de el şi am scos din geantă zece paise şi le-am aruncat în bolul lui de cerşit.

Când a auzit, a zis: „O, frumoasă doamnă, să-ţi dea Dumnezeu fericire.

Acum spune tu: de unde a ştiut el că sunt frumoasă?”

Mulla Nasruddin a început să râdă şi a zis: „Omul chiar era orb şi încă orb din naştere”. Şi a continuat: „Nu sunt eu singurul orb, mai există unul. Altminteri, dacă ar fi avut cu adevărat ochi, cum ar fi putut să spună că eşti frumoasă?”

Soţia spunea una, Mulla auzea alta. Mulla aude ce vrea el să audă.

Reţineţi, lucrul acesta se întâmplă douăzeci şi patru de ore pe zi. Auzi mereu ce vrei tu să auzi, fără să te gândeşti vreodată dacă ceea ce auzi ţine numai de tine sau lucrul respectiv chiar a fost rostit.

Mulla lucra undeva, iar şeful i-a zis: „Nu faci treabă bună, Nasruddin. Sunt nevoit să angajez pe altcineva

acum”.

Nasruddin i-a răspuns: „Ar cam fi cazul, şefu’, că e treabă aici pentru doi oameni”.

Şeful îi spunea: „Am să te dau afară şi am să angajez pe altcineva”.

Mulla spunea: „E treabă pentru doi aici, trebuie să mai angajezi pe cineva”.

Fă un pas în spate şi gândeşte-te încă o dată la ceea ce auzi: e ceea ce s-a spus?

Dacă un individ devine capabil să audă corect, el devine cel de-al doilea tip de ascultător; se ridică deasupra celui de-al treilea tip, al celui mai de jos.

Cel de-al treilea adaugă celor auzite propriile sale interpretări. Cel de-al treilea tip nu se aude decât pe el, îşi aude propriul ecou. Vederea lui nu e clară, el deformează totul.

Al doilea tip de ascultător aude ceea ce e rostit.

Al doilea tip de ascultător va avea nevoie de puţin timp, deoarece chiar şi după ce a auzit ceea ce s-a spus, încă îi lipseşte curajul de a transpune în acţiune cele auzite.

Dar dacă a auzit, curajul va veni fiindcă e imposibil să rămâi multă vreme în ceea ce e fals, după ce ai auzit adevărul.

Odată ce ai văzut adevărul, atunci indiferent cât de vechi e un obicei, el va trebui abandonat. Când afli că doi plus doi egal patru, atunci indiferent cât de veche e condiţionarea ta că doi plus doi egal cinci, va trebui să renunţi la ea.

Odată ce ştii unde e uşa, e imposibil să te mai străduieşti să ieşi prin perete. Acum nu va mai fi posibil să te mai dai cu capul de perete. Când ai înţeles adevărul, mai devreme sau mai târziu vei găsi suficient curaj ca să faci saltul şi să te transformi.

Apoi urmează primul tip de ascultător. Dacă ai şi înţelegere, şi curaj, vei deveni primul tip de ascultător.

Primul tip de ascultător înseamnă că înţelegerea şi curajul apar împreună – răsare înţelegerea, iar curajul e

deja pregătit. Nu există nicio prăpastie între înţelegere şi curaj.

Nu astăzi înţelegi, iar mâine ai curaj; nu înţelegi în viaţa asta, iar în următoarea găseşti curajul. Înţelegi, iar curajul apare pe loc. În momentul acesta înţelegi, în momentul acesta apare curajul.

Atunci totul se întâmplă spontan. Soarele răsare subit. Janak aparţine primului tip de ascultător.

Încă un lucru mai trebuie înţeles. Janak e împărat. El are totul. Are mai mult decât îi trebuie. S-a bucurat de lume.

Revoluţia conştiinţei apare cu uşurinţă în viaţa unui om care a trăit experienţele lumii, fiindcă experienţa aceea de viaţă îi spune: „Ceea ce am cunoscut eu drept viaţă e lipsit de orice sens”.

Treaba e pe jumătate făcută; viaţa pe care o cunoaşte el e lipsită de sens.

În mintea lui încep să apară întrebările: unde există mai multă viaţă? Mai există şi o altă viaţă? Unde e viaţa adevărată?

Însă cineva care nu s-a bucurat de lume, care doar şi-a dorit să se bucure, care doar şi-a dorit să obţină, dar n-a obţinut nimic – pentru acel om va fi extrem de dificil.

Aşa că să nu vă mire dacă toţi marii maeştri ai Indiei, toţi marii vizionari – fie că sunt jainişti sau budişti sau hinduşi – dacă au fost toţi prinţi, să nu vă surprindă.

Nu e întâmplător. E un fapt care arată că te eliberezi de lume după ce te-ai bucurat de ea.

Un împărat poate să vadă că bogăţia nu înseamnă nimic, fiindcă el are o mare avere, dar înăuntrul lui nu e nimic, e gol.

Are un harem cu femei frumoase şi nimic înăuntrul lui. Are palate frumoase, dar înăuntrul său e pustiu, e deşert. Când ai toate acestea, începe să-ţi fie clar că nu e nimic în ele. Când nu ai nimic, trăieşti în speranţă.

E dificil să scapi de speranţe, fiindcă nu ai cum să le verifici supunându-le la testul realităţii.

Săracul crede că va trăi fericit dacă va face rost de

bani mâine.

Bogatul are deja bogăţie; el nu mai are cum să spere la aşa ceva.

De aceea atunci când o societate devine prosperă, ea devine religioasă. Să nu vă surprindă că vântul religiei a început să bată cu putere în America. Aşa s-a întâmplat mereu…

Când India era bogată – aşa cum era fără îndoială pe vremea lui Aṣṭāvakra; era bogată pe vremea lui Buddha, era bogată pe vremea lui Mahāvīra – când India era pe culmile prosperităţii, ea a ajuns la piscurile cele mai înalte ale disciplinei yoga.

S-a înălţat în zborul ultim, către spiritualitate, căci oamenii au văzut atunci că nu e nimic de găsit în bogăţie; aveau totul şi totuşi nimic nu avea sens.

Dacă o ţară e săracă, e foarte dificil ca oamenii să vadă lucrul acesta.

Nu spun că un om sărac nu se poate elibera; un om sărac poate ajunge la eliberare.

Un om sărac poate deveni religios, dar o societate săracă nu poate deveni religioasă.

Un individ poate fi o excepţie, dar are nevoie de o mare intensitate a căutării.

Gândiţi-vă la asta.

Dacă ai bani, poţi să vezi că banii nu valorează nimic; e foarte uşor.

Dacă nu ai bani e greu, foarte greu să vezi că banii nu valorează nimic. Cum ai putea să vezi că nu valorează nimic ceva ce nu ai? Dacă ai aur în mână, poţi să-l testezi ca să vezi dacă e aur adevărat sau fals.

Dacă nu ai aur în mână, atunci numai în vis… dar nu se poate face niciun test unui aur din vis. Doar aurul adevărat poate fi testat.

Religia omului sărac nu poate fi religie adevărată.

Când un sărac se duce la templu, el cere bani, cere putere, cere să-şi găsească de lucru.

Dacă e bolnav se roagă să se facă bine.

Dacă fiul său nu are serviciu, se roagă ca acesta să-şi

găsească de lucru.

Templul rămâne doar o bursă a locurilor de muncă. Niciun iz de iubire sau de rugăciune nu se face simţit nici măcar în temple.

Omul avea nevoie să se ducă la spital, iar în loc să se ducă acolo, s-a dus la templu.

Avea nevoie să se ducă la o agenţie pentru ocuparea forţei de muncă, iar în loc să se ducă acolo, a venit la templu.

Săracul cerşeşte în templu ceea ce nu primeşte în viaţă.

Acele lucruri care ne lipsesc în viaţă sunt cele pe care le cerem.

Dar dacă ai totul sau dacă eşti suficient de inteligent, dacă ai în tine geniul de a te trezi prin simpla înţelegere şi poţi vedea că atunci când ai totul, chiar şi atunci, ce ai, de fapt?

Alţii au bani; ce s-a întâmplat cu ei?

Dacă tu nu-i ai, atunci ai nevoie de inteligenţă ca să vezi asta.

Ce s-a întâmplat cu aceia care trăiesc în palate?

Vezi în ochii lor valuri de bucurie?

Au picioarele lor un dans?

Sunt ei înconjuraţi de parfumul divinului?

Dacă nu li s-a întâmplat lor, cum ţi se va întâmpla ţie?

Dar înţelegerea aceasta e foarte dificilă.

Nici atunci când îi au, cei mai mulţi oameni nu pot să vadă că banii nu au nicio valoare, aşa că a crede că cineva care nu-i are poate să vadă lucrul acesta…

Se poate întâmpla, există o posibilitate, dar una îndepărtată.

E uşor pentru Buddha să se trezească. E uşor pentru Janak să se trezească. Şi pentru Arjuna e uşor să se trezească.

Dar e foarte dificil pentru Kabir. E foarte dificil pentru Dădu, pentru Sahajo; e foarte dificil pentru Iisus, pentru Mahomed, fiindcă ei nu au avut nimic – şi totuşi s-au trezit.

Dorinţa de a avea ceea ce nu avem ne însoţeşte pretutindeni.

Dorinţa aceasta ne prinde mereu în laţul ei.

Noaptea trecută citeam un poem:

„Vreau să mai trăiesc încă o viaţă – ca în ea să întâlnesc o tovarăşă de viaţă e are să ştie să ofere iubire.

Care să se trezească dimineaţa zâmbindu-mi, care să se uite la mine plonjând adânc în inima şi în sufletul meu.

Care, după amiaza, în toiul diverselor ei corvezi, să se simtă tristă fără mine, şi să-şi petreacă ziua în aşteptare.

Care, seara, să-mi facă o asemenea primire, încât să mă elibereze de orice dor şi dorinţă, să mă elibereze de grijile naşterii şi morţii – să mă aducă în veşnicie.

Tânjesc după o astfel de tovarăşă de viaţă, care să adauge fericirii mele flacăra iubirii credincioase şi care să adauge suferinţei mele, culoarea perlelor lacrimilor ei; care, atunci când acasă e sărăcie, nu va fi supărată din cauza călătoriei grele, nu se va încrunta.

Poate că în viaţa viitoare voi găsi o astfel de tovarăşă de viaţă care să ştie să ofere iubire.

Pentru asta, am nevoie să mai trăiesc o viaţă”.

Pentru ceea ce nu avem – cineva n-a întâlnit o parteneră sau un partener de viaţă, cineva n-a găsit bogăţia, cineva n-a ajuns celebru – vrem să mai trăim o viaţă.

Am trăit vieţi infinite, dar de fiecare dată rămâne de trăit un lucru sau altul, vreun fleac sau altul rămâne nedus la capăt – şi pentru asta încă o viaţă, şi încă o viaţă…

Dorinţele nu cunosc sfârşit.

Nevoile sunt foarte puţine, dorinţele nu cunosc limite.

Omul trăieşte susţinut de aceste speranţe şi dorinţe.

Reţineţi, banii nu înrobesc pe nimeni, dorinţa de bani e cea care te înrobeşte.

Poziţia nu te încătuşează, dorinţa de a avea poziţie e cea care te încătuşează.

Faima nu te încătuşează, dorinţa de a avea faimă e

cea care te încătuşează.

Janak a avut tot, a văzut tot. Era ca şi cum nu aştepta decât ca cineva să-i dea un indiciu, ca să se trezească. Toate speranţele şi visele deveniseră lipsite de orice valoare; somnul lui era pe punctul să se risipească.

De aceea spun, Aṣṭāvakra a fost binecuvântat cu un mare discipol.

„Janak a spus: Uluitor! Sunt pur, fără de prihană, sunt pace, sunt conştiinţă, sunt dincolo de natură.

Vai, am fost păcălit de iluzie în tot acest timp!”

Razele de lumină au început să coboare. Sunt pur, fără de prihană… „Ce uluitor!”

Auzindu-l pe Aṣṭāvakra că spune: „Eşti pur, nu s-a lipit nimic de tine”… de îndată ce a auzit lucrul acesta, razele au ajuns în profunzimile sale, străpungând direct, ca o săgeată.

„Uluitor! Sunt pur, fără de prihană, sunt pace, sunt conştiinţă, sunt dincolo de natură”.

„Uluitor – ce spui acolo? Sunt pur şi fără de prihană? Sunt pace? Sunt conştiinţă? Sunt dincolo de natură? E uluitor că am fost păcălit de iluzie în tot acest timp!” – Janak era şocat.

Ceea ce a auzit, nu mai auzise niciodată. Ceea ce a văzut în Aṣṭāvakra nu mai văzuse niciodată.

Urechile lui nu mai auziseră, ochii lui nu mai văzuseră – ceva fără precedent i se dezvăluia.

Aṣṭāvakra devenise luminos. În strălucirea pe care o radia el, în nimbul lui, în aura lui, Janak a fost copleşit de uimire.

„Uluitor, acum devin conştient de faptul că nimic nu se lipeşte de mine!” Pur şi simplu nu-i venea să creadă, nu putea să accepte.

Adevărul e atât de incredibil, din cauză că am crezut falsul atâta amar de vreme, de-a lungul multor vieţi.

Gândiţi-vă: când ochii unui orb se deschid brusc, îi va veni lui să creadă că există lumină, că există culoare, aceste mii de culori; aceste curcubeie, aceste flori, aceşti arbori, această lună şi aceste stele?

De îndată ce ochii i se vor deschide, el va spune: „E uluitor, nici măcar nu mi-am putut închipui că există toate acestea. Şi există! Nu mai văzusem niciodată aşa ceva, nici măcar în visele mele!”

Ce să mai vorbim de lumină, un orb nu cunoaşte nici măcar întunericul.

De obicei noi credem că un orb trăieşte în întuneric, dar ne înşelăm.

E nevoie de ochi şi pentru a vedea întunericul.

Vezi întunericul atunci când închizi ochii deoarece vezi lumină atunci când ochii îţi sunt deschişi.

Dar un om ai cărui ochi nu s-au deschis niciodată nu cunoaşte nici întunericul. Nu mai vorbim de lumină, dar el nu e familiarizat nici cu întunericul.

Nu e chip ca un orb să viseze măcar la curcubeie. Dar dacă îşi dobândeşte vederea şi vede, această întreaga lume pare incredibilă; nu-i va veni să-şi creadă ochilor.

Janak a avut şi el un şoc. A fost fermecat. A fost copleşit de mirare şi de înfiorare. A spus: „Uluitor! Sunt pur, fără de prihană…”

Noi ne-am considerat întotdeauna vinovaţi, iar preoţii ne-au spus mereu că suntem păcătoşi.

Pandiţii şi preoţii au predicat mereu că trebuie să ne spălăm de păcate.

Nimeni n-a spus vreodată că eşti inocent, că inocenţa ta e de aşa natură încât nu e chip s-o distrugi, că un milion de păcate nu te pot face un păcătos.

Toate păcatele pe care le-ai comis nu sunt decât vise care îi s-au năzărit – trezeşte-te şi ele vor dispărea.

Nici virtutea, nici păcatul nu-ţi aparţin, nici înfăptuirea însăşi nu e a ta, căci nu eşti tu făcătorul – tu nu eşti decât observatorul, martorul.

Sunt pur, fără de prihană… Minunându-se, Janak a zis: „Sunt pace…” fiindcă el nu cunoscuse decât tumultul.

Aţi cunoscut vreodată pacea? De obicei spuneţi că da.

Dar dacă priviţi în profunzime veţi descoperi că ceea ce numiţi pace e numai un mic interval între două perioade

de tumult.

Expresia englezească „război rece” e foarte bună.

Între două războaie, are loc un război rece; între două războaie fierbinţi, unui rece – dar războiul continuă.

S-a terminat primul război mondial, apoi a început al doilea război mondial.

Au trecut mulţi ani, vreo douăzeci de ani, dar acei douăzeci de ani au fost de război rece. Conflictul a continuat, pregătirile de război au continuat. Da, conflictul nu e manifest acum; el e intern, e subteran, e ţinut dedesubtul suprafeţei.

Chiar acum are loc în lume un război rece – se desfăşoară pregătiri de război. Sunt instruiţi soldaţi, se fabrică bombe, se lustruiesc arme, se ascut săbii.

Acesta e război rece. Războiul continuă. El se poate aprinde în orice zi, poate izbucni în orice zi.

Ceea ce numiţi voi pace nu e decât un „tumult rece”.

Ori de câte ori se încălzeşte, devine „tumult fierbinte”.

Între două perioade de tumult se scurge puţin timp pe care îl numeşti pace.

Nu e pace, nu e decât tumult rece. Mercurul nu s-a ridicat prea mult, căldura nu e extremă – atât măcar poţi controla.

Dar n-ai cunoscut pacea.

Poate pacea să existe între două perioade de tumult? Poate pacea să existe între două războaie?

În cazul celui care cunoaşte pacea, tumultul a luat sfârşit pentru totdeauna.

N-ai cunoscut pacea, doar ai auzit cuvântul. Tumultul e cel pe care l-ai trăit mereu; pacea reprezintă aspiraţia ta, pacea e speranţa ta.

Janak spune: „sunt pace, sunt conştiinţă…” fiindcă el a cunoscut numai inconştienţa.

Tot ceea ce faci, faci inconştient, ca şi cum ai face în somn.

Dacă cineva te ia la întrebări de-a fir a păr, nu vei fi capabil să răspunzi absolut nimic.

Dacă cineva te întreabă de ce te-ai îndrăgostit de femeia aceasta, vei spune: „Habar n-am, pur şi simplu m-am îndrăgostit – s-a întâmplat pur şi simplu”.

Ăsta e răspuns?

Când e vorba de ceva precum iubirea, aşa ceva reprezintă un răspuns? – că s-a întâmplat, că s-a întâmplat pur şi simplu?

Dragoste la prima vedere! Dragostea a apărut la simpla vedere a celuilalt!

Ştii tu de unde, dinăuntrul tău, a apărut dragostea asta? Cum a luat naştere?

Nu ştii nimic despre asta, dar vrei ca dragostea asta să-ţi aducă fericire. Nu ştii de unde vine, din ce strat inconştient s-a ivit, unde e sămânţa ei, de unde a încolţit, dar spui că ea va aduce fericire vieţii tale!

Nu aduce fericire; aduce nefericire, conflict, animozitate, gelozie.

Suferi, apoi spui: „Ce s-a întâmplat? Iubirea asta s-a dovedit a fi cu totul falsă”.

Ai fost într-o stare de inconştienţă de la bun început.

Goneşti – trebuie să câştigi bani.

Dacă te întreabă cineva de ce, poate că vei reuşi să-i dai un răspuns fără însemnătate.

Îi vei spune: „Cum se poate trăi fără bani?”

Dar există oameni care au o grămadă de bani din care să trăiască şi tot continuă să alerge după bani.

Eşti sigur că în ziua în care vei fi strâns cutare sumă, vei putea să te opreşti, însă n-o vei face; vei continua să alergi.

Când a murit, Andrew Carnegie a lăsat în urmă un miliard de dolari şi continua să câştige tot mai mulţi chiar şi atunci când i se apropia moartea.

Cu două zile înainte să moară a fost întrebat de secretara lui:

„Eşti mulţumit? Un miliard de dolari!”

El a răspuns:

„Mulţumit? Mor profund îndurerat fiindcă plănuisem să câştig zece miliarde de dolari”.

Pentru cineva care a plănuit să câştige zece miliarde, un miliard… e un deficit de nouă miliarde de dolari. Uită-te ce deficit! Ai în faţă un miliard. Un miliard nu valorează pentru el nici cât doi cenţi, un miliard nu mai are nicio valoare. Nu poţi să mănânci un miliard de dolari, nu poţi să-i bei – sunt inutili. Dar odată ce ai început goana asta, ea continuă mereu şi mereu.

Întreabă-te de ce alergi.

Nu vei avea niciun răspuns.

Eşti inconştient: nu ştii de ce alergi, nu ştii încotro te duci, de ce te duci.

Dacă nu te vei duce undeva, ce vei face? Te vei opri? Dar cum să faci să te opreşti? Să te opreşti? Pentru ce să te opreşti?

Nu ştii nimic nici despre oprit.

Omul trăieşte ca şi cum ar fi narcotizat, drogat.

Diferitele dimensiuni ale vieţii noastre nu se află în mâinile noastre. Suntem complet inconştienţi.

Gurdjieff spunea că suntem mai mult sau mai puţin somnambuli.

Avem ochii deschişi, e drept, dar somnul nostru e neîntrerupt. Ochii ne sunt plini de somn.

Se întâmplă câte ceva, continuăm să facem lucruri, lucrurile continuă – de ce?

Ne e frică să întrebăm de ce, fiindcă nu avem răspuns. Punerea unor astfel de întrebări ne face să ne simţim inconfortabil.

Janak a spus: „Uluitor! Sunt pur, fără de prihană, sunt pace, sunt conştiinţă…”

Şi nu numai asta, îmi spui că „Eşti dincolo de natură. Dincolo de natură! Nu eşti corpul, nu eşti mintea. Nu eşti ceea ce se vede, nu eşti ceea ce poate fi observat. Eşti observatorul, mereu dincolo, dincolo de lumea exterioară. Eşti întotdeauna transcendent”.

Înţelege lucrul acesta.

Aceasta este metoda fundamentală a lui Aṣṭāvakra, dacă se poate numi metodă: fii dincolo de lume!

Eu nu sunt nimic din ceea ce pot vedea, nu sunt

nimic din ceea ce pot percepe, fiindcă eu sunt dincolo de tot ceea ce pot să văd.

Eu sunt cel care vede, nu sunt cel văzut.

Sunt dincolo de orice experienţă pe care o trăiesc, căci sunt cel care observă experienţa: cum aş putea să fiu experienţa?

De aceea nu sunt corpul, nu sunt mintea, nu sunt emoţia; nu sunt hindus, nu sunt mahomedan, nu sunt creştin, nu sunt brahmin, nu sunt dintr-o castă inferioară; nu sunt copil, nu sunt tânăr, nu sunt bătrân; nu sunt frumos, nu sunt urât; nu sunt inteligent, nu sunt idiot – nu sunt absolut nimeni.

Eu transcend tot ce ţine de natură!

Raza aceasta de lumină a intrat în inima lui Janak. A fost cuprins de înfiorare, a fost surprins, a fost şocat. Ochii i s-au deschis pentru prima dată. Uluitor… am fost păcălit de iluzie în tot acest timp!

„Tot ceea ce construisem, tot ceea ce iubisem, toate visele frumoase pe care le avusesem – toate acestea n-au fost decât somnul ignoranţei. N-au fost decât vise! N-au fost decât idei ivite în somn, fără niciun fel de realitate”.

Uluitor… am fost păcălit de iluzie în tot acest timp!

„M-ai zguduit, m-ai scuturat. Toate palatele pe care le construisem s-au prăbuşit, iar tot acest imperiu pe care îl clădisem n-a fost decât o proiecţie a ignoranţei mele”.

Încercaţi să înţelegeţi: dacă puteţi să ascultaţi, exact acelaşi lucru vi se poate întâmpla şi vouă.

Toate afacerile şi aranjamentele voastre îşi vor pierde orice sens.

Succes sau eşec, totul va deveni nesemnificativ.

Mulla Nasruddin vorbea în somn.

A deschis ochii şi i-a zis soţiei: „Repede! Adu-mi ochelarii!”

Soţia i-a zis: „Ce să faci cu ochelarii în pat, în toiul nopţii?”

El i-a spus: „Nu mai pierde timpul, adu-mi repede ochelarii. Mă uit în vis la o femeie frumoasă. Vreau să-mi dai ochelarii ca s-o văd mai clar. Visul e puţin ceţos, puţin

neclar”.

Vă străduiţi fără încetare să daţi realitate viselor voastre: să faceţi cumva ca visul să se împlinească!

Nu vreţi să vă spună nimeni că visul vostru e un vis: vă veţi enerva.

Nu degeaba i-am otrăvit noi pe mistici, nu degeaba i-am omorât cu pietre. Ne-au scos din minţi.

Noi visam şi ei au început să ne zgâlţâie.

Dormeam adânc, iar ei au început să ne trezească. Fără să ne întrebe, au început să ne tulbure somnul, să sune alarma. În mod firesc, ne-am înfuriat.

Dar dacă ascultaţi veţi fi recunoscători, veţi fi de-a pururi recunoscători.

Reţineţi, în Gita lui Krishna, atunci când Krishna vorbeşte, Arjuna pune mereu întrebări.

În Gita lui Aṣṭāvakra, atunci când vorbeşte Aṣṭāvakra, Janak nu pune nicio întrebare.

Janak doar şi-a exprimat recunoştinţa. El doar a primit ceea ce i se spunea.

El n-a spus decât: „M-ai zguduit, m-ai trezit! Nu mai e nimic de întrebat”.

A început să simtă: Sunt pur, fără de prihană, sunt pace, sunt conştiinţă, sunt dincolo de natură.

Nouă ni se pare imposibil, s-a întâmplat atât de repede! Nouă ni se pare că e nevoie de ceva timp. Suntem foarte surprinşi: s-a întâmplat atât de repede, atât de brusc.

Sunt multe astfel de relatări din vieţile maeştrilor zen.

Acum au început să se răspândească în orient, în occident, pretutindeni cărţi despre zen, iar când le citesc, oamenii sunt foarte uimiţi fiindcă sunt mii de istorisiri în care călugărul se trezeşte într-o singură clipă şi ajunge la iluminare.

Nouă nu ne vine să credem.

Noi efectuăm practici formidabile şi iluminarea tot nu vine. Facem eforturi, dar meditaţia tot nu vine.

Stăm aşezaţi făcând incantaţii, stăm în poziţii

chinuitoare, dar mintea rămâne neastâmpărată.

Iar Janak ăsta s-a trezit într-o clipă!

Câteodată chiar se întâmplă. Depinde de capacitatea ta de a fi receptiv.

Cu cât eşti mai puţin receptiv, cu atât durează mai mult.

Întârzierea nu e din cauza iluminării; iluminarea poate avea loc chiar acum.

Aşa cum spune Aṣṭāvakra iar şi iar: „Fii fericit, fii fericit chiar acum! fii eliberat! Fii liber chiar acum, în chiar acest moment”.

Se întâmplă chiar acum; orice întârziere e din cauza receptivităţii tale. Noi nu avem capacitatea de a fi receptivi. Avem nevoie de timp ca să înlăturăm pietrele din cale.

Primăvara poate curge chiar acum; primăvara e pregătită, ea deja e în stare de efervescenţă. Aşteaptă doar să fie înlăturate pietrele, ca să poată năvăli, să se năpustească spre mare!

Dar totul va depinde de cât de multe pietre îi stau în drum, de cât de mulţi bolovani îi stau în drum.

Pentru ivirea în sine a primăverii nu e nevoie de timp – calea nu-i e închisă, e deschisă, o aşteaptă.

Uneori primăvara va izbucni, alteori va fi nevoie să se sape puţin pe undeva.

Uneori pot să-i stea în cale bolovani mari, care trebuie dinamitaţi.

Dar în toate cele trei cazuri – fie că primăvara izbucneşte acum sau peste ceva timp sau după multe vieţi – primăvara a fost mereu prezentă. Piedica n-a constat în faptul că primăvara nu era gata să izbucnească, ci piedica au reprezentat-o pietroaiele aşternute peste ea.

Pesemne că peste conştiinţa lui Janak nu erau aşternute niciun fel de pietroaie – recunoştinţa a răsărit imediat, gratitudinea a fost proclamată imediat. A început să danseze! A intrat în extaz.

Aşa cum eu singur iluminez corpul acesta, tot astfel iluminez şi universul. Ori întregul univers e al meu, ori

nimic nu e al meu.

Aceasta este încredere.

În Bhagavad Gīta, Arjuna nu are încredere, se îndoieşte.

Pune întrebare după întrebare – are o mie de îndoieli. Întreabă mai întâi din unghiul ăsta, apoi din unghiul celălalt.

Janak n-a întrebat nimic. De aceea eu îi spun acestui cântec Mahagita, marele cântec. Lipsa de încredere a lui Arjuna e nimicită în final, în cele din urmă el se întoarce acasă.

Janak nu a nutrit neîncredere.

E ca şi cum ar fi stat la uşa casei sale şi cineva l-ar fi scuturat, zicându-i: „Janak, deja stai pe pragul casei tale, nu ai unde să te mai duci”.

Şi zice el: „Oh!”

Aşa cum eu singur iluminez corpul acesta, tot astfel iluminez şi universul.

Aṣṭāvakra a spus că fiinţa ta ultimă – starea de martor – nu e numai a ta, nu e numai centrul tău, e centrul întregii creaţii.

La suprafaţă suntem separaţi, când pătrundem înăuntru suntem toţi unul – tot aşa cum valurile sunt separate la suprafaţa oceanului, dar în adâncimea oceanului ele sunt unul şi acelaşi.

La suprafaţă un val e mic, altul e mare; un val e frumos, altul e urât; un val e murdar, altul e curat – la suprafaţă se deosebesc foarte mult, dar în profunzimea oceanului se reunesc.

Cel care îşi aduce aminte de centru îşi pierde personalitatea, încetează să mai fie o personalitate.

Aşa că Janak spune: Aşa cum eu singur iluminez corpul acesta, tot astfel iluminez şi universul. „Ce spui? E de necrezut!”

Noaptea trecută a venit la mine un tânăr şi mi-a spus: „Nu-mi vine să cred ce s-a întâmplat în meditaţie”.

Aşa e! Când se întâmplă ceva, aşa e: de necrezut. Ne punem credinţa în lucruri mărunte, în nimicuri.

Când avem experienţa imensităţii, cum am putea să credem? Când divinul stă în faţa ta, vei fi cuprins de înfiorare, perplex şi fără cuvinte.

În occident a trăit un mare mistic, Tertullian. El a rostit cuvintele…

cineva l-a întrebat: „Există vreo dovadă a existenţei lui Dumnezeu?”

El a zis: „Există o singură dovadă: Dumnezeu există fiindcă e absurd. Dumnezeu este pentru că e de necrezut. Dumnezeu există pentru că e imposibil”.

Tertullian spune un lucru fără seamăn.

„Dumnezeu este pentru că e absurd! Lumea are sens, Dumnezeu e absurd. Ceea ce e neînsemnat e posibil, ceea ce e imens e imposibil. Dar şi imposibilul se întâmplă”, spune Tertullian.

Acceptă imposibilul şi el se va întâmpla.

Când se întâmplă, e absolut de necrezut. Toate rădăcinile tale vor fi smulse; cum ai putea crede?

Când se întâmplă, tu nu mai eşti, deci cine să creadă?

Când se întâmplă, eşti împrăştiat în vânt. Până acum ai existat ca întuneric. Când iese soarele, tu pieri.

Janak spune: Ori întregul univers e ai meu, ori nimic nu e al meu.

Acestea sunt singurele două posibilităţi. Orice poziţie situată între acestea două e iluzorie.

Ori întregul univers e al meu fiindcă eu sunt parte din Dumnezeu, fiindcă sunt Dumnezeu, fiindcă sunt centrul întregului univers, fiindcă martorul meu e martorul întregului univers… aşadar ori întregul univers e al meu – aceasta este o posibilitate.

Ori nu am absolut nimic, fiindcă nici măcar nu exist.

În starea de martor eu nu mai exist, numai starea de martor rămâne. Cine va revendica totul ca fiind al său, când revendicatorul nu mai există?

Aşadar Janak spune că există două posibilităţi – acestea sunt cele două expresii ale religiei – ori plinătate, ori neant.

Krishna a ales plinătatea, Upanişadele au ales

plinătatea: totul se iveşte din întregul acela, dar întregul acela rămâne întregul.

Totul se contopeşte cu plinătatea aceea, dar plinătatea aceea nici nu creşte, nici nu descreşte.

Upanişadele, Krishna, hinduşii şi sufiştii au ales cu toţii plinătatea.

Buddha a ales neantul.

Afirmaţia lui Janak spune: „Ori totul e al meu – sunt plinătate perfectă, sunt brahman – absolutul – ori absolut nimic nu e al meu, eu sunt neantul absolut, sunt vidul!”

Adevărul e constituit din amândouă acestea împreună.

Afirmaţia lui Buddha e incompletă, afirmaţia lui Krishna e de asemenea incompletă.

Adevărul întreg e inclus în afirmaţia lui Janak. Acesta spune că se pot spune ambele.

De ce?

Fiindcă dacă eu sunt centrul întregului univers, întregul univers e al meu.

Dar când sunt centrul întregului univers, eu nu mai exist ca eu. Eul meu a rămas demult în urmă, asemenea unui nor de praf. Călătorul merge înainte, praful rămâne în urmă.

Atunci ce poate fi al meu? Atunci nimic nu e al meu. Ori întregul univers e al meu, ori nimic nu e al meu.

Uluitor, după ce am renunţat la corp şi la lume, acum, prin măiestria învăţăturii tale, văd numai divinul.

Uluitor, după ce am renunţat la corp şi la lume…

„E o minune, corpul meu s-a dus şi împreună cu el s-a dus întreaga lume”. Desprinderea s-a produs!

Renunţarea nu e ceva ce trebuie înfăptuit, renunţarea e o stare de conştiinţă.

Desprinderea nu e o înfăptuire.

Dacă cineva spune că a renunţat, atunci aceea nu e renunţare.

Persoana respectivă a transformat renunţarea într-o altă experienţă lumească.

Dacă cineva spune: ‚eu am renunţat la tot ce e

lumesc”, înseamnă că nu ştie nimic despre renunţarea religioasă, căci atâta vreme cât există un „eu”, cum ar putea fi vorba de renunţare?

Desprindere nu înseamnă să abandonezi lucrurile.

Desprindere înseamnă să te trezeşti şi să vezi că: „Nimic nu e al meu – cum aş putea să lepăd ceea ce am? Ce să lepăd? Dacă aş fi avut ceva în mâini, aş fi putut să lepăd. Dacă ar fi fost ceva al meu, aş fi putut să lepăd acel ceva”.

Când te trezeşti dimineaţa nu spui: „Acum o să renunţ la visele mele”.

La trezire nu spui: „Am visat azi-noapte că eram împărat. Aveam palate de aur, podoabe încrustate cu aur. Împărăţia mea se întindea până departe şi aveam fii frumoşi şi o regină, iar acum renunţ la toate acestea”.

Dacă ai spune aşa ceva, ai părea că nu mai eşti în toate minţile.

Dacă te-ai trezi dimineaţa şi ai începe să umbli pe străzile oraşului, bătând toba şi anunţând: „Am renunţat la tot – la împărăţie, la bani, la lux, la regină, la prinţi: părăsesc tot”, oamenii ar rămâne cu gura căscată.

Te-ar întreba: „Care împărăţie? N-am ştiut vreodată ca tu să ai o împărăţie”.

Tu vei răspunde: „Am visat azi-noapte…”

Oamenii vor râde şi vor zice că ţi-ai pierdut minţile. Nu e nevoie să renunţi la o împărăţie pe care ai visat-o.

Aşadar cheia realizării este aceasta: atunci când începi să vezi că lumea nu este nimic, ce nevoie mai e să renunţi? Dar sunt oameni care ţin evidenţa a cât de mult au renunţat.

Un prieten a venit să mă vadă. Soţia lui era şi ea cu el.

Prietenul acesta era cunoscut pentru actele lui de caritate.

Soţia mi-a zis: „Poate nu ai avut ocazia să afli despre soţul meu, e foarte caritabil, a donat o sută de mii în scop caritabil”.

Imediat soţul şi-a pus mâna pe mâna soţiei, zicând:

„Nu o sută, o sută zece mii”.

Asta nu e caritate, ăsta e calcul. E comerţ. Se ţine evidenţa fiecărui bănuţ.

Dacă îl va întâlni vreodată pe Dumnezeu, îl va înşfăca de beregată, zicându-i: „Ţi-am dat o sută zece mii; să-mi spui ce-mi dai în schimb”.

A donat aceşti bani pentru că în scripturi se spune că dacă dai un ban aici, dincolo vei primi de un milion de ori mai mult.

Cine ar lăsa să-i scape o asemenea afacere? De un milion de ori mai mult! Aţi auzit ce dobândă? Aţi mai văzut până acum afaceri ca asta? Nici cei care joacă la jocurile de noroc nu se aleg cu asemenea sume grozave. Când joci la jocuri de noroc, nu primeşti de un milion de ori mai mult. E un joc de noroc pur.

Când dai o sută de mii în speranţa că ţi se va întoarce de un milion de ori mai mult, atunci e vorba de lăcomie curată.

Iar să calculezi o sută de mii… valoarea acestor rupii nu e încă pierdută. Înainte rupiile erau ţinute într-un seif, acum, în locul seifului, e ţinută evidenţa sumelor la care s-a renunţat. Dar visul continuă.

Există o poveste chinezească foarte veche:

Un împărat avea numai un fiu, iar acel fiu era pe patul de moarte. Medicii se dăduseră bătuţi, spunând: „Nu putem face nimic ca să-l salvăm. Nu va supravieţui. Nu e cu putinţă să fie salvat”.

Nu exista leac pentru boala lui. Nu mai avea de trăit decât una-două zile: „Poate muri în orice clipă”.

Tatăl stătea de veghe toată noaptea la căpătâiul lui.

Era timpul să-şi ia rămas bun. Lacrimi fierbinţi îi curgeau din ochi.

Stând el astfel, pe la trei dimineaţa a început să moţăie.

Dormind, a visat că era stăpân peste un imperiu mare, că avea doisprezece fii – toţi foarte chipeşi, tineri, talentaţi, inteligenţi… mari luptători, războinici! Nu era nimeni pe potriva lor în lumea toată.

Avea o mare bogăţie, nelimitată. Era un conducător al lumii întregi – domnia lui întinzându-se asupra pământului întreg.

Visa toate acestea pe când fiul său şi-a dat ultima suflare.

Soţia lui a început să ţipe şi să plângă.

Împăratul a deschis ochii. Era într-o stare de şoc total. Stătea acolo, consternat, căci cu numai o clipă înainte mai avusese o împărăţie, doisprezece fii, o mare avere – şi toate dispăruseră.

Iar aici, fiul acesta murise! Era complet zăpăcit.

Soţia lui a început să se teamă pentru sănătatea lui mintală, pentru că îşi iubise foarte mult fiul, iar acum nu vedea nicio lacrimă în ochii lui.

Când fiul era în viaţă, îl jelise; acum fiul murise, iar tatăl nu vărsa o lacrimă?

Soţia l-a scuturat şi i-a zis: „Ai păţit ceva? De ce nu plângi?”

El i-a spus: „Pe cine să plâng? Erau doisprezece fii, au murit! Era un mare imperiu, s-a dus. Să plâng după ei sau să plâng după acesta de aici? Mă întreb pentru cine să plâng.

Aşa cum s-au dus doisprezece fii, tot aşa s-a dus şi al treisprezecelea. Totul s-a sfârşit”, a zis el.

„Acela era un vis şi acesta e tot un vis. Când aveam visul acela, uitasem cu totul de fiul acesta, de regatul acesta… uitasem de tot. Când visul acela s-a risipit, mi-am amintit de voi toţi.

La noapte voi dormi şi iarăşi voi uita de voi toţi.

Aşadar vine şi pleacă, acum e, acum nu e: iar acum amândouă visele s-au dus. Acum m-am trezit din visare. Nu am de gând să mai cutreier prin vise. Destul, a sosit timpul. Fructul s-a copt, e timpul să cadă!”

Janak spune: Uluitor, după ce am renunţat la corp şi la lume… S-a produs desprinderea! Nu s-a clintit nici măcar un centimetru, se află tot acolo, în acelaşi loc în care îl invitase pe Aṣṭāvakra, în care îl aşezase pe tron – stă jos acolo, în faţa lui Aṣṭāvakra.

Nu s-a dus nicăieri, împărăţia continuă să existe, bogăţia de la curte e tot acolo, străjerii sunt la uşă, slujitorii continuă să facă răcoare cu evantaiele.

Totul continuă exact ca şi până atunci, vistieria e la locul ei.

Dar Janak spune: „Uluitor, desprinderea s-a produs!”

Renunţarea ţine de fiinţa interioară. Renunţarea vine ca urmare a înţelegerii.

Uluitor, după ce am renunţat la corp şi la lume, acum prin măiestria învăţăturii tale...

„Şi prin care anume măiestrie a fost cu putinţă ca fără măcar să se clintească o frunză, transformarea să se producă?

Fără ca măcar o mică incizie să fie efectuată, operaţia a fost dusă la bun sfârşit! Câtă iscusinţă! Care este învăţătura aceasta a ta? Acum văd divinul, lumea nu mai e chip s-o văd. Întreaga mea viziune e transformată!”

E o sutra imens de semnificativă: rămâi exact acolo unde eşti, rămâi exact aşa cum eşti – transformarea poate avea loc.

Nu e nevoie să fugi în Himalaya. Sannyas nu înseamnă să fugi. Totul rămâne exact aşa cum era – soţia, copiii, casa şi căminul familial.

Nimeni n-a auzit un singur cuvânt despre asta – iar revoluţia are loc. E ceva ce se petrece în interior. Vei fi surprins, ce anume s-a întâmplat?

Acum soţia nu va mai părea să fie a ta, fiul nu va mai părea să fie al tău, casa nu va mai părea să fie a ta.

Vei continua să locuieşti acolo, dar acum vei locui ca un oaspete.

Casa e aceeaşi, dar a devenit un loc în care poposeşti peste noapte.

Totul e la fel ca înainte – vei munci, te vei duce la magazin, la birou; vei lucra, dar acum nu va mai pune stăpânire pe tine nicio îngrijorare.

De îndată ce vezi că tot ce se petrece aici e doar un joc, o mare piesă de teatru, revoluţia se produce.

Un actor m-a întrebat: „Cum aş putea deveni mai

iscusit în arta interpretării?”

I-am spus: nu există decât o singură regulă.

Pentru cei care vor să fie iscusiţi în arta vieţii, regula este să ia viaţa ca pe o piesă de teatru.

Iar pentru cei care vor să fie iscusiţi în arta actoriei, regula este să ia actoria ca pe viaţa reală. Nu există altă cheie.

Dacă un actor ia actoria ca fiind viaţa reală, va deveni iscusit. Atunci va lua ceea ce se întâmplă pe scenă ca fiind viaţa reală.

Sunteţi impresionaţi de un actor a cărui iscusinţă a devenit atât de mare încât pentru el irealul e real.

Dacă un actor nu e capabil să vadă o închipuire ca fiind ceva real, el nu poate fi un mare actor.

Va rămâne detaşat, nu va putea să-şi intre în rol – va interpreta într-un mod foarte superficial. Dar veţi constata că spiritul lui n-a pătruns în rol, că el n-a dispărut în rol.

Un actor uită complet de el însuşi în timp ce joacă un rol.

Când îl interpretează pe Rama, el uită de tot şi devine Rama.

Când Sita lui e furată, el nu se gândeşte:

„Ce are asta de-a face cu mine, la urma urmei? Toată piesa asta se va sfârşi peste puţin timp, ne vom duce cu toţii acasă; de ce să plâng eu degeaba pe-aici? De ce să întreb pomii unde s-a dus Sita mea? De ce să ţip şi să urlu? La ce bun? Am eu vreo Sita? Şi nici măcar nu e nicio Sita aici, alt bărbat o interpretează pe Sita. Eu n-am nimic de-a face cu el”.

Dacă nu se pierde pe sine în interpretare, nu va putea fi un mare actor.

Iscusinţa în actorie constă în a lua ceea ce se întâmplă pe scenă ca fiind viaţa reală, a lua totul ca fiind absolut real. Sita pierdută e chiar a lui.

Lacrimile acelea nu sunt false, ele sunt reale. Plânge ca şi cum şi-ar fi pierdut iubita – şi la fel se şi luptă. Îşi joacă rolul ca şi cum ar fi viaţă reală.

Dacă vrei să trăieşti cu iscusinţă, ia viaţa ca şi cum ar

fi teatru. Şi aceasta e tot o piesă de teatru.

Mai devreme sau mai târziu se va trage cortina.

Mai devreme sau mai târziu toată lumea va pleca. Scena poate să fie vastă, dar tot scenă rămâne, oricât de vastă ar fi ea. Nu face din ea casa ta.

Stai aici exact ca într-un caravanserai. E o sală de aşteptare. Toţi stau aici la coadă.

Moartea vine şi oamenii pleacă rând pe rând. Şi tu vei pleca. Nu e nevoie să-ţi înfigi rădăcinile adânc aici: cel care o face va suferi.

Un om care nu-şi implântă rădăcinile în lumea aceasta e un sannyasin.

Cel care nu se înrădăcinează aici, ale cărui picioare nu să se implantează în pământ, e un sannyasin.

Cel care e mereu gata să pornească mai departe…

Sannyasin e cel care e nomad, ţigan, khana-badosh.

Cuvântul acesta, khana-badosh, e foarte bun. El înseamnă cineva care îşi cară casa pe umeri”.

Khana” înseamnă casă, „badosh” înseamnă pe umeri – cel a cărui casă se află pe umerii săi.

Un khana-badosh e un sannyasin.

Cel mult îţi instalezi un cort, nu-ţi faci o casă aici. Un cort poate fi strâns în orice clipă, fără nicio întârziere. Un caravanserai!

Se spune despre sufistul Ibrahim…

În prima parte a vieţii sale fusese împărat al Balkh-ului.

Într-o noapte, în timp ce dormea în palatul său, a auzit pe cineva mergând pe acoperiş.

A întrebat: „Cine e idiotul prost-crescut care merge pe acoperiş în miez de noapte? Cine eşti?”

O voce i-a răspuns: „Nu sunt prost-crescut. Mi-am pierdut cămila şi o caut”.

Ibrahim a început să râdă şi a zis: „Eşti smintit! Cum să găseşti pe un acoperiş o cămilă pierdută? Gândeşte-te puţin: cum ar putea o cămilă să se urce pe un acoperiş?”

Vocea de deasupra i-a răspuns: „Înainte să îi faci pe alţii prost-crescuţi şi smintiţi, gândeşte-te la tine. Se poate

găsi fericirea în bogăţie, sau în lux, sau în vin şi cântece? Dacă fericirea se găseşte în bogăţie, în lux, în vin şi-n cântece, atunci şi cămilele se găsesc pe acoperiş”.

Ibrahim a tresărit.

Era în toiul nopţii, dar el s-a ridicat şi imediat şi-a trimis oamenii în fugă să pună mâna pe omul acela, căci era un om care părea să ştie ceva. Dar omul deja se făcuse nevăzut.

Ibrahim a trimis oameni în jurul capitalei să afle cine era acel om – părea să fie un fachir iluminat.

Ce spusese? în ce scop spusese acele lucruri?

N-a mai putut închide ochii toată noaptea. A doua zi dimineaţă, în timpul întrunirii de la curte, era melancolic. Cuvintele acelea îl loviseră în plin.

Pesemne că era un om precum Janak: era izbit de adevărul a ceea ce fusese rostit.

„Dacă omul acela e nebun, sunt eu inteligent? Cine a găsit fericirea în lume? Şi eu o caut.

Fericirea nu se găseşte în lumea aceasta, iar dacă se găseşte, atunci şi o cămilă se poate găsi pe un acoperiş.

Atunci imposibilul are loc, nu e nicio problemă. Dar cine e omul acela?

Cum s-a urcat pe acoperiş? Cum a scăpat, unde s-a dus?”

Stătea dus pe gânduri.

Curtea se întrunise, se discutau treburi importante, dar astăzi mintea lui era absentă.

Mintea lui plecase în altă parte. Pasărea minţii lui zburase deja departe, spre o altă lume… ca şi cum desprinderea ar fi avut deja loc.

O mică întâmplare numai – ca şi cum Aṣṭāvakra însuşi ar fi urcat pe acoperişul lui şi ar fi vorbit cu el.

Tocmai atunci a observat că la uşă era agitaţie.

Un bărbat voia să intre şi spunea străjerilor că voia să stea în caravanseraiul acesta.

Iar străjerul îi spunea: „Eşti nebun, ăsta nu e un serai, e palatul împăratului. Sunt multe seraiuri în oraş, du-te şi stai acolo”.

Dar bărbatul spunea: „Eu am să stau chiar aici – am mai stat şi înainte aici. E un serai. Spune altcuiva prostia asta, pe mine nu mă poţi păcăli”.

Deodată, auzindu-i vocea, Ibrahim şi-a dat seama că era aceeaşi voce şi că acesta era acelaşi bărbat.

A rostit: „Aduceţi-l aici, nu-l alungaţi”.

A fost adus înăuntru.

Ibrahim a întrebat: „Ce tot spui? Ce fel de înfumurare mai e şi asta? Acesta este palatul meu. Tu-l numeşti serai? E o insultă”.

Bărbatul a zis: „Că o fi insultă sau laudă, eu întreb un lucru: am mai venit aici şi mai demult, dar altcineva stătea pe tronul acesta. Cine era?”

Ibrahim a răspuns: „Era tatăl meu”.

Fachirul a zis: „Şi mai venisem şi înainte de asta; atunci alt bărbat stătea aici”.

Regele a răspuns: „Acela era tatăl tatălui meu”.

Atunci fachirul a zis:

„De aceea îi spun serai. Oamenii stau aici şi apoi pleacă, vin şi pleacă. Cât ai să stai aici?

Când am să vin din nou, am să găsesc pe altcineva stând aici. De aceea eu îi spun serai. Nu e acasă.

Acasă e locul în care odată ce te-ai aşezat, rămâi… de unde nimeni nu te poate scoate, de unde nu e posibil să fii dat afară”.

Se spune că Ibrahim a coborât de pe tron şi i-a zis fachirului:

„Mă înclin în faţa ta. Acesta e un serai. Stai tu aici, eu plec. La ce bun să stau într-un serai?”

Ibrahim a plecat de la palat. Trebuie că el era gata, era capabil.

Janak spune: „Într-o clipă am văzut că am renunţat la lumea aceasta şi la corp. Am devenit un sannyasin. Cu ce iscusinţă ai făcut aceasta? Care este învăţătura pe care o oferi? Ce măiestrie ai! Ce artă ai!”

Uluitor, după ce am renunţat la corp şi la lume, acum prin măiestria învăţăturii tale…

„Ce măiestrie! Ce maestru mi-a ieşit în cale”.

…văd numai divinul.

„Acum văd numai divinul, nu mai văd altceva. Acum toate acestea par a fi doar manifestări ale divinului, doar valuri ale sale”.

Tot aşa cum valurile, spuma şi baloanele de la suprafaţă nu sunt altceva decât apă, tot astfel sufletul acesta individual nu e altceva decât sufletul universal.

„Tot aşa cum valurile apar din apă, aşa cum se formează baloanele, spuma – şi nu sunt separate de apă.

Ele apar din apă, dispar înapoi în ea. În acelaşi fel nimic din ce există aici nu e separat de divin. Toate acestea reprezintă baloanele lui, spuma lui, valurile lui. Ele răsar în el, se dizolvă la loc în el. Răsar în el, se dizolvă la loc în el… Tot aşa cum valurile, spuma şi baloanele nu sunt altceva decât apă… exact la fel suntem noi. Încep să văd asta, Doamne”.

Janak îi spune lui Aṣṭāvakra că el vede în mod direct lucrul acesta.

Nu e o afirmaţie a unui filosof. E o experienţă, o expresie care ia naştere dintr-o experienţă profundă pe care o are.

Priviţi şi voi în felul acesta!

Nu e decât chestiune de o mică schimbare a modului de a privi lucrurile, ceea ce în occident se cheamă schimbare de gestalt.

Cuvântul gestalt e foarte semnificativ.

Cu siguranţă aţi văzut vreodată o imagine ce apare în cărţile pentru copii… o singură imagine în care, dacă te uiţi atent, câteodată vezi o femeie bătrână, câteodată vezi o femeie tânără.

Continuând să te uiţi, începe să alterneze: câteodată apare femeia bătrână, câteodată apare femeia tânără.

Amândouă sunt desenate din aceleaşi linii.

Dar veţi observa un lucru – şi veţi fi surprinşi, e ceva la care poate nu v-aţi gândit niciodată – nu le poţi vedea pe amândouă în acelaşi timp.

Chiar dacă le-ai văzut pe amândouă – în imaginea

aceea ai văzut femeia bătrână şi ai văzut şi femeia tânără, ştii acum că sunt amândouă în imagine – tot nu le poţi vedea simultan.

Când o vezi pe femeia tânără, cea bătrână dispare.

Când o vezi pe cea bătrână, cea tânără dispare… fiindcă aceleaşi linii sunt folosite pentru amândouă.

În limba germană aceasta se cheamă gestalt.

Înţelesul gestaltului este acesta: când te uiţi într-un anumit mod, arată într-un fel, iar când te uiţi într-alt mod, arată altfel. E acelaşi lucru, dar felul în care te uiţi schimbă tot înţelesul.

Cu lumea e la fel.

Când cel ignorant se uită la ea, el vede o diversitate infinită de lucruri: un gestalt, un mod de a vedea.

Iar când înţeleptul se uită la ea, diversitatea infinită dispare – dispar formele nenumărate şi se vede o singură expansiune vastă.

Janak spune: … Văd numai divinul. „Văd realitatea absolută”.

Aceşti pomi verzi reprezintă verdeaţa lui. În aceste flori înfloreşte el colorat. În mireasma florilor zburdă el în vânt. El se află în norii ce se adună pe cer. Înăuntrul tău el e adormit, iar înăuntrul lui Aṣṭāvakra şi Buddha el e cel trezit.

El e cel care doarme adânc în densitatea pietrei. În om el e cel care e puţin vigilent, puţină vigilenţă a început: dar el e.

Toate formele sunt formele sale. Cu susul în jos e el, cu susul în sus e el. Din perspectiva omenească, pomii sunt cu susul în jos…

Acum câteva zile citeam o carte despre viaţa plantelor. Am fost surprins, dar părea o perspectivă îndreptăţită. Omul acesta de ştiinţă scrisese că pomii sunt îngropaţi în pământ cu capul în jos.

Fiindcă pomii îşi iau hrana din sol, gurile lor sunt în pământ. Ei mănâncă şi beau apă din pământ, aşa că gurile lor sunt în pământ. Iar picioarele lor sunt în cer – stau în cap. Par să fie nişte yoghini străvechi.

Omul de ştiinţă încearcă să demonstreze că putem înţelege, treptat, întreaga evoluţie a omului pe baza acestei abordări. Apoi vin râmele, peştii – aceştia sunt orizontali, paraleli cu pământul. Cozile şi gurile lor formează o linie orizontală dreaptă. Au evoluat dincolo de condiţia copacilor. Apoi vin câinii, pisicile, leii, gheparzii – capetele acestora sunt puţin ridicate. E o mică schimbare faţă de orizontală, capul e puţin ridicat; unghiul s-a schimbat.

Apoi vin maimuţele; acestea pot să şadă. Ele formează mai mult sau mai puţin un unghi de nouăzeci de grade cu pământul, dat nu pot sta în picioare. Ele sunt nişte oameni care şed; copacii sunt oameni care stau în cap.

Apoi vine omul: el stă în picioare drept, formează un unghi drept – complet invers faţă de copaci. Capul e sus, picioarele sunt jos.

Mi-a plăcut enorm ideea aceasta: tot ceea ce există reprezintă jocul unuia singur.

Câteodată acel unul stă cu capul în jos, altă dată stă cu capul în sus, altă dată stă întins la orizontală; câteodată adormit, câteodată treaz. Câteodată e pierdut în nefericire, câteodată e pierdut în fericire. Câteodată e agitat, câteodată e în pace – dar valurile sunt toate ale unuia.

Tot aşa cum valurile, spuma şi baloanele nu sunt altceva decât apă… în acelaşi fel nu e nimic separat de suflet. Tot ceea ce există e un tot inseparabil.

Vezi asta, nu doar sta şi asculta!

E chestiune de schimbare a gestaltului. O poţi vedea dintr-o singură privire, într-o singură străfulgerare.

Dacă priveşti în profunzime vei vedea că totul se contopeşte treptat într-unul singur şi dispare. Un vast ocean trimite la suprafaţă valuri. Experienţa aceasta nu va dura mult, deoarece pentru ca ea să dureze e nevoie să-ţi dezvolţi capacitatea. Dar dacă poţi vedea chiar şi pentru o clipă că vastitatea aceasta e cea care trimite valurile şi că noi suntem cu toţii valurile ei, că un singur soare radiază şi că noi suntem toţi razele lui, că o singură muzică se aude

aici şi că noi suntem cu toţii notele ei – atunci se produce transformarea. Treptat experienţa aceea de o clipă se va infiltra pentru totdeauna în fiinţa ta.

Poţi să pui mâna pe ea, dacă vrei, sau poţi s-o laşi să-ţi scape. Janak a pus mâna pe ea.

M-am trezit în noapte.

Mi se părea că am auzit deodată şoaptele unei tăceri adânci venind din spatele cortinei întunericului – ca un cântec suav, enigmatic melodios, absolut.

Dar cântecul acela mi-a zis:

Tu, cel de neînfrânt, nu le-ai trezit încă?

Dar lumina aceasta se revarsă, dintr-o sursă nestăvilită.

O, nefericitule, de câte ori ţi-a fost umplută cupa şi, pe neobservate, a fost răsturnată şi golită?

Nu e prima dată când auziţi aceste cuvinte. Le-aţi mai auzit deja de multe ori. Sunteţi foarte bătrâni.

S-ar putea foarte bine să le fi auzit de la Aṣṭāvakra, sunt fără îndoială printre voi unii care l-au auzit.

Unii l-au auzit pe Buddha, alţii pe Krishna, alţii pe Iisus, alţii pe Mahomed, alţii pe Lao Tzu, alţii pe Zarathustra.

Pe pământul acesta au existat în permanenţă astfel de oameni; aţi trecut pe lângă ei toţi şi v-aţi adunat aici. Aşadar multe lămpi s-au aprins, e imposibil ca lumina vreunei lămpi să nu fi fost zărită de voi. Cupa voastră a fost umplută de multe ori.

O, nefericitule, de câte ori ţi-a fost umplută cupa şi, pe neobservate, a fost răsturnată şi golită?

Cupa ta e în permanenţă umplută, dar rămâne tot goală.

Eşti incapabil să-i păstrezi conţinutul.

Dar cântecul acela mi-a zis:

Tu, cel de neînfrânt, nu te-ai trezit încă?

Dar lumina aceasta se revarsă, dintr-o sursă nestăvilită.

Iar dimineaţa se apropie. De multe ori a venit dimineaţa şi mulţi sori s-au ivit, dar voi aţi şezut mai

departe în întunericul de care vă agăţaţi.

Dacă aţi da drumul din strânsoare sărăciei voastre, ea s-ar duce de la voi.

Janak spune: „Mă văd numai pe mine. M-am dizolvat în acel unul. Acel unul s-a dizolvat în mine”.

Vedele spun că cel care renunţă la tot e un sannyasin, e mai mare decât Vedele.

Strălucirea lui e mai puternică decât a lumii.

El sălăşluieşte în domnul universului, domnul universului sălăşluieşte în el.

„Vedele spun că cel care renunţă la tot e un sannyasin, e mai mare decât Vedele” – e mai mare chiar decât Vedele, fiindcă – „El sălăşluieşte în domnul universului, domnul universului sălăşluieşte în el”.

În momentul acela conştiinţa lui Janak nu era separată de sufletul universal, a devenit una cu el. Chiar şi el a fost uluit.

Tot aşa cum ţesătura, atunci când e analizată, nu e altceva decât fir, universul acesta, atunci când e analizat, nu e altceva decât suflet.

Privind cu vigilenţă, cu conştienţă, cu o privire capabilă să discearnă…

Dacă te uiţi cu atenţie la o ţesătură, ce vei vedea?

Vei vedea numai fire ţesute – un fir în direcţia asta, alt fir în direcţia cealaltă. Ţesătura e făcută prin ţeserea lor în felul acesta, iar şi iar – ţesătura e o împletire de fire.

Dar lucrul ciudat e că deşi nu poţi purta fire, poţi purta ţesătura.

Dacă aduni un morman de fire, nu poţi să te îmbraci cu el.

Deşi nici ţesătura nu e altceva decât o grămadă de fire, diferenţa ţine de aranjarea lor.

Ţesând fire unele de-a curmezişul celorlalte, fabrici ţesătura; apoi te poţi acoperi cu ţesătura.

Dar ce diferenţă e? Tot fir e. Ce diferenţă e dacă le aranjezi într-un fel sau într-altul?

Janak spune că existenţa e uneori verde într-un arbore, alteori roşie într-un trandafir, uneori e apă, alteori

e dealuri şi munţi, alteori lună şi stele.

Acestea sunt toate manifestări diferite ale conştiinţei.

Ţesătura e fabricată din fir – şi poţi fabrica multe tipuri de ţesătură din el – ţesătură fină, subţire, de purtat când e cald, ţesătură groasă de purtat când e frig.

Poţi fabrica toate tipurile de ţesătură din el: urâtă şi frumoasă, pentru bogaţi şi pentru săraci. Poţi crea mii de tipuri de ţesătură din el.

Oamenii de ştiinţă spun că universul întreg e făurit dintr-o singură energie. Denumirea pe care o dau ei energiei e electricitate.

Ce diferenţă e dacă îi dai o denumire sau alta?

Dar un lucru în privinţa căruia oamenii de ştiinţă sunt de acord este acela că întregul univers e făurit dintr-un singur lucru. El constă din miriade de forme ale acelui singur lucru.

E exact ca atunci când din aur se fac diverse podoabe. Dacă le-ai topi, n-ar mai rămâne decât aurul. Formele sunt diverse, dar substanţa din care e făurită forma e identică.

Tot aşa cum ţesătura, atunci când e analizată, nu e altceva decât fir, universul acesta, atunci când e analizat, nu e altceva decât suflet.

Tot aşa cum ţesătura e numai fir, în exact acelaşi mod existenţa aceasta e ţesută din fiinţă.

Şi fără îndoială e mai bine să-i spui „fiinţă” decât să-i spui „electricitate”, căci electricitatea face şi ea parte tot din materie şi nu e posibil ca din electricitate să vină conştiinţa.

Iar dacă e posibil ca din electricitate să vină conştiinţa, atunci e lipsit de sens să numeşti electricitatea sursă, căci ceea ce poate veni din ea trebuie să fie ascuns în ea.

Conştiinţa e vizibilă, conştiinţa a devenit manifestă.

Iar ceea ce e manifest trebuie să se afle şi în acel ceva din care a apărut iniţial, altminteri cum să fi putut apărea?

Ai plantat o sămânţă de mango, a apărut un copac

mango. Au crescut în el fructe de mango.

Ai plantat o sămânţă de neem şi a apărut un arbore neem. Mici păstăi de neem au început să crească în el. Ceea ce se iveşte, fructul care ia naştere exista deja în sămânţă.

Conştiinţa e vizibilă în lume, aşadar conştiinţa apare într-adevăr, diverse forme de conştiinţă apar – prin urmare ea trebuie să fie ascunsă în substanţa de bază a existenţei.

De aceea nu e corect să spui „electricitate”, e mai corect să spui „fiinţă”.

Spune „fiinţă-electricitate”, dar conştiinţa trebuie să fie inclusă în ea. Tot ceea ce vedem pretutindeni în jurul nostru trebuie să se afle ascuns în rădăcină.

Tot aşa cum ţesătura, atunci când e analizată, nu e altceva decât fir, universul acesta, atunci când e analizat, nu e altceva decât suflet.

Tot aşa cum zahărul produs din sucul trestiei de zahăr e îmbibat cu el, universul produs din mine e pătruns de mine pretutindeni.

Exact ca atunci când extragi zahăr din trestia de zahăr, iar acesta e îmbibat cu sucul trestiei de zahăr, tot aşa sunt pătruns eu de divin, tot aşa eşti pătruns tu de divin şi divinul de tine.

Necunoaşterea sufletului dă naştere lumii acesteia…

Încercaţi să înţelegeţi lucrul acesta. E foarte semnificativ.

„Necunoaşterea sufletului dă naştere lumii acesteia, cunoaşterea lui face ca ea să nu mai apară”.

Se schimbă gestaltul, se schimbă modul în care priveşti lucrurile.

Necunoaşterea funiei dă naştere şarpelui, cunoaşterea ei face ca el să nu mai apară.

În întunericul nopţii vezi o sfoară şi te sperii crezând că e un şarpe. O iei la fugă. Aduci bâte şi începi s-o loveşti. Apoi cineva aduce o lampă şi bâtele îţi cad din mână, frica ţi se risipeşte: în lumină vezi că nu e şarpe, e doar o sfoară.

Şarpele a existat doar pentru că nu puteai să vezi

sfoara ca sfoară. Nu era niciun şarpe, era doar o proiecţie.

Lumea există numai din cauză că nu vedem fiinţa ca fiinţă.

Când te cunoşti pe tine însuţi, lumea dispare. Aceasta nu înseamnă că uşile şi pereţii, munţii şi stâncile dispar.

Nu, acestea vor fi acolo, dar ele vor fi toate contopite în acel unul. Vor fi diferite valuri, spumă, baloane de la suprafaţa unului.

Lumea se sfârşeşte pentru cel care se cunoaşte pe sine.

Lumea nu se poate sfârşi pentru cel care nu se cunoaşte pe sine. Nu vei avea cum să te cunoşti pe tine dacă vei renunţa la lume.

Cunoscându-te pe tine însuţi, lumea dispare de la sine.

Există două moduri de a aborda renunţarea.

— Una dintre abordări spune că renunţând la lume, vei ajunge să te cunoşti.

— Cealaltă abordare spune: cunoaşte-te pe tine însuţi şi lumea deja a dispărut.

Prima abordare e greşită.

Părăsind lumea nu te poţi cunoaşte, căci abandonând lumea continui să dai naştere iluziei lumii.

Încercaţi puţin să înţelegeţi. O funie zace pe jos, dar tu vezi în ea un şarpe.

Dacă te întâlneşti cu cineva care-ţi spune: „Renunţă la ideea de şarpe şi ai să vezi funia”.

tu vei zice: „Cum se poate renunţa la ideea de şarpe? Eu văd un şarpe, nu văd o funie”.

Dacă îţi faci curaj incantând: „Rama, Rama” şi reuşeşti cumva să te ţii semeţ, zicând: „Bine, nu e şarpe, e o funie, e o funie, e o funie”, în sinea ta vei şti în continuare că: „E un şarpe, cine păcăleşte pe cine? Nu te apropia de el, ca să nu dai de necaz”.

Vei sta departe de ea. Vei spune: „E o funie. Cred că e o funie, dar ce nevoie am să mă apropii de ea?”

Cel care fuge de lume – spune că lumea e maya, dar tot fuge de ea – luaţi-l puţin la întrebări: „Dacă e maya,

atunci tu de ce fugi de ea? Dacă nu există, atunci de ce fugi? Ce anume e acel lucru căruia îi întorci spatele?”

Va spune că banii sunt murdărie.

Atunci de ce îi e atât de frică de bani? De ce să te sperie banii, în cazul ăsta?

Dacă banii sunt murdărie şi lui nu-i e frică de murdărie, atunci de ce îi e frică de bani?

E murdărie, dacă murdăria e tot ce vede, nu are de ce să fie nicio problemă.

Dacă în faţa lui sunt bani, bine; dacă nu sunt, iarăşi bine. Câteodată e nevoie de murdărie, aşa că omul foloseşte şi murdăria. Dacă e nevoie de bani, foloseşte-i. Dar acum va fi ca într-un vis, ca şi cum ar fi bani de jucărie.

Cea de-a doua abordare e mai profundă şi mai aproape de adevăr – anume că dacă aprinzi o lampă şi vezi funia ca fiind funie, atunci lumea dispare, şarpele dispare.

Necunoaşterea sufletului dă naştere lumii acesteia, cunoaşterea lui face ca ea să nu mai apară.

Dacă te uiţi la fiinţă, lumea nu e vizibilă. Uită-te la lume şi fiinţa nu va fi vizibilă.

Dintre cele două, numai una singură se poate vedea, nu se pot vedea amândouă în acelaşi timp.

Dacă vezi lumea, atunci nu-ţi vezi fiinţa. Când începi să îţi vezi fiinţa, atunci lumea nu se mai vede.

Nu există cale prin care să poată fi văzute amândouă simultan.

E ca şi cum ai sta într-o încăpere şi n-ai vedea decât întuneric.

Apoi aduci lumină ca să te uiţi mai îndeaproape la întuneric, ca să-l poţi vedea mai clar în lumină; dar atunci nu-l vei mai vedea.

Când aduci lumina, întunericul nu se mai vede. Dacă vrei să vezi întunericul, atunci nu face greşeala să aduci lumină.

Dacă nu vrei să vezi întunericul, atunci adu lumină – fiindcă întunericul şi lumina nu pot fi văzute simultan. De ce nu se pot vedea simultan? Deoarece întunericul e

absenţa luminii. Când e prezentă lumina, cum ar putea să fie prezentă şi absenţa ei?

Lumea aceasta reprezintă absenţa cunoaşterii propriei tale fiinţe.

Când se ivesc zorii cunoaşterii fiinţei tale, lumea dispare. Totul e exact aşa cum era, dar totuşi nimic nu rămâne aşa cum era. Totul e exact aşa cum era – şi în acelaşi timp totul e transformat.

Oamenii mă întreabă: „Tu oferi iniţiere în sannyas fără să le spui oamenilor să-şi părăsească soţia, copiii, casa”.

Le răspund: „Eu nu le spun să părăsească nimic, le spun să fie centraţi, centraţi în fiinţa lor, astfel încât să poată vedea ceea ce este. Ceea ce este nu poate fi părăsit. Ceea ce nu este nu are nevoie să fie părăsit”.

Noi vedem ceea ce vrem să vedem.

La tribunal se judeca un caz.

Judecătorul l-a întrebat pe Mulla Nasruddin: „Cum ţi-ai recunoscut bivolul între atâtea sute de bivoli care arată identic?”

Nasruddin a răspuns: „Ce mare greutate, onorată instanţă? Aici la tribunal stau înşiraţi sute de avocaţi îmbrăcaţi în robe negre, dar eu tot pot să-mi recunosc între ei propriul avocat, nu-i aşa?”

El spune că putem recunoaşte ceea ce vrem să recunoaştem. Un om îşi recunoaşte propriul bivol, chiar dacă şi alţi bivoli arată ca el – exact ca avocaţii.

Ceea ce vrem să ştim, ajungem să ştim.

Ceea ce vrem să recunoaştem, ajungem să recunoaştem. Intenţia noastră devine realitatea vieţii noastre.

Dacă vrei să te trezeşti din lumea aceasta, nu te lupta cu ea. Dacă vrei să te trezeşti din lumea aceasta, doar fă eforturi înăuntrul tău ca să te trezeşti.

Mulla Nasruddin şi soţia şi-au luat pruncul cel vioi împreună cu ei să vadă un spectacol de dans.

Uşierul i-a avertizat, zicând:

„Nasruddin, dacă cumva copilul începe să plângă în

timpul spectacolului, va trebui să părăsiţi sala. Dacă vreţi, vă putem înapoia banii plătiţi pentru bilete, dar nu veţi mai avea voie să vă mai întoarceţi la spectacol, aşa că aveţi grijă”.

Cam pe la mijlocul spectacolului, Nasruddin a întrebat-o pe soţia lui: „Cum ţi se pare dansul?”

„E sub orice critică!” a răspuns soţia.

Atunci el i-a zis: „Păi şi ce mai aştepţi? Ciupeşte copilul zdravăn”.

Când ştii că lumea e absolut fără rost, atunci nu mai aştepta.

Ciupeşte-te zdravăn. Scutură-te în interior, trezeşte-te.

Nu e nevoie decât de trezirea ta. Trezirea e marea mantra – singura mantra.

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 8 – DARUL EXISTENŢEI

Prima întrebare: „Osho, am sentimentul că îmi e corpul ca o cuşcă sau ca o sticlă în care e întemniţat un leu foarte puternic ce doarme acolo de multe vieţi, dar care acum a fost trezit de hărţuiala ta. E flămând şi foarte nerăbdător să se elibereze din cuşcă.

De multe ori în timpul zilei se înfurie şi rage, sare în picioare răgând. Fiecare celulă a corpului îmi tremură de la răgetele şi de la zvâcnetul lui, iar fruntea şi partea de sus a capului începe să explodeze de energie. După aceea cad adânc într-o beţie şi într-un extaz extraordinar. Apoi leul se mai linişteşte puţin, se plimbă de colo colo cu mişcări nervoase şi mârâie întruna. Apoi, în kirtan sau atunci când mă gândesc la tine, dansează şi el extatic. Te rog, explică-mi ce se petrece”.

Yoga Chinmaya a pus întrebarea aceasta.

Ceea ce se întâmplă e foarte bine. Se întâmplă exact aşa cum trebuie să se întâmple. Nu fi înspăimântat, permite-i să se întâmple. Ajută procesul acesta în orice fel

poţi. E un proces unic care a început să se desfăşoare şi al cărui punct culminant va fi eliberarea.

Suntem fără îndoială întemniţaţi în corp – un leu încuiat într-o cuşcă, închis de atâta vreme încât şi-a uitat propriul răget, închis de atâta vreme încât a început să creadă că cuşca e casa lui. Nu numai asta, dar a început să se gândească: „Eu sunt cuşca. Eu sunt corpul!”

E nevoie de o lovitură. De aceea eşti aici cu mine, ca să te pot lovi – şi te vei trezi.

Cuvintele acestea pe care ţi le spun nu sunt simple cuvinte.

Gândeşte-te la ele ca la nişte săgeţi. Ele te vor străpunge. Câteodată te vei mânia şi pe mine… fiindcă totul mergea lin, confortabil şi deodată a apărut confuzia. Dar nu există alt mod de a te trezi – va trebui să treci prin durere.

Când energia se ridică în interior, corpul nu va fi capabil să facă faţă. El n-a fost conceput să reziste la aşa ceva. Capacitatea corpului e foarte mică.

Energia e vastă… e ca şi cum ai vrea să închizi cerul întreg într-o curte mică. Aşa că atunci când energia se trezeşte, multe tulburări apar în corp. Capul începe să plesnească de durere.

Iar uneori se întâmplă ca chiar şi după iluminare tulburările să continue în corp.

E cât se poate de firesc înainte de iluminare, deoarece corpul nu e pregătit.

E ca şi cum ai pune curent electric de o mie de candele (unitate de intensitate a luminii în sistemul internaţional, n.trad.) într-un circuit electric a cărui capacitate e de maximum o sută de candele – va fi supraîncărcat şi va lua foc!

Exact la fel e şi când energia care fusese adânc adormită în tine se trezeşte – se manifestă, iar corpul tău nu e pregătit pentru ea.

Corpul tău e pregătit să accepte starea ta de cerşetor, dar nu e pregătit să accepte starea ta de împărat. Corpul are limite, tu eşti nelimitat. Va fi supus unor şocuri,

se vor isca furtuni.

Înainte să se producă iluminarea, înainte de samādhi, şocurile acestea sunt complet fireşti.

Iar câteodată se întâmplă ca samādhi să aibă loc şi şocul încă să continue, deoarece corpul n-a fost capabil să se pregătească.

Asta s-a întâmplat în cazul lui Krishnamurti. Procesul continuă de patruzeci de ani, de când a avut loc iluminarea. Corpul n-a putut să absoarbă şocul.

Krishnamurti se trezeşte în miez de noapte urlând şi strigând. Începe să geamă – geme efectiv. Şi de patruzeci de ani are o durere de cap care nu-i trece; vine şi pleacă, dar nu-i trece niciodată definitiv. Câteodată durerea e atât de mare încât simte că o să-i explodeze capul.

Din punctul de vedere al corpului, aceşti din urmă patruzeci de ani au fost ani foarte grei pentru Krishnamurti. Câteodată se întâmplă şi aşa.

Dar de obicei corpul ajunge să fie pregătit până în momentul în care apare samādhi-ul. Însă în cazul lui Krishnamurti corpul nu s-a putut adapta din cauză că samādhi a fost forţat.

Gânditorii care l-au crescut pe Krishnamurti, teosofii aceia, au lucrat din greu, au făcut eforturi neobosite ca să producă samādhi-ul. Aspiraţia lor era să dea naştere unui învăţător al lumii. Lumea are nevoie de el – dacă ar putea fi încarnat un Buddha…

În cazul în care Krishnamurti ar fi lucrat numai prin eforturile sale proprii, poate că ar mai fi avut nevoie de una-două naşteri.

Dar atunci problema aceasta n-ar mai fi apărut.

Lucrarea a fost forţată: ceea ce mai avea nevoie de două vieţi ca să se întâmple, s-a întâmplat instantaneu. S-a întâmplat, dar corpul n-a putut fi pregătit.

S-a întâmplat brusc, când corpul nu era pregătit. Aşadar au fost patruzeci de ani de suferinţă fizică. Chiar şi acum Krishnamurti geme noaptea şi se trezeşte din somn, iar şi iar. Energia nu-l lasă să doarmă. Ţipă!

Pare uluitor, ca cineva care a ajuns la Absolut, să ţipe

noaptea. Dar cauza e clară. O iluminare care ar fi avut nevoie de două vieţi ca să se producă a fost forţată prea repede. Din cauza aceasta, corpul n-a fost pregătit, iar procesul continuă.

Samādhi a avut loc, dar procesul acesta continuă. El a ajuns acasă, dar corpul rămâne în urmă, fiind şi acum târât.

Fiinţa a ajuns acasă, dar corpul nu. Durerea şi suferinţa acestei târâri continuă încă.

Nu fi speriat de ceea ce se întâmplă. Acestea sunt primele indicii ale samādhi-ului, primii paşi ai samādhi-ului. Ia toate acestea ca fiind de bun augur, acceptă-le cu fericire.

Dacă eşti gata să le accepţi ca binecuvântări, atunci foarte curând ele vor începe să se liniştească, treptat. Iar de îndată ce corpul începe să accepte, începe să coopereze, capacitatea lui creşte.

Ai chemat infinitul, aşa că va trebui să devii infinit. Ai lansat o provocare imensităţii, aşa că va trebui să devii imens.

În Vechiul Testament e o poveste fără seamăn – povestea lui Iacob. Iacob îl căuta pe Dumnezeu. El şi-a împărţit toată bogăţia. Şi-a trimis departe toţi prietenii apropiaţi, soţia, copiii, slujitorii. Îl aştepta pe Dumnezeu pe malul părăsit al unui râu. Dumnezeu a sosit.

Dar lucru foarte ciudat, Iacob a început să se ia la trântă cu el. Se ia cineva la trântă cu Dumnezeu? Dar Iacob a început să se lupte cu Dumnezeu. Se spune că s-au luptat toată noaptea. Pe când să se crape de ziuă, Iacob a fost înfrânt. Când Dumnezeu era pe cale să plece, Iacob i-a căzut la picioare şi i-a zis: „Te rog, dă-mi binecuvântarea ta”.

Dumnezeu a zis: „Cum te numeşti?” Iacob i-a spus numele său. Dumnezeu a zis: „Astăzi ai devenit Israel” – numele după care sunt cunoscuţi evreii. „De astăzi eşti Israel. De-acum nu mai eşti Iacob, Iacob a murit” – exact aşa cum vă schimb eu numele atunci când vă iniţiez în sannyas. Vechiul nu mai e. Dumnezeu i-a zis lui Iacob:

„Iacob a murit, de-acum eşti Israel”.

Povestea aceasta e din Noul Testament. Nu există nicio altă poveste despre cineva care să se lupte cu Dumnezeu, dar în povestea aceasta există un mare adevăr.

Când coboară energia aceea a absolutului, ceea ce se petrece e aproape ca o luptă. Iar când are loc experienţa ultimă şi eşti învins de divin şi corpul e înfrânt şi tu accepţi înfrângerea, atunci are loc iniţierea ta finală. În momentul acela se revarsă asupra ta binecuvântări divine. Atunci eşti nou. Acela e momentul în care guşti pentru prima dată nectarul veşniciei.

Yoga Chinmaya e aproape acolo unde trebuie să fi fost Iacob.

E dificil de spus cât poate dura noaptea. E greu de spus cât va dura lupta. Nu se poate spune nimic dinainte, însă lupta aceasta este de bun augur.

Cooperează cu energia aceasta. Leul dinăuntru care vrea libertate eşti tu.

Energia aceasta care vrea să se ridice către cap, care vrea să urce de la centrul sexual la chakra din creştetul capului, care vrea să-şi croiască drum – energia aceasta eşti tu.

Timp de multe vieţi a fost subjugată şi a stat încolăcită; acum ea începe să-şi ridice capul. Eşti norocos, eşti binecuvântat. Prin aceasta te apropii de binecuvântarea ultimă. Se va produce adevărata ta transformare.

Krishnamurti a scris în jurnalul lui:

„De fiecare dată când îmi plesneşte capul, când, noaptea, nu pot să dorm şi apar ţipetele şi urletele şi ceva în mine geme – după ce toate acestea se sfârşesc îşi face apariţia o experienţă unică.

După toate acestea, o mare pace coboară. Binecuvântări se revarsă în toate direcţiile. Pretutindeni înfloresc lotuşi, mai mulţi şi mai mulţi”.

Exact aceasta începe să i se întâmple lui Chinmaya. E bine.

„După aceea cad adânc într-o beţie şi într-un extaz

extraordinar”.

Când energia se ridică după ce a dus lupta, iar corpul ajunge să fie puţin pregătit, îşi face apariţia un extaz nou: are loc creşterea. Ai mai urcat puţin, ai transcens puţin. Ai ieşit din închisoare puţin, ai găsit cerul liber. Vei cunoaşte împlinirea. Vei dansa, vei dansa de bucurie.

„Apoi leul se mai liniştеşte puţin, se plimbă de colo colo cu mişcări nervoase şi mârâie întruna. Apoi, în kirtan sau atunci când mă gândesc la tine, dansează şi el extatic”.

Leul vrea să danseze. În corp nu e destul loc pentru dans. E nevoie de mai mult spaţiu ca să dansezi – cât spaţiu ai în corp?

Dansul nu poate avea loc decât în afara corpului.

De aceea, dacă dansezi total, vei constata că nu mai rămâi în corp. În graţia absolută a dansului, în înălţimea sa absolută, eşti afară din corp. Corpul se învârteşte mai departe, se mişcă ritmic mai departe, dar tu eşti în afara lui, nu mai eşti în el.

De aceea eu am inclus invariabil dansul în cadrul metodelor mele de meditaţie, fiindcă nu există nimic mai miraculos pentru meditaţie decât dansul.

Dacă dansezi total, dacă dansezi deplin, în dansul acela fiinţa ta iese din corp.

Corpul va continua să se mişte ritmic, dar tu vei simţi că eşti afară din corp.

Şi atunci începe adevăratul tău dans: dedesubt va continua să danseze corpul; deasupra vei dansa tu. Corpul pe pământ, tu în cer. Corpul în pământesc, tu în celest. Corpul va dansa dansul materiei, tu vei dansa dansul conştiinţei. Vei deveni nataraj, regele dansului.

Spui: „Te rog, explică-mi ce se petrece”.

Se întâmplă ceea ce nu s-a mai întâmplat vreodată, se întâmplă ceva mirific, se întâmplă ceva rar!

Ceea ce se întâmplă nu e de explicat, e de trăit. Indiferent ce aş spune nu te-ar ajuta să înţelegi experienţa aceasta, cel mult te poate ajuta să devii capabil de a o accepta mai uşor. Accept-o cu bucurie. N-o reprima.

În mod firesc îţi va veni ideea s-o reprimi; îţi vei

spune: „Ce nebunie mai e şi asta? mârâi ca un leu. Ce e cu răgetele astea? Oamenii vor crede că am înnebunit!” Aşa că, fireşte, îţi vine în minte ideea s-o reprimi, s-o ascunzi – să nu laşi pe nimeni să afle. Ce vor spune dacă vor afla?

Nu-ţi face griji. Nu-ţi bate capul cu ce spun alţii.

Dacă oamenii spun că eşti nebun, atunci înnebuneşte!

S-a mai iluminat cineva vreodată fără să înnebunească?

Îndreaptă-ţi atenţia către interiorul tău. Dacă experienţa aceasta îţi oferă beatitudine, dacă îţi oferă extaz, dacă se revarsă asupra ta vinul, atunci nu-ţi face griji.

Lumea aceasta nu are nimic atât de preţios să-ţi ofere. Aşa că nu face niciun compromis cu lumea.

Nu vinde nicio frântură din fiinţa ta, chiar dacă în schimbul ei vei primi întreg universul în chip de împărăţie.

Iisus a zis: „Ce folos dacă cucereşti lumea, dar îţi pierzi sufletul?” Dacă îţi mântuieşti sufletul, chiar de pierzi întreaga lume, ai totul.

Fii curajos, fii îndrăzneţ. Permite încrederii tale în tine însuţi să crească.

În curând corpul tău va începe să accepte, treptat, experienţa. Atunci răgetul va dispărea.

Atunci numai dansul va rămâne. Atunci leul nu va suferi, căci el va fi găsit o cale: când vrea să iasă, poate ieşi, iar când vrea să intre, poate intra.

Atunci corpul acesta nu va mai fi o închisoare, el va deveni un loc al relaxării. Când vrei să intri, intri; când vrei să ieşi, ieşi.

Când poţi ieşi şi intra la fel de uşor ca atunci când ieşi şi intri în casă…

E răcoare, îţi e frig – ieşi afară şi stai la soare. Apoi soarele devine arzător, se înalţă foarte sus pe cer, începe să-ţi fie cald, începi să transpiri; te ridici şi intri în casă.

E exact ca atunci când intri şi ieşi din casă; iar atunci casa nu mai e o închisoare. Dacă stai în închisoare, nu ai posibilitatea să ieşi sau să intri ori de câte ori simţi nevoia

s-o faci. În închisoare eşti prizonier, acasă eşti stăpân.

Când leul tău poate dansa afară, poate zbura în înaltul cerului, se poate juca cu luna şi cu stelele – atunci nu e nicio problemă. Atunci nu e nicio luptă cu corpul. Atunci corpul e un loc al relaxării.

Când oboseşti, te poţi întoarce înăuntru şi te poţi odihni. Atunci nu mai e nicio duşmănie între tine şi corp. Corpul e un templu atunci.

A doua întrebare: „Osho, ieri ai spus că eşti întotdeauna cu noi, iar când ne iniţiem în sannyas începem să fim şi noi cu tine.

Eu nu-mi aduc aminte de niciun moment în care să fi primit iniţierea: nici când, nici unde. Pur şi simplu m-ai iniţiat. Sunt oare acum mai aproape de tine? Nu ştiam nimic despre sannyas atunci şi nici acum nu ştiu nimic despre el.

Maestre, cum aş putea deveni un adevărat sannyasin? Cum aş putea veni mai aproape de tine? Ce am eu valoros în mine? Unde, în mine, e încrederea şi abandonul acela?”

S-a întâmplat de multe ori să ofer iniţiere unor oameni care nu au idee despre sannyas.

Am oferit sannyas acelora care nu veniseră să se iniţieze. I-am iniţiat pe aceia care nici nu visaseră vreodată să se iniţieze… fiindcă eu nu mă uit numai la mintea ta, eu mă uit la numeroasele lucruri reprimate în inconştientul tău.

Noaptea trecută a venit o tânără să mă vadă şi nici măcar n-am întrebat-o.

I-am zis: „Închide ochii şi primeşte iniţierea”. Nici măcar n-am întrebat-o dacă vrea să fie iniţiată. A închis ochii şi a acceptat iniţierea. În mod obişnuit un om ar fi surprins dacă i s-ar cere să se iniţieze şi ar vrea să chibzuiască la asta.

Unii oameni se gândesc luni în şir, se gândesc un an întreg dacă să se iniţieze sau nu. Unii s-au tot gândit până au murit fără să se fi iniţiat. Ea a primit cu graţie. La nivel

conştient nu ştie nimic în legătură cu asta.

Dar noi nu ne aflăm aici de ieri, de azi – suntem aici din vremuri străvechi! Fata aceasta căutase timp de multe vieţi. Ea poartă în ea comorile meditaţiei.

N-a trebuit decât să văd comoara aceasta şi i-am zis: „Închide ochii şi pătrunde înăuntru”.

I-am zis: „Nu te întreb dacă vrei sau nu să te iniţiezi. Nu e nevoie să te întreb”.

I-am oferit lui Dayal sannyas în acelaşi fel. Întrebarea aceasta e de la Dayal. Nu l-am întrebat – nici Dayal nu ştia.

Ce ştiţi voi despre voi înşivă? Nu ştiţi de unde aţi venit. Nu ştiţi despre comorile pe care le-aţi adunat. Nu ştiţi ce aţi făcut în aceste multe, multe vieţi. Nu ştiţi ce aţi găsit în căutarea voastră şi ce a rămas nedus până la capăt.

De fiecare dată moartea a venit şi a şters tot ceea ce făcuseră̆ţi. Sunt printre voi mulţi care au primit sannyas de multe ori: de fiecare dată moartea a venit şi a şters totul, iar voi nu aveţi capacitatea de a vă aminti.

Înţelegeţi lucrul acesta în felul următor: ai creat ceva – lucrai la o pictură când a venit moartea şi pictura a rămas neterminată. A venit moartea şi ai uitat. Te-ai născut din nou. Atunci chiar dacă primeşti de la mine un mesaj despre pictura neterminată – dacă pictura aceea neterminată îţi e adusă în faţa ochilor, tu nu-ţi vei aduce aminte de ea, fiindcă în viaţa asta nici măcar nu te-ai gândit că ai fi un pictor.

Iar dacă-ţi spun: „Termină pictura, ai lăsat-o neterminată. O creaseşi cu mari speranţe, o creaseşi cu o sete foarte adâncă – acum pune-te pe treabă şi termin-o. A intervenit moartea şi ai lăsat-o neterminată”, tu vei spune: „Nu ştiu nimic despre asta. Poţi să mă determini să iau pensula în mână, dar eu nu ştiu s-o ţin. Poţi să-mi pui în faţă culorile şi am să pictez, dar nu ştiu nimic despre pictat”.

Totuşi eu am să-ţi spun să începi şi, începând, memoria îţi va reveni. Ia pensula în mână şi poate îţi vei aduce aminte.

S-a întâmplat în cel de-al doilea război mondial, un soldat a fost rănit şi a căzut la pământ, pierzându-şi memoria. Primise o lovitură la cap şi îi fuseseră afectate celulele memoriei. A uitat tot. A uitat până şi cum îl chema, şi unde se afla. Era inconştient atunci când a fost luat de pe câmpul de luptă. Actul lui de identitate căzuse pe undeva, numărul îi căzuse şi el.

Era o mare problemă: când şi-a revenit în simţiri, nu ştia ce număr are, nu ştia cum îl cheamă, nu ştia ce grad are. Psihologii s-au străduit din greu, încercând în toate felurile posibile să-l facă să-şi aducă aminte, dar n-au putut afla nimic de la el.

Omul era tabula rasa… ca şi cum s-ar fi stricat brusc o legătură cu memoria lui. Cineva a venit cu sugestia că acum nu mai rămânea decât o singură cale: să fie dus prin toată Anglia. Era soldat în armata britanică, iar dacă avea să fie dus prin toată ţara, poate că avea să-şi aducă aminte atunci când ajungea în satul lui.

Aşa că a fost dus cu trenul prin toată Anglia – l-au dus doi bărbaţi. Trenul oprea în fiecare staţie, iar ei îl dădeau jos şi el stătea şi se uita în jur. Anglia e o ţară mică, aşa că n-a fost foarte greu să fie dus peste tot.

În cele din urmă, într-o gară foarte mică în care trenul de obicei nu oprea, dar din cine ştie ce motiv de data asta a oprit, bărbatul s-a dat jos, a citit indicatorul din gară şi a zis: „Ăsta e satul meu!”

A luat-o la fugă. A uitat că mai erau cu el doi oameni. Cei doi au început şi ei să fugă după el. A fugit din gară până în sat… şi-a adus aminte tot. Şi-a adus aminte uliţele şi drumurile. N-a întrebat pe nimeni nimic. A trecut pe uliţe şi cărări ocolite şi a ajuns în faţa casei sale.

A zis: „Oh! Asta e casa mea… ăsta e numele meu… asta care atârnă aici e tăbliţa cu numele meu”.

Şi-a adus aminte tot. Un clic şi întregul sistem al memoriei sale s-a pus la loc.

Aşadar uneori ofer sannyas aşa cum i l-am oferit lui Dayal, în speranţa că dacă vă trimit să umblaţi în haine portocalii, poate vă veţi aduce aminte că aţi mai purtat

haine portocalii.

Dacă spun: „Dansează!”, poate într-o zi, în timp ce dansezi, vei ajunge la spaţiul acela psihologic în care îţi vei aminti dansul celorlalte vieţi ale tale.

Spun: „Meditează!” în timp ce meditezi, poate se va deschide o uşă în inconştient şi se va revărsa un torent de amintiri.

De aceea vorbesc eu mereu – uneori despre Gita, alteori despre Aṣṭāvakra, uneori despre Zarathustra, alteori despre Buddha, uneori despre Iisus, alteori despre Krishna: cine ştie ce cuvinte îţi vor tulbura inima?

Cine ştie ce cuvinte se vor transforma într-o cheie către adâncimile tale lăuntrice?

Cine ştie ce cuvinte te vor trezi din somn?

Eu nu încetez să încerc orice cale. Efortul meu constă pur şi simplu din a da naştere unei continuităţi, unei armonii, unei legături cu ceea ce morţile au întrerupt şi risipit. Continuitatea aceasta va face ca destinul tău să înceapă să se desfăşoare în faţa ta. De multe ori ai construit casa – şi iar şi iar ai abandonat-o.

Astfel, Dayal are dreptate: „Eu nu-mi aduc aminte de niciun moment în care să fi primit iniţierea…”

N-a primit-o el, i-am dat-o eu.

„… Nici când, nici unde. Pur şi simplu m-ai iniţiat. Sunt oare acum mai aproape de tine?”

Vei veni aproape de mine atunci când vei ajunge la tine însuţi.

Nu există alt mod de a veni aproape de mine. Ajunge la tine şi ai ajuns la mine.

Cunoaşte-te pe tine şi m-ai cunoscut pe mine. Nu e nevoie să faci niciun pelerinaj exterior către mine – coboară tot mai adânc şi mai adânc în tine.

„Nu ştiam nimic despre sannyas atunci şi nici acum nu ştiu nimic despre el”.

Se va întâmpla în curând – în curând vei şti.

„Nu ştiam nimic atunci şi nici acum nu ştiu nimic”.

E adevărat. Dar atitudinea aceasta e bună – să gândeşti, să ştii că nu ştii.

Nefericiţi sunt aceia care nu ştiu, dar cred că ştiu.

Tu eşti în starea adecvată.

Aceasta este atitudinea minţii inocente – „nu ştiu”. Eşti gol, poţi fi umplut.

Sunt unii care nu ştiu nimic – iar numărul lor e imens – dar care cred că ştiu. Din cauza ideii acesteia greşite ratează chiar şi ceea ce ar fi putut să ştie.

Cunoştinţele sunt o piedică – împiedică cunoaşterea adevărată. Dacă ştii că eşti neştiutor, atunci te îndrepţi în direcţia potrivită. Absolutul se iveşte numai într-o astfel de inocenţă a minţii.

A şti că „nu ştiu” reprezintă primul pas către cunoaştere.

„Ce am eu valoros în mine? Unde, în mine, e încrederea şi abandonul acela?”

Sentimentul acesta apare în inima unei persoane valoroase: „Unde, în mine, e încrederea şi abandonul acela?”

Un om lipsit de valoare îşi va zice: „Cine mai e valoros ca mine?”

Sentimentul acesta de smerenie este el însuşi o valoare, sentimentul acesta de „Ce merit eu? De ce abandon, de ce încredere sunt eu în stare?”

Acesta e semn de încredere. Sămânţa e prezentă, nu trebuie decât să aştepţi: la momentul potrivit, când va veni anotimpul potrivit, ea va încolţi, transformarea va avea loc.

Iar călătoria aceasta este o călătorie neasemuită. Aceasta este călătoria neştiutului, incognoscibilului.

Un poet spune:

„Tainicul tăcerii perpetue.

E inutil să afli secretul acesta.

Mi-am pierdut pacea în nebunia mea pentru tine.

M-am transformat într-o flacără plină de bucurie în durerea mea pentru tine.

În mâinile timpului m-am îndoit atât de mult eu, care eram cândva o săgeată, sunt acum arcul.

Niciun tovarăş de drum, nicio călăuză.

Ce cale e aceasta pe care am pornit?

Găsesc mare bucurie în extazul acesta.

Dispărând, am devenit un far călăuzitor către destinaţie”.

Ţelul acesta e de aşa natură că ajungi la el pierzându-te pe tine. Atâta vreme cât exişti, nu vei ajunge; când dispari, ajungi.

„Găsesc mare bucurie în extazul acesta.

Atunci când nu eşti, când egoul tău a dispărut, când soseşte extazul…

Găsesc mare bucurie în extazul acesta.

Dispărând, am devenit un far călăuzitor către destinaţie”.

„Dispărând, am sosit”.

Calea aceasta este calea pierderii de sine.

De aceea, dacă simţi: „Ce valoare am eu, unde e abandonul?”, ai început să dispari, extazul a început să apară. Dacă simţi: „Unde, în mine, e încrederea aceea?”, înseamnă că ai început să dispari, ai început să te pierzi.

Sannyas înseamnă că tu dispari, ca divinul să poată fi.

„Niciun tovarăş de drum, nicio călăuză.

Aceasta e o călătorie de o mare singurătate.

Niciun tovarăş de drum, nicio călăuză”.

Nu există niciun tovarăş de drum, nimeni care să te călăuzească pe calea aceasta. În cele din urmă trebuie să renunţi şi la maestru, fiindcă nu e spaţiu.

Kabir spune:

„Cărarea iubirii e foarte îngustă.

Pe ea nu pot merge doi!”

Unde găseşti suficient spaţiu să poată există trei? Nici măcar doi nu pot exista.

Discipolul, maestrul, divinul; sunt trei!

Acolo, nici măcar doi nu pot exista. Acolo te desparţi de maestru, te desparţi şi de tine. Acolo numai divinul rămâne.

„Niciun tovarăş de drum, nicio călăuză.

Ce cale e aceasta pe care am pornit?”

Sannyasul este o călătorie neştiută. O călătorie de

mare curaj, de mare îndrăzneală! Cei care sunt gata să-şi asume riscul de a pătrunde în necunoscut – pentru ei e sannyasul.

Nu e pentru cei deştepţi, care calculează tot. Nu e matematică, e un salt al iubirii.

A treia întrebare:

Ai spus: „Sunteţi eliberaţi aici şi acum, în chiar acest moment”.

Dar cum mă pot elibera de acest „eu”?”

Dacă întrebi cum, ţi-a scăpat. Nu i-ai prins sensul.

Acesta este întregul mesaj al lui Aṣṭāvakra: practicând… cum înseamnă să practici.

„Cum” înseamnă prin ce metodă, prin ce ritualuri.

Dacă întrebi „cum”, ţi-a scăpat. Atunci nu-l poţi înţelege pe Aṣṭāvakra.

În acest caz ar trebui să te duci să baţi la uşa lui Patañjali: el îţi va spune „cum”.

Dacă insişti cu acest „cum”, atunci Patañjali reprezintă calea ta.

El îţi va spune să practici o disciplină exterioară, o disciplină interioară, control, controlul respiraţiei, întoarcere către interior, concentrare, meditaţie, samādhi.

Îţi va elabora o practică atât de lungă încât până şi tu vei spune: „O, doamne, fă-o puţin mai scurtă. Spune-mi o metodă simplă. Asta e prea lungă, îmi va lua multe vieţi”.

Cei mai mulţi yoghini practică numai disciplina exterioară, ei nici măcar nu ajung la disciplina interioară.

Majoritatea yoghinilor mor încă străduindu-se să stăpânească asanele – posturile yoghine.

Concentrarea e departe, meditaţia e departe. Sunt atât de multe posturi yoghine încât pare imposibil să ajungi vreodată să ţi le însuşeşti pe toate. Cel mult, aceia a căror căutare e foarte profundă vor ajunge la starea de concentrare – iar ceea ce trebuie să se întâmple cu adevărat poate apărea numai în samādhi.

Şi chiar şi samādhi-ul, Patañjali îl împarte în două: samādhi cu sămânţă, cu minte şi samādhi fără sămânţă, fără minte.

El face mereu împărţiri, creează mereu tot mai mulţi şi mai mulţi paşi. Creează paşi tot drumul de la pământ la cer.

Dacă te atrage „cum”-ul, dacă te atrage practica, atunci întreabă-l pe Patañjali… chiar dacă în final Patañjali spune şi el să renunţi la tot, că ajunge cu atâta „făcut”.

Dar sunt unii oameni care nu se pot opri din făcut, aşa că vor trebui să facă ceva.

Gândeşte-te la asta în felul următor. În casă e un copil care face gălăgie şi tot felul de pozne.

Tu îi spui: „Stai cuminte”, dar chiar dacă stă, înăuntru va clocoti. Mâinile şi picioarele nu vor avea stare, va da din cap – vrea să facă ceva, erupe de energie.

Nu e chip să-l faci să stea liniştit. E periculos – ar putea rezulta o explozie, ar putea ajunge să facă cine ştie ce.

E mai bine să-i spui: „Du-te şi aleargă de şapte ori în jurul casei”. După aceea se va întoarce gâfâind şi cu limba de un cot şi va sta liniştit fără să mai fie nevoie să-i spui tu s-o facă. Va sta cuminte chiar pe scaunul pe care înainte nu avusese stare.

Patañjali e pentru aceia care nu pot sta liniştiţi din prima.

El spune: „Aleargă şapte ture. Aleargă mult şi bine. Contorsionează-ţi corpul, stai în cap; fă asta, fă ailaltă”.

Efectuând toate aceste practici, în cele din urmă va veni o zi în care vei spune: „O, Doamne, am obosit să fac toate astea!”

El îţi va spune: „Trebuia să spui aşa de la început şi atunci amândoi am fi scăpat de tot deranjul ăsta. Acum du-te şi stai liniştit!”

Omul vrea să facă, deoarece fără să facă nimic – pur şi simplu logica ta nu poate accepta că se poate întâmpla ceva fără să faci nimic.

Aṣṭāvakra e dincolo de logica ta. Aṣṭāvakra spune că eşti eliberat!

Dar tu încă înţelegi greşit, întrebarea ta e:

„Ai spus: „Sunteţi eliberaţi aici şi acum, în chiar

acest moment”. Dar cum mă pot elibera de acest eu”?”

Aṣṭāvakra spune că acest „cum” există numai atunci când crezi că nu eşti liber.

Mai întâi ai acceptat că eşti înrobit. Acum spui: „Cum mă pot elibera?”

Aṣṭāvakra spune că nu există nicio înrobire – numai iluzia înrobirii.

Dar tu tot vei spune: „Cum mă pot elibera de iluzia aceasta?”

Tot nu înţelegi. Iluzie înseamnă ceva ce nu există: deci să te eliberezi de ce anume? Nefăcând decât să priveşti, nefăcând decât să fii vigilent, eşti liber. Dacă începi să aplici metode, vei da de mari dificultăţi.

„Toate metodele s-au dovedit false.

În cele din urmă viaţa însăşi s-a dovedit – prea scurtă”.

Dacă te împotmoleşti în metode, vei constata că nu numai viaţa aceasta, ci multe vieţi nu vor fi de ajuns.

Metodele sunt multe – şi viaţă după viaţă le-ai tot practicat, îţi pui credinţa în facere pentru că facerea îţi umflă egoul.

Ashravakra spune să nu faci nimic. Întregul e singurul care face. Ce se întâmplă, se întâmplă – fii una cu întregul.

Nici măcar nu întreba: „Cum să mă eliberez de acest eu”?”

Dacă acest „eu” există, lasă-l să existe.

Cine eşti tu să încerci să te eliberezi de el?

Poţi să-l accepţi şi pe el: foarte bine, dacă există, atunci să existe. Nu l-ai creat tu.

Îţi aduci aminte să-l fi creat tu? Nu i-ai dat tu formă. Nu l-ai adus tu.

Cum o să te lepezi de ceva ce nu tu ai adus?

Cum o să poţi distruge ceva ce n-ai creat tu?

Întrebi: „Ce putem face?”

Ai doi ochi şi un nas; ai de asemenea şi un ego. Ai primit toate acestea. Nimic nu e în mâinile tale.

Tot ceea ce există e Dumnezeu. Dacă există „eu”, e la

fel de bine.

Nu te plânge niciun pic în legătură cu asta.

În atitudinea aceasta de a nu te plânge, în acceptarea aceasta totală vei constata deodată că, eu „— l nu mai e… căci, eu”-l ia naştere din facere.

Când faci ceva, ia naştere, eu”-l.

Acum vii cu o întrebare nouă: „Cum să distrug, eu”-l acesta?”

Cel care distruge va deveni „eu”-l. Nu vei avea cale de scăpare.

De aceea omul umil are şi el ego – şi câteodată e mai mare decât al unui egotist.

Ai văzut vreodată egoul unui om umil?

Acesta îţi va spune: „Nu sunt decât praful de la picioarele tale”.

Dar uită-te în ochii lui – ce anume spune el, de fapt?

Dacă spui: „Ai perfectă dreptate, ştiam deja că nu eşti decât praful de la picioarele mele”, va începe să se certe cu tine.

El n-o spune ca tu să fii de acord.

El o spune ca tu să spui apoi: „Eşti un om atât de smerit… sunt binecuvântat că te-am întâlnit”.

El o spune ca tu să protestezi, să spui: „Tu, praful de la picioarele mele? Nu, eşti aur curat. Eşti însăşi turla templului”.

Cu cât vorbeşti despre el în termeni mai laudativi, cu atât va spune el că nu, nu e decât praf.

Dar dacă, atunci când el spune că e praf, tu eşti de acord: „Ai perfectă dreptate, toată lumea crede că tu eşti praful de la picioarele ei”, el nu se va mai uita niciodată la tine.

Nu era umilinţă; era ego într-o culoare nouă, ego îmbrăcat în haine noi, ego în straiele umilinţei.

Aşa că dacă încerci să lepezi „eu”-l, cel care îl leapădă va da naştere unui nou „eu”.

Omul schimbă întruna costumele. Hainele se schimbă, dar tu rămâi acelaşi.

Încearcă să înţelegi ce spune Aṣṭāvakra. Nu te repezi

să întrebi ce să faci, cum să te descotoroseşti de egoul acesta. Nu te grăbi s-o faci. Relaxează-te şi aşteaptă o vreme ca să înţelegi.

Aşţāvakra spune: „Înţelege cum ia naştere acest eu” – el ia naştere ca rezultat al facerii, ia naştere ca urmare a străduinţei şi efortului, ia naştere din reuşite.

Aşa că de fiecare dată când faci efort, îi vei da naştere. A

tund devine clar un lucru: dacă vrei să te eliberezi de ego, atunci nu face niciun efort, nu încerca.

Acceptă tot ceea ce e, exact aşa cum e. În acceptarea aceasta vei constata că egoul a dispărut ca şi cum n-ar fi existat niciodată, fiindcă elementul care îi dădea energie a dispărut, temelia s-a năruit, drept care casa nu mai poate rămâne în picioare prea mult.

Iar dacă te părăseşte sentimentul că tu eşti făptuitorul, toate bolile vieţii te vor părăsi; altminteri sunt multe capcane în viaţă.

Şi alergatul după bani e tot alergatul făptuitorului.

Şi alergatul după putere e tot alergatul făptuitorului.

Alergatul după faimă e tot alergatul făptuitorului. Vrei să arăţi ceva lumii.

Mulţi oameni vin la mine şi-mi zic: „Spune-ne o cale prin care să arătăm ceva lumii acesteia”.

Cam ce-ai vrea să arăţi?

Îmi spun: „Nu, ceea ce vrem e să ne facem un nume. Noi o să plecăm, dar numele nostru trebuie să rămână în urma noastră!”

La ce foloseşte să-ţi rămână numele? Nimeni altcineva nu e interesat de numele tău.

Câtă vreme tu însuţi o să pleci, cui o să-i pese de nume?

Câtă vreme tu însuţi n-ai putut să te pui la adăpost de moarte, are să fie numele tău la adăpost?

Tu nu poţi fi ţinut în viaţă, atunci cum ar putea fi cruţat numele ăsta, care nu e decât un simbol?

Cui îi pasă de numele tău? Şi ce-o să fie dacă numele tău chiar dăinuie? Va sta ascuns în nişte vechituri de cărţi,

va jeli acolo.

Numele lui Alexandru e acolo, numele lui Napoleon e acolo – şi ce e cu asta?

Dar nu, noi am fost învăţaţi de mici bolile acestea.

Din copilărie ni s-a spus: „Fă ceva înainte să mori. Nu muri fără să fi făcut nimic. Dacă poţi, fă ceva bun; dacă nu, fă ceva rău – dar fă-ţi un nume”.

Oamenii spun: „Şi ce dacă ai o reputaţie proastă? Cel puţin numele tău ajunge să fie cunoscut. Dacă nu găseşti calea cea bună, atunci fă ceva nebunesc, dar fă-ţi un nume!”

Oamenii sunt atât de smintiţi încât când se duc la munte, îşi scrijelesc numele în piatră.

Când se duc să viziteze castele străvechi, îşi mâzgălesc numele pe pereţi.

Iar cel care-şi scrie numele nu vede că el şterge alt nume ca să-l scrie pe al lui: altcineva va veni şi îl va şterge pe al lui şi va scrie peste el.

Tu l-ai şters pe al altcuiva, scrii peste scrisul altora – şi cu litere mari. Dacă vine altcineva, va scrie cu litere şi mai mari. Ce sminteală a pus stăpânire pe voi?

„Frumoase doruri au ţesut multe pânze de vise, multe sentimente călcate în picioare au reînviat cu o strălucire.

Beţia frumuseţii, beţia iubirii, faima numelui, mândria bogăţiei, multe sunt capcanele iluziei întinse pentru om.

Fiecare după destin şi după firea proprie, mulţi sunt acolo călcaţi în picioare de fericire, mulţi sunt acolo putred de bogaţi în tristeţe.

E o foamete a oamenilor, grele sunt timpurile pentru lume, multe sunt foametele care au trecut, dar când au venit astfel de vremuri grele?

Bogăţia inimii rareori o găseşti, deşi bogăţie se găseşte din belşug, mulţi sunt bogaţii pe care i-am văzut ale căror inimi erau sărace lipite.

Câte scene sunt latente în adâncurile inconştienţei – lumea conştienţei e una singură, lumile inferioare ale

inconştienţei sunt multe.

…Câte scene sunt latente în adâncurile inconştienţei?”

Acesta e inconştientul nostru: în el atât de multe scene sunt ascunse – scenă după scenă, cortină în spatele altei cortine, poveşti în poveşti!

Acesta e inconştientul nostru: sunt atâtea iaduri ascunse în el – al bogăţiei, al puterii, al faimei, al viselor… capcanele sunt pregătite!

„Câte scene sunt latente în adâncurile inconştienţei – lumea conştientei e una singură, lumile inferioare ale inconştienţei sunt multe”.

Dar cel care devine conştient – lumea lui e una singură, natura lui e una singură, fiinţa lui e una singură, savoarea lui e una singură.

Buddha a zis: „Oriunde guşti oceanul, el va fi sărat – tot astfel, dacă mă guşti pe mine, sunt peste tot pe deplin conştient. Am un singur gust: conştiinţa”.

Tot acesta e şi gustul lui Aṣṭāvakra.

Nici făptuitor, nici cel care se bucură sau suferă de pe urma rezultatului înfăptuirii – ci martor.

Aşa că nu întreba: „Cum?”… deoarece odată cu „cum”-ul îşi face intrarea făptuitorul, îşi face intrarea cel care se bucură de ceea ce se înfăptuieşte – şi atunci îţi scapă mesajul lui Aṣṭāvakra.

Aṣṭāvakra spune:

„Indiferent ce este, observă. Fii un martor. Priveşte numai. Dacă e ego, priveşte-l. Ce altceva să faci? Doar priveşte – şi privind, transformarea are loc”.

Înţelegi? E puţin subtil, dar nu atât de subtil încât să nu poţi înţelege.

E totodată şi foarte simplu.

Aṣṭāvakra spune să observi şi atât, iar când observi, făptuitorul dispare, numai martorul rămâne.

Odată dus făptuitorul, tot ceea ce îşi trăgea energia din el, tot ceea ce îşi trăgea puterea din el va dispărea.

Fără făptuitor, cum ai mai putea să alergi după bani, după putere? Fără făptuitor, unde e egoul? Toate acestea

vor dispărea de la sine.

Stăpâneşte un singur lucru: martorul. Nu e nimic altceva de făcut. Orice altceva se întâmplă de la sine. Orice altceva îşi urmează cursul, la nesfârşit: de ce să îi stai în cale inutil?

Am auzit: un elefant trecea pe un pod. Podul a început să se clatine sub greutatea lui. Pe spatele lui stătea o muscă.

Când au ajuns amândoi pe partea cealaltă, musca a zis: „Flăcăule, da ştiu că am zguduit niţel podul ăla!”.

Elefantul i-a zis: „Cucoană, până să vorbeşti nici nu mi-am dat seama că erai aici”.

În mintea ta tu zgudui podul, dar nu eşti tu cel care o face, ci energia vieţii.

Tu eşti ca o muscă ce stă pe spinarea energiei vieţii şi spune: „Flăcăule, ai văzut ce l-am mai zguduit!”

Egoul acesta nu face decât să stea aşezat pe tine.

Totul se întâmplă din energia ta nelimitată. E energia existenţei – tu nu ai nimic de-a face cu ea.

Aceeaşi energie respiră în tine, se trezeşte în tine, doarme în tine.

Iar în tot acest timp, tu stai acolo cu îngâmfare. Un lucru e cert, ea nu se opune mândriei tale.

Măcar elefantul a protestat. El a zis: „Cucoană, nici măcar nu mi-am dat seama că stăteai pe mine”. Cel puţin elefantul a zis atâta lucru.

Existenţa nu spune nici măcar atât – ea tace. Dacă eşti îngâmfat, ea te lasă să fii. Dacă revendici munca ei, ea te lasă. Dacă spui că faci ceva ce, de fapt, n-ai făcut, ea nu se bagă să spună: „Nu, eu am făcut asta”.

Ea nu are niciun eu; cum ar putea să-ţi spună „eu fac asta”?

Astfel, iluzia ta continuă să existe.

Dar priveşte îndeaproape, deschide puţin ochii şi vezi. Tu nu faci nimic, totul se întâmplă de la sine.

Acesta este conceptul incomparabil al destinului, conceptul neasemuit al sorţii: totul se întâmplă de la sine.

Oamenii i-au dat înţelesuri incorecte, asta e vina lor.

Altminteri, soarta nu înseamnă decât…

Dacă înţelegi corect ideea de soartă, vei rămâne un martor şi nu va mai rămâne nimic altceva de făcut.

Însă oamenii nu devin martori, ei devin leneşi. Nu devin non-făptuitori, ei devin nişte puturoşi.

E o diferenţă între non-făptuire şi inactivitate.

Inactivitatea e leneşă, indolentă, moartă.

Nonfăptuirea e plină de energie – atunci nu te mai gândeşti că „eu fac”, ci că „existenţa face, eu doar privesc; jocul acesta continuă de la sine, eu observ”.

Omul e foarte şiret.

El foloseşte chiar şi adevărurile cele mai frumoase în cel mai urât mod.

Soarta e un adevăr foarte frumos. Ea înseamnă că totul se derulează de la sine, tu nu faci nimic.

Totul e destinat: ceea ce va fi, va fi; ceea ce e să fie, e; ceea ce a fost să se întâmple, s-a întâmplat.

Poţi să stai liniştit pe mal şi să priveşti jocul.

Nu e nevoie să sari în mijlocul lui. Agitaţia ta de colo până colo nu schimbă nimic.

Ceea ce e să se întâmple, se întâmplă; ceea ce va fi, va fi.

Atunci devii un martor.

Ideea de soartă a fost concepută ca să te conducă la starea de martor.

Dar oamenii nu au adoptat starea de martor, ei au devenit leneşi.

Spun ei: „Dacă ceea ce e să fie se întâmplă de la sine, atunci foarte bine, de ce să mai facem ceva? Soartă înseamnă că nu avem nicio putere să facem ceva; atunci de ce să mai facem?”

Înainte ziceau că or să arate ei lumii; acum spun că nu au de ce să mai mişte un deget! Dar sentimentul făptuitorului n-a dispărut, el rămâne tot acolo.

Dacă îl înţelegi pe Aṣṭāvakra, atunci nu există metodă, nu există practică.

Aṣṭāvakra spune că practica înseamnă robie, metodele înseamnă robie, făptuirea însăşi înseamnă robie.

A patra întrebare: „Osho, prin graţia ta pot să văd cerul. Trăiesc experienţa luminii şi devin una cu curentul interior.

Dar când sexul pune stăpânire pe mine, vreau să mă afund în el tot la fel de mult cum o fac în meditaţie. Te rog, explică situaţia aceasta în care mă aflu”.

Primul lucru: priveşte şi sexul ca un martor. Nu fi cel care îl controlează, nu încerca să-l ţii forţat sub control; rămâi un martor şi în cazul lui. Tot aşa cum eşti un martor în cazul a orice altceva, rămâi şi un martor al sexului.

E dificil, din cauză că ţi s-a spus de secole că sexul e un păcat.

Conceptul acela de păcat ţi s-a fixat în minte.

Păcatul nu există în universul acesta – nu există decât dumnezeire. Renunţă la ideea asta.

În univers nu există decât dumnezeirea – ea e prezentă în absolut tot.

Se află în cel mai mărunt dintre lucruri şi deopotrivă în cel mai vast. E în cel mai de jos şi în cel mai de sus. E în sex şi e şi în samādhi. Aici nu există păcat.

Asta nu înseamnă că îţi sugerez să rămâi blocat în sex.

Nu spun decât atât: înţelege-l tot ca pe o formă de dumnezeire. Există şi alte forme.

Poate primul nivel al formelor sale e sexul. Şi există în experienţa sexuală un gust uşor de samādhi, de aici vine atracţia atât de mare faţă de el. Când încep să apară samādhi-uri mai mari, atracţia va dispărea de la sine.

Prietenul a spus că, lăsându-se absorbit de meditaţie, „devin una cu curentul interior. Dar când sexul pune stăpânire pe mine, vreau să mă afund în el tot la fel de mult…”

Afundă-te! Nu e nevoie să te opreşti. Doar rămâi un martor pe măsură ce te afunzi. Observă că te duci în jos. Continuă să observi cum sexul te înconjoară.

De fapt, cuvântul sex aduce condamnare în lume.

Gândeşte-te la el în felul acesta: un fel de dumnezeire te-a încercuit, energia aceasta divină te-a încercuit, natura divină te-a încercuit, maya divină te-a încercuit.

Dar nu folosi cuvântul sex. Vechile asocieri cu acest cuvânt sunt greşite; ele îl fac să pară un păcat.

Atunci va fi dificil să rămâi un martor – ori vei deveni inconştient, ori îl vei ţine sub control.

A fi un martor nu înseamnă nici a deveni inconştient, nici a ţine sub control – ci înseamnă a sta ferm între acestea două.

Pe partea asta cazi în lac, pe partea cealaltă cazi în puţ – rămâi la mijloc, între cele două; stăpâneşte tehnica aceasta… şi atunci vei cunoaşte samādhi-ul.

E uşor să aluneci într-una sau în cealaltă: e cât se poate de uşor să cazi în inconştienţă în timpul sexului, să uiţi complet de ceea ce se petrece. E uşor să te laşi narcotizat.

E uşor şi să ţii sexul sub control, să-l forţezi să înceteze, să te abţii.

Dar în ambele cazuri eşuezi.

Cel care se lasă purtat de sex eşuează, abstinentul eşuează de asemenea.

Adevăratul brahmacharya apare atunci când stai în mijloc, între acestea două; atunci doar priveşti.

Atunci vei descoperi că sexul apare în corp şi reverberează în corp; în minte cade scurt o umbră care apoi pleacă.

Tu rămâi departe. Cum ar putea dorinţa sexuală să fie în tine? Cum ar putea orice dorinţă să fie în tine? Tu nu eşti altceva decât observatorul.

Şi de obicei se întâmplă ca atunci când meditaţia începe să meargă bine, dorinţa ta sexuală să devină mai puternică.

Înţelege lucrul acesta, fiindcă el apare în cazul celor mai mulţi oameni.

Când meditaţia merge bine, când începi să te relaxezi în ritmul vieţii tale, tensiunea e mai mică.

Atunci reprimarea pe care ai exercitat-o asupra

sexului timp de multe vieţi va pieri.

Şi atunci dorinţa reprimată va răsări ca un vulcan.

Aşadar dacă dorinţa sexuală creşte ca urmare a meditaţiei, nu-ţi face griji; e un semn bun, care arată că meditaţia progresează bine. Meditaţia face treabă bună.

Meditaţia te descotoroseşte de tensiuni, îţi înlătură controlul, te scapă de reprimări. Meditaţia te duce către starea ta naturală.

Mai întâi meditaţia te va face natural, iar apoi te va duce la dumnezeire… fiindcă e imposibil să aduci ceea ce nu e încă natural la natura sa cea mai profundă.

Ceea ce nu e încă natural nu poate ajunge la divin.

Aşa că meditaţia mai întâi te aduce la natură, apoi te aduce la divin.

Natura e învelişul exterior al divinului.

Dacă nu eşti în rezonanţă cu el, cum ai putea fi în rezonanţă cu dumnezeirea din miezul fiinţei tale? Natura reprezintă treptele templului.

Dacă nu urci scările, cum vei intra în sanctuarul din interiorul templului?

Dacă poţi înţelege ceea ce spun, atunci nu mai reprima. De-acum acceptă în tăcere.

Ceea ce îţi va arăta existenţa aceasta va fi bine. Existenţa e cea care îţi înfăţişează, deci trebuie să fie bine.

Nici nu ţine sub control, nici nu fi cel care decide şi nici nu te trage îndărăt zicând: „Asta e bine, asta e rău”; „Asta vreau să fac, asta nu vreau să fac”. Doar observă.

„Vârsta coboară, lumânarea dorinţei se topeşte, încet, încet, focul arde până la capăt.

Dorurile se potolesc, şuvoaiele pasiunilor se retrag, plăcerile se retrag, culoarea tăcerii se adânceşte, focul arde până la capăt”.

E bine ce se întâmplă.

Dar înainte ca focul să se stingă, el va mai izbucni o ultimă dată.

Îi poţi întreba pe medici – înainte să moară, un om redevine pentru scurtă vreme complet sănătos.

Toate simptomele dispar. Cineva care a zăcut în pat

ca un cadavru se ridică în fund, deschide ochii şi arată întremat.

Chiar înainte să moară, toate simptomele dispar, pentru că viaţa face ultimul ei salt, energia vieţii se ridică încă o dată.

Aţi văzut că atunci când o lampă e pe cale să se stingă, flacăra ei mai izbucneşte o ultimă oară.

Când uleiul e gata să se termine, lampa suge ultima picătură de ulei şi mai izbucneşte o dată. E ultima zvâcnire a flăcării.

Aţi văzut cât de neagră e noaptea înainte de revărsatul zorilor. Ultima zvâcnire a întunericului.

Acelaşi lucru se întâmplă când pătrunzi adânc în meditaţie: vei descoperi că atunci când focul e pe cale să se stingă, ultima izbucnire a flăcării... Apare energia sexuală.

„Vârsta coboară, lumânarea dorinţei se topeşte...

Lampa dorinţelor se topeşte, viaţa se isprăveşte...

...Încet, încet, focul arde până la capăt.

Dorurile se potolesc, şuvoaiele pasiunilor se retrag...

Fluxul vieţii se opreşte...

...plăcerile se retrag, culoarea tăcerii se adânceşte...

Savoarea meditaţiei creste. Savoarea tăcerii se adânceşte.

...culoarea tăcerii se adânceşte, focul arde până la capăt".

În starea aceasta, o izbucnire a flăcării se poate produce în orice clipă.

O astfel de flacără izbucneşte în tine – observ-o.

N-o reprima, altminteri va pătrunde din nou în tine.

Eşti foarte aproape de a te descotorosi de ea; n-o reprima, altminteri robia va reîncepe.

Ceea ce a fost reprimat va reizbucni, iar şi iar.

Tot ceea ce ai împins în jos cu forţa va ieşi la suprafaţă iar şi iar.

Permite-i să se ducă, permite-i să iasă la iveală, permite-i să curgă în exterior.

Oricât de sus i s-ar înălţa flacăra, tu continuă să

priveşti în pace.

Nu va interfera cu meditaţia ta. Tu continui să rămâi un martor.

A cincea întrebare: „Osho, ai spus să nu cădem în nicio robie, să fim în pace şi fericiţi. Nu e şi sannyasul tot o robie? Şi nu sunt metodele şi practicile tot o robie? Te rog, explică”.

Dacă ai înţeles, atunci nu mai întreba. Dacă întrebi înseamnă că n-ai înţeles.

Dacă ai înţeles să nu intri în niciun fel de robie şi să fii în pace şi fericit, înţelegerea aceasta va fi suficientă, prin ea devii fericit şi plin de pace.

Şi-atunci de unde a venit întrebarea aceasta? Pun oamenii senini şi fericiţi întrebări?

Toate întrebările vin din boală, din suferinţă, din nefericire. Dacă încă pui întrebări, înseamnă că nu eşti încă în pace; vei avea nevoie de iniţiere în sannyas.

Dacă ajungi să fii senin, atunci ce nevoie e de sannyas? Ai devenit un sannyasin!

Dar nu te amăgi.

Dacă nu ai curajul să te iniţiezi, nu-l folosi pe Aṣṭāvakra în chip de scuză.

Da, dacă ai ajuns la starea de pace, nu e nevoie de sannyas.

Cei care se iniţiază o fac pentru că sunt în căutarea păcii. Dacă ai ajuns un om fericit, dacă crezi că eşti fericit, dacă crezi că eşti asemenea lui Janak, atunci chestiunea s-a terminat.

Dar atunci întrebarea aceasta n-ar fi apărut.

Janak n-a pus întrebări, el a zis: „Uluitor, maestre! Atunci sunt eliberat! E surprinzător că am fost sub vraja mayei până acum!” N-ai fi pus întrebarea asta.

Adevărul este că tu ai în minte dorinţa de a te iniţia în sannyas, dar nu ai curajul.

În timp ce-l ascultai pe Aṣṭāvakra, ţi-ai zis: „E bine de ştiut că sannyasul e robie; acum nu mai e nevoie să mă leg la cap cu el”.

Ai să renunţi şi la celelalte robii ale tale, sau numai la

robia sannyasului?

Şi nici măcar nu eşti încă un sannyasin – nu ai cum să renunţi la ceva ce nici măcar nu ai.

La ce alte înrobiri vei mai renunţa? îţi vei părăsi soţia? Casa? Banii? Puterea?

Mintea? Făcătorul? Vei renunţa la ego? Din ceea ce ai, la ce altceva vei mai renunţa?

Fără îndoială că poţi să renunţi numai la ceva ce ai. Lasă-i pe sannyasini să pună întrebarea asta, pe aceia care au devenit sannyasini. Tu încă nu ai primit sannyasul. Ar fi de înţeles dacă ar întreba un sannyasin dacă poate acum să renunţe la sannyas. El are sannyasul, tu nu. Cum vei renunţa la ceva ce nu ai?

Întreabă despre ceva ce ai. Întreabă dacă să renunţi la casă şi la familie.

După ce ai auzit toate cele spuse de Aṣṭāvakra, asta e tot ce ai putut să înţelegi?

Că iniţierea în sannyas e înrobire? Nimic altceva nu mai e înrobire?

Omul e viclean.

Mintea e înşelătoare, mintea e foarte calculată: „Dacă pot să extrag înţelesul pe care îl vreau, e foarte bine, o să pot să evit bătaia de cap. Şovăiam foarte mult să primesc sannyas; e bine că mi-a ieşit Aṣṭāvakra în cale. El a explicat bine, m-a pus pe drumul cel bun; acum nu mai e nevoie să fac greşeala de a deveni sannyasin”.

Altceva vei mai învăţa de la Aṣṭāvakra?

Oamenii vin la mine şi-mi zic: „Să renunţăm la meditaţie acum? – pentru că Aṣṭāvakra spune că meditaţia înseamnă înrobire”.

Veţi renunţa şi la bogăţie, veţi renunţa şi la putere? Sau numai la meditaţie? Iar meditaţia n-a apărut încă – dar voi renunţaţi la ea?

Dacă meditaţia a apărut, iar tu întrebi: „Să renunţ la ea?”, eu îţi voi spune: „Renunţă”.

Însă cel care meditează nu va întreba niciodată despre renunţare, el e dincolo de renunţări şi agăţări.

El îl va înţelege pe Aṣṭāvakra, va fi beatific, plin de

bucurie.

Va spune: „Minunat, e cât se poate de adevărat: în meditaţie, meditaţia însăşi piere de la sine. În sannnyas, înrobirile pier de la sine. Sannyasul nu e înrobire. El nu e decât un mijloc prin care laşi în urmă toate înrobirile. La final va fi şi el lăsat în urmă”.

Înţelege-l în felul următor: ai un ghimpe în talpă şi foloseşti un alt ghimpe în chip de ac ca să-l scoţi pe primul.

Al doilea ghimpe e tot ghimpe şi el, dar e util la scoaterea primului. Apoi îi arunci pe amândoi.

Nu-l păstrezi pe al doilea gândindu-te că a dat dovadă de o mare bunătate atunci când ţi-a scos primul ghimpe. Şi nici nu-l pui pe al doilea în locul unde fusese primul, la gândul că s-a dovedit atât de iubitor.

Sannyasul este un ac.

Ghimpele lumii e înfipt în tine, iar acesta este un mod de a-l scoate. Dacă poţi să-l scoţi fără ajutorul unui ac, e şi mai bine.

Ce binecuvântare mai mare ar putea exista decât să-l înţelegi pe Aṣṭāvakra? Atunci n-ar mai fi nevoie de sannyas.

Dar ai grijă să nu te amăgeşti! Dacă e amăgire, atunci fii curajos şi fă saltul în sannyas. Şi va veni şi momentul acela în care vei putea renunţa la sannyas.

Dar la ce anume să renunţi?

Atunci când înţelegi, nu mai e nimic la care să renunţi – totul a căzut de la sine.

Asta a spus Janak: „O, Doamne, am părăsit şi corpul acesta”.

Janak e încă în corp, corpul n-a murit, dar Janak spune: „Am lăsat în urmă şi corpul! Am lăsat în urmă toată această lume. Am lăsat totul în urmă. Sunt complet neataşat, dincolo de emoţii. Ce măiestrie de seamă e în învăţătura ta! Ce artă! Nu s-a întâmplat nimic, nu am plecat din palat, n-am plecat din lume, n-am plecat din corp – şi totuşi am părăsit tot!”

În ziua în care înţelegi, nu mai e nevoie să renunţi – nici la lume, nici la sannyas. Ideea în sine de renunţare îi

apare numai celui care crede că există ceva de care să te agăţi.

Renunţarea nu e altceva decât umbra atitudinii opuse, aceea de a-ţi da frâu liber.

Cel care renunţă e un om lumesc care stă în cap. Când lumea dispare, dispare şi renunţarea. Cele două trăiesc împreună şi pleacă împreună.

De aceea vezi laicii la picioarele celor care au renunţat la lume – ei sunt împreună. Cel care a renunţat la lume face jumătate din treabă, laicul face cealaltă jumătate – fac echipă împreună.

Laicul nu poate trăi fără cel care a renunţat la lume, cel care a renunţat la lume nu poate trăi fără laic.

Aţi băgat de seamă conspiraţia asta?

A venit la mine un bărbat şi mi-a zis: „Vreau să învăţ să meditez”.

Era un sannyasin, unul de tip vechi.

Eu i-am spus: „Bine, vino la meditaţia de dimineaţă”.

Mi-a zis: „E cam dificil”.

L-am întrebat: „De ce, ce e dificil în asta?”

Mi-a spus: „Dificultatea e că nu pot veni fără cel care a venit aici împreună cu mine, fiindcă el ţine banii, eu nu ating banii. El are de mers undeva mâine dimineaţă, aşa că n-o să pot veni”.

E pur şi simplu hilar!

Dacă ai nevoie de bani, ce contează dacă sunt în buzunarul tău sau al altcuiva?

Iar aceasta se transformă într-o sclavie nouă – cel care ţine banii în buzunar e într-o poziţie mult mai bună decât tine, el măcar se poate duce oriunde vrea.

E o situaţie bizară: dacă celălalt nu vine cu tine, tu nu poţi veni din cauză că îţi trebuie bani pentru taxi – dar tu nu atingi banii!

Şi-atunci îl faci pe omul ăsta să păcătuiască el pentru tine? Săvârşeşte-ţi singur păcatele!

E foarte distractiv, tu mergi cu taxiul, iar el se duce în iad pentru asta! Ai puţină compasiune pentru el.

Aceasta este marea legătură dintre laici şi cei care au

renunţat la lume!

Toţi asceţii voştri trăiesc legaţi de cei laici.

Iar laicii trăiesc şi ei legaţi de asceţi, fiindcă le ating acestora picioarele şi se gândesc: „Deocamdată nu sunt un ascet, dar măcar pot atinge picioarele unui ascet. Am astfel mulţumirea că am făcut ceva! Dacă nu azi, atunci mâine am să renunţ şi eu la lume. Dar pentru moment mă închin lui”.

Dacă îi întrebi pe jainişti unde se duc, îţi spun că se duc să-i slujească sadhu-lui.

Slujindu-i, se gândesc ei, câştigă nişte virtuţi.

Ici stă sadhu-ul şi se uită de-a lungul drumului să vadă când vine laicul la el.

Colo stau laicii, uitându-se să vadă când vine în oraş sadhu-ul. Laicii şi sadhuşii – cele două feţe ale monedei.

Gândiţi-vă puţin: dacă laicii ar înceta să se mai ducă la sadhu-şi, câţi sadhu-şi ar mai rămâne? Vor începe cu toţii să fugă. Cine va organiza lucrurile, cine va face toate aranjamentele? Vor pleca cu toţii.

Dar laicii continuă să aibă grijă de sadhu-şi, iar sadhuşii continuă să aibă grijă de laici – e reciproc.

Un om cu adevărat înţelept nici nu renunţă la lume, nici nu dă frâu liber pornirilor sale.

El doar ştie că „sunt martorul”. Acum ce mai contează dacă banii sunt în buzunarul lui sau în buzunarul altcuiva? El e martorul.

Dacă banii sunt, el e un martor; dacă nu sunt, el e un martor.

Sărac, e un martor; bogat, e un martor.

În starea de martor ce diferenţă e între sărăcie şi bogăţie?

Crezi că dacă un cerşetor devine un martor, starea lui de martor va diminuată, iar dacă un bogat devine un martor, starea lui de martor va fi amplificată?

Poate starea de martor să fie mai mică sau mai mare?

Sărac sau bogat, sănătos sau nesănătos, citit sau analfabet, urât sau frumos, faimos sau infam – nu e nicio diferenţă.

Starea de martor e o comoară aflată în egală măsură înăuntrul fiecăruia, n-o are nimeni într-o măsură mai mică sau într-o măsură mai mare.

Putem privi ca martori orice împrejurare din viaţa noastră – succesul, eşecul; respectul, lipsa de respect.

Fii un martor, asta e tot ce spune Aṣṭāvakra.

Dar dacă ţi se pare greu să fii un martor şi vrei să apelezi la o metodă, apelează, nu te teme.

Folosirea constantă a metodei te ajută să devii un martor şi al metodei.

De aceea spun: meditează şi nu te teme în legătură cu asta… fiindcă eu ştiu că dacă nu meditezi, nu vei ajunge niciodată la starea de martor, nemeditând nu vei face decât să continui să gândeşti.

Aşa că alegerea nu e între meditaţie şi starea de martor, alegerea e între gândire şi meditaţie.

Înţelegi ce spun?

Dacă nu meditezi… l-ai auzit pe Aṣṭāvakra, el a spus că meditaţia şi metodele reprezintă înrobire.

Şi are întru totul dreptate, are dreptate sută la sută! Aşa că tu încetezi să mai meditezi.

Şi ce vei face atunci? Vei deveni un martor? Nu, nu vei face decât să repeţi în continuu aceleaşi gânduri putrede.

E atât de hilar: din cauza lui Aṣṭāvakra ai căzut mai adânc în lume. Scara asta e ca să urci pe ea! Tu ai început s-o foloseşti ca să cobori! Aceleaşi trepte!

Eu îţi spun să meditezi fiindcă cele două posibilităţi din faţa ta sunt meditaţia şi gândirea: deocamdată starea de martor nu se numără printre posibilităţile pe care le ai.

Da, dacă vei continua să meditezi, vei termina cu gândurile şi atunci ţi se va deschide o nouă posibilitate.

Acum poţi să alegi: starea de martor sau meditaţia? Iar atunci vei putea alege starea de martor şi vei putea renunţa la meditaţie.

Dar dacă decizi să nu te iniţiezi în sannyas, vei continua să trăieşti dându-ţi frâu liber pornirilor.

Şi atunci alegerea e între sannyas şi lume.

Eu spun să te iniţiezi acum în sannyas, iar într-o zi va veni momentul când alegerea nu va mai fi între sannyas şi lume.

Lumea va dispărea; va rămâne sannyasul.

Atunci alegerea va fi între sannyas şi sannyasul absolut. Şi atunci eu îţi voi spune: uită de sannyas, acum lasă-te să pătrunzi în sannyasul absolut.

Da, dacă o poţi face pe loc, asemenea lui Janak, eu n-am să mă opun. Veseleşte-te! Fii fericit!

Dacă nu poţi, atunci nimeni altcineva nu poate decide pentru tine. Dacă nu eşti capabil să fii fericit, va trebui să decizi ce e nevoie să faci.

Poţi să transformi adevărul într-un neadevăr şi poţi chiar să transformi florile în spini – totul depinde de tine.

„Nu te năpusti cu ochii închişi spre lumină, inima mea naivă!

Căile sunt toate neştiute.

În drumul tău ai putea da peste spini pl pietre.

Doar pentru că adulmeci un parfum delicat, să nu crezi că numai flori există”.

Ţine minte, fă paşii cu băgare de seamă. N-ar trebui să alegi pasul pe care-l faci doar purtat de dulceaţa unui parfum delicat.

„În drumul tău ai putea da peste spini pl pietre.

Doar pentru că adulmeci un parfum delicat, să nu crezi că numai flori există”.

Când ajunge la tine un parfum delicat, fii atent să nu cumva să fie doar proiecţia ta, să nu fie cumva lăcomia ta, frica ta, slăbiciunea ta cea pe care o proiectezi.

Şi nu te lăsa dus pe drumuri greşite de miresme suave, fermecătoare.

Pare foarte uşor – să nu faci nimic.

Pare uşor când asculţi, dar când vine vorba să nu faci nimic, constaţi că e lucrul cel mai greu din lume.

Când auzi despre starea de martor ţi se pare atât de simplu – nu e nimic de făcut, nu trebuie decât să priveşti.

Când vine momentul să o pui în practică descoperi că: „Oh! E extrem de greu!”

Încearcă lucrul următor: aşază-te cu ceasul în faţa ta.

Secundarul efectuează o rotaţie completă într-un minut.

Priveşte secundarul, observă-i ca un martor mişcarea şi încearcă să-l urmăreşti astfel o vreme.

Vei constata că se mişcă două până la patru secunde, după care martorul a dispărut!

Ţi-a venit în minte alt gând. Ai uitat.

Vei fi uimit că secundarul a luat-o înaintea atenţiei tale. Apoi vei fi martor două până la patru secunde şi iarăşi vei uita.

Până să treacă un minut, îl vei pierde din vedere de două, patru sau zece ori. Nu poţi rămâne un martor nici măcar timp de un minut.

Aşa că deocamdată nu se pune problema de martor. Pentru moment poţi alege gândirea sau meditaţia.

Apoi va deveni posibilă, la un moment dat, alegerea între meditaţie şi starea de martor.

Întrebi despre sannyas. Sannyasul e numai un gest care arată că vrei să fii cu mine.

Nu e un angajament, nu eşti legat de mine.

Nu-ţi dau niciun fel de disciplină.

Nu-ţi dau reguli de comportament.

Nu-ţi spun când să te trezeşti, ce să mănânci, ce să bei; ce să faci, ce să nu faci.

Eu nu-ţi spun decât să fii un martor.

Nu-ţi spun decât că mâna mea îţi stă la dispoziţie, ia-mi mâna într-a ta.

Poate că făcând câţiva paşi cu mine, te vei molipsi şi tu. Boala aceasta este contagioasă.

Mergi puţin alături de Buddha şi vei fi atins puţin de culoarea lui. Nu vei avea cum să împiedici asta. Puţin din parfumul lui va începe să emane şi din tine.

Dacă treci printr-o grădină, parfumul florilor îţi intră în haine – chiar dacă nici măcar n-ai atins florile!

Sannyas înseamnă doar să demonstrezi puţin curaj ca să mergi alături de mine, el e o expresie a dorinţei de a fi cu mine.

Sannyas înseamnă să te îndrăgosteşti de mine. Întreaga idee din spatele acestei iubiri este că eu fac aranjamente pentru eliberarea ta. Mergi împreună cu mine – vreau să-ţi dau parfumul eliberării.

„Sunt o marionetă a respiraţiei.

Sunt legat de bătrâneţe.

Şi în seama morţii sunt lăsat.

Dar, ştii, e lucrul ăsta ce se cheamă iubire!

Cu ajutorul lui m-am eliberat.

Arma aceasta a timpului veşnic, o greutate imposibil de suportat, e echilibrată de o miraculoasă clipă copilărească.

Ce eşti tu?

Sunt o marionetă a respiraţiei.

Sunt legat de bătrâneţe.

Şi în seama morţii sunt lăsat”.

Naştere şi moarte, asta e tot ce eşti. Respiraţia intră şi iese, iar între aceste două evenimente se derulează o scurtă poveste, o mică dramă. Dacă există ceva aici care te poate duce dincolo de viaţă şi de moarte – *„Dar, ştii, e lucrul ăsta ce se cheamă iubire!*

Cu ajutorul lui m-am eliberat”.

Dacă între viaţă şi moarte apare iubirea…

Sannyas înseamnă să te îndrăgosteşti de mine, nimic mai mult. E suficient, asta e definiţia.

Dacă eşti îndrăgostit de mine şi eşti gata să mergi cu mine o mică bucată de drum, atunci parcurgerea acelei mici bucăţi de drum te va duce departe.

Iar toate celelalte aspecte sunt superficiale: schimbarea culorii hainelor, purtarea unei mala.

Acestea au numai rolul de a trezi curajul şi de a te ajuta să îţi aduci aminte de fiinţa ta.

Ele sunt doar nişte începuturi exterioare, după care multe se întâmplă în interior.

Cei pe care îi vezi îmbrăcaţi în veşmintele acestea portocalii – nu te uita numai la hainele lor, aruncă o privire şi în inima lor – vei descoperi un curent nou de energie ce începe să răsară.

Dar, ştii, e lucrul ăsta ce se cheamă iubire!

Cu ajutorul lui m-am eliberat.

Lasă-mă să mă revărs ca o ploaie asupra ta. Chiar dacă acum eşti dur ca piatra, nu te teme: curentul acesta de apă va răzbi prin piatră.

‚Când raza de lumină m-a inundat, am zis:

„Sunt dur ca diamantul, în veci piatră”.

Raza mi-a zis: „Adevărat?

Atunci eşti tocmai cel pe care-l căutam.

Voi sculpta din tine un templu.

Din interiorul tău voi ciopli o statuie a luminii”.

Am rămas fără grai, raza de lumină m-a legănat în iubirea ei adâncă.

Când raza de lumină m-a inundat, am zis:

„Sunt dur ca diamantul, în veci piatră”.

Şi voi îmi spuneţi acelaşi lucru: „Nu, nu ai cum să ne schimbi. Noi suntem de piatră, din vremuri străvechi – am făcut legământ să nu ne transformăm”.

Eu însă vă zic:

‚Raza mi-a zis: „Adevărat?

Atunci eşti tocmai cel pe care-l căutam.

Voi sculpta din tine un templu.

Din interiorul tău voi ciopli o statuie a luminii”.

Am rămas fără grai, raza de lumină m-a legănat în iubirea ei adâncă.

Hainele acelea portocalii sunt doar un semn al iubirii mele – ale iubirii voastre pentru mine, ale iubirii mele pentru voi. Ele reprezintă o legătură de iubire.

Ultima întrebare: „Osho, O, preaiubite scump, acceptă-mi recunoştinţa. Dă-le acestor lacrimi destinaţia. Ai umplut bolul acesta de cerşit, dar eu sunt tot goală precum am fost mereu, o coală albă, nescrisă. O, preaiubite scump, prietene al nostru, capul acesta, ca un fruct oferit în chip de ofrandă, e la picioarele tale”.

Jaya a pus întrebarea aceasta…

Jaya e de mulţi ani aproape de mine. Are o inimă

exact ca cea a Meerei. În inima ei aşteaptă un cântec exact ca cel al Meerei. În inima ei stă ascuns un dans exact ca al Meerei. Când va apărea, ea îşi va manifesta măreţia – şi atunci o altă Meera se va arăta. Doar o aşteptare a momentului potrivit... în orice clipă raza de lumină poate coborî şi va goni întunericul. Şi e curajoasă – de aceea se poate prezice că se va întâmpla.

„Dar nu e tocmai ceaţa aceasta darul neîntrerupt în care compasiunea ta ca un nor se revarsă zi şi noapte.

Uimbra care trage cu ochiul din când în când e limbajul absolut, singurul nume posibil – o, sălaş al compasiunii.

Aceasta este mantra sămânţă, aceasta este esenţa esenţelor, acesta este singurul cântar pentru măsurarea adâncimii, aceasta este plecăciunea noastră plină de recunoştinţă.

Cât de adâncă e fântâna ta învăluită în ceaţă – cât de mititele mâinile noastre”.

În faţa divinului mâinile noastre par întotdeauna mici! Cupa palmelor noastre e atât de mică.

„Cât de adâncă e fântâna ta învăluită în ceaţă – cât de mititele mâinile noastre”.

Orice om care are iubire în inimă va simţi întotdeauna cât de mici îi sunt mâinile.

Jaya a întrebat: „O, preaiubite scump, acceptă-mi recunoştinţa. Dă-le acestor lacrimi destinaţia. Ai umplut bolul acesta de cerşit, dar eu sunt tot goală precum am fost mereu, o coală albă, nescrisă”.

Acesta este genul de umplere care te face să devii tot mai gol şi mai gol.

Aceasta este o umplere a goliciunii. Înseamnă să te umpli cu goliciune.

Efortul meu are drept scop să vă fac goi. Dacă deveniţi goi, înseamnă că efortul meu a fost încununat cu succes.

Dacă rămâneţi plini înseamnă că am dat greş.

Când deveniţi absolut goi şi nu mai rămâne nimic înăuntrul vostru – nicio urmă, niciun cuvânt, niciun gunoi –

în goliciunea aceasta se manifestă divinul.

Vreau să-i spun Jayei:

„Du-te, o, suflete, du-te, fecioară, fă-te mireasă, însoţeşte-te cu el.

Acum neantul acela mare e singura ta cale.

Destinaţia ta: ocrotitoare a grânelor şi a apei.

Mirele: natura luminii.

El singur te va umple de bucurie, de fior.

O, suflete! Eşti ales.

O, cel unit.

O, cel cununat, a ta nuntă cu marele neant e celebrată".

„... a ta nuntă cu marele neant e celebrată".

Acest gol dinăuntrul tău e ca să celebrezi nunta ta cu marele neant. Dansând, lăsând acel mare extaz să se manifeste, cântând, în extaz – te-ai pierdut pe tine însuţi!

Există numai un singur mod de a fi – să dispari din ce în ce mai mult.

În momentul în care ajungi complet gol, divinul coboară imediat în totalitatea lui. Tu eşti singura barieră. Aşa că nu-ţi fie teamă. Când interiorul tău e gol, ai ajuns la realizarea deplină.

O poveste din Maharashtra:

Odată Eknath i-a scris o scrisoare lui Nivrittinah. A trimis o coală de hârtie goală, fără nimic scris pe ea.

Nivrittinah a citit-o rând cu rând – o coală albă de hârtie, fără nimic scris pe ea. A fost complet absorbit de ea, citind-o iar şi iar de la capăt.

Muktabai stătea lângă el, iar el i-a dat-o şi ei s-o citească.

Din ochii ei au început să curgă lacrimi... a uitat complet de sine!

Mai erau de faţă şi alţi oameni, iar aceştia au început să zică:

„E curată nebunie! mai întâi, Eknath e nebun pentru că trimite o coală de hârtie goală. O scrisoare înseamnă că e ceva scris pe ea!

Apoi acest Nivrittinath e nebun că o citeşte, şi nu

doar o dată, ci iar şi iar.

Apoi, mai bizară decât toţi, Muktabai asta a uitat complet de sine, iar din ochi au început să-i şiroiască lacrimile!”

Toate scripturile sunt coli albe de hârtie, iar dacă înveţi să citeşti hârtia goală, vei şti să citeşti toate scripturile – Vedele, Coranul, Guru Granth, Gita, Upanişadele, Biblia, Dhamapada.

Cel care poate să citească hârtia goală ajunge la realizarea supremă.

Tot efortul meu aici are ca scop să deveniţi asemenea unor coli albe. Încerc să vă anulez, fiindcă voi sunteţi singura barieră.

„Du-te, o, suflete, du-te, fecioară naivă şi neprihănită, a ta nuntă cu marele neant e celebrată”.

Hari Om Tat Sat!

CAPITOLUL 9 – MĂ ÎNCLIN ÎN FAŢA MEA

„Janak a zis: Lumina e natura sinelui meu. Eu nu sunt altceva decât asta. Când universul e iluminat, e iluminat de lumina mea.

E uimitor că prin ignoranţă, lumea imaginară apare în mine, întocmai cum apare argintul în sidef, un şarpe într-o funie sau un miraj în razele soarelui.

Universul care a emanat din mine se va dizolva în mine, întocmai cum un vas din lut se dizolvă în lut, un val se dizolvă în apă sau o brăţară în aur.

Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Când întreg universul va pieri de la Brahma până la ultimul fir de iarbă, eu nu voi pieri. Eu sunt etern.

Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Deşi întrupat, sunt nondual. Nici nu mă duc nicăieri, nici nu vin de nicăieri; exist pur şi simplu, sunt răspândit în tot universul.

Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Nimeni de aici nu e atât de capabil ca mine, cel care menţin de o eternitate universul fără ca măcar să îl ating cu corpul.

Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Nu am absolut nimic sau am tot ceea ce poate fi cuprins de vorbire sau de gândire”.

Religia e experienţă, nu gândire.

Gândul nu poate fi nici măcar umbra religiei. Iar cel care e încâlcit în gânduri va rămâne mereu departe de religie.

Nimeni nu e mai departe de religie decât un gânditor.

Tot aşa cum iubirea e o experienţă, dumnezeirea e şi ea tot o experienţă. Iar dacă vrei s-o trăieşti, o poţi face numai prin totalitatea ta.

Procesul gândirii e numai un mic fragment al omului şi încă unul foarte superficial. Nu are profunzime.

Nu face parte din ceea ce e lăuntric în om, nu ţine de centru, e numai la periferie.

Chiar dacă gândirea încetează, omul poate trăi.

Iar acum au fost elaborate maşini gânditoare. Ele arată foarte limpede că şi o maşină poate gândi – gândirea nu e gloria specială a omului.

Aristotel şi gânditorii asemenea lui au numit omul animalul gânditor, animalul raţional.

Definiţia aceasta ar trebui schimbată, fiindcă acum computerele pot gândi – şi cu o eficienţă mai mare, cu o pricepere mai mare decât omul. Omul poate face greşeli, dar în cazul computerelor nu există posibilitatea niciunei erori.

Măreţia omului nu stă în gândirea lui. Măreţia omului stă în capacitatea lui de a cunoaşte prin experienţă.

Tot aşa cum atunci când guşti ceva, gustul nu e doar un simplu gând – el are loc, are loc în celulele tale. Te cufunzi în bucuria gustului.

Când bei vin, efectele băutului nu sunt numai în gândurile tale, ci picioarele încep să ţi se împleticească.

Aţi văzut cum merge un om beat? Vinul i-a ajuns în celule. Se vede în mersul lui, se vede în ochii lui; se vede în fiecare mişcare. Nu se vede numai în gândurile lui, ci îi cuprinde totalitatea.

Religia e ca vinul – cel care bea din ea va şti. Cel care

bea din ea şi se umple de încântare îi va simţi gustul.

Cuvintele lui Janak au fost rostite într-un moment în care era umplut cu vinul acesta. Dacă reflectezi asupra lor fără să fi gustat, e posibil să înţelegi greşit, iar înţelesul pe care li-l dă el îţi va părea cu totul altul. Atunci îi vei adăuga propriile tale interpretări.

De exemplu, când Krishna spune în Gita: „Lasă tot, Arjuna, şi abandonează-te la picioarele mele" – când citeşti asta, ţi se pare că declaraţia aceasta e foarte egotistă: „Lasă tot, Arjuna, şi vino la picioarele mele". La picioarele mele!

Înţelesul pe care îl dai tu acestui „mele" e înţelesul tău, nu al lui Krishna. În Krishna n-a mai rămas niciun „eu"; e doar o referinţă, e numai un simbol.

Pentru tine simbolul e mult mai mult. În starea ta de iluzie simbolul a devenit adevărul. Pentru Krishna e doar ceva practic, care nu indică nimic mai mult.

Aţi văzut: dacă cineva scuipă pe steagul naţional, va stârni un scandal, se va lăsa cu vărsare de sânge, poate da naştere unui război. „A scuipat pe steagul naţional!"

Dar v-aţi gândit vreodată că steagul naţional e un simbol al unei naţiuni şi că voi scuipaţi pe naţiune în fiecare zi, dar nimeni nu porneşte un scandal pentru asta?

Nimeni nu e scandalizat dacă scuipaţi pe pământ. De fiecare dată când scuipaţi, scuipaţi pe naţiune – oriunde scuipaţi. Nimeni nu porneşte un scandal dacă scuipaţi pe naţiune.

Simbolul naţiunii, care nu e decât un simbol, nu e decât o bucată obişnuită de pânză... dar dacă cineva scuipă pe el, se poate ajunge chiar şi la război.

Omul acordă o mare importanţă simbolurilor – mai multă importanţă decât au acestea. În orbirea lui, omul trăieşte în simboluri.

Când Krishna foloseşte cuvântul „eu", o face din raţiuni practice. El trebuie să vorbească, aşa că îl foloseşte. Vrea să comunice, aşa că îl foloseşte.

Dar după ce a terminat de vorbit, nu mai există niciun „eu".

Dacă te uiţi în ochii lui Krishna, nu vei găsi niciun „eu”, nu e decât tăcere absolută, decât goliciune.

„Eu”-l a dispărut. De aceea Krishna poate spune cu uşurinţă: „Vino, vino la picioarele mele!”

Când spune el să vii la picioarele lui, nouă ni se pare că e ceva foarte egotist, fiindcă interpretăm „eu”-l aşa cum îl ştim noi.

Cuvintele acestea ale lui Janak vă vor surprinde încă şi mai mult. Afirmaţiile acestea sunt unice pe pământ.

Krishna măcar a zis: „Vino la picioarele mele”. Afirmaţiile acestea ale lui Janak sunt în aşa fel că nu le vei putea crede.

Janak spune în ele: „Uimitoare, natura mea! Uimitoare, lumina mea! Surprinzător! Ce sunt eu? Mă plec la picioarele mele! Mă înclin în faţa mea!” Aşa ceva te va şoca.

În aceste afirmaţii Janak se înclină în faţa lui însuşi; celălalt nu mai rămâne.

El spune iar şi iar: Uimitor sunt, mă înclin în faţa mea. Sunt etern.

„Sunt atât de plin de mirare, eu însumi mă minunez. Mă înclin în faţa mea, căci totul va pieri, dar eu voi continua să fiu. Mă înclin în faţa mea. Cine mai e capabil asemenea mie? Sunt în lume şi totuşi neataşat”… în apă ca o frunză de lotus. „Mă înclin în faţa mea”.

Omenirea n-a mai auzit o astfel de declaraţie: „Mă înclin faţă de mine însumi, nici mai mult, nici mai puţin”. îţi vei zice: „Ăsta e egotism absolut. Ar fi foarte normal dacă ar zice-o altcuiva, dar el îşi atinge propriile picioare…!”

Se spune despre Ramakrishna că a venit la el un artist şi i-a pictat portretul.

Când a adus portretul terminat, adepţii lui Ramakrishna s-au simţit foarte ciudat din cauză că Ramakrishna se uita la pictură şi începuse să atingă picioarele redate acolo.

Era pictura care-l reda pe el, iar el a început să i se încline.

Un discipol al său i-a zis: „Paramahansa, ai înnebunit? Pictura asta te înfăţişează pe tine”.

Ramakrishna i-a zis: „Bine că mi-ai amintit, eu vedeam o pictură a samādhi-ului. Pesemne a fost pictată pe când eram în samādhi. E bine că mi-ai amintit, altminteri oamenii or să creadă că nu mai sunt zdravăn la minte. Eu doar începusem să aduc omagii samādhi-ului. Aceasta este o pictură a samādhi-ului, nu a mea”.

Dar cei care erau de faţă s-au gândit, probabil, că omul îşi pierduse minţile. Să atingă picioarele dintr-o pictură care îl înfăţişează chiar pe el! Să-şi plece capul în faţa propriei sale imagini! Ce dovadă mai mare de nebunie ar putea exista? „E o culme a egotismului, egoul n-ar putea atinge înălţimi mai mari de-atât!”

Janak face aceste afirmaţii în extaz. A început să simtă gustul şi a uitat cu totul de orice altceva.

Dacă ar fi putut dansa, ar fi dansat precum Meera.

Dacă ar fi putut cânta ca Chaitanya, ar fi cântat.

Dacă ar fi putut să cânte la flaut, asemenea lui Krishna, ar fi cântat la flaut.

Fiecare individ are posibilităţile sale unice de expresie. Janak a fost un împărat, un om cult, o persoană bine educată, era sclipitor, esenţa sclipirii – afirmaţiile sale merită să fie scrise cu litere aurii în istoria omenirii. Ca să înţelegeţi aceste cuvinte, lăsaţi la o parte interpretările voastre proprii.

Un poet spune:

„O să mă duc pentru o vreme să vizitez lumea, viaţa omului e o fereastră de la care să privească.

Ce fel de lucru e intelectul acesta care pune opreliști voioasei mele inimii în orice activitate, care se amestecă în toate.

A crea frumuseţe cu sens reprezintă inspiraţia poetului.

A se încâlci în cuvinte reprezintă arta unui simplu versificator.

Ce fel de lucru e intelectul acesta care pune opreliști voioasei mele inimi în orice activitate, care se amestecă în

toate”.

Ori de câte ori se ridică în inimă talazuri, intelectul imediat le opreşte. Ori de câte ori un sentiment pătrunde în profunzime, intelectul începe imediat să se amestece.

„Ce fel de lucru e intelectul acesta care pune oprelişti voioasei mele inimi în orice activitate, care se amestecă în toate”.

Lasă puţin deoparte intelectul – doar pentru scurtă vreme, pentru o clipă. În aceste momente norii se vor împrăştia şi se va vedea sorele.

Dacă nu poţi pune deoparte intelectul, el va continua să se amestece. Are obiceiul să pună întrebări. E în natura lui să se amestece, preocuparea lui de căpătâi e să-şi bage nasul.

Iar religia vine prin inimă – talazurile acelea ale inimii vor fi compromise. Mintea le va influenţa şi vor fi pierdute. Înţelegerea ta va fi complet greşită.

„A crea frumuseţe cu sens reprezintă inspiraţia poetului”.

Un poet adevărat, un vizionar, un înţelept – aceştia acordă toată atenţia lor înţelesului: „A crea frumuseţe cu sens reprezintă inspiraţia poetului” – în imaginaţia lui se deschid florile sensului, răsare parfumul sensului.

„A se încâlci în cuvinte reprezintă arta unui simplu versificator”.

Dar cel care doar face versurile să rimeze se încâlceşte în cuvinte – el nu e poet.

Cel care face rime doar alătură cuvinte şi atâta tot. Lui nu-i foloseşte la nimic sensul, potrivirea cuvintelor unele cu altele îi e suficientă.

Intelectul e un făcător de rime, un versificator. Secretul sensului, misterul sensului e ascuns în inimă. Vei fi capabil să asculţi numai când vei lăsa deoparte mintea.

Am auzit că Mulla Nasmddin s-a dus într-un magazin de textile şi a întrebat despre o anumită stofă: „Cât costă stofa asta?”

Negustorul i-a spus: „Mulla, costă cinci rupii pe metru”.

Mulla i-a zis: „Mi-o dai pentru patru rupii jumate?”

Negustorul i-a răspuns: „Domnule, m-ar costa patru rupii jumate dacă aş lua-o acasă”.

Aşa că Mulla i-a zis: „Bun, de acord. O iau acasă”.

„Omul trece, mereu lucrurile prin filtrul interpretării lui”.

Un pacient l-a întrebat pe dentist: „Poţi să scoţi un dinte fără să fie dureros?”

Dentistul i-a răspuns: „Nu întotdeauna. Chiar ieri mi-am dislocat încheietura mâinii în timp ce munceam să scot dintele cuiva”.

Dentistul avea durerea lui. Cel care venise să i se scoată dintele avea temerile lui, durerea lui.

Mulla Nasruddin a primit de lucru undeva.

Şeful i-a zis: „Când ţi s-a dat slujba asta ai zis că tu nu oboseşti niciodată – şi acum dormi cu picioarele întinse pe birou”.

Mulla i-a zis: „Şefu’, ăsta e secretul, de-asta nu obosesc eu”.

Interpretăm mereu în felul nostru.

Iar câtă vreme continuăm să interpretăm, nu vom putea vedea sensul sutrelor.

E nevoie de o artă specială pentru a citi sutrele.

E nevoie de o minte eliberată de proiecţii, o minte golită de proiecţii. Când citeşti sutrele nu te grăbi să interpretezi: e nevoie de capacitatea de a asculta, de a gusta, de a savura în bucurie şi cu răbdare.

Ascultaţi sutrele acestea:

„Janak a zis: Lumina e natura sinelui meu. Eu nu sunt altceva decât asta.

Când universul e iluminat, e iluminat de lumina mea”.

Janak spune că acest întreg univers e iluminat de „lumina mea”. Cu siguranţă lumina aceasta despre care vorbeşte Janak nu poate fi lumina „eu”-lui.

Lumina aceasta nu poate fi decât o lumină lipsită de „eu”. Aşa că nu vă uitaţi la limbaj, nu fiţi nişte făcători de rime, nu lăsaţi intelectul să se amestece. Sensul e simplu şi

clar; nu-l deformaţi.

„Lumina e natura sinelui meu”.

Dacă e să vorbeşti, n-o poţi face decât în felul acesta, fiindcă limbajul e al celor ignoranţi.

Iluminaţii nu au limbaj. Dacă se întâlnesc două persoane iluminate, ele vor rămâne în tăcere.

Ce e de spus? Nu există nici limbaj, nici ceva de spus; nici vreun subiect despre care să discute, nici limbajul în care s-o facă.

Se spune că atunci când s-au întâlnit Farid şi Kabir, ei au rămas tăcuţi timp de două zile.

S-au luat de mână, s-au ţinut în braţe, lacrimile le-au şiroit, au început să se legene pradă unui mare extaz. Discipolii lor erau înnebuniţi.

Ei aveau o mare aşteptare: „Dacă vor vorbi unul cu altul, vom beneficia şi noi. Dacă spun ceva vom putea şi noi să auzim. Dacă vom prinde măcar un singur cuvânt, el va da sens vieţii”.

Însă cei doi n-au vorbit. Au trecut două zile… acele două zile au trecut foarte greu.

Discipolii aşteptau în vreme ce Kabir şi Farid stăteau în tăcere.

În cele din urmă, după ce s-au despărţit, după ce Kabir l-a condus pe Farid, discipolii lui Farid au întrebat:

„Ce s-a întâmplat? De ce n-aţi vorbit? în mod normal vorbeşti mereu. Dacă te întrebăm ceva, vorbeşti. Iar noi vă aduseserăm împreună în speranţa că veţi vorbi unul cu altul, că va curge un nectar, aşa încât noi, nefericiţii, să putem bea puţin din el. Am adus laolaltă cele două maluri aşa încât, dacă avea să curgă Gangele, să ne putem îmbăia în el, dar Gangele n-a curs. Ce s-a întâmplat?”

Farid le-a explicat: „Nu era nimic de spus între mine şi Kabir şi nici vreun limbaj în care s-o facem. Nimic de întrebat, nimic de discutat. Ceva a fost prezent acolo din plin, era un curent care curgea, Gangele a curs, dar nu în cuvinte – în tăcere”.

Discipolii lui Kabir l-au întrebat acelaşi lucru: „Ce s-a întâmplat? De ce ai tăcut? Parcă erai surdomut!”

Kabir le-a zis: „Idioţi mai sunteţi! Dacă aş vorbi în faţa lui Farid m-aş dovedi un ignorant. Cel care vorbeşte se dovedeşte ignorant. Atunci când se poate fără vorbe, nici nu se pune problema să vorbesc. Când se poate face treaba cu un ac, numai un nebun ar scoate sabia. Deja se întâmpla fără să vorbim. Curgea un curent imens. N-aţi văzut cum curgeau lacrimile, ce extaz era?”

Între doi iluminaţi nu e nevoie de cuvinte.

Între doi neiluminaţi sunt cuvinte îngrămădite peste cuvinte, dar fără niciun înţeles.

Între doi iluminaţi sunt înţelesuri înăuntrul altor înţelesuri, dar fără niciun cuvânt.

Între un iluminat şi un neiluminat sunt şi cuvinte, şi înţeles.

Ca să existe un dialog e nevoie de un iluminat şi de un neiluminat.

Între doi oameni neiluminaţi se va isca cearta.

Dialogul nu e posibil, conversaţia nu e posibilă: numai o ciocnire de minţi e posibilă.

Între doi iluminaţi nu există conversaţie verbală.

Într-o lume mai profundă, centrul fiecăruia dintre ei îl întâlneşte pe al celuilalt. Are loc uniunea, ce nevoie e de conversaţie? O comunică fără să vorbească, o văd fără să discute despre ea.

Posibilitatea dialogului există între o persoană neiluminată şi una iluminată.

Dacă cel iluminat e gata să vorbească, iar cel neiluminat e gata să asculte, atunci e posibil dialogul.

Într-un anumit sens înţelesul scripturilor e întotdeauna paradoxal… fiindcă ceea ce spune scriptura nu poate fi spus, e o încercare de a spune ceea ce e imposibil de rostit.

E o dovadă de mare bunătate faptul că nenumăraţi iluminaţi au încercat să spună ceea ce nu poate fi spus.

Ei au vrut ca noi să ridicăm ochii către locul spre care am uitat de multă vreme să-i mai ridicăm. Ne-au ajutat să zărim o clipă cerul.

Ne târâm şi ne zvârcolim pe pământ – am încetat să

mai ridicăm capul.

Se spune că atunci când Mansur a fost prins şi legat, a început să râdă.

Se strânsese acolo o mulţime de o mie de oameni şi cineva l-a întrebat: „Mansur, de ce râzi?”

Mansur a zis: „Râd pentru că, da, e bine că am fost legat aici sus – măcar aţi ridicat şi voi ochii puţin!”

Era atârnat sus, aşa încât oamenii trebuiau să-şi întoarcă faţa în sus ca să vadă.

Aşa că Mansur a zis: „Măcar acum a trebuit să ridicaţi ochii către cer – chiar dacă moartea mea e motivul. Aşa că sunt fericit – persecuţia asta are un rost. Poate că atunci când vă uitaţi în sus la mine veţi vedea ceea ce e ascuns în mine. Poate în momentul acesta al morţii, de la impactul acestei morţi, procesele gândirii vi se vor opri şi, pentru o clipă, cerul se va deschide şi veţi avea o străfulgerare a celui care sunt eu”.

Lumina e natura sinelui meu. Eu nu sunt altceva decât asta.

„Nu sunt separat de lumina asta”. La sursa aceasta interioară a luminii se ajunge când „eu”-l a dispărut.

Dar cum se poate formula în cuvinte? Când trebuie descrisă experienţa, „eu”-l trebuie reintrodus.

„Când universul e iluminat, e iluminat numai de lumina mea”.

Fără îndoială că Janak nu vorbeşte aici de persoana pe nume Janak. Persoana aceea a dispărut, valul acela individual s-a dus – numai oceanul rămâne. Oceanul acesta e al tuturor.

Declaraţia aceasta a lui Janak nu e numai despre el, e şi despre tine. E despre orice om care a existat vreodată, e despre orice om care va exista vreodată.

Proclamaţia aceasta este în numele întregii existenţe.

Învaţă să te laşi anihilat, atunci gustul acestei experienţe va începe să apară. Iar când apare gustul, declaraţii ca acestea vor apărea şi din partea ta. E greu să le stăvileşti.

Mansur a ştiut că dacă face genul acesta de

declaraţii – „Ana l haq – eu sunt adevărul, eu sunt existenţa divină” – va fi omorât.

Mulţimea mahomedană nu va putea să-l tolereze. Mulţimea aceasta de orbi nu va putea să-l vadă.

Şi totuşi a proclamat lucrul acesta.

Prietenii i-au zis să nu facă astfel de afirmaţii, proclamaţiile acestea vor fi periculoase. Mansur ştia şi el că va fi primejdios, dar n-a putut împiedica rostirea unor astfel de declaraţii.

Când floarea înfloreşte, mireasma ei va trebui împărtăşită. Când lampa e aprinsă, lumina ei va trebui să se răspândească. Atunci indiferent ce se întâmplă, se întâmplă.

Cuvintele lui Rahim sună astfel: „Sucul nucii de betel, sângele, tusea, bucuria, duşmănia, iubirea, beţia: Rahim spune, acestea nu pot fi ascunse, întreaga lume va şti de ele”.

Există câteva lucruri care nu pot fi reprimate.

Când bei vin obişnuit, cum i-ai putea reprima efectele?

De obicei, cu cât încearcă mai mult un om beat să-şi ascundă beţia, cu atât se vede ea mai mult.

Aţi observat vreodată un om beat care face tot ce poate ca nimeni să nu-şi dea seama că e beat?

Vorbeşte cu foarte mare băgare de seamă şi tocmai asta îl dă de gol. Se străduieşte să meargă cu mare grijă, iar asta îl face să se clatine. Vrea să arate cât de lucid e el, ca nimeni să nu-şi dea seama.

Într-o noapte, Mulla Nasruddin a venit acasă beat.

În drum spre casă şi-a muncit el mintea căutând o modalitate prin care s-o împiedice pe soţia lui să-şi dea seama că e beat. Ce-ar fi fost nimerit să facă?

S-a gândit: „O să citesc Coranul. A mai auzit cineva vreodată ca un om beat să citească Coranul? Dacă citesc Coranul, va fi clar că nu sunt beat. Ce oameni beţi au mai citit vreodată Coranul?”

A ajuns acasă, a aprins o lampă şi s-a aşezat citind Coranul, în cele din urmă soţia lui a venit şi l-a smucit

zdravăn: „Ia nu te mai prosti! Ce faci aici cu geamantanul ăsta deschis?”

Cum să găsească un om beat Coranul?

El luase geamantanul, îl deschisese şi începuse să citească!

E imposibil să ascunzi. Iar câtă vreme vinul obişnuit nu poate fi ascuns, cum ai putea ascunde vinul divin?

Extazul ţi se va reflecta în ochi, ochii vor fi cuprinşi de beţie. Atmosfera unei alte lumi îţi va colora spusele. Cuvintele îţi vor deveni precum un curcubeu, întinzându-se peste toate cele şapte culori.

Atunci când vei vorbi, proza comună se va transforma în poezie pură. Vorbirea ta va părea cântec.

Mişcările tale vor părea dans. Nu, nu vei putea ascunde, va ieşi la iveală iar şi iar. Adevărul iese întotdeauna la iveală, e în natura lui.

De îndată ce în tine coboară adevărul, declaraţia ta începe să fie divulgată.

Janak n-a spus cuvintele acestea după ce a chibzuit: ar fi şovăit să le spună dacă s-ar fi gândit la ele.

Doar îl adusese pe Aṣṭāvakra acolo, Aṣṭāvakra a spus câteva lucruri şi a avut loc iluminarea lui Janak!

S-ar fi abţinut dacă ar fi cântărit în mod intelectual, gândind:

„Ce va zice Aṣṭāvakra – un ignorant ca mine să spună astfel de lucruri? Aşa ceva se cuvine să fie spus numai de către cei care au ajuns la realizare.

Se poate vreodată întâmpla atât de repede? Poate să se întâmple doar ascultând? S-a mai întâmplat vreodată aşa? E nevoie de timp, e nevoie de multe vieţi, e o călătorie anevoioasă. E ca şi cum ai merge pe muchie de cuţit”.

I-ar fi venit toate acestea în minte şi şi-ar fi zis: „Nu face o declaraţie de o asemenea însemnătate!”

Însă vreau să vă amintesc că declaraţia aceasta se întâmplă de la sine.

Nu e corect să spunem că Janak o rosteşte, ar fi mai corect să spunem că a fost rostită prin intermediul lui Janak.

„E uimitor că, prin ignoranţă, lumea imaginară apare în mine întocmai cum apare argintul în sidef, un şarpe într-o funie sau un miraj în razele soarelui”.

…Întocmai precum iluzia argintului apare în sidef, precum proiecţia în întuneric a unui şarpe pe o funie şi precum iluzia unei oaze care apare în deşert din cauza razelor soarelui – aşa iau naştere mirajele.

Uimitor!

Experienţa a avut loc atât de repede, cu atâta forţă – iluminarea lui a avut loc atât de repede încât Janak n-a putut s-o stăpânească.

A fost copleşit de mirare… ca şi cum un copil ar fi intrat în lumea zânelor. Totul îl captivează şi totul e mai presus de putinţa lui de a crede.

Tertullian a zis: „Până să-l văd pe Dumnezeu, aveam necredinţă. Iar când l-am văzut, tot necredinţă a fost şi atunci”.

Disciopolii i-au zis: „Nu înţelegem. Noi am auzit că atunci când cineva îl vede pe Dumnezeu, îi apare credinţa”.

Tertullian a răspuns: „Atâta vreme cât nu l-ai văzut, ai necredinţă: cum poate Dumnezeu să existe? E imposibil! Cum ar putea exista credinţă în absenţa experienţei? Iar când ajungi să-l cunoşti pe Dumnezeu, nu poţi crede că e posibilă atâta beatitudine. Atâta lumină, atât de mult nectar – pare în continuare imposibil.

Când nu avusesem experienţa îmi părea imposibil, iar când ea a avut loc, mi-a părut încă şi mai absurd”.

Janak e exact în aceeaşi stare: „Uimitor! Totul e doar imaginat. Numai eu sunt adevărat, numai martorul e adevărat. Orice altceva e iluzoriu, orice altceva e maya”.

„Universul care a emanat din mine se va dizolva în mine, întocmai cum un vas din lut se dizolvă în lut, un val se dizolvă în apă sau o brăţară în aur”.

Vedeţi transformarea? Forma omenească a lui Janak dispare şi se manifestă forma lui divină.

Swami Ramateertha s-a dus în America. Cineva l-a întrebat cine a creat universul?

Ramateertha era o persoană extatică şi pesemne era în extaz, pesemne era într-un moment de samādhi; a zis: „Eu l-am creat”.

În America nimeni nu stă să asculte asemenea lucruri. Aici nu e nicio problemă, în India e acceptat, chiar şi genul acesta de exprimare e acceptat. Acolo a fost ceva de senzaţie.

Oamenii îl întrebau: „Eşti în toate minţile? Tu ai creat luna şi stelele?”

Ramateertha a zis: „Eu le-am creat. Eu le-am pus în mişcare şi de atunci ele continuă să se mişte”.

E dificil să înţelegi afirmaţia aceasta. Şi nu e surprinzător că ascultătorii lui americani nu l-au putut înţelege. E firesc.

Afirmaţia aceasta nu e a lui Ramateertha sau, dacă e, e a adevăratului Rama – nu a lui Ramateertha.

În momentul acesta Ramateertha nu vorbeşte în chip de val, el vorbeşte în chip de ocean.

Vorbeşte ca cel veşnic, ca cel nemuritor; nu vorbeşte ca cel efemer.

Nu vorbeşte ca un om limitat şi definit de corp şi de minte – vorbeşte ca cel de dincolo de corp şi minte, imposibil de definit, necunoscut.

Nu Ramateertha, ci Rama e cel care vorbeşte prin Ramateertha.

Declaraţia aceasta vine din partea existenţei înseşi. Dar e foarte dificil, foarte greu de acceptat.

Ramateertha s-a întors în India şi s-a dus într-un pelerinaj la izvoarele Gangelui.

Se îmbăiase în Gange şi apoi a urcat pe un munte şi s-a aruncat în râu, provocându-şi moartea.

A lăsat în urmă un bilet scurt în care scria: „Acum Ramateertha se duce să-şi întâlnească forma originară. Chemarea a sosit, acum nu mai pot rămâne în acest corp. Universul m-a chemat!”

Ziarele au scris ştirea că s-a sinucis. E adevărat, au dreptate şi ziarele. El a sărit în râu şi s-a sinucis.

Dar dacă l-ar putea întreba cineva pe Ramateertha,

el ar spune: „Spuneţi că m-am sinucis? N-am făcut decât să dizolv graniţele şi să devin una cu universul. Am înlăturat bariera dintre noi. Nu am murit.

Eram ca mort înainte; acum am devenit viu, acum sunt una cu universul. Acum pârâiaşul acela de viaţă s-a transformat în ocean. M-am desprins de limitări, nu de viaţă. Abia acum am ajuns la adevărata viaţă, renunţând la limitări".

Aşa că e întotdeauna necesar să-ţi aminteşti lucrul acesta – că atunci când samādhi-ul se intensifică în tine, când norii samādhi-ului se adună în tine, ploaia nu vine din ego, din eu. Ploaia aceea vine de dincolo de tine, ea te transcende.

În momentul acesta, personalitatea lui Janak se dizolvă.

Universul care a emanat din mine se va dizolva în mine, întocmai cum un vas din lut se dizolvă în lut, un val se dizolvă în apă sau o brăţară în aur.

„Când nimic nu era, Dumnezeu era.
De n-ar fi fost nimic creat, Dumnezeu tot ar fi.
Propria mea existenţă e cea care m-a înecat.
Ce-aş fi fost, dacă n-aş fi fost?
...Propria mea existenţă e cea care m-a înecat".

Noi vom spune că Ramateertha s-a sinucis.

Ramateertha va spune: „Propria mea existenţă e cea care mă ţinuse înecat... când m-am înecat în Gange am început pentru prima dată să exist. Câtă vreme, eu eram, eram înecat".

Aşa cum spune Ghalib:

„Când nimic nu era, Dumnezeu era.
De n-ar fi fost nimic creat, Dumnezeu tot ar fi.
Propria mea existenţă e cea care m-a înecat.
Ce-aş fi fost, dacă n-aş fi fost?
...Dumnezeu ar fi fost! Existenţa ar fi fost!"

Acest „eu", limitarea aceasta a fiinţei – când cineva o înlătură ca şi cum şi-ar da jos hainele, atunci vede adevărul.

Asemenea unui şarpe care năpârleşte, lăsându-şi în

urmă vechea piele, exact astfel s-a întâmplat cu Janak. Aṣṭāvakra era acolo ca un catalizator.

Oamenii de ştiinţă au descoperit agenţii catalizatori.

Ei spun că unele substanţe nu iau parte în mod activ la anumite reacţii, dar fără prezenţa lor reacţia nu va avea loc.

Aţi văzut fulgerele în timpul ploilor musonice.

Oamenii de ştiinţă spun că apa se formează din combinarea oxigenului cu hidrogenul, dar cele două se combină numai când e prezentă electricitatea.

Dacă n-ar fi prezentă electricitatea, reacţia n-ar avea loc. Şi totuşi electricitatea nu ia parte deloc în mod direct, ea nu se implică în aducerea împreună a hidrogenului şi oxigenului – numai prezenţa ei.

Oamenii de ştiinţă numesc genul acesta de prezenţă agent catalizator.

Maestrul e un agent catalizator.

El nu face nimic, dar fără prezenţa lui nu se va întâmpla nimic. În prezenţa lui se întâmplă ceva, deşi el nu face nimic.

Simpla lui prezenţă… înţelegeţi lucrul acesta în felul următor: energia lui te înconjoară. Înghiţit de câmpul lui energetic, în tine răsare puterea – puterea e a ta.

Cântece încep să izbucnească – ale tale sunt cântecele. Declaraţii încep să apară – declaraţiile sunt ale tale. Însă fără prezenţa maestrului poate că ele nu s-ar fi produs.

Prezenţa lui Aṣṭāvakra a lucrat ca un agent catalizator.

Văzând starea senină, tăcută a lui Aṣṭāvakra, Janak pesemne că şi-a amintit de casa lui uitată.

Uitându-se adânc în ochii aceia, văzând expansiunea aceea infinită, pesemne că şi-a amintit de propriul lui potenţial pierdut şi uitat. Auzind cuvintele lui Aṣṭāvakra – impregnate de adevăr, impregnate de experienţă – simţul gustului trebuie să se fi trezit şi în el.

Am auzit despre un om care a crescut un leu ca animal de casă.

L-a adus acasă pe când era un pui ce nici nu deschisese încă ochii. Leul nu mâncase niciodată came, nu gustase sânge niciodată.

Era un leu vegetarian – mânca legume şi pâine. Nu avea nici cea mai vagă idee, nu avea de unde să ştie…

Dar într-o zi bărbatul stătea pe scaunul său când s-a zgâriat la picior şi a curs puţin sânge. Leul stătea alături. Stând el acolo a lins sângele cu limba.

Atât a trebuit! Într-o clipă s-a schimbat: leul a scos un răget. În răgetul acela era violenţă.

Până atunci fusese un leu jainist perfect: D şi brusc a devenit un leu.

Până atunci fusese leu vegetarian şi scotea numai sunete de vegetarian pur.

Deşi încă nu mâncase carne – doar gustase câteva picături de sânge – şi-a amintit.

Capacitatea latentă de a fi leu, care se afla adormită în fiecare celulă a lui, s-a trezit.

Ceva s-a trezit, ceva a început să scoată ghearele. Cel care fusese adormit a deschis ochii. S-a ridicat în picioare mârâind şi n-a trecut mult până când a început să atace.

A devenit imposibil să mai fie ţinut în casă; a trebuit să fie eliberat în junglă.

Fusese adormit atâta vreme – era pentru prima dată când îşi amintea cine e.

Sub influenţa lui Aṣṭāvakra, Janak şi-a adus aminte cine era. Dacă Janak ar fi spus cuvintele acelea după ce s-ar fi gândit înainte la ele, n-ar mai fi vorbit, ar fi şovăit.

E uşor lucru să spui: „Universul care a emanat din mine se va dizolva în mine, întocmai cum un vas din lut se dizolvă în lut, un val se dizolvă în apă sau o brăţară în aur”?

Sub influenţa lui Aṣṭāvakra, în prezenţa lui Aṣṭāvakra, el s-a trezit.

Leul care dormise vieţi întregi a început să ragă! Şi-a amintit de natura lui, şi-a amintit de fiinţa lui. Aceasta este semnificaţia satsang-ului.

În orient s-a acordat o mare importanţă satsang-ului.

În limbile occidentale nu există un cuvânt echivalent, pentru că occidentul nu înţelege semnificaţia satsang-ului.

Satsang înseamnă să stai, pur şi simplu, lângă cineva care a trăit experienţa divinului, iar gustul va deveni molipsitor.

Lăsându-te absorbit de undele cuiva care a cunoscut divinul, undele uitate care stăteau adormite în tine vor fi activate, vor începe să vibreze.

Înţelesul satsang-ului e acela că la simpla vedere a cuiva care a trecut dincolo de tine, a cuiva care e înaintea ta, în tine ia naştere o provocare. Trebuie să te duci şi tu acolo! Atunci e greu să te mai opreşti.

Semnificaţia satsang-ului nu e atât să asculţi cuvintele maestrului, cât să bei prezenţa maestrului, să-l laşi pe maestru să intre adânc în tine. Înseamnă să vibrezi în acelaşi ritm cu maestrul.

Maestrul trăieşte într-o anumită vibraţie.

Când eşti lângă el, vibraţia lui stârneşte în tine aceeaşi vibraţie. Şi chiar dacă numai pentru foarte scurtă vreme, intri şi tu într-o altă lume, gestaltul se schimbă. Felul tău de a vedea lucrurile se schimbă.

Pentru scurtă vreme priveşti prin ochii maestrului, auzi prin urechile maestrului.

Vreau să vă fie limpede că deşi Janak a spus cuvintele acestea, ele sunt totuşi ale lui Aṣṭāvakra.

În text se spune: „Janak a zis”, dar eu vreau să vă amintesc că în realitate e „Aṣṭāvakra a spus”.

Prezenţa lui Aṣṭāvakra şi ceea ce îi spusese Aṣṭāvakra a exercitat atâta forţă încât Janak a dispărut, Janak a fost luat de torent.

Sălaşul lui a dispărut fără urmă, casa aceea se năruise. Altcineva începuse să vorbească: *„Universul care a emanat din mine se va dizolva în mine, întocmai cum un vas din lut se dizolvă în lut, un val se dizolvă în apă sau o brăţară în aur”.*

„Sunt călătorul acela rătăcit şi hoinar, care îşi e propria destinaţie.

Ce pot primi de la existenţă?

Eu însumi suni răsplata supremă a existenţei”.

„Sunt călătorul acela rătăcit şi hoinar…

Sunt un pelerin care s-a îndepărtat mult de drumul cel bun, un călător care a rătăcit calea, „… care îşi e propria destinaţie”. N-o ştiu, dar îmi sunt propria destinaţie. Destinaţia nu e undeva în afară.

M-am rătăcit din cauză că n-am privit în mine, altminteri nu e nevoie să hoinăresc. M-am rătăcit din cauză că n-am închis ochii şi n-am privit înăuntru. M-am rătăcit din cauză că n-am făcut niciun efort să mă cunosc. Iar unde caut eu să găsesc destinaţia, aceasta e imposibil de găsit”.

„… călătorul acela rătăcit şi hoinar, care îşi e propria destinaţie”.

Acesta e motivul pentru care ne rătăcim: destinaţia e în noi, iar noi o căutăm în afară. Lampa arde înăuntrul nostru, dar lumina cade în afară.

Văzând că lumina cade în afară, începem să alergăm, gândindu-ne că sursa acelei lumini e şi ea tot în afară. Lumina care cade în afară e propria noastră lumină. Parfumul care se răspândeşte în afară e parfumul emanat de noi, e o reflecţie, un ecou. Noi alergăm după ecoul acesta.

Este o poveste grecească despre Narcis, un tânăr foarte frumos.

Necazul lui a început când, stând pe malul unui lac – unui lac calm, frumos, fără valuri – şi-a văzut în el reflecţia.

S-a îndrăgostit lulea de propria lui reflecţie. Era atât de înnebunit încât n-a mai plecat de-acolo niciodată. A uitat de foame şi de sete.

A devenit un Majnu care luase propria lui reflecţie drept Laila lui iubită.

Reflecţia era foarte frumoasă, iar el intra mereu în lac ca s-o prindă. Dar când intra în lac, apa se tulbura, se formau unde, iar reflecţia dispărea. Iarăşi se aşeza pe mal. Când lacul se liniştea, ea apărea din nou. Se spune că şi-a pierdut minţile. A murit pe malul acelui lac.

Probabil că aţi văzut narcisa. E o plantă occidentală

care creşte pe marginea râurilor. A fost denumită astfel în amintirea lui Narcis. Ea creşte pe marginea râului şi îşi priveşte reflecţia, îşi priveşte în apă propriile flori.

Fiecare om e un Narcis.

Ceea ce căutăm se află în noi.

Dar acolo unde căutăm noi nu sunt decât reflecţii, decât ecouri. Nu e chip să găseşti ceva în ecouri. Trebuie să ne întoarcem către sursa originară.

„Sunt călătorul acela rătăcit şi hoinar.
Care îşi e propria destinaţie.
Ce pot primi de la existenţă?
Ce am eu de-a face cu viaţa?
Eu însumi sunt răsplata supremă a existenţei”.

„Eu însumi sunt apogeul existenţei. Nu am nimic de primit de la viaţă sau de dat vieţii. Nu caut niciun înţeles în viaţă – eu însumi sunt înţelesul vieţii. Sunt apogeul vieţii, întruchiparea vieţii. Sunt floarea ei supremă, etapa ei supremă, piscul cel mai înalt”.

Dar cel care caută sensul în viaţă are în permanenţă sentimentul că viaţa e lipsită de sens. Lucrul acesta s-a întâmplat în lumea modernă – sensul a dispărut.

Oamenii spun: „Ce sens are să trăieşti?”

O asemenea nenorocire nu s-a mai întâmplat niciodată până acum. Nu că în trecut n-au existat oameni inteligenţi – au existat oameni foarte inteligenţi, cu greu găseşti pe cineva care să se compare cu ei. Au existat oameni precum Buddha, Zarathustra, Lao Tzu, Aṣṭāvakra: ce culme mai înaltă a inteligenţei poate exista? Ce strălucire mai mare poate fi?

Dar niciunul dintre ei n-a spus vreodată că viaţa n-are sens.

Oamenii inteligenţi din vremurile moderne – fie că e vorba de un Sartre sau de un Camus sau de un Kafka – spun cu toţii că viaţa n-are niciun sens.

Lipsită de sens, perversă, „o poveste spusă de un idiot”… bolboroseala unui idiot, o trăncăneală incoerentă. „O poveste spusă de un idiot, plină de zgomot şi de furie, care nu înseamnă nimic!” Fără sens, fără substanţă, doar

nonsens inutil – asta e viaţa!

Ce s-a întâmplat? De ce a devenit viaţa dintr-odată lipsită de sens?

Oare să fie din cauză că noi căutăm înţelesul în direcţia greşită?

Pentru că, altminteri, Krishna spune că viaţa e imens de plină de înţeles. Krishna spune că viaţa e plină de înţeles şi splendoare absolută.

Iar Buddha spune că pacea supremă, beatitudinea supremă sunt ascunse în viaţă.

Aṣṭāvakra spune că viaţa e dumnezeire pură.

Trebuie să fie o greşeală, pesemne că ne scapă ceva. Dintr-un anume motiv căutăm în direcţia greşită.

„Ce-aş putea primi de la existenţă? Eu sunt răsplata existenţei”.

Când căutăm în afară, viaţa noastră pare lipsită de sens. Când căutăm în interior, viaţa noastră devine plină de sens: noi înşine suntem sensul vieţii.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Când întreg universul va pieri de la Brahma până la ultimul fir de iarbă, eu nu voi pieri. Eu sunt etern”.

O afirmaţie atât de minunată nu mai fusese vreodată rostită până atunci şi nici de-atunci n-a mai fost rostită. Vedeţi voi cât de minunată e afirmaţia aceasta: mă înclin în faţa mea. Nu încape nicio îndoială că aceasta nu este afirmaţia lui Janak, ci e o expresie a experienţei supreme care a avut loc.

Aceasta este vocea cuiva aflat în samādhi, e muzica samādhi-ului.

„… mă înclin în faţa mea. Când întreg universul va pieri de la Brahma până la ultimul fir de iarbă, eu nu voi pieri”.

„Totul va fi distrus, eu nu voi fi distrus. Totul se naşte, totul moare – eu nu mă nasc, nu voi muri. Sunt uimit. Eu însumi sunt cuprins de o imensă mirare”.

„… mă înclin în faţa mea. Când întreg universul va pieri de la Brahma până la ultimul fir de iarbă…”

„Vremea lor vine şi trece. Sunt toate întâmplări, doar

valuri care apar de-a lungul vremii. Eu sunt martorul! Eu le privesc cum iau naştere şi le privesc cum sunt nimicite. Ele fac parte dintr-o simplă piesă de teatru care se joacă sub ochii mei. Sunt luminate de lumina ochilor mei şi sunt absorbite înapoi în realitatea absolută".

...Şi Brahma! Aceia pe care îi veneraţi în templu – Brahma, Vishnu, Shiva – vin şi pleacă.

Un singur lucru în univers nu vine şi nu pleacă. Acela eşti tu – tu eliberat de tine însuţi.

Iar când eşti eliberat de tine însuţi, constaţi că te-ai înclinat la picioarele tale.

Dumnezeirea ţi se dezvăluie complet înăuntrul tău. Descoperi că ai căutat ceea ce fusese mereu prezent în tine, aşteptând.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea...
Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea.
Deşi întrupat, sunt nondual".

„Par a fi doi, totuşi sunt nondual".

Aparenţa aceasta că sunt doi e numai la exterior, ca atunci când vezi crengile unui pom.

Dacă numeri crengile, ele sunt multe. Dacă însă cobori până la trunchi, toate crengile se unesc, iar trunchiul e unul.

Exact la fel e în lume: numeroase sunt manifestările pe care le vedem, dar dacă te întorci la sursă, descoperi că aceasta e una singură. Toate reprezintă expansiunea uneia singure.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Deşi întrupat, sunt nondual. Nici nu mă duc nicăieri, nici nu vin de nicăieri; exist pur şi simplu, sunt răspândit în tot universul".

Ascultaţi!

Janak spune că el e răspândit în toată lumea, el înglobează lumea.

El defineşte lumea. E nelimitat... lumea e în el. De obicei ne vedem ca fiind noi în lume. Aceasta este o transformare fără seamăn – întregul gestalt s-a schimbat.

Janak spune că lumea există înăuntrul lui. Asemenea

norilor care apar pe cer şi dispar, ere întregi apar şi se dizolvă în el. E fără de formă, e martorul, e doar cel care observă… el cuprinde totul.

Trebuie înţeles în felul următor: când erai copil, în cerul tău era cuprinsă o formă – copilăria.

Apoi ai ajuns un tânăr, iar forma aceea a dispărut şi un alt nor te-a înconjurat.

Ai luat o altă formă, ai devenit un tânăr.

Când erai copil nu aveai idee despre sex. Dacă ţi-ar fi explicat cineva, n-ai fi putut să înţelegi.

Când ai devenit un tânăr, au apărut dorinţe noi. Dorinţa a îmbrăcat haine noi, culori noi au înflorit, viaţa ta a căpătat un stil nou.

Apoi ai început să îmbătrâneşti. Tinereţea te-a părăsit şi ea.

Gălăgia şi zarva tinereţii s-au dus şi ele, dorinţele au fost măturate.

Acum eşti surprins când te gândeşti cum te lăsai furat de dorinţele acelea. Eşti uluit când îţi dai seama cât erai de idiot, cât erai de prost.

Vine o zi când orice bătrân – dacă a reuşit într-adevăr să vadă viaţa măcar puţin aşa cum e ea – e peste măsură de uimit:

„După ce fel de lucruri alergam eu? Bani, putere, dragoste, femei sau bărbaţi – alergam după tot felul de lucruri. Ce căutam? Chiar umblam eu după astfel de lucruri? Nu-mi vine să cred că am putut să fiu pradă unor astfel de vise”.

În Arabia e un proverb care spune că dacă un tânăr nu poate plânge, el nu e cu adevărat tânăr, iar dacă un bătrân nu poate râde, el nu e cu adevărat bătrân.

Un tânăr care nu poate plânge nu e cu adevărat tânăr fiindcă acela care nu poate plânge, care nu poate lăsa lacrimile că curgă – sentimentele lui sunt amorţite.

Nu există în tine valuri de simţire, nu există bucurie.

Cel care nu poate suferi în nefericire nu e tânăr, e împietrit. Inima lui n-a înflorit, nu s-a deschis încă.

Iar un bătrân care nu poate să râdă – să râdă de

toată viaţa lui şi de el însuşi, văzând ce idioţenie, ce prostie! – acela nu e cu adevărat bătrân.

Un bătrân e un om care poate râde de toată această idioţenie, a lui şi a tuturor celorlalţi, şi poate spune: „Câtă prostie!”

Oamenii aleargă ca nebunii după lucruri care nu au nicio însemnătate. Acum el poate vedea că toate aceste lucruri nu au nicio valoare adevărată.

Câteodată eşti tânăr, câteodată eşti bătrân.

Câteodată norii iau o formă, altă dată altă formă, iar altă dată alta.

Dar te-ai gândit vreodată că înăuntrul tău eşti unul singur?

Cel care văzuse copilăria e acelaşi cu cel care a văzut tinereţea.

Cel care a văzut tinereţea e acelaşi cu cel care a văzut bătrâneţea.

Tu eşti observatorul: cel care stă deoparte şi vede e exact unul şi acelaşi.

Când dormi noaptea, observatorul tău îţi priveşte visele.

Când nu există vise, ci numai somn profund, somn fără vise, atunci observatorul tău priveşte somnul fără vise – ce somn adânc…!

Din acest motiv, uneori când te trezeşti dimineaţa, spui că ai dormit foarte bine.

Cine a observat somnul? Dacă ai fost cu totul adormit, dacă în tine n-a rămas nimeni care să vadă, atunci cine a văzut că ai dormit bine? Cine a ştiut? Cine a aflat? Cine o spune?

Când te trezeşti dimineaţa, cine spune: „Azi-noapte am dormit foarte profund”?

Dacă tu dormeai buştean, atunci cine e acela care ştie?

Cu siguranţă cineva rămâne treaz înăuntrul tău, undeva într-un colţişor o lampă continuă să ardă şi să vadă că somnul e adânc, foarte odihnitor, minunat, plin de pace, fără nicio undă de vis, fără tensiune, fără gânduri.

Cineva continuă să vadă.

Dimineaţa, cel care a văzut spune: „Azi-noapte somnul meu a fost foarte profund”.

Dacă noaptea a fost plină de vise, atunci dimineaţa spui: „Toată noaptea am visat; cine ştie câte vise urâte oi fi avut”.

Cu siguranţă văzătorul nu s-a pierdut în vise. Cu siguranţă văzătorul n-a devenit una cu visul. Văzătorul a rămas deoparte.

Apoi, în timpul zilei, vezi lumea cu ochii deschişi.

La serviciu eşti un om de afaceri. Cu prietenul eşti prieten, cu duşmanul eşti duşman.

Apoi vii acasă – cu soţia eşti un soţ, cu fiul eşti un tată, iar cu tatăl tău eşti un fiu. Mii şi mii de forme…!

Vezi toate astea, dar tu eşti văzătorul care se află dincolo de ele.

Uneori vezi succesul, alteori vezi eşecul; uneori boală, alteori sănătate; uneori zile bune, alteori zile rele – dar un lucru e fix, în timp ce toate acestea vin şi pleacă: tu nici nu vii, nici nu pleci.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Deşi întrupat, sunt nondual. Nici nu mă duc nicăieri, nici nu vin de nicăieri…”

Nici nu mă duc, nici nu vin, doar sunt.

Starea aceasta de fiinţare pură e natura ta… „Exist pur şi simplu, sunt răspândit în tot universul – „şi cuprind în mine universul”.

Aceasta este lumea ta. Lumea aceasta este în tine, nu tu eşti tu în ea.

Tu eşti stăpânul ei, nu sclavul ei.

În orice moment hotărăşti, îţi poţi întinde aripile şi-ţi poţi lua zborul!

Dacă eşti în ea e pentru că aşa ai ales tu, nu te-a forţat nimeni.

Dacă îţi aduci aminte măcar atât, nu mai e nicio problemă.

Atunci dacă accepţi orice limitare din propria ta voinţă, robia nu mai e robie.

Şi-atunci orice alegi, orice vrei să faci, poţi face.

Dar nu uita niciodată un lucru, anume că nu eşti tu făptuitorul, făptuitorul e şi el tot o formă.

Nu eşti tu cel care se bucură de rezultatul înfăptuirilor, ci acela e şi el tot o formă.

Tu eşti martorul. Aceasta este însăşi nemurirea ta.

În orient, ţinta căutării noastre celei mai mari a fost aceea de a găsi ceea ce e dincolo de timp, ceea ce nu e atins de timp.

Tot ceea ce e creat şi se năruie, ceea ce se deteriorează sub curgerea timpului reprezintă o reflecţie. Numai ceea ce rămâne dincolo de timp ca un martor e adevărat.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea. Nimeni de aici nu e atât de capabil ca mine…”

Auziţi voi? Janak spune că nimeni nu e atât de capabil ca el!

„… cel care menţin de o eternitate universul fără ca măcar să îl ating cu corpul”.

Aceasta este artă, dibăcie. „Cine e atât de iscusit ca mine? Atât de capabil ca mine? N-am atins corpul, nu l-am atins niciodată!”

Nu e chip să-l atingi fiindcă natura ta şi natura corpului sunt atât de diferite încât atingerea nu e posibilă, atingerea nu poate avea loc.

Tu nu eşti decât martorul, poţi doar să vezi.

Corpul e cel observat, el poate doar să fie văzut.

Tu şi corpul nu vă puteţi întâlni.

Tu exişti în corp, corpul există în tine – dar fără să vă atingeţi – ca la o distanţă infinită.

Natura ta e atât de diferită de cea a corpului încât cele două nu se pot amesteca.

Poţi să amesteci lapte cu apă, dar nu poţi să amesteci apă cu ulei. Naturile lor sunt diferite.

Apa se va amesteca cu laptele deoarece laptele e în primul rând apă, e mai mult de nouăzeci la sută apă. Aşa că apa se va amesteca cu laptele – dar nu poţi amesteca apă cu ulei, cele două pur şi simplu nu se vor amesteca.

Nu se pot amesteca, naturile lor sunt diferite. Şi totuşi e posibil ca oamenii de ştiinţă să găsească o metodă pentru a amesteca uleiul cu apa, căci oricât de diferite ar fi, ele sunt amândouă materie.

Dar nu există nicio cale prin care să se amestece conştiinţa şi ceea ce e inert, căci ceea ce e inert este materie, iar conştiinţa nu e materie.

Nu există cale prin care să amesteci observatorul cu ceea ce e observat.

Observatorul rămâne observator, iar ceea ce e observat rămâne ceea ce e observat.

Astfel, Janak spune: „Sunt cuprins de mirare, sunt tot numai o mirare! Ce este capacitatea aceasta a mea? – am înfăptuit atâtea şi totuşi sunt neataşat. M-am bucurat de atâtea înfăptuiri şi totuşi nu mă trage nicio urmă de ataşament!”

Ca şi cum ai scrie pe apă; scrii mereu, dar nimic nu rămâne scris – aşa e şi în cazul martorului, faci mereu diverse lucruri, te bucuri de diverse lucruri, dar nimic nu rămâne scris, totul dispare precum liniile trasate în apă. Nu reuşeşti să termini de scris că deja au şi dispărut.

„Nimeni de aici nu e atât de capabil ca mine, cel care menţin de o eternitate universul fără ca măcar să îl ating cu corpul.

El sălăşluieşte în inima ta, nu e separat de inima ta.

Oricât ar părea că e separat, nu e separat”.

Putem continua să ne spunem că suntem una cu corpul, însă nu putem fi.

Şi putem continua să ne spunem că suntem separaţi de divin, dar nu putem fi.

Şi putem înţelege numai atunci când vom înţelege amândouă aceste lucruri.

Atâta vreme cât crezi că eşti una cu corpul, pe de altă parte vei crede şi că nu ai nicio legătură cu divinul.

În ziua în care ştii că eşti unit cu divinul, în ziua aceea vei şti că:

„O, minune a minunilor! N-am fost niciodată unit cu corpul!”

„El sălăşluieşte în inima ta, nu e separat de inima ta.
Realitatea aceea ultimă sălăşluieşte în inima ta.
El sălăşluieşte în inima ta…
Şi-a clădit casa acolo…
Nu e separat de inima ta.
Oricât ar părea că e separat, nu e separat”.

De ce? Pentru că nu e chip să fii separat.

Nu există posibilitatea de a fi separat de divin şi nu e chip să fii una cu lumea. Ne-am tot străduit noi în direcţia asta viaţă după viaţă, cu toate că nu e posibil.

În ziua în care te trezeşti – şi nu începe nicio îndoială că te vei trezi într-o zi, fiindcă dacă cineva doarme, cât timp poate să continue să doarmă?

Starea de veghe reprezintă natura celui care doarme – asta arată faptul că adormi.

Somnul arată că te poţi trezi, că trezirea e potenţialul tău. Cum ar putea să adoarmă cineva care nu se poate trezi?

Numai cel care se poate trezi poate să adoarmă.

Te vei trezi într-o zi sau alta.

Când te vei trezi, şi tu vei simţi că: *Nimeni de aici nu e atât de capabil ca mine, cel care menţin de o eternitate universul fără ca măcar să îl ating cu corpul „… şi sprijin universul acesta, nimeni altcineva nu-l susţine; nu-l ating şi cu toate astea îl sprijin”.*

Maeştrii zen spun: „Traversează râul, dar adu-ţi aminte că apa nu te poate atinge”.

Ei spun că dacă înţelegi ce este starea de martor, vei traversa râul, dar apa va atinge corpul, nu te poate atinge pe tine. Tu vei continua să priveşti ca un martor.

Învaţă să fii un martor în viaţa de fiecare zi. Fă un mic efort.

Câteodată, când mergi, mergi în aşa fel încât să nu mergi tu, să meargă doar corpul.

Tu nici nu pleci nicăieri, nici nu vii de nicăieri.

Priveşte-te mergând pe drum şi fii un martor.

În timp ce mănânci la masă, priveşte-te mâncând.

Corpul mănâncă, mâna ia o lingură plină, o duce la

gură: tu stai în tăcere şi priveşti.

Priveşte-te în timp ce faci dragoste, priveşte-te când eşti furios.

Priveşte în fericire, priveşte în suferinţă.

Încet, încet, ajuţi şi sprijini martorul.

Într-o zi declaraţia va avea loc şi în tine, ploaia supremă va veni, nectarul se va revărsa. E dreptul tău, dreptul tău prin naştere, dreptul naturii tale intrinseci. Oricând vrei, poţi s-o declari.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea.

Nu am absolut nimic sau am tot ceea ce poate fi cuprins de vorbire sau de gândire”.

Janak spune că într-un anumit sens nimic nu e al lui, deoarece el nu este. El nu mai există.

Cum ar putea să existe „al lui”?

Aşadar într-un anumit sens nimic nu e al lui, iar într-un alt sens totul e al lui.

Din moment ce „el” nu mai este, numai existenţa rămâne în el; rămâne dumnezeirea, iar acesteia îi aparţine totul.

A apărut paradoxul acesta în care pare că nimic nu e al lui şi totul e al lui.

„Uimitor sunt eu, mă înclin în faţa mea.

Nu am absolut nimic sau am tot ceea ce poate fi cuprins de vorbire sau de gândire”.

Nimic din ceea ce se poate vedea cu ochii, nimic din ceea ce se poate percepe prin intermediul simţurilor nu e al lui, căci el e observatorul.

Dar de îndată ce devine observatorul, descoperă că totul e al lui, fiindcă el e centrul întregii existenţe.

Observatorul nu e forma ta individuală, observatorul e forma ta universală.

În calitate de persoane care se bucură de experienţe, suntem cu toţii separaţi, ca făptuitori suntem cu toţii separaţi – dar ca observatori suntem unul singur.

Observatorul meu şi observatorul tău nu sunt separaţi, observatorul meu şi observatorul tău sunt unul şi acelaşi.

Observatorul tău şi observatorul lui Aṣṭāvakra nu sunt separaţi, observatorul tău şi cel al lui Aṣṭāvakra sunt unul singur.

Observatorul tău şi observatorul lui Buddha nu sunt separaţi.

Ziua în care devii un observator e ziua în care devii Buddha, Aṣṭāvakra, Krishna… în ziua aceea devii totul.

Când devii un observator, devii centrul universului.

Dispari dintr-o parte şi ajungi la împlinire din cealaltă parte. Pierzi acest mic „eu”, această mică picătură şi câştigi oceanul infinit.

Sutrele acestea sunt sutrele venerării fiinţei tale proprii.

Sutrele acestea spun că tu însuţi eşti devotul, tu însuţi eşti divinul.

Sutrele acestea spun că tu eşti cel demn de a fi adorat şi tu eşti adoratorul.

Sutrele acestea spun că amândoi se întâlnesc în tine: permite-le să se întâlnească!

Sutrele acestea spun ceva fără seamăn: pleacă-te la picioarele tale, pierde-te în tine însuţi, îneacă-te în tine însuţi! Devotul şi Dumnezeu se află în tine.

Permite uniunii se aibă loc acolo, permite fuziunii să aibă loc.

Revoluţia se va produce când înăuntrul tău devotul şi dumnezeirea se vor întâlni şi vor deveni una.

Nici Dumnezeu, nici devotul nu va rămâne.

Ceva va rămâne – fără formă, fără atribute, dincolo de limite, dincolo de moarte, dincolo de timp, dincolo de spaţiu.

Dualitatea va dispărea, va rămâne nondualitatea.

Primele străfulgerări ale acestor momente nonduale reprezintă ceea ce numim noi meditaţie.

Când aceste momente nonduale încep să devină stabile, apare ceea ce numim „samādhi cu sămânţă”.

Iar când acest moment nondual devine permanent, devine atât de stabil încât nu mai poate fi pe nicio cale anulat, apare ceea ce numim „samādhi fără sămânţă, cu

nonminte”.

Lucrul acesta se poate petrece în două moduri:

— Fie prin simpla conştienţă, cum i s-a întâmplat lui Janak, prin simpla înţelegere…

Dar e nevoie de o mare inteligenţă, de o inteligenţă foarte ascuţită, de o mare intensitate – e nevoie să ai în tine o conştienţă foarte tăioasă.

Se poate întâmpla imediat! Dacă ţi se întâmplă, bun.

Dacă nu ţi se întâmplă, atunci nu sta repetând sutrele astea. Nu se va întâmpla pentru ca tu le repeţi.

Sutrele acestea sunt de aşa natură că dacă se întâmplă în timp ce le asculţi, se întâmplă; dacă în timp ce le asculţi ratezi experienţa, atunci chiar dacă le repeţi de un milion de ori nu se va întâmpla, fiindcă nu se întâmplă prin repetiţie.

Ascuţimea creierului nu se produce prin repetiţie; prin repetiţie, el se toceşte.

O cale de a se întâmpla o reprezintă ascultarea sutrelor acestora. Dacă se întâmplă, se întâmplă, nu poţi face nimic.

— Dacă nu se întâmplă, atunci exista o a doua cale – încetul cu încetul va trebui să începi cu meditaţia, de la meditaţie la samādhi cu minte, de la samādhi cu minte la samādhi cu nonminte – va trebui să faci călătoria.

Dacă apare saltul, foarte bine; dacă nu, va trebui să cobori treptele. Dacă saltul are loc, are loc.

El poate avea loc în cazul unora. Orice miracol e posibil, căci tu eşti miracolul miracolelor.

Nu e nimic imposibil în asta.

Stând aici şi ascultându-mă, saltul se poate produce în cazul cuiva.

Dacă nu intervii tu, dacă îţi ţii „eu”-l deoparte, dacă dai deoparte intelectul ca şi cum ţi-ai scoate pantofii şi hainele şi le-ai arunca cât colo, dacă devii o conştiinţă pură, dezgolită în faţa mea, saltul acesta poate avea loc.

Poate avea loc în cazul tău aşa cum a avut loc în cazul lui Janak.

Dacă are loc, bun. Atunci nu se pune problema de

nicio metodă. Nu vei avea cum să întrebi în ce fel să te pregăteşti pentru producerea lui.

Dacă întrebi despre pregătiri, nu se va întâmpla.

În cazul acesta există o altă cale. Patañjali poate fi calea ta… sau Mahāvīra sau Buddha. Aṣṭāvakra nu e calea ta.

De aceea Aṣṭāvakra Gītā continuă să zacă în întuneric.

O astfel de urgenţă, o astfel de intensitate, o astfel de sclipire e rară. Aşa ceva se poate întâmpla cuiva care s-a pregătit timp de multe vieţi. Dar se întâmplă!

Doar cu unul sau doi dintr-o sută, dar se întâmplă. Există multe relatări istorice despre întâmplări nesemnificative care au transformat pe cineva.

Am auzit despre un sadhu din Bengal. A fost funcţionar la tribunal, apoi s-a pensionat. Îl chema Rajababu. Era bengalez, aşa că era desigur un funcţionar mărunt, un babu. Avea mai mult de şaizeci de ani.

Într-o dimineaţă a ieşit la o plimbare. Era dimineaţa devreme, soarele nu răsărise încă.

În coliba ei, o femeie trezea pe cineva. Probabil pe fiul sau pe fratele ei – trezea pe cineva.

A strigat: „Rajababu, trezeşte-te, e foarte târziu!”

Rajababu tocmai ieşea cu bastonul în mână, să-şi facă plimbarea de dimineaţă.

Deodată, în momentul acesta de dinainte de ivirea zorilor, soarele tocmai se pregătea să răsară, cerul se colora în roz, păsările începeau să cânte, întreaga natură se înviora – s-a întâmplat!

Femeia trezea pe altcineva, ea nici măcar nu-i aruncase vreo vorbă lui Rajababu.

Nici nu ştia că acest Rajababu trecea pe-acolo. El ieşea la plimbare, iar ea spunea cuiva din casă: „Rajababu, trezeşte-te, e dimineaţă, e foarte târziu. Trezeşte-te, hai odată! Cât mai ai de gând să dormi?”

El a auzit – şi s-a întâmplat. Nu s-a mai întors acasă, a mers şi-a tot mers până când a ajuns în pădure.

Familia lui a aflat: s-a dus să-l caute şi l-a găsit în

pădure. L-au întrebat: „Ce s-a întâmplat?”

El a început să râdă şi a zis: „Ajunge! Rajababu s-a trezit, acum puteţi pleca”.

Ei l-au întrebat: „Cum adică? Ce tot spui acolo?”

El le-a zis:

„Acum nu mai e nimic de spus, nimic de auzit. E deja prea târziu – s-a irosit o groază de vreme. Acum am înţeles. Era revărsatul zorilor, toată natura se trezea – iar în trezirea aceea m-am trezit şi eu, în cele din urmă. O femeie spunea: „Trezeşte-te, e foarte târziu. „Cuvintele ei şi-au atins ţinta”.

Femeia aceasta nu era Aṣṭāvakra, ea nici măcar nu era trezită. Aşa că uneori se întâmplă.

Dacă inteligenţa ta e cristalizată, dacă fructul tău s-a copt, o simplă adiere de vânt… sau dacă nu adie deloc vântul, câteodată fructul copt cade de la sine.

Dacă se întâmplă, se întâmplă!

Dar dacă nu se întâmplă, nu te mâhni, nu fi trist.

Dacă nu se întâmplă brusc, se poate ajunge pas cu pas.

Câteodată chiar se întâmplă brusc – ca o excepţie. Aşa că Aṣṭāvakra lui Gita e o excepţie. În ea nu e nicio metodă, nicio cale.

În Japonia sunt două şcoli de zen.

O şcoală e a iluminării bruşte. Ceea ce spun ei e la fel ca ceea ce spune Aṣṭāvakra. Maestrul nu oferă nicio învăţătură. El vine şi se aşază. Dacă simte imboldul să spună ceva, spune. Dacă se întâmplă, se întâmplă.

Odată un împărat l-a invitat la el la palat pe un maestru zen.

Maestrul a venit şi a urcat pe podium.

Împăratul îl aşteptase cu mare nerăbdare. S-a aşezat înaintea lui ca un discipol.

După ce a stat o vreme aşezat pe podium, maestrul s-a uitat în stânga şi-n dreapta, a dat cu pumnul în masă, s-a ridicat şi a plecat!

Împăratul a fost surprins şi s-a întrebat ce se întâmplase. L-a întrebat pe primul său sfetnic.

Acesta i-a zis: „Îl cunosc; n-a oferit niciodată un comentariu mai semnificativ ca acesta. Dar dacă îl prinzi, îl prinzi, iar dacă nu-l prinzi, nu-l prinzi”.

Împăratul i-a zis: „Ăsta a fost comentariu? A dat de trei ori cu pumnul în masă şi a plecat – asta e tot?”

Primul sfetnic i-a zis: „El a încercat să ne trezească şi apoi a plecat, aşa că noi ne-am fi trezit, dacă ar fi fost cu putinţă. Doar a sunat alarma şi a plecat”.

…„Rajababu, trezeşte-te, a venit dimineaţa”.

Sfetnicul i-a zis: „Am mai auzit şi alte discursuri ale acestui maestru, dar nu l-am mai auzit niciodată oferind un discurs mai viguros, care să stimuleze mai mult trezirea decât acesta. Dar nu-ţi face griji, fiindcă eu l-am ascultat de multe ori şi nu m-am trezit încă. Tu abia ai auzit primul discurs. Mai ascultă, poate se va întâmpla”.

E ceva ce se întâmplă instantaneu, nu ţine de cauză şi efect.

E un eveniment de o prospeţime desăvârşită, care nu are legătură cu trecutul tău – dacă se întâmplă, se întâmplă.

Aici nu e vorba de un experiment ştiinţific, ca atunci când încălzeşti apă la o sută de grade şi se transformă în abur.

Evenimentul acesta e ca şi cum aburul ar apărea fără să încălzeşti apa. Nu are explicaţie ştiinţifică.

Aṣṭāvakra e dincolo de ştiinţă.

Dacă ai o minte ştiinţifică şi spui: „Cum se poate întâmpla în felul ăsta? Nu se poate întâmpla decât dacă faci ceva”, atunci urmează-ţi mintea ştiinţifică.

Întreabă-l pe Buddha despre calea cu opt braţe.

Întreabă-l pe Patañjali despre yoga lui. Există metode.

Dar aici nu e vorba de yoga, **aici e vorba de expresia pură a ceea ce filosofia indiană numeşte samkhya.**

Aṣṭāvakra nu poate trezi pe mulţi. Dacă se pot trezi unu-doi Janak, e un miracol suficient de mare. Faptul că Janak s-a putut trezi a fost mai mult decât suficient.

Şi nu se menţionează pe nicăieri că Aṣṭāvakra ar mai fi trezit pe cineva.

Buddha a trezit pe mulţi.

Patañjali trezeşte oameni încă şi acum.

Aṣṭāvakra a trezit o singură persoană – şi e greu de spus dacă a trezit-o chiar şi pe aceasta. Janak era pregătit să fie trezit, Aṣṭāvakra n-a fost decât un instrument.

Nu o cauză, un catalizator.

În cazul mecanismelor de iluminare subită, maestrul e doar un catalizator.

El va încerca – dacă se întâmplă, se întâmplă. Nu e o ştiinţă.

Dacă nu se întâmplă, nu te descuraja.

Un maestru nu poate avea nicio convingere că se va întâmpla în cazul tău. Se va întâmpla în cazul unora, iar celor cărora nu li se va întâmpla astfel, cel puţin le va fi stârnită setea.

Ei vor căuta după aceea o metodă şi vor avansa pe calea aceasta.

Regula generală e că se poate întâmpla numai cu metode.

Dacă se întâmplă fără metode, e o excepţie, e ceva neobişnuit.

Aşa că ascultaţi aici cu atenţie. Dacă se întâmplă, fiţi binecuvântaţi – dacă nu se întâmplă, nu fiţi mâhniţi.

Hari Om Tat Sat!

CAPTOLUL 10 – DINCOLO DE CAUZĂ ŞI EFECT

Prima întrebare: „Osho, ieri ai spus că iluminarea bruscă nu e determinată de legea cauzei şi efectului. Dar dacă nimic nu e întâmplător – dacă nimic nu se întâmplă fără motiv – atunci cum se poate ca experienţa supremă a iluminării să se întâmple în felul acesta?”

E adevărat că în existenţă nimic nu se întâmplă fără o cauză, însă existenţa ca atare nu e determinată de nicio cauză.

Existenţa nu are o cauză – iluminarea înseamnă existenţă.

Orice altceva se întâmplă, dar existenţa nu se întâmplă – ea este.

N-a existat niciodată un moment în care ea să nu fi fost, nu va exista niciodată un moment când ea nu va mai fi.

Orice altceva e o întâmplare: omul e o întâmplare, pomii sunt o întâmplare, păsările şi animalele sunt o întâmplare.

Existenţa nu e ceva ce se întâmplă, existenţa este.

Iluminarea nu se întâmplă – dacă ar fi aşa şi s-ar întâmpla fără motiv, ea ar fi ceva picat din senin.

Dar iluminarea nu se întâmplă, fiindcă iluminarea e natura ta; tu eşti iluminare. De aceea se poate întâmpla brusc şi se întâmplă fără motiv.

Al întrebat: „… cum se poate ca experienţa supremă a iluminării să se întâmple în felul acesta?”

Pentru că e supremă.

Orice altă experienţă inferioară are loc determinată fiind de o cauză.

Dacă samādhi are loc fiind determinat de o cauză, la fel ca celelalte lucruri, atunci devine ceva inferior şi comun, încălzeşte apa la o sută de grade şi se va transforma în abur: similar, dacă aducând practica ascetică la o sută de grade ai face să apară samādhi-ul, fenomenul ar fi captat într-un laborator ştiinţific şi foarte curând n-ar mai exista cale de a salva religia… fiindcă tot ceea ce se întâmplă dintr-o cauză anume începe pe mâinile ştiinţei, începe în limitele ştiinţei.

Religia rămâne religie pentru că iluminarea nu are o cauză.

Ştiinţa nu va putea niciodată s-o stăpânească.

Tot ceea ce e provocat de o cauză se va transforma în cele din urmă în ştiinţă.

Un singur lucru nu va putea deveni niciodată ştiinţă, iar acela e existenţa însăşi, fiindcă existenţa nu are nicio cauză, ea pur şi simplu e.

Ştiinţa nu are nicio explicaţie pentru ea.

Cum ar putea exista o cauză pentru existenţa

vastităţii acesteia, pentru existenţa întregului? – fiindcă tot ceea ce este, e inclus în ea, nu există nimic în afara ei.

De aceea samādhi nu apare prin intermediul legii cauzei şi efectului – pentru că nu e limitat, e vast.

Ai întrebat: „… experienţa supremă a iluminării…”

E supremă tocmai pentru că nu depinde de legea limitată a cauzei şi efectului: fă atâtea acte de virtute şi îţi va apărea samādhi-ul; înfăptuieşte atâtea acte de caritate şi-ţi va apărea samādhi-ul; renunţă la cutare cantitate de bunuri şi îţi va apărea samādhi-ul.

Atunci samādhi ar respecta calculele voastre, ar intra în registrele voastre contabile; nu şi-ar mai păstra superioritatea.

Dar se petrece fără nicio cauză.

De aceea devoţii spun că se întâmplă ca o graţie. Nu se întâmplă ca rezultat a ceva ce faci tu în acest sens. Se revarsă asupra ta – brusc, ca un dar, ca o graţie.

Atunci care e rezultatul străduinţei şi eforturilor noastre?

Dacă poţi să-l înţelegi pe Aṣṭāvakra, atunci orice efort va fi inutil; ritualurile pe care le practici sunt inutile.

Nu e nevoie să practici, înţelegerea e suficientă.

Doar înţelege că numai existenţa este şi abandonează căutarea.

Înţelege lucrul următor: ceea ce suntem e unit cu sursa, prin urmare trebuie să renunţăm a mai alerga încolo şi-ncoace şi a mai face tot felul de lucruri şi de eforturi în vederea reunirii – şi atunci va avea loc uniunea.

Uniunea va avea loc nu ca urmare a efortului, ci ca urmare a abandonării efortului.

Eforturile în vederea reunirii măresc prăpastia – cu cât te dai mai mult de ceasul morţii ca să realizei uniunea, cu atât creşte depărtarea.

Cu cât cauţi mai mult, cu atât te rătăceşti mai mult, căci ceea ce cauţi întruna nu e ceva de căutat.

Se întâmplă când te trezeşti şi priveşti. Acel ceva e prezent, aşteaptă la uşă.

E manifest înăuntrul templului, e manifest înăuntrul

tău. Nu te-a abandonat niciodată, nici măcar pentru o clipă, n-a fost niciun moment separat de tine.

Rămâi rătăcit pentru că tot cauţi ceva ce nu e separat de tine, ceva de care n-ai fost niciodată despărţit, de care nu ai cum să fii separat.

Practicile tale nu pot avea decât un singur rezultat: vei obosi, tot efortul tău te va aduce într-o zi la un punct în care vei fi sătul până-n gât de efort.

În momentul acela de sfârşeală vei lăsa baltă orice efort şi imediat vei vedea cât de nesăbuit ai fost.

Ieri citeam autobiografia cuiva. Scria că a călătorit într-un oraş străin şi s-a rătăcit.

Nu înţelegea limba şi a început să devină foarte agitat.

În agitaţia lui a uitat cum se numea hotelul la care stătea şi a uitat şi numărul de telefon.

Atunci a intrat şi mai rău în panică: cum mai putea acum să afle drumul de întoarcere?

Mergea pe drum şi se uita în jur pradă unei mari nelinişti, căutând pe cineva care să-i poată înţelege limba.

Era într-o ţară orientală, din Orientul îndepărtat, iar el, american fiind…!

Se uita întruna să vadă dacă apărea cumva vreun om cu pielea albă la culoare, care să înţeleagă ce spune el sau dacă putea găsi un mgazin cu firma în limba engleză, ca să meargă şi să întrebe acolo.

Mergea uitându-se cu atâta concentrare, transpirând, încât n-a auzit maşina de poliţie care venea în spatele lui sunând claxonul iar şi iar. Poliţia începuse să aibă o bănuială că omul acela se rătăcise.

Dar el n-a auzit claxonul decât după două minute; atunci s-a oprit, şocat.

Poliţistul a ieşit din maşină şi i-a zis: „Tu eşti sau nu în toate minţile? Sunăm claxonul de două minute! Am bănuit că ai putea fi rătăcit – vino, urcă în maşină”.

El a zis: „Foarte ciudat! Căutam în faţa ochilor pe cineva care să mă poată călăuzi, iar călăuza era în spatele meu. Dar eram atât de absorbit de căutarea mea încât n-

am auzit claxonul sunând în spatele meu. Nici măcar nu m-am uitat în spate”.

Ceea ce cauţi e pe urmele tale.

Sigur că existenţa nu sună un claxon şi nu te strigă, fiindcă a te striga ar însemna o violare a libertăţii tale.

Ea şopteşte, îţi spune în secret ceva la ureche. Dar tu eşti atât de ocupat, când să asculţi tu ce-ţi şopteşte ea? Eşti atât de plin de gălăgie, mintea reflectează atât de mult pentru şi împotrivă; eşti foarte absorbit de căutare.

Swami Ramateertha a spus o mică povestioară: un iubit a plecat într-un ţinut îndepărtat şi nu s-a mai întors.

Iubita lui se tot uita de-a lungul drumului până obosea, aşteptând şi tot aşteptând.

El îi scria scrisori în care îi spunea de fiecare dată: „Am să vin acum”, „Am să vin în curând – luna asta, luna viitoare…”

Au început să treacă anii şi în cele din urmă iubita s-a supărat. Aşteptarea are şi ea o limită.

A pornit către oraşul cel îndepărtat în care se afla iubitul ei. A întrebat în dreapta şi-n stânga şi a ajuns la el acasă.

Uşa era deschisă. Era seară, soarele asfinţise. Ea s-a oprit la uşă şi s-a uitat înăuntru. De multe zile nu-şi văzuse iubitul.

El stătea aşezat în faţa ei, dar era foarte concentrat, scria ceva. Era atât de absorbit încât iubita a simţit că era nimerit să aştepte puţin, să nu-l deranjeze: cine ştie ce fir al gândurilor s-ar fi putut pierde?

Era atât de copleşit de emoţie încât din ochi îi şiroiau lacrimi. Scria ceva.

Apoi a ridicat ochii şi a văzut: nu i-a venit să creadă, era şocat.

În tot timpul acesta el îi scrisese o scrisoare iubitei lui. îi scrisese o scrisoare celei care stătea de două ore în faţa lui! Iar ea aştepta ca el să ridice ochii.

Nu i-a venit să creadă, şi-a zis: „Trebuie să fie o vedenie, e o iluzie, poate un fel de autohipnoză. Am fost atât de copleşit de sentimentele mele faţă de iubita mea

încât poate că ea îmi apare ca un vis. Trebuie să fie o iluzie". S-a frecat la ochi.

Iubita lui a început să râdă şi i-a zis: „Ce îţi trece prin minte? Te gândeşti că sunt un miraj?"

El a început să tremure. I-a zis: „Dar cum ai venit? Eu îţi scriam ţie o scrisoare. Femeie nebună, de ce nu m-ai oprit? Erai în faţa mea în timp ce eu îţi scriam ţie o scrisoare!"

Existenţa e aici în faţa noastră, iar noi ne rugăm să devenim una cu ea – „O, doamne, unde eşti?"

Din ochi ne şiroiesc lacrimi, dar din cauza perdelei de lacrimi nu vedem ceea ce se află în faţa noastră.

Noi tot căutăm. Singurul motiv pentru care ne scapă îl reprezintă căutarea noastră continuă.

Cuvintele lui Aṣṭāvakra sunt foarte clare. El spune: „Încetează să mai scrii scrisori. Încetează să mai practici".

Samādhi nu se întâmplă.

Da, dacă samādhi-ul ar fi tot ceva ce se întâmplă, atunci el s-ar întâmpla prin intermediul cauzei şi efectului.

Dacă s-ar întâmpla prin legea cauzei şi efectului, ar deveni un produs de la piaţă.

Samādhi e virgin, neatins – el nu se vinde la piaţă.

Aţi observat vreodată că mintea voastră mercantilă aduce şi iluminarea la piaţă?

Credeţi că dacă faceţi cutare lucruri vă veţi ilumina… ca şi cum aţi încheia o afacere.

Dacă faceţi fapte bune veţi atinge însuşi divinul.

Aşa-zişii voştri oameni religioşi vă spun întruna acelaşi lucru: faceţi fapte bune, dacă vreţi să ajungeţi la divin.

Ca şi cum pentru a ajunge la divin, ar trebui să faci ceva… ca şi cum divinul ar fi de neatins dacă nu faci ceva.

Ca şi cum ar trebui să plăteşti preţul cuvenit ca să cumperi divinul – fă cutare număr de fapte bune, cutare număr de practici ascetice, atâta meditaţie, atâtea recitări de rugăciuni – numai aşa vei putea ajunge.

L-ai adus la piaţă. L-ai transformat într-un produs de vânzare. Clienţii îl vor cumpăra. Cei virtuoşi îl vor

cumpăra, celor nevirtuoşi le va fi refuzat.

Ai nevoie de moneda virtuţii. Dacă arăţi monedele virtuţii, vei ajunge la divin.

Aṣṭāvakra spune că e o nebunie ceea ce sugerezi!

Să ajungi la divin prin virtute? Atunci ai transformat totul într-o afacere.

Să ajungi la divin prin rugăciune? înseamnă că vrei să-l cumperi. Ce s-a întâmplat cu graţia lui?

Iar dacă primeşti ceva ca rezultat al unei cauze, înseamnă că atunci când cauza dispare, şi acel ceva dispare.

Un lucru dobândit ca rezultat al unei cauze va fi pierdut când cauza va fi eliminată.

Ai acumulat bogăţie; ai muncit din greu, ai concurat cu abilitate pe piaţă şi ai câştigat bani.

Dar crezi că banii aceştia pe care i-ai câştigat vor rămâne? Ţi-i pot fura hoţii. Un hoţ e un om care e mai dispus decât tine să-şi pună viaţa în joc.

Un om de afaceri face efort, dar hoţul îşi pune în joc însăşi viaţa. Îşi spune: „Sunt gata să mor şi să omor, dar voi pune mâna pe ei”. Aşa că ţi-i fură.

Lucrurile dobândite ca rezultat al unei cauze pot fi pierdute.

Iluminarea o dobândeşti fără nicio cauză, dar egoul nostru nu poate crede asta.

El spune: „S-o primeşti fără nicio cauză înseamnă că şi aceia care n-au făcut nimic o vor dobândi?”

E foarte greu de digerat faptul că şi cei care n-au făcut nimic o vor primi.

Arap stă aici în faţă şi râde. Ieri mi-a spus că nu simte niciun imbold să facă ceva. I-am spus că e în regulă, atunci să se dizolve în non-facere.

E nevoie să facem ceva pentru iluminare?

Chiar dacă eu spun că nu, vă vine greu să credeţi, fiindcă mintea voastră spune: „Fără să fac nimic?”

Nu poţi obţine lucruri obişnuite fără să faci nimic – nu poţi avea o casă, o maşină, o afacere, bogăţie, putere, nu vei obţine celebritate – iar iluminarea are loc fără să

faci nimic?

Nu crezi aşa ceva.

„Ceva trebuie făcut. Trebuie să fie la mijloc un şiretlic.

Non-facerea asta trebuie şi ea să fie făcută, într-un fel sau altul”.

De aceea dăm naştere unor expresii precum „non-acţiune în acţiune”, „acţiune în non-acţiune” – dar insistăm asupra facerii.

„Facere în non-facere” – fă lucrurile în felul acesta, dar continuă să faci. „A mai ajuns vreodată cineva la iluminare fără să facă nimic?”

Aṣṭāvakra spune acelaşi lucru pe care vi-l spun şi eu: deja aţi ajuns.

Limbajul însuşi al „ajungerii” e greşit.

Distanţa face parte din însuşi limbajul ajungerii – ca şi cum existenţa ar fi separată de tine.

Dacă ar fi separată, ai putea trăi chiar şi o singură clipă? Cum ai putea trăi separat de existenţă?

Situaţia ta ar fi atunci ca cea a unui peşte scos din apă…

Iar un peşte încă poate fi separat de ocean fiindcă mai există şi alte locuri în afară de ocean, dar cum ai putea fi tu separat de existenţă?

Ea şi numai ea există; ea e pretutindeni, fiecare loc e situat în ea.

Unde ai putea fi separat? – unde te vei duce ca să fii separat de ea?

Are existenţa vreun ţărm? Ea e un ocean nesfârşit. Nu ai cum să ieşi din ea.

Aṣṭāvakra spune că n-ai plecat niciodată din iluminare, de aceea poate ea să apară fără nicio cauză.

Dacă n-ai pierdut-o niciodată, înseamnă că poţi ajunge la ea fără nicio cauză.

Iluminarea nu e un eveniment – ea e natura ta.

Dar se întâmplă vreodată ca graţia să se reverse fără să faci nimic?

Am devenit foarte săraci, experienţa noastră de viaţă

ne-a făcut foarte săraci.

Aici nu ajungi nicăieri dacă nu faci ceva în acest sens, aşa că am devenit foarte mărginiţi în gândire.

Nu ne putem gândi că la iluminare se poate ajunge fără să faci ceva. Sărăcia noastră nici măcar nu-şi poate imagina asta.

Însă nu suntem săraci.

De aceea spune Janak: „O!” Sunt uimit! Mă înclin în faţa mea! „Mă înclin în faţa mea” înseamnă că atât devotul, cât şi divinul se află amândoi în mine.

Nu e corect să spunem „amândoi”; în mine nu există decât unul singur, iar eu cred în mod eronat că e un devot. Când îmi dau seama de eroare, îl cunosc ca fiind divinul.

Gândiţi-vă la asta în felul următor: ai două scaune şi le pui într-o încăpere, apoi mai aduci încă două scaune în încăpere şi le numeri; din greşeală îţi ies la numărătoare cinci.

Dar în încăpere nu sunt decât patru.

Dacă din greşeală le numeri ca fiind cinci, sau şase, sau cincizeci, numărul scaunelor din încăpere nu se schimbă în cinci sau şase sau cincizeci.

Sunt patru scaune, fie că tu numeri trei, fie că numeri cinci.

Numai tu ştii de cele trei sau cinci; scaunele rămân în continuare exact patru.

Faptul că tu te gândeşti să cauţi divinul e echivalent cu acel trei sau cinci.

La divin ai ajuns deja, scaunele sunt exact patru!

În momentul în care vei calcula corect, îţi vei zice oare: „A, dar înainte au fost cinci scaune, acum au ajuns să fie patru” – îţi vei zice aşa ceva?

Nu, ci îţi vei spune: „Am greşit: au fost mereu patru, numărasem eu cinci. Greşeala a fost la numărătoarea mea”.

Greşeala nu e la nivel de existenţă, greşeala e la nivel de memorie.

Greşeala nu e la nivel de existenţă, ea e prezentă numai în socoteala ta. Greşeala aceasta ţine de înţelegerea

ta.

De aceea Aṣṭāvakra spune că nu se pune problema să faci ceva.

Ca să faci din aceste cinci scaune, patru, nu e nevoie să scoţi afară unul.

Sau, în caz că ai numărat trei, nu e nevoie să aduci unul de-afară ca să faci patru – sunt deja patru scaune. E numai o greşeală de adunare. Adună corect.

Când adunarea va fi corectă, te vei gândi că cele trei scaune au devenit patru fără nicio cauză?

Nu, vei râde şi-ţi vei spune: „N-a fost chestiune de devenire, ele erau deja acolo, eroarea a fost numai în gândirea mea. Eroarea a fost numai mentală, nu existenţială”.

Dacă te consideri a fi un devot, la mijloc e o greşeală de adunare.

De aceea poate Janak să spună: „O!” Mă înclin în faţa mea! Ce idiot am fost! Cât e de uimitor că mă rătăcisem în propriile mele iluzii. N-am ştiut ceea ce a fost dintotdeauna, dar am ştiut ceea ce n-a fost niciodată. Am văzut un şarpe într-o funie. Am văzut argint în sidef. Am văzut iluzia unei oaze în jocul luminii.

Am văzut ceea ce nu era!

„Ceea ce este” era ascuns în această halucinaţie, în această maya şi nu l-am văzut”.

Iluminarea este experienţa supremă pentru că ea nu se întâmplă.

Iluminarea e experienţa supremă pentru că ea e dincolo de cauză şi efect. Iluminarea a avut deja loc. În momentul în care eşti pregătit, în momentul în care îţi aduni curajul şi eşti gata să renunţi la sărăcia minţii, în momentul în care eşti gata să renunţi la ego – în chiar acel moment se va întâmpla.

Nu depinde de ascetismul tău, nu depinde de rugăciunile tale – nu rămâne pierdut în ascetism şi în rugăciuni.

Odată eram oaspete într-o casă. Toată casa era plină de cărţi.

Am zis: „Ce bibliotecă mare!”

Gazda mi-a spus: „Nu e bibliotecă. În toate aceste cărţi am scris numele lui Dumnezeu, Rama. Asta am făcut eu toată viaţa mea. Cumpăr caiete şi cât e ziua de lungă scriu Rama, Rama, Rama, Rama. Cred că i-am scris numele de milioane de ori. Ai putea cumva să-mi spui câtă virtute mi-am câştigat în felul acesta?”

„Ce virtute e în asta? S-ar putea foarte bine să fie un păcat... Atâtea caiete ar fi putut fi folosite de copii la şcoală, tu le-ai irosit. Întrebi despre virtute? A încetat creierul tău să mai funcţioneze pentru că ai scris Rama, Rama în caiete...?”

A fost foarte şocat, pentru că îl mai vizitaseră şi alţi oameni religioşi, iar aceştia îi spuseseră:

„Eşti foarte virtuos. Ai scris, Rama” de atât de multe ori, ai numărat mărgelele din rozariu de atâtea ori, ţi-ai amintit de Rama de atâtea ori – chiar şi amintindu-ţi de el o singură dată şi ajungi în rai, iar tu ţi-ai amintit de el de atâtea ori!”

S-a înfuriat pe mine, nu m-a mai invitat niciodată: „La ce-mi trebuie mie un om care spune că e un păcat ce-am făcut?”

A fost foarte şocat. A zis: „Îmi răneşti sentimentele religioase”.

Eu nu-ţi rănesc sentimentele religioase, ci doar întreb: ce nebunie mai e şi asta?

Ce sens are să scrii Rama, Rama?

Ceea ce contează e ca cel care scrie să se cunoască pe sine: el e Rama. Cum a ajuns el să scrie Rama, Rama?

Spune-mi, dacă Rama cel adevărat ar fi prins, aşezat la o masă şi i s-ar spune să-şi lepede arcul şi săgeata şi să ia un stilou ca să scrie Rama, Rama, în loc să pornească în căutarea iubitei sale Sita, ar fi acesta un păcat sau o virtute?

Iar Rama, care e un domn, ar fi de acord, gândindu-se: „Omul ăsta e cu ochii pe mine. Dacă nu scriu, se va simţi rănit”, aşa că va sta la masă şi va scrie Rama, Rama... Cu asta i-ai distrus viaţa.

Când scrii tu, şi Rama scrie. Cine e acela care scrie? Află-l pe acela.

Cine e acela care repetă Rama, Rama? De unde răsare repetarea aceasta a numelui lui Dumnezeu? Coboară în adâncul acela. Aṣṭāvakra spune că îl vei găsi pe Rama acolo.

A doua întrebare: „Osho, ieri ai spus să nu lăsăm intelectul să ne controleze simţirea inimii.

Dar Osho, mie discursurile tale îmi par perfect logice. Şi-atunci este mintea alimentată de satisfacţia acestei argumentări logice?

Nu mă paşte cumva pericolul ca mintea alimentată de argumentări să preia controlul asupra inimii şi să reprime trăirea sentimentelor? Te rog, arată-mi calea".

Ceea ce spun eu este fără îndoială logic, dar nu numai logic – e şi ceva mai mult de-atât.

Pentru voi eu vorbesc în mod logic, iar pentru mine e ceva mai mult de-atât.

Dacă n-aş vorbi logic, voi n-aţi putea să înţelegeţi. Iar dacă n-aş spune acel ceva, care e dincolo de logică, atunci n-aş vorbi deloc: ce rost ar avea să vorbesc?

Când vorbesc, când mă adresez vouă, sunt prezenţi doi: eu şi voi. Există atât un vorbitor, cât şi un ascultător.

Dacă ar fi după mine, aş vorbi în termeni dincolo de logică, aş lăsa complet deoparte argumentele, însă atunci voi aţi crede că sunt nebun. N-aţi mai înţelege nimic; aţi simţi că nu e decât un zgomot fără noimă.

Eu vorbesc în mod logic ca să vin în întâmpinarea tiparului tău de gândire logică.

Dar dacă asta e tot ce înţelegi, atunci vizita ta aici a fost zadarnică.

E ca şi cum ai umple o lingură cu medicament şi ai băga-o în gură – nu lingura o înghiţim.

Cu ajutorul lingurii logicii eu vă dau să înghiţiţi ceea ce e dincolo de logică.

Nu înghiţiţi lingura, că dacă o faceţi veţi avea necazuri.

Folosiţi lingura, dar beţi lichidul care e în lingură.

Logica e o lingură, logica e un ajutor, fiindcă deocamdată nu aveţi destul curaj să ascultaţi ceea ce e dincolo de logică.

Dacă vreţi să auziţi ceea ce e dincolo de logică, atunci a asculta trilurile păsărelelor va fi acelaşi lucru cu a asculta cântecul lui Ashravakra.

Amândouă sunt dincolo de logică.

Şoaptele vântului care trece prin ramuri, foşnetul frunzelor uscate de pe cărare, sunetul apei curgătoare, tunetul norilor – acestea toate sunt dincolo de logică.

Aṣṭāvakra îţi vorbeşte din toate cele opt direcţii, din toate părţile!

Dar tu nu vei înţelege nimic.

Cât timp poţi să asculţi ciripitul acesta al păsărelelor? Vei spune că e un nonsens. Da, e frumos să asculţi puţin, dar ciripitul ăsta n-are niciun înţeles.

Ceea ce e dincolo de logică e precum ciripitul păsărelelor.

Eu făuresc o punte din logică, aşa încât acel ceva să poată ajunge la voi.

Dacă rămâi ţintuit pe punte şi uiţi destinaţia, dacă prinzi cuvintele şi uiţi ce transmiteau cuvintele acelea, înseamnă că aduni pietricele când ai fi putut să-ţi umpli desaga cu diamante şi nestemate.

Prietenul a întrebat: „Ai spus să nu lăsăm intelectul să ne controleze simţirea inimii”.

Negreşit. Înţelege cu intelectul, dar lasă inima să fie stăpânul.

Fă din intelect un sclav şi urcă inima pe tronul stăpânului.

Servitorul a stat prea mult pe tron.

Nu trăieşti pentru intelect, tu trăieşti pentru inimă.

De aceea împlinirea nu vine niciodată din minte.

Indiferent cât de mare matematician ai deveni, îşi va găsi inima ta vreodată pacea?

Şi oricât de mare gânditor logic ai deveni, va apărea vreodată împlinirea?

Şi oricât de multe scripturi ai aduna, te va duce asta la samādhi?

Inima cere iubire, inima cere rugăciune.

Cerinţa ultimă a inimii este aceea de a primi samādhi-ul: adu samādhi-ul, adu samādhi-ul!

Intelectul poate aduce cel mult argumente logice pentru samādhi, poate aduce teorii despre samādhi.

Dar ce pot face teoriile?

Cineva stă în faţa ta flămând, iar tu îi dau o carte de bucate, spunându-i: „E totul scris acolo, citeşte şi savurează!”

Iar el citeşte din cauză că îi e atât de foame încât trage nădejde că îi poate fi de ajutor. Discuţii despre mâncărurile cele mai gustoase – reţete pentru a le pregăti, pentru a le drege – dar ce poate face asta pentru el?

El întreabă: „Cu ce mă ajută o carte de bucate? Eu am nevoie de mâncare”.

Cei flămânzi au nevoie de mâncare. Cei însetaţi au nevoie de apă.

Poţi să scrii şi să-i dai unui om însetat… lui îi e sete, iar tu scrii H_2O, formula apei.

Se va aşeza cu hârtia în mână, dar ce se va întâmpla?

E la fel ca în cazul oamenilor care stau recitând Rama, Rama. Toate mantrele sunt ca H_2O.

Fără îndoială că apa e formată dintr-o combinaţie de oxigen şi hidrogen, dar setea nu se potoleşte scriind pe hârtie H_2O.

Înţelege cu ajutorul logicii, dar bea cu inima.

Foloseşte logica, dar înţelege că ea are doar un rol utilitar; nu te gândi că ea reprezintă totul.

Lasă-ţi inima să fie stăpânul.

Şi reţine, nu lăsa intelectul să se amestece în iubire şi în rugăciune, în venerare şi în ofrande, în meditaţie şi în samādhi. Cu cât poate fi de mai mare ajutor, cu atât mai bine.

De aceea vă vorbesc utilizând logica, ca să vă pot convinge intelectul, să vă pot convinge să veniţi cu doi paşi mai aproape de inimă.

Dacă prindeţi chiar şi un pic gustul, veţi fi absorbiţi în bucuria ei. Şi atunci veţi renunţa chiar voi să vă mai bateţi capul cu intelectul. Când simţi adevăratul gust, cui îi mai pasă de cuvinte?

„Dar Osho, mie discursurile tale îmi par perfect logice”.

Sunt logice. Tot efortul meu e menit să facă ceea ce îţi spun să fie logic, ca tu să fii gata să mergi cu mine.

Odată ce te-am convins, ai căzut în capcană, nu mai e cale de ieşire.

Odată ce te-am convins, odată ce mâinile noastre se unesc, nu mai sunt motive de îngrijorare.

Odată ce mâna ta a ajuns în mâna mea, nu va mai trece mult şi vei fi cu totul în mâinile mele.

Mai întâi te voi apuca de încheietură, apoi de antebraţ, apoi… eşti pierdut!

Aşa că stabilesc primul contact prin logică deoarece acolo trăieşti tu.

Contactul poate fi stabilit acolo – acolo te afli tu.

De aceea la mine vin şi atei. Şi ateii mă pot accepta. Ateii nu au dispute cu mine fiindcă eu vorbesc limbajul ateilor.

Dar e o capcană, limbajul e o cursă pe care le-o întind.

E ca atunci când te duci la pescuit şi pui momeala în cârlig. E o momeală.

Dacă vrei să eviţi cârligul, va trebui să eviţi momeala, fiindcă odată ce ai apucat momeala, vei constata că e un cârlig.

Logica e momeala, transcendentul e cârligul.

Eu vă duc de nas: ca să vă dau un medicament amar, îmbrac pastila într-un strat dulce.

Omul e asemenea copiilor foarte mici, el înghite medicamente amare dacă sunt îmbrăcate în zahăr – ar putea înghiţi şi otravă în felul acesta.

Dacă ţi-aş pune în faţă direct ceea ce e dincolo de logică, ai rupe-o la fugă: „Nu, mintea mea nu crede asta”.

Aşa că eu vreau să-ţi conving intelectul.

Dar dacă te opreşti la asta şi te gândeşti că din moment ce intelectul e convins, poţi să pleci acasă, înseamnă că ţi-a scăpat esenţialul.

Atunci va fi ca şi cum ai supt stratul dulce de pe medicament şi ai aruncat medicamentul.

„Este mintea alimentată de satisfacţia acestei argumentări logice?”

Depinde cu totul de tine. Dacă nu auzi altceva decât logica, atunci mintea va fi alimentată.

Dar dacă, între argumente, laşi să pătrundă puţin din ilogic, din irefutabil, picătură cu picătură, atunci picătura aceea din creierul tău va da naştere revoluţiei inimii. De tine depinde.

Sunt oameni care nu aud nimic în afară de argumentele logice.

Ei dau deoparte tot ceea ce e în afara logicii.

Acei oameni nu s-au apropiat de mine – puteau la fel de bine să nu vină aici, era acelaşi lucru.

Ei se întorc exact cum au venit – pleacă de aici cu credinţele lor consolidate.

Au ales ceea ce se potriveşte felului lor de a gândi, au ales cu înţelegerea lor. Au ales ceea ce corespunde înţelegerii lor.

Ceea ce nu corespunde, dau deoparte.

Ceea ce nu se potriveşte cu înţelegerea ta devine în tine o scânteie a transformării.

Ceea ce se potriveşte cu înţelegerea ta va consolida felul în care eşti acum: va consolida boala ta, îngrijorarea ta, neliniştea ta – îţi va consolida egoul.

Aşa că fii puţin iscusit.

De aceea îi spune Janak lui Aṣṭāvakra: „Ce iscusinţă, aceea de a vedea într-o clipă! Ce dexteritate am, ce abilitate!”

Reţine iscusinţa aceea, reţine abilitatea aceea.

De tine depinde.

Când vorbesc eu aici, vorbirea e responsabilitatea mea, dar ascultarea depinde de tine.

După ce am terminat de vorbit, eu nu mai am control

asupra a ceea ce am spus.

De îndată ce am terminat de vorbit, nu mai e în mâinile mele – săgeata a fost slobozită.

Apoi depinde de tine unde va cădea ea, unde va atinge ţinta.

O vei lăsa să te atingă sau te vei feri? Va cădea pe teritoriul intelectului?

În cazul acesta te vei întoarce un învăţat mai mare, mai iscusit în dezbateri, mai iscusit în argumentări.

Dar ai ratat esenţialul.

Dacă o laşi să lovească în inimă, vei fi mai beatific, te vei umple cu gratitudine.

Atunci uşa stării binecuvântate se va deschide. Atunci posibilitatea graţiei va creşte. Atunci te-ai apropiat puţin de nemurire. Ai făcut doi paşi către destinaţia finală.

Nu te întoarce ca un învăţat. Întoarce-te ca un iubit.

Kabir spune:

„Două litere şi jumătate formează cuvântul prem, iubire;

Cel care învaţă asta e înţelept”.

Nu uita aceste cuvinte ale iubirii.

Ascultă-mi argumentele, fii convins de argumentele mele – dar ca un mijloc.

Scopul e ca într-o zi să-ţi aduni curajul şi să faci saltul în ceea ce e dincolo de logică.

Prin intermediul logicii te voi duce până acolo unde poate ajunge intelectul tău.

Apoi va apărea un hotar, se va ajunge la o graniţă; începând de acolo, responsabilitatea e a ta.

Poţi să stai la graniţă şi să te uiţi – atât către trecutul tău, cât şi către viitor.

Atunci vei vedea – înapoi în intelectul prin intermediul căruia ai sosit şi înainte către potenţialul care se deschide.

Viitorul e al inimii.

Nimeni n-a ajuns vreodată la adevărata bogăţie a vieţii prin gândire.

Dar se poate ajunge prin meditaţie, prin starea de

martor, prin iubire, prin rugăciune, prin savoarea devoţiunii.

Atunci stă în puterea ta dacă să rămâi un deşert pustiu – de tine depinde, tu eşti propriul tău stăpân.

Dar odată ce te-am adus la marginea de unde începi să vezi păduri frumoase, verdeaţa, văile şi trecătorile şi munţii, piscurile acoperite de zăpadă – lasă-mă să-ţi arăt toate astea şi apoi depinde de tine.

Apoi, dacă vrei să te întorci, întoarce-te. Dar atunci vei şti că te întorci pentru că aşa ai ales tu.

Responsabilitatea e a ta.

Aşa că eu îţi duc logica până în punctul în care zăreşti pentru prima dată piscurile aurii, în care vezi pentru prima dată cerul liber; apoi întrezărirea aceea va începe să te urmărească.

Va plana înăuntrul tău. Atunci chemarea se va auzi tot mai tare şi mai tare.

Treptat, treptat, ceea ce picurase până atunci va începe să se reverse ca un torent.

Nu vei mai putea să te pui la adăpost, fiindcă odată ce ai chiar şi numai o străfulgerare a inimii, intelectul nu va mai fi decât gunoi.

Înainte să ai străfulgerarea, gunoiul acesta părea a fi diamante şi nestemate.

„Nu mă paşte cumva pericolul ca mintea alimentată de argumentări să preia controlul asupra inimii şi să reprime trăirea sentimentelor?”

Pericolul există. Fii vigilent.

Dacă vrem noi, o piatră întâlnită în cale poate reprezenta un obstacol şi ne putem opri în loc acolo unde ne-a ieşit ea în drum.

Iar dacă vrem, piatra poate fi transformată într-o treaptă pe care să urcăm ca să trecem dincolo.

Depinde de tine dată faci din mintea alimentată de logică un obstacol sau o treaptă.

Cei care au făcut din ea o treaptă au pornit într-o călătorie de seamă. Cei care au făcut din ea o barieră au rămas nişte mici lacuri.

Un ateu e un lac.

Cel care are credinţă e un râu ce curge spre ocean.

Un ateu stagnează. De îndată ce apa e împiedicată să mai curgă, ea începe să stagneze.

Apa rămâne curată atâta vreme cât curge. Dar ca să curgă e nevoie de ocean, altminteri de ce-ar curge?

Ca să curgă e nevoie de divin, altminteri nu mai e de ajuns nicăieri, nu mai ai ce altceva să devii, ceea ce a avut deja loc e suficient…

Reţineţi, pe lume există două tipuri de oameni, lumea poate fi împărţită în două tipuri de oameni.

— Un tip îl reprezintă cei care nu sunt niciodată satisfăcuţi de lucruri exterioare: avem casa asta, ne mai trebuie una; avem atâţia bani, ne trebuie mai mulţi; am o prietenă sau o soţie, îmi mai trebuie şi alt gen de femeie.

Un astfel de om nu e niciodată mulţumit de lucruri exterioare, însă nu are nicio nemulţumire legată de viaţa interioară: cel care nu are nemulţumiri lăuntrice, ci numai nemulţumiri exterioare, e un om lumesc.

— Apoi mai e al doilea tip de om. Acesta e mulţumit cu orice în exterior, dar e nemulţumit în interior.

Înăuntrul lui arde un foc – o nemulţumire divină. El trăieşte într-un proces continuu, într-o schimbare continuă, într-o transformare continuă.

Abilitatea de a raţiona trebuie să-ţi fie de ajutor în revoluţia ta interioară, în transformarea ta – reţine lucrul acesta.

Când logica ajunge să fie o piatră şi o barieră în calea transformării tale, renunţă la logică; nu renunţa la transformare, îţi spun că în ultimă instanţă alegerea stă în mâinile tale.

„Trebuie să ne ridicăm deasupra intelectului, iubirea trebuie să treacă dincolo de obsesia destinaţiei, dar, o, prietene, neştiut a fost şi locul din care am pornit, ce să mai spunem de destinaţie”.

Intelectul nu are habar unde trebuie să meargă.

De aceea intelectul nu merge niciodată nicăieri.

El se învârte în cercuri ca un bou care macină la

moară.

Aţi văzut boi cu ochelari speciali pe ochi, care merg întruna de jur-împrejur. Din cauza ochelarilor acestora, boul are impresia că merge înainte, că se duce undeva, că ceva se întâmplă.

Ai observat vreodată cum te mişti în cerc?

Aceeaşi dimineaţă, aceleaşi activităţi, aceeaşi muncă toată ziua, aceeaşi seară, aceeaşi noapte, din nou aceeaşi dimineaţă, din nou aceeaşi seară.

Viaţa trece în felul acesta şi tu te învârţi în cerc ca un bou care macină la moară.

Când te ridici puţin deasupra nivelului intelectului, te ridici către cer, lăsând în urmă pământul.

Limitele rămân în urmă, începe infinitul. Robia rămâne în urmă, ai o scurtă străfulgerare a libertăţii.

Apoi vine un moment – mai întâi treci de la intelect către inimă, apoi vine un moment când pătrunzi mai adânc, dincolo de inimă.

Atunci iubirea e eliberată de obiectul iubirii. Atunci devotul e eliberat de iubirea de Dumnezeu ca obiect al său. Atunci adoratorul e eliberat de adorare.

Aşadar mai întâi mergi cu logica către iubire, apoi mergi cu iubirea către tăcere.

Tăcerea aceea mare e casa noastră.

Tu te afli în minte; trebuie să te afli în inimă. Eu încep cu intelectul, ca să te aduc înspre inimă.

Dar totodată nici nu-i permit celui care a ajuns în inimă să rămână pe loc. Îi spun: mergi înainte, mergi înainte.

„Fiecare clipă nouă ca cea de dinaintea ei, un cântec de dragoste familiar ce răsună în pieptul tău – continuă să le sădeşti notă cu notă.

Aparţinând fiecărei note în aşa fel încât melodia ce-şi ia zborul să nu se sfârşească nicicând”.

Trebuie făcut un pas nou, în necunoscut, în nefamiliar. Nu rămâne înţepenit în ceea ce îţi e familiar.

Te-ai gândit vreodată ce înseamnă intelectul? – tot ceea ce ştii adunat la un loc.

Ce înseamnă el? Doar acumularea trecutului tău.

În intelect e acumulat tot ceea ce ai auzit, citit, studiat sau trăit.

S-a acumulat acolo tot ceea ce s-a petrecut până acum. Intelectul nu are idee de ceea ce urmează să se întâmple.

Intelectul ţine de trecut – e încheiat, mort! E cenuşă moartă.

Dacă eşti împotmolit în intelect, rătăceşti pe cărările trecutului, te mişti între graniţele ştiutului.

Orice pas înainte e în necunoscut.

Între graniţele cunoscutului nu poţi merge înainte, poţi doar să mergi de jur-împrejur ca un bou care macină la moară.

A fi în inimă înseamnă: necunoscutul, nefamiliarul, o aventură.

Cine ştie ce se va întâmpla?

Nu e sigur fiindcă n-a fost niciodată cunoscut, deci cum ar putea să fie sigur?

Harta nu e în mâinile tale, e o călătorie necunoscută.

Nu există borne kilometrice sau poliţişti pe drum care să-ţi indice drumul.

Dar cel care efectuează o călătorie către necunoscut, efectuează o călătorie către iluminare.

Iluminarea e lucrul cel mai necunoscut care se întâmplă pe lume.

Chiar şi atunci când o aflăm, tot n-o ştim; ea rămâne de-a pururi necunoscută.

O afli întruna, o cunoşti perpetuu: şi tot rămâne necunoscută.

Cu cât cunoşti mai mult, cu atât ai impresia că şi mai mult a rămas încă de cunoscut.

Provocarea devine tot mai mare şi mai mare.

Pisc după pisc continuă să se ivească.

În timp ce urci un pisc ai impresia că ai ajuns la ţintă; când ajungi în vârf, în faţă ţi se arată alte piscuri. Intri pe o uşă şi în faţă îţi apar uşi noi.

De aceea numim iluminarea un mister nesfârşit.

Mister înseamnă ceea ce ştim, dar tot nu putem şti.

De aceea spunem că la iluminare nu se ajunge niciodată cu ajutorul intelectului – fiindcă intelectul poate cunoaşte numai ceea ce a terminat de cunoscut; iluminarea nu se termină niciodată.

Aşadar nu rata rămânând în minte, nu rămâne legat de trecutul mort.

Dacă legi un cadavru de tine ai să înţelegi ce e mintea.

Leagă de tine un cadavru şi nu vei putea să te mai mişti încolo şi-ncoace.

Cadavrul acela putrezeşte, se descompune şi a devenit o corvoadă.

Intelectul e un cadavru, inima e un mugur nou – mugurul nou al vieţii.

Şi trebuie să treci chiar şi dincolo de inimă.

Fă fiecare pas cu o prospeţime nouă şi păstrează-ţi inima deschisă pentru fiecare posibilitate care se iveşte – primitoare!

Păstrează inima pregătită.

Nu da înapoi când te cheamă necunoscutul.

Nu ezita când nefamiliarul îţi face semn.

Când incognoscibilul îţi bate la uşă, nu te speria, du-te cu el.

Aceasta este caracteristica unui om religios.

A treia întrebare: „Osho, mă înclin în faţa ta!

Într-o mie de vieţi n-aş fi putut realiza atât de mult pe cât mi-ai oferit tu fără niciun efort. Te rog, acceptă-mă ca discipol al tău!”

Dacă ai primit, atunci ai devenit discipol.

A deveni discipol nu depinde de acceptarea mea. A deveni discipol depinde de acceptarea ta.

Discipol înseamnă cineva care e gata să înveţe.

Discipol înseamnă cineva care e gata să se încline, să-şi umple bolul de cerşit.

Discipol înseamnă cineva care e dornic să asculte în smerenie, dornic să contempleze profund şi în tăcere, dornic să mediteze.

Tu ai devenit discipol.

Dacă ai primit ceea ce am oferit eu, atunci prin faptul în sine că ai primit ai devenit discipol.

A fi discipol nu depinde de acordul meu.

Ce pot face eu dacă eu accept, dar tu nu primeşti?

Ce pot face eu dacă eu nu accept, dar tu îţi vezi de treabă şi primeşti oricum?

Starea de discipol reprezintă libertatea ta.

Nu poate fi un act de caritate din partea nimănui altcuiva.

Starea de discipol reprezintă privilegiul tău, demnitatea ta. Nu e nevoie de niciun certificat ca s-o demonstreze.

De aceea Eklavya, în Mahābhārata, a putut să stea singur în pădure fără să-şi facă griji pentru că maestrul Dronacharya îl refuzase.

Maestrul pur şi simplu l-a refuzat, însă discipolul era pregătit, insista să devină discipol.

Aşa că ce putea face maestrul?

Într-o zi maestrul a descoperit că discipolul îl învinsese.

Eklavya îşi făurise o imagine din lut care îl întruchipa pe maestru şi exersa arta tragerii cu arcul în prezenţa acesteia. Îi dădea ascultare şi îi atingea picioarele.

Când Dronacharya a auzit că Eklavya ajunsese expert în tragerea cu arcul, s-a dus să-l vadă.

A fost surprins… nu doar surprins, s-a înspăimântat. L-a iritat faptul că Eklavya ajunsese atât de priceput încât Arjuna pălea pe lângă el.

Poate că Dronacharya n-a prea fost cine ştie ce maestru, dar Eklavya a fost un discipol foarte mare.

Dronacharya trebuie să fi fost un maestru de rând – cel mai comun cu putinţă, care nu merita să se numească maestru.

O fi fost iscusit, dar nu avea absolut nimic dintr-un maestru.

Mai întâi refuzase din cauză că Eklavya era un sudra, unul dintre cei de neatins.

Aşa ar proceda un maestru?

Mai vede un maestru vreo deosebire între un brahmin şi un sudra?

Nu, el era pesemne un afacerist, mintea lui gândea ca la piaţă: cum să poată un maestru al războinicilor kshatriya să accepte un sudra?

Probabil că se temea foarte mult de societate.

Probabil că era un stâlp al societăţii acesteia şi drept urmare trăia între limitele impuse de ea. Trebuie să fi fost foarte îngust.

Ziua în care Dronacharya l-a refuzat pe Eklavya, spunând că e un sudra, a fost ziua în care Dronacharya însuşi a devenit un sudra! Aşa o dovadă de prostie!

Dar Eklavya a fost minunat. Pe el nu l-a deranjat faptul că maestrul îl refuzase. În inima lui îl acceptase ca maestru al lui – treaba era încheiată.

Nici măcar refuzul maestrului nu i-a distrus respectul faţă de acesta. Trebuie să fi fost un discipol cum rar se mai află!

Şi apoi ticăloşia supremă: când s-a aflat de iscusinţa lui Eklavya, el a devenit faimos.

Dronacharya a fost zguduit, fiindcă el îşi dorea ca discipolul lui, Arjuna, să ajungă să fie cunoscut.

Eklavya era şi el discipolul său, dar fără consimţământul său.

Maestrul s-a simţit în încurcătură.

Cel pe care îl învăţase cu inima şi sufletul, în care îşi pusese toate eforturile pălise complet în faţa acestui om – care doar făurise, cu mâinile lui, o statuie din lut care îl înfăţişa pe Dronacharya şi ajunsese la o mare iscusinţă exersând în faţa acesteia.

Fiindcă era un obicei ca discipolul să ofere un dar maestrului, Dronacharya a zis că vrea ca Eklavya să-şi taie degetul mare şi să i-l ofere lui.

E foarte ciudat – Dronacharya nu fusese dispus să îi ofere instruire lui Eklavya, dar acum venise să-i ceară un dar pentru că era maestrul lui!

Însă Eklavya trebuie să fi fost un discipol uimitor: el

n-a refuzat să-i ofere darul omului care refuzase să-l iniţieze.

Un discipol precum Eklavya e un discipol adevărat.

El şi-a tăiat imediat degetul mare şi i l-a oferit lui Dronacharya. Acesta îi ceruse degetul mare de la mâna dreaptă – o strategie vicleană care avea ca scop nimicirea iscusinţei lui Eklavya în tragerea cu arcul.

Acest Dronacharya trebuie să fi fost fără îndoială un om crud, rău la suflet.

Departe de a fi un maestru, cu greu îl putem numi chiar şi uman. Ce şiretlic ieftin din partea lui! şi cu un discipol atât de sincer.

Iar hinduşii încă îl consideră pe Dronacharya un maestru, continuă să-l numească un guru.

Doar pentru că te naşti brahmin nu înseamnă că eşti cu adevărat un brahmin.

Eklavya era un adevărat brahmin, iar Dronacharya doar un sudra.

Mentalitatea lui e inferioară.

Brahminul acesta Eklavya şi-a tăiat degetul mare; n-a stat pe gânduri nicio clipă.

Nici măcar n-a zis: „Ce-mi ceri? Când eu ţi-am cerut să mă instruieşti, ai refuzat. N-am învăţat nimic de la tine”. nu, cu toate că toată această chestiune era greşită, lui nici măcar nu i-a trecut prin minte.

El a zis: „Am învăţat de la tine. Ce contează că m-ai refuzat? Am învăţat arta aceasta de la tine. Tu m-ai refuzat întruna, dar eu tot am învăţat de la tine. Iată, am făcut o statuie a ta, aşa că îţi sunt îndatorat. îmi ceri degetul mare; chiar de mi-ai cere viaţa, tot ţi-aş da-o”.

I-a dat degetul lui mare.

A fi discipol e ceva ce depinde de tine.

Nu ţine de aprobarea sau dezaprobarea nimănui altcuiva.

Dacă tu simţi că ai primit mult, atunci aşa e. Permite acestui sentiment să se adâncească tot mai mult.

Nu pierde sentimentul că eşti discipol şi creşterea ta va fi imensă.

Vei continua să primeşti, mereu şi mereu. Starea de discipol nu e altceva decât arta de a învăţa.

A patra întrebare: „Osho, auzisem că vinul e amar şi te arde în piept; dar gustul vinului tău e altceva”.

Înseamnă că vinul pe care îl ştiai tu nu e vin adevărat, căci vinul nici nu e amar, nici nu te arde în piept.

Iar ceea ce arde în piept şi e amar e vin fals, nu vin adevărat.

Acum e pentru prima dată când ai ajuns să cunoşti gustul vinului. Nu-ţi mai bate capul cu vin fals de-acum înainte.

Ai intrat pentru prima dată în crâşmă. Acum fă din inima ta un potir şi bea după pofta inimii, căci băutura aceasta va aduce transformarea.

Vinul acesta nu va aduce uitarea, vinul acesta va aduce aducere aminte.

E oare vin adevărat acela care te face inconştient?

Vinul acesta e din cel care îţi aduce conştienţă.

Vinul acesta te va trezi.

Vinul acesta te va aduce faţă în faţă cu cel care stă ascuns înăuntrul tău.

Vinul acesta te va face să fii tu.

Din afară le-ai putea părea celorlalţi un beţiv – nu-ţi face griji.

Poate că oamenii din afară îţi vor înţelege greşit extazul şi vor crede că e nebunie sau inconştienţă.

Nu e cazul să-ţi baţi capul cu ei: adevăratul test e înăuntrul tău.

Dacă observi cum conştienţa ta creşte, atunci nu ai de ce să-ţi faci niciun fel de griji; lasă lumea să înţeleagă ce vrea ea.

„Ascultă aceste versuri ale lui Mazaz:

În vorbele mele e duh mesianic, oamenii spun că sunt nesănătos.

Recunoaşte fără echivoc: eu sunt o taină, sunt un admirator al recoltei iubirii.

Iubirea şi numai iubirea reprezintă lumea mea, mi-

am întors faţa de la tulburarea intelectului.

Răul care era în Hafiz şi în Omar Khayyam – da, sunt şi eu vinovat de el într-o oarecare măsură.

Ce e viaţa? Păcatul lui Adam?

Dacă asta e viaţa, atunci eu sunt un păcătos.

În vorbele mele e duh mesianic, oamenii spun că sunt nesănătos”.

Oamenii au spus şi despre Iisus că era nesănătos, doar cu mare reticenţă l-au numit mesia.

Oamenii au spus şi despre Socrate că nu e sănătos la cap şi l-au otrăvit.

Oamenii n-au crezut niciodată că Mansur era inteligent, altminteri de ce l-au executat?

Iar eu v-am spus povestea lui Aṣṭāvakra: însuşi tatăl său s-a enervat atât de rău încât l-a blestemat, zicând ca trupul lui să fie deformat în opt locuri.

Iisus era pe pământ de treizeci şi trei de ani când a fost răstignit.

Socrate era deja bătrân când a fost otrăvit.

În Mahāvīra şi în Buddha s-a aruncat cu pietre, e adevărat.

Dar gândiţi-vă la Aṣṭāvakra: el nici măcar nu se născuse şi a fost deja blestemat. Era încă în pântec când a fost deformat pentru toată viaţa. Iar dacă altcineva ar fi fost cel care a făcut-o, s-ar fi putut ierta – dar însuşi tatăl lui a făcut-o. Cel care îi dăduse viaţă şi-a ieşit din fire.

Mesajul iluminării nu le pică bine oamenilor.

Adevărul îi deranjează pe oameni.

O persoană extatică îi face să simtă un mare disconfort.

Dacă eşti nefericit, nu e nimeni deranjat – fii cât vrei tu de nefericit.

Oamenii spun: suferă cât îţi place, nu e niciun rău în asta – e exact cum trebuie să fie.

Dacă râzi, oamenii devin agitaţi. Râsul nu se acceptă. Oamenii te bănuiesc a fi nebun.

Unde s-a mai văzut ca un om raţional să râdă vreodată?

Unde s-a mai văzut ca un înţelept să râdă vreodată?

Cine a mai văzut oameni inteligenţi dansând sau cântând un cântec?

Un om inteligent e serios, are faţa lungă, are înfăţişarea tristă. Pe astfel de oameni îi numim noi mari sfinţi, mari mahatmaşi: cu cât e un om mai bolnav, cu atât devine el un sfânt mai mare: D.

Dacă cineva stă ca un cadavru, bolnav, sărac lipit pământului, oamenii spun: ce ascetism, ce renunţare!

Odată am fost într-un sat şi câţiva oameni au adus un sfânt să mă întâlnească.

Mi-au zis:

„E miraculos: mănâncă numai rareori, rareori doarme. E foarte tăcut, vorbeşte foarte puţin. Iar ascetismul lui are atâta putere încât faţa lui a devenit asemenea aurului pur”.

Când l-au adus, le-am zis:

„De ce l-aţi torturat pe omul ăsta? E bolnav. Faţa lui nu e ca aurul, ci pur şi simplu se stinge de foame şi de sete – faţa lui a ajuns galbenă fiindcă e anemic. Voi aveţi impresia că e religios?

Şi cum să poată vorbi? Nu are energie să vorbească.

Omul ăsta pare să fie puţin idiot. În ochii lui nu arde niciun foc, nu are nicio individualitate, nicio bucurie. Şi cum ar putea să aibă toate astea?

Nu doarme cum trebuie, nu mănâncă şi nu bea cum trebuie. Iar voi îl veneraţi? Pe el nu-l interesează decât venerarea voastră pentru ceea ce face. O face ca să-l veneraţi”.

Încetaţi o vreme să-i mai veneraţi pe oamenii aceştia şi veţi vedea că nouăzeci şi nouă dintr-o sută de astfel de mahatmaşi vor dispărea – vor dispărea în chiar noaptea în care încetaţi să-i mai veneraţi.

Ei fac toate idioţeniile astea din cauza venerării voastre. Fac tot ce vreţi voi să facă.

Dacă spuneţi: „Smulge-ţi părul din cap fir cu fir”, ei şi-l vor smulge.

Dacă spuneţi: „Stai în pielea goală”, vor sta în pielea

goală.

Dacă spuneţi: „Înfometează-te”, se vor înfometa.

În schimb, tu trebuie să faci un singur lucru: să-i respecţi, să dai forţă egourilor lor.

Adevărata religie e întotdeauna o religie a râsului.

Adevărata religie e întotdeauna sănătoasă, împlinită şi e o religie care afirmă viaţa.

Adevărata religie e la fel ca florile – nu există tristeţe în ea.

Oamenii înţeleg tristeţea ca fiind pace! Tristeţea nu e pace.

Pacea cântă cu voioşie.

Pacea e foarte vibrantă.

Pacea e o mare beţie: eşti nesigur pe picioare, extazul te înconjoară pretutindeni.

Mergi pe pământ şi totuşi nu păşeşti pe pământ, păşeşti în cer… ca şi cum ţi-ai întinde aripile, gata să zbori.

E bine – dacă ai gustat din vinul meu, ai gustat din vinul cel adevărat – acum nu va mai fi nevoie să te duci în nicio altă crâşmă.

Simte numai o singură sete – de iubire; doreşte numai un singur lucru – iubire.

Lasă-ţi întreaga lume şi întreaga fiinţă să se umple cu iubire, e suficient.

Şi pune capăt tulburărilor produse de minte; coboară în ocrotirea inimii.

Omar Khayyam n-a fost înţeles. I s-a făcut o mare nedreptate.

În Bombay am văzut într-o zi deasupra unui bar o firmă pe care scria: „Omar Khayyam”.

I s-a făcut o mare nedreptate. Fitzgerald a greşit foarte mult atunci când i-a tradus poezia în limba engleză. Nu l-a înţeles pe Omar Khayyam.

Nu l-a putut înţelege fiindcă pentru a-l înţelege trebuie să fi trăit extazul sufiştilor, samādhi-ul sufiştilor.

Omar Khayyam a fost un mistic sufist.

El e unul dintre acei oameni rari care au ajuns: e în aceeaşi categorie cu Buddha şi Aṣṭāvakra, Krishna şi

Zarathustra.

Vinul despre care vorbeşte el e vin divin. Frumuseţea despre care vorbeşte el e frumuseţe divină.

Dar Fitzgerald n-a înţeles. Cu mintea lui occidentală a înţeles că e vorba despre vin în sensul obişnuit al cuvântului.

A tradus cuvintele lui Omar Khayyam, iar traducerea lui a devenit foarte cunoscută.

Traducerea e foarte frumoasă, poezia ei e foarte frumoasă; fără îndoială că Fitzgerald e un mare poet. Dar n-a putut înţelege.

Calitatea specială a sufiştilor s-a pierdut în poezia din traducerea lui. Iar Omar Khayyam a devenit cunoscut prin intermediul lui Fitzgerald.

Aşa că tot ceea ce se ştie despre Omar Khayyam e greşit.

Omar Khayyam n-a băut niciodată vin, nu s-a dus niciodată în nicio crâşmă.

Dar cu siguranţă a băut acel vin care face ca toate celelalte vinuri să pălească. S-a duc în crâşma aceea pe care o numim templu, pe care o numim templu al divinului.

„Răul care era în Hafiz şi în Omar Khayyam – da, sunt şi eu vinovat de el într-o oarecare măsură”.

Mazaz, care scris rândurile acestea, l-a înţeles şi el greşit pe Omar Khayyam; şi el a crezut că Omar Khayyam era un băutor.

Mazaz a murit de prea multă băutură. Vinul acela despre care ai pomenit tu, spunând că e amar şi care te arde în piept, Mazaz a murit tânăr fiind din cauză că l-a băut. A avut o moarte nefericită.

Nu înţelege greşit vinul despre care vorbesc eu ca fiind altceva.

Nu face în ceea ce mă priveşte aceeaşi greşeală care s-a făcut în ceea ce-l priveşte pe Omar Khayyam. E posibil.

Eu vă spun: bucuraţi-vă de viaţă cu conştiinţa martoră.

Dar voi vreţi să lăsaţi deoparte „martorul”.

Voi prindeţi numai partea cu „bucuraţi-vă”.

Bucuraţi-vă de viaţă, dar dacă vă bucuraţi de ea fără să rămâneţi martori, nu vă veţi bucura de ea.

Te bucuri cu adevărat numai atunci când rămâi un martor.

Bea vin, dar dacă îţi pierzi conştienta, acela nu e felul corect de a bea.

Bei adevăratul vin numai atunci când conştienţa ta creşte pe măsură ce bei. Nu există alt vin în afară de samādhi.

După cum văd eu, atracţia faţă de alcool va continua să existe în om până când va creşte atracţia faţă de samādhi.

Oamenii vor continua să bea vin fals până când adevăratul vin le va sta la dispoziţie.

Monedele false vor continua să circule până când va fi disponibilă adevărata monedă.

Guvernele din toată lumea încearcă să pună capăt consumului de vin, dar lucrul acesta nu se întâmplă.

Încearcă asta dintotdeauna. Oamenii religioşi au sfătuit guvernele să dea legea prohibiţiei. Postesc, fac aia şi aia: „trebuie pus capăt consumului de alcool”.

Dar nimeni n-a reuşit cu aplicarea de interdicţii. Sub diferite denumiri şi prin diferite mijloace, omul continuă să caute substanţe narcotizante.

După cum văd eu, nu stă în puterea niciunui guvern să interzică cu forţa.

Dar dacă vinul samādhi-ului începe să se răspândească, dacă apare pe pământ adevăratul vin, cel fals va înceta să mai fie folosit.

Dacă facem crâşme din temple şi începem să aducem în ele bucuria şi cântecul şi beatitudinea şi celebrarea şi dacă trăim după principii sănătoase în loc să trăim după unele greşite şi lăsăm viaţa să devină o celebrare – atunci alcoolul va dispărea din lumea aceasta.

Omul bea vin din cauza nefericirii.

Dacă nefericirea scade, consumul de vin va scădea şi el.

Omul bea alcool ca să uite de sine, din cauză că are

atât de multe griji, atât de multe probleme, atât de multă nefericire: dacă nu uităm de ele, ce vom face?

Dacă teama, nefericirea şi suferinţa sufletească scad, consumul de alcool scade şi el.

Iar eu am văzut întâmplându-se un lucru rar: de multe ori au venit la mine şi s-au iniţiat în sannyas oameni care beau. Au căzut în plasă din greşeală.

Veniseră la mine gândind: „Omul acesta nu interzice nimic: poţi să bei sau să nu bei, poţi să mănânci sau să nu mănânci cutare sau cutare mâncare – fac o încercare, n-are ce rău să se întâmple…”

Erau foarte fericiţi.

Îmi spun: „Suntem total de acord cu ceea ce spui, nimeni n-a mai spus-o vreodată până acum”.

Dar pe măsură ce meditaţia lor se adânceşte, pe măsură ce culoarea sannyasului se intensifică, picioarele lor încetează să-i mai ducă la cârciumă şi o altă crâşmă începe să-i cheme.

După ce a meditat timp de şase luni, un băutor mi-a zis:

„Înainte beam din cauză că eram nefericit, ca să uit de nefericire. Acum sunt puţin fericit şi, dacă beau, uit de fericire. Acum a apărut o problemă, pentru că nimeni nu vrea să uite de fericire. Ce-ai făcut?”

I-am zis: „Acum alege”.

Mi-a zis:

„Acum, dacă beau, meditaţia mea merge prost. Altminteri curentul lent şi delicat al meditaţiei curge înăuntrul meu, o adiere răcoroasă, uşoară continuă să curgă.

Dacă beau vin, atunci curgerea meditaţiei e tulburată vreme de două-trei zile. după aceea pot s-o aduc înapoi doar cu mare dificultate. Asta a devenit o adevărată problemă”.

I-am spus:

„Acum va trebui să hotărăşti tu, acum alegerile stau în faţa ta. Dacă vrei să renunţi la meditaţie, renunţă la meditaţie. Dacă vrei să renunţi la alcool, renunţă la alcool.

Cele două nu merg împreună, dar dacă vrei să le păstrezi pe amândouă, încearcă”.

Mi-a zis:

„Acum e dificil din cauză că seva meditaţiei care curge e atât de sacră şi mă duce pe înălţimi atât de mari: nu mi-am imaginat niciodată că un păcătos ca mine ar putea avea vreodată astfel de experienţe!

Nu vorbesc despre asta cu nimeni în afară de tine, căci dacă spun asta oricui altcuiva, va crede că sunt beat. Îmi spun să mă trezesc, să risipesc mai întâi aburii alcoolului şi apoi să vorbesc.

Dacă le vorbesc despre experienţa mea interioară, ei cred că am băut prea mult. Nu le vine să creadă ce spun.

Nici măcar soţia mea nu crede. Îmi spune: „Mai termină cu prostiile astea. Nu de la spiritualitate ţi se trage ţie… de la băutură vorbeşti aşa.

Îi spun că n-am pus în gură o picătură de alcool de o lună întreagă. Aşa că tu eşti singurul căruia pot să-i spun”, mi-a mai zis el.

„Numai tu poţi înţelege. Şi acum mi-e deja greu să renunţ la meditaţie”.

Vezi viaţa dintr-un unghi de vedere pozitiv.

Dacă începi să fii fericit, lucrurile de care stăteai agăţat din cauza nefericirii vor începe să cadă de la sine.

Dacă vine meditaţia, vinul pleacă.

Dacă vine meditaţia, încet, încet, energia sexuală începe să se transforme în brahmacharya.

Tu doar lasă meditaţia să vină.

Vă spun vouă, beţi vinul meditaţiei.

Vă spun vouă, intraţi în crâşma samādhi-ului şi alăturaţi-vă adunării de băutori de vin.

„Lasă-mă să trăiesc acest moment de fericire.

Lasă-mă să cos pătura destrămată a viselor – Un astfel de nor de ploaie nu-şi va mai arunca nicicând umbra din nou.

Lasă-mă să beau, dacă nu dintr-o cupă, atunci din ochii tăi.

Bea acest satsang…

...dacă nu dintr-o cupă, atunci din ochii tăi".

Bea acest satsang, întoarce-te beat din acest satsang.

Dar în beţia aceasta nu-ţi lăsa conştienţa să se piardă. Fii extatic, dar lasă aprinsă lampa interioară a conştienţei.

Un astfel de nor de ploaie nu-şi va mai arunca nicicând umbra din nou.

Lasă-mă să beau, dacă nu dintr-o cupă, atunci din ochii tăi.

A cincea întrebare: „Osho, sunt credinţa şi autosugestia unul şi acelaşi lucru?

Care e diferenţa dintre credinţă şi natură interioară sau conştiinţă? A fost Mama Kali a lui Ramakrishna Paramahansa numai şi numai o credinţă a lui, o proiecţie a lui sau are ea o realitate a ei proprie?

Nu e posibil dialogul cu supranaturalul sau Dumnezeu?"

Credinţa şi autosugestia sunt unul şi acelaşi lucru.

Autosugestia este denumirea ştiinţifică a credinţei. Nu e nicio diferenţă între ele.

Însă natura interioară şi credinţa sunt foarte diferite.

Natura interioară e ceea ce devine manifest atunci când toate credinţele au fost lăsate deoparte.

Când toate gândurile şi toate credinţele ţi-au dispărut din minte, ajungi la cunoaşterea naturii tale interioare.

Natura interioară nu trebuie considerată a fi o credinţă.

Odată un sannyasin a fost oaspete în casa mea.

Stătea de dimineaţa până seara cântând:

„Aham brahmasmi" – eu sunt realitatea supremă; nu sunt corpul, nu sunt mintea, sunt realitatea supremă.

Am ascultat vreo două-trei zile, pe urmă i-am zis:

„Dacă eşti, eşti. De ce să repeţi asta întruna? Dacă nu eşti, ce rezolvi repetând?"

Poţi crea o iluzie dacă repeţi lucrul respectiv întruna.

Repetând: „Eu sunt supremul", se poate naşte iluzia

că ai devenit supremul – dar iluzia aceasta nu e cunoaşterea interioară a naturii tale.

Dacă ştii că eşti supremul, atunci de ce o repeţi?

Dacă un bărbat merge pe stradă repetând: „Sunt bărbat, sunt bărbat", toată lumea va bănui că ceva nu e în regulă, oamenii vor spune: „Încetează, ceva nu e în regulă cu tine! de ce tot repeţi asta? Dacă e adevărat, atunci ai încheiat. Ai vreun dubiu în privinţa asta?"

Este „eu sunt realitatea supremă" ceva ce trebuie repetat?

E o declaraţie rostită o dată pentru totdeauna.

E o declaraţie a realizării care apare o singură dată.

După aceea ai terminat cu chestiunea asta. Nu e o mantra.

O mantra e doar o sugestie; sensul cuvântului mantra este sugestie.

De aceea numim oamenii care oferă sfaturi, care oferă sugestii, mantii – ministru.

O mantra e repetiţia unei sugestii, iar şi iar.

Repetarea ei creează în minte o întipărire, iar din cauza acelei întipăriri începem să proiectăm iluzii.

Ma întrebi: „A fost Mama Kali a lui Ramakrishna Paramahansa numai şi numai o credinţă a lui, o proiecţie a lui sau are ea o realitate a ei proprie?"

A fost proiecţie pură – a fost numai şi numai credinţa lui.

Nu există nicio Kali nicăieri şi nicio Fecioară Maria: ele sunt toate proiecţii ale minţii şi toate proiecţiile trebuie lăsate în urmă.

De aceea, când proiecţia lui Ramakrishna privitoare la Kali a încetat să mai existe, el a spus că s-a prăbuşit şi ultima barieră. Era propria lui proiecţie.

Iar când Ramakrishna a ridicat sabia să decapiteze proiecţia lui întruchipată de Kali, ai impresia că a curs vreo picătură de sânge? N-a curs niciuna.

Proiecţia era falsă, sabia era şi ea falsă: două lucruri false ciocnindu-se unul de altul, nimic mai mult.

„Nu e posibil dialogul cu supranaturalul sau

Dumnezeu?”

Nu!

Orice dialog vei avea va fi o închipuire a ta, fiindcă atâta vreme cât exişti, nu există Dumnezeu, iar când există Dumnezeu, nu mai exişti tu – cum ar putea exista vreun dialog?

E nevoie de doi pentru un dialog.

Dacă tu şi Dumnezeu staţi faţă în faţă, atunci dialogul e posibil.

Atâta vreme cât tu exişti, unde e Dumnezeu?

Iar când există Dumnezeu, unde eşti tu?

Kabir spune:

„Poteca iubirii e foarte îngustă.

Pe ea nu pot merge doi”.

Pe poteca aceea nu pot merge doi, nu încap doi, rămâne numai unul singur; şi-atunci cum poate exista un dialog? E nevoie de doi pentru un dialog, de minimun doi.

Aşadar oricine ar fi cel cu care vorbeşti, e numai o închipuire a ta, nu e adevărata dumnezeire.

Când are loc dumnezeirea, dialogul nu mai are loc: are loc un răcnet; o declaraţie, nu un dialog… are loc ceea ce profeţii orientului au numit „sunetul neprovocat”.

Un sunet ca un murmur jos, permanent – dar vibraţia aceea e percepută numai când se produce starea de unitate, fără vreun schimb de cuvinte cu nimeni altcineva.

E apariţia sunetului „aum”.

Dar acest sunet nu înseamnă că vorbeşti cu altcineva – nu mai rămâne nimeni altcineva.

Niciun devot nu l-a văzut vreodată pe Dumnezeu.

Atâta vreme cât Dumnezeu e văzut, devotul e şi el prezent. Atunci e încă vorba despre o închipuire.

De aceea un creştin îl întâlneşte pe Iisus, un jainist îl întâlneşte pe Mahāvīra, un hindus îl întâlneşte pe Rama.

Aţi auzit vreodată ca un hindus să-l întâlnească pe Iisus? – cumva, din întâmplare, să-l întâlnească pe Iisus în cale?

Nu-l întâlnesc niciodată. Nu e obiectul proiecţiei lor, deci cum ar putea să-l întâlnească?

Aţi auzit vreodată ca un creştin să stea în meditaţie şi să-i apară Buddha?

Aşa ceva nu se întâmplă niciodată.

Cum s-ar putea întâmpla? Cum ar putea o sămânţă care n-a fost plantată prin credinţă să intre în imaginaţie? Oricare ţi-ar fi credinţa, ea va fi dezvoltată de imaginaţie.

Asta spune sutra lui Aṣṭāvakra: fii liber de toate proiecţiile, de toate credinţele, de toate închipuirile, de toate interpretările, de toate practicile şi ritualurile.

Practicile şi ritualurile sunt întotdeauna înrobire.

Când nu mai rămâne în tine nimeni – niciun devot, niciun Dumnezeu – atunci se manifestă o tăcere.

În tăcerea aceea se revarsă zi şi noapte o beatitudine.

Cum ar putea exista, în momentul acela, dialog, cum ar putea exista dezbatere?

Nu, orice dialog ţine numai de imaginaţie.

Un poet spune:

„Uneori noaptea mă împresoară, uneori invoc ziua.

Uneori o lumină ce radiază mă caută, uneori radiez eu lumină.

Cum pot şti când e vocea fiinţei mele şi când e mintea?”

Vă spun eu, e simplu de recunoscut care e una şi care e alta: atâta vreme cât ceva e rostit, înseamnă că e mintea care vorbeşte.

Atâta vreme cât ceva e vizibil, mintea e cea vizibilă.

Când nu se mai vede nimic, când nimic nu vorbeşte – ceea ce rămâne e non-minte, e samādhi.

Atâta vreme cât există cunoaştere, există minte.

De aceea expresia „Cunoaşterea lui Dumnezeu” nu e corectă, căci cunoaşterea e întotdeauna a minţii.

Cunoaşterea implică întotdeauna dualitate, noţiunea de doi.

Cum ar putea exista cunoaştere când numai nondualitatea rămâne?

De aceea expresia „cunoaştere spirituală” nu e corectă.

Spiritualitatea e acolo unde s-a sfârşit orice cunoaştere.

Sau poţi continua să joci jocuri.

E un joc de-a v-aţi ascunselea, un joc de lumini şi umbre. Dacă vrei să te joci, joacă-te.

E un fermecător joc al imaginaţiei, absolut încântător, captivant – dar e jocul imaginaţiei.

Nu te preface că e adevărul.

Adevărul e când nu există minte, nu există un „tu”.

Adevărul e când nu există eu, nu există tu. Adevărul e când a dispărut „doi”-ul, când a dispărut dualitatea.

Atunci numai unul rămâne: Ek Omkar Satnam – sunetul lui „aum” e adevărul.

Ultima întrebare: „Osho! Trilioane de plecăciuni în faţa ta! Pe sfântul Munte Abu, am fost binecuvântat să vin sub ocrotirea mâinii tale binecuvântate. De atunci e cu neputinţă de socotit cât am pierdut, cât am câştigat. Viaţa mea a devenit o gratitudine, o binecuvântare. Nu-mi vine nicio întrebare, aşa că am să fabric eu una. Astăzi, în ultima zi a taberei de meditaţie, inima mea aşteaptă fără astâmpăr să audă câteva cuvinte din partea ta. Te rog, aruncă astăzi două flori în bolul meu de cerşetor”.

De ce două? Să fie mai multe.

Hari Om Tat Sat!

Despre autor

Învăţăturile lui Osho sfidează încercarea de a le include într-o categoric, ei e acoperind totul de la căutarea individuală a sensului vieţii până la problemele sociale şi politice cele mai urgente cu care se confruntă societatea de azi. Cărţile sale nu au fost scrise de el, ci reprezintă transcrierea înregistrărilor video şi audio ale discursurilor la care au asistat, de-a lungul a 35 de ani, oameni veniţi din toată lumea. Osho a fost descris de Sunday Times din Londra ca fiind unul dintre „Cei 1.000 care au făurit

secolul XX”, iar de către autorul american Tom Robbins ca fiind „omul cel mai periculos de la Iisus Christos încoace”.

Osho însuşi a spus că ceea ce face el ajută la crearea condiţiilor naşterii unui nou tip de fiinţă umană. Adesea a caracterizat această fiinţă umană nouă ca „Zorba Buddha” – o fiinţă capabilă să se bucure atât de plăcerile pământeşti ale unui Zorba Grecul, cât şi de seninătatea tăcută a unui Gautama Buddha. Elementul comun care se regăseşte în toate lucrările lui Osho este o viziune cuprinzătoare ce încorporează atât înţelepciunea atemporală a orientului cât şi cele mai avansate descoperiri ale ştiinţei şi tehnologiei occidentale.

Osho este de asemenea cunoscut pentru contribuţia revoluţionară adusă ştiinţei transformării interioare, printr-o abordare a meditaţiei care ţine cont de ritmul accelerat al vieţii contemporane. „Meditaţiile active” create de ei au ca efect mai întâi eliberarea stresului acumulat de corp şi de minte, pentru a facilita intrarea într-o stare de meditaţie relaxată şi fără gânduri.

Sunt disponibile două lucrări autobiografice ale autorului:

Autobiography of a Spiritually Incorect Mystic (Autobiografia unui mistic nonconformist, apărută la Editura Mix în 2002)

Glimpses of a Golden Childhood

(Amintiri dintr-o copilărie de aur, apărută la Editura Mix în 2012)

Pentru mai multe informaţii vizitaţi: www.OSHO.com un website cuprinzător, în mai multe limbi, care include o revistă, cărţi de OSHO, discursuri ale lui OSHO în format video şi audio, Biblioteca OSHO cu arhiva scrisă în limba engleză şi în limba hindusă şi informaţii detaliate despre meditaţiile oferite de OSHO. Veţi găsi, de asemenea, programul pentru OSHO Multiversity şi informaţii despre Centrul recreaţional internaţional de meditaţie OSHO.

Centrul recreaţional internaţional de meditaţie OSHO este locul în care vă puteţi petrece o vacanţă minunată şi în care cei veniţi pot avea experienţa personală directă a

unui nou mod de a trăi, caracterizat de un grad mai ridicat de atenţie, relaxare şi amuzament. Situat la aproximativ 100 de mile sud-est de Mumbai, în Pună, India, centrul recreaţional oferă un program diversificat miilor de vizitatori care vin anual din peste o sută de ţări din toată lumea.

Programele centrului recreaţional de meditaţie au toate la bază viziunea lui Osho cu privire la o fiinţă umană nouă din punct de vedere calitativ, care să aibă capacitatea atât de a lua parte în mod creativ la viaţa de fiecare zi, cât şi să se relaxeze în tăcere şi meditaţie.

Pentru mai multe detalii despre Centrul recreaţional internaţional de meditaţie OSHO vizitaţi: www.Osho.com/meditaţionresort

Mesia. Profetul de Khalil Gibran reflectat de Osho (vol. 1) Mesia. Profetul de Khalil Gibran reflectat de Osho (vol. 2)

Cartea despre bărbaţi
Cartea despre femei
Cartea despre copii
Autobiografia unui mistic nonconformist Emoţiile
Farmacie pentru suflet
Osho-Zen-Tarot
Cartea despre ego
Cartea despre sex
Cartea despre Tao
Calea spirituală Yoga
Iubire, libertate şi solitudine
Sămânţa de muştar (vol. 1)
Sămânţa de muştar (vol. 2)
Calea Zen
Cartea despre nimic
Eu sunt poarta
Calea mea, calea norilor albi
Calea perfectă
Psihologia esotericului
Când pantofii ţi se potrivesc
În căutarea miraculosului

Adevăratul înţelept
Amintiri dintr-o copilărie de aur
Splendoarea ascunsă îndreptar spiritual
În curând vor mai apărea:
Iluminarea, sigura revoluţie
Gâscă este afară
Călătoria interioară
O pasare în zbor
Alchimia Yoga
Calea spre eliberare

Colecţie / Titlu / Autor Preţ
(TVA indus} Nr. buc Valoare
ALTERNATIVE SPIRITUALE
A *
TANTHAIIN MOD DE A TRĂI ŞI A IUBI de Radha C. LUGLIO 25.00
SECRETELE ARTELOR MARŢIALE de John STEVEN5 15.00
AUTOBIOGRAFIA UNUI YOGHIN de Paramahansa YOGANANDA 45.00
CELE DOUĂSPREZECE ARHETIPURI de Brigitte HAMANN 29.00
CARTEA CAPITOLELOR MISTICE selecţie de J.A. McGUCKIN 19.00
REIKI – MANUAL DE INIŢIERE de Walter LUBECK 19.00
IlsTTFI FPCIUNEA ENEAGRAMEI de Don Richard RÂS şi Russ HUDSON 45.00
CELE ZECE MAHAVIDYA de David KINSLEY 30.00
HAGAKURE de Yamamoto TSUNETOMO 19.00
ÎNVÂRTATURII E LUI RAMANA MAHARSHI de Arthur OSBORNE 30.00
CASELE ASTROLOGICE ÎNCHISE de Rodica PURNICHE 25.00
BIOGRAFIA LUI RAMANA MAHARSHI de Gabriel? EBERT 30.00
ÎN CĂUTAREA ÎNŢELEPCIUNII

ÎN CĂUTAREA INSPIRAŢIEI de O.P. GHAI 13.00
ÎN CĂUTAREA REALIZĂRII de O.-P. GHAI 17.00
ÎN CĂUTAREA ILUMINĂRI! de O.P. GHAI 22.00
ÎN CĂUTAREA PERFECŢIUNII de O.P. GHAI 17.00
ÎN CĂUTAREA EXCELENŢEI de O.P. GHAI 17.00
ÎN CĂUTAREA UNITĂŢII de O.P. GHAI 17.00
ALTERNATIVE TĂMĂDUITOARE
LA FRONTIERELE SĂNĂTĂŢII de Dr. Christine R. PAGE 35.00
ALIMENTAŢIA IM PRACTICA YOGA de Dan BOZARU 25.00
KOMBUCHA. CIUPERCA MIRACULOASA de Harald" W. TIETZE 25.00
URINA. APA SFÂNTA de Harald W. TIETZE 26.00
ÎNTINEREREA de Harald W. TIETZE 25.00
KOMBUCHA. PLANTE MEDICINALE de Harald W. TIETZE 14.00
MEDICINA INTUITIVA de Francesca McCARTNEY 35.00
YOGA ŞI SĂNĂTATEA de Selveraian YESUDIA şi Elizabeth HAICH 30.00
HYPNOBIRTHING de Marie F. MONGAN 33.00
ÎNŢELEPCIUNEA PRACTICĂ
MAGIA VIEŢII COTIDIENE. MAGIA LUMINII de Maria SZEPES 15.00
FENG SHUI de David KENNEDY 25.00
CENTRII SUBTILI DE FORŢĂ de S. SHARAMO ŞI B.J. BAGINSKI 25.00
ŞARPELE ŞI CRUCEA de Peter MULLER 26.00
FRUNZIŞ ŞI RĂDĂCINĂ de Peter MULLER 32.00
CE ROST AM? de Aimen Ki IMMERON 29.00
CELE 12 LEGI UNIVERSALE AI F SUCCESULUI de Herbert HARRIS 25.00
BAZELE SPIRITUALE ALE PROSPERITĂŢII de Roy Eugene DAVIS 16.00
MAGIA DRAGOSTEI de Maria SZEPES 13.00
TRANSFORMAREA DE SINE de Richard şi Mary-Alice JAFOLLA 13.00

CELF ŞAPTE LEGI SPIRITUALE ALE SUCCESULUI de D. CHOPRA 20.00

MILIONAR PESTE NOAPTE de Mark FISHER 20.00

DE LA SUCCES LA ÎMPLINIRE de Del PE 25.00

TAO AL BANILOR de Walter LÜBECK 20.00

CUM ŞI GÂNDEŞTI CA UN MILIONAR de Mark FISHER şi Marc ALLEN 13.00

GHIDUL SUCCESULUI PENTRU LENEŞI de Marc ALLEN 16.00

UN SECRET MAI PROFUND de Annemarie POSTMA 20.00

LUMINA IN YOGA de B.K.S.IYENGAR 59.00

ENCICLOPEDIA DE AIKIDO

ENCICLOPEDIA DE AIKIDO (vol. I – ARTA) de Dan Corneliu IONESCU 39.00

SUFLET DE COPIL

ŞI ANIMALELE AU SENTIMENTE? de David L. RICE 25.00

RECUNOŞTINŢA de Florin ZAMFIR 20.00

INSPIRATA de Florin ZAMFIR 30.00

Editura Mix există pentru a aduce valoare în viaţa dumneavoastră.

Rental că nouă ne pasă de dumneavoastră şi vrem să vă oferim sprijinul de care aveţi nevoie pe calea spirituală, am creat câteva metode de a comunica mai uşor www.Edrturamix.ro – un site în care găsiţi informaţii actuale despre cărţile apărute la Editura Mix precum şi alte informaţii conexe cu spiritualitatea.

www.Esoteric.ro – un blog în care veţi găsi articole pe teme de esoterism.

www.facebook. com/Editura Mix – o pagină de Facebook de unde puteţi afla rapid informaţii despre acţiunile organizate sau susţinute de Editura Mix.

Informix-un buletin de ştiri lunar despre cărţi şi spiritualitate pe care îl puteţi primi gratuit dacă vă abonaţi trimiţând un e-mail de pe adresa dumneavoastră de e-mail la adresa: editura mix-subscribe@yahoogroups. com

Evident că pentru noi, principalul mod de a aduce armonia în viaţa dumneavoastră rămâne publicarea de cărţi valoroase, conţinând informaţii autentice. Dintre viitoarele noastre apariţii suntem bucuroşi să vă putem recomanda:

Lumina în Prāṇāyāma de B.K.S. Iyengar
Astrologie Creştină (vol. 1, vol. 2) de William Lilly
Gâscă este afară de OSHO
Călătoria interioară de OSHO
O pasare în zbor de OSHO
Alchimia Yoga de OSHO
Calea spre eliberare de OSHO

EDITURA MIX

În curând, ÎN REZONANŢĂ CU ARMONIA DIVINĂ

Individ care schimba în mod irevocabil Jumea din jurul lui într-un mod care nu este sesizat imediat decât de foarte puţini oameni. Osho este unul dintre aceşti indivizi iar spusele lui vor rămâne semnificative pentru multe sute de ani de acum înainte.

„Oamenii iluminaţi ca Osho sunt înaintea timpurilor lor. Este bine că din ce în ce mai mulţi tineri îi citesc învăţăturile”. K.R. Nārāyanan, Preşedintele Indiei

„De aceste învăţături geniale vor beneficia toţi aceia care tânjesc după cunoaşterea directă a domeniului de potenţialitate pură inerent în fiecare fiinţă umană”. Dr Deepak Chopra

„Osho este omul cel mai periculos de la Iisus Christos încoace”. – Tom Robbins

„Osho este un maestru iluminat care lucrează prin toate mijloacele posibile ca să ajute umanitatea să depăşească o etapă dificilă în dezvoltarea conştiinţei” – Dalai Lama.